

W cum loc.

Ani est in iego duse zgloba
(nec est in spiritu eius dolus)

Fl 31, 2. sim. Put

Lo: ani jest w jego duse zdrada

M: w ktoroego duse nie ma zdrady

W

1

Často pomore * albo platno * tobije
gine s soba gednace a pocojce,
gdi w ~~tuzej~~ duschi gest walka
grzeschna

~~XV~~ R. XVIII, 242-3.
(med.)

W cum loc.

Ne bōdōre iaco kon a mul. w
gidste ne iest totum (quibus
non est intellectus)

Fl 31. M. sim. Pul

W: Wōory nie mōjz totum

M: nie bōdōre bōt totum jale kon i omni

Ne (cum loc.) = in.

we

Serce czyste stworz we mnie, boze, y
dusze prosty, prawy wznowi; sdnowy we
czterech mozych, mych. XIV Mar. Dnd.

Kart. Swidz.

Serce czyste stworz we mnie (cora in me), bo-
ze, y dusze prawy wznowi we czterech moich
(innova in visceribus meis, R. XXII 244: in mem
bratru)

Fl. 50, 11, sim. Pul, Kart Swidz

W cum loc.

Bog zetrze zabi gide w usrode gide
(conteret... in ore ipsorum)

Fl 57.6. sim. Puf

M; rozbit zby w usrode ie

• W cum loc.

Gist se buczob, ne bode powstreni
samy w sobe (non exaltentur in
semetipsis)

Fl 65, 6, sim. Pul

W: niech się sami w sobie nie wynoszą
M: niech nie fruktują wiarołomni

W cum loc.

* Kzelle iest k'ozivi, abi ne tgrzestil,
sam w sobe (in semetipso)

Fl 35,1, sim. Put
sim. Fl i Put 18,10

W cum loc.

Dzelyly syf (k. narodowic) samy
w sobye (intra semetipso)

37 Meh 6, 16

15 cum loc.

Lyata wekuia w misli iesm
ymal (in mente habui)

Fl 76, 5, sim. Pus

19: tobi wiecna miatem na parnizci
21: rozumyblan... s latat dawnyh

15 cum loc.

* Podzwiadzi, bozte, to, czo wozni-
nil ies w nas (quod operatus es
in nobis)

Fl 67, 31, sim. put

Ls: umocnij to, bozte, cos w nas sprowad
M: utwierdzi, bozte, cos - otriazat dla nas

W cum hoc.

Wetho naryacrey cryny sloscopy,
wthem slamy a koscy

~~MARK J. I. 187, 218.~~

~~De morte 215-218~~

De morte w. 218

W cum loc.

Bo prawdzi gospodzin bog nast
y ne iest lichota w nem (non
est iniquitas in eo)

Fl 91, 15, sim. sub

U: nie skrywa ni czego

W cum loc.

Nem kosy naruszyla,
gdym cystosza omorzyla,
bo wnyem byla boska zyła

De morte w. 210

~~MS K7. I. 187, 210.~~

~~H. 2 am. 217 210~~

W cum loc.

Dvch stoyzhy byl w nym
(in eo Luc 2.25)

Ew Fam 294
sim. ib. 295

kom: miad das proretera

Ad cum loc.

Otho prowadzacy Israelita, w kitho-
rym) kszczywasot nye yest

(in quo Jo 1,47)

EwJam 302

4
W cum loc.

On vyednyal, ozo bylo ro ozlo-
suzesve (in homine Jo 2.25)

Ew Zam 304

Ad cum loc.

Sed cum sine aliqua nota crimi-
nis, nye magister vny stadney
v nym, ad me remisit

ca 1500 Gllas B I 80.

W cum loc.

Bo ne gest molwy w yfzycze
mogem (non est sermo in lin-
gua mea)

Fl 138,3, sim. Put

W: nie maś molwy w (na) jęzku moim
Pb: kiedy powie się ma słowa na moim jęzku

H (c. loc.)

Dacc raery... prese ihesu crista...
~~preses~~^{men} y s nym y w nyceem gest
tolye bogu ocreau... welka creser y
chryala {donare dignoris... per Christum...
per ipsum et cum ipso et in ipso est
tibi Deo patri... omnis honor et gloria)

1424 Inssa 3s. 63; sim. Inssa 1 4 6 8
III I, IV, VI - VIII.
XII. XIV

W

Kthorimi nyasz w poszpolnosc, intra
quorum nos consortium, nye mnymayocz
zaszluzenya, alye szmilowanya, proszchi-
mi szcedrze przypuszczczy ... Przezen
y sz nym y w nyem, et in ipso, yest
y thobye bozye oczczye wschechmogocz
w yednoszczczy, in vnitate, Bucha swõthe-
go wszelka czyeszcz ca 1431 Msza XII

W

Per quem tu omnia, domine, semper bona creas
... et prestas nobis per ipsum et cum ipso
est tibi deo patri omnipotenti in vnitate
spiritus sancti omnis honor et gloria, przesz
yegosz thy tho wszithko, panye, zawsdy do-
bre thworzysz ... y dawasz nam przeszen y sz
nym y w nim yest tobye bogu oczczv wszechmoc-
nemv y w gyednosczy ducha swatego wszythka
czescz y ghwala 1446-7 Msza xiv s.185

2.

W cum loc.

Mi... rada, mandridi k sobye re-
zwafsti; w sobye thest rosmisl
dostatheorni pyrtvey myawsti...
vfulami

Sul 3

W cum loc.

Gen. (sc. dar mądrości) gest w tem,
karmu pan bog... smakuge

XV med. RXXII 236

smakowaci
byc porzeczny. midym

W cum loc.

ktory kto moze gyny wozymyok,
czegozem ya yot w stobyje dost-
wyaczozyla?

Staw 84

W cum loc.

to mojem rozumie pythalem
y thakyesz to rozumie orythalem,
zadney thakyesz nje stlychalem...
panny mylosorwessey

1453 R XXV 213

т. = intelligenca, umysł, myślenie

pytni = szukać czegoś, interesować się, czytać,
badać, dociekać

W cum loc.

Bo mcy w sobie nyc nalazla
nyc dobrego, jedno gredny

Straw 88

W (cum loc.)

Stabiliseris ustarylly w srobye. II $\frac{1}{2}$ XV April.
III 291. p. post.

brak fot.

W cum loc.

Dominatur (sc. dyabolus) etiam inmundis,
quos suffocat in ore, davy w gardle,
tenendo per gulam, lacoszirstwo, et
stringit in renibus, gnecze w byodrzech
(~~na marg. w byed[...]~~), tenendo per lu-
xuriam

Serm 97r

W cum loc.

we

Pogrozy moje thwarde serce
we krowy thwego serca

Staw 120

W (cum loc.) = in

~~W g W~~

davy w gardle

~~W~~ suffocant in ore

~~W~~ 1461-67. Sermon. 97. r.

~~1424~~ ~~W~~ Mrs. ~~H. J. t.~~
1081

126

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. 36 1424/108 Mrs. karta~~

W. (cum loc.) = in
~~to g W~~

grecze w bysdrach

Stringit in renibus

~~ca~~ 1461-67. Sermon. 97. r.

~~1424~~ ~~Ms. R. 97.~~
~~108~~

Sermones r. 1461-67

128

Kapit. Krak. № 1424/108 Ms. Karia

15 cum loc.

Otho potnyest ro styvoctye (in
utero Luc 1, 31) a porodnyest syna

Ew Zam 288

sim. ib. 289. 291

H (cum hoc) = in

In ventre immaculato & nuperculo,
nem ~~112~~ XV (R. XLV 357.
p. pr.)

W cum loc.

Co to nycy (in ea stat 1.20) narodo-
dylo srya yesth, z docha sryathego
yest.

Ew Jam 291

EP; co się w niej pochęto

W. intra 2 loc. loci

~~exo wongy mandufo nra yesth,
 z ducha szogathego yesth.
 Ew. ex. xv. p. 111 291~~

~~dyceyath ko ... polo szobnet w gawlyach.
 ib. 292~~

~~Ucayyl mox w ranyerz szoyan
 ib. 289~~

~~wyemnoszard y se wmye szonyerz szyada.
 ib. 291~~

wyecherz, yye mo ŷca ŷzoby. (intra
 nos Mat 3.9)
 ib. 298

Fuzarn

W cum luc.

1

Dzysyca napelniono jest the pyszno
roztach (leg. w ustach) waszych (in au-
ribus vestris Luc 4, 21)

Ew Zam 307

BP: pisno, ktorecie stynodi

1
W cum loc.

Gdy stał sroga jest głos podro-
wyenya thwego wszv (leg. w ustie)
mojch (in auribus meis Luc 1, 44)

Ew Jam 289

Wuj: stał się głos... w ustach moich
BP: skoro tylko usłyszałem twoje podziwianie

W (cum loc.)

Baczeye

korhytrawye,

(przyklad, ... na psycherygy drysz w xwey glo-
wye. (ex. XV) Mac. Dod. 136.

W

Sam w sobie = intra se

Wizyc to licemiernik, recht sam w sobie

[videns autem Pharisaeus ... sicut intra se dicens]

Rom. 379.

W

Ustypzage to licemiernicy rydowie i rekli
sami w sobie [Pharisaei ergo dixerunt ad
semetipros] Rom. 448.

V (cum loc.)

Diawica karja... uirata jestego swego miwego
syna...; pomsyfo sie w niej wustrze wrytko
nad jej miwem synem Rom. 745.

W (cum loc.)

Bo jako mówią mistrzowie przyrodzenia, iż w każdym człowieku cztery sta sześć dziesiąt i dwoje kości a także ich zliczono w miłem Jesusie, a tam nie był nijeden staw, któryby osobnego razu niecierpiał a każdy raz krew osobno przelał a każdy raz trzy razy w sobie miał: Rozm. 819.

H (cum loc.)

Kristus... ilkoj w nim bylo, chcial dai
rydom drogę ku nawrocceniu Rom. 632.

(W=in, noisive adverbial)

1

~~Abyci on raicil nazr ... ve sdrovy (n) vezele dopanier Gn. 184, b.
Gest ono vramo f vrobe dofne bilo Gn. 3, a. Swogger vzeu vy f temno
maere vasmus Gn. 179, a. Megere Abzere vy nadralp ... ve
vzy mely Gn. 175, a. On vospacifoy f svem sbavenny gort
sep on bil vram obevzyl Gn. 14, a. Geareer gort byl ... f bogu
(i. e. w boju) moezny Gn. 5, a. Naer go on takare f pokure
mashodocac Gn. 14, b. Aby nazr thes pa bog vacyl vyluchack
a praverbach narvch Gn. ap. 2, a. T bichom sep f nasich
gorechch (!) ozvuryly Gn. 19, a. Tho ne gest f dve (pr. two)
voly Gn. 14, b. Bog f trovy geding Gn. 4, b.~~

Teszy V 1 (n. dniecigtko) T sim. ib.

w sobie, sam w sobie 'w swaj istocie, naturze, w swieczynistosci'

W(e)

Ergo dicitur diabolus nunc non habet
potestatem [ergo demon in me nullam
habet potestatem] Rom. 16f.

V = in

Jako byt Jonasz w bruchie w wielorybowem
trzy dni a trzy noce [in ventre ceti tribus diebus
et tribus noctibus] Rom. 304.

W cum loc.

Sędzi boste (prawo), spraweni
sami w sobe (iustificata in semet-
ipsa)

Fl 18, 10, sum. Pur

M: sdesme i wosytlic sprawiedliwe

1/ Poczinayą są statuta króla Kazimira
 w gymy bosze. A tho napyrwey: Gdysz podlv
 pysma navky wszelky czlowiek w mlodoszy gest
 podobrycszy kv zlemv, y wszelkye stworzenye
 swyata /s/ gest nyetrwayacze samo w sobie,
 ale przyrodzenye czlowieczne rychley są sklo-
 ny podlv swiata kv grzechv, nysz podlv
 swiathlosczy kv bogv, aczkoly podlv zrzę-
 dzenia bosskyego stworzeny myelibi bycz czsny,
 wierny, sprawyedliwi, spokoyny, a ysze ros-
 pvszone lakomstwo, aczby sprawyedlywoscza

Dział. 1

V (consistat sub vitio)

zwany, dawnoscą mogą odbywacz.

/113/. O dawnosczy maszskyem.

/G/dysz rownoscz myedzy stadlem gest rozma-
 oszcz, bo nyektorzy są wolnyeyszy, drudzy to
 st maszowie nyszly szenyseczyzny, przeto aby
 szdy o swey rzeczy abo dziedziny doskonale mogli
 wnycz, krothcosczy nyemajacz w dawnosczy, wsta-
 amy, aby kaszdy masz myal dawnoscz za trzy lya-
 a dla krechkosczy pannyeyskyey wdowa ma myecz
 noscz za szeszc lathą ale maszathky, ktore

~~samy~~ w sobye wolne, dawnoscz maya myecz za

dzeszyz latk

(cum non habet sui ipsius liberam
 potestatem. Sub St: gdyz nyc V

lzeszyąoz lath.

/114/. O potwarzy y o potwarczech.

/A/by potwarz zlych lyvdzy zagynala, be
 nyekterzy wżaly sobye w obyczay potwarcze potwa-
 rzacz lyvd nyewynny o maszeboystwo przed 47/
 dawnymy lyathy wczynyone y przed sądem / przy-
 ganycz, dla ktorey dawnoseczy lyat y starosczy
 rzeczy oczyszczenie nye moglo bycz, abo acz byle,
 ale szylną cząskoscą, przeto vstawiamy, aczby
 to ehczal o maszeboystwo kogo gabacz abo giewy

-----19a
The wistnawam
przed prawem /4/ jako szyć
rzecz wszobye /5/ mą ale
ya nyewyem /6/ maly tą mo-
cz sprawa /7/ dacz gey tho
wyano sz /8/ gymyenia thy-
ch tho /9/ dzyeczy Gdzysz
gey nye /10/ wyanowano pr-
zed pra/11/wem ytesz tych
dzyeczy /12/ then ortyl
mayą ysze b/13/lyszczy są
kthemv przicz /14/ przysza-
gą gyedną raką /15/ ysze

gych oczecz nycz nye wya-
nowal gych maczyerzy

Ort0ssol 26,3,w.3-15

W p.c.d.

Usc φ
Tak φ

W

Opiekalnik mowy: wiem o they xeny, wye-
nye ... y Tho wysz nawam przed prawem, jako
szye rzecz w szoby mę

~~2. pot. XV Oct. Urtel 117~~

W

wsobie

2

PaTmij obecada meego . . . , bog v nyem
 kaszde slobko thobe pissmem robnj glos da

Yssobe
~~2. p. XX~~ Park. 413

W (cum loc.)

Ab' reer nyedey namy gyeeth nemala, prsetho
ysre nylosor gyeeth w probye wyelmy deywna.
1447-1462 Tab. 544.

W (cum loc.) = in ϕ

samo w sobie

in se ipsum

ca 1461-67. Lerm. 98. v.

2
W (cum loc.)

Lakomost' jest skama w szobye mądro-
boycza. (Quid est avarus? sui homicida.)

~~Pr~~ XV R. Ts. XL I.

Op. posth.

... Lakomy sam w szobye
wpada, a gynyenya nje
trawcy

W cum loc.

Gegost stemye w solbye samem
(in semetipso) bōdz na stemy.

w solbie samem 'wz cwyj na-
tury, solnijas, isloty'

BM Gen 1. 11
sim. ib. 1. 29.

W cum loc.

Prze(ę)to ne wstaie nemilosciwy
w sódze (in iudicio) any grzeszeni-
czy w radze (in concilio) prawid

Fl 1. 6, sim. Put
sim. 1471 Mamkal 139

Al: nie ostoje sie nieprawi na sydoie ani grzeszu o rgromadzeniu

W cum loc.

W pospolstve in ecclesia (Ecclus 21, 20)

(os prudentis quaeritur in ecclesia)

ca 1470 MamLib165 ~~ca 1470 MamLib~~

RP: est vortropuego stuka na zgramadreniu

W cum loc.

Przysięgłem sam w sobie
(per memetipsum iuravi)

B7 Gen 22. 16

BP: przysięgam na siebie samego

W cum loc.

Bo gospodzin w pocolemu prawnem iest (dominus in generatione iusta est)

Fl 13, 10, sim. Pul
sim. Fl i Pul 5, 13

W: pan jest w naroduie sprawiedliwym
At: bóg jest w pocolemu sprawiedliwym.

W cum loc.

W ludu (Puf: we zboru) ozpshem
chwalicz oze bōdō (in populo gravi
laudabo te)

Fl 34.21

W: między ludem ogromnym bōdō cis wystaciat
Puf: wśród mnogiego ludu bōdō wyzywalać ci dzie

W cum loc.

Inarmenitę vocavit ies w ludzoch
czesę twę (notam fecisti in popu-
lis virtutem tuam)

Fl 76.14. sim. Pur

W: oznajmiłeś mi, że narody mają swoją
M: pokazales swoją moc przed ludźmi

W cum loc.

Procto spowadać se będą tobie
w ludzoch (confitebor tibi in na-
tionibus), gospodnie

Fl 17, 53, sim. Put

M: zmartić ci będą między narodami.

no cum loc.

Dolossit res nos et podobestwo
luda, podweiane głowi et ludziod
(pōnisti nos in similitudinem gen-
tibus, commotionem capitis in populis)

Fl 43, 16. sim. Pur

P: usyniēs nos... hiwanian gony sistry luti mi
M: ludy naē nani hiwanj gōwri

10 cum loc.

Widzore, ist ia iesm bog, powiston
bode w ludzoci (exaltabor in genti-
bus)

Fl 45, 10, sim. Pul

w: bode, powiston, migdy narody
fl: wryzobony, had, narodami

W cum loc.

Spowadać ozi se będsz tobe, w lu-
dźoch, gospodnie, y psalm ozi rzekę
w poganach (confitebor tibi in popu-
lis... et psalmum dicam tibi in gentibus)

Fl 56, 12, sim. Put

M: wystawać będsz... wśród ludów, ... wyznawać wśród narodów

W cum loc.

we

Abichom poznali... we wstędy po-
ganodi (ut cognoscamus... in omni-
bus gentibus) zbawene twe

Fl 66, 2, sim. Ruf

W: zebysmy poznali między wstędy poganoy

M: aby poznali... ludzie wstędy nasoy zbawienie twoje

W cum loc.

Tarzi (pro karzi)... zgromadzenie iun-
ctaw w krowach ludzskich (increpa...
congregatio taurorum in vaccis popularum)

fl 67,33, sim. Pul

W: pogrom... zgromadzenie byków między krowami narodów
fl: wojna przemyś... do stada byków między cielcami ludów

10 cum loc.

Fraternitacke wotynocke so ludzoch
(notas facite in populis Js 12,4) wyna-
leżena jego

fl Js 5, sim. Pul

10: omniętnijcie smigdy narody wyndarski jego

W cum loc.

Rozumeyące, głupi w ludzoci
(insipientes in populo)

Fl 93, 8. sim. Pul

W; rozumyć głupi między ludźmi
M: nieumyślny i naradzie

10 cum loc.

Moyses y Aaron w kapłanedi
iego (in sacerdotibus eius)

Fl 98,6, sim. Pul

10: mistry kapłany jego
11: sa wśród kapłanów jego

Ad cum loc.

Ne beste w postacoch albo
w pokoleniu gide (non erat
in tribus eorum) nemozny

Fl 104,36, sim. Put

Ad: nie byt miatry id pokoleniem dory

M: nie rothngt sig nikt potrod id, pleniow

W cum loc.

Znano * bodze w postaczo
(innotescat in nationibus), przed
oczyna nastine .

Fl 78.10. sim. Put

W: niek maama bydzie nad pogany
M: niek maama st, stanic narodom na orad nastid

W

~~А мне دهند діти хліба
 нашого сучасного ед. ед. ед. ед.
 Благославына і у вы'нейува
 сташі ¹⁴⁴⁰ к. XXIV, 76.~~

~~Яг. мр. 1297, к. 086
 Пр. Каз. 840, Т 39.~~

Rozpr. 24 str. 76 / pocz. w. XV

1733

W cum loc.

W sobocie krzeszowyanskym
(ipsi gloria in ecclesia et in Christo
Iesu Eph 3, 21)

1449 R XXV 167

28. temu dnia u kościele i u J. Ch.

W cum loc.

W sebranyu (MamKal 18: ve sborv,
MamLub: *vie sborv) gidu (in coetu
illorum) nye bōdre slawa ma

BZ Gen 49.6

Ad cum loc.

we

Yze Xpus uziny dnywy wy-
lyke sam we wztem stwozemyu

Pub 76 ary.

4
W cum loc.

It slovo ctyalo srya, stalo a mya-
skalo w nas (in nobis Jo 1. 14)

Ew Zam 285

3P. mientado misty naini

W 2 br.

~~I raly do nger, Ise szadny~~
~~nge yet wrodzay w [kto: ...]~~
~~throogym Ev. ex. XV of KHH 290~~

(in cognatione tua
Luc 1.61), debory by
bif van thym gymyenyem

EwZam .579
V (PFIV 752) w
pocolemu

BP: w twoim rodzie

W: żadnego nie ma w narodzie twoim

H (cum loc.) - in

In generacione - H potolemo

~~1481 P. pit. IV~~ 752.

ca 1400 PF

Luc 1

W (cum loc.)

W pokolenw. ca 1450 ~~ca 1450~~ IV 579.
PF

(nemo est in cognatione tua, qui vocetur
hoc nomine Luc 1.61)

PP: nie ma nikogo w twoim rodzie

W cum loc.

Bowem straly twoye yds, glos
gromu twoyo w kolye (vox... in
totu)

Put 76.17, sim. Fl

w kole 'nadeso, wokol,
in orbem'

10 cum loc.

Ogen w obrotenu iego (Puf; przed
nym) se zaszte a w ocopte (Puf;
dido) iego burra grozua (ignis in
conspetu eius exardescet et in circuitu
eius tempestas valida)

Fl 49, 4

as dregbra 'doro, wokoš

M: požerajcy ogień przed nim, wokal niego widet potymy

No cum loc.

Wilali sđ crew gidi... w oblogu
(Put: okolo) Jerusalem (in circuitu
Jerusalem)

fl 78,3

w o. s okolo, wokot

U: nekoro J.

W cum loc.

Истина твоя, господне, и правда
твоя в окружении твоём (veritas
tua in circuitu tuo)

Fl 88, 9, sim. Pul
sim. Fl i Pul 17, 13

в о. - окруж., колес

М. описание чисте верности

10 cum loc.

Cum omnes per girum, 10 olivae
dte, rastrois effederent

10 olivae = dookosa

XV p. post. R XXV 178

W cum loc.

(Pul: postrod)

Na wyrobku w postrodka Vgey
(in medio eius) zawieszony gęsimy
organy narze

Fl 136.2

W: u postrod jej = niemi

M: na wientel' taw-fego krawe

W cum loc.
w postrodku 'i'

By wyedrał (x. lud), yste ya pan
w postrodka sternye (in medio
terrae)

BZ Ex 8, 22

IP: ie [władaw] postrodka tego krapu

W cum loc.
w postrodkiem.

Wrestly sfg... wntory gestory ffaruo-
nowy... y gerdny gego w postrodkiem
motta (per medium matris)

BE Ex 14.23

BT; poczli... isć za nimi srodkiem motta

10 cum loc.

Gydyce w posrodka stansio
(transite per medium castrorum)

BT Jos 1.10

Wuj: przyjdzie przez posrodka oboru
BP: obydzie obor

2
W cum loc.

Malyszty tego w kossorychye
sztydza, czego w pastrothler
doctorow (in medio doctorum
Luc 2.46)

Ew Jam 297
sim. MW 826

W cum loc.
we

Wiskusstal iestm oze we (Put: w)
skriocy burze (in abscondito tem-
pestatis)

u(e) skoyci(u) oregoi
cu q' s' b' i' u' u' n' g' l' u' o' r' e' g' o' i

Fl 80, 7
sim/Fl i Put 26, 9.
Fl 30, 25,

odpowiedzialen tobre co dnuwe romawej

W cum loc.

Preto izte ne ysmal to suem narodny, gdebi sud q(towz podktonit)

Wsw cr 29

W cum loc.

W obroczemu nepřyactela mego
opaki rozboleiř se (in convertendo...
retrosum infirmabuntur)

Fl 9, 3, sim. Pul

sim. Fl i Pul 125 i 1

o. = skierowanie w inną stronę

W: gdy nepřyactel mój obraci se na cętegr, osłabieř i pogine
M: što wrořenie mój cofaje se, upadaje i gine

W cum loc.

Tako mi pomofzi bog yfzwoty † |
iako Stafzag Sydofka ne pobral
iacka | wf mirze vel dedit etc. etc. etc.

a) L. 1522: Jacza Lobranefski.

b) Nazwiska szóstego świadka brak.

mir = miejsce czy też okres czasu porachajacy
pod warunkiem odroczenia prawna
pobrać 'ograbie'

1393 Roscian m 58

15 cum loc.

Quedam signa ostensa in ipsa in-
vencione nektora snamona byla s^o
okasala f naleseno sv^otego crisa

n. - odboje, odsuhoanie

Gjn gl. 101a
sim. it. 101b

N (2 in) cum loc.

(non est in morte)

~~fiamora nassa u ymensa panem et. 123, 8. Ne iest ue smerci,
 iensa bi crebe pomnal et. 6, 5. ^{Bo} Bpizura dny yego u mala et. 109, 8.
 et fiant die ejus passioj. Pctd mistie u tabe et. 60, 7 (meditator
 in te) dobara iest spowadae se u gospodre et. 91, 1 (confiteri
 in domino). U tabe iem ymal nadreid et. 7, 1 (in te sperare).
 Nadzewac se (omissum) se bpd u tabe ay, esse maia ymp
 tuis et. 91, 10. Ugetowal ies u obessone maie et. 22, 6.
 Gest dzywonol! u ocoo nareid et. 117, 23. Droz lych d
 u nenaszyzory ymal geom et. 118, 128. Ay u ymensa
 gospodnawe wrowemy et. 19, 8 (in nomine domini...
 invocabimus). Gospod Nobrazo puzed berlawek
 et. 38, 9 (in imagine pertractat homoj Karne,
 postal gim u optwilosci et. 77, 29 (cibaria misti
 eto in abundantia). Cxi na worach, a crina corach,
 ale ay u ymensa gospodnawe wrowemy et. 19, 8 (in no
 mine domini invocabimus).~~

M: bo u smierci nie ma. Ito by paniztas o tobie

Ad cum loc.

Dusta gyde we zlyde sznemogla
(in malis tabescebat)

Fl 106.26, sim. Pul

Ad: dusta id scda w ztej przygodzie, Hebr: w ztej dobie
III: w niessorskiem malata

10 cum loc.

we

we mdleny ze mne ducha mojego
(in deficiendo ex me spiritum meum)
a ty poznał ges dougly moze

Fl 141, 3, sim. Pul

Wij: gdy we mnie mój duch ustawał

Et: kiedy zemdlał we mnie mój duch ty znowu ściełke moja

W cum loc.

Uczinil se iest gospodzin... pomocnik
w przygodach y w^x samotrze
(in opportunitatibus, in tribulatione)

Fl 9, 9, sim. Pw

P: w chwili, gdy naderak jest mu potadomy

W: stul sig pan... pomocnik w potadach, w ucisku

M: bzdrie pan... trirdze w czas utrapienia

W cum loc.

W zamptore * rozsziril ies me
(in tribulatione dilatasti mihi)

Fl 4, 1, sim. Ruf
sim. Fl i Ruf 9, 21. 17, 7. 45, 1. 65, 13.

P: gdyz byt w utrapieniu, sprawidz mi folgz
Wuj: w ucisnieniu rozprostrowidz mi
M: z ucisku na prostwor mnie wywidzidz

W cum loc.

Yaz (n. smiara) wyzyska smgteli
y dawa w troskach wyesszyelye

Put 118 arg. 5

W cum loc.

Głos czerkwe... pomocy
w potursach proztorcy

Put 142 arg.

W cum loc.

Atle ia rrekl iesm w oplwitoscy mo-
icy (dixi in abundantia mea)

Fl 29, 7, sim. Pul

P: w pełni szczęścia mego, gdyż nie wstyżam obfitości.
W: jak rrekl w dostatkach moich
M: imbecylen w dniach pomysłowości mojej

W cum loc.

W myśleniu moim (in medita-
tione mea) zastępe se ogen

Fl 38, 4, sim. Put

В: гдым нѣ застануват

W: w moim rozmyślaniu zastępit się ogień

В: kiedy rozmyślanem, zastępit się ogień

W cum loc.

Smisozil iesm se w dopocze mo-
iem. (contristatus sum in exercita-
tione mea).

Fl 54, 2, sim. Pul

P: gdy rozmyślam smutne podzianie

W: rozmyślam się w ćwiczeniu moim

M: wzdycham w momencie moim i zawodem

W cum loc.

Y mammi sya strzeck, bichom prze-
ckiso bogu nye mawiali w prze-
ckiwonoscyadi

XV med. R XXII 237

-----87b

a nye ya dla /2/ gey szch-
owacz swe pye/3/nadze y ty
pyenadze szgy/naly/ szgey
gymyeny ⁴/5/ rzeczamy Agdy
then go/6/szcz chczyal za-
sszyą Thy /7/ pyenadze y
dowyedzal/⁸szye ysz szgyna-
ly Tedy/9/ przymowyl they
pany/10/ey thako przykro
Tedy /11/ v ląkla szye tą
pany na/12/szylney y sza-
szmaczyla /13/ szyą a wth-
em szmathku y vlaknyenyv
szekta

v (in turbatione)

-----87c
/14/ y vlaknyenyv y pogrze
/15/chu nyepamyetalye /16/
rzekla ta pany navcze/17/
chą temv goszczowy prze/18/
bog panye gosczyv mye/19/
czye dobra myszl thy py/20/
enądze nyemaya mnye /21/
szgynacz any wam pa/22/nye
woycze y pytamy /23/ na pr-
awye Gdysz tha /24/ pany
wszwem szmath/25/ku y vła-
knyenyv y /26/ nyerospamy-
atale to/vczynyla gest ly
tho sz/28/lubyenye

W por. c. loc.

(in sua turbatione)

OrtOssol 56, 3, w.14-28
rim. OrtOssol 71

V (in sua turbatione)

-----88a

Tho szluby/10/nye czo t-
hą pany wysz/11/nalą przed
gayonym s/12/dem To mvszy
ony dzyer/13/szcz ten or-
tel layal they /14/ panyey
Rzecznym Rzekl /15/ ysz ya
chczą lepsy ortel /16/ wy-
rzecz albo naydz y pr/17/
zyszedl^{√(2)} takim ortelem /18/
wlawyczą y rzekl taky /19/
ortel Gdysz ta pany w/20/
gey szpathkv y wlak/21/ny-
enyv y nyeroapam/22/yatal-
ye tho rzekla

W pr. c. d. c.

Ad cum loc.

hostis eius posuerat prelo-
vit in infortuna eius (in infortu-
nitate eius)

Fl 40,3; sim. Ps

P: in tempore afflictionis
M: posuerat in infortuna eius

W cum loc.

Rassprawayay swe rzeczy przed
nyemocza, bo w nyemoczey ge-
ssthess nye thielko syn, ale y sluga
nyemoczey

XV p. post. R I s. XLVIII

W cum loc.

Day my, yzbydi w smyesthney nye-
mocy wzdched srye gzednow spowye-
dala

Staw 60

W cum loc.

W chreniu piersa moiego (in siti
mea) napawali me octem

Fl 68.26, sim. Put

M: kiedy przyniesie

W: W przyniesie moru napawali mnie octem

W cum loc.

we

Oczakować będzie lessowe (pro lo-
ssowe) we dnozeniu pycza (Pul:
w prognostocy) swego (expecta-
bunt... in siti sua)

Fl 103, 12

U: dniek osty gasty w niki prognostic

abl. abs.

W cum loc.

W otwarzeniu ręki twojej
(aperiente te manum tuam)
wszystko napelniano białe
dobrocią

Fl 103, 29. sim. pul

W: gdy otwarzenia ręki twojej, ... napelnia sie
M: otwarzenia ręki twojej i jedny do syta

Ad cum loc.

Do we smette nastej pom-
nal nast (in humilitate nostra
memor fuit nostri)

Fl 135, 24. sim. Pur
sim. Fl i Pur 118, 50. 92

do: aliorum u unicele nastej panigat u nas
M: ubi u ponente nastej panigat o nas

W cum loc.

we

(sc. nadzieja)
Ta $\sqrt{m\phi}$ wozesyla * sp we smerte
(Mt 25 b: w ponizeniu) mojej
(in humilitate mea)

Fl 118, 50, sim. Pul
sim. Fl i Pul 118, 92, 135, 24

A. = ponizenie, utrapienie, niechcia
U: ta jest pocieda w nieszczesciu moim
W: to mia kiestysto w utrapieniu moim

W cum loc.

we

Dzabky ve smetko mne zaloya

Skargatoroc no. 18

2
We (cum loc.)

Kaif sse tere, izem se dopuscil sedm smertnich
griechow:... ~~neexistatj mego atwota y we sne y na~~
iawe ~~in. XV list. dat. N. 1681.~~

Spow 2.

sim. Vt Gen 28, 12, 31, 24

We (cum loc.)

dla yegom cyrpyala wyelye wydzycenya,
to czusz wejsznye rozmagyte wydzycenye

~~27~~ XV Rozm. Pam. 475, sim. ib.
p. post.

W cum loc.
we

Otho. angyal bossy okozal snya
ve snye (in somnis that 1.20)

Josephovy

Ew Jam 291

sim. ib. 294. 295. 296

W cum loc.

Kegdi Jastkowy con rofanth
w pobiozu

1410 77 VI 2M
sim. 1418 Poru nr 1029
B7 II Par 22,6

W cum loc.

to.

W29 *Primi duo testes sic iurent:* Takogim etc. Jakofmi bili *Primus:* v pana Dobrogofta | *Alter:* v pana Micolajä Czarnkowskego | w pofelstwe pouyedyacz nyemocz Mi | kola-yewa Bądlewskego by ktemv | radzil ysz nyemofe bicz o tą nyemocz | wpobyczv |

1418 Poznań nr 1029

W cum loc.

Yako Marcin... tam yest syy gyemu

branyl

awtým bronjenyv dal |

yest bvenyakowy rana naprzod |

977 a co yest vczynyl byenyak tho |

yest vczynyl zagyego poczanthkem

1421 Kiel nr 977

W cum loc.

1181 Jaco smy wydzeli yflifzeli lifth
starofcz | fky wzdawnÿ napol pe-
fka y fprawe | dliwe wyfzedl fkan-
czela^rye Starofczÿ | ney cfzo cupila
hanka Jagwiga Mÿ | colaÿ y Nyfza
w helfczyñego y Ja | gnefczynego
oczca ale gim fgyñal | wfzamefcze
kedi Medzyrecz gorzal | *Alii in te-*
stimonium: Jaco tho fwaczeza |

V (sc. list)

1424 Pozu w 1181

W cum loc.

Josias. potoczył Jeconyasza...
w przestęzo (in transmigratione
Mat 1.11) babilonskym.

Ew Zam 286

DP: przed wysiedleniem do Babilonu, Wuj: w przeprowadzeniu

W cum loc.

Sobek tha, droga, oso na Skykolaia
o nya, zalowal, thz w dziele wimawal

dzial. podzial, dzielenie

1412 77 VI 213

W cum loc.

Ego tibi non sum furatus capucium,
sed dum domino meo bona sua rece-
perunt fures, tunc in insecucione al.
no pogony in Hungaria illud capucium
recepi

pogony "poscig"

1441 AGI XI 182

sim.

W cum loc.

O ranach v gygne przygo-
dzacych

Sul 51
sim. dnia 42

W

34a

tedy my Andrzejowy skazalysmy targw ląky swiath-
ky dowiescz.

/101/. O ranach w gygrze. /

43/ /B/artolth szalował na Andrzeja, ysze gy
vranyl, tedy Andrzej poznal ale nychczając gy
vranyl, ale w klamye krothophylącz, jako przy-
czel s przyaczem. Tedy my seznavszy, ysze
gygra nye ma bycz ze szkoda, skazalysmy Andrze-
yowy dosycz vezynycz za rany.

/102/. O poszyczonych pyenyadzech.

Dział. 42-43

W

34

tedy my Andrzejowy skazalysmy targv ląky swiath-
ky dowiescz.

/101/: O ranach w gygrze. /

43/ /B/artolth szalował na Andrzeja, ysze gy
vranyl, tedy Andrzej poznal ale nychoząc gy
vranyl, ale w klamye krothophylacz, jako przya-
czel s przyaczem. Tedy my seznavszy, ysze
gygra nye ma bycz ze szkoda, skazalysmy Andrze-
yowy dosycz vezynycz za rany.

/102/. O poszyczonych pyenyadzoach.

*(uklans in ludo at solucianid, Sul
51: u gygrze a rosclojnet 519)*

Dzial. 42-43

potem woith przed gaynym
szandem dal mv o tho vyna
a on szyą wysznal ysz
bral pyenadze y (original 124. ma)
/28/ y rzekl ysze za rze-
klem /29/ szye wspowedyz Λ
nygdy /30/ rzecznikowacz
nykomv /31/ naszymy y dal
szye woy/32/thowy na my-
loacz O tą /1/ Rzcz py-
thamy wasz prz/2/epadly
tesz o tho woith /3/ czo
Jsz tedysz nyedokonal /4/
prawa y then rzecznik /5/
czo przepadl Λ (in confessione)
czo wzał pyenadze atey
rzczy nye dofoldrowal

prop. w. 172c
M

W (cum loc) = in

Extunc idem procurator ostendendo se...

In insequendo alias w pogony... et
1491 ~~admissio~~ II str. 670.

Heleop

captivando furem cum spoliis

p. - pościg

W (num loc)

~~Janet + R.~~ Yaco gich wanere
nye w~~em~~, esoo bybrij~~ig~~ w tey
drodre

~~1421-3 - Bibl. Warsz. 1861. III. 17.~~

1423 Kościan nr 995

W cum loc.

419 Tako mu pomozi bog yfwanti | †
iaco czfom flal. po Benaka wtheÿ
dro{ d | [ ]ze¹), neftalefzm{u | zafzko-
dø¹) |

v (leg. stašes-
nu)

1400 Pozn m 419

Piek v¹ m 2

d. = podrovi, usdrovka
stać za szkoda = szkodnie.
usi bawak szkodnie

W cum loc.

Drywe rzeczy w mylosocy ben-
docy poczely sta medy nama

ca 1428 PFI 480

10 cum loc.

Yst we stwadze a w rozozitku v
Pyotr sta sam vrenil
v (in contentione et discordia)

Sul 34
sim. Drial 23

W cum loc
hte

305 Tako nam pomozi bog y fwati |
Jakofmi pzritem bewli¹⁾ Jako abra-
my {wim} po|czantke^m veffwafe ra-
nil gego bratha [Swa] Santofflafa

v (prosswadze)

1396 Pozn m 305
Leknī m 2192
Hube 26 m 288

W cum loc.

Ydzyk nye wye... pres kogo w oney
stwadze (in illa contentione) byl
vtenyon

Sul 45,
nim. Drial 35

We

Ve ~~sv~~adach - in sedicionibus

~~1477 in PKy V 128~~

(in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut
dei ministros.., in seditionibus II Cor 6,5)

ca 1470 ManLub 284

K(e) (cum loc.)

[Barabas] był jet we swadzie, bo był uczytnit
męziobojstwo we swadzie Rom. 808.

W cum loc.

we

wezwała gynyb gego Teria, proto
ize we zlic crasyed (in malis) do
mo gego wstedi gest

cr. = olives

B7 I Par 7, 23

B7: ponieważ wydawało się niebezpiecznie w jego domu

31/ Dzyeczy, czo szoby
 szobą /32/ myely wmalszen-
stwe /33/ Thy obu dwv wye-
 szmą /1/ Gymyenye pogych
 szo/2/bą szmyerczy ale dz-
 yeczy /3/ czo szobą myely
 przed m/4/alszenstwem czy
 nyemogą /5/ gymyenia mye-
 cz Sprawa /6/ Gdy by geden
 /7/ czlowyck zat/8/wyerdz-
 on wnaszem pra/9/wye rok
 y dzyen Oglo/10/wą albo o
 rany albo oczo/11/kolwye
 takyego V (in matrimoniale pro
 creant)

W por. d.

a wthem czasye nyeprzy-
szedl kuprawye

OrtOssol 30,1,w.31-33 -

sim. orthuc 28 30,2,w.1-11 -

W cum loc.

Dayze my, yzbyde stynacika
Hioego is mem konyczu przy-
yala

koniec 'smierci'

Now 60
sim. ib. 67

W (cum loc.)

Dusche swyżthy...

Thys is praczach odpoczywamy, w go-
razosteryach oddechujemy (in labore requies,
in aestu temperies)

¶ XV) R. XIII str. XXIV
Cp. post.

W cum loc.

W gotancosoty (was. lub.: na
wypadku, BZ: na stuncu) feruore
(ei... sedenti in ostio... in ipso fer-
uore dici Gen 18,1)

1471 MamKal 9

W: w samo goraco dniowe
BP: w najgoratej porze dnia

W cum loc.

na tynge cy... warty

^{19st} Jem Criste, ... A ff thym kowangw pocesy
ktorys gest kowro mylosewuy

XV ex. glwp 68

W cum loc.

1

O slabejny myly paucy..., das nam
ff thym kavangw cyrgenye zbynyy
ad dusnego ngerpyacela zashego
premagabanga nge mgchz

xv̄ ex. gchp 68

W cumi loc.

In momento indignationis abscondi faciem meam
parumper a te w krothkym karanyv na mali czas
zkrilem oblycze zve

ca 1500 G1Gn 138

W cum loc.

Presto isowy gest gy ona (sc. Maryja
Krysta) so diuarthemnacze lecze bila
poczepła, allecz f ppthemnacze lecze
gestcy gy ona bila porodčila

Gn 4b
um. 87 III Reg 18,1

W(cum loc.)=in

In presenti w nyneyssem. pal 450 ~~Gr. Lit. IV~~ 573.
PF

na tera... obecny

W cum loc.

W tem lyecye (ipse anno)... otworzil
broni domu borego

BZII Par 29.3

W cum loc.

- W początku (in principio) bog
stworzył niebo i ziemię

BZ Gen 1, 1, sim. ca 1470
Mam Lub 5

Ad cum loc.

Radzily syś, ab i wzinyly loyelykō
Możt myeszycera drugogo, bo nyc mo-
gly wzinyct w swem czasie (in tem-
pore suo)

B7 II Par 30.3

BP; nie mogły go bowiem obdobić we właściwym czasie

10 cum loc.

Acta praecepta et ubi hanc orationem
(in temporibus statutis)

BT I Esdr 10, 14

BT: nihil in statu ne oras orationem

W cum loc.

Atque praeide in ubi ubi ubi
(accepto tempore)... kapłany y sędzi

BT II Esdr 9, 13

W cum loc.

Hbi bila nostona (x. obieta) do domo
pana boga nestego... w crasu od crasow
lyuta ast do toka (per tempora a tem-
poribus anni usque ad annum)

BT Mel 10.34

.Hosovny

cr. = arbasicny vras. pora

BT: rokocnie u opnacronym crasia

W: wedle crasow, od crasow roku ai do roku

W cum loc.

In parwlo vtero vnius fragilis puella
debut concludi, zamknyon, et ex ea ~~...~~
nasci in tempore, w czasie 1456 ZabUU-

Pozn 88

V (in diebus feriatis, etc. etc.)
77: w swawyzestone dny)

-----96b
acz go/20/racze rzeczy czo
szye pocz/21/na wothowych
dnyach /22/ nyemaya szandz-
ony /23/ bycz wzawyeszony-
ch /24/ dnyach tego nyekon
/25/aya zwawyeszonych /26/
dny Gdy by then zago/27/ra-
czą wffaczon kako to /28/
maya szandzycz w wyą/29/za-
ne dny podlug prawa /30/
Nye bandzely Sz/31/lonczą
myrv w /32/ wyazane dny
/33/ zagoraczą wffaczon y
/34/ ozalowan
na thego Maya...zalowacz

for e. doc.

Wzrost. w zawiązanych dniach

-----96b
acz go/20/racze rzeczy czo
szye pocz/21/na wothowych
dnyach /22/ nyemaya szandz-
ony /23/ bycz wzawyieszony-
ch /24/ dnyach tego nyekon
/25/aya [zwawyieszonych /26/
dny Gdy by then zago/27/ra-
czą wffaczon kako to /28/
maya szandzycz w wyą/29/za-
ne dny podlug prawa /30/
Nye bandzely Sz/31/lonczą
myrv w /32/ wyazane dny
/33/ zagoraczą wffaczon y
/34/ ozalowan

Wzrost. w zawiązanych dniach

na tego Maya...zalowacz

Wzrost. w zawiązanych dniach
Ort0ssol 60,2,w.19-34

ta może dobrze szandzą
oddalysz... na odwroznony
czas

czynysz /8/ szlowye przy-
szancz aw/9/yaszane cza-
szy szą wszyt/10/ky nye-
dzele y pyathky /11/ krz-
yszową nyedzelą py/12/a-
thky y adwenth przed /13/
gody y szyedmdzeszanth
/14/ dny przed wyelka no-
czą /15/ wthych dnyoch^v
nyema/16/yą szye szandzy-
cz ale /17/ wgynych dnyo-
ch gdy /18/ szye maya
szandzycz ^{v (in his diebus)}
albo prawowacz Tedy woith
ma szebraz sand y gaycz
OrtOssol 69,2,w.7-18

W por. c. doc.

sim. OT Hinc 92

tą moze dobrze szandzą
oddalycz... na odworzony
czas

czynycz /8/ szlowye przy-
szancz aw/9/yaszane cza-
szy są wszyt/10/ky nye-
dzele y pyathky /11/ krz-
yszową nyedzelą py/12/a-
thky y adwenth przed /13/
gody y szyedmdzeszanth
/14/ dny przed wyelka no-
czą /15/ wthych dnyoch
nyema/16/yą szye szandzy-
cz ale /17/ wgynych dnyo-
ch gdy /18/ szye mayą
szandzycz *v (aliis diebus)*

albo prawowacz Tedy woyth
ma szebracz sand y gaycz

OrtOssol 69,2,w.7-18

Prac

W. p. c. doc.

N(e) = in

It potem wielika noc czuła we trzech diesiąt a
pierwego lata jak [in carceratus est] święty Jan
a druga wielika noc czuła w trzech diesiąt i wto-
rego lata [decollatus est] a trzeciej wielkiej no-
cy we trzech diesiąt i we trzech lat Jezukryst
od swego urodzenia umęczon [et in sequenti pascha,
id est, in pascha tricesimi primi anni in carceratus
est Johannes, et in pascha sequenti, id est, tricesimi
secundi anni, decollatus est, et in tertio paschate, id
est tricesimi tertii anni, passus est dominus]

Rom. 187.

U = per

*At da lej w trzech dnie; q t lat, prawe
de rakona pelnit [et infra per xxx
annos iusticiam legis adimpleverat]*

Rom. 187.

W cum loc.

Bo soe dne y w noci (die ac
nocte) vospstila se iest nade
mnob taka troia

Fl 31,4, sim. Pet

W cum loc.

we

Bili mi są zli moie dlebowe
we dne y. w noczi (die ac nocte)

Fl 41.3, sim. Pul

sim. Fl i Pul 41.11. 54.10. 87.1.

BT Leo 8.35

Ad cum loc.

Ysz... Francyszek w theyze
wony we dnye y w noczi (in
eadem villa die ac nocte) gest
y byl

Sul. 36.
sim. Drial 25

10 cum loc.

Acz... sbyek ve dnye alybo w nocny
(die vel nocte) skod[ry]... ktore
wzyny

Sul 60
sim. Dnas 61

/48/ > O dawności dw lyath.

/I/an szalował na Piotra, yss na gege dzedzynie przyszedwszy, gest ploth wylanal y wssystky vszythky pobral. Tedy Piotr odpowye-dsal, iss Ian w tey ystey dzedzynie se mną we dnye y w noczy ass do dw lath myszkal mylcząc o ty yste ploty, a mnye nye gest nigdy nagabal nygednym słowem any rzeczą. Przeto ny seszrzaw-szy lenywtwo Ianowo, 26/ przysądziłsmy Pjo-trowy odyds dawnością dw lyath o taką rzecz.

Dział. 25-26

we cum loc.

* Sathorzyonyel...

~~Sathorzyonyel~~ wazego sathoronyga
powzyryl my takoy mocy, bych morzyfa
we thnye y w mocy

~~UAKJ.I. 15, 161.~~

~~De morte w. 161~~

De morte w. 161

We

19b

/48/. O dawności dw lyath.

/I/an szalował na Pyotra, ysz na gege dzedzynie przyszedwszy, gest ploth wylanał y wssytky vszythky pobral. Tedy Pyotr odpowiadzał, iss Ian w tey ystey dzedzynie se mną we dnye y w neczy ass do dw lath mieszkał mylcząc o ty yste ploty, a mnye nye gest nigdy nagabal nygednym słowem any rzeczą. Przeto my seszraszszy lenyństwo Ianowo, 26/ przysądzylysmy Pyotrowy odyds dawnością dw lyath o taką rzecz.

Dział. 25-26

W

 /48/. O dawności dw lyałh.

/I/an szalował na Pyotra, ysa na gego dzedzyny przyszedwszy, gest plóth wylanal y wssytky vszythky pobral. Tedy Pyotr odpowye-
 dsal, iss Ian w tey ystey dzedzyny se mną we
 dnye y w noczy ass do dw lath mieszkal mylczac
 o ty yste ploty, a mnye nye gest nigdy nagabal
 nygednym słowem any rzeczą. Przeto my seszrzaw-
 szy lenywtwo Ianowo, 26/ przysądsylysmy Pyo-
 trowy odyds dawnością dw lyałh o taką rzecz.

Dział. 25-26

W cum loc.

x^c S^thormycryel w^orego s^thormenya
posrycryl my takryy m^ocry, bych
m^oryla w^o thrye y w m^ocry

~~MARK. I. 185, 161.~~

~~U. s. m. 758 161~~

De morte u. 161

we ~~maxim~~ cum loc.

Daly bych wsiehl thwey moocy,
gdy bych sthzepl ^kve thnye ywmoocy

~~MDKJ. I. 191, 354.~~

~~H. asm. 191 354~~

De morte u. 354

W czech loc.

Zalybych wzethl. thwey moery,
gdybych sthro^kve thnye yw moery

~~WOK J. I. 191, 354.~~

~~St. as no. 354~~

de morte w. 354

W cum loc.

Itthorzy ko tholye ve dnye y w no-
czy nye presthawaya wolact

New 170

sim. ib. 183

W cum loc.

we

Chwalysz boga we dnye
iy w noczi

XV p. post. SlOcc XXXIV 163
nim. XV p. post. Tab 539

W cum loc.

W introjny (Puf: w yutranje)
rabyal iesm (in matutino inter-
ficietam) wstistki grestne zeme

Fl 100, 11
sim. Fl i Puf 62, 7, 72, 14

N. i kazdego ranka bspie bode

W cum loc.

Pokazn moja w iutrenach
(castigatio mea in matutinis)

Fl 72.14. sim. Pus

M: kare ponositen co nauka, W: karanie moja rano

W cum loc.

Oleo... gest nasch rosum, gen dogela
sluncem nyeljedum nye gest onoye-
cron, nicess duschnego nye wydzi, geno
yako kotla w noczi

XV med. R XXII 243.

N^o cum loc.

Jakom ya nye wipast. Andreye-
wi lanby is noci gwalthem

1457 Zapiska no 1112

W cum hoc.

606. Takomi pomozÿ bog yfwãthÿ † |
yako tho fzwathezã yfze wãczencz |
lathowfkÿ przÿfzedl gwaltem | wno-
czÿ fzedwema kmeczema | yfzam
trzeciÿ do gego domu ywÿ|wabal
gÿ fzlÿmÿ fzlówÿ ywro|tha gego
fzekl ykolÿ

1417 Kal nr 606

V (cum loc.)

Narekajęcy psakata w nocę [florans flori-
ravit in nocte] Rom. 741.

W (2 loc. temp.) ϕ

slow... Khoram to elal Knyrn ... wnoc:

po-cha-a'gur

(fle nocte)

NYZ Jan. 29, '19

[esp. l. s.]

W cum loc.

W skupie oblokowem przed nimi
gidzest^x wye dnye a w skupie og-
nyowem w noczi (in columna nubis
praecedas eos per diem et in columna
ignis per noctem)

BZ Num 14, 14
nm. ib. Deut 1, 33

W cum loc:

noe

Mislicz będzest w nide *woye dnye
y w noczi (meditaberis in eo diebus
ac noctibus)

Bz Jos 1. 8

... odpowiedni : za dnia

-----105c

ten czo to vczynyl vczekl
tako asz szą goraczey rze-
czy nyevchopyon

albo nyevlapy/24/on o to
by o zalowano /26/ wednye
szlowye przed /27/ noczą
mozely themv mi/28/rv. zlo-
mycz wyaszany /29/ czasz
othern szlowye zka/30/zacz
y vczwyerdzycz czyly /31/
nyemoze albo czo gesth /32/
prawo prawo maydbor /1/
Ttanyelyszye kto/2/ra nye-
vrzadną^{3/} rzecz *nie ma*
o ktora by czynycz goracze
prawo to gesth sand

Antel per. e. loc.

OrtOssol 64,1,w.23-32 -

sim. orthrac 85 64,2,w.1-3

sim. 1393 *W* 85
driad 44

W cum loc.

W tej godzinie piżwoy tego
dnia twogim nas. prosimi, panie.
napeln myłoserdym

MW 12 a

W cum loc.

W polnoci (media nocte Psal 118, 62)
restawalem ko diwalemy ozebie

Młw 27a

W cum loc.

W polnocny styg bog narodny

De nativ is. 15

rodok noy

Sim. Rom 264

W (cum loc.)

3

My przysranganym Bogu y tekeysz naszym pa-
nom radczam poslusznym bycz w dnie y w noczy.

~~W~~ XV Tab. 539.

Zp. post.

15 cum loc.

ve

Posthany y modlythvany slo.
stanov to nocny y ve dnye
(nocte ac die Luc 2, 37)

EwJam 295

sim. MW 99a

Wfe) (^{acc.} cum loc.)

Kozelky cratch w noczy y vye druze slusba,
moya vstavyer na thwey myloscey, panno
slyerna. (ex. xv) Tab. 444.

W cum loc.

Oua f pioue nedzele tego tho
aduentu poszódali s^{to} wrony
xpiani prisoza gego

Gn 2a

W cum loc.

we

Illece ve fthore nedzely gesore vy
bili shyszely

Gn 2a

W cum loc.

Kako w czasie smierci (tempore
mortis) obrócił się jest ko dzye-
wicy.

XV med. MSKJ V 432

10 cum loc.

W wszelkiego doba nje będnore
ceinice w czas tego dnia (in
tempore diei huius)

B7 Lev 23, 28

W cum loc.

W czasu gide ramocenza (in
tempore tribulationis suae) wo-
laly k tolye

87 Meh 9, 27

sim. ib. Tob 3, 13

W. cum loc.

Будь оброна наша мощна
у востаненіе наше во чзасту
растнування

Млв 114 б

15 cum loc.

Gydyte obu modlytvi u jednom
času (uno tempore) před bogem
* oglaszoni bili.

27 Tob 3, 25

W cum loc.

W nyectorem orasor (war. kal.: ora-
schie) reuoluto tempore (evokato autem
tempore per ordinem, instabat dies, quo
Esther... deberet intrare ad regem
(Esth 2, 15)

ca 1470 Nam Lub 113

W

89 lw

(w tem czasie)

Interea, cum apostoli cum rege in Babilonia
morarentur

XV med. gl W voc 89 r

W cum loc.

Ti z nyeba vslishalest ge y spros-
cylest ge w mylosyerdzad twich
w tozmaytuh crasyech (liberasti eos
in misericordiis tuis multis tempo-
ribus)

BZ Meh 9, 28

W cum loc.

Genze w tem crasse (eo tem-
pore) slozi panu bogu

87 Deut 17, 12
sim. ib. 3. 8

W cum loc.

W tem crasu (in illo tempore)
vslizani so proszbi obu

BZ Tob 3.24,
sim. ib. II Par 7.8

W cum loc.

we

Създадена ест. дѣста моя съдѣств прѣ-
вот твоѣди, ѡе ѡстелкѣм ѡвѣсѣм (in om-
ni tempore, Рѣл: ѡе ѡстеликѣе бѡтѣмѣе)

Fl 118, 20, sim. MW 6 b

W cum loc.

Kasta, thoby, stlosny bogu
w kastydey dobye

Stelny w. 71

At cum loc.

Stanyeta aba... widzenyo (leg. w widze-
niu) kaplanskem y sōdowem, ges to w
tich dnyoch so (qui fuerint in diebus il-
lis)

Et Deut 19, 17

sim. ib, 26, 3. Jud 11, 4. 21, 24

W cum loc.

W tich dnyoch (in diebus illis)
porostal <jest> Maththias

BZ I Mod. 2.1

W. cum loc.

Statim et in ictu oculi, w oca
mgnyenya (pro w oca mgnye-
nyu), concepit

XV med. Sk] V 257

He cum loc.

He mgnyenya oka - in puncto.

1471 MPKY 61

W (war. kal.: ve) mgnyenya oka in puncto
(in puncto ad inferna descendunt Job 21, 13)

ca 1470 NamLub 121

15 cum loc.

15 inqnyenyo oia in momento
(in momento, in ictu oculi, in
novissima. tuba I Cor 15, 52)

ca 1470 MamLub 283

W cum loc.
w oca mgnienun

Oroa ya tho ozebye stmygza,
w oca mgnienun stethna stygza

De morte w. 251

W cum loc.

* Nysztrozozththusa or nyo r nye pomogo,

W o c k e m g n y e n y e v e s t d r y s z n o g o

U P R Z. I. 187, 226.

~~U. P. M. 223 226~~

De motte u. 226

w o c k e m g n y e n y e 'b. s z y b l e o , n a t y d e m i a s t'

15 cum loc.

we

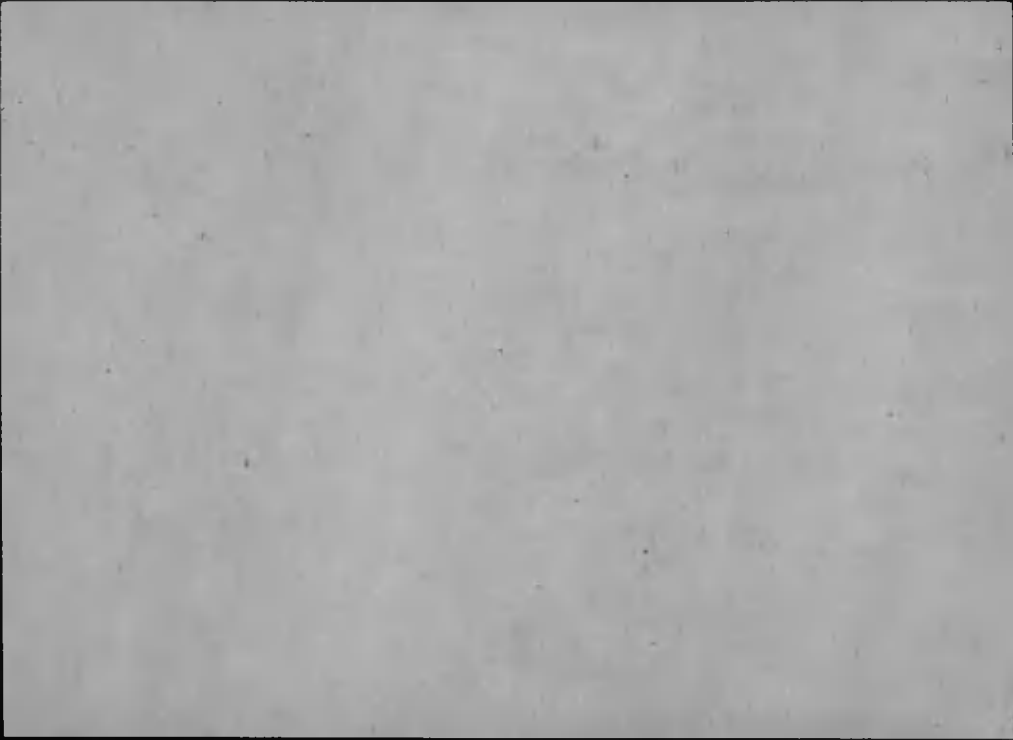
2
Ne byl gym styn, therno yste
Elisabetha byla neplodna a oba
posly ve dnyach swychi (in diebus
suis Luc 1,7)

Ew Zam 287

W cum loc.

Tha byla postla w dnyach
 dlugych ^{hafe progeserat} (in diebus multis Luc
 2, 36)

Ew Jam 295

W cum loc.

we

we dwudziestu lecyede bil (viginti
duorum annorum erat) Amon, qdiss
poczól kralyowacr

87 II Par 33, 21

sim. ib. 24, 15

no cum loc.

no pyraon lyceved quinquennis
(quinquennis enim fuit, sc. filius
II Reg 4.4)

por. 27 II Par 33, 21
Rom 99 x 2.
143. 222

ca 1470 Mam Lub 71

W: lo me pise lat lyro

W cum loc.

W pyacry lectech quinquennis

ca 1500 Erz MG

V(c)

Utencras dziewczka ta istna byla
we dwuzascie lat kiedy wchresc na
z martwych [annorum tunc duodecim
fuit hec puella] Rom. 222.

W cum loc.

Bil gest w starostwy Naturalne
(facti sunt omnes dies Naturala)
dzwępczset a ~~szesnast~~ sedmdzest
a dwępczset

loc w starosci iles lat 'miej.
'liczyc iles lat'

BT Gen 5, 27
sim. ib. 5, 20

W cum loc.

Jaco mi Pyotrán uial kocet $\neq$ ^(A)cafi-
redh redselich oprauier

1393 Pozn no 142
Lehsz I nr 1438
Kube 26 nr 204

W cum loc.

~~brzeg~~

Tako mÿ pomozi bog. ýfwāti |
† Jakom przibitem bil kedÿ |
lifzek ranczil pÿotrafzewÿ Gra|bÿo-
nowfkemu zaSzandziuoÿa | fecz.
grziwen. wfzeczÿ nedzelach | za-
placzicz.

Et quinque in testimonium.

a) Brzeg karty uszkodzony.

1413 Kościan nr 500

W cum loc.

Jacom ya stzedral w Stanislawu na
dwadzetu groszy a na dwu w niedzeli

1422 Faplowist. nr 24

W cum loc.

Pakli w tej osmynaczone nysedrel
(in eisdem... septimanis) sprawzedliwi
syan nye wotini

Sul 87

W cum loc.

Maschi poddani... ode dnja skazanya
no schesory nyedryelady... any... gabany
bicz mayan
(infra sex septimanas)

Sul 98

W cum loc.

Gdiscibi stp on (sc. orlowicki) stp na
tho rosmislil. isbiw on f krotlike
diogly vmozecz mustyl

chustha: pociyzy orasu

Gm 173 b

W cum loc.

Ystec. stp on li nemu f swe
mlodascy gest bil nafrocil.

Gn 180 a
sim. XU med. RXXV 153

W cumloc.

1a

W Poczinayą są statuta króla Kazimira
w gymy bosze. A tho napyrwey: Gdysz podług
pysna navky wszelky człowiek w młodoſczy gest
podobnyey /s/ gest nyetrwayące samo w sobie,
ale przyrodzenie człowiecze rychley są skło-
ny podług swiata kv grzechu, nysz podług
swiathłoczy kv bogu; aczkoly podług zrzą-
dzenia bosskiego stworzeny myelibi bycz czsny,
wierny, sprawyedliwi, spokoyny, a ysze ros-
pysczone lakomstwo, aczby sprawiedlywoszcza

Dział, 1

(omnis actus ab adolescentia sit pravior)

W cum loc.

we

Oczekowaliśmy zwastowali nam
działo, iest wczinil ies we dnoch gidi
(Puf: w gych dny) y we dnoch starich
(in diebus eorum et in diebus antiquis)

ds - dres, dwila

Fl 43,2, sim. Puf

W cum loc.

we

Wznidze we (Pus: 10) dnodu iego
(in diebus eius) sprawedlnosoz.

Fl 71, 7

sim. Fl i Pus 114, 2

B7 Ruth 1, 1. I Par 5, 10.

M: 70 dni jego

W cum loc.

Taco bogostawioz cze bode
w stiwocze moiem (in vita mea,
Puf: do mego zywoa)

Fl. 62.5

W: za zywoa mego; P: jak dlugo mi zycia stanic
M: bogostawic ciabie bode poki zycia

W cum loc.

cras: na życie

Gospodnie, od mala z ziemi ro-
dzel je w ziwoote gidi (divide
eos in vita eorum)

Fl 16, 15, sim. Pur

W: oddaje je od trody ludzi z ziemi na życie i w

M: (wylaw życie moje... od ludzi) Włody dzień jest żywot ten

W cum loc.

Bo dusta iego w stwoce iego
błogosławona będzie (in vita
ipsius benedicetur)

Fl 48, 19, sim. Pul

W: za życia

Il: docia za życia podobać sobie

W cum loc.

Pyasz będo gospodno w stywo-
rze meem (cantabo... in vita mea)

Fl 103,34. sim. Rus

lo: za żywota mego = jak długo żyw jestem
M: Spieram będo panu pólki żywota

W cum loc.

Testes rozplodzą się w starości
opłwitej (in senecta uberi)

Pl 91.14. sim. Pub
sim. Fl i Pub 118.147. 135.29.
BT Gen 15.15. 21.2.7. MLB 606
Eustan 288. Rom 46.50

18: 6 kubitacji starości

W cum loc.

Przeszedł germ w starożyty
(praevieni in maturitate) y wo-
lal germ

Fl 118, 147, sim. Pul

więksi = poprzedni

s. = dojrzałość, wiek dojrzały

W: uprzedzić, bardzo rano

M: wstać przed słońcem, wstawać pierwszy

W cum loc.

Tha poobala styna w starost-
oy swoyey (in senectute sua Luc
1.36)

Ew Fam 288

W

cum Loc.

Elzbyeta... tesde poczala syna swej
(leg. w swej) starosci (in sua senectute)

Rozm s. 50 w. 8

W cum loc. Leap.

we

~~We dno y w naszi vceptila ve rest nasemno nika
tuoria Fl. 34, 4. Scato... vorinit ier we dnoch gior Fl. 43, 2.
Lp data god dures dactea moza v dace pravit fozget
we vspatkom crastu Fl. 118, 20. V ynove yako navy
v crepove we mladocery svozey Fl. 143, 13. F p r a c e
medele... porzdaly rad verny xpiani prisusa gogo... allecz
ve f thore medely gerore vy bity slyzoch Gn. 2, a. F p b e m
na cre lece gesty gy ana bita porzdila Gn. 4, b. On f krothk
chazyly vmrzer musayd Gn. 173, b.~~

1, sim. Put

Gysdyse V

V (in inventute sua)

W: ktory synowie jako nowe nroptki w mlodoci swojej
M: aby synowie nasi byli jako labordle, pielegnowane od zatania

W cum loc.

671 Tako gim pomozi bog yfwati † |
Jacoto fwatczø Jaco Jarantow |
dzath y yego oczecz y on sam po-
tem | Wydzyszeli lubom trzidzef-
czy lath | ywancey azowka nenaga-
bala | gych wthich [tedee] leczech
prawem

1409 Poan nr 671
Pień VI nr 1320

MS. cum loc.

Jaco wtich leczech Barthofzeui dze-
czi | prawo Czirzpali akto nanich
ziz|cal temu gich opecadlnik gich
ocz|cza dlug placzicz

Piek. 948.

1405 Koscian nr 278

W cum loc.

iaco w tych lezech... kedi Nicola-
levi Lubjatoskemu Dolessino i Du-
ssino rozdano, ludze z Malewa
napawali dobitek

1408 Koscian nr 3 p6
1929 10

W cum loc.

679 Tako gim pomozi bog yfwanti † |
Jaco przitem byli yfze {Jan} y fce-
pan | Meli wyf {ko} cz¹) dziedzina
wtrzech | leczech. wydliez. ynaffzø
lift dacz | *Alii in testimionum* : Ja-
co to fwatczø

royelic

.1411 Pozn nr 679

Piek y nr 1447

W cum loc.

(258v) yfze Abraham prarfky prze-
782 de|strzeymi lathi then staw | szaf-
thawyl awthich trzech | leczy
grobey nepowyfzal

1420 Kal nr 782

W cum loc.

We czterdziestoch lat w drodze prze-
styrokey prsorey (per quadraginta
annos itineris... solitudinis) nye
obrazan byl

Bz Jos 5.6

-----114a

ale gey takye od vmarle
stoyacze gymyeny
nyemoze od/26/dacz przesz
pryszwole/27/nyą gey bl-
yszych przy/28/rodzonych
podlug pra/29/wa prawego
a tho gest /30/ Sprawa
maydborszkye /31/ Iako
wyele lath /32/ ma myecz
dзецzą /1/ Acz by Slowye
mya/2/lo latha a wkthor-
ych /3/ leczye vmoga gye (Kchy)
szandz/4/ycz o goracze
rzeczy gdy /5/ wnych (w. dziazis)
zagoraczą wphaczono (ac. dziazis)

W per. c. doc.

OrtOssol 67, 2, w. 25-32 -

sim. OrtHuc 90 67, 3, w. 1-5

-----40b
/2/ Gdy zaprzane y od/3/prz-
yszazone gy /6/ Gdy komv s-
prawa /7/ przyszągą zkazą o
dlug /8/ albo o layanye /11/
Iako maya dokonacz /12/ na-
kogo krzywoprzystwą /13/ al-
bo czo on za tho ma /16/ Um-
rzely czlowyek /17/ a zоста-
wy poszobyte /18/ rowno rod-
ne dzyeczy /19/ ygymye ydą-
cze y stoiące /22/ Iako wy-
ele lath /23/ mamyecz dzyees
cza a /24/ wktorych leczy-
ech /25/ mogą gye sandzycz
/28/ MOgaly dzyeczy pra/29/
wem przyczysznać /30/ aby
swe dzyeczycztwo /31/ prze-
dal

W p.r.c.d.

W c. 100.

12c

/49/. Dawność o pieniądze żony.

/F/ranzek s systrzenyczą Lucią syrotą w młodych latach y s gmatanym jako ssto grzywien na swą opieką przyjął. Potem gdy goscze gey lata nyc byly wyszly, gest ją dal zamass telko se dwyena dzesstona grzywien. Tedy Lucia nyeschka-schy s maszem cztirzy lata, a po cztyrzech lye-czech Franczka vya swego o ostatek pyenyadzi na-gaba y pózowie. Ale Franczek gey spytal, kako dawne schla zamass, ktora odpowieszala, yvsa cstyry lata, a w tych latach Franczek nigdy

Dział. 26

Sed: r. przez cetero lata nigdy nie był
zapomnian

nye byl nagaban o thy pyenyadze. Prseto ny v-
 stawylisny, ysz gdysa Lucia s swogym naszen
 nyeszkala s swym naszen trzy lata y trzy nyes-
 syacze a Franczka w tych leczech nye gabala a-
 ny pozywala, aczkole gey gosze lyata nye byli
 wyszly, na nyleszcz a Franczkowy tym obyrsagen
 dawnosci trzech lyat y trzech nyesyacy przy-
 sadzylisny.

/50/. 0 dawnoscy dzedsynney.

/P/ranczek przedal Ianowy dzedsina za sto
 grzywien a Ian natychmyast gaw zaplaczyl

W cum loco

19d

nie był nagaban o thy pyonyadze. Przeto my v-
stawylismy, yss gdyss Lucia s swogym naszen
mieszkała s swym naszen trzy lata y trzy mies-
syące a Franciszka w tych latach nie gabala a-
ny pozywała, aczkole gey gesese lyata nie byli
wyszły, na mysleces a Franciszkowy tym obyczajem
dawnoscs trzech lyat y trzech miesyacy przy-
sądsylismy.

/50/. O dawnoscsy dziedzynney.

/F/ranczek przedal Ianowy dziedzina za sto
grzywien a Ian natychmyast genv zaplaczył

Dzial. 26

sim. Sub 37

We cum loc.

340. Jacom przitem bil gdi Micolay
ranczil pascowi | lza lift, iffz¹ mw
ymal vrocicz wedwu nedze|lu agdi
bi mv nevroczil tegdi vinowat |
dzelancz¹ grziwen
Ceteri: Jacom przitem bili gdi pof-
ual¹ racoyemftwo¹ | Micolayg pascowi

MM Kol m 340

W cum loc,
me

510. To [p] Berzem kfwey dufzi yfze |
fmi przifangli [p] Bawdø (!) vificz |
a krziwdø tampicz yfzefmy bili |
natem Sandze kdze¹⁾ fø Stanifla |
wa podala Szibanowi ktemu | bidlu
czyege [va] wczangnal | oprawicz-
fø {podluk gego voley} wedwu ne-
dzelu | atego fø neoprawila²⁾ |

1401 Pozn m 510
Pieh vī m 145

W

Wzrost ogólny poprawił się we dwa tygodnie 1401
Śiek. 45.

W cum loc.
re

511. Tako gemu pomozi bog | yfwanti †
iacofm bil [na] | natem landze, kdze-
fø Sta|niflawa podala Szibanowi |
ktemu bidlu czogeg wczan | gnøl.
oprawiczfø {podluk gego voley} we-
dwu ne|dzulu (!) atogofø [ne {o}
pro}}¹⁾ neop<ra>uila |

1401 Pan m 511
Rich v m 145

M cum loc.
ne

512. Tako gemu pomozi bog | y fwanti †
iacofm bil przy|tem kdzeſo Stani-
flawa | podalaſo Sibanoui ktemu |
bidlu, czogeg wczangnøl | oprawicz-

ſo podluk gego | voley vedwu ne-
dzelu | a tegofſo neoprawila |

1401 Poan m 512
Rich VI nr 146

W cum loc.
we

513. Tako gim pomozi bog | yfwanti †
iaco to fwat | czø iacofø Staniflawa |
podala Szibanoui ktemu | bidlu czfo-
geg vczangnøl | oprawiczfø podluk
gego | volog wedwu nedzeli | ate-
gofø neopraula | ---

1401 Pozn nr 573
Pieh VI nr 146

We) cum loc.

367. Jaco to fwatcimi iacofmi przitem
bili | gdi fbilut rancil Boguphalowy
za | kmece yfz mv ye mal vrocicz
wedwu | nedzelu

¹ Ul. 142: Wyszoczko.

Hube 89.

1411 Kol nr 367

W cum loc.

we

833 Tako gemu pomozi bog y fwanti † |
y^okom Neranczil postawicz kony |
Wedw nedzelu yako *sex marce* | ale
yako p^{ra}wo {naÿdze} dopanfkego |
skazana

1411 Pan m 833

He cum loc.

49. (105, r. 1424) Jacom ya othe krziwde do Jurky nyeszedl esz my nyedala kopy wedw nyedzele przeth Swanthim Marczinem. — Jaco ya tho wem esze Jan othe crzywde do Jurky nyeszedl esz mu nyedala kopy wedw nyedzelu przeth swanthim Marczinem.

1424 Zap. Kanc. nr 49

sim. 1456 ib. nr 1048

-----205a
tako szyć przyszaszniczy
vpomynaly gemv y poracznym
kom gego aby ortel ten
przynioszl y polozył Tako
wszdy gego nyepzyniosl

pothem /13/ weczwycerz ro-
kv posz/14/waly gy przed
sand y /15/ gego poracz-
nyky y ka/16/zaly gym po-
lozycz ten /17/ ten ortel
a yakogo ny/18/emyely po-
ddal szyć pod /19/ wyna y<z>
nyepolozy/20/ly gego [a]

wedwu nye/21/dzyelv tedy
maya y /22/ chcżą woytho-
wy

y przyszaszniczym gych wy-
na zaplaczycz

We pr. c. Dec.

rac nacznj

sim. Ort0ssol 141

We 2 coc. long.

we dwu nyedxyelv

~~2. pot. XX Ost. Pär. VII 572~~

We

any dzielisz między sobą, ale gesty zymie, tedy za tydzień, a gesty lecze, tedy za dwie niedzeli mogą być chowane, a to lubo sprawne lubo niesprawne zakład będzie wzięt. A wszakosz ten, czygi gest zakład we dw niedzeli ma gi wyprawycz, pakliby nie wyprawyli any chciał wyprawycz, tedy ten zakład tyto sądzie słyszne między sobą mogą rozdzielcz. Paklibi czy ysczy sądzie abo gynszy, ktorzy na wyrzech są wypisany, przeczyw naszej woley wazyły, a zakłady przed czasem wstawionym między sobą rozstargali, tedy ten, czygi gest zakład, lubo będzie kon abo

pac, sub macrej

15 cum loc.

~~grzywna~~

we

grofzewy tego mu yest newplaczal |
wetrzech lecech. trzy grzywen y
ftego|smý gý vyprawili

1421 Kościaru^{m/} 1204
sim. ib. nr 1204a

W cum loc

we

~~Iaco praue vemy ...~~, esz pany ymala dacz

marcas
C ~~ere.~~ po dzewcze we cztirzow leczech po
yednanv~~y~~ Pascoui Slupowkemu 1395 JP

~~XXXVII~~ 131 PK Kr | 241

W nom loc.

^{Jaco}
Jachna Were ne pozivila cona ve trech ledzech
[leciech] 1402 ~~disk. 116.~~

leg.)

RtGn no 79

W cum loc.

we

Tom mu ya wynowath we
trzedi hycetedi zaplactycz

1437 Zaplactycz nr 692

W cum loc.

Jakom ya o than loziwdan
oth Jacuba wstal, est my castal
dwa dny w nyedzely sobicz

1429 Zaplwost nr 266

* wyjednyo ~~III~~ in die (in die salutis ad-
miri te II Cor 6:2)
1449 R. XXV 165

~~3) wyartstawa wzbudzenia luda~~

~~sp. bo. w yestwach wzbudzenia w sortargnyenyo luda~~
~~in caecis, in seditionibus SKI 72~~

~~3) wyoscesam - ik. 165~~

~~sp. bo. w seagsem a dextis ^{d.)} in palparis~~
~~SKI 73~~

~~4) wyocnid - virtucosis operibus~~
~~ik. 167~~

~~sp. bo. wyosnych wzyntkach SKI 418~~

37) w dniu zbawienia przyszedl ci z pomocą

W cum loc.

Francyszek ... Lucrzya, bandacta,
no. leżede mlodich (in aetate infan-
tili) syrotha... rosnyal na swa pyecza,

msode lute
"wiec mekojnyj"

Sud 37.

sim. Drial 26

sim. 1470 Zaplawa nr 3007

/49/. Dawność o pieniądze żony.

/F/franczek s systerzenyczą Lucią syrotą w młodych letech y s gynyenym jaco esto grzywien na swą opycką przyiał. Potem gdy goszczę gay lata nye byly wyszly, gest ja dal zamass telko se dwyena dzesstona grzywien. Tedy Lucia nyeschka-wschy s maszem cztirzy lata, a po cztyrsech lyczech Franczka vya swego o ostatek pyenyadzi nagaba y pózowie. Ale Franczek gay spytal, kako dawno schla zamass, ktora odpowiedzala, yvsa cztyrsy lata, a w tych letech Franczek nigdy

W cum loc.

Basta bila oba stara... a y w sta-
rascy bila (erant autem ambo se-
nes propectaque aetatis)

BZ Gen 18,11

Wci: stary i resofogo wieku

BZ: byli już starcami podestrymi w latach

W cum loc.

Bo w styczniu dnyech (sex...
diebus) ucrzynyl bog nyebo y stemyŝ

BZ Ex 20,11
sim. ib. ^{Gen 49,1.} Lev 8,33
1484 Reg 720

W cum loc.

Ten vzitek nye more syb skonacr
w gednem dnyw any we dwu, bosmi
w tem wyele ryzestily (hoc opus
non est nobis unius diei neque bidui,
multum enim in his peccavimus)

BZ II. Esdr 9, 11

W cum loc

1

*rosrdyelerye ~~XXXX~~ kosreryol
then, a wotrzech dnyach

wobwodra gy ~~ex. xx / R. xxiv, 96.~~
Ew Zam 304

V (in tribus diebus
Jo 2, 19, Rom 7, 17:
za trzy dny)

Zam. G. M 1119

~~Br. Kaz śrw 1 str 59~~

~~Rozpr 24 33 kor IV~~

3818

W cum loc.

Gesto w dzeworem stalou (ThamKal
45: w dzieworem wyekw aut w latadi)
gesoze iest (quae in puellari adhuc
aetate est)

BZ Num 30,17

W: która jest jeszcze w lociel dzieworim d

Ad cum loc.

Sebrały syf..., abci wżinyły swyfto
przesnycz w drugim mysyftoczku
(in mense secundo)

BZ II Par 30.13

W cum loc.

W myessaqoto listopadu in mense
batharan (in mense etharim III Reg
8,2)

ca 1470 MamLib 81

W

• W mie ...

Mnye *pasdzemycz dzeya,

w mye iagodi winne byerza ca 1455

Dobr 324

W cum loc

23b

kromy roboty chowacz dwie nyedzely. Paklyby w
tem czassye kony nye wyzdrowyal, tedy o ten
gysti mayą nyedzy sobą przyaczelsky vloszycz.

/61/. Gdy knyecz knyecza zabige.

/A/czkoly podlug starych praw bylo vloszo-
no, ysz gdy knyecz knyecza zabył, tedy dawszy
za wina trzy grzywny groszy, byl praw; ale ysze
dosycz nye bylo takim kv sekaranyv, przeto v-
stawiany tako: gdy knyecz knyecza zabyge, tedy
panv, kterenv przyslusza, za wyną trzy grzywny.

Dział. 30

V (infra praedictum tempus.

Sul 39: pres czas preteritroni)

V(infra tempus hoc)

-----207b

/24/ Chczely ten czlo/25/
wyek foldrow/26/acz swe
gymye/27/nye to on mvssy
vczy/28/nycz wrok y dzen
po /29/ thym albo othych-
my/30/asth yako go wmy-
rze /31/ ~~z~~ vpewnyono A
nye /1/ vczynyly on tego
w /2/ thym czasszye szl-
owie /3/ zamyeszka tedy
pothym /4/ nyemoze tego
wyacz/5/ey prawycz any
fol/6/drowacz podlug
prawa

thuc bled

OrtOssol 104,1,w.24-31

...ib. 30,2. 93,2

104,2,w.1-5

W p.m.c. Soc.

-----28b
a wthem /12/ czaszye nye-
przyszede kup/13/rawye Me-
szely yego zo/14/ną albo
przyrodzony osz/15/yecz a-
lbo przedacz yego /16/ st-
oyacze gymyeny a mo/17/
zeszly tesz on szwe gyda-
cze /18/ gymyeny wgyne
prawo /19/ bracz y wywyes-
cz albo czo /20/ my prawo
mamy kthe/21/mv podlug
pravego prawa

Handwritten:
K. p. d.

-----179c
maly tesz powod tam gycz
do zachodcze gdzie nyemye-
czszkye prawo czyly od
powyedacz ma to postawycz
szwego zachodczą przed
prawem gdzie szyć konya
yantho

W gr. c. doc.

awkthorem czassy /12/ ma
gy postawycz szlo/13/wye
kako dlugy rok /14/ kthe-
mv moze myecz /15/ a str-
awą kto ma zap/16/laczycz
a kto ma tego /17/ konyą
wszwey obron/18/ye myecz
albo sacho/19/wacz a kako
szyć tha /20/ rzecz ma
myecz albo /21/ dokonacz
Sprawa

OrtOssol 93,2,w.11-21

W *caum loc.*

12c

lyat y trzech myesyaczy kromye wszego nagaba-
nya spokojem, aczkoly gego dziedzina sprawnye
nye bylaby, a ow, któryby był bliższy kv dse-
dzyne, w ten czassye, tho gest 25/ trzech
lyath y trzech myesyaczy nylczy a rzeczy nye
pocznye, tedy / vstawiany, yss na yvss nyl-
czecz a dziedzina straczysz. A gdy nyekto w za-
stawie dziedzina którą zastawy, vstawiany, aby
ten, ktori zastawy, abo gego przyrodzony przy-
nannyey gednącz w rok przed naszym sądzą, acz
gy nosze myecz, abo w parrochy tey dziedzini.

Fac. Sul Maciej

~~24-25~~
Dzial. 24-25

or. ustalony, malszy, wos, kocian

Ktoryszto zbieg w rocze od swego wyszczą s kro-
lestwa abe z zemye na graniczach badaocz kro-
lestw, any zemyanom szkody ma nye czynicz, ale
szona gege w tem rocze spokojem w gymyenyv ge-
go nyeporvszona ma myeskacz; a gdy ten rok my-
nye, aczby tento zbieg w noczy abe we dnye ze-
myanom skody czynil, za to swey czczy nye stra-
czy; a tesz aczby yath, nygedney smyerczy za te
nye ma czyrpiecz, ale yaty ma bycz nam abe na-
szym starostam postawion a y za to przez nas
szadną wyną nye ma bycz karan, ale gemv ma bycz

---Dział. 61---

v (pis prae-dictum annuum, Sed 60:
pocz pntestachony rok)

Ad cum loc.

Sicut meo mandato homines mei in
piscina Midalkanis pisces non pesca-
verunt in uno anno, ut roche, sed q̄ mox q̄

codi

1399 T Paris III no 5999
sim. 1427 [MPL] II 30C

Ad cum loc.

Bene sit nature, que in anno,
v rolar, me fecit te quidem trans-
cendere

rolar 'roli'

1436 RRp XXIII 278
nim. 17 W Reg 13.20

W cum loc.

Stigit celeres annus in orbe rotas
przechodzą rok w okrągłe podro-
dzące byczy

o. = cykl, period, dzien, przedzien
podobnie byc u roku
dzien i ma cial nielubne
przechodzie?

1466 R XXII 17

~~WARSZAWA~~ cum loc.

Thurz,

byłam w cesarskiej szemy,
szemy, liceum w gesseny

~~WAK 7. I. 186, 187.~~

~~187, 187~~ De morte w. 187

№2 (cum loc.)

№22elky ... maya vdrielacky Testa-
ments ... ^{a the} ve tskch x my esya droch v
po svoey professy

Reg. —
1484 Raf. ^{IV} 715

v (infra tres menses)

profesja: Hošenie slubov zakonnyh

We pr. c. d. o. r.

-----78a
/19/ by bylo woythowst/20/
wo ma kazacz a by to /21/
woythowstwo przedal /22/
wetrzech albo weczthy/23/
rzech myeszaczach albo/24/
do czaszv poky on gemv/25/
bandze przedluszono /26/
albo przyszwołono a/27/
nye bandzely gego /28/ mo-
cz przedacz albo na /29/
nye kupczą myecz Te/30/dy
tho woythowstwo /31/dwa
opcza człowyeky /32/ maya
gee oszaczowacz /1/ zacz
by stalo

*Mac
Mac*

OrtOssol 52,2,w.19-32

-----78a
/19/ by bylo woythowst/20/
wo ma kazacz a by to /21/
woythowstwo przedal /22/
wetrzech albo weczthy/23/
rzech myeszaczach albo/24/
do czasv poky on gemv/25/
bandze przedluszono /26/
albo przyszwolono a/27/
nye bandzely gego /28/ mo-
cz przedacz albo na /29/
nye kupczą myecz Te/30/dy
tho woythowstwo /31/dwa
opcza czlowycky /32/ maya
gee oszacowacz /1/ zacz
by stalo

We for. e. doc.

He 2 loc. temp.

Then pan, ... *ma karasr [pro: karacr]
gemv, aby tho voythowstwo *predal
we brach albo we cathyrech mysre-
crach.

Or. Kal. 211

~~— 2 — w. 1/2 bet. — xi — 211~~

W

z loc. temp.

we three dnyach / vsbu dnye gy.

~~Ev. ex. xx of XIII 304~~

EwZam

1 (in tribus diebus Jo 2, 20)

~~po crala szyna wstano szczy swacy~~
~~ib. 288~~

~~mo dlyth namy szto szyna swacy~~

~~y vednye. ib. 295~~

V(e) (cum loc.) = in

At on im recht: 2 Rome ten keisot
a ja we trect drioch sbudre i my
[soluite templum hoc, et in tribus die-
bus excitabo illud] Rom. 450.

$V(e)$ (cum loc.) = in

Znowie ten kościół... a we trzech dniach
imy wabudzę [et in tribus diebus excitabo
illud] Rom. 719.

H (cum loc.)

2

Maria cum

processu

V Etatis sue & lecturam suorum, coti-
(ex XV) MOKY. I 324.

die etiam in virtutibus proficiebat

K

Ku włemu myśli- miała i nauczała się
w krótkim czasie Mojżeszowego paku
i świętych proroków bardzo w krótkiej
chwili naużyła Rom. 17.

W um loc di
- in

~

8484 (sc. Braaka)

~~Abie szlyub may ustaw[ę] ka Ysaakoway gęgor[ę]y
Sara sobye uradz[ę]la tegoz eramu w roku w dru-
gem (in anno altero) 132 Gen. 17, 21. Przywydalem
sam w sobye (memetipsum) ib. Gen. 22, 16. Czyto...
Jó synowe Vem... w wlozry w swęj swęgo-
pokolenya ib. 10, 31. Any k tym, gisz w lekkoacy
chodze, uerz[ę]stnam syđ uerz[ę]la ib. Job. 3, 17.
Bit w prozabye uelitan ib. 4, 1. Ukozł syđ w rzezi
Jonatoway ib. I Reg. 19, 6. W poselstwy (nuntius)
do domu przybył ib. Job. 11, 9. We dwadzie[ę]tyle lecyok
bit Joatan ib. II Par. 27, 1. Jęz uerlek nye awose syđ
skonacz w genem dnę any we dwa, bosmi w ten
wyle zgrzeziły ib. II Sidr. 9, 11. We czterdeslock
kpat w drodze przyzywokeg patercy nye obraca-
kyl ib. Jos. 5, 6. Dwynd wynyem (co) k[ę]zimmya ib. Num. 4, 5.~~

W cum loc.

Bo ia w biczu gotow iestm
(ego in flagella paratus sum)

Fl 37, 18, sim. Put

W. bom ja na biczu gotow
M: upadlem jertem bliski

in cum loc.

Wszystko jest rzekę swoją w od-
płataniu (extendit... in retribuendo)

Fl 54, 22, sim. Pul

Wuj: wyciągnął rzekę swoją w oddawania = ku odpłatce
Pl: podał sobie rzekę na przyjaciół swoich

Ad cum loc.

we

Od spadania y lste ziarosci będo
we sconorani (annuntiabuntur in
consummatione)

Fl 58, 14, sim. Pul

P: będy sobie ludzie o nich opowiadać, że za noc zioroczenia i
kłamstwa skazani są od boga na zatracenie
M inaczej segmentuje
W: dla zioroczenia i kłamstwa będy opowiedzeni na stracenie

W cum loc.

Gdi wstał w sądzie (cum exsurge-
ret in iudicium, Pul; w sąd) bog,
bi zbawoni *wezinit wsiłły otulne
zeme

Fl 75, 9

W: gdy powstał byg na sąd, aby wybaczyć
M: kiedy powstał bog, aby sędzić

to cum loc.

Nagotował iest to sędze (in
iudicio) stołecz swoj

Fl 9, 8, sim. Pul

16: swoj tron utwierdził na sąd

15: nagotował na sąd stołecz swoj

W cum loc.

Utin se^x m³ n³ nam³ w dobrem
(fac mecum signum in bonum)

Fl. 85, 16. sim. Pul

W: uczyni ze mną znak ten dobremu; ze mną = mi; na moja ko-
M: daj mi znak dobroci twojej ^{tryste}

W cum loc.

Uczył miarę czasu w czasie
(fecit lunam in tempore)

Fl 103, 20, sim. luv

W: uczył miarę dla czasów = aby służyć za wskazówkę w obliczaniu
M: uczył liczyć miarę czasów

drodne ra crynié = po cós

W cum loc.

..

Itny drodryl gestm so welykydy amy
w drywech nad mój (neque ambu-
lavi in magnis, neque in mirabilibus
super me)

Fl 130,2, sim. Pub

w ianym drodryl w mocrad wielkie ani w drywech nad mój
= anim sis wdawał w mocrad wielkie ani w slyt w mocrad
Mocrad gornsten ra mocrad slyt w mocrad i slyt cado mocrad dia

W cum loc.

Chwalcie pana... gen wzynyl...
slonozza to pomocy (Pud: w pomocz)
dnawy (solem in potestatem dicit)

Fl 135, 8

W cum loc.

we

Mósta kozywego zle vlapu we zghy-
new (mala capient in interitu, Pub:
zla wezmof we zghyryenye)

Fl 139,12

W: cztowicka niesprawiedliwego zlozku zlowin na zabracenie
li: msta bezprawa niedni zlo sprywnie do zaby'

5 - cum loc.
ad

Sit omnis homo velox ad audiendum.

W mowy eny w ## (Jac 1, 19)

~~tardus~~ ^{autem} ~~ad~~ loquendum
nyerydily alyes

1438

R XXII 353.

w: niek każdy człowiek bydzie... pozwolony do mówienia, b) t.
m - oryginalność m.

gydaacz s woyny do domow swych albo we wlosnych
 potrzebach, saly ksyaszata, ryczerza albo gyn-
 sohego rzady lyvdze, sobye nye maya nyczs gwaltem
 bracz any szadnego gwaltw caryncs any maya przy-
 padzacz koge kv przedanyv, ale kaszdy ma wolno
 rzeczy swych vszywacz, yako mv lyvbo.

/161/. Gydaacz na woyną, wnyerny pokarm na
 bracz konyem.

/Y/sz slyachta z nyerzadnego ryczerstwa
 wyaczey wlosną syemya nyss nyeprzyiaczelaką
 zwykly spvstoschacz, vstawyany, aby gydaacz na

(in propriis rebus negotiis ordinandis, Dział. 65)
 Sub H: sprawy swe rządy

/160/. Kasdy ma swego wolno poszywacz.

/G/dysz wszythka prawa sakazvya gwalty,
slvschno krolewskyey wyelmosnosczy sakazacz, aby
Dzial.65

W cum hoc.

erunt sub manu filiorum Aaron in cultum do-
mus domini

W potrzeby in cultu ~~in~~ (I Par 23, 28)

(BZ: ku potrzeby)

ca 1470 Mam^{ub} / 93, ~~sim Mam k~~

BZ: mieli pomagać synom Aarona w służbie dla domu Jahwe
w: bzd. ... na potrzeby domu państwowego

W cum loc.

Mye wyedyelystorje, iste w thydi
(in his Luc 2,49); ditore ojca mego
sa, slozta mye byoz?

Ew Jam 297

BP: powinienem byc u domu (u sprawad) ojca
Wny? ze w tyd necrad... potreba abym byl.

W cum loc.

12. Jaco Bodzantha mal. vpotrka mlin
wza|ftawe

mieć 6. porostawieć z liub w dreidony
stos. podony, niez dreidone
uprzedzenia, robowigania,
umowy

1387 Pozn nr 12

Lehsa I nr 174

W cum loc.

Tako etc. ifz to fwaczø ifz Jacub
ma wyczøf|kowo ffzyaftawe Aberze
fznego plat

L. 2030.

1398 Kościan nr 48

W cum loc.

639 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
Jaco to fwatezø, czfzo zalowal. |
pan Gÿwan nagÿwana Sobocz |
fkego [y yeg] ynaÿego [pra]braczø |
otrzeczø czanfcz Soboti yz flotko |
wa bi to meli wzastawi to sø | wi-
trzymali trzidzefczy lath y trzi | spo-
kogem anikthi|c|h¹) nenagabal. |
fzemfkim prawem

1408 Pozu nr 639

Piek vj nr 1216

sim. 1416 Pjrdø nr 442

W cum hoc

89. [Jaco pritem bili] {iaco przitem bil} | Jaco Jandreyg podal Byaldane¹⁾ | lzito fgeyg uprawifne. *Kmethones alii quatuor in testimonium dominicelli.*

W tym jest uprawienie, bractwo

u. = das, prokasas
u. = in adorenice, malsinice
desopste vynikajca ze sto-
sunku polldarskiego

1391 Pozu nr 89

Lehsz I nr 968

W cum loc.

134. Jako to fwaczø ifz Micolay vten
czalz | [fgagowe?] yfzalodze lefzal
keydi drzefzka | poziwala gego dzeczy

1393 Pozu I nr 134
Lelusz I nr 1365

W cum loc.

790 (93v) Tako gim pomozi bog y fwan-
ti | †. Jaco to fwaczø Jaco Woÿ-
czech | Sdbik nelefzal | napotrka
wy|scothø wzalodze wedwnacze |
a ni bral wachtele pÿwa do | domu
ani plotna napaney vano

V (pro bestal)

1409 Pozn m 790

Piek v m 1315

lit cum acc

we

790(93v) Tako gim pomozi bog y fwan-
ti | †. Jaco to fwatezø Jaco Woÿ-
czech | Sdbik nelefzal | napotrka
wy|scothø wzalodze wedwnacze |
a ni bral wachtele pÿwa do | domu
ani plotna napaney vano

V(pro bestal)

1409 Pazn w 790

Piek v̄ w 1315

W cum loc.

183. Jako tø dzedzinø | ne[~~z~~]trzimami
y[~~z~~]a[~~z~~]taue a[~~z~~]fzmi yø | kupili na-
weky

Jako paffzek [gyal] gyal namø dze-
dzinø | fzamo[czwar] czwart gwał-
tem [y | fzabil mi panofzø ifzamo
d ti] | ifz trzidzefzi kmot przed
ma vrotā

1393 Pozu w 183

Lehiz I w 1556

W(e) (cum loc.)

o nich
v tho l' trzyma ne^x srsathawe

1403 Ziel. I 137

Jaco go tho Syman o tho ste ne getraly, ale v

~ trzymać w zastawie (zastawo, zastawem)

t. - posiadać, dzierżyć

W cum loc.

Quia tu bona... patrimonii ipsius
tenes in obligatione al. u. zasthawye

1453 1767 XII 233

sim. 1440 1767 XIV 6

to cum loc.

Paklibi... dryedryna... nye byla viku-
pyona, thedi then, kthori u zastawye
yan tozimal i tozima (in obligatione... tenuit),
na wyeky yan possyandye.

Sul. 86

W cum loc.

Jaco Swentoslaw w saskaroe drez-
si pol Pradnowa, a ne na weki cupil

1399 RTGn nr 29

W cum loc.

Jacom ia nie staoral Ondrzeiowi
roley, ale Nastorinó, tzo go drit-
stó w stastawe

1421 Zapławszt nr 14

W cum loc.

Kthari tho iste gymyenyw 10 ka-
stawye d'izi

Sul 97

W cum loc.

Jaco Vichne wdano gest w gey
vene pol Ruscka

1399 RtGn nr 62

W cum loc.

Jaco stosta včanszov Tupadl

stoy so zastavce

1403 RtGm no 121

W cum loc.

Eze czso dal w zastawę Mroczek
swoy dzewoce w posadze zrzeb w
* dzessandry grzywen grosszowych

p. = czsje spallera cbrde...

1406 Hube 76 120

rim. 1420 Kościan nr 786

1486 F67XU 242. 292

W cum doc.

786 yffze maczeyk wydzerflal rolu |
yfelizko mimo trzy latha cz{o}lz |
mu Agneska yego cefcza {w} po-
lzacze | dala

1420 Kal nr 786

W cum loc.
we

909 Tako gim pomozi bog yfwanthi †
yako | to fwatezimi yako Vichna
Trzima dwa | fladi wेत्रzidzeſezi
grziwnach wpolzadze | yako gynim
ſfoſtram dawano

1416 Pozn m 909

W cum loc.

909 Tako gim pomozi bog yfwanthi †
yako | to fwatezimi yako Vichna
Trzima dwa | fladi wetrzidzefezi
grziwnach wpofzadze | yako gynim
fiofram dawano

1416 Poan nr 909

W cum loc.

612 Taco gim pomozi bog y fwan{ti} | †
Jaco to fwatczø Jaco Clara | fwim
finem neprzedala | fwey maczerzi-
fnÿ wtoworco | we alye ftoÿ wetrzi-
dzelczy | krziwen wzaftawe — — —

1407 Poznań nr 612

liet VI nr 1132

sim. 1398 S+PPP Vnr 7177

W cum loc.
ne

612 Taco gim pomozi bog y fwan{ti} | †
Jaco to fwateczø Jaco Clara | fwim
finem neprzedala | fwey maczerzi-
fnÿ wtoworco|we alye stoÿ wetrzy-
dzefci | krziwen wzaftawe — — —

1407 Poznań nr 612
Riech VI nr 1132

W cum loc.

612 Taco gim pomozi bog y fwan{ti} | †
Jaco to fwatezø Jaco Clara | fwim
finem neprzedala | fwey maczerzi-
fnÿ wtoworco|we alye ftoÿ wetrzi-
dzefci | krziwen wzaftawe — — —

1407 Poan us 612
Aek VI nr 1132

W cum loc.

Quos laneos gener suus posside-
bat in dotalicio vlg. u postadte

1470 AGZ XVII 22

sim. 1492 AGZ XIX 224

W cum loc.

Iste Maczkow kon formal (sc. Tro-
jan) we trode *wyerduczeck w sta-
stawye

troymać = poriadai, drierijć

1416 Pyzd nr 444

W cum loc.

634. yako przitem bili gdi fechne wyl-
dzielono wýey pořadze dzelniczo
a dorothea lzye tam wrzucila |
wýeÿ pořag
Alii in testimonium.

1418 Kol m 634

15 cum loc.

Yako Nicolay trzyma tło rolę
w pyanczy grzywen w zastawie

1420 Pytdo nr 629

W cum loc.
2x

276 Jaco to fwatezimi Jaco hanka ten
flad | trzima wfesczi grziwan wlaf-
taue czfo yey | oczecz vcupil iaco
na pelgrzimowe lifce | wfdawnem
mowi

1404 Kel nr 276

W cum loc.

Thako mý pomofzy bog † yakotho |
fwathczemý jako paný dorothka
wydzerfzałą trzýdzeczý lat spo-
koýne | fwýmý prothký ta czafcz
okthora | nanýa *Hedwigis* zalowala
athal nýg <dy> | wízaftawe nýebyla
etc. — — —

v (K. 1085)

1423 Kal nr 854
nim. ib. nr 853

W cum loc.
orędzie

Jacom ya do pana... Jurgy chod-
dył ot pana

Nyemyerze⁶ worandzu⁷, abÿ | ffof-
tra⁸ yego helfka⁹ dal yemv wącz¹⁰
a on yem<v>¹¹ | odpuczył¹² wącz¹³
ÿø, a ona gemv¹⁴ nÿewzala¹⁵ |
anÿ on¹⁶ gwałtownÿe zÿego domv
gÿmena¹⁷ | pyenÿadzÿ y¹⁸ ginnÿch¹⁸
rzeczi¹⁹ tako²⁰ wÿele²⁰ yaco | dwef-
cze²¹ grzywew wtÿ czaffÿ

Si domina perducet testes, tunc domi

chodzie v. o. = być postem, postawicem, przesiadac wiazbomac
1424 Koscian nr 1049

W cum loc.
~~pan~~

Tako mi pom^ozi boog. yfwāti (342 v)
† Jacom ya yfedzil. wpozelstwe | ot
Jana Chromego kmotowicza. | ktory
fedzal wtuchorzi. do pana | Jana
Tuchorskego. powedajocz | mu. yfz-
czy podtobą szedzec nje | chce.
achce postampicz zem|fký vklad.

1427 Koscian nr/277

W (2x) cum loc.

1218

Ta | co mu pomoz bog etc. yacom
przy | tem byl ywtem polzeltwe
Jefzd | zyl, yaco parzys wofznego
przy | wodl domlyna befdrowfkye-
go | zaftawacz czloweka wemlyne |
wzachariafchewym tamomy¹⁾ | wlo-
dars {nechczal} vroczycz czloweka
Item | testes yaco to fwacza | — — —

1426 Pozn nr 1218

W cum loc
Czas

Tako mÿ pomozi etc. Jaco wten
czaff | kyedÿ panycz domnye yef-
dzil ot | panyeÿ Thurew^(fk)ÿe wpo-
szelstwe | tedÿ woytho mÿm kma-
thowiczem | nyebil anÿ dzÿff yest
mÿm kmo|thowiczem

1428 Koscian 1331

W cum loc.

1333. Tace my pomosz bog etc Iszem to byerza k
mey duschy y k mey czocy Iszem lyeszyl
foradowal pana Dobeslawa do pana Adama
Budzyschenewskiego w poselstwy aby dal nosz
na panekye skazanye a on go dacz nye chezal

1429 Pozn nr 1333

W cum loc.

Etc Szerepan nye witanzil
v Junosteg lawozincowa bidla
w ginschem dludze, geno w zem-
skem praoe

w dludze 'z bytura
nieumtelności'

1427 Uskhas II nr 2930

W cum loc.

1266

Taco my pomoz bog etc. Jacom |
to czom trzymal Jey oczczyfna |
ynayme yneprzyalem zytem | anym
tefz zitem ipufczycz mal | anym-
gey zita flakami wzal | taco yaco
dwadzefcza grziwen |

1427 Pozu nr 1266

W cum loc.

1272 Byerza to nazwa diucha | ynalwa
czefcz yfzem byl wpolzelltwe | oth-
przecha dofcholtyfzewey abyfza
obraczy | la naprawo aby tyefth.

1427 Poznań nr 1272

W cum loc.

1020

Tako [gim] {mv} pomofz etc. yako |
bil w | pofelstwe | by pÿotr dal
schekÿra | na råkÿ niſz zemfkÿ
vklad wÿ | fched y chczal za na
rączicz a on mv | ge nÿe dal po
tem niſz (!) ofzm nÿe | dzel wÿfla

1418 Pozn m 1020

JP LXXVII 172

sim. ib. nr 1029

W

Tako [gim] {mv} pomofz etc. jako
bil w
pofelstwe by p̄yotr dal fehek̄yřą
na rąk̄y niřz zemřk̄y vklad w̄y
řched y chezal za ną rączicz a on mv
ge n̄ye dal po tem miřz (!) ofzm n̄ye
dzel w̄yřla.

1418 ~~жр хххх 172~~
Tom no 1020

^{2x}
W cum loc.

1029 *Primi duo testes sic iurent: Tako
gim etc. Jakofmi bili Primus: v pa-
na Dobrogošta | Alter: vpana Mico-
laĳa Czarnkowskego | wposelstwe
pouĳedyacz nĳemocz Mi | kola-
yewa Baďlewskego by ktemv |
radzil yfz nĳemose bicz o ta nĳe-
mocz | wpobyczv |*

1029

1418 Poan m 1029

W cum loc.

1156

Taco mu pomoz bog etc. yacom bil
wpoz | eltwe *Presbiter iuret*: oth-
mycolaya byalé | go zmalichzeki-
rek. dothomiflawawa zwe | lkyzekirek
aby yegø pøl plozy zefczy | zagonow
ne orål aon nechczål przestacz |
yzaoralę *Alii testes*: yaco to fwa-
cza | — — —

1423 Pozn nr 1156

W cum loc.

1194 Taco my pomoz bog etc. yakofm
byl wp | ofcheltwe dopøtrafcha
Studzenskego by | døl prawo fwym
mlynarzem Janufche | wy Gorzew-
fkemu oto czomu Mlin | opuſcyl aon

mu roku nechczal dacz | *Secundus*
iurabit, qui circa hoc fuit: yacom
przytem byl *Et alii in testimonium*
yako to ſwacza — — —

1425 Pozu w 1194

N cum loc

1526. Byerzą tho cu sway tczy y cu mey duschy
yzen bil f poselstwyje oth Scepana ~~da~~ pana
Ryotra

1430 Foen nr 1526

W cum loc.

Gdrest trzymast pol mlina a pol
stawu, ktorest my iest proces yedna-
cke przigodce przed s^od przigednano
wo zastawye wo stesczynasore grziwen.

przyjednać = przyzbić w drodze
postępowania polubownego

1428 Kal no 733

W cum loc.

Quas (sc. marcas)... Katerina, uxor
olim... Pauli... racione dotis al. u po-
sagu importavit

1433 SUMTe XVI nr 274
nim. 1434 ITCZ XI 90

W cum loc. -

Quam (sc. villam) habet in dote
sua ab. to wyenye

1436 5767 XI 106
sim. 1442 ib. 193

1
W cum loc.

Estby ya (sc. drieduns) dnozawera...
w zasthawye jymyal.

(in obligations)

Sul 77

W cum loc.

koszyczko złoto, ... czso offyerowane
w darzedi (oblatum est in donariis),
cztyrdzestery libr bilo

BZ Ex 38.24

W: listre ofiarowane w darzedi
BP: złoto + dobrowolna darzedi

W cum loc.

^(ac. pies)
Ten iakobi w poselstwie (quasi
nuntius) do domu przybył

BZ Tob 11.9

roz. jakoby poseł przyszedłszy

V (quando... ponit pignus pro
debito confessato)

-----119a

ale w gnych dnyoch gdy
szye mayą szandzycz

/19/ albo prawowacz Tedy

/20/ woyth ma szebracz

sand /21/ y gaycz podlug

prawą /22/ Kyedyby gosc

/23/ gosczyowy /24/ zak-

lad w wysznanem /25/ dlu-

dze zastawyl ban/26/dcz

gedzaczy albo nyege/27/

dzaczy koyn albo szvk/28/

nyą aten gosczy nych/29/

cze czekacz ale owa gest

/1/ Podroszny szlowye go-

tho/2/wo nadrogą

y takyesz szgospodarzem

OrtOssol 69,2,w.19-29 -

sim. Ortholac 92 - 69,3,w.1-2

W for. c. Soc.

u odpowiedzialni: za wyprawę dluż

-----10d
/23/ Gdy by szkazane przy
/24/szagy szye przygodzily
/25/ w wyazany czassz czy
/26/nycz mayaly tedy przy-
szancz De imposicione va-
dii hospes hospiti /29/ al-
yas o danyv /30/ Kyedy by
goscz goscze/31/wy zaklad
w wwasza/32/nym dludze za-
stawyl /3/ Kyedy gosczya
albo /4/ ktorego czlowyeka
vy/5/ dadza gosczyewy zara
/6/ką albo gynemv czo /7/
nyeoszyadl

OrtOssel 18,1,w.23-32 -

18,2,w.3-7

wwy[a]sz(n)anyw

-----150c

mozely gy tesz gabacz osz-
woy dlug y dobycz przed
prawem

czyly moze on /5/ czo mv
zaraką podan /6/ stego wy-
acz ysz ten gest /7/ mowy
zaklad wmem /8/ dludze ta-
ko dlugo asz /9/ my gy za-
placzy albo /10/ czo gest
otho zaprawo /11/ Fvsczyly
kto od /12/ szyebye wolno
/13/ swego dluszny/14/ka

czy mv zaprawa raka podan
na gego szlub tego moze
gyny czlowyck przed prawem
ozalowacz

rac krócej

OrtOssol 82,2,w.4-14

sim.Orthrac III

W p.r.c. Soc.

V (pono sibi pro eo omnia
mea bona)

-----141a

aya... znam dlug gednemv
czlowyckv a themv ya zas-
tawyam

wgego dlu/15/dze wszythko

gymye/16/nye moge ysz on

na /17/ prawye stego ma w

/18/szancz zaszwoy dlug

/19/ nyszly ktory gyny

czom /20/ gym wynowath po

/21/them przyszedl ten

czso /22/ tego tho swego

dlusz/23/nyka gymyeny za

/24/powyedzal gdy yvsz

/25/ gego dzen zaplacze

/26/nya przemynal

przesz gayony szand a

rzekl

OrtOssol 78,2,w.14-26

sim. Orthnac 106

MS
p.c. Sec.

-----65a

/1/ KTho droszey /2/ prze-
da gedze/3/nye albo pycz-
ye nyszly /4/ gesth posta-
wyono tho /5/ maya kaszny-
cz yszandzy/6/cz raczcze
podlug postawi/7/onye na
to wyny Sprawa /8/ DAley
moze cz/9/lowyck swa /10/
rzecz albo gymyeny w /11/
dludze zastawycz ocz ban-
dze /12/ nayn zalowano a
tho /13/ ma vczynycz przed
thym /14/ Sądzą albo pra-
wem g/15/dze szlucha ku pr-
awu po/16/dlug prawa praw-
ego

W gr.c.doc.

OrtOssol 46,3,w.1-16

sim. OrtOssol 55

W locu

Moze cialowyczk... gymyenyce w dludze
zastawycz, ocz bandze nayn zalowano.

(Part. Kat. 203)

~~1 XV Litaber. axi 303~~

-----6b
/3/ Ktho droszey przeda py
/4/cze albo gedzyenye /6/
Ktho ma kthorą koly /7/ rz-
ecz albo gymyenye czo /8/
mv zastawyono wgay/9/nem
sandze /11/ Daley moze cz-
lowyek /12/ szwe rzeczy gy-
myenye za/13/stawycz wdlu-
dze /15/ Caszdy czlowyek
mo/16/ze wgayonem Sandze
/17/ swa zaloba odpuszczycz
/18/ czo szyą poczala wgay-
nem szandze /21/ Gdy ban-
dze ozalow/22/an kthory o-
rosboy albo pozega
-----

15 p.c.d.
OrtOssol 15,1,w.3-22

bone potest proprium...
invadant

-----148a

a maya ly to sprawnye dacz
tako dlugo

nakaszy /7/ dzen rok az
gyszysna /8/ wrocza nye-
lyczacz ro/9/cznych wyscz-
yna albo /10/ czo gest pr-
awo podlug ~~XIX~~ /11/ MOga

dobrze /12/ stoyacze gym
/13/yenye albo gy/14/ne
nyestoyacze wza/15/kladze

komv zastaw/16/ycz przed
gayonym /17/ Sandem zawy-
nyone /18/ zawymyenyone
py/19/enadze

szlowye zadwadzyescza lubo
za dzyesacz mnyey albo wy-
aczey grzywyen

Ort0ssol 81,2,w.6-19

sim. Orthnac 109

W p.c. dacz

W (cum loc.)

Baranⁱⁱ ~~ciis~~ Warschawien^{si} invadit
uit domum suam in vadio, alias
w^x zagladka ('zakladzie')

1439 Mon Jun. III 70

-----202c
Wyznaly ktho ysz wynowath
na kthory czasz nyepzew-
loczenye

aten czasz /13/ mynal ny-
emaly goto/14/wych pyena-
dzy a chce/15/ly powodo-
wy zastaw/16/ycz stoyacze
gymyen/17/ye wzacladze
tako do/18/bre yako gest
ten dlug /19/ Czo lezy w-
them ze pra/20/wye Szlo-
wye wthem /21/ woythowst-
we czo kte/22/mv sandowy
szluscha

Tedy powod mussy to przy-
yacz a ma ge tako dlugo
dzerszecz w zacladze asz
ortelem dobadze

W. J. J. J.

OrtOssol 102,2,w.12-22

sim. Ortluc 139

(vos... equum arrestatis pro
debito vestro)

-----186c

Ale ten czlowyek

/2/ pod kymyesczye zapo

/3/ wyedzely ten koyn ch

/4/ cze sam szwyathczycz

/5/ yszesczye wy pyrwey

/6/ nyszly ktory gyny te-

go /7/ konyą podnym zapo

/8/ wyedaly ytesz ysz przy

/9/ szaszny pyssarz chce

/10/ przysaga szwyathcz-

icz /11/ Jszeszczye wy te-

go ko/12/nyą zapowyedaly

/13/ w waszem dludze o to

/14/ sczye nasz pytaly

mozczely thym szwyadecz-
stwem szwyathczycz podlug
prawa albo czo gest prawo

OrtOssol 96,1,w.2-14

rem. OrtOssol 132

W por. c. sac.

qui hereditatem arcestant

-----142d
nyszly przyszedl dzen zap-
laczenia tego czo gymyeny
wszem dludze zapo/9/wyiedz-
al tedy zapow/10/yedanye
ma mocz m/11/yecz przed
szya podlug /12/ prawego
prawą mayd /13/ Njszadnemv
czlo/14/wyekowy po/15/trz-
ebyszno vka/16/zanye albo
szwyadecz/17/stwa gynego
kv blysz/18/kosczy przyro-
dzenyą Ny/19/szly tako gdy
vmrze a /20/ zostawy posz-
obye gy/21/myeny przydzy-
ely /22/ kto a lyczy szye
temv /23/ vmarlemv przyro-
dzo/24/ny

Mac 107 tej wstrem

tedy ma czlowyck wymyenyck
blyszkosczy

OrtOssol 79,1,w.8-24

MS
Apr. c. doc.

V (vendere et inuadiare pro
sua pecunia potest)

-----202d

/23/ Tedy powod mussy to
/24/ przyyacz a ma ge ta
/25/ko dlugo dzerszecz w
/26/ zacladze asz ortelem
/27/ dobadze ysz moze prz
/28/edacz wszwem dludze V
/29/ podlug prawa may/30/
dborszkyeg prawego /1/
GEden czlow/2/yek myal
gyd/3/acze y stoyacze gy-
mye/4/nye y wyanowal sz-
wey /5/ zenye stho grzy-
wyen /6/ szwego gydaczego
gym/7/yenya

W. J. Soc.

OrtOssol 102,2,w.23-30 -

sim. orthae 139 102,3,w.1-6

-----198d
ta pany naradzywszy szye
przydze przed woytą

/15/ y zastawy tey panyey

/16/ szwe odzenye do pra

/17/wa pothem przyszly

/18/ przed gayony sand

/19/ ta czo zastawyla o-

dze/20/nye az do przyszc-

ya /21/ albo wroczenia

gey /22/ maza y pvczyla

szye /23/ do woythą druga

rz/24/ekla ysz ona mnye

/25/ zostawyla tho odze

/26/nye wmem czynszu /27/

woyth rzekl Ja znam

ysz ona zastawyla to odz-

enye do przyszczyą Swego

maza

OrtOssol 100,4,w.15-27

*v(quis sibi radium posuisset
pro censu eius)*

W per. c. Soc.

Mae Luba

hereditatem suam pro eo in-
vadere

-----202a
Tho tako dluznyk wyznał a
yvsz mowy ysz nyema tych
pyenadzy kothowych

a chce doszycz pra/19/wu
vczynycz y chce /20/ ge-
mv szwa rolą zasta/21/wy-
cz wdludze tho gest /22/
wzACLADZE albo porą/23/ky
postawycz tedy rz/24/ekl
powod ya nyech/25/czą za-
cladv any pora/26/ky gdy-
sz my on wyz/27/nal nye-
wlocznye /28/ maly powo-
dowy te/29/go dlusznycą

dacz za raką aby gy dzye-
rzal zaszwoy dlug albo ly
powod mvssy przyyacz ro-
lyą wżakladze

Ort0ssol 102,1,w.18-29

num. ort0ssol 139

W. J. J. J. J.

-----202a
Tho tako dluznyk wyznal a
yvsz mowy ysz nyema tych
pyenadzy kothowych

a chce doszycz pra/19/wu
vczynycz y chce /20/ ge-
mv szwa rolą zasta/21/wy-
cz wdludze tho gest /22/
wzacladze albo porą/23/ky
postawycz tedy rz/24/ekl
powod ya nyech/25/czą za-
cladv any pora/26/ky gdy-
sz my on wyz/27/nal nye-
wlocznye /28/ maly powo-
dowy te/29/go dlusznycą

dacz za raką aby gy dzye-
rzal zaszwoy dlug albo ly
powod mvssy przyyacz ro-
lyą wzakladze

Ort0ssol 102,1,w.18-29

W per. c. Soc.

/23/ Tedy powod mussy to
 /24/ przyyacz a ma ge ta
 /25/ko dlugo dzerszecz w
 /26/ zacladze asz ortelem
 /27/ dobadze ysz moze prz
 /28/edacz wszwem dludze
 /29/ podlug prawa may/30/
 dborszkyeg prawego /1/
 GEden czlow/2/yek myal
 gyd/3/acze y stoyacze gy-
 mye/4/nye y wyanoval sz-
 wey /5/ zenye stho grzy-
 wyen /6/ szwego gydaczego
 gym/7/yenya *the m...*

AD per.c. Doc.

 Ort0ssol 102,2,w.23-30 -

sim.Orthrac 139 102,3,w.1-6

(in irradiation)

-----202b
maly powodowy tego dlusz-
nyką

dacz za /1/ raka aby gy
dzyerzal /2/ zaszwoy dlug
albo ly /3/ powod mvssy

przyyacz /4/ rolyą wzakl-
adze akako /5/ dlugo maya

dzyerszecz /6/ wzakladze
aby ya po /7/ thym mogli

przedacz po/8/dlug prawa
prawego /9/ Wyznaly ktho

ysz /10/ wynowath na /11/
kthory czasz nye/12/prze-

wloczenye

aten czasz mynal nyemaly
gotowych pyenadzy a chc-
ely powodowy zastawycz
stoyacze gymyeny

OrtOssol 102,1,w.29

sim.Orthoc 139 102,2,w.1-12

W p.r.c. Soc.

W cum loc.

Bandzely ktho wo stasbawye
(in obligatione) dziwzal kthora,
dzedryna,

Sul 35

sim. Dzial 25

v (sc. rala)

-----202b
maly powodowy tego dlusz-
nyka

dacz za /1/ raka aby gy
dzyerzal /2/ zaszwoy dlug
albo ly /3/ powod mvssy
przyyacz /4/ rolyą wzakl-
adze akako /5/ dlugo maya
dzyerszecz /6/ wzakladze
aby ya po /7/ thym mogli
przedacz po/8/dlug prawa
prawego /9/ Wyznaly ktho
ysz /10/ wynowath na /11/
kthory czasz nye/12/prze-
wloczenye

Mac & Tac &

aten czasz mynal nyemaly
gotowych pyenadzy a chcz-
ely powodowy zastawycz
stoyacze gymyeny

OrtOssol 102,1,w.29 -

102,2,w.1-12

W p.c. Soc.

lyat y trzech nyesyący kromye wszego nagaba-
 nya spokojem, aczkoly gego dziedzina sprawnye
 nye bylaby, a ow, ktoryby byl blyzszy kv dze-
 dzynye, w tem czassye, tho gest 25/ trzech
 lyath y trzech nyesyący mylczy a rzeczy nye
 pocznye, tedy / vstawiany, ysz na yvss myl-
 czecz a dzedziną straczycs. A gdy nyekto w za-
stawie / dzedziną ktorą zastawy / vstawiany, aby
 ten, ktori zastawy, abo gego przyrodzony przy-
 nannyy gednącz w rok przed naszym sądzą, acz
 gy nosze nyecz, abo w parrochy tey dziedzini.

1 (Sub 55:

v (in obligatione) . Delat. 24-25

W cum loc.

Jako ja mlyna thego kandyego nye
dnyrsta w stasthawye roe czthyrdesoty
kop..., ale hy kocyest moy wyecernye
kopyl

1462 Zapiski nr 1125

W cum loc.

Thaco mý pomofzy bog y fwonti^a) † |
Jaco to fwacczo^a) Jaco Jaczczeg^a)
nem{y}al^a) pol Szowiny^a) te^a) dze-
dzyny^a) wiaftawe | any iego fzona
po Jego^a) fmerczỹ | trzy latta
wponczy grzywen

a) Piek. 207: swanti, swaczø, Iagcze.

1401 Kościan nr 169

W cum loc.

Yako the pole... dnyroschy Gorynka...
v syedmy kop gromy styrokych
to Fasthawy

1462 Zapwarst w 1159
sim.

W cum loc.

~~Jako to swatcami yrze (H) Hynek~~
dzerzjy dziedinφ Bankowo
w *paltorasta *grzuen n sastawye

1411 Pyzdr nr 318

JP XXXIII 387

W

Taco gim pomorszy bog, iaco to
swatczimi... yze Hynek dzeszy
dzedzinę Baskowo w paltorasta
grziven w sastawye ~~1410 13 7p xxviii 387~~
Pysdr nr 318

W

J. ne mal pol szowiny w(!) dziedziny w zastawie...
w ponery grzywen

1401 ~~Piek. Kosz~~ 63.

1
W cum loc.

Angyol gey voryedha, vsyavyl,
palma, w ~~s~~namyenyu zostavyl

Dor. na znak cr.
'aby coś dhati,
vyraic'

XV p. post. Sl Occ XXXII 162

W. cum loc.

Nye wryezlem go (sc. broga siana)
do dworu mego..., kthory dzetza
is dzystawye

1489 Zaplwast nr 1592
sim. 1469 ~~7~~ ib. nr 2936

W cum loc.

1

Yesthy brat nasch pošlye k nam
Davidu, khey rassya David wernye
s sobą od nashey strony w posel-
stwye Dowlyeteka

1500 list lat 174

W cum loc.

Karne poslal gim w oplwi-
fasci (cibaria misit eis in abun-
dantia)

Al 77, 29, sim. Puf

M: vespat ou éyponois do zyto
W: poslal ou polkarmonas dostutela

W cum loc.

Quia dum ipse Szyenkeo est mis-
sus in nuntiacione al. w postelsthuze

1499 1767 XVII 372

W cum loc.

we

Pyczye dast nam we zliach
w merze (potum dabis nobis in
lacrimis in mensura, Pul: w mya-
rs)

Fl 79, 6, sim. Pul

M: datus mi pic. Fry obfite

W: bzdriest... nepawal nas framie miara

We (cum loc.)

1

quarta, me, Ambrosius, ne sabosny

~~112 XV Ambrosius V, 437.~~

XV in. Cystoc

W cum loc.

Nye oznacze radnye (pro radney)
classy w sfdze, w rownosc, wadze
(leg. w wadze) y w myette

§7 Lev 19,35

W: nie wyycia nie przewrotnego w sfdze, ^{w wadze i w mierze} w miernicy, przcia,
D: nie dopuszczajcie im nadazyé ani w sfdze, ani w miarze dazyoju

15 cum loc.

Przikażoyą tobye, aby trzy miya-
sta w rowney daly od syebye
rosdzielil (ut tres civitates aequa-
litate inter se spatii dividat)

BZ Deut 19, 7

DP: wydziel sobie 3 miasta

W: alyb trzy miasta, jedno od drugiego równie daleko, oddzielit

15 cum loc.

Będz ziw Ruben... a będz matij
w liczbye (sit parvus in numero)

BZ Deut 33, 6

Wuj; niedaj bsdzie many liczby

10

Wymaluy liczbye in minuto numero (Eccles 12,3)
(otiosae count molentes in minuto numero)

ca 1470 Mam Lub 145 ~~zrim Mamk~~

BP: gdy ustana w swój pracy mielgce rlyt już mielicme
Lwy: mielicme mielgce

^WW (cum loc.) = in

(Qui (sc. filius dei)

~~Filius dei...~~ omnia fecit in numero, v lyerbye, et
in pondere y wacrd, et in mensura y w myerre.

XV Profil. I 199.

(leg. w wadre)

p. post.

Antequam ad evangelium venierimus, no-
tare debetis..., quoniam filius dei, qui L,
nescivit hominem diligere in mensura

l. - ilosé

m. = objstosé etas sypleid i pynów

W (cum loc)

Hos sex quinque gradus, totidem virtutibus, gl.
id est quindecim virtutibus,

Phylax w herbye exnoth, ~~II~~ ^I ~~II~~ ^{XV} Or Fil. III
288. esse p. post.

W cum loc.

we

Sprowadact se będę tóbe, gospod-
nie, we wstętem sercu moiem (con-
fitebor tibi... in toto corde meo)

Fl 9, 1, sim. Put

sim. Fl i Put 85, 11

M: będę dręski czynić paimu ze wstętego serca

W cum loc.
we

Spowadacz se będq tobe...
we wstem sercu moiem
(confitebor tibi... in toto corde meo).

Fl 85, 11, sim. Pul

W: wyznawne ci będq... ze wstykiego serca = wyznawne ci, będq
M: wielkie ci będq... ze wstykiego serca

W cum loc.

we

Blogoslaveny, gyst... we wstem

(MW 3 b: ^{sim. 11. 5. 26 b} w czaem) sercew stukayf

yego (in toto corde exquisunt eum)

Fl 118, 2, sim. Pul

sim. Fl. Pul 118, 10, 58

M: stukajey go z casygo serca, kraj ts.

W cum loc.

we

Bjdy * stredoz gego (sc. rskona)
we wstem (Mw 23a: w ozalem)
serczu mogem (custodiam... in toto
corde meo)

Fl 118,34. sim. dnd

W: bjdy go stredoz ze wst. serca
Pl: stredoz go z calogo serca

Ad cum loc.

Obroczkillybi syo k tobye w oralem
sycerzo swem (in toto corde suo)

BZ II Par 6.38
sim. ib. Jer 29.13

W (5x) autu loc
We

1537

Tako gim [po] bog pomosz † Jako
tho | fwyathcimi Jfze pan woczeh
Splawfky | Nyewfzal wemlynie wko-
bilempolu | dwunacze czewerczey
makÿ | panÿey dorothiey wgyey po-
lowiczÿ mlyna | czfzo by nanÿa flu-
chalo gwaltem mocza | wfzcheczÿ
fobye rownyeh avdzefchÿancza |
podleyfchych

1432 Pozn us 1537

N (3x) cum loc.

1579

ywödzer | zalgäa, dobrowolnÿe za-
gÿch ocza yzanÿch | tako dawno
ÿako wffÿrakowÿe lzÿedzÿ | a nÿe-
bila wÿanczenÿczewa anÿ gego
ocza | a nÿmv geÿv poſſekl vpÿaczÿ
fobye rovnÿch | (175v) a vpÿaczÿ-
dzeſſath podleÿfÿch | — — —

v (sc. 175v)

1436 Pozn w 1579

W

Jakom my praischethwoschi na gymnyenye
dzedzicane ... w oszmy paszwnach luceszkych
nye zaoralysamy "polwłocaka

1472 Zapława nr 3085

W um loc.

(We)

116. Jacom przitem bil kedi Jan zafta-
uil | Jandregevi zaftaus weczti-
rzych | grzifnach affzefczy fkot aon
ya przyal. — — —

1391 Pozu I nr 116
Lelusz I nr 995

A cum loc.

116. Jacom przitem bil kedi Jan zaftauil | Jandregevi zaftauø wecztrzych | grzifnach affzefczi skot aon ya przyal. — — —

1391 Pozn nr 116
Lelisz I nr 995

W cum loci

~~Iurare debent: Tace nam bog pomozi, iace~~
~~prawe wemi ...~~ nische cezal ~~za zan~~ dacz
zastawaⁿ w dzezandczi grziwen, a ~~kosz~~
~~zaplaezil~~ 1394 JP ~~XXXVII 130~~ PKKs 239

18 cum loc.

215. Jako micolay ne | <trz>imal ftrzifzi
flady [~~welikeym~~] od Benafza |
<w> zaftawe vdzeszanczi grziwen
vkrzifzefnikach

1396 Pozn m 215
Lehn I m 2277

W cum loc.

Testes, qui presentes fuerunt:

† Jako při tem bili kedi Sza|ra
flubila vipraucz Crzczo|na ftego
røkoÿemfthwa; czofz | gÿ ye manfz
wrøczil [[ÿ]] owfda|ne Cofzcova
dziedzyny {w|fzcze grziwen} ywÿ| —
praucz podlug fzemfzkego | prawa

a) L. 2180: Sroczo.

1398 Woscian nr 108

W cum loc.

363 Tako mi pomofzi | bog + czfo mō
fwanthomir wrōczil wfzi|di wofzm-
dzefanth¹⁾ gziven {przelgedney}
ftego mō ne|viplaczi!. *Item ipsius
Laurentii testes eodem pro dicta
causa debent iurare, et debent esse
quincque testes*

1398 Pozn w 363
Lelen I w 2616

W (2x) cum loc.

442. Tako nam pomozi bog ylawnti | †
iacoto fwateczimi yze pan Swan|tho-
slaw kaliski zastawil. Szczz| krzi-
wen platu wmechorzewe we | trzi-
dzefczy krziwnach | — — —

platu = czynsz, renta pieniężna na
wzrost paha od roli etc (przy zastawie
wzrostu dóbr liczone jako procent
od potrąconej sumy)

1400 Poznań nr 442
Pieh VI nr 41

W cum hoc?

5¹⁴. Tako gim pomozi bog yfwanti | †
iaco to fwatcø, iaco Wawrzinecz |
vicupil list potrafew Czepur|skiego
o daniela¹) zida, wpancze|nacze
krziwen |

1401 Pau m 574
Pieh v̄ m 148

W cum hoc
we

761 iaco przitem | bili, iaco Bodzanta
vicu|pil . pol . Orla, vecztirdze|fezi .
[k] ywpanczy krzi|wen, a potem
dal . derfko|wi, pancznacze krzi-
wen |

1405 Pozu w 761

Preh VI nr 831

W cenniku

761 iaco przitem | bili, iaco Bodzanta
vicu|pil . pol . Orla, vecztirdze|fczi .
[k] ywpanczy krzi|wen, a potem
dal . derfko|wi, pancznacze krzi-
wen |

1405 Poznań nr 761
Prez VI nr 831

W cum loc

521 Jaco to fwatczø iaco micolay Vi
cupil . dzedzinø vpanczy krziwen |
v Jana y trzimalø powicupenu |
trzi lata |

1401 Pozu m 521
Prele VI nr 155

W cum loc.

289. Jaco fmi przitem bili kedi poýtrafz |
fpufeil micolayewi saftawø wdze-
fanczi | Grziwen

1404 Kol w 289

Si. = przekazać co komuś, zniec się
na czyjś koszt, zrezygnować

W cum loc.

Jacofm przitem bil kedl Jan Ja|ro-
flawski pozwał Tluczimofto|ui wpe-
czy grziuen iego fzoftri | polzfagu

Alii in testimonium.

Piek. 1199.

p. kominś coś 'przynęci się, że się jest
kominś coś wierny'.

1407 kościan nr 359

W cum loc.

Jaco to fwatezø Jaco micolay nye
viszepnøl rofmanovi gwaltem | prze
przanego wpanczdzełzanth | grziwełł
wpoznanu^a) nagrodze etc.

a) Piek. 1271: w Poznaniu.

p. c. podmać pobarać słołwa
prownie, udykać wyroł skonjazy
'wydarł przegranezo 50 gr.'

1408 kościan nr 370

W cum loc.

374. Jacoto fwateimi iaco ian fzaftauil
bo|gufzevý wponczy awedw dzeftu |
grziven fwa czącz wlezone czofz |
bogufz dzerfy od ýana.

Ul. 229.

1412 Kol nr 374

W cumi koc.
2x

301.

Jacoto fwatcimi¹ iaco yan zaftauil
bo|gufzewy¹ wponczy awedwudzełz-
tu | grziven fwą czącz wlełzone
czofz | bogufz dzerfy ot¹ yana

1412 Kal nr 381

W(e) cum loc.

491. Jacom przitem bil yaco naftka
szafavila | dobyeflawe szwą czanecz
dzedzini wprze|dzine we trzech
grziwnach zemfzkich | pyenandzi

¹ Ul. 658: Palszka.

1415 Kal nr 491

We (cum loc.)

Ysre Pani Katharina... zastawile jest Nawoz
wesx we *ortodzeserock zimien

1420 AKGr. VIII ~~AKGr~~ 152

ja w cum loc.

Tako mi etc. Jakom ja n^yezaftawil
łank^y | panu Jandrzeyew^y wedw
Grziwnv an^ym mu |. Kofznika
Czlow^yeka jego flak^y zegnał

1428 Kościar m 1200

W cum loc.

Jakom wstał dzestancora scota,
ro dzestancory goziwnech czo stalo

1420 JKPr VIII a 150

tać = mieć wartość, cenę, kosztować,
być równoważnym

W(e) cum loc.

687. Tako nam pomofzy bog etc. ya|ko
tho fwyadczo, yako pan mÿ|colaÿ
nyeranczil panu pÿotrowy | za
olbrachta aby mÿal fwø szo|nø
przywÿefcz aby mÿala pif|kow panu
pÿotrowÿ wecztyrzech | ftach grzÿ-
wyem fzÿrokich grofzfzÿ | wfzdacz
nawÿekey,

Ms. B. Kal. m. 687

W cum loc.

Jandziwo[y] Nicolagevi ustavit dva stadi a pol
zagradi f dreverneri grifwen 1391 Vekna. I, No 976.

W cum loc.

837 ÿffe ÿest Mathias de Modla | szasta-
wÿl ÿest naſteze plo | ffÿ dwÿe wtrzech
grzwnach | ffemkÿch ÿwforal ÿe
Et alii in testimonium.

V<y>

1423 Kal nr 837

W cum loc.

97. Jako to fwaczczø ifz Sandziwo Mi-
colageui¹⁾ | zastauil¹⁾ fgowarzewe
dwa fladi apoi | zagrodi fdzefzønczi
grifwen

1391 Pzn nr 97
Lehsa I nr 976

W cum loc.

97. Jako to fwaczcø iz Sandziwo Mi-
colageui¹⁾ | zastauil¹⁾ fgowarzewe
dwa fladi apol | zagrodi fdzefzønczi
grifwen

1391 Poznań 97

Lehoz I nr 976

W cum loc. x 2

czfo Giwan w podrzeczcu oczefi|no
zaftaul ffzefzczinaczce grzi|wen to
zaftaul fkachniø yf|machniø volø

Piek. 1075.

1406 Kościan nr 301

W

czfo Giwan wpodrzeczu oczczif|nø
zaftauil fzfzfczinaczce grzi|wen to
zaftauil fkachninø yf|machninø volø

Piek. 1075.

1406 Kalcian nr 301

W cum loc.

Fastawyamy dziedzi ni nasze...

w tyssonem gozywen syodych grossy

£ in mille maris latarum grossorum.

ca 1428 PFI 481

W cum loci

NE

1162(130) Taco mý pomoz etc. yako
otem wem | yfze Micolay baly Swo-
lę thomiflaowę | Wicupyl pol flada
wkmezza wedwu | kopu polowicza
groffy prałkich |

*Et debet teneri in eisdem pecuniis |
usque exemetur.*

1423 Pozn nr 1162

W cum loc.

we

Yaco moy pan ne rastawal nywi
Vitowi we diw (leg. diwa) kopw

1397 RtGn no 17

W cum loc.

Thako mi | pomofzý bog etc. Jako
81 wanczflaw kmetho | de Sobothka
dzerfzý polufyrzebe in Wýrz|choslaw
podpanem potrafzem wecztyrzech |
grzywnach tako dlugo doýadbý mu |
Petrus predictas quatuor marcas daret
nec sibi de eo censum aliquem dare
habuit. — — —

1424 Kal nr 891

W cum loc.

70. Taco nam p. b. ýtotho vem yfze
katharzina | ýMargorzatha trzýma
przechnin flad przelz | offzmý fcot
vetrzýrzech grziwnach
Et alii ad testimonium.

Zapiska skreślona w rkp.

* albo we trz[yrz]ech.

1402 Kol nr 70

15 cum loc.
~~ten~~

we

Jacom tą zaftawa trzýmiał we XXX
marcis et | a me in XXX marcis
est exempta.

1424 Kościan nr 1086

W
ten

Jacom t^o zaftawą wfoldrach trzy-
mal | we XXX marcis et a me in
XXX | marcis est exempta.

1424 Kosciaru m 1247

We (cum loc.)

Уже ⁿнаша била в динствену
наставу ~~they~~ ~~бачеву~~ ме ~~кати~~ =
некх ~~гвинчачо~~ ~~уеке~~ ~~року~~ ~~мелан~~
1424 ~~чкы~~ II 302.

-----102d

Jan... poleczył gey
/28/ szwe dzieczy chowacz
/29/ do lath pelnych agdy
/30/ ge lath dochowa Tedy
/1/ Ona ma dzerzecz to gy
/2/myenye węstiu grzyw/3/
yen tako gyegdy dzyeczy
/4/ gey chcza myecz thó
gy/5/myenye Tedy mayą gey
/6/ pyrwey odlozycz stho
/7/ grzywien a glnako ge
/8/go nyemayą dostapycz
ktoresz stho grzywien po-
gey szmyerczy nagey dzye-
czy mayą przydz *The thackerj*

W(e) par. c. Loc.

Ortossol 63,1,w.28-30

63,2,w.1-8

Wim, Orthmac 82

We cum loc.

Jacom ya to the kziwda oth Abrama
wstal, ese mi knowe wsel we dwo nacroye
grosz u cinsz v

1428 Zap Wansz nr 2808

^{to cum hoc}
~~grzywna~~
we

Tako nam pomozÿ bog ŷ ŷwathÿ |
krzisz Jako tho ŷwathczimÿ, ŷŷze
pan | Staniflaw Schurkowskÿ. ŷza-
tawÿl | Schubã {thobolã} Dekã Srze-
brem oprawonø | wedwu dzeŷtu
grzywen ŷweczthÿrzech | pane mar-
gorzeczce Sÿrakowskÿe, | a[[le]]{nÿ}
thy[.]{ch} rzeczÿ [[ne]]ŷchowala oth-
nego | pobrawŷchÿ thedÿ kÿedÿ za-
bith, | ale ŷeÿ [[thy]]{thÿ} zaŷtawÿl

1432 koŷcian^{nr} 1424

. M cum loc.
We

1584 Thago mÿ pomozi bog etc. † yäkom
nyerzekl | zaplaczicz Slomye zido-
wÿ zpoznanÿa trzech | wÿerdvn-
kow kthorez moÿa zona wzÿala
a | thez svknÿa, kthoram zafthawÿl
wetrzach | grÿvnach, nyerzeklem
wÿprawicz zgÿzczÿnÿ | yÿlichwÿ |

1437 Born no 1584

We cum loc.

583. (226^v) Jaco vmya¹ woyczech zastawyl placz w polu-
copyu ywetrzech groszech. — Jacom ya przitem byl kedy woy-
czech zastawyl placz vmaczeya w polukopyu ywetrzech groszech.

1445 Zap Kansa nr 583

¹ zamiast moze?

he cum loc.

395. (127) Jako mne wszedor [pod]pothdal ~~X~~ sze swego wolu
straczicz we dwu dzesthu grossi. — Jakom ya przithem byl
czybor poddal sze swego wolu straczicz do gothartha.

1432 Zap Hansz nr 395

po. sig. zobowiązać się, przyjęcie odpowiedzialności pod karą
s. w. zostać pobawionym i ponieść koszty, strata

W

we

Jakom ya nye pobral... Fydowy i Mvshe...
steory we vethirdzessory y dvo slo-
thyd zasthavyonich

1488 Zapysat nr 1628

W cum loc.

Eze Annyn orzech ne drizal
Dorothezyni oranszy ro kope

1435 Zapławszt nr 653
nim. 1451 id. nr 962

Tego /17/ konyą y ya pyrwey /18/ zapowye-dzał nysz-ly /19/ on wgedney kopye, /20/ kthorą my byl wyno/21/ wath then vkogo ko/22/yn byl ytegom szye /23/ zalo-wal przed gaynym /24/ szan-dem Tedy rzekl on /25/ czl-owyek Jam pyrwsy /26/ nysz-ly wy a tho szye /27/ spv-szczam na pospol/28/nego po-szla Tedy rzekl /29/ woyth yam gy pyr/30/wey zapowye-dzał ny/31/szly wy

a to szye spvsczam kthemv vkogo Tthen koyn byl

OrtOssol 40,2,w.16-31

rim. OrtOssol 45

(lego... arrestu... occasione
sexagenae)

W p.c. doc.

W cum loc.

Palniyal wyelgy gest dlug, thedy
gymyeny dlostnykowo sthoyace
za dlug a w wasnosocy dlugu (pro
valore debiti) ma byc pryatho (pro
pryatho) ppos onego rozkoymya

V, Drial 64: yako dlug
gest wyelgy

Sul 71

W cum loc.

* koyewsty... konye male w wastno-
scty (in valore) tred gztirwjen

Sul 75

W cum loc.

Стрым гудом сонныггустыл во взыт-
кеди во вастчностцы jako копа
госты

1479 Zapisk nr 1474

W cum loc.

Jakom ya Elzbyethy kmyotharony...
nye othegnal gwalthem oth robotki-
poltoscriya dnya, kthoryd mo (pro my)
nye dostobyla to vastnosory yako
wyardunk)

1477 Zapiskost no 1202

W cum loc.

Jacom za nye posal gwaltem zylha
y psenické... anym t^hego wyozl w dom
sway w wasznosory... jako dnye kopye

- na gyl xoryansdi

1478 Zaplwast nr 1208

10 cum loc.

Jakom ya nye wuzozyl snya... we
wloki... anym rabral szynsdu st
kmyecy... any gasty, any cur to wast-
noscy dochodu jako dryszancz cop

1480 Gzts s. LXXXVIII

W cum loc.

Yakom ya thobye nye wnyala
gziła... w vastnoscy stesoy
grosny

1480 Zaplwast w 1525

№ cum loc.

Жаком за nye тамбыл дрэва...
w wазносоу оцхіреді kop grosski

1488 Zaplwast nr 1636

W cum loc.

Ichore ssyano bylo w waznosocy
XL-ta [?]grassorum

1489 Zapiski nr 1592.

W cum loc.

† Ifz to fwathezýmÿ iaco Adam
podalfzø | Janovÿ wpenandzech
potczøfzø, gdzie bigi | coli vezan-
dzacz mogl^a) oyego^a) penødze

^a) L. 2108: Jarasz, moglo yego.

p. sie pada cięta 'zobowiazai sie pod karę

1398 Koscian w 98

W

Adam podał szp Jausoy w penandzech

1398, Leks 2. II, — № 2108.

W cum loc.

775 yfze tho fwathczými affzetho {fzle-
dylifko} bylo^a | they dzelnicze {yey
bratha} czfofz Szeychna | wycupyla
wney wynach

vpro yey

1420 Kal nr 775

W cum loc.

~~Ex~~
✓ Pelka Grimme ne écrit gothowich freundschaft,
als daz in un. 20. h. 1425 K. M. Nr. 1499.

W cum loc.

1505

Taco gym pomoz bog † Jaco to |
fwaćymy Jfze to lzto [~~grziwen~~] cop |
ktores pan Sandziwoy Szurza |
zowa dał panu Marczynowy Mecz |
nicowy poznanskiemu Szeſzwańo |
wa wtich pyenadzach Szandzy |
woy vrzazowfky trzymal ludo |
mye anygo wfdal alys ſpyelna |
vybral tygifte ſto cop etc. | ---

1488 Pozn w 1105

W cum loc.

1632

Taco mý pomofz bog *et sancta|cruz*, Jfze {czo} natem
fledze fchedza a nyemam nan ita | rofczkyego prawa
a nygo wpyenadzech dzelza (!) ale | wkmeacza fzedza |

V<T>

1445 Pozn no 1632

W cum loc.

Gdi ktho porrywaa do sando
kogo o dziedzyna, ro pyenyadrodi
zastawiona, (pro hereditate in
pecunia obligata)

Sul 21
sim. Dnia 7

W

/9/. O dziedzina w sąsiedstwie.

/G/dyszby kto przed sąd pozwala nyekogo o dziedzina w pienyadzoch zastawiona, a gdyby go kv sąd przyzwał, a zatym gdyby samperz na rocze zawytnem nye stał, tedy powod abo gyszczecz dziedzina otrzina, pyenyadze samperzowy wroczywszy.

/10/. Rosand o granicze.

/C/zastokroc myedzi naszymi poddanimi o granicze gadky bywaja, myedzi ktorimi nakład straw y szylayoh roboth rostargnyenya bywaja.

Dział. 7

W cum loc.

15a

powodowy, y dacz wwyżazanye. Aczlyby zastawa
nye stala za thy pyenyądze, w ktorych by by-
la zastawyona, a powod abo czyge byli pye-
nyądze^{1/}, nye uczynyl szadney wymowy, gedno
proscze zastawą przygal w pyenyądzoeh, tedy
ma ymyecs dosycz na tey zastawie; ale acz
sobie wymowy ktorą przyczyną przy zastawie
malego abo wielikyego gymyenia, tedy naly

4/ W tem miejscu napisał dalej pisarz przez
pomykę: "wktorych by byla zastawyona",
lecz je podkropkował na znak, że niepotrzebne.

Dział. 20

Sub i. Mac-macrej

W

15b

zastawą w miejscach w pieniądzech, tedy gemv
sądzą przysądzy pyenyadzi dopelnycz; aczlyby
tesz zastawa wyaczey, nyszli thy pyenyadze,
w ktorych zastawiona, tedy ostatek ma wroczyes
temv, czyya byla pyrwey.

/38/. O doswyathczenyv gwaltu.

/P/rzete aby potwarz drogy nye nyala,
chczeny, aby ktoregokoly 21/ stadla nyeporv-
szony swey czesy czlowiek o kakykoly gwalth
przed / sąd bylby poswan, tedy nany dobrym

Dział. 20-21

W (cum loc.)

Zacem ya przy tem byl, kiedy Dorotka
dawala pyenyadza Mykolajowy, w ktorich
jemu plasz rastawyla a on gych aye shoral
~~wrazem ani gey plaszera woczyer~~ 1463 A.P.

VII 54.
a

W cum loc.

Yst rrecona dzedryna w thel-
lyde pyenardroch... gest rastawzona
(in tauta pecunia)

Sul 36

sim. ib. 12

sim. trial 25

V (pro debito pecuniar)

V'kau. w pieniężnych długach

-----63c

/9/ Gdysz mv /szą wszyth

/10/ky rowne dzyeczy age-

st /11/ sprawa prawego ma

/12/ TEsz nyemay/13/v ny-

kogo wi/14/szey zaraczycz

nyszly za/15/cz stoyą tho

gest podlu/16/g yego pl

zaplathy /17/ wyawschy

nyszly/18/by gy zaraczono

wp/19/yenąsznych dlugow V

/20/ Tedy moze zarączacz

/21/ podlug pyanędzy czo

/22/ gye wynowath pod/23/

lug prawa prawego -----

W pr. e. koc.

Crt0ssol 45, 4, w. 9-24

Ortluc 54; w pyenyżnym dludze

↓ w sz [ch] < w > em 'w swem'

-----116a

nyechczely na przeczyw
themv od powyedacz they
na kogo then dlug zaluya
nablysze V/31/ przydacze
sandy Jako /32/ przednymy
powod za/1/luge y to dzy-
edzyczstwo /2/ zapowyeda

wszchem dlu/3/gv Tedy ma-
ya to stoya/4/cze gymye-
nye podacz te/5/mv czo
zaluge oszwoy /6/ dlug w-
trzech blyszych /7/ szan-
dzech pothem sampi/8/erz
szlowye na kogo zalu/9/ya
nyemoze yvsz

oten dlug odpowyedacz

OrtOssol 68,1,w.30-32

sim.Orthrac 91 68,2,w.1-9

V < trny

W p. i. e. doc.
W

Doc tracyj

W cum loc.

15a

powodowy, y dacz wwyazanye. Aczlyby zastawa
nye stala za thy pyenyadze, w ktorych by by-
la zastawyona, a powod abo czyge byli pye-
nyadze^{1/}, nye vczynyl szadney wymowy, gedno
proscze zastawą przygal w pyenyadzoeh, tedy
ma ymyecz dosycz na tey zastawie; ale acz
sobie wymowy ktorą przyczyną przy zastawie
malego abo wielikyego gymyenia, tedy maly

4/ W tem miejscu napisal dalej pisarz przez
pomyłkę: "w ktorych by byla zastawyona",
lecz je podkropkował na znak, że niepotrzebne.

Sil one mady

Dział. 20

95

15b

zastawą w nysesczech w pienyądzech, tedy gemv
sądzą przysądzy pyenyądzi dopelnyck; aczlyby
tesz zastawa wyączey, nyszli thy pyenyądse,
w ktorych zastawyona, tedy ostatek ma wroczyes
temv, czyya byla pyrwey.

/38/. © doswyathczenyv gwaltu.

/P/rzete aby potwarz drogy nye myala,
chcemy, aby ktoregokoly 21/ stadla nysporv-
szony swey czcasy czlowiek © kakykoly gwalth
przed / sąd bylby pozwan, tedy nany dobrym

Dział 20-31

-----
 powodowy, y dacz wwyższanye. Aczlyby zastawa
 nye stala za thy pyenyądze, w ktorych by by-
 la zastawiona, a powod abo czyge byli pye-
 nyądze^{1/}, nye vczynyl szadney wymowy, gedno
 proscze zastawą przygął w pyenyądzech, tedy
 ma ymyecz dosycz na tey zastawie; ale acz
 sobie wymowy ktorą przyczyną przy zastawie
 malego abo wielikiyego gymyenia, tedy naly

4/ W tem miejscu napisał dalej pisarz przez
 pomyłkę: "wktorych by byla zastawiona",
 lecz je podkropkował na znak, że niepotrzebne.

W cum loc.

150

zastawą w nysesczech w pieniądzech, tedy gemv
sądzą przysądzy pyenyadzi dopelnycz; aczlyby
tesz zastawa wyączey, nyszli thy pyenyadze,
w ktorych zastawyona, tedy ostatek ma wroczyes
temv, czyya byla pyrwey.

/38/. © doswyathczenyv gwalto.

/P/rzete aby potwarz drogy nye myala,
chczeny, aby ktoregokoly 21/ stadla nysporv-
szony swey czesy czlowiek © kakykoly gwalth
przed / sąd bylby poswan, tedy nany dobrym

Dział 20-21

Sąd Tęczyński

powodowy, y dacz wwyższanye. Aczlyby zastawa
nye stala za thy pyenyadze, w ktorych by by-
la zastawyona, a powod abo czyge byli pyc-
nyadze^{1/}, nye vczynyl szadney wymowy, gedno
proscze zastawą przygál w pyenyadzoeh, tedy
na ymyecz dosycz na tey zastawie; ale acz
sobie wymowy ktorą przyczyna przy zastawie
małego abo wielikyeo gymyonya, tedy naly

4/ W tem miejscu napisał dalej pisarz przez
pomyłkę: "w ktorych by byla zastawyona",
lecz je podkropkował na znak, że niepotrzebne.

W cum loc.

Tędy molwice~~z~~ będzie k nym
w gniewe (in ira) swoim, →

Fl 2, 5, sim. Pul

sim. Fl i Pul 6, 1, 17, 10, 26, 14, 34, 23,
37, 1.

U: przemówi do nich w swoim gniewie
wypłs. jak Fl, P. = surowo

W cum loc.

W roszczeniu (in furore) swoim
zamęcy je

Fl 2, 5, sim. Pul

sim. Fl i Pul 6, 1. 20, 9. 37, 1. 55, 7.

58, 9. ^{89, 7.} Pul Hab 18

r. = gniew, zapalenie, wstrząs

M, w zapaleniu swojej ił zatorczy
Wuj: w zapaleniu swojej potroczy je

1
W cum loc.

Wstan, gospodne, w twoiem
gniewe (in ira tua)

por. 20, 13

Fl 7, 6, sim. Pul

M: ts. jak w

W: potstani, panie, w gniewe tworu

W cum loc.

Slużenie bogu w strasie
(in timore)

s. - być potężnym &
mądrym

Fl 2, 11. sim. Pur

M jak Ł

Wty: słusze panu w bojaźni a z bojaźnią

W cum loc.

Pochłonę se v lioscrola swótego
twego w boiazni twóiej (in timore
tuo)

Fl 5, 8, sim. Pur

P: z poloznoscia z ustanowieniem
W: pochlonę sie, lioscrola swótego... w boiazni twóiej, tj. z boiazni ku
liceb: padnę... w boiazni smed toby
tolia

15 cum loc.

On będzie sędzią swat w prawie
(iudicabit... in aequitate) y sędzią
będzie lud w prawdze (iudicabit...
in iusticia)

Fl 9, 8, sim. Pul

sim. Fl i Pul 66.4.71.2. 95,13.

M: będzie drugiem sędzią w sprawiedliwosci, w da wyrode ^{na narody} prawdy

W cum loc.

Lud... w slusze (in auditu)
ucha posluszal me

Fl 17, 48, sim. Dub

aud - słyszenie, posłuszenie

P: szybko me rozliary wylonnywal

M: ledwie uslysz uchem, sa mi posluszni

W: lud... na słyszenie ucha bys mi poslusny

useisla tres
sposobn

no cum loc.

we

Powiston bōdz, gospodne, we
czasnocy twojey (~~exaltare~~ in
virtute tua)

por. 7.6

Fl 20, 13, sim. Ruf

BP: powstanie j. w całej mojej potęgce
W: podnieś się... w mocy twojej, M 43

W cum loc.

Tri przisłgł iest w rdiadze
(nec iuravit in dolo. Put: we
lstry). blistnemu swemu

Fl 23,4

W: ani przisłgł na rdiadze bliżniemu = rdiadziwie
Fl: nie przisłgł rdiadziwie

W. cum loc.

(sc. usta liscia)

Isbe knowo przeciwko prawemu li-
chotę w pismosoci y^x newotodosoci
(loquuntur... in superbia et in abusione),
JH XIV 491: v newotadosocy)

Fl 30.22, sim. Pul

W: niech zaniemiej, usta zdracliwie, które mowią, nieprawdę... z pychy i pogarda
M: mowią wyniosle przeciw... z pychy i pogarda

W cum loc.

He naprawdę w obrazie (in
imagine) przeszedł ciałem

Fl 38, 9, sim. Puf

przejsi = przesunąć
obraz = cień, maza, złuda

W: w obrazie (= jak obraz) przeszedł ciałem
M: przesunął ciałem jak cień

W cum loc.

Bo vsmecila se iest so proste
(humiliata est in pulvere) dusta
nasta

Fl 43, 28, sim. Pul

P: my do produ (= gšboku) ponicezi jectiny
W: poniceza ject w produ dusta nastu
M: lecy w pylu dusta nastu

W cum loc.

Spewające bogu w głosie wesela
(iubilante deo in voce exultationis)

Fl 46, 1, sim. Pul

W: wykrzyknienie bogu głosem wesela
M: wykrzyknienie się bogu krzykiem radości

W cum loc.

Wiwodl ie w nadzezi (deduxit eos
in spe) y ne baly se

Fl 77, 58, sim. Pub

W: prowadzit il w nadzezi
M: dat im postypowal bezpiecnie

Ad cum loc.

Past ie w niewinności (parit
eos in innocentia) serca swojego y
w rozumie ręk swoich przewod. iest
ie (in intellectibus... deduxit eos)

osobno osłonięty, jego światłość

Fl 77, 78. sim. Pul

Ad: past ie w niewinności serca swojego i w roztropności ręk
M. był im przewodnikiem w prawości serca i swojej ręk roztropnie id

15 cum loc.

Wszystko w mądrości yes
uczynił (omnia in sapientia
fecisti)

Fl 103, 25, sim. Piel

15. wszystko w mądrości (=mądrze) uczynił
16. wszystkie w mądrości uczynił

W cum loc.

Spowiedać będę se tobe w prawo-
cze (Młw 4b: we wystawieniu) ser-
ca mego (confitebor tibi in direc-
tione cordis)

Fl 118, 7, sim. but

= sercem, bez obłudy

W: wyznawać ci (= wystawiać ci) będę w prostocie serca

M: wystawiać będę cię ze szczerego serca

W cum loc.

W prawdze twoy vsmecozyl ges
mę (in veritate tua humiliasti me)

Fl 118, 75, sim. Luc, Mt 29a

M: zes mnie susemie ukorzył

W: w prawdzie twojej unizytas mę

1
W cum loc.

Gospodnie, odprowadz me w prawdze
twojej (in iustitia tua)

Fl 5, 9, sim. Ps 118

sim. Fl i Ps 24, 5, 10, 30, 1, 53, 5.

P: H. by sprawiedliwosci twojej, jako najsprawiedliwosci
twojej, odprowadz mnie w sprawiedliwosci twojej

W cum loc.

Gdzie tho two czytało w prawdye .
przymuza y thwa stwoztha liow
pygga

Staw 115

W cum loc.

Karacz mój będzie prawy w myślo-
serdzu (in misericordia)

Fl 140,6, sim. Pul

W: będzie mnie karat sprawiedliwy miłosierne
W: niech bije mnie sprawiedliwy, pożytku to za łaskawość

W cum loc.

7

Propter quod abicientes omnem immundiciam
et habundanciam malicie, in weychoscy
wkrotkoscy mansuetudine $\checkmark$ suscipite insitum
verbum (Jac 1, ~~18~~ 21)

1403 Gl Jag 99

W cum. loc

biegna w zawodzie

Nescitis, quod hii, qui in stadio, vradodye,
currunt, omnes quidem currunt, sed unus
accipit bravium? ~~Sic currite, ut comprehendatis~~
(I Cor 9, 24)

zawodem biegai = scigai
zawodem wraca

sim. XV med. Skj I 63
MW pl. 65

W: ci ktorzy w zawodzie biegaja

W: doctas na stadionie biegna wyspy zawodzie

1403 Gl Jag 100

W cum loc.

Videmus nunc in enigmate, v podobienstwe, per speculum (I Cor 13, 12)

p. = przypowieść, porównanie
inne: pod p. em.
przez p. v

1435 Gllar B I 50
nm. 4a 1470 Nam Lub 282

so: teraz widzimy przez zwierciadło, przez podobieństwo
BP: teraz widzimy niejasno jak w zwierciadle

W cum loc.

Yako loyancener nje kiazal
wzyfca orlowycka zabytogo do wzy
any stye zamowil z Pycolajem
o thego orlowycka w postwołstwe
stact

1426 Pyzdrow 813

w p. - raren, solidarnie

H^o (cum loc.) = in

✓ In ordine alias & psikonyu, 1
1429 Kant Hist. XXIV 528.

Cum strenuus Coslaus... obiecisset Stanislaus
crimen, quod ipse de loco pro ipso ✓

1 tempore conflictus a vexillo aperto, ante Co-
sonow quod fuit, recessisset

1429 Kant Hist. XXIV 528.

2

W cum loc.

Gdy tako wyjelby dlug... w nycopa-
trzenyo alybo nagle zaplacion nyc.
more byer (inopinate ac subito sol-
vi non potest)

Sul 72

w n. = niepewidzianie,
niepodziwienie

W cum loc.

Ukazy sse... jako boze sluzy...
w moroze lagodywey, w lasore
nyelsorywey, nye w obliudney
(“w nieobliudnej”) ^{in suavitate...} in caritate non
ficta (II Cor 6, 6)

XV med. Sk] I 73

W: ukazujem, ze jesterem sluzami boza... ^{obtulny medose} piset dary dusa sw. i nie-

W cum loc.

Podróżni pospolicu a bōdō s tōbōō
w towarzystwie (ero socius itineris
tibi)

był z kimś w t.
"przebywać razem z kimś"

BZ Gen 33, 12

W (cum loc.)

Ydusjan nye szbyl... Mathiam... (Kalaczka,
badacz sz nym w thowaryszthwe

1470 ~~Solff Zap 71~~
Fapnas

'pracywaí razem
& kimsi'

W cum loc.

Jakom ya s thoba jadaet do Lythphy,
badaet so yemem Thowaxisthwy, nye.
okoadlem kabathaz

1472 Fapwarst nr 3079

At cum loc.

Pakli any tak chęć bódreote przyfóce
kaston mof, dnozfóce w przeciwnofoce
przeciwno mnye (ambulaveritis ex adverso
mih) a przeciwnie syf bódreote, y ia
przeciwno wam poydó w przeciwnofoce.

diadrié w p. = robie
na prokór

B7 Lev 26, 23

W cum loc.

Nie mywały rygoney lyczbi cy lyp-
dze, gyst ge (x. pienigdze) braly, abi
ge rozdawaly oremy psak(ni)kom, ale
zo wyette ge rozprawyaly (in fide trac-
tabant eam)

r. - magedrai, rozpomzdrai

BZ IV Reg 12.15

Wuj: na wiarę nini srafowali
BP: bo oni uacciwie [to] czynili

Ad cum loc.

Sam kod. Achat' w swej osobie
(ipse per se) ofycrowal obyati

w swej osobie 'osobiscie'

B7 II Par 28, 22

W cum loc.

Me lyrd stal kassdi w swem
ozpedze (in gradu suo)

BZ Meh 8, 7

st. - stary

W: ludowi brzojzemu w postawie stojacej
W: lud stal na swym miejscu

W 2 br.

Wycieczka ^{na} odkałdajskij ugłosu radostr[onej]m[iej] (20)

072 Is. 48, 20

(in voce exultationis)

(Lap. z rezolym głosem).

W głosu radostr[onej]m ^zwyastoyczye
(in voce exultationis annuntiate)

W (cum loc.)

Javrem lipyevr, srodny v mradrye

ca 1455 Dobr. ~~13~~ 324

rr. = kolejnost

15 cum loc.

Gdy kapłanstwo postywał
Fadriatas w radzycie strony soo-
czyej (in ordine vicis suae Luc 1.8)
przed bogiem

rt. = kolejność
strona = zmienniejsza nie grupa ludzi

Ev Zam 287

B8: kiedy na jego zmianę przysła kolej pełnienia służby
W: gdy spracował urząd kapłaniski w porządku zmiany swojej

W cum loc.

Hanc inscriptionem (sc. hereditatis)
mater mea post tergum meum seu
in postico fecit vly. v tyle mnze

v tyle 'bes crjjejs roidny,
po krajame, sta plecans'

1469 SAPP IX nr 756

w
ostoc. cum loc.

Morra mądre y these były w tym
szkaszoya ^w szwoye szyle

~~MARK. I. 186, 173.~~

~~De osm. 170 173~~

De morte w. 173

W cum loc.

Szwe poczay nath luormy stroya,
a wedy w yeny ^xmyca^{sta} stoya,
morta stadye y potassantky

~~MPKJ. I. 191, 328.~~

~~Pl. Osm. 328~~

De morte w. 328

w jednej mierze stać = jednokrotno oceniani

W cum loc.

Dominus decrevit, quod ipse Johan-
nes eundem Johannem... cum duobus
nobilibus ex utraque parte secum in
exercitu al. w syku locatis debet ad-
ducere.

1475 SAPP II nr 4140.
sim. 1490 ib. nr 4360.
1497 SAPP VII 129

21. oddział wojska ustawiony do walki

W cum loc.

Abowiem ona (sc. sw. Anna) w per-
sonie swojej trądziła naprawa na-
tury naszej

w personie 'osobiscie'

Mw 59a.
sim. XV ex. MPICJ II 318

15 cum loc.

Prorok w duchu ku aposto-
łom molwy

duch = nastroj, stan psychiczny,
natchnienie

Psł 112 arg.
sim. ib. 121 arg.

W cum loc.

3

J przysted w duchu (in spiritu
Luc 2,27) do koscyola

Ew Jam 294

Woj jak E7

BP: wiekrony duha przysted do swistyji

W cum loc.

Dzycerza mrosylo srya, y po-
czyerdzalo srya w duder (confor-
tabatur spiritu Luc 1.80)

d. = przydierza strona czerwieka,
dusza, duder

EwJam 291

Wlej: umacniado sig duder
BP: rozrijado sig duder

bo każdym razem co uderzyli pęgą i uwiążł wciele,
to oni wysiepnęli ji zciałem i wysiepali byli mięso
na(822)jego świętych piersiach aż do kości a też
nawszytkim jego świętym ciele nieostało było namniej-
sze miejsce całe skory, ktore by niezdrano, a tako wiele
krwie wyszło zjego świętego ciała, aż stał wekrwi do
głoznow. Rozm. 821—822.

W cum loc.

W uchwyceniu rogu swoim polapany
jest (in operibus... comprehensus est)
grzesznik

Fl 9, 16, sim. pul

W: w uchwyceniu rogu swoim pojmany jest grzesznik
M: drzeben rogu własnym wystany został nieprawy

15 cum loc.

Lapaid ie w radach (comprehenduntur in consiliis), gimist misto

Fl 9, 22, sim. Pul

rapac = dzyba; porycie

W: byrony, usidleni w radach, ktore wymyslaja
M: oby wpadli w rzedzki, ktore przypotowali

Ad cum loc.

Verima vultus modlitw^o moie^o
ne w wargach leciwidi (non in
labiis dolosis)

Fl 16, 2, sim. Pul

P.: modlitwa, która do ciebie zanosta, nie zdawliwym, obfudnym, ale szczerymi
W.: przyjmij w usta modlitw^o moie, niezdawliwym ustami
W.: dłoń ucha do prosby, która z ust nieobfudny, zanosta.

W cum loc.

W ostatkach twogid przygotowiest
oblicze gid (in reliquiis suis prae-
parabis vultus eorum)

Fl 20, 12, sim. Put

W: w ostatkach twogid przygotowiest twane id ^{ja, nieprzyto w id twarce} (tymi listy ci porosta-
BA: z twogego telen celujest w twarce id

W cum loc.

Utuczil ies w oleiu (impingua-
sti in oleo) glowy moiz

Fl 22.7. sim. Pur

M: glowy moiz olejkiem namastetart
W: uthuczil oleikiem glowy moiz

No cum loc.

By vivessetit lyose ro olejw
(ut exhilararet faciem in oleo)

Fl 103, 17, sim. Pul

P. - przez namaszczenie twarzy wonnymi olejkami
W: aby uweselit oblicze oliwn
M: aby jasnizna twarz jego jak od oliwy

W cum loc.

W ogłowi y w usdze ozelusci
gide sczśni (in camo et freno...
constringe)

Fl 31.12, sim. put

W: wodem i wzdridten sczśni ozelusci

M: która pyste usda i wzdridten wietnaja

W cum loc.

Molwil iestm w ięziwie (Pul:
językiem) swoim (locutus sum
in lingua mea)

Fl 38.5

do: orzektem językiem moim

U: proreklamtem językiem moim

W cum loc.

Jenske ne vzimil slozi w i ϕ zice
(in lingua) swoim

Fl 14, 3, sim. Put

M: jazykem nie mówi ostentowne
Wim: nie czyni zdany jazykiem swoim

W cum. loc.

Bych nye zgrozestyl w moym
yazyku (ut non delinquam in
lingua mea)

Put 38,1

Fl błędnie w zakresie
meim

Ms: abym jazykiem nie zgrozest

W cum loc.

Głobocosz globocosz wziwa
w glosse (invocat in voce) dken
twogide

Fl 41.9, sim. Pur

Leop: w hucronu, hdx; w stumie

= wśród grom upustów twoid

W: przepaść przepaści przysywa na głos (= glosem) upustów twoid

Fl: przepaść wtywa przepaści hucronu słygd wodospadów

W cum loc.

Iti wem w meczu (in gladio)
swoim są osiedli zemę

Fl 43, 4. sim. Pur

Wuj: bo nie meczem są osiedli ziemis

W cum loc.

Swócił w mieczu lud swój
(conclusit in gladio)

Fl 77.68.

iw: dat pod miecz lud swój
Pl: poddał pod miecz lud swój

W cum loc.

Popowe gidi w meczu spadli
są (in gladio ceciderunt)

Fl 77, 70. sim. Pul

W: kaptani ich od meczu poległi

Ad cum loc.

~~Clamaverunt se habere in manu I oratori~~

tirske ro darochi (in muneribus) ...
oblicse tue duratior będy) deprecabuntur)

dar. wyrozenia se znac.
przyrostkowym

Fl 44, 14, sim. Put

U: cętki tytu z upaminkami oblicse twemu kędancie sie będy
U: cętko tytu, tętoja oblicse witoja, darami na bę otęsi ę ludę

W cum loc.

no dudum silnem zetrzet (in spi-
ritu vehementi conteres) lodze

tharske

Fl 47, 6. sim. Rus

W: wiatrem gwałtownym pokruszyć

M: wiatrem wsłodzić zdużyć i okazy

W cum loc.

we

Prawi... rżce sroggi umyie
we krowy (in sanguine) grze-
nego

Fl 57, 10: sim. Pul
sim, Fl i Pul 67, 25

W: rżce umyie we krowi
Fl: stopy umyie we krowi

W. cum loc.

Owa molwica bodet w swich usotach
(Put: swymy usty) a ~~mece w wargach~~
~~gda (loquentur in ore suo) et gladius~~
~~in labiis eorum)~~

Fl 58, 8, sim. Put

M: bluzgaja usty swymi, mece na wargach il

N: bodet mece usty swymi a mece w usotach il

10 cum loc.

Milowali są go w uszach swoich
(dilexerunt eum in ore suo)

Fl 77, 40, sim. Puc

W: miłowali go uszty swoimi (a nie sercem)
M: mówili go swoimi uszty

W cum loc.

Pocuit iestm w posoze (operui in
ieiunio) dusto moio

Fl 68, 13, sim. dust

p. - racoane, paymucie in

P; postem; pokojie niz postem - nadozge sobie post
w! okrysem w poście dusto moja
M; wyplakalem postozge dusto moja

Ad cum loc.

Bo y ia spowadacz ozi se będę
we srodred (Puf: w sędoch) psal-
mowich praxs) dę (confitebor tibi
in vasis psalmi veritatem), baste

Fl 70.24

M: wyprawiał będe ciebie na krocze za wicność twoją
P: na narzędzia męczyzny
W: wystawiać tobie będe na naczyne pieśni prawde twoje

2
W cum loc.

~~W toz istne~~ w sekirze (Put:
stykyp) y przesecze szuczili yf
(~~in idipsum~~ in securi... deiecerunt eam)

Fl 73,7

M: potem i siekym rozbijali
W. toporem i ostrarden obrubili je

W cum loc.

Przewodl ies iaco docte lud fwoy
w r(ę)dy Moystestowe (in manu
Moysi) y Aaronowe

Fl 76, 20, sim. Pud

M: r(ę)dy M. i F.

w: prowadzitei p(ri)st r(ę)dy

W cum loc.

- Polil w gradze (occidit in grandine[†],
Pul: gradem) winnice gich y mori gich
w szersawu (in pruina, Pul: szesteny)

Fl 77.52

W: porzil gradem winnice a morzy il noze
M: porzil gradem il winorobl a il syksmary szronek, wy, ts.

W cum loc.

we

wardoqgq gida we sme(r)oti swd-
zil (in morte conclusit)

fl 77, 55, sim. Pur

W: bydro iz u smierci zalowd = izie iz wydat zaracie
M: = yie iz zaracie wydat = od smierci nie wydzowst

15 cum loc.

Łosem rozdzielil gim temp w po-
wrotku rozdzielena (in funiculo
distributionis)

Fl 77.60. sim. Pul

Ło: łosem rozdzielil du ziemis - spursen pomiatu
M: wzniesyl im sroczem kraj na uctial dniecieny

№ cum loc.

Ręce jego w koszu słus-
zile iesta (in copino serwie-
runt)

Fl 80, 6, sim. Pul

№: rze jego sdużny korzem

W cum loc.

Nawiedz ro metle (visitabo in
vioga) lydoti gidu y ro byozach
(in verberibus) grzedu gidu

por. Lev 26.16

Fl 88, 32, sim. Pur

L: nawiedz, przestępstwa i rozn a grzedy i biesami
M: ukazy biesem... i plagami

(Dla oznaczenia użytkownika, rodzaju).

W (2 in) cum loc.

(reges eos in virga ferrea)

Młodzień bógdz nad nimy w metle szelazney Źl. 2, 4. W sekirce
y przesecore szracziti Źl. 73, 7. Ani tuem w meozu swoim
ot aledzi zemę Źl. 43, 4 (naz enim in gladio suo possederunt
terram). Popowze gich w meozu spadli Źl. 77, 70 (in gladio
eciderunt). Popowze gospodnu w gęstoch, to gęstoch y we
głosce psal mowem, Źl. 97, 7. w trębach gęstoch y głossem
trębi rogawey Źl. 97, 7. foraci... rżec swozi umyie we
krowy grzeznego Źl. 57, 10. Jenre motwi prawdy w sensu,
dwoiem, jen re ne wainil lsczi w idzice swoim Źl. 14, 3.
W wargach mych zmotowyl gem wargthę Źl. 118, 13. W ramenu
czci twoy rozprosz ier naproczete twie Źl. 88, 11. Czari
firke w daroch oblicze twe chwaliv będz Źl. 44, 14. Ne we
dway mozy poterepon będz mędz Źl. Am. 14. dudz
w sluzie vka postuzal me Źl. 17, 48.

wolny ptaka

Woj. będzien w szlach. ludy idziny. W: mędy będzien gęm

W cum loc.

Poyozie gospodnu w gęsloch, w gęs-
loch y we glosse (Pul: glossem) psal-
mowem, w trębadzi gęfęczidzi y glossem
trębi rogowej (psallite... in cithara, in
citara et voce psalmi, in tubis ductili-
bus et voce tubae corneae)

Fl 97, 7, sim. Pul

M. przy wtębie lity i gęssem pieęmi

W cum loc.

Spowadajcie se gospodnu w go-
sloch, w staltarzu dzesocy strun
spewajcie iemu (confitemini... in
cithara, in psalterio... psallite illi)

Fl 32, 2, sim. Pul
sim. Fl i Pul 42.5

10: wystawiajcie pana na cytry, grajcie mu na arpie
11: na lirowe... na harcie

W cum loc..

we

Nawiedz nas we zbawieniu
twojem (visita nos in salu-
tari tuo)

Fl 105, 4, sim. Ruf

Hebr. nawiedz mnie zbawieniem twoim

P: pomóż nam na pomoc wybrawiając nas z utracenia naszego

W: nawiedz nas w zbawienie twoje

U: nawiedz zbawienie w czas twego zbawienia

W cum loc.

Any wolac^x bod^o w gardle
(Pur: gardlem) suogem (non
clamabunt in gutture suo)

Fl 113, 15

W cum loc.

W wargach mych zmol'wyl gesm
(in labiis meis pronuntiavi) wsty-
tlyj sody wst swoyde

Fl 18, 13, sim. Pul, MW 5a

M: wargach moim opowiadam, long ts.

W (cum loc.)

1

Wyprawami srb...
i zreszta szgnessik w p[er]ci szmischloch V
szmischha narego. in. XV Wist. Kat. Nr 1299.

~~Rozpr. 24 str. 30~~

Spow 1.

~~Rozpr. 24 str. 30~~

V (Spow 3.4: s pyacory
szmyslaw, 2.6.7: m[oj]
p[ro]st[ot] rozumu)

~~m[oj] ib. 2.~~

~~s ib. 374. Rozpr. 24 str. 30 poz. w. XV~~

1968

Uczona... 36a

mydr... tako /16/ vbogemv jako bo-
gatemv /17/ obronycz wdo-
wy y Syro/18/thy Goszczowy
yako sząszyą/19/dowy row-
no szandyzycz a /20/ nyech-
czą tho od puszczycz /21/
a ny dla laszky any dla
/22/ zalosczy any szamyh
mo/23/gych vsth any dla
sządne /24/ rzeczy dla ta-
ko daleko ya/25/ko moga
znaydcz wmogi/26/ch pyączy
szmyszlow Ta/27/ko my bog
pomosz y ge/28/go wyelky
ostąteczny /29/ Sąd v (leg. mac)

Ortoosol 33, 3, w. 15-29.

od...
K

kim. OTHnac 34

Trac 4

W cum loc.

516 Tako gim pomozi bog yfwanti | †
iacofmi przitem bili, iaco kedi |
Jandrich przedal. Ozepowi dze |
dzinø, anewimowil parow, czfo |
ge¹) Ozep. ofzal wofziminach. |

'zarial coš oziminq'
par = odstógac.

1401 Pozu w 526
Pieki VI w 150

W cum loc:

Propterea nolite fieri imprudentes, sed intelligentes...
et nolite inebriari vino, in quo est luxuria, sed
impleamini Spiritu Sancto, loquentes vobismetipsis
in psalmis et ymnis, et ~~in psalmis~~ canticis
spiritualibus (Eph 5, ~~15~~ 19)

W spyevanyo duchovnem

BP: odma vna jcie vspólnie psalm
W: normalizacja solte w ps. 6 w pieśniach

1403 91 Zag 101

W cum loc.

Yz Jaroslav ne bezał na Climcowo
gospoda y ne bil go any w yego
ranku policzkowan

ryka = ryka

1416 Woscian nr 625

W cum loc.

Omnis custodia, gl. vigilia w straz,
serva cor tuum! (Prov 4. 23)

XV med. R Rp XXIII 279

IP: bardziej niż nad wszelką rzecz, czuwaj nad sercem
W: wszelką straż straż serca tego

W cum loc.

Wykupylem wass w sforce moctney
a w znamyenyodi wyelykidi (redi-
mam in bracchio excelso et iudiciis
magnis)

= skrajne silo,

BZ Ex 6, 6.

sim. ca 1470 Mauntub 20
sim. Fl i Put 135, 12

BP: uwolnia potężnym ramieniem i trzki surowym igrzyskom
W: odkupia o ramieniu wywyższonym i w sędziach wielkich

W cum loc.

- Gen wywodzi Yrrahel... w rękach mocnej y w ramieniu wysokim (in manu potenti et brachio excelso)

Fl 135, 12, sim. Pw

M: ręką potężną i podniesionym ramieniem
W: wywodzi... ręką mocną i ramieniem wysokim

W cum loc.

Pomnyoye..., kaku gest ro mochney
spore (in manu forti) wywyodl was
pan s tego to myasta

- obawija się

87 Ex 13, 3.
sim. ib. 13, 9. 16

88; wywiódł was z niego porematny zsk

to cum loc.

to rdzore sylney (in manu robusta)
wyrzucny ge 7 stemye sloey

por. Fl 135.12

= chwycisz nitę

B7 Ex 61

Bp: mocna ruka wypadai ia ze swego kramu

W cum loc.

Na wyedro was richlo w goroboros-
czi y w nyedostaczoce (in egestate
et ardore), Kaban 287: nadra y nudosczya)

BZ Lev 26, 16,

nawiedzić b. w celu ukarania
kogoś

n. kogoś kimś 'nawiedzić kogoś a. coś
na kogoś' sim. ca 1470 Kaban 38

por. fl 88, 32 w miotle
Ew 1491

BZ: dotkne was twoy, wyciśnienie i gorzkość

15 cum loc.

Wiwiodł nast [nast] z Egiptu w
ręce sylney... y wielkiem (leg. w wie-
likiem) strachu, w drwoyech y znamyo-
sach (in manu forti;... in ingenti pa-
vore, in signis atque portentis)

B7 Deut 26. 8

Bl. ręką mozną... wśród grozy, wśród znaków i cudów

W ~~ex~~ cum loc.

Uzrene twe od mpra swyptego twego,
gegotess skvstil w pokvstemyo
(probariti in tentatione)

37 Deut 33.8
sim. Bt II Par 9.1

wy: ubregos doswadczyt w pokvstemyo

W cum loc.

Ukoysl syđ w rzecei (placatus
voce) Jonatowye

BE I Reg 19.6

BP: ustudał kraj: uibragan znow.

W cum loc.

Pana boga waszego, gen was wiwyedl
s zemye egypskoy w wyelykey syde
a w ramyenyu roscyfgnyanem
(in fortitudine magna et in brachio
extento), tego syb boycye

B7 IV Reg 17.36

2
W cum loc.

Wibawil ies so tamenu twoiem
(redemisti in brachio tuo) lud
twoy

Fl 76, 14, sim. Pur
sim. Fl i Pur 88, 11

W: odkupici ramienien twoom twój lud
U: wstahyn ramienien odkupides twój lud

mylczenye, a rzecz sadem zdana w swey mocy na
stacz.

/54/. O konyv vkradzonem.

/N/agoth kmyecz szalował na swe sąsady
tako, ysz gdysz my noczną rzeczą kony gest vkra-
dzon we wsy myedzy sąsady, natychmyast s pyl-
noscą gesm pobvdzyl sąsady, prosząc gych,
aby my pomogly w sladv złodzeya pogonyecz. Tedy
ony wzgardzili a pomoczy dacz nye cōczeli, a w
tem mnye kony gest zgynął. Zatym my w tey rze-
czy wszytkym sąsadow konya Nagotowy skazalismy

Dział. 28

V (ut per vestigia... furem... insequi adiuvarent,
ut 39 : aby sladem... złodzeya... gonyecz... pomogli)

W (cum loc.)

(var. kal.: na)
w blachach słownich - plumbi lamina

(ut exarentur in libro stilo ferreo
et plumbi lamina vel celte sculpantur
in silice Job 19, 24)

~~W Wamku 121~~

ca 1470 WamLub 121

Job XIX

cf. Na

Woj: kto mi to dał, idź je wypisano w księdze ryl-
cem i żelaznym i na blasze ołowianej albo
długim wyjęto na szale
W: ktoś zdoła... rylcem + żelazem i ołowiu
na zarzute wykuć je w kamieniu

W cum loc.

Sovyem ray o mey kosxe,
gethro gyey ^(pobachay) ~~podvathon~~ gyu nosxe

De morte w. 222

~~MPK7. I. 187, 222.~~

~~St. 187. 219, 222.~~

W cum loc.
we

Ute Xpus od boga ucyra we wstu-
nytt z martwych yest vblogosla-
wyon

Put 4 arg.

ubl. = ušellic, ušcić

W cum loc.

Yte syn ożlowyoty w meote
winnyeyston iest od angolow .

Put 8 arg.

W cum loc.

Yst Xpus w krestney swyety
kopyely nasze od pustoma gredny

Put 41 arg.

W cum loc.

Уже Христъ мощю своєю избавил нас,
а нынѣ въ настѣмъ рамыеннѣхъ избави-
ны есмы

Рис 43 arg.

W cum loc.

W ramenu czoł twojej rozpro-
szil ies (in brachio... disperisti)
nepriyaczele twoie .

Fl 88, 11, sim. Pub

W: mocą ramienia twego rozproszył - twą wszechmocnością
M: ramieniem - rozproszył... wrogów

15 cum loc.

Uzinył most w ramyenyu
~~swem~~ ~~stogym~~ (in brachio suo Luc
1.51)

MS 139 a

sim. Eo Jam 289

s. = moc. sita

Wzry: uctynis moc ramienien swoth

N (cum loc.) . in.

2

In potentia et stylo yego moeny
1453R XLVII 351.

(fratres, confortamini in domino et in
potentia virtutis eius Eph. 6.10)

BP, umacniajcie sie w Panu sily jego potegi

W cum loc.

Gdyż nasz smyl od nasdyde
grodnow w thwey drogyey kowcy

New 106

W cum loc.

Propter inmaturosque mylaszysedrya
boga naszego, w których nawiedzyl
nasz (in quibus visitavit nos Luc 1, 78)
podwodzyc is wysoka

Ew Jam 291

Wuj: przez które nawiedzil nas

Et: dzięki którym sprawil na nas z wysoka wododogca sroica

W cum loc:

Then was ekrcny w duchu ~~stoya-~~
thym (in spiritu sancto Luc 3, 16)
y ognys

Ew Zam 299
sim. ib. 301

Bl. on was bzdrie drcel ogniem ducha sw,

W cum loc.

Chłopy posłał miły krótych
w wodzie (in aqua Jo 1.33), on
my stek

Ev Jam 301
sim. ib.

BT: który mnie posłał do wody

V (same loc.)

To miejsce namionuje święta cerkiew
w opłaceniu ołtarow w wielki rzwałach
a w garenim świec Polm. 672.

10 cum loc.

we

Osweczy oczy moje, bide nigda
ne usnol we smiercy (ne unquam
abdormiam in morte)

Fl 12, 4. sim. Pul

W: bym kiedy nie zasnął w śmierci = śmiercią, snem śmierci
M: abym nie zasnął śmiercią

W we.

Memento etiam domine famulorum ... et eorum
qui nos precesserunt cum signo fidei et dor-
miunt in sompno pacis, rospomyen thesz pane
slug y onych, kthorzy nasz przesly sznamyenyem
vyary odpoczywagya ve sznye pokoyow 1446-7
Msza XIV s. 185

He (c. loc.)

~~[Rospamyen thess slug y slurebnyer-
troch y onych (Athary nar) pnenly sa,
sznomyenyem vyary y szpanim ve sznyer
jokoya (memento etiam domine famu-
lorum famularumque tuarum, qui nos
praecesserunt cum signo fidei et
(dormiunt in somno pacis)]~~

1473-4 Shna №. 262; sim. ^{III, IV, VI, VIII, IX.} Msra 3, 4, 6, 8, 9

I

XIV

A (Msra XII: x wye szpanw)

W
we spaniu

Pyamōthay tesz pyanye szlūg, sluszyeb-
niczyek tesz twoych, qui nos prece-
sserunt ... et dormiunt in sompno pa-
cis, y szpō wye szpanv ca 1431 Msza
XII s. 218

W cum loc.

Stbychom w wyekugey stmyetory
nye raspaly na wyeky

Pub 12 arg.

- W cum loc.

Gdas sq... usmerilo tace modine.
bastuo, v cem buriach mote nase
mdle clovedistuo?

Ksw co 7
sim. ib. 4

W cum loc.

† Jaco czfzo^a) mÿ pacofz polzegł. |
fbraczą wtem mam fzcodi | iaco
ofzm dzefand grzyven.

L. 2257.

^a) Poprawiono z czo.

1388 Koscian w 111
sim. ib. nr 112

W cum loc.

Pocaznie nam ewangelista suoty, iz tet
to cool iesc miloscyweysy, a to u reay
troiakey: o milem uabeny..., w dlugem
chacany..., w tidlem othpusceny

Kisr co 34-6

W cum loc.

318 Czofm micolayeu¹⁾ dal rok ftem¹⁾ |
efm niyedney scodi nevczinil¹⁾

1396 Pau m 319
Lelenj m 2185

W

Czto my pracow porzegl s bractw, w tem mam scodi iacw
± oprzmdzescand grzyweu.

1399 f. eksz. II ~~1399~~. № 2257.

W cum loc.

Alle vy gy barthodzegem nastyua-
cke, a f them vy barsto milego La,
gnevacke

Gn 173a

W cum loc.

we

Alleer igy on (k. Gabrijel sw. Jana)
osobno ve drogake rzezy dually

Gn 179 a

ruca = uszynich

W cum loc.

Sic patet sanctitas vite ~~sua~~ eius,
per quam magnificatus fuit a deo
f. gese mili Ihu gest gy vtoyrdil

Gn gl. 165a

W cum loc.

i acc

Ale ia w mnozstwie (in multitu-
dine) miloserdza twego wyjde w
dom twoy (in domum tuam)

por. 68, 17

Fl 5, 7, sim. Ps

M: w obfitosci milosierdzia twego wyjde w dom twój
Woj 11, jak Fl P: nieapnebram, dobrocia twy ocalany

W cum loc.

Obawonia me vocin w miloseer-
dzu twoiem (sal[†]um me fac in
misericordia tua)

Fl 30, 20, sim. Put

W: sław mnie w miłosierdzu twoiem = P. z łaski twój, wy twój litosci
M: wybaw mnie dla miłosierdzia twego

W cum loc.

W wielkości (Pub: we mnostwie)
oczu twojej zelsz tobe (in mul-
titudine... mentientur tibi) neprzyacele
twoji

Fl 65.2

W: dla wielkości mocy twojej bszda kramać przed toby.
M: dla wielkiej mocy twojej przazco si

W cum loc.

Usilował iestm w moim placzu
(in gemitu meo, Pub: we wzdycha-
niu moym)

Fl 6, 6

W: pracowałem w placzu

U: spracowałem się w placzu moim

między, przez, w skutek ^{wiekszy} (more być raczej) przez naradę (dla oruacura pacyryu)

W (= in) cum loc.

~~Radwala geom ut we zbawenu twojem Fl. Am. 2. Meseliez se
 bdy we zbawenu twojem Fl. 9, 14. Dlubit iatm se w p...
 twojey Fl. 25, 6. We mnasztnie bogactwo swagide slawp
 se Fl. 48, 6. Uzdai foz i ut se s... w naukach swagide
 Fl. 16, 2. Uzd... w sluzie vcha postarzal me Fl. 17, 48. D...
 ozi more, bich nigda me v... we smerey Fl. 12, 4. We
 mnasztnie mitasozda twego wisluday me Fl. 68, 17 in
 multitudine carcerum tuarum. We slata giel
 rozprozi se Fl. 93, 23 (in ualitia eorum disperdet eos).
 W... twojem oryay m... Fl. 118, 154. W mnasztnie
 slawie (1) twojay slortyt ges neprazerete mozo Fl. Akor. 6.
 Baze, w imonu twojem zbawona me verin, Fl. 63, 1. a we
 czy twojey zbaw me Fl. 53, 1. K...
 naraywane, a f them vy barzo mitego sa grebawce Gn. 173, a.~~

V (exultabo in salutar tuo)

W cum loc.

Raduwać y weselisz se bōdō
w tobe (exultabo in te)

Fl 9, 2, sim. Ps
sim. Fl i Ps 20, 1, 30, 8, 63, 11, 105, 46,
117, 23.

sim. Ps 19 arg., Hab 30
XV med. Skj I 68, Mls 51a

W - in cum loc.

1910

zwyeszely sraz duch moy w bodre

(exultavit ~~spiritus meus~~ in deo)

Luc 1,47)

XV. Mac. Dod. 31

4. post.

Wostelil syc duch moy w bodre)

Illo 139 a, sim.

W cum loc.

we

Weselict se bødre serore moie
we obawenu twoiem (in salutari
tuo)

Fl 12, 6, sim. Pus
sim. Fl i Pus 19, 5

10 cum loc.

100

Bo radawala gesm s4 we zba-
weno twogem (laetata sum in
salutari tuo I Reg 2,1)

Fl Ann 2, sim. Put
sim. 87 deut 33.18

We dom sig weschide w stauicim fuor

15 cum loc.

Bo w tobie (Pud: tobę) witarqnon
będę (in te eripiat) od pokusy y w
bodze moiem przez (pro pteyde)
ptes mur (in deo meo transgrediar
murum)

pod pre: czynnik wspomagający
przy pomocy, ta pomoc,

Fl 17, 32, sim. Pud

M: z toba uderzam, z bogiem pterstypis

W cum loc.

W moctadi zbrawene prawice
yego (in potentatibus salus dexteræ
eius)

Fl 19, 7. sim. Pul

moc = siła, potęga

W: zbrawienie w siła prawicy jego = zbrawienie prawicy jego w czynach

Fl: (odpowiednie mu) czynem zwyciężskim swojej prawicy potężny

W cum loc.

we

Wielka jest slawa jego we strowe-
nu twojem (magna est gloria eius in
salutari tuo)

Fl 20, 5, sim. Pul

P: stara cyrka ze zwycizstw, ktoram go uzbawiles
M: wielka jest chwala jego za sprawę twoją pomocy
W: wielka jest chwala jego w zbawieniu twoim

No cum loc.

2
Virescitis et in radices et fructum
oblectamini (laetificabitur enim in gaudio
cum vultu tuo)

Fl 20, 6, sim. Put

W cum loc.

Famoculo se iest u gnese.
(conturbatus est in ira) oko
moje

Put bl. we snie

- Fl 30, 11

W: zabroważyto sie u gniewie oko moje
M: zasmiechano od złyoty

W cum loc.

Bo stress est in dolore (defe-
cit in dolore) spiritus meus a labia
mea in placida (in gemitibus,
Pul: we wtdychanadi)

Fl 30, 12, sim. Pul

W: ustas w boleści i spout moj a labia moje w wtdychaniu
the dokonare st: iycie moje w boleści a labia we wtdychaniu

10 cum loc.

Roznemogla se iest ro uboststwe
(infirmata est in paupertate) creser
moia

Fl 30, 13, sim. Pul
sim. Fl i Pul 31, 4

M: ostiaba el mego goela sira moia

W cum loc.

Ne zbawa se cūl p̄tes ioclik̄p̄ oēsca
a obrim̄ ne b̄d̄te zbawan̄ w (P̄f: we)
mnożstwie (non saluabitur in multi-
tudine) mozi swoicy .

Fl. 32. 16

W; nie bywa wybrańm̄ kōł p̄tes wielik̄y moc̄ a d̄bnȳ... wielk̄ośc̄
M; nie ratuje mocar̄ta wielka s̄da
r̄nȳ r̄oż̄y

W cum loc.

W mnogostwe slawe (pro slawy) two-
gey slostyl ges (in multitudine... de-
pozisti ~~7~~ Ex 15, 7) * neprozavete moze

Fl. Skoys 6, sim. Pul

W: w wielkosci slawy twojej zroystes przeciwniki twoje

W cum loc.

W gospodnie będrze diwalona
(in domino laudabitur) dusta
moja

Fl 33, 2, sim. Pul

nam. Fl i Pul 43.10. 62.10. 104.3

W: w panu sie dlubie będrze dusta moja

U: panu będrze sie dlubie dusta moja

W cum loc.

Od mochi rēki twoicy ia iesm
tstedl w strofowaniu (ego defeci
in increpationibus)

Fl 38, 14, sim. Pur

P: od rāzōu prawicy twoicy ustaję, omilękam proz two strofowania
rskentak was, kłōd na tūbie rzydact
M: inactof segmentuje, W: od mocy rēki twoicy iam ustas w strofowaniu

W cum loc.

Famósily se se gori w mocti
iego (in fortitudine eius)

moct = nra, potya

Fl 45, 3, sim. Pul
sim. Fl i Pul 146, M. MW 130a

W: rabress, ne gory pred nra, iego

W cum loc.

Rozprost ie (sc. nieprzyjaciele) w mocy
twojej (in virtute tua)

moc = siła, potęga

Fl 58, 12, sim. Pul
sim. Mt 2 b, Pul 53, 1

Wuj: rozprost id. mocą twoją

W cum loc.

we

(Puf: množstvem)

We množstve bogactw svých
slavě se (in multitudine... glorian-
tur)

Fl 48, 6

W: delubia się w množstwie bogactw svých = množstvem
M: z množstvem - svého dostatků svého sluby

10 cum loc.

Nie w ofierze twojej karacz będsz
cte (non in sacrificiis tuis arguam
te)

Fl 49,9. sim. Pur

10: nie będsz cte karacz z ofiar twoich = karacz za ofiary twoje
M: nie dla ofiar twoich będsz ctebie wini

W. cum loc.

Owa człowiek, ienste... przemógł
to istoty swojej (praevalluit
in vanitate sua).

p. - przewyższyć

Fl 51, 7, sim. Pul

Wuj: przemógł w marność swoją

M: wzmocnił się przez swoje doczynienie

W cum loc.

W bodze uotiniimi czesce
(in deo faciemus virtutem)

Fl 59, 13, sim. Pul

W: ubogu uozymimy rite - z bogiem
Fl: z bogiem mešnie podymaé bsdrieny.

Ad cum loc.

Ad bode vorynymy sylb
(in deo faciemus virtutem)

Fl 107, 14. sim. Pur

W: w bogu uorynymy moc = z bogiem pokazyemy moc
M: z bogiem naszymi porozumie ludzkiem

15 cum loc.

Magotował ię w słodkości twojej
ubogemu (parasti in dulcedine tua
pauperi), boże

Fl 67, 11. sim. Ps

W: przygotowałeś + słodkości twojej ubogiemu = w dobroci twojej
M: przygotowałeś kraj w dobroci swojej dla biednego

W cum loc: - .

we

We (Pub: o) mne sperachis (in
me psallebant), gist so pili vino

Fl 68.15

W: sperachi pasciu mnie

M: ulstady o mnie spiewki pijacy

W cum loc.

W tabe pene moie (in te cantatio
mea) raiostdi

Fl 70. 8. sim. Pur

W: o tobie spierawie moja rawie
M: dla ciebie moja piesn podwalna rawie

W cum loc:

Błogosławiona bądź ro nem (be-
nedicentur in ipso) rosiłka pocco-
lena zeme

Fl 71, 18, sim. Pul

W jak Fl P: przez niego uszczęśliwione
M: błogosławić się nim była w tajem narody.

W cum loc.

W wood we czezi (Pud. ro mocy)
swoy przizapadni (x. wiatr)
(in virtute sua)

moc = rita potyn

Fl 77,30
sim. ib. 53,1

W: prziwiedl moc, swy wiatr z zachodu, M. H.

W cum loc.

Tako gonyer bōdrest ye w burzy
twoiej (persequeris illos in tempe-
state tua) a is gniewe twoiem zam-
czist ie (in ira tua turbabis eos)

Fl 22, 14, sim. Pur

W: tak id gonic bōdriem nawatności twoją i zatwożysz ie ^{w gniewe twoim}
M: tak ty scigaj id twoją burzę i twoim kuczawem zatwożisz ie

W cum loc.

Bo co dnal me ies, gospodne, to
uczinnem twoiem (delectasti me...
in factura tua)

Fl 91, 3, sim. Pul

k. = sprawa i przyjemność,
rozwestnie

P: radzijs się z przyrody dzieła niż twóid
kryj: boś mnie ucieszył w stworzeniu swoim
M, uradowałes mnie, panie, czynami twóimi

10 cum loc.

10 lubosci twoiej powiston będre
(in beneplacito Tuo exaltabitur)
rog nast

rog = rita, duma

Fl 88, 17, sim. Pul

10: w upodobaniu twoim podniesie się rog nast
11: sprzyjał mi i podniósł mi rog nast

W cum loc.

Wē zlosci gidi rozprossi ie (in
malitia eorum disperdet eos)

Fl 93, 23, sim. Pul

M: dla il zlosci wytraci ih

W: w zlosci ih wytraci il pau

W cum loc.

Ostromoczeni * bodzote wstistoty, ...
gisz slawo se w obratedu swogich
(gloriantur in simulacris suis)

Fl 96, 7, sim. Pul

W: Wbroy nig elubiq + baswanbu swoid
M: letory + baswanbu crepiz elubiq

W cum loc.

Genste corunoge crebe w mylo-
sirdzy (in misericordia) a w slit-
towanyo

II 102,4. sim. Pub

P. = rewrzta otaora dowodani swaj litosci

W: koronuje cie mideriedriem i litosciami

M: koronuje cieba baska i zuzosowanien

15 cum loc.

Rozgorszyły się ojcy w nalatkach albo
w należącej im swich (in adiuvantibus
suis)

Fl 105, 29, sim. Ruf

n. = rozgorszyć

n. = potępić, zaniżyć, przekierować

M: wzbudzić gniew potępić swymi

15: wtruszyli go ku gniewu występkami swymi

1
W cum loc.

He only rozgawaly gy w radze
swogey (in consilio suo)

Fl 105, 41, sim. put

W: do gntewu go przywodzili radami swymi
M: doznili go swymi rozgawami

15 cum loc:

Usmyerily są sie w lichotach
swogide (humiliati sunt in iniqui-
tibus suis)

Fl 105, 41, sim. Pul

15: poniżeni byli dla nieprawości swoich
16: maciarki przez swoją nieprawość

to cum loc:

(Pur: lacznosc y pragnosc)

to lacznosc y w pręspicy
dusza gyde w nyde zagynala yest
(esurientes et sitientes, anima eorum
in ipsis defecit)

Fl 106:5, sim. Pur

to: Takozymy i pragnozymy (bzdac) dusza id w nich ustanowa
byli grodni i sragzieni, dusza w nich umilkawa

W. cum loc.

Dzewki Syon radycze sę
w królu swogem (exultent
in rege suo)

Fl 149, 2, sim. lul

Al. wiel sie radz. królu swoim

W cum loc.

Kadaival srya, duch moy w boctre
(in deo Luc 1,47) sbavyenyjs moyim.

EwJam 289

W cum loc.

we

Memoroscrywy we or made (in te-
nebris) ramytleno, bo ne we (Pul:
w) swey moocy pokrepon bpdze
(non in fortitudine sua roborabitur)
I Reg 2,9) mpsr

Fl Ann 14, sim. Pul

W: bo nio w sile swojej bsdrie sig wsmacmial mpsr

W (cum loc.)

III 2

~~(8. xgrota)~~

W prośnoscy i mystatcu twego nye bers
gimiemya borego. XV Apr. I 154.

Dek III 2-5, 8, 11, 13, 18, ^{20.} 22, 27, 28, 31.

(Dek III 10, 17, 19:

to prośnoscy; ~~26. III 10, 17, 19.~~ 24, 25, 30: ku.

prośnoscy, 6, 14; po prośnoscy, 16, 26, 29: na

prośnoscy)

to p. - niepotwierdzone

W

W prośboscach nastatkku
thwego ne berz ymena boszego

Dek III 10, 17, 19.

W cum loc.

Jacom przitem bil kedi potrek |
otpuŕczil Thome przedacz | dze-
dzinø Strzanpino^a) awtem mu ne-
lzcodzicz

^a) Piek. 923: Strzampino.

sim. 1417 PKP VIII a 140

1405 Kościelnym nr 26~~4~~

W cum loc.

[...] obrancil; czd|gim brata ranil
aytich | ranach vmarl
Alii in testimonium.

1407 Rtguc

nr 176

W cum loc.

969

Tako mu etc. yaco othÿ penądze
czfzo | gÿ wraczyly potr [ymil]
ymicolaÿ za | watha | wtem yest
fkodzen wfzyroke | grofze fydown-
fkych Xpenądze dwadzefca | grzy-
wen grofÿ fyrokich — — — *Testis* :
yaco to fwaczczÿ — — —

1419 Poznań m 969

2
W cum loc.

Kiedy prawo skatalo panu Macze-
yewi... Janyka... y podalo w dludzech
yego

1429 Koscian nr 1387

W cum loc.

Nicolaus... astitit et paruit... in termino...
primo contra... Steorlonem... et pronun-
ciavit ipsum contumacem al. zdal
no nyestanyo

1436 AGZ XI 107

sim. 1437 ib. 123, 1443 ib. 215,
etc.

W cum loc.

Petrus ... z dal nobilem Olschowect...
w niestanem

1451 1767 XI 372

slm. 1463 AGZ XII 285. 391, etc.

H (cum loc.)

Labor, Sanyko k. de Smyatyere contumacia
punciat. als. 2 dal Illustrum Principem. Alexan-
drum hedem. de Dgb in pmo. tmo. in pe-
no. paricionis als. w nyestanem iusta
ips. citaco. et minister. recognovit quia
ipm. ad Jus ter clamat et ad con-
dempnae.

1480 Bibl Warr. 186L. III. 37

W cum loc.

Voyvoda dixit, quia tibi violenter
non recepi, sed tibi recepi in per-
transicione theslonei vlg. u premi-
ore domini mei

p. = omniqcie cta, udzlenie sie
od placenia cta, tu konfiska-
ta toczon kub karcu opidaba
ra omniqcie cta

1445 1767 XIV 175

an. 1456 ib. 483

W cum loc.

Nyozest nye yestm wadam o szobye
abo nyozestem (i.e. w niczem) nya moye
schamnyenye nye grize (nikil enim
miki conscius sum I Cor 4,4)

g. = trapić, niepokoić, drzgać

1449 R XXV 163
sim. XV ex. 86] I 53

45: drociai bowiem do niczego się nie porucam
BP: sumienio wprawdzie niczego mi nie wybacza

15 cum loc.

Gdy w wyelgem dlugw... swary sta...
wstosaza, (cum in gravi debito rixae...
suscitantur, Dial 66: wyeliky swar o
wyeliky * dlud... bywa)

Sul 72

W cum loc.

Ono gynyenye ... vynyen vtoozyt
blysschim onego zabitego, w lthorem
pomstha vozinyona yest (in quo facta
est vindicta)

Sul 93

W cum loc.

Gdi isocryes... nyektoran cranstka swe-
mu poticęci replacryl proce oczęystos-
czy... rankoymycy, tegdi w them wozindku
ten isti rankoymyya ot tego thio ranko-
yemstwa bival viswolyon (ipso facto...
fuerat absolutus)

Sul 100

W cum hoc.

Sed non in hoc iustificatus sum,
gl. id est non ideo me iustum puto
a uisitate in tem nje yestem
usprawiedlywym (I Cor 4,4)

XV med. 86] I 53

wij; ale nie u tem jestem usprawiedliwion
BP: to nie wystarcza, abym byl sic niewinny

W cum loc.

In quo quis audeat, gl. sc. gloriari,
w czem lito smye se dwalicy, ...
audeo et ego (II Cor 11, 21)

XV med. SK] I 65

VP: na co inni odwołują się
Laj: co czem lito smie, smiem i ja

W. cum loc.

Parco, gl. id est parce me laudo
w malece se chwale, autem, ne
quis me existimet (II Cor 12, 6)

XV med. SKJ I 69

Woj: wstrzymuje się, aby kto nie zrozumiął

W (cum loc.)

2

Reprobat acceptionem personarum tamquam
prebendam in iudicibus. ca. 1450 ~~Repr.~~ IV 578.

PF

acc. pers. 'mieć wzgląd na osoby'

t. = ganić, potępiać

p. = wybieranie tego, co lepsze, wybredanie

W cum loc.

Ego scilicet Annam actorem ratio-
ne inordinate repositionis termini
tercii... et in evasione al. w odbyto
cause

1453 1767 XII 234, nm.

1443 ib. 109, 1453 ib. 234

1453 1767 XIV 372, 1454 ib. 397, etc.

2
W cum loc.

W swem gnyewyze (in furore suo)
zabyly sweze mosta a w swey woly
(in voluntate sua) podkopaly mor

BZ Gen 49, 6

BP: w uniesieniu zafadzieli ludzi, w swoj samowoli kaleszeli
Wuj: w zapaleniu zabieli... w woli podkopali hydro

W cum loc.

Zabyłem... młodzenca w gnyelowe
mem (occidi... in livorem meum)

37 Gen 4, 23, sim.

ca 1470 Mam Lub 6

już cred cytat in livora jako in furare

W: tem zabit... młodzieniaszka za siniec mój

W. cum loc.

Oczekiwano... nje bil ie so zwadze
Chore..., ale so swem gresie (in pec-
cato suo) umarl iest

B7 Num 27.3
sim. ib. IV Reg 14.6
III Reg 16.19

BP: lacz umarl z powodu sluzs wlasnyh gresow

W cum loc.

Pozes mycena zgubyst gee, booz snadz
vstandoz w praci (od certe fatigati)
podadz ty tolye myasto swe

p. trud, wyzitek

Bo Judith 7.9

W: ber mycena pobijest je alh ty ostatieni poddaly miasto

W cum loc.

Stygdi syebye nye pokalyal w po-
karmyech gidi (nunquam contami-
natus est in escis eorum)

pp. = rytualnie splamie

B7 Tob 1.12

W: nigdy nie id pokarmami nie splugawo

inne którym

-----46d

/22/ Daley pytalyscze /23/
nasz o ortel czosz /24/ wy-
rzekl wasz przy/25/szasznyk
a poczyna szye /26/ tako
Gdysz opawszkym /27/ myes-
czanom Sprawa /28/ szkazano
napewny ana /29/ zawythy
rok przynye/30/szcz Swyadze-
czthwo 0 /31/ gych myesczka
rzecz a /32/ ktorą są oz-
alowany /1/ A ony przynye-
szly ta/2/kye Swyadeczsthwo,
w /3/ kthorem są nyeszos-
ta/4/ly tedy albo tym stra-
czy/5/ly szwa rzecz *Doc*

W por. c. doc.

Ort0ssol 38,1,w.22-32 --

38,2,w.1-5

-----136c

asz ge chrzczono... tey
to nyewyasty dla naglos-
czy szmyerczy tamo gyste
wkomorze gdzie tho bylo

wta/29/gemnyczy przy vra
/30/dzenyv themv Jako /1/
Gest obyczay a chce /2/
to szwyathczycz przeczy/3/
w temv rzekly tego /4/ v-
marlego maza dzye/5/czyą
ysz temv ony nye /6/ ch-
czą wyerzycz aby szá /7/
tho dzyeczą zywo ną/8/ro-
dzylo A pytayą pra/9/wa
rzekacz acz by gedem /10/
maszczyszną nyemyal
przythem bycz *rac thacry*

MS pr. e. Soc.

OrtOssol 76,2,w.28-30 -

sim. Ortthac 103 76,3,w.1-10

mylczony, a rzecz sądem zdaną w swej mocy na
stacz.

/54/. O konyv vkradzonem.

/N/agoth kmyecz szalował na swe sąsyady
tako, ysz gdysz my noczną rzeczą kony gest vkr
dzon we wsy myedzy sąsyady, natychmyast s pyl-
noscą gesm pobvdzyl sąsyady, prosząc gych,
aby my ponogly w sladv złodzeya pogonycz. Tedy
ony wlgardzili a pomoczy dacz nye cęczeli, a w
tem mnye kony gest zgynął. Dział. 28

(Bul 39: a thakost)

W cum loc.

Swymste sasyadom... shtody ozynya,
w ozemste to naste stemye nyemate
wzastemye czypya, (per quae ferrae...
devastantur, Sul 46: ptes yett zymye...
oposczyewaya)

Dziat 37

~~abcédēfghījklīmañoprśstuwzżi~~
w =

Adam... ~~inige w zepłene obruszyl~~
w them boga barro obraszyl
~~y w szyltho swuce plenyja szaraszyl.~~
De morte w. 143

~~MPKJ. I. 185, 143.~~

~~Al. Sprdenkm. 142 143~~

~~De morte proig. Nehring~~

~~Altpln Sprdenkm. 233~~

57

W (cum loc.) 'in'

~~W kosciele in firmamento~~

~~1471 Mankel 44~~

In sermone w poscielstwie, w mowye
(ecce vir dei venit de Juda in sermone
domini in Bethel III Reg 13,1)

1471 Mankel 83

Et, oto na polecenie Jmci bozy przybyl

W(cum loc.)

Jacobus... za porcestnego, crsnego, od zadnego w wrod-
nem zawodze podestramy, ani yest naleson y proze
~~dobri~~ tath... za tatego myan, drisan y chowan. 1474
Zab. 540.

W cum loc.

to pracy tak stwyci dzieła pozyskaya
(labores manuum tuarum quia man-
ducabis) ~~Et in his orationibus tunc~~

Psalm 127, 2

Mł 81a

Wuj: to prace tak stwyci pozyskai bedriem

to cum loc.

Uze to Uezukristore... nyebyossa
y mochy gide stwyrdzomy sφ

Put 32 arg.

ns. = umocnić, wzmocnić

W cum loc.

Wyzwodzi ze w oblocze (Fl:
w oblok) drygowym (deduxit eos
in nube diei)

Ps 77, 17

W: w obroku we dnie
M: wśród ich w obroku dniem

W cum loc.

2

~~Maria odpowiadala~~ dusza ma w tobie
wessola, gdym crebye boga uszala

XV p. post. SI 0cc XXXIV
162

W cum loc.

Wyjele v narodzenju yego (in
nativitate eius Luc 1.14) badre
sya vestelyoz

Ew Zam 287

W cum loc.

Sancti quicumque in presenti sunt
divites, plus apud dominum glorian-
tur in paupertate, oni (sq sq) vōce
veselily robuste (leg. w robustie), quam
in divitiis

Gny 157a
Zl.

10 cum loc.

Cum esset... virgo (sc. Maria) gravida,
salubri lenitate plaudebat is vices-
mey lekkostrony. ne wesselyla

XV med. SKJ V 257

W (cum loc.) 3

2

vyessela (~~ku~~) w possivanyo bosstwa
gaudent fruicione
ca 1861-67. Sermon. 314. v.

W cum loc.

Twójim nas prosimi, panie, napeln
myleserdzim, abí přes wstitek ten dřen
westelacz se w twójich duwelach usta-
wicznem luboualibissmy

Mlo 12 a

W cum loc.

Fasmacoyla stya, yest ro mo-
rye yego (in sermone eius Luc 1.29)

Ew Zam 288

W 2 loc.

ch waly anuz bogu ve vstajalky & V

ktore sly, sly. ~~Ev. ox. XI 87 XII 293~~

EwZam

~~A wplye vn andzany yage bydce~~

~~szca, weszelye. il. 287~~

V (in omnibus Luc 2,20)

BP: wielbige bogu za wstajtko
Waj: dwalige bogu ze wstajtkiego, co stajeli

W

2 loc.

4

^vz ^vrozrojenye ^vogarnykh... ^vstzylky, stchtorey
 z ^vngm ^vlyly, ^vvyacayw ^vryb (in captura
 piscium Luc

~~Ev. ox. XV OF XIV 306 5.9)~~

Ev Zam

W cum loc.

Ktoregost szyna ten rex... plakat,
wyjelka, nadra, wobostwye (leg. w u-
bostwie) po nyem cyrpyact

XV ex. MPIC] II 316

15 cum loc.

Gdyś s^oya test ille sex vpracoval
v onym tarcy^o, petyt aquam

t. = pitovanie, omizcie

ca 1500 Gyl Kar. B I 69

H

Takoi sie stalo, iie Jozef umart
w tej niemocy Rom. 146.

W cum loc.

W imenu boza naszego weliczicie se
bodem (in nomine dei nostri magni-
ficabimur)

Fl 19,5, sim. Pul
sim. Fl i Pul 123,8

M: w imię boza podniesienym dystynkcie
W: w imię boza wielmożnymu his staliem
Wujek (nary), imieniem boza delubie his podriem

W cum loc.

Pomoc nasza w ymieno pa-
nowem (adiutorium nostrum
in nomine domini)

Fl 123, 8, sim. Ps

U: wspomnienie nasze, w dzieleniu pana
M: pomoc nasza, jest imię pana

10 cum loc.

W tobie nieprzycięte nasze rozwe-
reni (in te... ventilabimus) razem y
w ymieniu twoim wzgardzimi (in no-
mine tuo spernemus) wstąpił na nas

Fl 43, 7, sim. Psł

Ar: proz cis... rogiem roznujemy a w dniu twoje wzgardzimy
i w tobie odpietellimy... imieniem twoim deptatimy

W cum loc.

W imenu (Pub: w ymym) moim
powiston bǫdze (in nomine meo
exaltabitur) rǫg jego

Fl 88.24
sim. 53.1

W: w imis moja podniesie siǫ rǫg jego

U: w imis moja podniesiony bǫdzie rǫg jego

Ad cum loc.

Boste, w imenu twojem zbawona
me uotim ~~u we cicy (Pul. u moory)~~
~~twotet zbaw me~~ (in nomine tuo sal-
uum me fac) ~~et in uirtute tua iudica~~
~~me)~~

Fl 53, 1, sim. Pul

M: imieniem twojem wybaw mnie
Ad: O imię twoje zbaw mnie

W cum loc.

(sc. mojej duszy)
Nie jest zbawienie geywro iego
(pro iey) gospodne (in deo eius)

Fl 3, 2, sim. Put

M; nie ma dla niego ratunku u boga
P; zbawienia - wybawienia, ratunku; u bogu od boga, u boga, u kts
Wuj; - nie ma ten zbawienia u bogu swoim nym ofpoci sw, pokradaj

W cum loc.

W tobe potwierdzon iesm (in te
confirmatus sum) z stiwota

par. 17.32.

Fl 70, 7, sim. Pul

Ad: prociem jest umocuiomy skoro z izwota - na tobie wspietawem
Fl: na tobie polegalem od powicia

W cum loc.

Tym, panje, y wrytkim w yesu
chrest^o odpochnyway^o serim, myasto ochlo-
dzenya... aby odpuszcz^o przemy-
fipis domine et omnibus in Christo
~~so~~ quiescentibus locum refrigerii...
ut indulgeas deprecamur

1424. Insa 3^{III} 62, situ. IV. VI-
XII. XIV
~~to criscze 4, 6 & IV, VI VIII~~

W (c. ^{loc.} ~~instr.~~)

Tym czołoch smy pamytamy wschithkym
w yem ciscie oth poryba yozym my escere
ochladrenya ... aby dal porozymy
(ipsis domine et omnibus in Christo
quiescentibus locum refrigerii... ut
indulgeas deprecamur)

1429 Anna & s. 315; sin. ~~Anna 68~~
IV VI-VIII

w yem cresa & III

W

Thym, domine, y swszythkym wyernym
w , in, Kryszczye othpoczywyayóczym
ochlodzyenya, wczeszyenya y pokoyv, vt
indulgeas deprecamur ca 1431 Msza XII

s. 218

W

Ipsis, domine, et omnibus in Christo
quiescentibus locum refrigerii ... vt indul
geas deprecamur, thym wszem, czszoszmy gye
myenili, pane, wszythkim w Jhu Christe
odpoczywayaczim myasto ochlodzenya ...
aby odpuszczyl, wszyczyl, proszimi 1446-7

Msza XIV s. 185

W cum loc.

Gdyś w żywej preparaty jest
nienasićzona sądra (cum in usu-
rarum voragine sit insatiabilis ap-
petitus. Dnia 38: Gdyś z żywej po-
drody nienasićzone (takamstwo)

Sul 47

po. = gęstość rozpadlina ~
pod. = brni pochylak, wyrodné sic,
wynikac

we

Trzecią śladli bogosex we czerzy tego
swyata a w mądrosexi

~~1/2~~ XV R. XXII, 234.
(med.)

b. = męczyca, ib.: na drzewym męczyca
Wtase 'opierant na czerzy, widriat w czerzy,
zakładac, zakładac'

W cum loc.

To blagoslawyństwo giedna orlo-
wyeka, ku bogu, ... takso estе нысчест-
nye ma otpocinyenya a upocoge-
nya gemo w nyem.

XV med. R XXII 242

W cum loc.

Ныеспokoyno gest nashe syerce,
atishk otpocivnye w tobye, ... nye w
pyenyaz, drode, nye w dlugyem stro-
wyyu ny w rosteschad chylisich

XV med. R XXII 242

W cum loc.

Si frigescit corporalis infancia, cari-
tate tamen tua mens sancta
accit ocy dzyssza hymno twoye dzeck-
stwo, w mylascy se grocy twoya
duscha swyatha

m. - w sprawie odigit i kulta

XV med. Stj V 260

W (cum loc.)

W rzem szlowyck nye othpoczywa, w tem mu
trwacz neldra abo nye more. # XV Tab. 315.
Zmed.

W cum loc.

Viciū impudiciē viget in omnibus
sensibus. Et primo in olfactu, ut porco-
nyano, cum in odoribus matris homo
delectatur

1453 R XLVII 351

W cum loc.

49c

byly sadzeny. *(An armata milita honor regis dependet)*

/154/. Kasdy zbroynne ma slvszycz na woyna.

/A/lye ysz w zbroynem riczerstwye czeses
krolevska y wszego krolewstwa zalyseszy, powy-
nyen kaszdy slvachezycz podlug mocy gymyenia
swego y przychodow prze pospolyte dobre pew-
nymy lyvdzmy zbroynny slvszycz, gdisz gych
gymyenne w pokoyv gest y przez wschege gabanya.

/155/. O monecze w krolewstwye.

/G/dysz geden krol gest, gedno prawo i ge-
dna moneta we wszystkym krolewstwye ma bycz.

We (cum loc.) = sub

Forule

√^x Wszędkich rzeczy siwyeczskych poczek-
tek y dokonange we wzanszyw gest.

~~II~~ XV R. T. XXXIX.
p. post.

(quod licet... status et
exitus negotiorum sub
fortuna laborent)

W cum loc.

U nym ^{se. stowie,} (in ipso Jo 1.4) sywoth
byl ~~a bez niego stulo nym, nym~~
~~sywoth byl sywothoset dywoth~~

Ew Zam 285

kom: stowo jest srodkiem rycia, wrokkie rycie miado poczytel w stowie
B: co ryc stado, w nim bylo rycien

W cum loc.

Uye to samym dilyebye syrye orlo-
vye, alye ve vsszel'ny'm slove (non
in solo pane..., sed in omni verbo
Mat 4, 4)

Ew Zam 300

W cum loc.

102

Cso nam pres toho nemodného...
znamona? Zauverne nics ynego
crome chovca gresného ne zlih
skutcek prosperujúcego

Wsw br 35

.nm. ib. 39.

W cum loc.

Ty, (...jeź sa,) w błędnem stadle
leżały, ty iesc swoich nauk ot-
wodila

L. - trwać

Ksw br 40

W cum loc.

Mundus enim erat in tenebris
infidelitatis f neuerre y sapec-
losy

gl.
Gn 101 b .

10 cum loc.

Gospodzin w powodzi bidlioz
<ozyni> (diluvium inhabitare facit)

Fl 28, 9, sim. Pul

P: pan moze potop na druzszy czas utrowalic

W: pan ozyni. ze potop trwa

M: pan basiadat na tronie nak wolkami potopu

W cum loc.

Wbichom nast sryuoth vrystho
y teste f sotascy chonaty

Gn 172a

W cum loc.

Patrzymy tego dobrze, isbidiom
ten tho dzen dzytęgsty vestelu
(leg. w wiesielu) i f nabosęgstwo
gy skroozly

skrooćć = pńcizę

Gn 14a

W cum loc.

we

Abbyoz on racil nast sego dna
i sego roku ve sdruvy, vestely
(leg. w wiesieli) dopuscioz

Gn 184 b

W cum loc.

Quod ita virgo tria habuit in statu
suo, iscy f svern stalle mala gest
trogaky clonek, videlicet prudentiam,
fortitudinem et mundiciam

Gn gl. 169a

n. - cyrb rycia
ostendo stalle

W cum loc.

Dusta iego w dobre prebiwaer
bōdte (in banis demorabitur)

Fl 24.14. sim. Pul

P: ou bōdte statego nędzia domawie
W: w dobrach pōmieszkawa bōdnie
M: w stępiu bōdnie pōmieszkawa

W cum loc.

Sędzi me, gospodnie, bo ja w przez-
winstwie moim wstąpiłem (ego
in innocentia mea ingressus sum)

Fl 25, 1, sim. Pul
sim. Fl 1 Pul 25, 11.

P: postępuję niewinnie

W: ponieważ ja chodziłem w niewinności mojej

M: bo w niewinności mojej postępowałem

W cum loc.

Obroczil iesm se w uboststwie
mojem (conversus sum in aerum-
na mea)

Fl 31, 4, sim. Pul

W: nauwobiefem sie, w usdry mojej
M: (topical moji stpik) jak od upatow laba.

W cum loc.

Yde tobe oboley, izbi ty ubostue
(leg. w ubostwie) ne stiscoual

Wsw ct 23

rim. ib. 37, A 9, 21

s. - uskariše sig,
narrekaš

W. cum loc.

Sestli są w gęszutności (defecerunt
in vanitate) dwa dni

Fl 77, 37, sim. Put

W: ustary w marności dni id

Fl: spisał. że wypalony się, id, dni w jedno znaczenie

H (cum loc) . in

Ona.. adama nr mzdzi skostawyla

(ex xv) onPKy. 314.

~~H sedl nr kama, nr toled / nkeled, chke
nyew ex xv ib 318.~~

W cum loc.

Plemię jego w <b>logosławieniu
będzie (in benedictione erit)

Fl 36, 27, sim. Ruf

P: cierny się obfitością dóbr doścignął; b. = dobroć i opatrzność
lo: nazwanie jego w b. g. s. i. e. t. n. i. e. b. d. z. i. e
M: potomstwo jest mu dane na b. g. s. i. e. t. n. i. e. s. t. w. o .

W cum loc.

we

Ozłówek, gdy we ozoci bil (cum
in honore esset); ne rozumal iest

Fl. 48, 12, sim. Pus
sim. Fl i Pus 48, 21

W. jak Fl

At nie będzie trwał ozłówek w dobrym bycie

He (cum loc.)

Wyodacz ^z swoy szynoth we cnosery,
wytural w swey ^z prawyed linofry
wytural .

1455-~~1460~~ R. XIX, 110

№ (cum loc.)

№^{ru} 171 w swey ^zprawyedy ^zwoskry

1455-~~1460~~ p. xix, 110

W cum loc.

Bo owa is lichocre (Puf: we thozz-
ozyadi) pocrpl iesm se y w gressedi
pocrpla me (in iniquitatibus conceptus
sum et in peccatis concepit me) maor
moia

Fl 50, 6, sim. Puf, Kart Swidz

W cum loc.

Besial iem w lacznosony pivta
(cucurri in siti)

Fl 61, 4, sim. Pul
~~sim. Fl i Pul 68, 25~~

P: tuć sis mussa trapiomy pragnieniem!!; kiedy pragnytem
A inoć to: draganem z pragnieniem

W cum loc.

Bog flame... witeci wlosa chodzą
wice w gressede swoogide (in deli-
ciis mis)

fl 67.23, sim. Put

BP: który w gnedar zycie

W cum loc.

It presteor by dobre tho bylo...
isbidom my f rich (sc. gressedh)
ne samarly

Gn 173 b

Ad cum loc.

Bide lub bil przed bogem w
swezi stiwich (ut placeam...
in lumine viventium)

Fl 55, 13, sim. Pul

M: abyś dościs w obliczu boga w światłości żyjąc
W: abyś się podobał przed bogiem w światłości żyjąc

W cum loc.

Przed tobą gęsmi w grzesze naszym
(in delicto nostro)

BZ I Esdr 9, 15
sim. ib. II Esdr 8, 77

15: otośmy przed tobą w przewinieniu naszym
BZ: otośmy przed tobą z naszym winą

15 cum loc.

Bismy w grzeszech nye sico-
nady

XV p. post. SlOcc XXXIV 163

W cum loc.

Tamo Benjamin, iurostka,
w misly wisokey (in mentis
excessu)

Pub: w myslu, leg. w umyśle, Fl 67, 29
wch wa cronym

w um. udes. = w uniesieniu i radości

Wuj: w raduyceciu myśli

M: tam Benjamin, najm. talca, na czele

W cum loc.

Stle ia (zreka jestem) w wistopenu
mislle moiey (dixi in excessu mentis
meae)

Fl 30, 28, sim. Put.

P: gdym byt w ostupieniu

W: a ja mowit w zdumieniu umyslu mego

W: zrekatam w mojej bozatosci

W cum loc.

Ne zbawi dobt gich, gyst doctf
w newinowactstwe (ambulant
in innocentia)

Fl 83.13, sim. Pul

w, k60ry w niewinności doctra, M. ts.

W

Wolal kw nuge (se. bó) wczynchek mwt
wylwchawge s nymem byl f kropsgerow
y ff pchaugbgerow

Wolal ku mne y wistustam gi, s nim iesm w
zambore (cum ipso sum in tribulatione)

Fl 90, 15, sim. kul, ↗

XV ex. Głw p 40

W: z nim jestem w ucisku

M: z nim będę w ucisku

W cum loc.

Sumus... in miseris, et nōdy,
huius mundi

Gn. gl. 161 a

W cum hoc

2

Religio... hec est visitare pupillos et viduas
in iniqua tribulatione eorum (Jac 1, 27)

1403 91 Jac 99

W cum loc.

It po niem laici oblutreny
f schiczeni... so w welikey
trzeni(c)i

Gastka is. 50

W

Die autem quodam, cum in ^xdesiderio¹ ¹wfodzy¹ filii esset
et flere cepisset

no igdy

XV med. Gl Wroc 68 r

W

pr

usadzach
Et erit in concupiscenciis *feminarum*

is igdzi

XV med. Głwroc 101 r

W cum loc.

Dotyczy w szczególności aktual

Atelisy w. 92

4
W (cum loc.)

Moy namyleysrchy, ... racz vveszelyer w the-
srknosrory badacza. 1447-1462 Tab. 544.

Ad cum loc.

Podlytwa górnego w strachu
bzdórowego w pokornosty

Put 89 ary.

W cum loc.

Affgadome ga s nymy (sc. z Mauase-
sem i Dawidem) tce byc na poluce
y d kalowym cyrpgenow

xv ex. glwp 69

1
W cum loc.

Gdi ten rex bil w takim sma-
tku y nadzi

XV ex. WAPL II 317

W cum loc.

Padne na ne wangle, ... w nódzach
ne sstoyd (in miseris non subsistent)

zstać = prostrnąć, radować się Fl 139, 11, stm. Pul

W: w nódzach nie wytrwają = nie wytrzymują
W: miserii

W cum loc.

Sic homo nunquam in eo statu
permanet et gubernationem bydlenyo
stoy

XV p. post. Gl. Dom 45

U.e (cum loc.)

Stetit confusus ne bromyo

~~112~~ XV (R. XLVII, 358.
p.pr.)

W

Si quis non amat Dominum Ihesum Christum,
(wclotwe gest)
anathema sit (I Cor 16.22)

XV med. Gl W. no 88 r

W cum loc.

Itcius... per sternus in custodia,
stoyini w strozi, et hoc resistendo
dyabolo

ca 1420 R XXIV 83

stać = trwać w jakimś stanie

Wp) cum loc.

2

699. [Izefcz czlowyëkow | ra-
nyono, apyancz gich mo|wyø tim
rafem, izoftego wyg|mo| mugyø
czlo lefzy welzmýer|tnich ranach

1423 Kol m 699

W cum loc.

Blagoslovnyeni, gisde sa so zely (qui
lugent stat 5, 5), bo ony bada vorge-
scheny

XV med. R. XXII 233

.sim. il. 238

10

Crý takýe, gisch sa w zeli bo-
řasny potařnyja, bada včy-
schený sbawenyjm

~~2~~ XV. R. XXII, 238, sim. ib.
med.)

15 cum loc.

Gen nye ma scusdenya do spo-
wyedri, ... a w nadzezi lasky sya,
spowyzda, dawu mu scusdenye
mili pan bog

XV med. RXXII 241

sim. XV med. SKJ I 50

w nadzezi czezoj 'spodsiarajze sig ot.'
'crodnyje ot.'

W cum loc.

Bo ty, gospodnie, osobne w nadre-
gi postawil ies me (in spe con-
stituisi me)

Fl 4,10, sim. Pul

sim. Fl i Pul 15,9 - cialo moje od-
pocinio w na-
drzei

M: ty panie, postawil mi spocznosc bezpieczenia
p. = ustalic i umieścić, postawić; nadzieja - ufność, zaufanie
Leop: bo ty... nieg roztwarz a upewnil w nadziei
W: bo ty osobliwie w nadziei postanowil si

W cum loc.

Rozumnyeyste, eschi nygeden gte-
sdni; gen gest w smyestnem gtedu,
nye gest spocoyui

XV med. R XXII 243
sim. ib.

W cum loc.

- Scio hominem in Cristo, gl. sc.
manentem per gratiam in caritate
uitem człowieka is lasce Cristu-
stois[y]ej badaczego (II Cor 12, 2)

XV med. SK] I 68

W (cum loc.)

Uroskosy czełney chodraner za duszaan slowo.
ca. 1450 ~~fr. 570.~~ IV 570. .

PF

(a sollicitudinibus et divitiis
et voluptatibus vitae euntes,
suffocantur, sc. semen Luc
8.14)

chobrić = najdowné stg. trwacé

W cum loc.

Kasdi otlonok w mym ziwocze
dura, chwacz w kasny y w otnoote

Helesy is. 80-1

W cum loc.

'Chowa, sta, w czoły i w kasty

Stleky no. 74

W (cum loc.) = in

In virtutibus viventes, w exnoserach używając,
hoc est in bonis operibus, libenter loquamur et au-
diamus de sanctis angelis. XV Profil. I 201.
Ep. post.

W cum loc.

Testi tibi proinde bila..., ze nje gest
nalezona dziewczka w panyenstwie
(non est linventa in puella virginitas)

naleść = stwierdzić stan, istać i wóć, ilość

BZ Deut 22.20

W cum loc.

Przekłóci, ktoś nje ostanyje w
umowje tego prawa (non perma-
net in sermone legis huius)

ⲒⲈ Deut 27.26

Wuj: kto nie trze u stowier zohann tego

ⲒⲈ: kto nie utwora spio tego omara omes wyjednawie id

W cum loc.

Ktoristhole is tem grette nale-
ston bpdze (quicumque ille in
hoc facinore fuerit deprehensus)

n. = zastai w sytuacji przystapi

B7 Jos 7.15

DP: przy uborym majda sie, mocz, dotknijte ulgton

W cum loc.

Abi pomnyala, rest w kroszowde
nalezona (mementoque te depre-
hensam)

BZ Gen. 20, 16. sim.

W. z. w. schodkij, bezprawy 1471 Nam Kol 10

W: pamistuj, ze cis rdybano

W cum loc.

Juda... chodził w błędach (ambu-
lavit in erroribus) izraelskiego ludu

BZ IV Reg 17.19

wuj: chodził w błędach Izraela

15 cur. loc.

Chodzący sinowye israhelsci we
wstętkich grzechach (in universis
peccatis) Terobamowich

BF IV Reg 17.22

15: chodzący... we wstętkich grzechach J.
BP. porzeczka za wstętkimi przestępstwami

W cum loc.

Okolo koscyola bostego bidlyly
w strostade swich (in custodiis suis)

BZ I Par 9.27

sim. ca 1420 RXXIV 83

s. = pilnowanie, strzeżenie, czuwanie

BZ: tu była powieszona straż
w, mieszkał na straży swych

W cum loc.

Spychowaci... byli w swoim rzędu
(in officio suo), aż ryś obyeta
wipelnyla

BZ II Par 29, 28

sim. ib. 7, 6

w: kapłani stali w u. swoim
z: trwali na stanowiskach

w: śpiewacy... spełniali urząd

10 cum loc.

Nye odwracaj swego oblicza we
wstey praci (orunem laboreu), gest
nas poscygla
(ne avertas a facie tue)

p. utraque

B7 Neh 9,32

PP: nie usmaj za nic nie maczcie nasze utrapienia, które spadły na nas
wy: nie odwracaj od oblicza twego wysłanego utrapienia, które

W cum loc.

Me ustanowien ro boiazny bozey
ostal (immobilis in dei timore
permansit)

BZ Tob 2.14

15 cum loc. .

Strny k tim, gisz w lekkoŝcy
dwozof (in levitate ambulans),
wzof stram syf, wzynyla

BZ Tob 3.17

d. = twai
l. = lekomyŝnosć

15 cum loc.

Geyre to mór bil odomas
w bogactstwe wyelyhem
(cui vir suus reliquerat di-
vitiar multas)

BE Judith 8,7

Ad cum loc.

Abi domi huius in possessione
tuam estal (ut... in sanctifica-
tione tua permaneat)

BZ Judith 9, 18

-----30d
doyad tho gymyenyē /18/ ny-
egest wszdano przed /19/
prawem ale bandzely tho
/20/ wszdanye poczwyerdz-
no /21/ asz przeczywko te-
mv wrok /22/ywdzyen nykth
nyeodmo/23/wy Tedy kthemv
szandzą /24/ albo panstwo
nycz nyema/25/yą podlug
prawą etc /26/ DAley gdy
masz /27/ bydlil szwoyą (by-
/28/ zoną poczeszną wmal-
zen/29/stwe a then masz
spal by *(quod... in matrimonio
sederunt)*
sznyewyastą gyną bez ma-
lzenstwa

W p.c.d.

OrtOssol 31,2,w.17-29

z pism OrtOssol 30.

-----2b
/13/ DAley mogaly wyle/14/
ganczy y bezs prawny /15/
ludze dacz albo przedacz
/16/ swe gymyenyne gyne
/17/mv panstwu /20/ DAley
gdy panstwu /21/ przymar-
lo kthore gimyenyne /24/
DAley gdy /25/ masz bydly-
lby swa po/26/czeszną zo-
ną wmalzen/27/stwe athen
masz spal/28/by szgyną /1/
DAley mozely wylega/2/ny-
ecz y gego dzyeczy szye/3/
dzech wlawyczy albo w /4/
kthorem ginem vrzadzye

OrtOssol 12,1,w.13-28 -

~~12,2,w.1-4~~

W (L.)

10 cum loc.

Qui in foro, v. malsrenystoye,
illegitimo, nyedaniem, manent

ca 1500 GllatB I 57

V (wat. ib. L; foret... deprehensa in adulterio,
OrtMac 95; na przestapienju matren-

-----123d
z wa |
/5/ Gdy by czlowy/6/ek,

masz albo /7/ zona, nale-
zon nyewm/8/alszenstwye V

szlowye ysz/9/by zona sz-

gynym maz/10/em Czo ony

o tho ma/11/yą czyrpyecz

a kako ma/12/yą nanye do-

kazacz al/13/bo doszwy-

thczycz albo /14/ kako o-

ny tego szye ma/15/yą sp-

rawycz Agdy by /16/ gedna

stroną sznych

szlowye geden wysznal szę

tego przed szandem vczynka

OrtOssol 71,2,w.5-16

15 per. e. loc.

-----11b
/1/ Gdy czlowyck bandze /2/
ozalował o przyszagą /3/ o
glową albo o rany /5/ Gdy
by czlowyck/6/k oczkoly my-
al przyszagą/7/gacz a nye wy-
erzcke przyszagy /10/ Gdy
by czlowyck masz /11/ albo
zona nalezon nye /12/ wmal-
zenstwe slowyck /15/ Gdy vm-
rze czlowyck /16/ bandz ma-
szczyszna ban/17/dz zency-
szną ama poszobyck /21/ Ban-
dzely maszczyszna /22/ albo
nyewyasta owy/23/noną slo-
wyck o myarą /24/ gedzenyą
pycka albo o wagą

W p.m.e.d.

-----124a

Agdy by gedna stroną sz-
nych

szlo/17/wye geden wysznal

szę /18/ tego przed szan-

dem vczy/19/nka albo prz-

ed szyedza/20/czą radą

szam szwimy /21/ vsthy

szwym rzecznyk/22/yem al-

bo czo gesth o /23/ tho

prawo podlug pra /24/ BA-

ndze ktho na/25/leszyon

wnye/26/malszenstewye /27/

szlowye ysz przestapy /28/

stadlo malzenszkye /29/

bandz masz bandz nye/30/

wyastą

a_gdy_nayn_Strzega-----

OrtOssol 71,2,w.16-30

was ib
W. J. e. Soc.

H 2 loc.

Bandre ktho malesxyon w nyemalsxen-
ste wye ... a gdy nawn stręga

Ort. Prz. VI 371

~~Prz. VI 371~~

V (in matrimonio sedesunt)

-----156d

szgodzylo szyą potem ysz
masz oney vmrze zony
poyal zona tego /5/ vmar-
lego maszą slow/6/ye kmo-
traą gego pyr/7/wey zony y
braly szlub /8/ y vczynny-
ly szwaczbaą /9/ dal wyano
podlug /10/ naszej zemye
obyczaya /11/ y byly pos-
polu wmal/12/zenstwye dz-
yessacz lath /13/ bez
swego nagabanya /14/ a y-
myely pospolv ged/15/no
dzyeczą potem ten /16/
masz vmarl
y zostawyl tesz poszobyie
dzyeczą pyrwey zony

OrtOssol 84,4,w.4-16

sim. ortmac. 114

10 pr. c. sec.

W (cum poe.) = in

1

Quamdiu homo est in solitudine aut

In mentis quiete, w duoznem pokoyu, ¹⁴⁵⁶ ~~1456~~ R.

XXXIII 182.

divinas consolaciones percipit

-----157b

nassa mathka krzczyła
dzyecza naszey maczosze a
nye mogła nassza maczocha
zanaszym oczczem bycz

wmalzenstwe a /30/ nyege-
go zóna była /1/ A to
dzyecza czo ge m/2/yala
nyegest malzen/3/szkye a-
le gest szlowye /4/ wyle-
ganyecz przeto /5/ ony
chczą gey $\bar{g}$ dacz wy/6/ano
any temv dzyecz/7/aczv
szwey oczczyszny czo /8/
thv gest zaprawo spra

rec maczój

Ort0ssol 84,4,w.29-30 -

-85,1,w.1-8

sim.

ort0ssol 114

157 p. e. Soc.

-----157d

przeto ysz ony byly

(leg. 7 10/10)

sz/21/oba az doszmyerczy

w /22/ malzenstwe any zad

/23/nym prawem roszwy/24/

dzeny podlug prawa /25/

DAley pytaly/26/szcze nasz

o pr/27/awo o tasz rzecz

tako /28/ nyegest obyczay

aby /29/ wyano przed pra-

wem /30/ dawano ale tako

gdze /31/ szye maya poya-

cz tedy /1/ gey yawno

przed gey /2/ przyyacze-

lem

y przed dobrymy ludzmy

wyano daye

Ort0ssol 85,1,w.20-31 -

sim. ort0ssol 85,2,w.1-2

W pr. e. Soc.

W cum loc.

Нынче опустошат слуга твоего,
панье, ... в покой (in pace Luc
2, 29)

Ком 78: 5 покой

Ev Zam 295

mylczenye, a rzecz sadem zdana w swey mocy ma
stacz.

/54/. O konyv vkradzonem. *ms = prawomocność*

/N/agoth kmyecz szalował na swe sąsady
 tako, ysz gdysz my noczną rzeczą kony gest vkra-
 dzon we wsy myedzy sąsady, natychmyast s pyl-
 noseczą gesm pobvdzyl sąsady, prosząc gych,
 aby my pomogly w sladv złodzeya pogonycz. Tedy
 ony wzgardzili a pomoczy dacz nye cęczeli, a w
 tem mnye kony gest zgynął. Zatym my w tey rze-
 czy wszytkym sąsadam konya Nagotowy skazalismy
Dział. 28

Sed 39: ustarciamy *niebawem*
imiel

Gdykoleby potem chciał nyestoyący na rok
pyrwszym zdanye sądowe odnawycz abo wzdzy-
racz, tedy gemv na bycz vloszone wieczne

Dział. 28

W cenn. list.

vdrączayą. Przeto wstawyany, aby o rzeczy dzie-
dzynne abe nyedziedzynne abe rzeczy wielkye są-
dza nyasto platv rzeczónego pyatnascze wzał
cztyrzy grosze, a o mnycsze rzeczy dwa grosza
na wżacz.

~ /53/. Pyrwsze sdanye w swey noczy na stacz.

/G/dyssa rzeczy vnarle trudno wzbvdsycz,
yako mynale na wstecz obrocsycz, a wszakoss
są nyektorszy, esse rzeczy przeszle y tess są-
den esadsone nyekakynay wynysly navesyly sya
wzdzyracz, a to w ten, gdy nyektora bracz

donum potestatem et vigorem
habet

-----167a

/26/ Oddaly czlow/27/yek
szwe gy/28/myenye zaszwe-
go zy/29/wetha czo ge mo-
ze od/30/dacz Tako ysz
sam moze /31/ wladacz po-
ky zyw anye /1/ Odwolaly
tego dawa/2/nya zazywota
tedy po /3/ gego szmyer-
czy to odda/4/wanye ma
stacz wswie /5/ moczy a-
wurzely ten ^v (pro swei)

komv dano tedy to przydze
nagego przyrodzenie bly-
szech podlug prawa prawe-
go may

OrtOssol 88,3,w.26-31 -

sim. orthuc 121 88,4,w.1-5

W p. c. Soc.

V (cum... propter suum excom-
municatum delictum, Sub 61:

W

Włochy gest pro... dożytyczony

486

cza na wroczycz. A to take, aczby kmyecz kv
panv, ed kterege zbiesz, nye myal nykterey wi-
ni, pyrwey wypysaney, ktore tesz tv chczem pe-
stawycz; a te napyrwey, gdy pan o swą winą bą-
dze w klyątwie a kmyeczom pogrzeb bądze zape-
wiedzan; druge, gdy pan nyektori gwalt czynyl
w dziedzinye, to gest o panye abo o panny, gdy-
by to bylo yawno, tedy nyetylko rodzina takyey
uczysnyoney ale y wszystko wiesz, nyetylko w
noczy ale y we dnye mogą wstacz, a taky pan
nye mosze gych wsezagnacz; tesz gdyby kmyecze

naszym poddanym nye blii. Vstawiany, abi nye mogli wyączey smyec zbyeszecz abo odydz, gedno gedn abo dwa do gynszey dzedzyny, kromye woley tego pana, pod którym są abo nyesskaya; gedno w tych schtvkach kmyecze yawno wszytczy mogą zbieszecz, tho gest, gdy pan kmyeczowy szoną albo dziewczką pokala yawno; druga sztvka, gdy kmyecze o wyną pana swego byliby w klatwy; trzecza, gdy o wyna panyską kmyecze dzeczskowanoby czastokrecz abo drapyeszony; czwarta, gdy san pan swe kmyecze przez viny zbyya abo

Sub 44: kaly ... vyna dzedzyny... wyestny. Dział. 34
 coe gyt gynzenya bilibi stopyeny

W (cum loc.) = in
~~917~~

✓ Arwayancz w grevye

~~(perseverando in ira)~~

~~1461-67. Serin. 96. v.~~

~~1424 Mns. 14. 96 v.~~

¹⁰⁸ Nolite locum dare diabolo (Eph 4, 27) in ira perseverando ✓

116

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

W cum loc.

to malżeńskie z białyma białka
w myłosci wyerney trwala

m. w sprawie religii i kultury

Mw 62 b

II (we.) (cum loc.)

Szesz crolwyekow ranyono, o pyancer gich
mowya tim nasem, szostego wygnugya, erso
leszy we szmyertnich ranach, bo nyewem
bądre li szyn abo umre...

~~1427 Bild. Wars. 1861 III 40.~~

1423 Kal nr 699

ja w cum loc.

Jacom ja paną M. *et alius* H. fpo-
wedal | ybozym czalem oprawal
aona lezÿ | wnyemoczÿ

1425 Kościan nr 1130

W cum loc.

Jakom Ozedra spowadal ..., an w[s]
tey nemoczi lezal

1398 Rt Kon nr 66

W cum loc.

1465

Taco my pomofz etc. | Jfzem byl
nyemoczen ywranachem | lezal te-
dy kedym myal prziza | gacz Colen-
fkemu | — — —

1436 Pozn no 1465
sim 1440 Katar I no 1429

w cum loc.

Quia

Pogrodki... debent stare^r in perpetuum in sua
mansione al. w myerze szwoyey... et dominus
abbas cum... conventu non debent easdem pogrodki
alcius elevare

(144~~7~~) BenLub~~106~~ 264

- bez zmian, w dotychczasowym stanie, położenia
p. - kanaliką regulującą poziom wody
poruszającej koso młynskie

15 cum loc.

Bandzeli w klanthurye przez
stosok niyestanczi sthal (ni...
in excommunicatione... perstibeort)

Sul 3

sim. Drial 4

75

24

szew mądrosey napelnionych z rada, z dobrym
rozmyslem dla pokoyw pospolnego y opory kosciel-
ney, moza szlybv oby stron wkładamy między pa-
nem krolem a teaz biskupem:

4/ /2/. aby gdy kteri drapyczoza / dzesyaczi-
ny abe gwaltownyk rzeczy koscielnych byl nale-
szon, na bycz wspomnianym kiyatwą z wspomnianym;
saprawdą, aczby leszal w kiyathwie nym szeszez
miesyaczy, tedy kmyecze pod nym badaczy, kterzy
daway dzesyacszyna, mayą bycz z panem kiaczy
asz do dosyeczyczynienya. A gdyby teaz nyektora

2413

W cum loc.

Gyaz mastoboyota nye badzeli
w staplacreny^u (si non fuerit in sol-
vendo, ~~Sul~~ Dial 30: paklyby nye myal
ozym placroya), tho gest nye badzely
mocs. taplacroya... moka glawna
ma bicz skaran

Sul 41

15 cum loc.

Tam spal w. grzechoci y trwal
w szostkach.

Mto 100a

W cum loc.

Sztetowa bandz, Anno swyatha, litho-
ra... gwystda, porodzyła, ozdna,
panna Maria od wyekow w bosthwy
prerokana

providriany
w bostkiej naturze

Ms 101a
sim. ib. 102 b,
Nov 49

W(e) cum loc.

Nygdę we zborowym jest pyssan y w wyelikey
choroby dokonana Pul. ~~fractura~~ n. 272

W cum loc.

Stowaty Hydrolyz..., obron nyc
no skodzye, bych nyc rzykala w
dzyeny stadny

v (in periculo)

Nov 184

skoda = niebezpieczenstwo

...kan buek ffehmogwey f buegcy ge-
 dymy lithomy... slym a rapangetalyu
 get... wpangetanye a dobrym ff syg
 hffale pwebywanye

xv ex. gwp 69,
 sim. ib. 70

w cum loc.

Byłem w młodości w rozkoszy,
nie przelałem swojej duszy

~~MPKJ. I. 1966.~~

~~Żal umier. Nehr A. 9293~~

Skarga Ploc w. 5

W cum loc.

W bogymy vbostru, w vbostru
 tywanet takomy sam w stoby
 vpuca

XV p. post. R I s. XLI

W cum loc.

Lepus exansus proedact, nysly
w lychyze tyoz (quam se usuris
subicere)

XV p. post. R I s. XLV

W cum loci.

Kto gęst w opuythasocy vina
(in... abundantia vini) trzezy, then
gest zemsky bog

v. = wielka ilośc, percia,
modniat

XV p. post. R. I s. XLV.

W (cum loc.)

2

~~to jako mowy mysta~~ yzyc otchowe
szwyent̄y bendacz w makach czemnych
pykeetnych porzuly sxa swoje wybawenye

z. p. XV Rozm. 9 am. 475
p. post.

~~W~~ cum loc.

we

Pan bog ya ~~tak~~ ~~umyślował~~ weczsne
panyerstwie zachował

XV p. post. SI Occ XXXIV 162

2

We (cum loc.)

Contemplativus & doskonali, myslacy
o zbawieniu, nabozny, pochodzacy
we cznocie, praczlywy. ~~III~~ XV Tab. 522.

p. post.

p. w. czynis 'przeobrazi czoł',
'był w czoł'

10

Mylosyyny paune... dazre [gym] ngepnyo-
celum mym wsnange a za the telosc
kitorw my wcywly wojem wyplawto-
wane aysby, na thym sfgece mogly
skarange a na onym [sfgece] f hfale
kffig kowlowange

xv ex. gllp 70

W (cum loc.)

Jako srebro albo srebro młotem kupać
bardzo bywa rozrytano, tak y myloser
w przecywnosery są dosyć tęża y
mnoży. ~~Mac. Dod. 148. c. 150.~~ ^(ex. xv) Mac. Dod.
148, sim. Roma 338. 559

p. = niepowodzenie,
niekorzyść

W cum loc.

Mami sya, stzece, bichom prze-
otwo bogu nye mawiali w pre-
otwosotyadi

P₁ = niepowodzenie,
niekryzys

XV med. R XXII 237

W (cum loc.)

Tram w pralozery bez przestanya (ex. XV)
Tab. 445.

V (num loc.)

Przebiega Marja... rekba ku świętej
Marjej Magdalenie: weńry, kaho nę dnie
stoi w drodze celniej mojej zym miły Rome.

758.

W cum loc.

3

Yezdril kvath moy Samhrocsi sel-
tau do Mahmetowego grobu feres
kthoregom ya wskazal poselstwo do
Cressava throvechuyego proschacz yego
mylosczy yzeby syz waczil yednuar
s kivolym polskim a bycz w myze

1500 List Tat 177

W cum loc.

A yesthlyey thego nye choral volyalaer
(se. ceam hwechi) theohym mo korat powe
drecz yprec ypa man 2 dawnich crassa
pmysyaggy s hodyem palshim a thale
mascha ss nym w nyze bye

1500 List Tot 174

V

O miły synu, namilejszy nasz opie-
kalnik silno w trudnej niemocy
leży Rom. 145.

V (cum loc.)

Bacny Teri, „z prawdy” swojako moiem rozumieci, pierwsze i lkozi ten przyrodzenin, w ktorzenie jensimy stworzeni... wtoze byci „z prawdy”, to jest podlug mi?oci, ewi podlug niektorego danu, danege od Boga Rom. 785.

W cum loc, (repetendum)

W poście w tym czasie spacer będzie Fl. 4, 9, sim. Pul
(in pace in idipsum dormiam) y odpocinę

M: w spokoju układać się do snu, w spokoju zasypian
P: zaspokojony razem się kładę i zasypian
W: w pokoju pospoczę będę, spać i odpocynę

15 cum loc.

Qui non diligit, manet in morte
in gresche w smertnym (I Jo
3,14)

XV med. Skj I 93

BP: ten trwa w śmierci

W cum loc.

376. † | iako to wemi ýfwathczimi iaco
hanczin | mofz [f] zafwego ziuotha
nebil wdzirfze|nu¹⁾ teý dziedzini
apoyego ziuocze | przÿachawszi [p]
hanka vibila Sechnø | gwalthem sz
dziedzini steý²⁾

być w dzierżenie
- posiadać, dzierżyć

1399 Pozn m 376
Lelen̄ m 2891

W cum loc.

Is bil ^x Drzernek v ^x Drzernenu, kedi
Losowu predal

1393 Pozn nr 182
Lelisz I nr 1555 Hubert nr 248

W cum hoc

być w dzierzeniu

Taco nam bog pomoci, iaco praue wemy ...
esz dominus palatinus nigdi ne bel tey

nyue w dzerzenu 1396 JP ~~XXXVII~~ 132

PK Kr 244

W (cum loc.)

1

~~Wemi i swawimy, est dominus palatinus~~
~~nigdi ne bil tej nyue w dkerrem, o yausz~~
~~zalowal, any gospodarzem. 1396 Tab. 537.~~

krakowskie

W cum loc.

1068 yaco to fwacza etc. yfze czo darek
zalo | wal nanitharta otrzidzene (!)
thich Ni | thart byl wdzerfzenu
mimotrzi la | tha [yftih] yftich
vlyztek bral | — — —

1420 Poan nr 1068

15 cum loc.
jen

φ

Jacoto⁵ fwateżą Jaco pan Andrzej⁶
Grifinkÿ | wÿdzerfal⁷ ten zapuſt
czſto on pani Jurcowſka | zalowala
XXX lat⁸ a trzÿ ſpocoÿne yſwim
finem⁹ | y ~~wgego~~¹⁰ [[obronÿenv]]
bil y ~~wgego~~ dzerzienv¹¹

1421 Koſciarn^{nr} 10208

W cum loc.

868 Tako nam pomoffy bog yfwathy |
krzyfi yako Mýkolay byl fapana |
poznaⁿfkego wdzerfenu fwego |
zrzebya^a ynanym faj [w] fapana |
poznaⁿfkego nadzedzynye wfkalol-
wye

1424 Kal nr 868

W cum loc.

2x

926
yako tho szwathczą yako yagnefz-
ka | nebila nýkdý [nebila] wdzer-
lzenu poz|wim dobiczu alýfz ninýe
nařzmowý | [wtey dzedzine] yano-
wý czanfzczý wbogwedzech | po-
wikthoroweý przedobiczu

1425 Kal nr 926

W cum loc.

Steculus manere debet in curiis...
in quibus manet et ubi possidet
al. gest w dterstenyr

1443 5767 XIV 81

W cum loc.

421 Tako nam pomozi bog ifwanti | †
iacofzmi vyednali Marczina | zye-
rantem a Marczin wtem nestal |
Alii iurabunt ad perhibendum testi-

1400 Paen in 421

Pich VI nr 8

W cum loc.

monium : |

421 Tako nam pomozi bog yfwanti | †
iaco to fwatezimi yfz vyednano |
Marczina Syeratem a Marczin |
wtem neftal

1400 Pam nr 421

Kiel VI nr 8

W cum loc.

142. ÿakom bil prziteÿ vmoue ÿize Janus
finem | mal ftacz Sothø wteÿ
vmoue owgafd yotho | ÿeft otftal
Janus finem ÿaco ma otha | X
grziven fezodi

1405 Kal nr 142

W cum hoc

Jaco Jafzek trzeciø czanfcz Bo-
dze|va vcupil ibil wtrzymanu apan |
hinczca vibilgi moczø gwaltem |
aon nedal trzem latom minancz |
ifafwal pana hinczkø apan hincz|ca
tey czanfczi nigdi nevcupil

Piek. 1194.

był w t. = posiadać, dzierżyć

1407 Kościelną nr 351

W *am loc*

Iaco praue wemy ..., esz Katherina bila

[t] w trzimanu do szwe szmerczy dzedzi-

ni, toczu yecz zalowal Johannes 1395

JP XXXVII 131 PKK 242

W cum loc.

Thaco na^m pomofzy bog yfwonti^{a)} |
Jaco tho fwaczimy Jaco Stroniflawa
[[b] bila woczey wftrzymanw^e
wfalefze | niz trzy dzeseze lat
itego trzima|na nigdy ne nagaban:

a) *Piek. 217*: swanti, wstrzimana.

1401 Kościan nr 171

W cum loc.

† Jaco [czfo]^a) to fwaczø iaco
wirz|choflawina matka bila wftrzi|
manu [wt]^a) teý roleý dofwego |
fziwotha iona potem afz pan |
Jan poflal dwanaczeze plu|gow przy-
kazdem pludze dwa | czloweky
ifam fzedl famo cz|warth ftaco
dobrimi yaco | fam irolø^a) przeoral

^a) *Piek. 779: nie zaznaczył skreślenia
wole.*

1404 kościom nr 231

W cum loc.

172

Tako gim pomozi bog y fwanti | †
iaco to fwatezo iaco kedi | Donin
Sarnowski bil . [Vt] | Vtrzymanu
Przibini polouice | tedi francek .
geg nanem | dobil . a Maczey gefst
geg | blifzi [p] blifzeofczo yrodza-
gem |

1404 Paw in 172
Inch VI nr 684

W cum loci

Jaco fwatczø Jaco matka Tho-
mi|flaowa bila wtrzymanu tich czø-
lzezi wmaley iwewelkey lancze !
iaco lifth mowi aiaco geg virz|chof-
lawa ianla crziwdø czinicz | taco
neopufzcziwfzi lath Thomi|flaow
oczecz zazwal

Piek. 1267.

1408 Kościan nr 366

W um. loc.

428. Jaco^m [to] przitem bil ia{co} mico-
laya nigdi | newaszovano wedwa
[g] kmecha wżago|rzine ani tamo
wftrzymanu bil

Ul. 425.

MB Kol nr 428

W cum loc.

Jako Marcin... y Szczepan...

potem bily wo trzimanu

pól Brilewa... a w tem gich nikth ne
gabral

1413 Koscian ni 494

W cum loc.

848 Tako gim pomozi bog ýfwanti † |
Jako tho fwatezø. Jako Cozel. bil. |
wprzimanu teý zaftawý Jako ýego |
lift mowý atammu. nigt newadzil. |
afz dotichmafth.

1413 Pozn w 848

JP XXXVII 170

W

Jako Cozel bil w trzimanu tey zastawy,
jako yego list mowy a tam mu nig t ne wa-
dzil as dotichmasth 1413 ~~JP XXXVII 170~~

John m 848

W cum loci

849 Tako mi pomozi bog. ý fwanti † |
Jako tho wem. Jako Cozel. bil
wtrzi|manu teý zaftawi. ýako ýego
lifth | mowý atammu. nigt. newa-
dzil afz | dotichmafth — — —

1413 Pozn m 849

W cum loc.

897(631) Tako gim pomozi bog y lwan-
ti | krzisz iaco to fwateczą iaco przy-
biflawe bila | wtrzymanu tey czanft-
czy poffagu afz dogey | fzmerczy yta
czanfecz wfdala przefprawe

1414 Poznań nr 897

W cym loc.

~~trzy~~

ÿz Szczepan. trzy latha przetfwo |
fmerczą. nebil wtrzymanu. fwe dzel-
nicze. wzalefzu.

1418 Koscian m 665

W cum loc.

1017

ÿako fchecz | dzefchath grzywen
a oth onego cza | fchv az do tich
myaft nÿebil wtrzy | manyv tha-
mo |

1418 Poan nr 1017

W (2x) *crusa luv.*

1515

Duo primi: Jako othem vyedzą
Et | alii: iakotho fwyathczą ylze
pakochos | fpoklathk widzerfzal
czawyartą cząfcz | fladu wcrzeku
yflwym oczem dobro | wolnyę trzy-
dzefci lath fpokogem nýfgo | hanka
prawem nagabala anytam bila |
wtrzymanu any geý oczecz |

1428 Pozu no 1515

W cum loc.

~~pa~~

Tako⁹. etc. Jako kedý [[pa] xandz. |
opath. kupoval. vdzedzý¹⁰ pana |
pýotrafzewich¹¹ Girzeczkego¹², dze-
dzi|ný Girki¹³ tedy nebilo tho wku|pý
abimaj¹⁴ [[dacz Stra St]]¹⁵ dacz |

Stary Good za Girka

kupia = czynności kupieckie, kupowanie
~ stał w kupi = umawiał
nie = kupiło, był w kupi
cie = zakreślenie umowy
• kupno

416 Koscian M 610

W cum loc.

908 tako mi pomozi bog y | fwanthi †
iacom ftal wkupi fycuffem | Ofol-
tiftwo aon mi rolą zaoral, awtem |
ma geden pan nechczal przyancz
(m)

stać o kupi umawiać się o kupus, / 1416 Poznań w 908
być w Halcio zawiadania umawiać
się o kupus

W cum loc.

908 Tako mi pomozi bog y | fwanthi †
iacom stal wkupi f̄yacuffem | Ofol-

tiftwo aon mi rolą zaoral, awtem |
mą geden pan nechczal prz̄iyanecz .

1416 Poznań nr 908

W cum loc.

* Takom ya ^xw^x tem tarpu stogo,
o^xom bil ^xzi Tacubem piw^xey stargawol

1424 UsMat II nr 305
sim. ib.

W (3x) cum loc.

1529

Tako gim pomofz bog etc. Jako |
othem wyemÿ yfze przeor ycon |
venth Clafrora fwyantheho do |
mÿenyka wpoznanu byl wdzer |
zenu ywmoczÿ rÿbithweÿ thego |
Stawu nÿneyfchego othtrÿdzeyf-
czy | lath | — — —

moc = prawo do cz. uprawnień,
| porządnie

1432 Poznań nr 1529

W cum loc.

Ustawiamy, aby... bracta... w them
dziale albo rozdzieleny w staly (in hac
separatione seu divisione steterint)
přes trzy lyatha

dział = podział, dzielenie

Sul 53

/17/ NA tho my przyszą/18/
 sznyczy Smayd/19/borku pr-
 awo mo/20/wyny Czo koly
 ten vmar/21/ly szwych rze-
 czy albo gy/22/myeną dal
 swemv to/23/warzyszowy za-
 szywotą /24/ szwego wracze
 y myal to /25/ wdzyerzenyv
 tho gemv /26/ ma zostacz
 ale zostawyl /27/ ly ten
 vmarly poszobyte /28/ sto-
 yące albo nyestoyacze /29/
 gymyenyte czosz myal we
 /30/ szwem dzyerzenyv Asz
 do /31/ szwey szmyerczy

(has. blydnice w stym
 v(in... notestate)

We pr. c. l. o. e.

/17/ NA tho my przyszą/18/
sznyczy Smayd/19/borku pr-
awo mo/20/wyny Czo koly
ten vmar/21/ly szwych rze-
czy albo gy/22/myeną dal
swemv to/23/warzyszowy za-
szywotą /24/ szwego wracze
y myal to /25/ wdzyerzenyv
tho gemv /26/ ma zostacz
ale zostawyl /27/ ly ten
vmarly poszobyte /28/ sto-
yące albo nyestoyacze /29/
gymyenyte czosz myal we
/30/ szwem dzyerzenyv Asz
do /31/ szwey szmyerczy

W por. doc.

Pat. Macky

✓ (boha permanere debent
in arrecto et fisco)

-----154c

/21/ KTho chce taky/22/
ch Syroth czo /23/ opye-
kaldnyką /24/ nyemaya gy-
mye/25/nye zapowyedacz
ten /26/ to woythowy y
przy/27/szasznykom ma tho
/28/ opowyedacz ysz sza
/29/ syroty a ysz opyekal
/30/dnyka nyemaya a /31/
tako tho szyroczyno /1/
Gymyenyemyssy sta/2/cz
wzapowyedzyasz /3/ do
gych lath atedy

mvszą przed prawem od po-
wyedacz za oczczow dlug

OrtOssol 83,4,w.21-31 -

84,1,w.1-3

sim Orthnac 113

15 pr. e. doc.

W cum loc.

Dicta bona tenentur in sua
satisfacatione ad. w quartze

1469 STAPP IX^u 762.
sim. 1491 AGZ XVI 413

gent. portadame, diericnie

W cum loc.

Jaco pani w pocoyu * deosala
ozansca trzidresori lath i obra-
czala, gdzie chorala

1394 Hube 76 69.
sim. 1416 Kal nr 532, etc.

W cum loc.

532. Taco mi pomozi bog yfwanthi † |
yaco Andrzye ybarthlomei¹ [[fpu]] |
Ipruff vidzyerfzyeli Mfcziflaowa |
Czafc wprufzyech trzi atrzi|dzefci
lat [[po]] wpocoyw

¹ Ul. 736: ducunt, bartholomei.

1416 Kol nr 532

W cum loc.

990 Tako mi pomofzÿ {bog} y fzwÿa-
thÿ † ÿaco fzwÿacza | tha droga
vidana oktorafz dzerflaw zalo|val
ÿan vÿdzerfal fzemfka daunocz trzÿ |
lata ÿpokoÿv

1424 Kal nr 990

W cum loc.

Eze Betroid thó baroz... trzimal
puncznaczoce lath w mütze y
pocoyu

1398 Hube 76 94

nie = stan spokojnego, nie kwestionowanego posiadania,
wykonjowania swoich uprawnień.
- w polsku nie domagajcie się rzeczy, tylko prezentów w posiadaniu!

W (cum loc.) = in (cum abl.)

Yako pravye trizina v mire, pokoyu
*panovna chetlat

1417 AK Gr. VIII ~~2753~~ 140

W (Cum loc.)

Is. co AKH VIII a 140

yako prawye trzima v mirse
pokoye patername lat nizdi
szaku ne wischawala

1417 enkyi 298.

W cum loc.

Jaco Jarodina nigdi Paula ne gabala
o dzedzinó..., a nigdi ne gabala, a Pa-
uel trzimal w mióze, w pokoyu

1402 Hube 76 100
sim. 1400 SKJ III 191
1419 JPaw IV nr 3477

W cum loc.

559. Thakomÿ pomofzÿ bog yfzwanthÿ †
yako tho | fzwyadczø yfz ye wydzer-
flal dwanaczczø | lath wmirze woco-
yw babyn pofaag

KAS

1417 Kol w 559

W (2x) cum loc.

1511

Tako nam pomoz bog etc. Jaco to |
Swaczymi Jako Myelinſky pol |
dzyedzini rzeczony Radzyefche-
wo | vidzerfal trzydzecy lyat vmý-
rze | wpokoyu do szazwanya iako
pany | szalowa ofwa othezyna |
- - -

1428 Pozn w 1511

W cum loci

24

608. ŷakotho ŷwathczými yŷe ofzwal-
dow | oczecz wydzierzŷal odpanczý-
dzelzanth | lath wmýrze wpokoýu

1417 Kol nr 608

W cum loc.

Fideiubeo pro Johanne Tharnowski...
contra ... Stanislaum Szobyski... sub
quatuor centis marcanim vadio pacis
et federis al. w myrre, w polcoyo

1493 1767 XVI 248

W cum loc.

1118

taco mý pomofz bog etc. yacofm |
ya dzelyl woczcha Szeframem ye-
go oczczem | pravym dzalem atemu
dzałowy trzy latha | wyfly ypo-
coyu

*Secundus Nicolaus | Szekyrka sub-
iudex sic iurabit:*

1422 Pozan nr 1118

W cum loc.

Geden drugogo po mynnyenyo tored
lyath w pokoyw... syedryer ma pre-
puschica (permittat in tranquillitate
sedere)

Sul 86

W cum loc.

we

Abisoke vy... so the day so cyly
i teste ge ve ocy mely

Gn 175a

sim. ib. 180 b. ~~19 a.~~ Del

III 13

• We (um loc.)

Thereszly mycer laska moja..., theresz ocera..., a
k themu ve they tabye przyelozone. ~~1478 Mac. Pam. II 369.~~

Del III 13.

prout assecuratus esset in
Civitatem veniendi

-----207b

/24/ Chczely ten czlo/25/
wyek foldrow/26/acz swe
gymye/27/nye to on mvssy
vczy/28/nycz wrok y dzen
po /29/ thym albo othych-
my/30/asth yako go wmy-
rze /31/ ¶ vpewnyono A
nye /1/ vczynily on tego
w /2/ thym czasszye szl-
owie /3/ zamyeszka tedy
pothym /4/ nyemoze tego
wyacz/5/ey prawycz any
fol/6/drowacz podlug
prawa

OrtOssol 104,1,w.24-31 -

104,2,w.1-5

Mit
W. J. C. Doc.

W cum loc.

12a

a nye poruszy rzeczy, tedy od swego prawa odpadnye. Ale gdy taka pany bądze wdowa, nayacz mocz kv nyektorcy dzedsynye ktorynkole pbyczagen, na nyecz dawnoscs za szesecz lath; szanylczili thya obyeczagen, yace y pyrwey, od swego prawa odpadnye. A thy dawnosczy naya bycz trzymany, gdy zienya gest w pokoyv; be czassv trwog abe szanyeszanya o ten na rostropnosczy szadzy the spvaczany. Ale yaczecz szadney dawnosczy nye na nyecz.

szadzy the spvaczany
niejaca

Dziat. 25

1863

W cum loc.

we

* Szwothószczy pozywayócz y pamócz^x wye
czczy mayócz, ~~et~~ memoriam venerantes,
nyapirwey^x chwalebnyey szaw^xischye dzye-
uiczy ... y goszpodnya nyaszehogo ca ~~z~~
1431 Msza XII s. 214 id. ib.

inne: pamięć czołge, dczolge itp.

W (cum loc.)

(^{miej})

(leg. w notności)

Myey (wzrywoszy) Istharosche twe. $\frac{1}{2}$ XV Lat.

~~448.~~

Del I 4.

sim. XV p. post. R XXV 176

W cum loc.

Sini israhelstie w nyenavyscy
myal przed swim obliczom

BY Job 1, 12

• N cum loc.

De testatur nyenaytrey,
ro nyerdtyanostoy ma

•
•
XV ex. R XXV 148

W cum loc.

Fogloblywe albo lyche w nyeniawyscy
ymal gesm (odio habui)

Fl 118, 113, sim. Pul. MW 38a
sim. Fl i Pul 118, 128, 163, MW 40a

W cum loc.

Mislil iesm dni stare a lyata
wekuia so misli iesm ymal
(in mente habui)

Fl 76, 5, sim. Rus

W cum loc.

W^x pomysłowy ymal gesm (memor
fui, M^W 26 a: pamiatalem) w noocy
ymó twoje

Fl 118, 55. sim. Dub

W: pamiatalem w noocy na imis twoje
M: wspominalem w noocy na imis twoje

W cum loc.

Będziemy myśleć dzień ten to
w *pamięci (habebitis... in mo-
numentum, Mam lub 21: w pamięci)

BZ Ex 12.14

St: ten dzień będzie dla was pamięcią

15 cum loc.

Racz nast wspomniana, sty,
w stwoy pamacy myeoty

XV p. post. R. XXV 221

W cum loc.

Jasiek rżonił za Alstbertina oca-
sta poltreceynaczkę grziloni
y ona w jego ymieniu ostala

rob. ostac Σ = utrzymać się 1401 blube 76 81
przy majątku, części spadkowej
sim. Sul 76

W cum loc.

983 (33v) Taco gim etc. Jaco to fwacz-
czą Ifze matka | Miroflaowa Nena-
wiczka pobrala gime|ne potrowo
kmothouicza fwargowa | neofza-
dzayacz prawa yaco dwadzefcza |
grzywen a wtem gimenu Miroflaw |
Oftal.

1420 Pozn nr 983
Przyb 15

W same loc.

(78 v) Jaco to fwatezø iaco koter-
bini [ge] | przotcowe ion potem
bili wtey | czøfczi Crzicza iafz
voznemu | pofafana wtrzymanu
trzidzefz|ezi lath itrzi lata

Piek. 1270.

V<ie>

1408 Rościan m 369

W cum loc.

335.

Jaco tho fwatezimi Jaco Meczflaw
fwe setrze dobcze | fpelna polag
{zaplaczil} wczem yey bil zaftawo
[[f]] zaftauil

¹ *Ul. 50: Coszina, Bodzca, Szdziucze*
Hube 66.

M.M. Kol nr 335

W cum loco.

981

Jaco tho fwaczczą Jfze pan mico-
laÿ | nebofcz lubomfkÿ wizał wofz
fzekyrÿ | Snaczynym Jacobowÿ
Jaco polofzmÿ | grzywnÿ a wyfcze
wtem fbofzu oftali

1419 Pozu w 981

II XX x VII 120

W cum loc.

982 Jaco twaczcza yfze pan Micolaÿ
Nebofcz | wfał mlyn yacubowÿ
weraÿcove przefz | wyny przefz-
prawa yaco yedennaczfze | grzywem
przewerdunka a wyfcze wtem |
oftaly fbofzu

1419 Poznań nr 982

7P xxxvii 120

W

Swaczczą, ysze pan Micolay neboscz wszął
mlyn Yacubowy w Craycowe przesz wyny, ~~przez~~
przesz prawa, yaco yedennaczsze grzywen
przesz werdunka, a wyszcze w tem ostaly sk
sboszu 1419 JP-XXXVII-120

Pozn nr 982

W cum loc.

Ite w Chellkose *Sriminowa

malha hila w *drissemu w ley

crasery Simumoney

1420 Korian nr 854

W cum loc.
3x

958 Tako nam pomolzÿ bog [ÿ] † |
ÿako tho wemÿ ÿako Micolajÿ |
fza newrzwczył fwa fastawa pÿo-
trowa wlowÿne anÿw nÿe potr | V (sc. zastawca
[p] bil wdzerfzenu po Mykolaÿo | wÿm
vkupÿenu

1427 Kól nr 958

W cum loc.

909 amico|laý cothlinfzký wtheý
czalczy gdýfzã prawo | dzalo otho
tam fzwich penãdzý nemãl

1424 Kal nr 909

(Wk) cum loc.

1016 yaco tho szwacza yfze yan y Maczek
de Majori Galasky maža wetrzech
[Czaf] Czwerzaczach | kxadza naczo-
wých dzedzycztwa {cfo honie hvya-

1016 ftd bil} vylzej tey laky | hoctorej
cd gym vyna dal

1428 Kal w 1016

ćwierć 'czwarta część roku'
jedna z trzech powieści

W cum loc.

O chore posyczenie lanki
Boguslaw na Michala stalowal,
tho gest w jego wiecznem dziele

dziat - orisć kamus
porypadajca

1428 Zapwarz nr 2898
sim. 1443 1767 XI 221
~~1437 Kshwa III. nr 2874~~

15 cum-loc.

Где брава ... ста, оти стьеbye
но гынъенъо оцѣтиснем (in
bonis paternis) роздзельны

т. = прымвдѣт пдѣтѣт мафѣтѣт
высѣтѣт лѣтѣт дѣтѣт спѣтѣт
инна себѣ: орынѣ

Сул 38,

сим. Дѣтѣт 28

gdy bracza abo 28/ syostra z bratem oczczy-
zną badą oddzeleny, a ktemv przyzwala abo /
geden z nych przyzwoli, tedy drugi potem nye
mosze wrzvczyez, ale ma trzymacz tako, yaco
drvdzy, wygyawszy o cząszcz, czsoby nany przy-
slvszala, o tą mosze mowycz. Aczlyby bracza abo
brath, syostra w oczczysnye nye byly rozdzeleny,
a tako aczby myely lyata rostropnosczy, tedy
vstawyamy, aby w tey dzedzynie, ktoraby byla
nagabana abo gdzie gyndze przez wosznego lystem

-----
pozewnym dano jawny rok, na ktorem tako na
stacz, acz kto ma mowycz czso ktey dziedzynie,
abo ysz by byla gego abo ktore prawo w nyey
ma, aby stanal tego dnya thv abo tv na rok
vkazonem praw swa vkazal abo poloszył. Paknyą-
ly tako pozwany na te ystem pyrwym rok v nye
stanye, vstawyany, aby sadza tym rokyem dze-
dzyną skazal stoyącym v na rok v pyrwszem.

No. cum loc.

Wszisthcy... bracta... tabyayacz...
w dziedzinnem gromyem (in here-
ditaria successionem)... przystampu nye
* odziczest

Sul 49
sim. Dnia 40

W

czysny abo cząsczy gych szadney. I tess skazv-
gemy thym wszythkym, czso take czynią, gych sy-
nom, aby wlosney cząsczy w takich daedzynaeh-
nye myely, w ktorey dobra albo dzieczy gynszy
przyaczele aczkole dalszy, maya syą wwyazacz;
y tess wszytky takye, czso zabygyaya bracsą abo
oczeze, dla okrvthnoszczy gych aby nye byly
slawny y do szadney czczy aby nye byly przy-
pvsczeny.

/92/. O szczepyenyv. /

-Dział. 40-

W cum loc.

W them gymnyenjo (in quibus bo-
nis)... gynyty przyrodzeny alybo dalszy
w todrayo odrizna, namyasthnoast

Sul 49
Sim. Driar 40

W

324

czynny abo cząsczy gych szadney. I tess skazv-
gemy thym wszythkym, czso take czynią, gych sy-
nom, aby wlosney cząsczy w takych dziedzynaach-
nye myely, w ktorey dobra albo dzieczy gynszy
przyaczele aczkole dalszy, maya syą wwyasacz;
y tess wszytky takye, czso zabygyaya bracsą abo
oczeze, dla okrvthnoszczy gych aby nye byly
slawny y do szadney czczy aby nye byly przy-
pvsczeny.

/92/. O szczepyenyv. /

-Dział. 40-

N cum loc.

Quod fecerunt conuersionem
in eorum bonis al. w gymnyum

c. = ramiaria jednego majstku
na drugi

1451 5767 XII 210

v (in divisione)

-----106b

pothem tą nyewyasthą...
dzyelyła szye szwogym dz-
yeczącem... O wszytko
tho czo na nyą spadło

/24/ od gey dzeczaczą A

wth/25/ych dzelnych rze-

czach/ był /26/ geden szr-

ebny korczak y /27/ osszm

szrebnych lyszek y /28/

geden szrebny kubek w /29/

dzale przyszedł ten szre-

bny /1/ korczak tey pany-

ey szgey /2/ maszem a os-

szm lyszk szre/3/brnych

szkupkyem przysze/4/dł

gey dzeczaczv

OrtOssol 64,2,w.24-29 -

sim. Ortthac 85 -64,3,w.1-4

W pr. e. doc.

V (iusta divisione)

-----106b

pothem tą nyewyasthą...
dzyelyla szye szwogym dz-
yeczączem... O wszytko
to czo na nyą spadło

/24/ od gey dzeczaczą A
wth/25/ych dzelnych rze-
czach byl /26/ geden szr-
ebny korczak y /27/ osszm
szrebnych lyszek y /28/
geden szrebny kubek w /29/
dzale przyszedl ten szre-
bny /1/ korczak tey pany-
ey szgey /2/ maszem a os-
szm lyszk szre/3/brnych
szkupkyem przysze/4/dl
gey dzeczaczv

OrtOssol 64,2,w.24-29 -

sim. OrtOssol 85

~~64,3,w.1-4~~

W per. c. doc.

Ad cum loc.

Fateor equum recepi et duos por-
cos in mea porcione al. is meij (pro
mem) dryale

1443 AGZ XI 221

V (in iusta divisione)

-----107a

opyekaldnyczy mowya acz
korczak ten odwmarth

na tho szą zy/28/we dzye-

czy tey panyey /29/ vmar-

ley kthemv mo/30/wy tey

masz vmarley /1/ Panyey

gdy ten korczak /2/ mey

zenye wprawem /3/ dzale

szye dostal a przy /4/

wasz przes zamyana zo/5/

stal a namyą po mey /6/

zenye przyszedl a nye /7/

na gey dzezczą

gdysz to gest gydacze gy-

myenye albo nyegydacze

czo to gesth prawo

OrtOssol 64, 3, w. 27-30

sim. ortOssol 86 64, 4, w. 1-7

W per. c. Luc.

V (fuerint... sub typo plura bona
inuenta)

-----112a

/24/ Gdy by zaprza/25/ne
gymyenyne /26/ y od przy-
szazone przy cz/27/lowyeku
nalezono ge/28/scze zagego
zywotha /29/ kako maya s-
thym czy/30/nycz albo czo
otho gest /31/ prawo pod-
lug prawa /1/ NAydaly przy
/2/ czlowyeku zazyw/3/ota
wgego gy/4/myenyv, szlowye
ysz /5/ ma wyaczey nyszly
/6/ szoszowal pod przysza-
ga

a wysznaly tho ysz to gest
gego gymyenyne

Ort0ssol 66,3,w.24-31 -

sim.Orthrac 89 66,4,w.1-6

W pr.c. doc.

-----114b

wkthorych leczye mogą gye
szandzycz o gorące rze-
czy gdy wnych

zagoraczą wph/6/aczono y-
tesz gdy moze sz/7/wym

gymyenyw wla/8/dacz procz
opyekaldnyko/9/w szlowye

dacz y nye/10/chacz komv
chcze yako /11/ chcze a

mogą ly mv /12/ tho bro-
nycz kako moze /13/ prze-

czyw themv vczyn/14/ycz
podlug prawą a /15/ byl

by wolen wszwem /16/ gy-
myenyv

albo mogaly gye tesz przy-
sznacz przed thymy lathy

OrtOssol 67,3,w.5-16

W pr. e. doc.

*Doc. Maciej
Maciej*

^{log. imięniu}
(aequales sunt ad bona. et
hereditates aut)

-----122b

tedy dzyeczy tego tho
nyeoddzyelonego szyna
wye/29/szma gymyeny szwe
/30/go dzada a nye dzye-
czy /31/ dzyewczyny ale
oddzelyly /1/ oczyecz sz-
yną Tedy tego /2/ syna
dzyeczy maya ro/3/wny dz-
al vszwego dz/4/yada gy-
myenya pod/5/lug prawa
tesz kvgy/6/myenyv szwey
starey /7/ mathky rowny
sza szy/8/nowy y dzyewcz-
yny /9/ dzyewczymy dzye-
czy po/10/dlug prawa pra-
vego *Mac inuzej*

Ort0ssol 70,3,w.28-31

70,4,w.1-10

M. J. C. F. Loc.

-----130b

ktory sznych ma lepszą tey
rolej albo domv obroną
ten ly czo ge gemv [zasta-
wyl

aciz /24/ on zostal wthey
y za/25/pyszal albo] zas-
tawy/26/ono yzapyszano
ten /27/ ly czo gye zas-
tawyl /28/ aciz on zostal
wthey /29/ rolej albo w-
domv /1/ Czo zastawyl a o
dzyer/2/szal ly ten yvsze
tho czo /3/ mv zastawyono
gdy /4/ mymo prawo czekal

A on przedawa ge albo
chcze przedacz

OrtOssol 73,4,w.23-29 -

~~74,1,w.1-4~~

W. J. c. Soc.

V (x. mienu)

-----163c
wszdał gey polowyczą szw-
ego stoyaczego gymyenia
czo go szam dobył y zarob-
ył tako aby ona

pogego szm/13/yerczy jako
dzyedzycz/14/ką vczynyla
yako by /15/ chczala ale
poko on zy/15/w ma wnyem
władacz /17/ jako wszwem

potem /18/ masz y zoną
zastawy/19/ly to gymyeny
y za /20/ tho yesczye wy-
nowa/21/czy a masz tesz
procz zo/22/ny wszyał py-
enyadzy /23/ na dwye
grzywnye

czynszchv tegosz domv

Ort0ssol 87,2,w.12-23

sim. OrtMac 17

W. p. e. doc.

rac. Maciej

-----163c
wszdał gey polowyczą szw-
ego stoyaczego gymyenia
czo go szam dobył y zaro-
był tako aby ona

pogego szm/13/yerczy jako
dzyedzycz/14/ką vczynyla
yako by /15/ chczala ale
poko on zy/16/w ma wnyem
władacz /17/ jako wszwem
potem /18/ masz y zoną
zastawy/19/ly to gymyeny
y za /20/ tho yesczye wy-
nowa/21/czy a masz tesz
procz zo/22/ny wszyal py-
enyadzy /23/ na dwye
grzywnye
czynszchv tegosz domv

Ort0ssol 87,2,w.12-23

to
W. per. c. doc.

W (cum loc.)

basallus, id est seruus sluga. rycersky w gymnye-
nyr lyszkyem Ort + Cel 12, sim.

Varallus szluga holdowny vel szluga w gy-
myenyv. ~~xx. xiv~~ Zab. 529.
Ort)

im. t. = lenno

szluga.. = wasal, lennik

W cum loc.

Taco mi pomofzy bog y † jaco to |
fwaczø jaco Michal ne poſchodzil |
[[m] wkyfzech anj wdonbech Ja-

v (leg. porriwodrit)
V ('cisiech')

culzo|wý any tego ſchody ma Jaco |
ſczirzy grziwni anj tego vſzitka | ma

L. 2416.

p. - oznaczam wyrazie szkoda,
strata, a drugie majstka

1398 Koscian nr 137

W cum loc.

446. Tako nam pomozi bog yfwanti † |
iaco Potrek dokalifzkego¹⁾ flal zøn |

dayø miru drzewey nisz wzemi za |
wadzil, an mugo nechdzal. dacz
ato | pofelstowo¹⁾ dokalifkego przy-
fzlo |

1400 Pozn m 446

Piek VI m 45

W cusu loc.

32. czo [~~wocz~~] woczflaw cupil tho dzer-
fal | [~~ytzimal~~] awthem gemu vadze,
ywfziual

¹ Hube 26: Wenceslaus, dobeslaum.

1401 Kol nr 32

pozewnym dano yawny rok, na ktorem tako ma
stacz, acz kto ma mowycz czso ktey dzedzynie,
abo ysz by byla gego abo ktore prawo w nyey
ma, aby stanął tego dnya thv abo tv na rok
vkazonem praw swa vkazał abo poloszył. Paknyą-
ly tako pozwany na te ystem pyrweu rok
nye stanye, vstawyamy, aby sadza tym rokyem dze-
dzyńa skazał stoyącym na rok pyrwszem.
Gdykoleby potem chczal nyestoyący na rok
pyrwszym zdanye sądowe odnawyac abo wzdzy-
racz, tedy gemv ma bycz vlozono wieczne

W cum loc.

18b

Pyotrowo swiadczenstwo chczal odwolacs, przeto,
ysz gest przyrodzony Kvnratowy. Przeto ny vsnaw-
szy, ysa gest przyrodzony nyedzy przyaczelnny
czastokrocs rzeczy gednaya y wkładaya rychley
nyss nyepili, w tey rzeczy Pyotra na swiadcze-
stwo vstawylisny przypusczyes.

/47/. Dawnoscs trzech lyat y trzech /s/.

/G/dyss dawnoscz w prawiech dla lenywstwa
gest vstawiona, przeto vstawiamy, aby ktokolyby
mynal w ktorey dziedzinye nyeczso nyecz podlug
prawa, ktoras to gynszy trzynaya od trzech

Dzial. 24

*Del. gdy kto swiadczenstwo ... niech niechczone prawo
kto niechczonej dziedziny*

W cum loc.

66. Yako woycech nebegal gwaltem na-
marcinowo | dobiecze animu vadzil
wgego dobieczu

1402 Kol nr 66

10 cum loc.

Eze Nozantha ³skodzil *Stani-
slawici ro bidle y ro yego ymenni
stresowenackoze gziwen

1403 Hube 76 103

W cum loc.

Kedi Jacob... Adama preprzal,
ist mu ne mal w bey dzedrine
wadriwz

1405 Woscian nr 280
sim. 1416 ib. nr 588

W cum loc.

Iste Andreey ne uszkodził Mar-
czina w lidle y w pensjach

1406 Rubel 83

n. = wyznaczyć komuś wkład na majątku

W cum loc.

830 Tako | gemv pomozÿ bog yfwanti †
Jacom potrafza newfzkodzÿl |
wÿego zaſzawe¹⁾ Jaco dwadzeche |
krzÿwen

por. ucajnit shody w
wÿtce 2 1399 ib. nr 374

1411 Pozan nr 830
Pieku vĭ nr 1442

W cum loc.

Jakom ya Jacubovi nye zagrodzil
na sredlistko... kaznym go w kopye
hvshkodzil

1456 Zaplowist nr 1042

u. - wyrazdzie konus skode na majstke

W cum loc.

Jako cotto talowala pany Margo-
ratha na Pyotrasta, aby yey ymene...
predal..., tego yest... nye voznil any
yey is nem sdradil, bandact yey
opekadnykem.

1414 Koscian nr 517

Ad cum loc.

Est Maczek dal dwie woloscze Przed-
wozeni w stastarop, a on ge dal oracz
zynemu..., a Maczek genu w nich
ne przecasta

prokazać = porozhodzić

1420 Paw VII nr 1859

W cum loc.

Sicut w dieborkam et Annam...
v dirstenyo et in dochody osko-
dyl v dressacy kopach

1461 Zapławsz nr 1129

76) (cum loc.)

Yako Jan nyo szyl' any ranyl Mathiam Kolaczka, ...
any go we strawye, w lekarstkwye y w robotach
takim slyczym ~~"in vito scenis"~~
vschko dryl'

1470 Wolff Zap. 71

W (cum loc.)

3

Yako Jan nye szyl any ranyl Mathiam Kolacka, ...
any go... w lekarstwyce y w robotkach tha-
kym sbyoxym... ~~in octo tetragenis~~ vschodnyl

1470 Wolff Zap. 71
Zap. 71

W cum loc.

Jakoś my domow... nye szeszgli
any so wczwad domowych, so chust-
czych, so bydle..., so pyenyadzach,
we sbroy szkody nye wozinyly

1471 Zaplwast nr 3038

W

Jakom przez zapowycze za granicami
w laskach y w trawach lidlem moym
ny uczynila ~~X~~ szkody

144 Zap Wassa nr 3029

15 cum loc.

Jako Jan Foch nye kradnye w xanbey
zemy... any [thi] thym kradriesthwem
xandw w osny kopach grkosny) nye
wskodzyl

1472 Tym Proc 201

W(e) (cum loc.)

~~Ya s brathem... [s] kxasthve nye [am]by~~
~~my, any... kxandra yet[go] mylosez we~~
erthyrdzesery gr. vscodryly

1479 Spr JNW. VIII 2, 41

tomi.

We

Jahom ya Barazy proschywochi do domu
mogeego nye styl... anym gego nye sadrowyw,
w robotkach y w spynyedkach vkh they rany
lekarzey danych nye ushkookit

1472 Zap Kars nr 3052

W cum loc.

we

Starym cza wskodył we dru-
dzesthu we cathered kopach

1480 Zapiski nr 1508

W cum loc.

Uszkodzy-ly kto kamro w szbro-
stwym dobytkiem (Ex 22.5)

XV p. post. Kaluzin 284

W cum loc.

Nicis se ne nalesi wisticy
mōstowe bogactw. w rōku
swoim (in manibus suis)

n. poradacie, wlasnoŃ

Fl 75.5, sim. Pur

W nic nie nalesi bogactw w rōku swoim

W cum loc.

Jako mne Maczey cona ne poticiril,
ale gi mam w rakoyemstwie
(we ostirdzeseri grosi

1406 K. Maz I nr 726

mieć coś u r. trzymać coś jako zabezpieczenie zobowiązania

At cum loc.

Odumarka go (sc. imienia) nye w obronyc
(w nieobronie, OrtOssol 97,3; w nye (obronie)
yey maža any gesore yest ^(jejo) w obronyc
any w takw

Ort Ilac 134,
nim. OrtOssol 97,3

V (Orthoc 134: nyeroobronye)

-----190d
mey zenye wme gymyą gdy
mnye nyebylo trzeczy dzen
przed gey szmyerczą
klvcze dala /25/ zadobrey
pamyaczy y /26/ od vmarla
go wnyebro/27/nye/gey ma-
zą any ge/28/scze gest w-
gego obronye /29/ any w-
rakv, ale wmo/30/gey azaly
yą nyeblysz/31/y ktemv
gymyenyv do/32/kazacz swa
obrona y /1/ myecz ge po-
swey Syest/2/rze
nyszlyby kto myą mogli od
nyego od czysznicz jako
gest Sprawa *rac Thacryj*

W. J. c. Soc.

Ort0ssol 97,3,w.24-32 -

sim. orthoc 134 ~~97,4,w.1-2~~

-----190d
mey zenye wme gymyą gdy
mnye nyebylo trzeczy dzen
przed gey szmyerczą
klvcze dala /25/ zadobrey
pamyaczy y /26/ od vmarla
go wnyebro/27/nye gey ma-
zą any ge/28/scze gest w-
gego obronye /29/ any w-
rakv ale wmo/30/gey azaly
yą nyeblysz/31/y ktemv
gymyenyv do/32/kazacz swa
obrona y /1/ myecz ge po-
swey Syest/2/rze
nyszlyby kto myą mogli od
nyego od czysznacz jako
gest Sprawa

W. J. C. Soc.

OrtOssol 97,3,w.24-32 -
97,4,w.1-2

-----190d
mey zenye wme gymyą gdy
mnye nyebylo trzeci dzen
przed gey szmyerczą
klvcze dala /25/ zadobrey
pamyaczy y /26/ od vmarla
go wnyebro/27/nye gey ma-
zą any ge/28/szcze gest w-
gego obronye /29/ any w-
rakv ale wmo/30/gey azaly
yą nyeblysz/31/y ktemv
gymyenyv do/32/kazacz swa
obrona y /1/ myecz ge po-
swey Syest/2/rze
nyszlyby kto myą mogli od
nyego od czysznacz yako
gest Sprawa

W p.m.c. doc.

OrtOssol 97,3,w.24-32 -

97,4,w.1-2

-----190d
mey zenye wme gymyą gdy
mnye nyeblyo trzeci dzen
przed gey szmyerczą
klvcze dala /25/ zadobrey
pamyaczy y /26/ od vmarla
go wnyebro/27/nye gey ma-
zą any ge/28/szcze gest w-
gego obronye /29/ any w-
rakov ale wmo/30/gey azaly
yą nyeblysz/31/y ktemv
gymyenyv do/32/kazacz swa
obrona y /1/ myecz ge po-
swey Syest/2/rze
nyszlyby kto myą mogli od
nyego od czysznicz jako
gest Sprawa

W p. e. Soc.

OrtOssol 97,3,w.24-32 -

97,4,w.1-2

V (in potestate ipsius)

-----109c

Gdysz on zopyekaldnykyem
pospolu

zagego zo/25/ny zywotha
tą do fol/26/drowaly szye
thych dlu/27/gow ytesz w-
gego gymy/28/ą wloszony v
dobrego /29/ czlowyeka k-
wyerney /30/ rącze Asz do
rosprawy /1/ Sthymy czo
ge zapo/2/wyiedzely aszą
ly thy /3/ pyenadze yvsz
nyeby/4/ly wgego obronye ✓
ta/5/ko dobrze

Jako by ge vszyebye doma
myal

OrtOssol 65,3,w.24-30

sim. OrtHnac 87 65,4,w.1,5

W for c. doc.

v(in potestate ipsius fuit)

-----108c

przeczyw themv rzekly opy-
ekaldnyczy Gdysz thy pye-
nadze gescze

/8/ nygdy wgego obroną /9/

przyszly A zaly ty pye/10/

nadze nyepodobnyey /11/

przydą gey dzieczem n/12/y-

szly gey mazowy ten /13/

mąsz Gdysz ~~masz~~ gemv /14/

szlvbyono thy pyena/15/dze

zaplaczycz, yvsz by/16/ly

wgego obronye ta/17/ko do-

brze, jako ^{by} ge vsz/18/yebye

myal Jtesz ten /19/ vmarly

czlowyck

zostawyl poszobyie dlugy

OrtOssol 65,2,w.8-19

sim. OrtOssol 87

AT ipr. r. doc.

V (qui... in sua potestate... habu-
erat)

-----187c

Tho wymowyenye nyema moczy
any szyą moze ostacz prze-
tho ysz ta pany wyele lath
zastawyla to gymyeny

/26/ w obronye gey maszą V

/27/ Jtesz przetho yszye

tego /28/ nyema wzwem lys-

czye /29/ aby gey kyedy

gey masz /30/ zaszyą przed

gayonym /1/ Sandem spus-

czyl albo /2/ wzdal [Ta pa-

ny mo/3/wy Gdysz moy masz

oczy/4/wysczye przed gayo-

nym /5/ sandem spuszczył a-

lbo w/6/zdal]

OrtOssol 96,2,w.26-30 -

~~nm. Orthrac 132 - 96,3,w.1-6~~

W per. c. doc.

-----179c
maly tesz powod tam gycz
do zachodcze gdzie nyemye-
czszkye prawo czyly od
powyedacz ma to postawycz
szwego zachodczą przed
prawem gdzie szya konya
yantho

awkthorem czassy /12/ ma
gy postawycz szlo/13/wye
kako dlugy rok /14/ kthe-
mv moze myecz /15/ a str-
awą kto ma zap/16/laczycz
a kto ma tego /17/ konya
wszwey obron/18/je myecz
albo zacho/19/wacz a kako
szya tha /20/ rzecz ma
myecz albo /21/ dokonacz
Sprawa V (in potestate servari)

OrtOssol 93,2,w.11-21

sim. ortOssol 128

15 per. c. doc.

-----93a
/26/ DAley tha pa/27/my
mowy ysz /28/ ona przynyo-
szla kszwe/29/mv mazowy
pyenya/30/dze a przyrodzo-
ny gey /31/ maza mowya
ysz gey /32/ ~~nyet~~ ~~nyet~~ nyet-
rzeba wroczyz tych /33/
pyenyadzy bo ty pyenadze

W por. e. doc.
/1/ Byly yvsz gego tego *√wsz(w)ey*
dla /2/ ysz ge^ymyal *√wszey*
obro/3/nye ysznymy szye *√z n. k. p.*
ob cho/4/dzyf bo gye!dzyal
gdze /5/ chczal bez zawa-
dy wsz/6/elkye
podlug prawa *√z am. d. ayal*

OrtOssol 58,4,w.26-33
rim, ortkhae 75 59,1,w.1-6.

sim. do 65,2

Vy(u)sz

Wsz(u)ey

Mu

pr. e. doc.

W

-----109b

Potem vmarla ta pany pyr-
wey nyszly szye sthym sza
powyednyczą rosprawyla
tho gest pospolu

szw/14/ym mazem Vysz thych
dze/15/czy opyekaldnyczy
mye/16/nyly acz gey masz
thych /17/ dzyeczy oczcz-
ym nyemą /18/ dzalu kthym
pyenadzom /19/ bo on gych
gescze Wszey /20/ nigdy
nyemyal [a]vo/21/bronye
przeczyw temv /22/ ten o-
zczzym mowyl Gd/23/ysz on
zopyekaldnyky/24/[em] pos-
polu

zagego zony zywotha tą do
foldrowaly szye thych
dlugow

-----109b

Potem vmarla ta pany pyr-
wey nyszly szye sthym sza
powyednyczą rosprawyla
tho gest pospolu

szw/14/ym mazem łysz thych
dze/15/czy opyekaldnyczy
mye/16/nyly acz gey masz
thych /17/ dzyeczy oczcz-
ym nyemą /18/ dzalu kthym
pyenadzom /19/ bo on gych
gescze łwszey /20/ nigdy
nyemyal [āvo/21/bronye
przeczyw temv /22/ ten o-
zczzym mowyl Gd/23/ysz on
zopyekaldnyky/24/[em] pos-
polu

zagego zony zywotha tą do
foldrowaly szye thych
dlugow

OrtOssol 65,3,w.13-24

fi.

Vy(u)sz

łwsz(u)ey

W p.m.c. doc.

v(in potestata tenet)

-----191b

ale gdysz brath they pa-
nyey mowy jsz gego syos-
tra

swego gymyenyą /15/ od
szyebye swemv ma/16/zowy
wobrona nigdy /17/ nyed-
dala thv gdzie by /18/ tho
gymyenyę mocz m/19/yalo .
a tho gymyenyę /20/ ma w-
szwey obronyę /21/ tedy
gest on blyszy do/22/ka-
zac obrona tego gy/23/
myenyą y myecz ~~xxxxxx~~
myecz /24/ nyszly geý ma-
sz ~~xxxxxx~~ podlug pra

W p.r.c. Sa.

OrtOssol 97,4,w.14-24

in ortOssol 134

a czy czo osszyedly thy
domy albo rolye czo nyev-
nyego kvpyly any on gym
przedal

Mogaly ony /14/ tho odzy-
erszeoz thym /15/ az to
daley nyszly rok /16/ y
dzen dzyerzely y m/17/ye-
ly wswey obronye /18/ Sl-
owie wdzerzenyv /19/ bylo
Czyly moze ge/20/scze ten
czlowyek kszw/21/emv gy-
myenyv pyta/22/cz y fol-
drowacz dzerze/23/cz po-
dlug prawego pra

tr

Handwritten:
R5 per. c. Soc.

W - in

Taliter intelligendum est etiam de omnibus
rebus mobilibus, si eas vir de potestate
sua miserit voluntarie, vel in potestate, w
obronye, sua non habet

OrtRp 54, 1

reclut 82.2 uowany wosessnij

V (in potestate sua)

-----190a
gdy... zona gego wzda-
nyv zamyliczala

Tedy ta zona nye /22/ ma
dzyalv ktemv do/23/mv po-
dlug prawa /24/ PRzydacz
ge/25/den czlowy/26/ek
przed prawo rzekl /27/

Jam myal mogey zo/28/ny
wszystko gydacze /29/ gy-
myenyę wszye obro/30/nye
ymogyv rakv y /31/ kvp-
czylem gym do rvssy /1/

J gdzem chczal a moya
/2/ zona

besz mey voley y wyedzenia
klracze komv podala aza
ly by thym kto mnye mogli
moya obrona tego gymyeny
nya szkazyecz

OrtOssol 97,2,w.21-31 -

sim. Othlac 134

-97,3,w.1-2

W p.r.c. Soc.

134 - opida, naktin, rortid

15 cum loc.

Ysory on (n. Kryst) ten to szyczek
swath f no (leg. now) roku gesty cy
on byl sgramadzil

n. = wtedra, mac

Gn 4 b

4
W cum loc.

Yscy tho ne gest f [s]two woly,
abice thobe Xpc dal dludze
stroue (leg. rowie)

Gn 14 b

-----59a
/32/ Chczą ly gy raczcze
przy/33/yacz wmyasto myes-
cz/34/anynem wszyawszy /1/
sznyego polepseny to /2/
gest kaka wyną Tho gest /3/
wgych dobrej woley /4/ Ja-
ko gest prawo mayd /5/ I
tesz gdy raczcze /6/ czo
wyszynay /7/ nyetrzebą
gym /8/ ktemv przyszandz
bo ony /9/ ku myastu przy-
szagaly a /10/ wthem gest
doszycz spra/11/wa prawe-
go maydbor -----

W p. e. doc.

OrtOssol 43,3,w.32-34 --

sim. OrtOssol 50 43,4,w.1-11

W cum loc.

Bo gniew w rozgniewaniu jego
• a strwoł w woli jego (ira in indi-
gnatione eius et vita in voluntate eius)

Fl 29, 5, sim. Puf

W: bo gniew ^(gest) to zapalczywość jego a strwoł na woli jego = p. upodobaniu
M: tyllis dals, tona jego gniew, a cude idcie jego dobroblewość

W cum loc.

Ihni res scripta me w roku ne-
proyactela (in manibus inimici)

Fl 30, 10, sim. Pur
sim. Fl i Pur 36, 35. ~~40, 41, 42~~

W cum loc.

W rękach twójch sortese moie
(in manibus tuis sortese meae)

Fl 30, 18, sim. Pul
sim. Fl i Pul 118, 109, M^o 37a

W; w rękach twójch losy moje = od ciebie zawisł mój los
M; w twójch rękach losy moje

W(2x) cum loc.

874 (181) Tako gim pomofzý boog
y fwantý † Jako | paný Febronia
ne mýala Adama Gowa|zewfkego
wfweý mocy, wfweý strofzý a|ný
fyey strofzey wýfzedl |

1412 Pozn m 874

W cum loc.

Otocz twоя dzeńka jest w
twoju rōku (in manu tua est),
wzryj s ryp, orzo dczest

BZ Gen 16, 6

т.ч. władza, moc

BP: jest w twojej mocy

Ad cum loc.

Bo nyc gest rada twa w czlowy-
csey moci (in hominis potestate)

BF Tob 3, 20

wij ts.

10 cum loc.

10 moogy in ditione (Salomon
autem erat in ditione sua habens
omnia regna III Reg 4.21)

ca 1470 Mam Lub 78

15 cum loc.

Gdyby nyelbori syn badacz w mocy
oczekowskiej (in paterna potestate)...
kostki cygnał

Dział 36,
sim. Sul 35

W (cum loc.) = in
~~W~~
w raku

(in manibus)

ca 1461-67. Sermon. 96. v.

~~1424 M. Mns. 96 v.~~
~~1081~~
106

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

Ad cum loc.

Ize w rancze iego/sa, wzitki
krage zeme (in manu eius Psal 94.4)

Mw 108 a
sim. Fl i Psal 94.5

Ad cum loc.

Bo w tere jego sp (in manu
eius sunt) wstistky crale zeme

1. = wladra, moc, potega

Fl 94, 5, sim. Pul

P: on jest panem ziemi

Ad: w rzece jego sa wszystkie kopy ziemi

M: w którego rękach sa wszystkie ziemi

15 cum loc.

Si in digitto, u mocty, dei
eicio demonia (Luc 11, 20)

ca 1500 Gyl Kat B I 24

Wij: palcan böig
BP: jstde ja moct böig wynnem cracht

Ad cum loc.

Yense przebiwa w pomocy (ha-
bitat in adiutorio) najwyższego,
w zaszczytnym boga neba prze-
będzie (in protectione commorabitur)

Fl 90, 1. sim. 1. 1. 1.

W: kto mieszka we wspomoczeniu... w obronie... będzie podbrunat
M: kto się w opiekę oddał... z cięta wcielmocego mieszka,

10 cum loc.

844 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
Jaco to fwatczø czło zalował. |
Potr Chelmfki najāana ynayego |
matkø abÿ yego oczecz mayøcz |
gÿ wopekanu pobral mu czinfmi | ...
frzebrem y gÿmenem menim Ja-
co | dwefcze Grziwen oto go ne-
naga|bal. zemfkim prawem Jaco
gÿ | fpufczil. zopekana alÿfz trzi
lata | minøla

1408 Poem nr 644
sim. 1403 Koscielna nr 200
1420 Pyrdø nr 644

W cum loc.

Jaco tho fwaczo Jaco ^xMicolae
roz|dzelfze fwim brattem nadwa-
dzelfze | lat y [[Januffza] gego
dzeczø {Januffa} nigdÿ | wopeckanu
maÿl any gego dzelni|cza Trzi-
mayø — — —

Piek. 567.

v (sc. brata)

1403 Kościan ur 200

W cum loc.

965

Taco gim pomoz. etc. yaco to fwacz|
czą yfze Mychal ybodzantha
Otedw|nafcze lat nygdy wopecanu
fwach|nynem nebyly

1418 Pozu nr 965

sim. 1405 U. Mas I nr 627a

1418 Kal nr 644

1428 Pozu nr 1312

W cum loc.

644. yako tho fwyadczo yfze Jadam |
wyprawil lutka [[d] fe wfzyf<t>|-
kych dlugow y fe fzcod wkto|re|y|
gest [[wfzed]] fzye lutek | fanÿ
zawÿodl wÿego opye|kanÿv

ed 644

1118 Kol w 644

W cum loc.

Pakli w tej tło opyćie albo spratoye
(in ipso regimine) dryatek subogich...
sdikodna... nalezyana bi bila (se.
matka)

Sul 107

s. = kicowanie, ranyg opłeka
o. = ractyptoo i dorir nall driećmi

/20/ PJtalysczye nasz /21/
 o prawo tymy /22/ Slowy
 hannus /23/ Segen zalowal
 napa/24/nyą hanna ysz gey
 /25/ dal szchowacz dzyesz
 /26/ącz grzywyn grossi /27/
 y dwa Szlotą a zada /28/
 od nyey od powyedzy /29/
 Tedy rzekl andrzey /30/ *(ly.)*
 werzszung szwym rz/31/czny-
 kyem wopyekan/32/yv/szwey
 zony y odpo/33/wyedzal Ja
 sznam ysz /1/ hannus Segen
 dal zch/2/owacz mey zenye
 pye/3/nyadze podszwą pye
 czącą *1 (in tutoria)*

W por. c. doc.

 OrtOssol 55,3,w:20-33 -

tim. OrtOssol 69 55,4,w:1-2

15 cum loc.

In qua quidem cura existens
al. 10 operece recepit... centum
quinguenta marcos

1459 1767 XI 439

skoczczu pokvpy. Ale za dąb dabrownny dwa skocz-
cza a za chrost abo za lyaterosly telko na bycz
pedzeczkevan. Acz kto drzewo s pczolamy porąby,
temv, czyge gest dzenye, za kaszde grzywna, a
sadowy druga grzywna; ale gdy sosnya kromye dze-
nya porąby, tedy pol grzywny a sadowy druge pol.

/144/. O pasyenyv dobytku.

/V/stawiamy, aby kaszdy od swiatego Woycze-
cha asz do swiatego Mychala swe bydle w stroszy
^{patk}nyal, a gdy komv szkoda vczyni, tedy schkoda po-
dlug schaczowanya ma zaplaczycz s wyną sadową.

. V (sub custodia, Sul 19: poth strosz)

to cum loc.

Yako ocki czorky sluzebney sta
to sprawczy (Fl i Put: to rtko) panzey
stwey (in manibus dominæ suæ
Psalm 122, 2)

Ms 91 b

sprawa = hieronimie, zarząd, opieka

10 cum loc.

Quia post mortem... Stanislai...
in tutela al. 10 opyecre filium et
bona... <habens>

1495 1767 XVI 258

W cum loc.

Eam in cura sua habuit, v opye-
vie, usque ad mortem Marie

ca 1500 Gll Kas B I 84
i m.

W cum loc.

Usmyczyły się w *północyech
(humiliaverunt in campedibus)
nogi jego

'Woda do... wiesz, dłoń'

Fl 104, 18, sim. Pul

P: w wiesz, dłoń; wiesz, obciążono nogi jego.
W: poniżyli w psach nogi jego = ugięli w psach nogi jego
M: udreśli karami nogi jego

W cum loc.

Kv stworzono krolewo gyd w przelio-
wachu ^(MamLub 132: w pascyach) welebrze gyd w rokawech
szelassnych ^(MamLub 132: w spakomych) (ad alligandos reges...
in compedibus - et... in manicis fer-
reis)

Fl 149, 8, sim. Pul
sim. XV vol. 84 I 66, Rom 314

W: aby powiazali krole i z ptami a szlachty okowami
M. aby zabili w dyty, w zelarni okowoy

15 cum loc.

(sc. cztowieka)
10 pfcze-sm gi Hrzimul, ys mi
gi prawo podalo.

1401 Pyzd nr 158

W cum loc.

895 Jaco pan Tharchala Jøl tego wi
novaczeza, ymal gy wianczstwe czfo
mu zabil dwa panicza yzatomu |
doficz vezinil

1413 Pozu m 895
sim. 1425 [unclear] II 304

W cum loc

1648

Thago y nam | bog pomolzy
yfwanth | y krzyfz yfz wyemý |
yfwathczýmý yfz pan | potr Szaff-
ranyecz SzMarka de Swagl | czewa
neýwízal *centum* | *marcas et* | *decem*
due mediorum | *grossorum* vza [ha-
nëwízy | thgo maÿ] y *wyaⁿczth* |
we [maÿ] {gye} *derfzancz* | [othma]
othdawa nye | Szamo Szemnofczy
ipsum in thenutis tenendus.

1444 Pozn nr 1648

15 cum loc.

Gdre... caplan bilbi... yanth albo
no yanthwoye dzirzan (ubi... eset...
detentus, Dial 4: acoby kaplana...
no qya₂ozstwo wsadrono)

Sul 4

75

-----
pany, pana nyemayacz abo w gynszych stronach
badacz, dzesyaszyną wstargla albo zdrapiessy-
la, tecz thym obyeczajem ma bycz klatha.

/3/. O rany kaplana albo szaka.

Ustawyamy tecz, aczby kaplana abo swyą-
ozonego szaka gdzekoleby zabyte abo vranyono
abo w gyączstwo wsadzeno, tedy ta parrochia ma
bycz zaklyąta, gdzesz slvszba bosza nye ma bycz ta
ko dlwgo, alysz wynowaczecz bądze wydan byskv-
powy; a gdyby wynowaczecz sbyeczal abo vczekl,
tegy kmyecze oney wszy albo nyasta maya przy-

W cum loc.

Quod Petrus kmetho oroadi dabraiwl-
(n)ye, nye w yasthwey badax sub
Nicolao

1419 STPPP II nr 1651

W

Cum audisset Iohannes in vinculis ^{in getswey^o} Opera Cristi (Mat 11,2)

— w jstwie

XV, med. Gł Wroc 106 v
B7 Tob 1,15. 70 49,9

W(cum loc.)

3

W yantstwach, w zbestweny w luda (in omnibus
exhibeamus nosmetipsos/.. in carceribus, in seditio-
nibus II Cor 6,5).

1449 R XXV 165,

~~in longa nimitate w dlagoczekano~~

sim. XV med. SKJ I 72,

V sicut dei ministros

XVp. post. P. XXV, 258

j. = stan postawienia wolności, niewola

-----172b

pothem vmarl ten ranyony
czlowyek agdy rzecznyk
myal foldrowacz /17/ te-
go vmarlego czlowye/18/
ka wszyal pyenyadze od
/19/ strony y odstapyl
foldro/20/wanya Jakoz to
wyznal /21/ wyacztwye
przed woy/22/tem y prze
dedwyema /23/ przyszasz-
nykoma potem /24/ woyth
przed gaynym /25/ szande-
m dal mv o tho /26/ vyna
a on szya wysz/27/nal
ysz bral pyenadze *rac inaczej*
y rzekl ysze za rzeklem
szye wspowyedzy nygdy
rzecznykowacz nykomv

OrtOssol 90,3,w.16-27.

Wm OrtOssol 124

Wm OrtOssol

V (in vinculo)

V < ~~in vinculo~~

-----197a

Ten czlowy/16/ek zobowya-
zal szyą /17/ wyątcztwe
lysth vka/18/zanya od mya-
stą kkry/19/burgkv y przy-
nyoszl /20/ taky lysth y
wysznan/21/ye przyyaczel-
szkye po/22/klon naprzod
etc pod/23/pyssanye taky
burg/24/mystrz raczcze
przyszasz/25/ny myastą
ffryburg /26/ etc temv ly-
sthowy y /27/ pyeczaczy
Burgrabyą /28/ nychczal
wyerzycz /29/ y poszlal
ten lysth do /30/ ffryburkv
pytacz radzecz Ony ly ten
lysth wydaly-----

W p.w.e. doc.

OrtOssol 100,1,w.15-30

sim. ortOssol 136

Ad cum loc.

Wsadził gy w cloda, y w clo-
dresm gy ya vyetral.

1414 Pyzdr nr 407
sim. 1414 AGZ XV 130

W cum loc.

Łszesz, bi w kłodze nye
syedtal

1427 Kshaz II nr 2845

sim. 1419 Pom nr 1047

1427 ib. nr 1269

1462 Tym Syd 162

1470 SAPP XI nr 2457

W (cum loc.)

Is.

Kedi mi

— 2 sg.

√ Prekl : bress, bi w klodre nye syedrat

1427 Raf Boer. 11

~~abcdefghijklmnopqrstuvwxyz~~

V (in captivitate est)

-----51a
tedy moga /20/ ony dobrze
na prawye /21/ szyedzyecz
potrzebvgely /22/ woyth al-
bo Szandzą y /23/ kasze a
nyetrzeba gym /24/ tego my-
szkacz przetho /25/ acz th-
owarzysz szyedzy /26/ wyą-
czthwe Tesh gdy /27/ by prz-
yszasznyk prze /28/ czywko
raczczam nycz /29/ gynego
przestapyl ge /30/ dno tho
czo mowyl /31/ waszą rzecz
awy by /32/ sczye proszyly
to ysz by /33/ wasz przyp-
rawye Szo /1/ stawyono-----

OrtOssol 40,1,w.19-33 -

sim. OrtHnac 45 -40,2,w.1-----

W per. e. doc.

V (in captivitate et coactu)

-----206c
/21/ Tho szlubowane /22/
czo ge czynyl ten /23/
czlowyek wya/24/cztwye w-
thakym na/25/czyskv pod-
lug prawa /26/ nyema sta-
cz a nyetrz/27/eba mv pl-
aczycz tych /28/ dwu tys-
szaczv grzyw/29/yen pod-
lug prawa /30/ Gdy by ten
czlow/31/yek vpewnyon /1/
Slowie dano mv myr /2/
przydz y odydcz swe /3/
sprawycz
y przedacz wolno agdy by
nyepzyszedl any foldro-
wal swego gymyenia stoya-
czego wrok y dzen

OrtOssol 103,4,w.21-31 -

AD per. c. Soc.
sim orthoc 141 104,1,w.1-3

-----206c
/21/ Tho szlubowane /22/
czo ge czynyl ten /23/
czlowyek wya/24/cztwye w-
thakym na/25/czyskv pod-
lug prawa /26/ nyema sta-
cz a nyetrz/27/ebą mv pl-
aczycz tych /28/ dwu tys-
szaczv grzyw/29/yen pod-
lug prawa /30/ Gdy by ten
czlow/31/yek vpewnyon /1/
Slowie dano mv myr /2/
przydz y odydcz swe /3/
sprawycz
y przedacz wolno agdy by
nyeprzyszedl any foldro-
wal swego gymyenia stoya-
czego wrok y dzen

Ort0ssol 103,4,w.21-31 -

104,1,w.1-3

Wp. c. doc.

W cum loc.

Lampyry srya w srelesre skovack

~~MARK. I. 192, 358.~~

~~N. o sm. 2512 358~~

skewai
rakut u idarue pta

De morte w. 358
sim. Fl i Ref 106, 10

W cum loc.

Styektrove (sc. panny) glodem
mortalno, potliem w powtorze
wodzono

De morte w. 491.

W cum loc.

Quomodo sedebat apud ipsum in-
carceratus in compedibus et catena
al. w lanczuch in medio ligatum

Pariscus de Wigrania wistua,
oboz, krajany

1483 A67 XVI 181

sim. 1500 ib. 305

W

Cum enim primus homo suggestioni dia|bolice con-
sensit et per consensum se subiecit, | iuste deus permisit,
(w^hjewolj)
ut/deinceps a diabolo tenere|tur captivus ✓

1493 91 Aug 125

v (sc. primus homo)

15 cum loc.

Arrestavit eundem hominem
vinctum catenis et baculo al.

do kyyv

Wj. do kłóscego wj. zaru
wj. faia

1494 R67 XVII 296
sim. 1465 R67 XVI 31

W cum loc.

179. Jako Woczech mal vmowø | fzdo-
beflaue^{m1}) | ifz oto rankomftwo ne-
mal *nitkis¹) | ykrolewem fzøndze
gabacz

por. 1405 Pozu nr 765

1393 Pozu nr 179

Leksz¹ nr 1552

W cum loc.

401. Sic me | Deus adiuuat et sancta crux,
Jaco fwathezimi Jaco | Laurencius
ne przeprofil Andream viginti gros-
sis | potem, iaco go włódze dobil

to są dwie dobyć w dowość
w drodze postępowania są-
dowego

1399 Pau w 401
Lekn: m 3039

W cum loc.

Wesoly człowiek, gen... rozłoty
teoty swoje w sódze (disponet
sermones suos in iudicio)

Fl 111, 5, sim. Pul

s. = rozplanować, uporządkować

10: rozłoty człowiek, który... będzie miałować moją wieżę z rozszlucian
11: który swoim... spracami rozszlucian spracielstwa

W cum loc.

Nad vbozym to standze smylozest
sye (non declinobis in iudicium
pauperis Ex 22,6)

XV p. post. Kaduín 286

W cum loc.

765. Tako gemu pomozi bog | y fwanti †
iaco Gnewo | mir[~~z~~]¹)negabal²) [~~no~~]
ybrawe † | omaczerzin¹) pofak, mi-
mo | trzi lata, ani [mu o] tego |
platu dal[no]⁴).

† (pro prawe)

por. 1393 ib, nr 179

1405 Pozu nr 765

Piek ij nr 835

W cum loc.

Tamquam solus magnificus domi-
nus Petrus prescriptus esset presens
circa eandem iustificationem, quando
est (sc. Dzerzowski) inculpatus pro furtu
al. w rugo

1439 F67 XII 71,
sim. ib. 72

W cum loc.
we

Ex quo prius intravit realitatem
al. we przi cum procuratore domini
Kozynyczestky

1442 AGZ XIV 63,
sim. 1444 ib. 135

(potest... in ab...
na lonate)

-----30a

/9/ any przyszagacz jako
szą /10/ Gączcze pyszczko-
wye lotro/11/wye ylaszyeb-
nyczy ywy/12/leganczy albo
kthorzy sz/13/lodzyeystwa
roszboyv.p/14/rzed prawem
nyesszbily /15/ albo gyne
ny poczeszne /16/ przed pr-
awem szą doko/17/nany Czy
to mogą szwe /18/ gymyeny
dacz yprzeda/19/cz Gyny
szą Beszpraw/20/ny ludze
kthorzy szą wp/21/rawye za-
powyedzany /22/ Czy mogą
wygynem pra/23/wye dacz al-
bo przedacz /24/ szwe gymy-
enye

ci
i
e
z

OrtOssol 31,1,w.9-24 *sim.ort.
Mac 30*

-----30a

/9/ any przyszagacz jako
szą /10/ Gączcze pyszczko-
wye lotro/11/wye ylaszyeb-
nyczy ywy/12/leganczy albo
kthorzy sz/13/lodzyeystwa
roszboyv p/14/rzed prawem
nyesszbily /15/ albo gyne
ny poczeszne /16/ przed pr-
awem szą doko/17/nany Czy
to mogą szwe /18/ gymyenyne
dacz yprzeda/19/cz Gyny
szą Beszpraw/20/ny ludze,
kthorzy szą wp/21/rawye za-
powyedzany /22/ Czy mogą
wygynem pra/23/wye dacz al-
bo przedacz /24/ szwe gymy-
enyne

W por. c. d.

-----30b
nyetham /25/ wthem to pra-
we acz /26/ yemv Sampyerz
y San/27/dzą dadza przymye-
rze /28/ aby mogli tam przy-
cz kte/29/mv gymyenyv Nyek-
tho/30/rzy ludzie są bez-
prawny /31/ tho gest ysze
nyemaya /32/ myru Any czy
azz są /33/ osządzeny y-
sze moze czv/34/dzy yączcze
gych gymacz /1/ gye Czy ny-
sządneho gym/2/yenya mogą
dacz any /3/ przedacz spra-
wa prawego

OrtOssol 31,1,w.24-34 -
31,2,w.1-3

W por. c. d.

-----67a
albo stalla /20/ zagora-
cza ma na pyr w/21/ey wth-
em gystem pra/22/wye szye
zalowacz nye /23/ moze ly
szye themv czosz /24/ szye
zaluge prawa ta/25/mo ys-
the albo nyemo/26/zely
thanto prawa pa/27/trzycz
przed goraczą po/28/trze-
basczya albo kthemv /29/
prawu przycz gdzie ko/30/
ly then ysthy powod /31/
przydze yzaluge szye /32/
na swego wynowacz/33/czą

W pr. Soc.

OrtOssol 47,2,w.19-32

sim. OrtPnac 57

The Machine

Ma w...
 szwyedze/24/nym przyszasz-
 nycznym /25/ popyszacz y
 ortela tego /26/ szyą do-
 wyedacz w wy/27/szym pra-
 wye podlug /28/ prawą na-
 druge mo/29/wymy tako Rz-
 ekl han/30/usz naprzysza-
 sznyky /31/ by mv krzywdą
 vczy/32/nyly a gedney st-
 ronye /33/ wyaczey przyk-
 ladaly /34/ nyszly drugey
 o tha szlo/1/wa mogą mv
 wyną /2/ dacz przed szan-
 dem posz/3/naly szye tych
 szlow Tuc maczej

W por. c. kas.

 OrtOssol 53,3,w.23-34 -
 -53,4,w.1-3

V (circa iudicium... coram
iudice)

-----193b

/14/ Czso szye /15/ sta-
nye wprawie /16/ przed
Sandem /17/ y przed przy-
sząsznyky /18/ tho ony
moga szwy/19/athczycz pod
thą przysz/20/agą czo kv
prawu pr/21/zyszagly ale
chczely czo /22/ szwyath-
czycz czo szyą /23/ sta-
lo o procz sandv al/24/
bo wyedzely kthemv /25/
szwyathczycz mvsszą /26/
o szobno przyszancz po
/27/dług prawa prawego

W per.c. Soc.

OrtOssol 98,3,w.14-27

rim. ortPrac 135

v (in actione civili missi sunt)

-----37c
v (leg. m. i. k. i. j.)
Gdy radcze są wm/2/yes-
czyekyey oprawye kto/3/ry
by gych nyeczestowal /4/
albo gye wyszywal albo /5/
myecz albo kord albo gy/6/
ną broyn na przeczywke /7/
gym wymował Ten ma /8/ ka-
szdemv raczczy pokupicz
/9/ trzydzieszczy szelagow
agy/10/ny radcze owynya-
ly gy /11/ Jsz gym the v-
czynyl na /12/ szromothą
wysznały szyć /13/ tedy
tesz kaszdemv radcza

ma pokupycz XXX szelagow

OrtOssol 34,2,w.1-13

sim. OrtOssol 35

actio - opis sprawy, proces
to co pro

W pr. c. d.

-----65b
/17/ Ktho ma ktho/18/ra rz-
ecz albo /19/ gymyeny cz-
osz zasta/20/wyono wgaynem
szą/21/ndze tako długo az-
mv /22/ bandze prawym ort-
elem /23/ przysądżono Ten
moze /24/ sthym gymyeny
vczi/25/nycz y nyechacz
czo chce /26/ podlug pra-
wa prawego /27/ Kaszdy cz-
lowy/28/ek moze wga/29/yo-
nem sąndze swa za/30/lobą
od puszczycz czo szye /31/
poczalą wgayonem /32/ są-
ndze *v(in iudicio banito)*

OrtOssol 46,3,w.17-32

sim. OrtMac 55

W pr. e. doc.

-----6b
/3/ Ktho droszey przeda py
/4/cze albo gedzyenyne /6/
Ktho ma kthorą koly /7/ rz-
ecz albo gymyenyne czo /8/
mv zastawyono wgay/9/nem
sandze /11/ Daley moze cz-
lowyck /12/ szwe rzeczy gy-
myenyne za/13/stawycz wdlu-
dze /15/ Caszdy czlowyck
mo/16/ze wgayonem Sandze
/17/ swa zaloba odpuszczycz
/18/ czo szyą poczala wgay-
nem szandze /21/ Gdy ban-
dze ozalow/22/an kthory o-
rosboy albo pozegą

-----65b
/17/ Ktho ma ktho/18/ra rz-
ecz albo /19/ gymyenyne cz-
osz zasta/20/wyono wgaynem
szą/21/ndze tako dlugo az-
mv /22/ bandze prawym ort-
elem /23/ przysądzono Ten
moze /24/ sthym gymyenyem
vchi/25/nycz y nyechacz
czo chce /26/ podlug pra-
wa prawego /27/ Kaszdy cz-
lowy/28/ek moze wga/29/yo-
nem sądze swa za/30/lobą
od puszczycz czo szye /31/
poczalą wgayonem /32/ są-
ndze V (in bonito iudicio)

OrtOssol 46,3,w.17-32

rim. ortHac 56

W por. c. doe.

H

loc. loci

Kasxdy człowyc k moske w gayonem
sandre swa xaloba odpusczyez.

Ont. Kat. 188

~~II 2 XI Siber. 188~~

-----65b
/17/ Ktho ma ktho/18/ra rz-
ecz albo /19/ gymyenyne cz-
osz zasta/20/wyono wgaynem
szą/21/ndze tako dlugo az-
mv /22/ bandze prawym ort-
elem /23/ przysądżono Ten
moze /24/ sthym gymyenyne
vczi/25/nycz y nyechacz
czo chce /26/ podlug pra-
wa prawego /27/ Kaszdy cz-
lowy/28/ek moze wga/29/yo-
nem sąndze swa za/30/lobą
od puszczycz czo szye /31/
poczalą wgayonem /32/ są-
ndze

W por. c. doc.

-----6b
/3/ Ktho droszey przeda py
/4/ cze albo gedzyenyne /6/
Ktho ma kthorą koly /7/ rz-
ecz albo gymyenyne czo /8/
mv zastawyono wgay/9/nem
sandze /11/ Daley moze cz-
lowyek /12/ szwe rzeczy gy-
myenyne za/13/stawycz wdlu-
dze /15/ Caszdy czlowyek
mo/16/ze wgayonem Sandze
/17/ swa zaloba odpuszczycz
/18/ czo szyą poczala wgay-
nem szandze /21/ Gdy ban-
dze ozalow/22/an kthory o-
rosboy albo pozegą

W p.r.e.d.
OrtOssol 15,1,w.3-22

-----6b
/3/ Ktho droszey przeda py
/4/ cze albo gedzyeny /6/
Ktho ma kthorą koly /7/ rz-
ecz albo gymyeny czo /8/
mv zastawyono wgay/9/nem
sandze /11/ Daley moze cz-
lowyek /12/ szwe rzeczy gy-
myeny za/13/stawycz wdlu-
dze /15/ Caszdy czlowyek
mo/16/ze wgayonem Sandze
/17/ swa zaloba odpuszczycz
/18/ czo szyą poczala wgay-
nem szandze /21/ Gdy ban-
dze ozalow/22/an kthory o-
rosboy albo pozega

W p.r.c.d.

-----65d
Ta/15/mo ysthe przed praw-
em /16/ gdzie gest oszalow-
an Sa/17/dą zagoraczą yle
wga/18/yonem sandze anyet-
rze/19/bą go gyndze szuka-
cz al/20/bo podlug prawa
may /21/ Dzyedzyczny wo/22/
yth nyemoze ny/23/zadney
wyny /24/ zyszkącz albo
wzancz pro/25/cz gayonego
Sandv alle /26/ podda ly
szye ocz ktho /27/ a wysz-
naly ge

ten ma to dzyerzecz pełn-
ycz y gystzycz podlug
prawa

OrtOssol 46,4,w.14-27

Wpoc. doc.

hoc coram advocato hereditario
et iudicio... facere debet

-----67b

swego wynowacz/33/czą na
gemv szandzą /1/ Sandzycz
a prawa po/2/mocz pokę
szye gemv /3/ nyestanye
podlug prawa /4/ Maly v-
nasz ka/5/zą albo pan /6/
naffaszego myesczany/7/na
zalobą czosz szluszą /8/
ku waszemv praw ny/9/emv-
eczszkyemv tho ma /10/ on
zalowacz wszandze /11/
przed waszym dzedzy/12/
cznym woythem tha/13/mo
gyste nadzedzinye /14/
wgego woythowstwe

W p.c.doc.

OrtOssol 47, 2, w. 32-33

sim. Orthac 57

47, 3, w. 14

swego wynowacz/33/czą na
 gemv szandzą /1/ Sandzycz
 a prawa po/2/moos poka
 szye gemv /3/ nyestanye
 podlug prawa /4/ Maly v-
 nasz xa/5/zą albo pan /6/
 naffaszego myeszczany/7/na
 zalobą czosz szluszą /8/
 ku waszemv praw ny/9/emy-
 eczszkyemv tho ma /10/ on
 zalowacz wszandze /11/
 przed waszym dzedzy/12/
 cznym woythem tha/13/mo
 gyste nadzedzinye /14/
wgego woythowstwe

W por. c. da.

/33/ gayny Sząd a thamo /
 34/ wgayonem Sządze or/35/
telem na pytacz posz/1/wey
wynye zaprzyly /2/ szye on
 na kogo pyta /3/ wyny tey
 rzeczy o kte/4/rą by myal
 wyna /5/ pokupycz Tedy mo-
 ze /6/ praw bycz szam szwą
 /7/ raka na krzyszv yako
 /8/ gest prawo podlug pra
 /9/ Wyesznyely w/10/oyth
 wyną /11/ nyesprawnye /12/
 albo vczynyly komv krzywdą

W p.c. doc.

OrtOssol 51, 3, w. 33-35 -

rim. 51, 4, w. 1-12
OrtMac 63

1 (in iudicio)

-----80g
yako szye pr/9/zednymy dz-
yalo Czy/10/ly ~~mk~~ czy the
maya dacz /11/ popyszacz
czo zaluya /12/ y czo ten
przerzeczony /13/ rzecznyk
atakye wysz/14/nanye y vw-
laczanye /15/ y szromocze-
nye przepa/16/dl Sprawa ma-
ydbor /17/ NA to my przy-
szasz/18/nyczy zmaydbor/19/
ku od powyeda/20/my y pra-
wo mowy/21/my napyrwey st-
rofu/22/gely kto ortel w-
szande /23/ to ma woynth
szwyedzenym przyszasznycz-
ym popyszacz

Wyp. c. doc.

-----84a

/6/ pytał prawa od tych
trz/7/ech sżyostr Mozely
thą /8/ panny oddacz szw-
emv /9/ maszowy nyewyescz-
kie /10/ rzeczy przesz
przyszwole/11/nyą przyro-
dzonych dze/12/dzyczek
Gey masz rzekl /13/ Gdysz
mnye moya zo/14/ną dla sz-
wogey nyew/15/yesczkyey
rzeczy szlowye /16/ thą
gyerda za zdrowe/17/go
szywothą wgayonem /18/sza-
ndze xmamyly ya yvss /19/
kthora od powyedcz dacz
/20/ albo nye

W por. c. doc.

sim. 0111/68

Ort0ssol 55,1,w.6-20

Przem. w sprawie sąd'

-----94c
szwe dz/17/yedzyczstwo wt
hemze /18/ szandv przysze
dl gyny /19/ czlowyck y
zapowye/20/dzal v thego
pyenyad/21/ze czo mv wszd
ano dz/22/edzyczstwo czo
sz mv ge /23/ wynowath cz
so mv /24/ dzyedzyczstwo
wszdał /25/ szlowye ten
wszdałwca /26/ ku they za
powyedzy /27/ mylczał ten
wynow/28/athy czlowyck ka
ko al/29/bo gdy ten czo
zapowye/30/edzał thy pyena
dze ma /31/ ozalowacz al
bo dobycz /32/ albo
kako szya ta rzecz ma doko

φ

W por. e. doc.

Orthoact... w... nac

V (in quarto indicio)

-----94d

kako szyć ta rzecz /33/ ma
dokonacz podlug /34/ prawa
maydborskye /1/ GEsthly ten
czo /2/ przyyał tho dzy/3/
eczyczstwo themv /4/ czo mv
gescze wyo wy/5/nowath dzy+
edzyczstwo /6/ wzdal za to
dzyedzyczst/7/wo agest ly
ten czo zapo/8/wyedzał to
woythowy /9/ eszwyathczyl
Tedy mo/10/ze thy tho pyen+
adze trzy /11/ szandy opow+
yedacz nye /12/ od stapuya-
cz gych Tedy /13/ wczwarth-
em szandze *...maja... ukazac*

OrtOssol 59, 3, w. 32-34

59, 4, w. 1-13

sim. ortMac 76

W p.r.c. loc.

✓ (in iudicio tranito proximo)

-----97d

/10/ Gdy na przeczyw the-
mv /11/ nykth nyeodmawal
a /12/ ona postawyla pora-
ka /13/ acz by ktho blys-
zy przy/14/szedl a tho po-
dlug pra/15/wą vkazal ysz
by mv ch/16/czala y myala
tho gym/17/yenye y dzyedz-
yczstwo /18/ postapycz po-
them wpir/19/wem szandze ✓
przysla te/20/go vmarlego
czlowyeka /21/ zona y od
wolala tho w/22/yazanye y
rzekla przeczi/23/w themv
Rzekacz ysz to /24/ dzye-
dzyeczstwo

OrtOssol 61,1,w.10-24

sim. 01 + 11ac 79

W por. c. doc.

V (in eodem iudicio)

-----100d
mozely kte/24/mv dzluszy
dzen myecz /25/ Tedy szka-
zano ysz nye /26/ ale ysz
ma to nathych/27/myatsh
tho gest wtem /28/ szandz-
ye vczynycz Tedy /29/ pyt-
al ten czo zalowal /30/
mozely pocz po ludzy /31/
Tedy mv rzekly przy/32/sz-
asznyczy przy yagely /1/
Thobye tego twoy Sam/2/py-
erz my tesz przyyagem /3/
tedy rzekl ten ozalowany
/4/ czlowyek-----

Ort0ssol 62,2,w.23-32 -

sim.Orthoc81 -62,3,w.1-4-----

W per. e. doc.

V (circa hoc ipsum banitum
iudicium)

-----101d

ORthele thy czosz ge wy-
rzekly są prawe

a then /10/ czo zalował
mogl wth/11/em Sandzę thy
szwe /12/ szwyathky posz-
wacz ale /13/ gdy szye w-
them szan/14/dze nyeod-
wyodł tedy /15/ ma poku-
pycz temv na /16/ kogo za-
lowal y woyto/17/wy tesz
wyną y tesz ten /18/ oza-
lowany czlowyek /19/ gest
odnyego tego praw

czo nayne zalował a to
gesth sprawa prawego

OrtOssol 62,4,w.9-19

sim ortMac 81

W per. e. doc.

V (on iudicio lauto)

-----101d

ORthele thy czosz ge wy-
rzekly sąz prawe

a then /10/ czo zalował
mogl wth/11/em Sandze thy
szwe /12/ szwyathky posz-
wacz ale /13/ gdy szye w-
them szan/14/dze Vnyeod-
wyodl tedy /15/ ma poku-
pucz temv na /16/ kogo za-
lowal y woyto/17/wy tesz
wyną y tesz ten /18/ oza-
lowany czlowyck /19/ gest
odnyego tego praw
czo nayn zalował a to
gesth sprawa prawego

• OrtOssol 62,4,w.9-19

nm. OrtOssol 81

W pr. e. loc.

V (in iudicio banito)

-----102a

tesz ten ozalowany czlowy-
ek gest odnyego tego praw

/20/ czo nayn zalowal a to

/21/ gesth sprawa prawego

/22/ Pjtalyscze nasz /23/

o prawo thy/24/my szlowy

wge/25/dnem gaynem Sandze

/26/ wszdal geden czlowyek

/27/ szwe gymyeny ydzye

/28/dzyczstwo poszwey sz

/29/myerczy y tho wszdano

/30/ lysthem pod przyszasz

/31/nyczą pyeczaczą kthori

/32/ lysth tako spyewą al-

bo /1/ myeny

OrtOssol 62,4,w.20-32 -

rim. Ottline 81

-63,1,w.1

MS per c. doc.

V (in codice iudicio)

-----138a

a gdy by tesz /15/ wzało-
bye po vmar/16/ley rancze
szwyathky /17/ wymyenyl a
puszczyly /18/ mv sampyerz
ku szw/19/yathkom Tedy
mvszy /20/ powod wthemsze
szan/21/dze szamoszyodm o
ten /22/ dlug przyszancz
a tako /23/ gyste a nye-
przyszasse/24/ly tako ya-
ko to pyssa/25/no

szlowye wthem ze szandze
szamoszyodm Tedy straczyl
szwą rzecz a ma szampye-
rzowy pokupycz weth a wo-
ythowy wyną

OrtOssol 77,1,w.14-25

sim. ortduc 104

W p.m.c. doc.

v (in iudicio necessario)

-----1044

gdysz szam nyemoze bycz
/20/ kthemv tho poleczyl
/21/ przed szandem szwe-
mv /22/ opyekaldnykowy a-
by /23/ tho dal yako on
szam /24/ tedy wywolacz
y opo/25/wyedacz przed
wyszym /26/ wylozonym ga-
yonym /27/ szandem Jakosz
to vczy/28/nyl a ta pany
prze/29/czyw themv nycz
nye /30/ rzekla any wthem
go/31/raczem szandze Any

W g. r. c. doc.

Ort0ssol 63,4,w.20-31

nu. or thac 83

-----9d
/20/ Pytalysczye nasz opra
/21/wo wgaynem Sandze /22/
wszdał geden czlowyiek /25/
Pytalysczye nasz 0 /26/ pr-
awo wgaynem san/27/dze prz-
wywedzeny szcha /28/ gyał-
czy czo są w go/29/rący-
ey rzeczy /1/ Gdy by ktho
czo nyev/2/rzadnego vczy-
nył yako /3/ zabył czaszko
vranył /4/ albo czo gynego
takyego /6/ Gdy by wyazany
cz/7/asz glowa zabytho al
/8/bo czokoly gynego ocz/9/
by goraczy sząd

Ort0ssol 17,2,w.20-29 -

~~17,3,w.1-9~~

W p.c.d.

-----138b

a nyeprzyszaszely tako
yako to pyssano
szlowye wthem ze /26/ sza-
ndze szamoszyodm /27/ Te-
dy straczyl szwą rzecz
/28/ a ma szampyerzowy
/29/ pokupycz weth a wo
/30/ythowy wyną ale /1/
Zaprzylyszye Samp/2/yerz
tego dlugv ach/3/cze on
praw bycz Te/4/dy ma sza-
moszyodm /5/ przyszancz a
thym /6/ szyath szwyath-
kom /7/ czo sznym mayą
prz/8/yszancz *nie ma*
moze myecz dzen ku drugy-
emv... szandowy

OrtOssol 77,1,w.25-30 -
77,2,w.1-8

15
per. e. d. o. c.

V (in aliud iudicium banti-
tum)

-----140c

GE den czlowyck przysedl
przed nasz wgayony szand
y zapowyyedzal gednemv
szwogemv dlusznykowv
w/20/szykko gego gymyenyne
/21/ y dlugy a dzen zapla
/22/czenya gescze byl nye
/23/ przyszedl szlowye
gego /24/ dlusznik gescze
dalszy /25/ myal czasz a-
lbo czo mv /26/ gego gy-
myenyne zapo/27/wyedzal
pothem w /28/ drugem san-
dze prziszedl /29/ ten to
dluznyk czo mv /1/ Gego-
gymyenyne zo/2/powyedzal y
rzekl

Pracizuki

OrtOssol 78,1,w.19-29 -

-78,2,w.1-2-

W. J. C. Soc.

-----142c

Nyedopuszczyly ten dlusz-
nyk woytowy szwego gymye-
nyą rospuszczenie

/27/ gdy przyszedl przed

ga/28/yony szand Agynemv

/29/ przed gayonym szadem

/30/ szwe gymyeny zasta-

vil /1/ za dlug a nyeopo-

wyecz/2/ely wsządzyech

ten czo /3/ mv tho gymye-

ny zasta/4/wyono a nydo-

szagl ge/5/go prawem pyr-

wey ny/6/szly przyszedl

dzen zapla/7/czenya tego

czo gymye/8/nye

wszem dludze zapowyedzal

tedy zapowyedanye ma moecz

myecz przed szya-----

OrtOssol 78,4,w.27-30

vim. OrtOssol 79,1,w.1-8

15 per.c.doc.

-----161c

MOzely w wyasane cassy pr-
awowacz szye y zaklady o-
powyedacz szlowye aczby
kto chczal kupycz dacz wo-
lacz y role wszdaczy ortele
natho wyrzecz czy/9/ly ny-
emoze albo czo o /10/ tho
gesth zaprawo po /11/ Wwy-
aszany cassz /12/ nyemaya
szye /13/ prawowacz ale
/14/ Role moga opowyedacz
/15/ chczely kto kupycz y-
wz/16/dacz moze wgayonem
/17/ Sandze czo ge pyrwey
/18/ prawem dobytho po/19/
dlug prawa maydbor

W p. c. Soc.

OrtOssol 86,3,w.8-19

rim. Orthnac 117

-----183a.
Mogaly czy poracznyczy
myecz dalsy dzen szlowye
ozalowanego postawycz ku-
prawu

/13/ albo na trzeczy sand
al/14/bo kako ma bycz dz-
yer/15/zan dluszy dzen
podl/16/ug prawa prawego
/17/ NAzayvtrz pora/18/nv
maya tego /19/ myrv lom-
czą /20/ kv prawu wolacz
wg/21/aynem sandze a ch-
cze/22/ly kto raczycz ku
praw/23/u maya rakomstwo
p/24/rzyacz a rakoymya ma
/25/ gy postawycz
napyrwszy sand

OrtOssol 94,3,w.13-25

rim. OrtOssol 130

W p. e. loc.

78

Ab

sądzą wlozonego, to jest oracowski godnego a
sądomyrsky drugogo; y tess staresti maga myces
kaszdi swego sadzą.

/21/. O godzinye syedzenia.

/P/yrwoy ten byl obyczay, yzto any godziny
any czasv trzymane przy sądziech, a czastekroc
czy, kterzy myeli czse sprawyacz w sądze, alysz
po obiedzech obszarwszy są a opywszy są,
przychodzili, kterzi czastckroc stolecz sadowy
nagabali a sprawedywoscz owszyky zatraczali.
Przeto aby czas y godzyna sadom byla sprawedywa

rac i sul maczy.

Dział. 12

W cum loc

Thopstne dzyalo ^x wa gayencyu
sachu

1471 R U 7 £ V 59

V (in civitatis jurisdictione)

-----71d

A ma o/8/stacz przesz wsz-
ey sprawy/9/edlywey odmowy
pod/10/lug prawa maydborsz
/11/ Pytalyscze nasz /12/
o prawo thym/13/y szlowy
Gdy by /14/ ktho^x koko za-
byl wmyesz/15/kyem prawye V
albo gyne /16/ czo nyesp-
rawnye vezynil /17/ y szl-
osczywe albo czo szle /18/
go atego szabytego czlo/19/
wyeką albo temv szye /20/
stalo nyeszprawnye czo /21/
szlego przyyaczyl nye
/22/ chczałby tego fordre-
wacz

OrtOssel 49, 3, w. 7-22

sim. Orthnac 61

W for. c. doe.

-----7b
/32/ Daley pytalysczye na-
sz /1/ geden ortel czo gy
wyrze/2/kl geden przyszasz-
nyk /5/ Pytalysczye nasz
Gdy/6/by ktho kogo zabył w
/7/ myszczkyem prawye /8/
/10/ Mayaly gosczye albo
/11/ okolyczny są szyedzy
pod /12/ kym koly szyedzą
ktorzy /13/ v wasz prawa
sządaya na/14/sszym myes-
czanom albo /15/ gosczyom
od powyedacz /17/ Mogaly
raczce wybye/18/racz prz-
yszyasznyky a mo/19/galy
gye przynywolyez

Ort0ssol 15,3,w.32 -

15,4,w.1-19

W p.c.d.

-----61c

ale /14/ nyegestly starsz-
ey szye/15/strze dano al-
bo wszda/16/no zgey mązem
przed /17/ gayonym Sądem
Te/18/dy przydze mlodsza
Syo/19/stra wdal gymyenia
/20/ gey odczyszny a tho
acz /21/ starsza szyostra
Smaszem /22/ oszagnala al-
bo dzyer/23/szala wmyescz-
kyem pra/24/wye Tho gymye-
nye /25/ rok y dzyen Jte-
sz acz /26/ Szyostra mlod-
sza myl/27/czala albo sz-
ya nyev/28/pomynala *rac. macy*

to gey nye moze zawadycz
kv gey prawu podlug prawa

OrtOssol 44,4,w.13-28

sim. OrtHrac 52

W per. e. doc.

naten /4/ czynsz to moze
 przedacz /5/ albo dacz ko-
 mv chce spra/6/wa prawe-
 go maybor /7/ DAley gdzie
 ban/8/dze nyewyą/9/sta da-
 rową^{na} yle wmy/10/eszczkyem
 prawye/od /11/ szwego ma-
 szą to ma /12/ ona wzancz
 poszmyer/13/czy swego ma-
 zą ato /14/ nyemabycz ly-
 czono /15/ wdzał amy zany-
 ew/16/yeszczkye rzeczy sz-
 lowie /17/ gyerda czosz
 gey przy/18/dze

Handwritten notes:
 W
 per. i. doc.
 7. 2. 1914

Czokole ktemv szluszą ny-
 emą Dla tego daru gey ny-
 cz odecz podlug prawa

-----6a-----
/11/ Ktho bandze wybran /12/
przyszasznykyem ten przy/13/
them zostanye poko zyw /15/
Maly ktho kramną ko/16/mora
dom rolya czynsową /18/ Ma-
ly ktho kupna Como/19/rą cz-
so yą kupyl /22/ Daley gdzie
bandze /23/ nyewyastha da-
rowana /24/ yle wnyesczkyem
praw/25/ye yle nye wmyescz-
ky/26/em prawye od kogo /29/
Zastanyely kthory cz/30/lo-
wycz szwe rzeczy vzyda

W. a. e. d.

-----6a
/11/ Ktho bandze wybran /12/
przyszasznykyem ten przy/13/
them zostanye poko zyw /15/
Maly ktho kramną ko/16/mora
dom rolya czynsową /18/ Ma-
ly ktho kupna Como/19/rą cz-
so yą kupyl /22/ Daley gdzie
bandze /23/ nyewyastha da-
rowana /24/ yle wmyesczkyem
praw/25/ye yle nye wmyescz-
ky/26/em prawye od kogo /29/
Zastanyely kthory cz/30/lo-
wycz szwe rzeczy vzyda

OrtOssol 14,4,w.11-30

W par. 2 d.

W - in

Ubicumque mulier condonata fuerit per virum
suum in civitatis iure seu provincia, w pra-
we zyemskyem, ibi suum donum post viri sui
mortem habere debet

OrtRp 27, 1

v (in municipalis iure)

-----149b
/7/ Cykth nyemosze /8/ sz-
wego dluszny/9/ka wsdzerz-
ecz al/10/bo wsczagnacz
gwalto/11/wnye przesz woy-
tha /12/ albo gego poszla
pod /13/ PJtalysczye n/14/
asz o prawo /15/ thymy sz-
lowy gdy by /16/ czego w-
naszem mye/17/szkyem pra-
wye nye /18/ naleszyono a
ta rzecz /19/ nalezona by
wszyem/20/szkyem prawem
pyss/21/anym

Mozem ly tho szyemszkye
prawo wyerzycz zanyemyecz-
szkye prawo albo czo o tho
gest prawo

OrtOssol 81,4,w.7-21

rim ortOssol 110

W per. c. d. d. e.

-----13b
Gdy by czego waszem /13/ w-
myeszczkyem prawye /14/ ny-
enalezono atha rzecz /16/
Gdy by komv /17/ wydano al-
bo poddano /18/ sprawa ge-
go dluznyka /19/ za rąnką
a then dlusz/20/nyk byl by
tham /22/ MOgaly sprawnye
• kto/23/rege yaczą czo szye-
dzy /24/ na szmyercz maczy-
cz /25/ ktora koly maka aby
/26/ wyaczey czo wysznal
/30/ Iako wzdy mayą /31/
dobywacz oczczowego /32/
dlugu na szyroczye

Ort. Ossol 19,4,w.12-32

W p.c.d.

-----149b
/7/ Cykth nyemosze /8/ sz-
wego dluszny/9/ka wsdzerz-
ecz al/10/bo wsczagnacz
gwalto/11/wnye przesz woy-
tha /12/ albo gego poszla
pod /13/ PJtalysczye n/14/
asz o prawo /15/ thymy sz-
lowy gdy by /16/ czego w-
naszem mye/17/szkyem pra-
we nye /18/ naleszyono a
ta rzecz /19/ nalezona by
wszyem/20/szkyem prawem
pyss/21/anym

W p.r.c. fac.

Mozem ly tho szyemszkye
prawo wyerzycz zanyemyecz-
szkye prawo albo czo o tho
gest prawo

W (cum loc.) = in

2

Przeznik ... na y naprzecywo negtoremu Johannem...
y naprzecywo gytymu cloveku zany vel yego
gymenyem wassem sōdze spravedlive zastopa-
yčezego dicit. 1474 Tab. 540.

V (leg. w wassem)

1, vestro in iudicio,

W p.r.c. doc.

-----77d

/6/ y tego nayn vczynku

/7/ dokonacz posznaly szye

/8/ on tego czo nayn zalo

/9/wano a byl by przy/10/

szaszny woyth Tedy gest/11/

przestapyl szwą przy/12/

szagą y gest krzywo p/13/

rzyszaszczą y straczyl /14/

szwe prawo y stolecz /15/

woythowszky a nyegest /16/

dostogen wnyem wya/17/czey

bycz a then pan /18/^{poth} czyyą

moczą tho by bylo woythow-

stwo

(in iure Meydburgensi)

-----92b
any Sukna krayacz /16/ any
gynego myeschky/17/ego o-
besczyą poszywacz /18/ ro-
wno szgynymy mye/19/szczany
a tho genv do/20/brze ra-
dcze mogą bron/21/ycz Jako
gesth prawo /22/ PJtalys-
czye na/23/sz o prauo szlo
/24/wy thymy Geden czlo/25/
wyek zmarl aten byl /26/
kupil szolthystwo, to le
/27/szy wmarborszkyem /28/
y myeschkyem prawie /29/
tako ysz on szluszyl ste
/30/go krowy

W p. c. Soc.

-----8d
/27/ Daley wmarl geden /28/
czlowyek y szostawyl /29/
poszoby szyrothnego
syna /32/ Gdy by ktory cz-
lowyek /1/ myal woynthostwo
/2/ dzjedzy wmyesczye wpra
/3/ Gdy by ktory krol al/4/
bo gyny pan albo dzye/5/dz-
yczny woynth myal /6/ woynth-
ostwo dzjedzy/7/czne wmyes-
czye /10/ Pytalysczye o pr-
awo /11/ Geden czlowyek vm-
rl' /12/ ten byl kupyl Sol-
thys/13/stwo co leszy wmay-
d/14/burszkyem prawye a
/15/ stego szluza krolowy

OrtOssol 16,3,w.27-32 -

16,4,w.1-15

for. d.
3

-----59c

Takyesz gdy /27/ szye kto
pusczy albo spu/28/sczy na-
szwyadzcztwo /29/ szyedz-
ączey rady czo o/30/ny koly
wysznaŷa to /31/ ma w̄yszna-
ŷa bycz y /32/ stacz moczn-
ye zapraw/33/dzywye szeszn-
anye y /34/ zagysthe szwya-
dzecztwo /1/ Podlug prawa
prawego /2/ Myesczyekyego
/3/ myesczanyną /4/ czo vn-
asz szyedzy /5/ wmyeszkyem
prawye /6/ chczye on domu
szwego /7/ albo gyne stoya-
cze gy/8/myenyne vnasz nyema

Ort0ssol 43,4,w.26-34

sim. Ort0ssol 51

44,1,w.1-8

Wj. p. c. doc.

-----5b
/11/ Daley tesz kthorymy
/12/ szlowy syedzaczą rada
w/13/ysznała ysz zobowyzal
czło /16/ Myesczkyego Myes-
czany/17/na czo vwasz syed-
czy wm/18/yesczkyem prawem
chocza/19/y on domu swego
nyema /22/ Pytalysczye tesz
nasz o /23/ prawo dwe rodze-
ny Sz/24/yestrze gednego o-
czczą ged/25/ney maczerze
przyszlyey /28/ Daley moze-
ly człowyek /29/ zaswego zy-
wotha szwym /1/ Dzyeczom wy-
bracz albo po/2/stawycz Opy-
ekaldnyka

OrtOssol 14,2,w.11-29 -

14,3,w.1-2

W p.c. d.

-----750
albo wssy czole/6/szą w-
madborszkyem /7/ prawye V
layano albo /8/ nyelayano
ortel sprzy/9/szwolenym
gych dzedzy/10/nnego pra-
wa bandcz /11/ on duchow-
ny albo szw/12/yeczky az
on gym odpu/13/sczy az m-
aya vnasz or/14/tel bracz
albo ysz mogą /15/ po or-
tel donasz chodz/16/ycz
czyly czo gest prawo /17/
vwasz
Myasta al/18/bo targy albo
/19/ wszy czo leszą podwa-
szym prawem V (in iure theydbr-
gousi iacantes)

Wp. i. k. e.

-----7c
/22/ Mozely Opyekalnyk /23/
przedacz albo oddacz gy/24/
myenye thych dzyeczy czo
/25/ szye gymy opyeką /28/
GEstly powynyen /29/ przy-
szasznyk czo kv prawu /30/
przyszałg przydcz tam /32/
Mayaly okolyczna /1/ Myas-
ta albo wszy targy czo /2/
leszą wmaydborszkyem /3/
prawye layano ortel /6/ MO-
galy o proste rzeczi /7/
przed woythem besz gay/8/o-
nego szandu nakasdy /9/ dz-
yen zalowacz y odpowyedacz

OrtOssol 15,4,w.22-32 -
16,1,w.1-9

W. p. e. d.

-----93c
/20/ wroczyez bo thy pyena
/21/dze yvsz byly gego gdy
/22/ ge on wzał wszwą ob
/23/roną y obesczye y szny
/24/my dzalal podlug prawa
/25/ Woythowstwo /26/ albo
szolthy/27/stwo czo gye ku-
pyą /28/ wdzyedzyczstwo y
czo /29/ sznyego szluza po-
wyn/30/nye krolowy albo dz
/31/yedzycznemv panv /32/
yle wmarborszkyem /33/ pra-
wye Mozely thym /1/ tho, sz-
wano bycz *V (ou inre Meydbrungensi)*
lynszkyem prawye albo wny-
em bycz Czyly nyemoze

OrtOssol 59,1,w.20-33 -

sim. BTPhac 75

~~59,2,w.1~~

W. J. e. doc.

intra feodalia appellari et esse possunt

Mozely thym the swan tyje 93d
lynsz/2/kyem prawye albo
/3/ wnyem bycz Czyly /4/
nyemoze Sprawo /5/ Szolth-
ystwa y /6/ woythowstwa /7/
czo szą panszka /8/ lyens-
ka y lesza wm/9/arborszky-
em prawye /10/ thy the le-
szą y szlucha/11/ya w lye-
nsky prawo /12/ podlug pr-
awa mayd /13/ Pyssalysmy
v/14/vam ysze czlo/15/wyiek
moze dacz szwe /16/ dobyt-
he ygydacze gy/17/myenye y
nyegyda/18/soze komv chce
besz wszey od mod mowy sz-
wych przyrodzenych

W per. e. doc.

sim 001111 ac 75
OrtOssol 59,2,w.1-18

-----93d
lynsz/2/kyem prawye albo
/3/ wnyem bycz Czyly /4/
nyemoze Sprawo /5/ Szolth-
ystwa y /6/ woythowstwa /7/
czo są panskza /8/ lyens-
ka y lesza wm/9/arborszky-
em prawye /10/ thy the le-
szą y szlucha/11/yą w lye-
nsky prawo /12/ podlug pr-
awa mayd /13/ Pyssalysmy
v/14/vam ysze czlo/15/wyiek
moze dacz szwe /16/ dobyt-
he ygydacze gy/17/myenyę y
nyegyda/18/koze komv chce
besz wszey od mod mowy sz-
wych przyrodzonych

W p. e. doc.

V (in municipalis glim ure
Maydrungensi)

-----116d

/4/ MOzely masz d/5/acz
szwego y/6/daczego gymye-
n/7/yą zenye szwey czo
chcze /8/ kthory nyegest
woyth/9/owszkyego rodv a-
lbo czo /10/ gest p o tho
zaprawo podlug /11/ KTho-
ry czlowyek /12/ szyedzy
wprawie /13/ myeszczkyem
ma/14/ydborszkyem prawye
y /15/ tam bytem zyl albo
zy/16/wye Ten moze szwey
/17/ zenye
dacz wyano albo darowacz
na szwem stoyaczem albo
nyestoyaczem gymyenyv Czym
albo czo gest prawo pod

OrtOssol 68,3,w.4-17

sim. ortinc 91

W. J. c. Doe.

quod sedi scolastici officio
amplius processu non potest

-----97b
y /12/ czo naydą albo wczy
/13/nyą rowno staczy dzer
/14/zecz a tesz gdy by sz-
ye /15/ przyszasznyk starz-
al /16/ albo rosznyemogl
ta/17/ko az by nyemogl w
/18/yączey wprzyszaszny/19/
cztwe szyedzecz albo czo
/20/kole mv gynego za/21/
wadzylo albo gdy my/22/szl-
yl bythem do gyne/23/go my-
asta pocz y dacz /24/ by
mv pokoy a tho /25/ gesth
Sprawa prawego

W per. c. doc.

p. = funkcja tworczo. przyrostego

OrtOssol 60,4,w.11-25

rim. 05 Mac 18

V (in iudicio nullam propter
mansuetudinem habet)

-----119d

Kyedy gosczya... wydadzv
gosczyowoy za rąką albo
gynemv czlowyckowy

/28/ czosz tu nyecszyadl

w /29/ them prawye czo a-

lbo /30/ kako sthym maya

vczy/1/nycz a kako daleko

sz/2/yedząc szlowye bydl

/3/ącz ot tego prawa go

/4/sczyem ma bycz szam

/5/ BAndzely gosc /6/

gosczyowy al/7/bo gynemv

cz/8/lowycku czo thu wtem

/9/ prawye nyebydly

zarąką wydan o dług Tedy

woyth ma mv gy wydacz

OrtOssol 69,3,w.28-30 -

sim. OrtOssol 92-69,4,w.1-9

W pr. e. doc.

-----119d

Kyedy gosczya... wydadzv
gosczyrnowy za rąką albo
gynemv czlowyekowy

/28/ czosz tu nyeoszyadl

w /29/ them prawye czo a

lbo /30/ kako sthym maya

vczy/1/nycz a kako daleko

sz/2/yedzącz szlowye byl

/3/ącz ot tego prawa go

/4/sczyem ma bycz szam

/5/ BAndzely gosc /6/

gosczyowy al/7/bo gynemv

cz/8/lowyeku czo thu wtem

/9/ prawye nyebydly

zarąką wydan o dlug Tedy
woyth ma mv gy wydacz

Ort0ssol 69, 3, w. 28-30

sim. OrtMac 93 69, 4, w. 1-9

W. J. e. Soc.

v (m eodem ferto iudicio)

v (orthuac 91: we)

-----116a

nyechczely na przeczyw
themv od powyedacz they
na kogo then dlug zaluya
nablysze /31/ przydacze
sandy Jako /32/ przednymy
powod za/1/luge y to dzy-
edzyczstwo /2/ zapowyeda
wszchem dlu/3/gv Tedy ma-
ya to stoya/4/cze gymye-
nye podacz te/5/mv czo
zaluge oszwoy /6/ dlug w-
trzech blyszych /7/ szan-
dzech pothem sampi/8/erz
szlowye na kogo zalu/9/ya
nyemoze yvsz
oten dlug odpowyedacz

15 per. e. doc.

OrtOssol 68,1,w.30-32

68,2,w.1-9

-----34b

yako wyel/9/kye są wyny
/10/ NA to my przyszasz/11/
nyczy Skrakowa /12/ mowimy
prawo /13/ Gdy woyth szyć-
dzy nay /14/ gaynem szan-
dze albo /15/ gyndze szyan-
dze lkto ge/16/mv przepadn-
ye Ten ma /17/ gyemu poku-
pycz osszm /18/ szlagow po-
spolnych do/19/brych gyda-
czych pyąya/20/dzy anycz
wyączey ale /21/ wetrzech
wylkych San/22/dzech gdy
bywaya Gy/23/eden naszwy-
thego Ja/24/ną y pawla dzy-
en *gyst wyne oszmdryestath*
szlagow

OrtOssol 32,4,w.8-24

sim. OrtHaci 33

v (su tribus iudicis)

-----96c

na thego /1/ Maya albo mog-
a zalo/2/wacz wtrzech szan-
dzyech /3/ obyczaynewylosz-
nych /4/ Sprawa prawego /5/
DAley Jakosz /6/ teszczye
nam /7/ pyrwey pysszaly ysz
/8/ nyszadnego przyszasz/9/
nyka moga szandzycz /10/
gdy nyezawy tego es /11/
myssa barzo vnasz /12/ vlaw-
kly Co by nasze /13/ obes-
czye mvszimy w /14/ gynych
zemyach szv/15/kacz a dru-
gye tesz tvta

wmyescze anymamy stego prz-
yszastwa ktorego vszythku

OrtOssol 60,2,w.34

mm.Orthact8 60,3,w.1-15

W per. c. doc.

i (for the judiciary (bar))

V (Orthodox MA: we)

-----165b

/2/ BAndzely kom/3/v gego
gymy/4/enye sprawa albo
przed /5/ prawem zapowye-
dano /6/ a zbyeszy tego
nyetrze/7/bą pozywacz ale
ten czo /8/ ge zapowyedza-
l Ma szą /9/ przypowyeda
cz ydacz ge/10/go wolacz
wtrzech gyn/11/szych/ga-
yonych szandze/12/ch/a

nyeprzydzely ten /13/ dlu-
sznyk V (pro blisrydi)

tedy woyth ma themv czo
zapowyedzal wtho gymyeny
wyazanye dacz podlug pra-
va

OrtOssol 88,1,w.2-13

W. J. C. Doe.

V (tribus iudiciis)

Ort0ssol 125: w

-----175b

Gdy koko owyną o głową o
czyaszkye rany albo ocz
kole gynego bezsprawnego
czo szyą zaszło przesz
nocz

na tego ma/26/ya zalowacz
wtrzech /27/ blyszych sz-
andzech Ama /28/ go wola-
cz kv prawu /29/ anye
trzeba go kthemv /30/ po-
szlem poszwacz Nye /1/
Przygdzely wtych trzech
/2/ szandzech oczyszczyacz-
szye /3/ Tedy moga gy sz-
kazacz /4/ wynnego y osa-
dzycz gy /5/ zatwyerdzycz
podlug prava-----

W por. c. dec.

Ort0ssol 91, 3, w. 25-30 -

~~91, 4, w. 1-5~~

V (in his tribus iudiciis)

-----175b

Gdy koko owyną o głową o
czyaszkye rany albo ocz
kole gynego bezsprawnego
czo szyą ząszło przesz
nocz

na tego ma/26/ya zalowacz
wtrzech /27/ blyszych sz-
andzech Amą /28/ go wola-
cz kv prawu /29/ anye

trzeba go kthemv /30/ po-
szlem poszwacz Nye /1/

Przygdzely wtych trzech

/2/ szandzech /oczyszczyacz-

szye /3/ Tedy moga gy sz-

kazacz /4/ wynnego y osa-

dzycz gy /5/ zatwyerdzycz

podlug prava-----

OrtOssol 91, 3, w. 25-30

rim. Othhae 126 91, 4, w. 1-5

125 p.c. Sec.

v/in iurisdictione)

-----202c
Wyznaly ktho ysz wynowath
na kthory czasz nyepzew-
loczenye

aten czasz /13/ mynal ny-
emaly goto/14/wych pyena-
dzy a chcze/15/ly powodo-
wy zastaw/16/ycz stoyacze
gymyen/17/ye wzacladze
tako do/18/bre yako gest
ten dlug /19/ Czo lezy w-
them ze pra/20/wye Szlo-
wye wthem /21/ woythowst-
we czo kte/22/mv sandowy
szluscha

Tedy powod mussy to przy-
yacz a ma ge tako dlugo
dzerszecz w zacladze asz
ortelem dobadze

OrtOssol 102,2,w.12-22

sim. Orthaus 139

W p.c. Doe,

wstawiany, aby odtychczas sądze kaszde sądy
 abo reky sądzili poczawszy ode szaranyu aż do
 dzewyatey godziny, to gest do polwóny, a gdy-
 by tego dnia wszystkie rzeczy nys dokonali, to-
 dy krenye wazaszony stron ywstrzeystego dnia
 do teyze godziny naya posywana rozprawas.

/22/. O rozgodzonym rzeczy w sądech.

/A/by łącznyey rzeczy w sądech odprawa-
 li, chaszey, abo sądze nyewaszac sobie person
 bogatego abo wbagogo, ale podług wżady posy-
 wających, to gest sapiersa z gyszczen wegaw-

vstawiany, aby odtychnyast sądze kaszde sady
 abo roky sądzili poczawszy ode szarany ass de
 dsowyatey godziny, to gest de polvónya; a gdy-
 by tego dnia wazytkych rzecsy nys dekenali, to-
 dy krenye wozassanya stron yvstrzoystogo dnia
 de toysse godziny naya posywane rozprawyas.

/22/. O rozgodzenyv rzecsy w sądsch.

(A)by lacznyey rzecsy w sądsch odprawa-
 li, choseny, abi sadze nyewaszacs sobis persen
 bogatego abo vbozego, ale podlug vrizadv possy-
 wayacznych, to gest sapiersa z gyszczem wegwan-

-----202c
Wyznaly ktho ysz wynowath
na kthory czasz nyepzew-
loczenye

aten czasz /13/ mynal ny-
emaly goto/14/wych pyena-
dzy a chcze/15/ly powodo-
wy zastaw/16/ycz stoyacze
gymyen/17/ye wzacladze
tako do/18/bre yako gest
ten dlug /19/ Czo lezy w-
them ze pra/20/wye Szlo-
wye wthem /21/ woythowst-
we czo kte/22/mv sandowy
szluscha

Tedy powod mussy to przy-
yacz a ma ge tako dlugo
dzerszecz w zacladze asz
ortelem dobadze

OrtOssol 102,2,w.12-22

W por. Soc.

V (in iurisdictione)

-----143c

Szyagnal ly kto po od vma-
rley rancze po gymyeny
ten ma tho vpewnycz

stoyą/17/czym gymyeny w
/18/ tem ze prawye a pr/19/
zydze ly ktory gyny /20/
po them myenyacz sz/21/ye
blyszym ten to ma /22/ v-
kazacz na krzyszv sz/23/am
szwą ranką Jsz /24/ temv
vmarlemv ta/25/ko blyszko
przyrodzon /26/ gesth jako
przed gayo/27/nym szadem
wymo/28/wyl tedy przysza-
szny/29/czy maya naydz hy-
/30/ wyrzecz
ktory sznych gesth blyszy
y temv maya dacz wyazanye

OrtOssol 79,2,w.16-30

sim. Ort/luc 105

105 pr.e.doc.

-----12c
/20/ Mógaly kogo przyczysz
/21/nącz kv przyszandze
kye/22/dy by kto nakogo
załował /24/ Dзецzy moga
swą /25/ oczczyszną albo
przymar/26/le gymyeny ro-
wno m /29/ Aząly czy tho
szgynych /30/ stron albo
zyem rowno /31/ blyszy prz-
yrodzeny /1/ Czyągaly ktho
po od/2/vmarley gymyeny
tem /3/ ma tho vpewnycz
stoya/4/czym gymyenym wth-
em/5/sze prawye

Ort0ssol 19,2,w.20-31 -
19,3,w.1-5

W p.c.d.

W cum loc.

Przyrzedny mye przed oblycbe sty-
naczką thwego, gdy stana w groz-
nem standrye

Mar 69

W (cum loc.)

1

Przyrzęgam... sprawiedliwosci wzyracz jako
~~widowam~~ tako syrotam, goskerowzy jako stan-
sadowy w temto prawe. ~~XXV~~ XV / tab. 539.
p. post.

W cum loc.

266 Jaco Jacob ftogo Smicolaiem Wro-
czech | aroforalimu fzezcz¹) cop-
czew

stać w r. - uczestniczyć w sporze
toczonym przed sądem
toczyć spór sądowy

1391 Pau nr 266

Lehn ? nr 1071

sim. 1396 Pau 10 nr 5369, 1399 Ksi-
cia nr 141, 1413 Kłmas I nr 1991

W cum loc.

Taco mÿ pomofzy bog † Jaco to |
fwacczø^a) ifz Czewleÿ ftoyans^b)
y fwy|schachem^b) wroczech y yonl^a)
iego | kmecza — — —

a) *L. 2428*: swaczø, yorol.

b) *Hube 47*: swaczø, stogans, swysel

1399 Kóscian w 141

W cum loc.

444. Tako nam pomozi bog yfwanti | †
iacoto fwatezimi yze Orfula Mat|ka
Stroniflauiney [[e]]¹⁾ Dobeflaw
Qui|leczfkego nenagabala opofak
Chwa|lini ani fznim wroczech stal^(a)
trzi | lata minoła |

1400 Pozn nr 444

Piek VI nr 43

sim. 1420 Ptas VII nr 1941

1488 Zapiski nr 1626

W cum loc.

45. yafmi przitem bili yaco Michal
fzaftauil philipowø dzedzinø ftogø
fnim wrocze

1402 Kol nr 65
sim. 1407 ib. nr 200

stai = być obecnym na rozpr. sądowej

Ad cum loc.

Jacom ya Nicolaya nye szyl na dobro-
wolnym targu gwałtem... w Warszawie,
sobyancz sz nym w tozce

1463 ~~6000~~
Rkbr VIII a 54

W cum loc.

Jako... gya... nye odeoyl gyege...
magyancet st nyen postny... i tolu
sthoqyacy

'ucieczniczy w epoce bo-
crony przed sddm'

1496 Zapławszt w 1769

W csem loci

stai w prawie

840(158v) Tako gim pomozi bog ý fwan-
ti † | yako tho fwatczø yako Scze-
pan | ftoÿø Szloczfkým wprawe.
fzedl. | naÿego prawø dziedzinø po-
lamal | mu fczepy ÿgrufzký po-
trofzl.

1411 Poznań nr 840

W cum loco

Jaco to fwadczimi two Chile |
[[d]] gdi vmarl buguflaw teti woy-
czech | ftal fnim [[p]] wpraue od-
czirzi grziwni

L. 1967.

V (pro tedi)
V (x Bogusławem)

procedura sąd. rozk. sądowe,
postępowanie sądowe.

1397 Rosjanie w 80
sim.

15 cum loc.

Jakom nigdy Jaska ne bil nozem
stoyfoz st nym w prawe

1414 Koscian nr 512
sim. 1423 ib. nr 970, 1428 Kalur 1014

W cury loc.

ato cfo

1019 vezýnil | {to [vezýl] vezýnil stoýacz
fam|na wprawe}

v (pro se)

1428 Val nr 1019

10 cum loc.

Sampyert...., gdy nyc stoy ro standze
(reus non parens in iudicio) o dzedry-
na, ... powod... dzedzyni zisore

tam gdzie 1402 Kal ro roce
stać w sędzie o byz obecnym
na osprawnie sędowej

Sul 7
sim. ik. 29

W cum loc.

O kthore reni Stephanus na Mychala
zhaloval, thy mu zadal... s nym sto-
yancz w pozwyede

1456 Zapisk nr 1044
sim. 1462 Ozr s. XLI

W. cum loc.

Yakom ya thako dzelyl, hesh ssa
Pawlovi *them yas dosthad, ho lethori
ssza, hobichodra w prawye

1461 Zaplwatst nr 1097

spierac siq o cos
obychodnie sig w p = dohodnie prebensi s d lawie

W cum loc.

Tham woi nyl..., gdy ma..., ranyl
ste mna w porzewe shoyacz

1471 Zaplwast nr 2956
sim. 1465 Zaplwast 102

if (cum loc.)

Yako ya nye ^xprayselth ... do gospody yego,
goly. stal s moya zona, w pos nye

1475 Wolff Zap. 102
Zap. 102

W cum loc.

we

Bo ty dziedziczem * bodzest
we wrode poganoch (tu heredi-
talis in omnibus gentibus)

Fl 81, 8; sim. Pul

M: dwoiny dziedziczen sy wroystkie narody
W: ty od dziedziczen sy wroystkie narody

W cum loc.

Sędziy będzie w narodzie
albo w pokoleniach (iudicabit
in nationibus)

Fl 109, 7. sim. Pul

P: będzie sędzią sprawował pomiedzy (i nad) narodami
W: będzie sędzią narody, w ts.

W cum loc.

Bydło wozyniły w nyd. ^(n. krolad i wielebnyde) ~~spysan~~
spysan (ut faciant in eis iudicium. conscriptum)

Fl 149, 9, sim. but

szd spysany = wyrok ogłoszony na piśmie

W: aby wozyniły na tid prawo nakazane = aby wozyniły nad nimi
M: aby wozyniły na tid wyrok zapisany ^{szd napisany}

W cum loc. .

Ute Xpus od drewna w narodach
kopalnych opycha jest ozakayfory
przystojnym

Put 95 arg.

V (cum loc.)

Christus... rex?... me pryncem ja krolowai
czasnie, ... alem pryncem krolowai siecmie
w prawdziwych ludziach Rom. 783.

W cum loc.

105 [Czo Jacub Micolagewi dal wina
vtem] | Jaco to iwaczø Czo Jacub
Micolaga ob|szalował vtem gý po-
twarza etc.

ale Hubert 66, o to je potwarza, bial 46. o mgiolowstwo

p. = rucni ostroczka, ostroczka,
szkalaroni, obmanial

1391 Pozn. nr 105

Leksa I nr 984

W cum loc.

212. czo Jakup²) izaloual na | <Sz>big-
newa, vtem gy potwarzil, sefze-
gemu to | <ne> ftalo

p = bezpodstawnie,
owocnie, odwrócić

1396 Pozn nr 212

Lehn 1 nr 2273

Hube 26 nr 302

W cum loc.

Cristinus... Potassium

Inplicitia tua ^u v. ^u Superavit colq. n. s. lachere
przyganil 1400 Schpp. VII ~~1819~~ 475

p. - zakwestionowanie czyjei m. lachere.
uczynić s. s. t. c. t. y. e. m. u. s. m. lachere

W cum loc.

Jaco Barthofzeui dzieci prawo Czir-
pali | akto ge/wczem przeprzal, to
gich ope/cadlnik placzil

Piek. 949.

V(x. dzieci)

przeprzeć - dokonac zgodzenie,
prawnie

1405 Koscian nr 278

W cum loc.

861 Tako gim pomozi bog y fwanti | †
Jako tho fwatezø Jako Olbracht |
a Michal Tworkowo dzedzinø | wi-
trzymaly daley trzidzefzezi | lath
a wtem gich nigd nigdi²) | prawem
negabal

gabrać - oskarżać, porywać

1415 Pan in 861

W cum loc.

1527

(68av) Tako gim pog pomofz † Jako
pan Mi | czek fofteÿ czanfei polo-
uicza vidzerzal | mimo Trzÿdzeſczy
lath afftem go Jan | negabal |

1430 Pozn nr 1527

W cum loc.

1019 Tako gim etc. yfz gych oczecz [y]
y. | oný potem polowicza ludom fpo|
koyne widzerzely mimo trzydzefcy|
lat oyafz nanye Jø Juta zalowala
(68) a wtem gych nigdy nykt p^{ra}-
wem ne | vgabal

ngabać - oskarżyć, porwać
u. przesunąć i porwać do sądu,
dotrzeć sądownie

1418 Pocz m 1013

nt cum loc.
w tem

Primus sic iurabit: Tako gemu
pom^ozi boog. yfwanta Ew^angelia |
Sed alii testes dicant: Et sancta
cruz | Jako tho fwacz^o. yz Sz^o-
lecztwo wb^y|scupiczach. xanza yka-
pitula. Cofczola | poznanski^o wi-
trzymal^y trzidzieszc^y | lath y trzi
latha dobrowolne, a wtem. | gich
Swan^ozek. an^y yego Star^oz^y | pra-
wem neugabal^y. — — —

a) Przyb. 12: Ewangelia, Swanszek, st

1417 Kościan ms 634

W cum loc.

~~Lato~~

ÿz woÿtek ÿ Stachnik w^owark. |
w wuochlÿ mimo trzÿdzefczÿ lath |

wÿtrzymalÿ dobrowolne awtem |
gich nigth prawem neugabal | ogenfze
vbifzca fwimÿ szoftra | nane zalo-
wala.

1418 Kościelną nr

1420 ib. nr 762

655.

655a.

708

27

Wp) - cum loc.

dawayfor

Verynily q. procuratorum... ~~potestatis...~~

* posrelko moer we wszystkich swych rzeczach
ca 1428 Pp. I, 429. ~~Dojane rzeczy no mylosory ben.
doer porzaly sory mady namo 480. zastawia.
my dedimi nasze... w dyssonera gregwe sy.
robym g'ssy 481. Do matina f. ayolthay 495.~~

377

W cum loc.

Ecce me deputavit al. idal in prin-
cipali pecunia al. v ysonnye

d. - skazni, ukazni

. 1444 1767 XIV 156

sim. 1453 1767 XII 230

15 cum loc.

Мьяноранне zachocce w grze-
sodech (nominatio in delictis) nye
ma mjesocce

graca = przestępstwo, zbrodnia

Sul 9

1
W cum loc.

O sandraach... a o tokow (proso-
kodi) w rzechaach dziedzinych,
kales dluge maya, bioz

Sul 24

ut cum loc.

Przygodzili się, genemu s nych
w dziedzinie rzeczy (in heredi-
taria quaestione) precyzyjnie sobie
skazanie sądowe wstąpił

Sul 38

sim. Great 28

gdy bracza abo 28/ syostra z bratem oczczy-
zną bada oddzeleny, a ktemv przyzwala abo /
geden z nych przyzwoli, tedy drugi potem nye
mosze wrzeczycz, ale ma trzymacz tako, yaco
drvdzy, wygyawszy o czasz, czsoby nany przy-
slvszala, e ta mosze mowycz. Aczlyby bracza ak
brath, syostra w oczczysnye nye byly rozdziel
a tako aczby nyely lyata rostropnosczy, tedy
vstawyamy, aby w tey dzedzynie, ktoraby byla .
nagabana abo gdzie gyndze przez wosznego lystem
Dzial. 2

-----
pozewnym dano jawny rok, na ktorem tako na
stacz, acz kto ma mowycz czso ktey dziedzinye,
abo ysz by byla gego abo ktore prawo w nyey
ma, aby stanął tego dnya thv abo tv na rok
vkazonem praw swa vkazal abo poloszył. Paknya-
ly tako pozwany na te ystem pyrwm rok
stanye, vstawyamy, aby sadza tym rokyem dze-
dzyną skazal stoyącymv na rok pyrwszem.

W cum loc.

W drodze sthwy przekonany
czas stracił

P. = kazać coś komuś, pokazać
sgłosnie, prawie, wyjąć oparte

Sul 58

10 cum loc.

Kylekoli... syadictic 10 yego slyadi-
vye)... bilbi sestomokan
(in sua nobilitate)

Sul 103

W cum loc.

Michael actor non paruit et Johannes
ipsum condemnavit... in amissione
ipsius cause al. 10 oblyczow

1454 AGZ XIV 422

oblycie - odmowienie rozstrzeni powoda
a. - programie sprawy w srodnie

W cum loc.

Johannes... "condepravit... Stanislaum...
et Annam... tanquam actores pro
amissione al. ro 7gubye

1466 1767 XVI 35

W cum loc.

Niesprawiedliwego w jego niesprawiedli-
wości * potępią (quem impium
condemnabunt impietatis)

BF Deut 25, 1

BF: winnego ukara

[rej: kogo] [suznaw] niesłownym, ośdaz za niesłownego

-----24a
albo gy/19/myenye zapowye-
dacz /20/ albo luczką rze-
cz mowicz /21/ a tho wszy-
tko nyemoga /22/ rowno do-
konacz a thakosz /23/ szye
moze stacz zamyeszka/24/
nye albo czo yest Sprawa
/25/ NA to my przyszasz
/26/nyczy Mowymy pra/27/
wo pospolny poszel /28/
Moze dobrze Rzecznym
/29/ bycz Gdy szye ostrze-
sze acz /30/ nyezamyeszka
tego wrze/31/ czy czego
szye podyal

OrtOssol 28,3,w.18-31

sim. OT Hinc 25

*quod nullum premissorum negligat, quod ad offi-
cium dinosaurum pertinetur autem*

W. e. d.

V(m causa huiusmodi)

-----56a
/16/ Gdysz ya mam czwar/17/
tha cząszcz tego domv po
/18/ swey zenye a zona mo
/19/ yą szobyte na swą cza
/20/ scz nyzadnego opyekal
/21/ nyka wybrała any /22/
mogła mymo myą /23/ spra-
wa wybracz wtey /24/ rze-
czy tego ya czyrpyą /25/
gwalth od pyotrą na /26/
swey czwarthey częsczy /27/
ysz on przesz mey wo/28/
ley wczągnal wthen /29/
dom

W. J. C. D. A.

OrtOssol 42,2,w.16-29

Mac 48 1919

Λ (in nulla causa)

V (Orthoac 94: nyzadney)

-----121d

czyly Mogą ge odrzvczycz
aby nyeszwyathczyly any
przyszagaly

albo czo gesth /4/ prawo

podlug prawa /5/ MAyący

ludze nye /6/ mogą wzad-

ney/7/ rzeczy szwyathcz

/8/ycz a mogą ge odrzvcz-

icz /9/ podlug prawa pra-

vego /10/ Pownyly dzal

/11/ mayą wsząncz /12/

dzyewczyny dzyeczy bandz

/13/ zenczyszną bandcz

mascz/14/yszną gymyenyą

gey /15/ oczczą albo ma-

czyerzysz/16/ną sparop-

czyny

szlowie stey brathą dzye-

OrtOssol 70,3,w.3-16 czmy

W por. e. Soc.

p. - dowiść winy, wykazać winę

-----54a
 /8/ nyszly gdy by gy prze
 /9/ wynyly wczem podlug
 /10/ prawa prawego ma /11/
 MAly ktho kr/12/amna komo
 /13/ rą albo dom Rolą czyn
 /14/ szową temv gey szye
 /15/ nyetrzeba odrzekacz
 besz /16/ gego woley ally-
 sz by ge/17/mv zaplaczono
 atesz /18/ pańszkye czyn-
 szę czo ge /19/ szaszyad
 szaszyedzal mo/20/gą pocz
 wzaplata zata /21/ rolą a-
 gdy szye stanye /22/ zap-
 latha Maci Tac

12 per. p. doc

V (pro qua periturus factus sit)

-----112c

/19/ Na kogo chcą do/20/
konacz krzywo/21/przyszą-
stwą tho /22/ muszą gemv
o tho wy/23/na dacz przed
szandem /24/ opowyedzecz
V (krzywo) gemv tho, /25/ wczem przy-
szagl wy/26/sznaly on to
albo ma /27/ podnym doka-
zacz to /28/ gymyenyne 0
kthore /29/ wyedzacz przy-
szagl /30/ tako nayn do-
konano /31/ krzywoprzy-
szastwą

J straczył szwa czescz J
pravo a gesth zostal bez
prawą

OrtOssol 66,4,w.19-31

rim. Ortillac 89

W p. c. Soc.

v (in causis huiusmodi)

-----161b

ale vczynnyly kto ktora
nyesprawna rzecz wyazany
czasz tego nye bronyą
wyąszane czassy /29/ ban-
dzely wffaczon za /30/
goraczą wthakych rze/31/
czach mogą ortel naydcz
/1/ J wyrzecz podlug pra-
wa /2/ MOzely w wya/3/sa-
ne cassy pr/4/awowacz sz-
ye y zaklady /5/ opowy-
dacz szlowye acz/6/by kto
chczal kupycz dacz /7/
wolacz y role wszdaczy
/8/ ortele
natho wyrzecz czyly nye-
moze albo czo o tho gesth
zaprawo po

Ortossol 86, 2, w. 28-31 -

sem. Orthrac 117

~~86, 3, w. 1-8~~

W p.p.e. doc.

(Inuquam re aliqua con-
dictus est)

-----197d
Naydzyczye waszem prawye
czo on za tho ma czyrpye-
cz albo czo zatho przepadl

Tedy /24/ opowyedzal ten
yacz/25/ecz szwym rzecz-
nykyem /26/ tako gdysz
yaczstwo cz/27/yrpyal ny-
ewynne /28/ any ya tych
lysthow /29/ nossyl alem
ponye /1/ Poszlał a stoyą
thutha /2/ yako czysty
czlowsyk /3/ ktorysem w-
nyzadney /4/ rzeczy nigdy
nyepzew/5/yczazon naydz-
yecz wa/6/szem prawye
nyegestem ly yą blyszy
bronzycz szwey szygye y
gymyenyą nyszly by mye
кто могł прешшвыатчызч

W. J. p. c. Soc.

Ort0ssol 100,2,w.23-29 -

sim. Orthrac 137 100,3,w.1-6

/30/ albo na targowną bo
 /31/zy pyenadz szlowye
 /32/ zadathek albo ktho
 sye /1/ wyesznye a ktho
 szye /2/ tego wyszna ta
 targo/3/wna na stacz ale
 /4/ kto szye gego zaprzy
 tego /5/ mayą przypuszczy-
 cz /6/ ku przyszandze bo
 w /7/ maydborszkyem pra
 /8/wye nyemoze nyko/9/go
 przeszwyathczyez /10/ po-
 dlug prawa wthy/11/eh rz-
 eczach wszytkych /12/
 GEsth ly czlo/13/wyek dlu-
 zen /14/ a wydze Smyasta Mac d

pi. nycisinye zgodzenie

W per. c. doc.

extima ego sibi iustum feci

-----204c
Ten przyszasznykow ortel
layal ten krzesczy an y
wyrzekl przeczyw temu ta-
ky ortel

Gdysz wsz/19/yczy ludze
zydy zową /20/ kwrwyszyny
tedy ya ^{zjemie} /21/ wthem nyzad-
ney krz/22/ywdy vczynyl

alem /23/ go prawye layal
a /24/ nyetrzeba mnye za-
to /25/ pokvpycz podlug
pra/26/wa y czyagnal szye
/27/ o tho do krolewszkye
/28/go stolczą ytesz wnye
/29/myeczszkye prawo y

dopvsczyly gy tamo y woy-
th Take aby ortel tego w-
gayony sand przynioszl

OrtOssol 103,1,w.18-29

sim. OrtOssol 140

W p. r. d. d. d.

...w tym miejscu ...

a prziaczelom zabytego schesz grzywien; pa-
klyby nye myal czym placzyez a bylby yath, te-
dy glowa za glowa.

/62/. Geden ma bycz powolan o maszoboystwo.

/G/dy trze abo wiaczey byliby pomowieny
o maszoboystwo, aczkoly podlug starego prawa
ten, czso kogo pomowyl w maszoboystwie, san po-
przysyagl, a tym w vynye y w glowie bywaly po-
tapyeny, przeto wstawiamy, aby gednow dane wi-
na abo pomowyon o glowa y poprzyssyaszon przez
tego, kto nany mowy; ale drvdzy moga bycz po-

6
We (cum loc.)

Pomowil gy bycz słodzegya ..., gy we czerzy gego
przechrivko Bogu et iusticiam nepodobne v=
smi'crayocz. 1474 Tab. 540.

W cum loc.

Błogosławiony mój, zegośt nye
wynawał bog w grzeście (cui
non imputavit... peccatum)

Fl: jamuś nie potbył... grzechu Put 31.2

BT: Wórcun J. nie przypisuje winy

W (cum loc.)

Matka poczęła ... narzekać... : O mój syn-
ku najmiłszy... nie najdę ci się, nie będę
rywa, będziesz winien w śmierci twojej rasme-
sonej matki Rom. 697.

V (cum loc.)

Tu się natychmiast pokryły rozmaite
niechęty przeciw miłemu Jezusowi, pomawia-
jące go (!) w rozmaitych psych. rzeczach Qom.

749.

H

Tedy rekrutem Pilat... obierzy się, jako
[w]ielkich się rekrut pomawiają Rom.

772.

15 cum loc.

Estne hoc verum, quod tibi im-
ponitur ut crem crya synagoga
(leg. winija)?

ca 1500 GJKas I I 79

W cum loc.

Urozaw Thus gromadi, any oru k
nyemu gida, geny pre sdrawy, ...
pyacti pre dziwi a podsłuchanye ge-
go albo pofactenye w slowye

Р. с. притягание;
притягание когоś на
названій и, притягати

XV med. R XXII 235

kszanu thy mo/9/ze woyth
 zaraczycz aby /10/ prawu
 staly przed szwym /11/ Sa-
 ndzą albo przed praw/12/em
 alle bandzely kthory /13/
 czvdzy czlowyck wgora/14/
 czey rzeczy wktorem szlem
 /15/ vczynku wffaczon then
 /16/ muszy przed naszym Sa
 /17/ndzą vnasz y prawem
 /18/ mvszy bycz praw may
 /19/ Woyth nyem/20/oze v-
 pewnicz /21/ nykogo ktho
 zaluge na/22/ kogo gynego
gymyenyem tac

W por. e. doc.

kszanu thy mo/9/zę woyth
 zarączycz aby /10/ prawu
 staly przed szwym /11/ Sa-
 ndzą albo przed praw/12/em
 alle bandzely kthory /13/
 czvdzy czlowyek wgora/14/
 czey rzeczy wktorem szlem
 /15/ vczynku wffaczon then
 /16/ muszy przed naszym Sa
 /17/ndzą vnasz y prawem
 /18/ mvszy bycz praw may
 /19/ Woyth nyem/20/oze v-
 pewnicz /21/ nykogo ktho
 zaluge na/22/ kogo gynego
 gymyenyym

W. J. J. doc.

W

loc.

Bandze by ktory... czlowiek w goracej
nocy w ktorem silem wczynku wffa-
cron, then muszy przed naszym san-
dra... bycz praw.

Oct. Kab. 189

~~12¹ XI S. 189~~

ale bąndze ^{<u>}/33/ vfaczon w-
gorączey rzeczy /1/ zawol-
al zalował ly na /2/ kogo
o rany albo o ma/3/zoboyst-
wo Tego maya /4/ poszwacz
przed prawo /5/ Tedy zagor-
aczą podług /6/ prawa . ku
gego prawo /7/ a prawowacz
szye sznym /8/ aby zaszyą
od powye/9/dzał Nyeprzydze-
ly prz/10/ed prawo zanocz
y zą /11/ dzien tedy moga
gy za/12/twyerdzycz sprawa
prawego *(nisi deprehensus fuerit
in facto manifesto)*

Wpoc. //
Wpoc. //

OrtOssol 31,4,w.32-33 -

sim.Orthlac31 ~~32,1,w.1-12~~

✓ (u. gomygd. reczad. in eo)

-----114a

ale gey takye od vmarle
stoyacze gymyeny
nyemoze od/26/dacz przesz
przyszwole/27/nyą gey bl-
yszych przy/28/rodzonych
podlug pra/29/wa prawego
a tho gest /30/ Sprawa
maydborszkye /31/ IAKo
wyele lath /32/ ma myecz
dзецzą /1/ Acz by Slowye
mya/2/10 latha a wkthor-
ych /3/ leczye moga gye
szandz/4/ycz o gorące
rzeczy gdy /5/ wnych

zagoraczą wphaczono

OrtOssol 67,2,w.25-32--

um. OrtOssol 9067,3,w.1-5

Wp. c. Soc.

V (in facto manifesto)

-----200b

czo on mnye wyną dagye
wthem nyewynnyenem y ch-
czą szye tego sprawycz

yako pra/3/wo naydze a-
gdysz on /4/ prosto na-
mya zalow/5/al anym vf-
faczon w /6/ goraczey
rzeczy azalym /7/ yvsz

ya nyeblyszy sw/8/oy zy-
woth y czescz og/9/nacz
sam swa ranką /10/ odycz
y praw bycz albo /11/
czo gest prawo o tho
przeciwy temv rzekl po-
wod

W p.r.c. Soc.

ujść na goraczey uctym!

OrtOssol 101,3,w,2-11

rim. OrtMac 138

-----9d
/20/ Pytalysczye nasz opira
/21/wo wgaynem Sandze /22/
wszdał geden czlowyiek /25/
Pytalysczye nasz 0 /26/ pr-
awo wgaynem san/27/dze prz-
ywyedzeny szcha /28/ gyat-
czy czo są w go/29/rący-
ey rzeczy /17/ Gdy by ktho
czo nyev/2/rzadnego vczy-
nyl yako /3/ zabył czaszko
vranyl /4/ albo czo gynego
takyego /6/ Gdy by wyazany
cz/7/asz glowa zabytho al
/8/bo czokoly gynego ocz/9/
by goraczy szand

Handwritten notes:
p.i.d.
M

Handwritten note: Felicit

OrtOssol 17,2,w.20-29 -

~~17,3,w.1-9~~

W - in

In iudicium banitum allati sunt homines, qui detenti, yancy, sunt pro homicidio et wlneribus monomochalibus, smyertelne, in facto manifesto, v goraczey rzeczy, cum clamore

OrtRp 41, 1

V (nullo criminali facto sit
deprehensus)

-----198b

Oprzemyenyenye rzeczy ny-
kogo maya yacz any nagego
zywoth mowycz a gdysz ten
gosc znyzadna rzeczą yath

any wczem vffaczon /19/

any on sam tego ly sta

/20/ przynoszl Tedy on

gest /21/ blyszchy swą

sygyą y /22/ gymyenyne br-

onycz ny/23/szly by kto

takiego mo/24/gl przeszw-

aczycz podlug /25/ prawa

prawego ma /26/ PJtalys-

czye /27/ nasz o prawo

/28/ thymy szlowy /1/ Ge-

dna pany przyszla /2/

przed woythą y zalow/3/a-

la mv

ysz_gey_czynszownyk_szbye-

OrtOssol 100,3,w.18-28^{zal}

OrtOssol 100,4,w.1-3

W
Apr. 1. Soc.

V (in formatione seu prescriptione
foret detentus)

-----183c
gdy by kv prawnu nyestal a
przeto by wynon o glowa
y o czyaszkye rany
albo /8/ o gyna nyespraw-
na /9/ rzecz a then tho
taky /10/ zczwyrdzony by
wthym /11/ vffaczony
przywye/12/dzon przed sa-
nd trzeba/13/ly na tego
nathych/14/myasth doszwy-
athczicz /15/ czyly bez
doszwyath/16/czenyą maya
gy osa/17/dzycz o taką
rzecz ocz /18/ gest zacz-
wyerdzon al/19/bo tesz
gdy by gy nykth chczal
foldrowacz

W. per. e. doc.

OrtOssol 94,4,w.7-19

sim. ortthac 130

5 (cum loc.)

Orso iest na nasz szalowano, w tem sye niere
^(pro 111)
na snogem, lichom tho xperiniti tea gwalt,
besny liti tege dnye w Pacosy crali dren
ot slunera, wschodu do slunera zachodq
na gync dredrynye...

~~1427 Bibl. Warsz. 1861 III. 40.~~

1423 Kal nr 700

V (de quibus fatetur)

-----164b
Thyto dzyeczy chcza aby
tapanny wzythky dlugy po-
lowyczą placzyla yakosz
ma thego gyemyenya polo-
wyczą

Ta pan/16/ny mowy ysz ny-
zadn/17/ych dlugow chce
pla/18/czycz pomocz alysz
gey /19/ to prawo szkaze
o tho /20/ wasz proshyny
navcze /21/ nasz czo tho
gest o tho zaprawo /22/
Czokoly /23/ tą zona sweg
go /24/ maza vmarlego /25/
dlugow raczyla y w /26/
ktorych szyą szną
ty ona ma zaplaczycz a
moze rowno gynym ludzom
podeprzecz są

OrtOssol 87,3,w.15-26

alm Orthoc 118

W per. c. Sac.

V (cum loc.)

Judas... nekis: regresytem, wydawczy i
redakcyjny krew niewinny. A w tym
wznawal sie w trojakiem miejscu, we dra-
dzie, w mejszojstwie i we rosci Polm.

759.

W (5x) cum loc.

406. Tako mi pomozi bok yfwanti |
krz(i)s¹) iaco to Swanczimi yfz
Ramfz | neuinouat witch trzidfzce
z(o)lotich | ani wtem poftawczu²)
{a}ni witch pan|czi¹) krziwnach {a}ni
witch zamoftra|lech {a}ni witch
zodlach ani tego | vzitka ma. —
— —

V<rie>

1399 Pozn m 406

Leben I m 3066

Hube 26 m 396

10 cum loc.

Yste w czem Włodzisław Maczek
wynawał, w tem jest Maczek
praw

1400 STAPP II no 647

praw = niewinny, oczyszczony
z winy, uwolniony od
uwoleń od posądzenia, skazy,
umieszczenia

W cum loc.

608 Tako gim pomozi bog y fwanti | †
ocz mi dal Jacob winø oran|coyem-
ftewo¹), wtemyefmu v praw |

v (leg. ješm mu)

Moz Pozn nr 608

Piek v̄ nr 1126

W cum loc.

609 Tako gemu pomozi bog y fwa{ti}¹) |
† ocz mi Jacob dal. w yno oran |
coyemftewo¹), wtemefmu praw |

1407 Pozn w 609

Piek w m 1126

W cum loc.

przethofz mÿ fwyathkowye
czfo gefz | pan Starofta zalowal na
krczona oth | krolya othy wfchiftky
rzeczy kthorimy | gy wÿnÿl oth
krolya, thako nam po | mofzy bog
y fwyanthy † yfze tho | Swyacz-
czimy yfz gefz krczon wthych |
wfziftkych rzeczach praw prze-
czyw | krolyewy ÿ przeczyw korunye |

1652

1435 Pom w 1652

W am loc

~~Suzaczczimny~~, ysz gest Ikoron w tych wzri-
stych rzeeryach praw poroczynw krolzemy

1435 Pocz. 283

szkicownik postać... Liber fuerit

-----172d
 przepadły tesz o tho woy-
 th czo Jszy tedysz nyedo-
 konal prawa y then rzecz-
 nyk czo przepadł
 czo wzał py/6/enadze atey
 rzeczy nye /7/ dofoldrowal
wthem ten /8/ mordarz ge-
st proszen kro/9/lewszka
proszbą ykaza/10/nym kro-
lewskym /11/ BAndzely
 przysza/12/szny woyth od
 /13/ szwego pana wy/14/
 nowan przed prawem /15/
 Jszy to thą rzecz chcżacz
 nye /16/ do szadzyl slow-
 ye nyedo/17/konal

W p.r.c. doc.

znaly tho przed prawem Te-
 dy on gest vczynyl na prz-
eczywko szwey przyszadze

OrtOssol 90,4,w.5-17

sim. Ott lic 124

p. w. w. od zobowiązań, zastawów, dług

de quo me inculpat,
innocens sum

-----200a
potem nayne zalowal przed
gayonym sandem thymy szl-
owy

zalvya na/21/yn ysz on me-
go brata /22/ albo gynego
przyya/23/czyela geden
noszem /24/ bez prawa
szgyal szw/25/yatha szl-
owy zabyl /26/ Then ya-
thy czlowyck /27/ od po-
wyedzal rzekacz /28/ czo
on mnye wyną /29/ dagye
wthem nyewyn/1/nyenem y
chczą szye te/2/go spra-
wycz

yako prawo naydze agdyaz
on prosto namya zalowal

OrtOssol 101,2,w.20-29 -

sim.Orthlac 138

-101,3,w.1-2

W. J. C. Doc.

W (cum loc.)

To są ucyfrowione przykazy [m] Kai fanowem,
aby nie on, iże on w tym niewinien Rom. 666.

W (cum loc.)

~~przecho za 1111 opowiedam, yze then dobry~~
czlowyek ... nycz nyczkryw w they rrecry

(ex. xv) SL Arch. I. x. příl. 20

(cum loc.)
W(k) = in

Domine duci adiudicaverunt

√ In sexagena vulgariter ne fsthanej kope

1434 Tym Proc. 273

a. = sybornie przysuci, przysucić; wysmaczyć, nakatać; skatać;
wydać wyrok, orzec sybornie

k. = 60 gr., pienigole

Wk) (cum loc.) = in

por. 1434 Syn Proc 273

Adiudicaverunt in sexagena vulgariter
we fsthamey kope 1438 Tyn ^{Wol.} ~~Proc~~. 8

W cum loc.

Alyst doszyot wozyni, w geem yest
shaaaan (in quo est condemnatus)

Sul 22, sim. ib. 7. 99

W cum loc.

Pyotra w winyze przesteczoney a
wynowathey skazyzacz (Petrum
ad poenam... condemnantes)

s. - zaszednie, nakladac kazn. uszczewi
winny

Sul 40

sim. ib.

Stras 29: na Pyotra wyzna podlug skazyzacz

3
W cum loc.

My... Falka, gen... ranje dal przy-
czyna, w ranjestyj otzadyli licz
skazanego (in vulnere duximus
condemmandum, Dzial 35: skazalysmy
za rany dosycz vorynnoj)

Sul 45

to cum loc.

Bo nye gest sgodno... ra thako ssa-
myenytha, shoda, lekky zakhad wstach
albo ysthy tilko w pocrad zanyo byl
skaran (quod... in pignote punicetur)

Sul 81

4
W cum loc.

Taky prestampca w rowney wy-
nye glowney przes tho iste xan-
ran karate ma bice (consumili
pocna... punisi debelit)

Sul 89

W cum loc.

Tegdi w vnyye schesoz grziwye
powodowi a xyanstwu... ve wtoey
vnyye... bandzye potanpyon (in
poenam... condemnabitur)

Sul 95

W cum loc.

Gdy ktory nasze poddany... w nye-
ktorich synach bilbi skazan (si in
aliquas poenas aut damna fuerit con-
demnatus)

Sul 97, sim. ib. 98

vsth to maya py/16/ssacs a
powyedzal sz/17/woya zalob-
a a wczem /18/ on skrzesz-
yl wthem ge/19/go przyasa-
sznyczy kara/20/ly tako az
to przyyal/cze zapyszano
yego za/22/loba Tedy tesz
kazaly /23/ szapyersowy po-
wya/24/dacz od powyedcz aby
/25/ tesz pyssano podle za-
le/26/by na to rzekl ten
Sza/27/pyerz ku przyszasz-
nykom /28/ wyedczczye dob-
rze szly/29/szelyseczye moya
od pa/30/wyedcz

W por. c. doc.

znaly to przed gayonym
sandem ma zatho czyrpyecz
albo straczycz swą raka
zaprzyly sbye on tego za
to mvssy samoTrzecz przy-
sancz

a bandze/2/ly zarącon kv
prawu na /3/ trzech bly-
szych Sandzech /4/ Tedy
poraczny maya po/5/lowy-
cza wyny y wethy /6/ szl-
owye wszego czo on /7/
myal zaplaczycz tho ony
/8/ szamy maya polowyczą
/9/ zaplaczycz a onego ma
/10/ya szkazacz sprawa w-
stra/11/czenyv jako gest
prawo /12/ prawe maydbor-
szkye *rac Thacnj*

NT Apr. c. Soc.

⁴W (cum loc.) = in

In perditione ~~alias~~ w straczenyo.
1431-1468 Tab. 525.

W ...

14c

roky sapyerz stanye a powod nye stanye, tedy sapyercza ma bycs wyzwolon od rzeczy przez powoda pozwany; aczby tesz sapyercza nye stal sam abo przez posla, tedy dla nyeposlyvszenystwa ma bycs zdan w wynye dw wolw.

/37/. O sastawie dzedsiny patrz. /

20/ /R/ychla rzecz w nyektorych sztvkach gest potrzebna abo tesz nyepotrzebna, a wszakosz przy sadzech a rosgodzenyv rzeczy rychlescz nye ma bycz dzerszana. Przeto chczem, gdyby nyekto byl pozwany pyrwe, wtore, trzecie kw

(quid... prima, duorum bonum in ult. hinc, sub
ic: aby... wyzna... byl sharyon)

Dział. 19-20

W

vstawiány, aby o pyrwe nyeposlvszenstwo slu-
 szebnyk se dwiena pochołkoma sadzey na gechacz
 do wsy tego zemyanyna, a tamo gestly san zdan
 w wynye, mayą mv wżacz dwa wolv, a sąly tesz
 zdany knyeczze, tedy knyeczowy 18/ po gednemv
 wolv, To tesz o wtore szadne nyeposlvszenstwa
 vezynyez przykazvgen dw wolv, a na knyeczv po
 gednemv, ale o trzece acz przepadnye, tedi to,
 eoz bądze pozwan, na straczyez, kterego sądza
 na esądzyez, Tego tesz nye opyszczamy, aby thy
 woli take wżate, kromye wszego obraszenya.

*Sub 30: gdi paan wny tylls wnygen yest
 cum... culpabilit fuerit*

~~Dział. 17-18~~

W cum loc.

230

a przyjacielow zabytego schesz grzywien; pa-
klyby nye myal czym placzyez a bylby yath, te-
dy glowa za glowa.

/62/. Geden ma byez powolan o maszoboystwo.

/G/dy trze abo wiaczey byliby pomowieny
o maszoboystwo, aczkoly podlug starego prawa
ten, czso koge ponewyl w maszoboystwie, san po-
przyssyagi, a tym w vynye y w glowie bywaly po-
tapyeny, przeto vstawiany, aby gednew dane wi-
na abo pomowyon o glowa y poprzyssyaszon przez
tego, kto nany mowy; ale drvdzy moga byez po-

Jul 41: vina maszoboystwa
mstona bivala

Dzial. 30

W cum loc.

Que Chalymka circa ipsum Andream
fuit in decem marcis in pena iuri-
dica al. is ostadrony wynye

o. - rozstrzygnięci sądownie

1472 1767 XII 404

W cum loc.

Jackem gy oradzal w placze
a zemskie prawo dzierżawy za
prawo

rol. 1403 dom nr 548
1428 Kościan nr 1324. 1325
sul 96

stat = czynsz
leżdań - forepr. egzek. na subony
mikro drutarka

1426 Tapolca nr 185

dom 142: jako korbista ciegłaś
Piotra z siostrą gaję o wyzbień
dwa dęby

W (ann loc.)

Tako my pomori etc. Jaco crssom wercⁿdrala
Adama kmiathowiera tom gy werc^{am}drala
w mem crinsu a moy Pan mu go nyeth =
puserijl.

~~1420. 30. Bibl. Jacc. 1861 III. 25.~~

1428 Koscian nr 1324

sim. ib. nr 1325

rob. 1403 Pozn nr 548

1426 Zaplown nr 185

Sul 96

W cum loc.

Prout iudex in adquisicione al.
no zisku XX marcarum.. Johannem..
in pignora vit

- i. - 1. dokonnie egz. na mieciu dzusnika
2. ulecanie zafscien rubeomsky lub karn.

1449 1767 XI 347
sim. 1455 1767 XIV 456

1
W cum loc.

we

Gdi paan woty tytko wzyen
yest, wee dwo^x wolyo thilko po-
czadran ma bicz (in duobus
babus... impignoretur)

p. = wzye komus zastaw

dzial: maja mu wzye dwa woty

Sul 30

W cum loc.

Syrzpem postnac, or Hwaawa,
w syrpye abo w plusczotmaya,
bycz porzadzany

V (in falce et pallio)

2111 56: ten kosa
abo pluscz ma stracyer

Sul 68
sim. ib.

W cum loc.

Tego tho sbyega ... bandrye oryan-
dzal w tem tho myedrye nye za-
placronem (impignarubt in ipso
melli non soluto)

206.1403 Pom nr 548
1428 Koscian nr 1324.1325
1426 Zaplowa nr 185

Sul 96

W cum loc.

we

Jakom ya... Nikolaya... nye sibil...
anym go we c'lonko s'kaszyl

cr. = c'ryE ciara

s. = chalec'ryE, us'koln'ic

1469 Zap'wara no 2980
sim. 1472 ib. no 3060

W cum loc.

Wrythky lyszky w sdrowyw kaxa

~~MARK I. 192, 377.~~

~~De morte 377~~

De morte w. 377

w

Kasdego w ^vnywocze skodra

~~MPK J. I. 193, 393.~~

~~Del. w. 389/393~~

De morte w. 393

m. = microwye

W We

3025. (216) Jakom ya wszathwschi navosz Mykolayow
przeszwoley gego gwalthem nyvderzilem ~~(*)~~ go kygem anym go
vschkodzil weczlonczech y wrobdze ~~(*)~~ Jego Jako polkoppi pol-
groschkow.

1471 Zap Wassa nr 3025

sim. 1472 ib. nr 3060

u. - uszkodzić na ciele, polić, rannić

W cum loc.

loy dobro trezô molwybor

~~Blaz: Vlt. 5321~~

zdradz, ilysye? nye v mich bogoch

~~Blaz: Vlt. 5321~~

~~wmyofalseye ye w gexyoto~~

~~Blaz: Vlt. 5321~~

~~czso 1/2 nye gym modlyô y w ny serzenô~~

~~Blaz: Vlt. 5321~~

~~v. 5, 220.~~

zdradzic = ostruzac, ruszic R.

W cum loc.
+ cum acc
loc

Ktorei vztitek ve krvi mojej, gdi
stopo ve zhatp (~~grae utilitas~~ (in
sanguine meo) ~~dum descendo in cor-
ruptionem~~)?

Fl 29, 11, sim. Pur

W: co za pozitek z krvi mojej
W: jaku pozitek z mojej krvi, gdi zstupu do grobu

W cum loc.

Nicis prospere neperit in
nem (nihil proficiet... in eo)

Fl 88, 22, sim. Per

prospere = odnieść korzyść

W: nie nie zyska na nim niepryjacieli = nie odnieść na nim
korzyści

M: nie może go niepryjacieli

W cum loc.

W [d]rudnye theory V nye corzyscy

V (Dek III 2-6.13, etc.:

W bratnich rrechrash, 11.16.22:
bratnich rrechy)

~~nye korriseri~~

Dek I 8. sim. ib, III 10.19.28:

~~Dek III 2-6, 8, 13, 14,~~

~~17, 18, 24, 25, 27, 30,~~

~~31.~~

k. = pragnici cudrej wstaności:
prygotaworaci cos sobie?

W

W bratnicki rzechy ne
kornysci

Dele III 1.

W (cum loc.)

Ne korrupti w yego powle, zboru, wole,
any orle. ~~XV Hist. Nat. N 1299.~~

Dec III 10, 19.

W cum loc.

Flos pretendit decorem apparencie,
modice tamen est existere

ale w nym maly jest pozythek

~~Red. da. I. J. 475 u. 63~~

^{Uroński, in} ~~Brückner Kaz. Arw. 3.~~

^{do druku}
~~pozytek: orogosi, ~ ~ ~~~
~~Rozpr. 25, str. 153~~

999

~~fol.~~ XV R, XXV, 153.
(Med)

~~pozycja XV~~

W cum loc.

Nye korystaczka ya podreny
any w nayanozestem qyngenyu

~~MARK. I. 188, 258.~~

~~Sl. sim. 254-258~~

De morte w. 258-9

sim. ib. 155

W cum loc.

W pocztach czy ja nie k^{ort}rysera,
wszystki w sryvocze sramysca

~~MAKJ. I. 185, 155.~~

~~Al o sm 155~~

De morte w. 155-6

pp. = Gypb Wka

W cum loc.

Bozem sluga twoy strasse gidi (sc.
sędów bożydy), w strzesteni gidi (in cu-
stodiendis illis) odplata welika

Fl 18, 12, sim. Pul

W: w przestrzeganiu id rapdata wielka = za przestrzeganie id
M: w radzonymaniu id ofitya nagroda

W cum loc.

986 Jaco pachlerzs moy oczecz wtem
wkupe|nu niczsz nemal anÿ strÿ
moy anym tego | za|pospolne pena-
dze cupil

1420 Pän m 986

-----90b
przebog /32/ albo mozely
wthem for/33/drowanyv tego
tesz za/34/rączycz albo
zaczwyrdzycz /1/ az do pr-
zysczyą gego prz/2/yrodzo-
nych czyly czo gest/sprawa
prawego mayd /4/ W0yth al-
bo szandzą /5/ moze szyro-
thnych /6/ ludzy szlowye/
czo przyrodzonych Thu /8/
nyemayą mogą nagle /9/ fo-
ldrowacz rzeczy yako /10/
przyrodzony gych by tv
/11/ byly a tho gest spra-
wa prav

z oskarżenie w proscie

W for. e. doc.

(in huiusmodi moni-
tione seu allocutione)

OrtOssol 57, 3, w. 31-34 -

-57, 4, w. 1-11

v (reformatio ibidem in
postulationem)

-----171c

Sjrothny czlowyck czyasz-
ko vranyony albo wranyon
tego foldrowal woith...

przesz szwego czlo/15/wy-
eka tho gest rzeczny/16/
ka przegego syrothstwo

/17/ y ostrzegł tho wfol-
dro/18/wanyv w wyschylaly

/19/by bolescz a by tesz
mogl /20/ v wyschycz za-
lobą ate/21/mv ozalowanem

mv czlo/22/wyekv vdzalano
dzen /23/ do zayvtrzą Te-

dy przy/24/szedł przed
prawo komv /25/ dana wy-

na Mac 123: fordecronnyo

OrtOssol 90,2,w.14-25

W p. c. Soc.

V (in susceptione domus)

-----194d
barbara po yego szmyerczy
ma wzancz y myecz ten dom

/28/ y tho chce dokazacz
J /29/ sthym czlowykyem

czo /30/ ten dom przedal
y szgy/1/nymy dobrymy ma-

szmy /2/ czo przythem by-
ly a do/3/rothą dobrze

wyiedzala /4/ othem ysz

gey zamylcz/5/ano wprzy-

yaczyv tego /6/ domv gdy

gy gey ma/7/zowy przed

sandem wsz/8/dano *Mac p*

pytam prawa gdysz Barbara
wkvpnyyv tego domv wspo-
myanya tako ysz pogege
szmyerczy myala myecz ten
dom

OrtOssol 99,1,w.28-30

99,2,w.1-8

W. J. Soc.

V (in contractu forali
domus)

-----194c
prosza na tho prawą

y zadam /16/ na to od po-
wyedzy G/17/war vczynyon
pothem /18/ barbara od
powyedza/19/la tako Swym
rzeczn/20/ykyem Rzekacz
ysz bar/21/bara pogego
szmyerczy /22/ wkvpnyeny
tego dom/23/v wspomyną (na)
od rodzo/24/nego maza ya-
wno /25/ tako ysz barba-
ra po /26/ yego szmyerczy
ma w/27/zancz y myecz
ten dom *Mac q*
y tho chce dokazacz J s-
thym czlowykyem czo ten
dom przedal

OrtOssol 99,1,w.15-27

W. J. Soc.

V(in contractu domus)

-----195a
pytam prawa g/9/dysz bar-
bara wkvpye/10/nyv tego
domv wspomy/11/anya tako
ysz pogego /12/ szmyerczy
myala myecz /13/ ten dom
a dorotha w/14/yedzala
ysz ya wszda/15/wanyv y
przyyaczv /16/ tego domv
przed praw/17/em zamyucz-
ano a ona /18/ tho czyr-
pyala szlowye /19/ prze-
czyw temv nyemo/20/wyla
azaly yvsz nye gesth bly-
szha barbara tego domv
myecz y ostacz szye wnyem
albo czo gest prawo

W por. c. Soc.

OrtOssol 99,2,w.8-20

V (in quarta sua).

-----196b
przeciwy temu ortelowy
wyrzekł ortel gdysz powod
rzekł

/8/ ysz nyemą wyączey /9/
pany barbara zalo/10/wacz
a vczynyl Gwar /11/ a k-
they panyey pro/12/sto
zalowal a wswey /13/ za-
lobye nyszadnego /14/ ly-
stą wspomyonął /15/ a ona
gemv odpowye/16/dzala y
przyszaszniczy /17/ spra-
wa naleszly ysz od/18/po-
wyedzala a ona tych /19/
ortelow patrzyła
tedy ya tho mowya zaprawo
ysz thy ortele mayą bycz
wyrzeczony pyrwey

Ort0ssol .99,4,w.8-19

W per. c. doc.

Mac 64: o pyenadze albo o gynne proste
rzeczy i proste zaloby -----780

/15/ Czo woith /16/ ma a
lbo moze /17/ a kako szan-
dycz /18/ o pyenadze albo
o gyne /19/ proste rzeczy
przesz przy/20/szasznykow
wprosthey /21/ zaloby Sp-
rawa rzek /22/ Woyth moze
na /23/ kasdy dzen szan/24
/dycz o pyenadze /25/ al-
bo o gynne proste rze/26/
czy przes przyszasznykow
/27/ Kyedy przysza/28/szn-
ychez banda /29/ wybrany ka-
ko ony na/30/ya przyszaga-
cz ku pra/31/wu a yaka
pryszaga /32/ na byca *nie*

Wj. p. c. doc.

V (in querela)

-----138a

a gdy by tesz /15/ wzalo-
bye po vmar/16/ley rancze
szwyathky /17/ wymyenyl a
puszczyly /18/ mv sampyerz
ku szw/19/yathkom Tedy
mvszy /20/ powod wthemsze
szan/21/dze szamoszyodm o
ten /22/ dlug przyszancz
a tako /23/ gyste a nye-
przyszasse/24/ly tako ya-
ko to pyssa/25/no

szlowye wthem ze szandze
szamoszyodm Tedy straczyl
szwą rzecz a ma szampye-
rzowy pokupycz weth a wo-
ythowy wyną

OrtOssol 77,1,w.14-25

sim. OrtMac 104

W
apoc. l. 104

V (in propositione)

-----138c

a thym szyath szwyathkom
czo sznym maya przyszancz
moze myecz /9/ dzen ku
drugyemv y /10/ ku trze-
czyemv szando/11/wy a ba-
ndzely na /12/ nye wymye-
nyono /13/ po vmarley ra-
ncze /14/ wzalobye a na-
kogo /15/. czo koly zaluge
albo /16/ zaluya mvszy
sznacz /17/ albo przecz a
nyeszna/18/ly mvszy szye
tego /19/ sam szwa raka
spra/20/wycz
szlowye przyszacz

MS per. c. doc.

Ort0ssol 77,2,w.8-20

sim. orthuc104

W cum loc.

Ecce in propositione al. 10 ta-
lobye non sunt scripta nomina
propria personarum

1466 1767 XIII 498

W

 /W/wawrzynecz szaluge na Marczyzna, ysze
 gemv maczerz zabył; ale Marczyn w odpowedy
Wawrzynczowy przyganył, rzekacz, yszby nye byl
 od dobrej maczerze porodzony, chcacz gy od rze-
 czy odeprzez. Ale ny przy takym członku y te-
 mu rownem sskazalyśmy glową zaplaczyez.

/66/. O zbieglen slachyczew.

/N/yektorzy swą szalenoscą abe respwacze-
 nym gynyeny swę, któreby na dlugy czas mogly
 rozmassacz a gegę se czczą poszywacz. krothkyn
 Dział. 31

Sul 44: obhonyczal... yor

$W(\text{cum loc.}) = in$

In prima questione w pyrwcy gadexel
ca 1492 Lab. 148.

W cum loc.

Thaco mÿ pomolzy bog yfwonti † |
Jacom bil pollem ot Jacuffza do |
Michala yfz by mv wte tigkwe
ne | wadzil Jeft tobe gothow {dacz}
dwe kope

L. 2658.

^{a)} Por. Słownik Warszawski VII 185:

byłom = wbijamie znaków granicznych

1400 Kościan nr 164

W cum loc.

Taco [p] mÿ pomolzy bog † Jacom
bil | poslem ot michala do Jacuffza
yſz | by mv wte tigwe newadzil
Jeſt | tobe gotow dacz dwe coppe
yego | penandzÿ^a)

a) L. 2658: penondzy.

1400 Kościan nr 165

15 cum loc.

Kedi Potrek otpustioil Thome pre-
daci dzedziny... a w tem mu ne
stcodrice

1405 Koscian nr 264

47. = przenkadraci, utrudniać,
nieвозможносć dziasanie

W cum loc.

422. Tacomi pomolzi etc. Jaco tim [[po-
flem]] polzel|ftwem tego polla lan-
dziwoŷ nevczinil | woytkowy pan-
czidzeŷant grziven ŷkodi | wviku-
peną dziedzini

Ul. 409.

leg. w wyku-
pieniu

1413 Kol nr 422

V [num loc.]

Wtorego dnia było wielkie święto ry-
dowskie, pretor się bali..., aby ni mieli
kawady w [j]ego śmierci Rom. 745.

W cum loc.

(K. quastawnik)

Tegdi tako yantago^{Tu} rozyanoryu
ro nyem pomstka (ad vindictam in
eo sumendam) xantagoryu postawic
gy bandan winny

Sul 89

ro kims pomstę wzigc
'ukradac kogos'

W cum loc. -

Paklubi onemu bolancnemu prigodnylo
syan, ze. pamsthan rozyal so onem
(vindictam sumat in illo), kharist vyryen
yest.

Sul 93

no cum loc.

Flee ne oxinit i esmi u facone
tworim (iniqua non egimus in testa-
mento tuo)

Fl 43, 19, sim. Pw

no: nie czyniliśmy = nie sprzeciwiliśmy się twojemu przymierzu
nie swardliśmy = nie zawiedliśmy cię w testamencie twoim
Pw: nie złamaliśmy twego przymierza

1
W cum loc.

Chokemy..., aby... bily... pomsoreny,
worem sgressily (in quo peccave-
runt)

Sul 49

We (cum acc.)

Spowadami srb...

~~ys~~ ~~ress~~ ~~mi~~

(ly. dwnacicie)

~~Agresniki~~ ~~we~~ ~~we~~

dwnacice rlonow chresserij-

ansrkey wary, in. ~~XV~~ ~~Wist. Lat. Nr. 1299.~~
ystesrmi negdy isney Spaw 1.

~~Jag. nr. 1299. 1. (wst) peli~~

~~Br. kar. s. w. 1. 12~~

ze ib. 3. ~~Rezpr. 24 str. 80 pocz. w. XV~~

W (cum loc)

Spowadami srod...

[ysressmi]

2 Agresrili ^{We} ~~stepw.~~

naerere sloncow chressery.

ansrkey wary ysressmi negdy
w ney (wotthpeli)

~~w ney (wotthpeli) w nei... in. XV list.~~

~~Kat. Nr 1299.~~

~~zag. nr 1299. k. 1.~~

Spow 1.

~~Br. kar. sru 1 13.~~

~~Rozpr. 24 str. 80 pocz. w. XV~~

2092

(in g... fefellit, in co... ipsum infor-
mar...)

-----79e
V ("arrest")
vsth to maya py/16/ssacz a
powyedzal sz/17/woyą zalob-
ą a wczem /18/ on skrzesz-
yl wthem ge/19/go przysza-
sznyczy kara/20/ly tako az
to przyyal/cze zapyszano
yego za/22/lobą Tedy tesz
kazaly /23/ szapyerzowy po-
wye/24/dacz od powyedcz aby
/25/ tesz pyssano podle za-
lo/26/by na to rzekl ten
Sza/27/pyerz ku przyszasz-
nykom /28/ wyedczczye dob-
rze szly/29/szelysczye moya
od po/30/wyedcz

W por. e. doc.

OrtOssol 53,1,w.15-29

sim. Det. Mac 65

W cum loc.

W protoczydu mogidi ne zglobore
sye (in prophetis meis nolite ma-
lignari)

Fl 104, 15, sim. Pur

W; dla protokow moich nie bydziecie wosliwymi
M; wobec protokow nie czyńcie nic złego

W, we - in cum ka.

~~Angl. 7. we sbare arinkem / pobil / we sbare arinkem
... pde typer luda Krio. ar 10. Cio satac nekogak
av 4. Spdey sp, giz sp u gijeseh zapde⁷ca⁷ i⁷ p⁷ v⁷ or 13.
kerpe¹¹ x, giz sp u elem eokrit⁷ or 30. kroembuiack
more nose male cloachit⁷? or 7. ~~Usp⁷ i⁷ llus⁷ /
t⁷ r⁷ i⁷ a⁷ l⁷ e⁷ k⁷ / z⁷ a⁷ m⁷ e⁷ n⁷ i⁷ p⁷ o⁷ c⁷ a⁷ n⁷ i⁷ e⁷ u⁷ t⁷ i⁷ u⁷ e⁷
t⁷ h⁷ r⁷ e⁷ h⁷ e⁷ p⁷ l⁷ e⁷ h⁷ e⁷ u⁷ t⁷ b⁷. U⁷ r⁷ e⁷ m⁷ e⁷ n⁷ i⁷ e⁷ n⁷ i⁷. d⁷ o⁷ b⁷ i⁷ e⁷
f⁷ u⁷ b⁷ i⁷ s⁷ i⁷ e⁷ u⁷ t⁷ b⁷.~~~~

rapichlac sis = stowac uz ratwardriacym

436

W cum loc.

To ta (pro to) slovo: Ustan, moji bog
spocim, giz. so u gresch zapecchajf,
bo gresnik u gresch zapecchony jesc
jaco kłodnik u cemnicy scouany

Ksw bo 3-4

W (cum loc)

tunc

(lat wordzaly w slozary)

~~24~~ XV Kalum. 24^h

4 p. post.

obstinatus (u. Judas)

surrexit a mensa

W cum loc.

Droky są nie othlozily, u cem
rady sina bozego slusaly (sc. korda)

s. • byc porucenym, wypelniac wolę

Wsw. co 39

W cum loc.

Ysocy on napirsue bogadstwo
gest byl oth sebe odstřucetyl,
abyoz go sly duch přest ne f gego
dusty ne byl vlouid

Gn 173a

W cum loc.

Przełazł na wasz narz Xc mily ten
tho strach gestcy gy on bil spuscil,
isbi cz on vast verre (leg. w wiezce)
vaste byl skusil

Gn 175 b

n. = doswiadczyc, poddac probie,
wyprobować

10 cum loc.

Gospodzin błogosławisz będzie
ludu swoemu w pokoju (benedi-
cet populo suo in pace).

Fl 28, 10, sim. Ps 124

P: razem z pokojem spiesznie darami wspieranie go będzie
ludzi błogotrwanie będzie ludowi swojemu w pokoju
A: da swojego ludowi błogosławieństwa pokoju

W cum loc.

Pastwan bōdzien w bogactwach
iego (pascens in divitiis suis)

Fl 36, 3, sim. Rut

w: bōdzien się karmit jej bogactwom
M: mieszka w kraju i bogactwom

W cum loc.

we

Od domow [...], s gichze kochali sō cze-
bye, czory krolow we czy twogey (filiae
regum in honore tuo Psal 44,10) √ XV p.
post. JP XXXVI 350

Z gichze ^(sc. domow) kochali czebe croti crolow we cze-
twarey (delectaverunt te... in honore tuo)
Fl 44,10, sim. Pul. √

P: cōrti ko. bzdze w ucsciwōci twojej, nalegze do twojego orszaku
N: z lōby ci rozkosz ucynity... w poesciwōci twojej (= w orszaku
twoim)
M: cōrti kōbalewie sō misty polubiencaui twoimi

W (cum loc.) = in

Toże samemu zgrzeszył gęsm y zbie y gzech
przed tobą przynyl gęsm, by sprawion,
isxley syd wyprawyl w miowach twoych,
y pomseyz, gdi sódryez sódreoz XIV Mac. Dn.
Karb. Swidr.

Bi sprawion w miowach twoich (ut iustifice-
ris in sermonibus tuis) Fl 50, 5, sim. Pw, Kart Świdz

W: abys nie usprawiedliwisz w miowach twoich = abys nie okazał spr. w
M: abys okazał nie usprawiedliwiony w swoim wyroku miowach

W cum loc.

we

Teniste panuje we czcy (Puf:
w mocy) swojej (dominatur in
virtute sua) na wieki.

Fl 65, 6

rim. Fl 73, 14. 77, 30.

P: zawsze z tą samą mocą

M: panuje w mocy swojej wiecznie, w ts.

W cum loc.

Genzszte napelnył w dobrem
(replet in bonis)* ^(M10 11a: dobroczamy) z hōdost twoyō

n. = uczynić pełnym

Fl 102,5, sim. Pur
sim. Fl i Pur 64,5

W: napelnia dobrami i gdaš twojō
M: nasyca dobrami twoj wiek

W cum loc.

Stapelneni bōdrem w dobridi (se-
plebimus in bonis) domu twego

ii. = uosynie pełnym . Fl 64, 5, sim. Pur

W: bōdrem stapelneni dobrami domu twego
H: nasycitny si, dobrem twego domu

W cum loc.

Grozesyly s[e]φ w nalazach
swogide (in adinventionibus suis)

Fl 105, 37. sim. Per

g. = paktomoni pcepisy
h. = poruyst, daniat, pnetrigoniscie

M: wratecomi byli w swoid cymad
W: cudzobozyle wystpkanni swymu

15 cum loc.

Omdlala gest we zbawieniu twogem
(Defecit in salutare tuum, wat.: in
salutari tuo) ^(Pub. we zbawieniu) ⁴ dusta moja

Fl 118, 81, sim. Mw 33b

o. z tracié sity, ostabnqé

W. ustata dusta moja pragnqé zberisania twogo
M; testine do pomocy twojéj moja dusta

W (cum loc.)

Jakobz to sam szekl. przyszedl [yemu ^{jebn. puści} pisarce
opis na Hemis, to] crusa bisce gorseli w miloser-
dzu w mem. XIV Pocz. 233.

ex.)

W cum loc.

~~Yednako szlugę thwym papyezyem nyaschim~~

Cum... omnibus orthodoxis

~~yskrolyem nyaschem y se wszythki-~~

(leg. w wiecie)

my wyerze V szthwerdzonimy, ~~et omnibus~~

~~orthodoxis!~~ za dobrzye w krzesczian-

szkyey wyerze zywōczye ca 1451 Msza XII

s. 212

sim. XV med. 86] I 56

s. uenocnić, wemocnić,
utrwalić, pobrzepić

Wle (cum loc.)

ssa₂ trudzil, sdnatan go pobudzil, by cessarem ludzil,

Lassota... we ymienya gi obludzil, c. 1449

~~Wiel. 44.~~

Gatka w. 44

Rzim na niem
wyludzil

osmikal go ~ majztku'

otudzil - podejść, osmikas

10 cum loc.

we

Uzyteczno jest..., ab i poddany naszym...
we cnotkach sw. postylyaly (ut... in
virtutibus conualescant)

p. = cnotk silny, umacniaj

Dzial. 37: cnotki postywyjca

Sul 46

W cum loc.

Gdy rydarskiej słotcy is them 44, ra-
wody... umysł obartha, aby drescoryany...
w bogactstwie... pomyzyla a skazyła
(ut... in divitiarum depressione... deprimat
et evellat)

Sul 61

W cum loc.

Paklibi... nyekako ro prisyandre
syan potkhal (si... in iuramento
lapsus fuerit)

p. 619 - pomylil se przy wymawia-
niu rotty polysizgi

Sul 95
sim. ib.

W cum loc.

~~Hean iest od person~~ Uo sie gaspo-
dno offerie ro iegoo rosteedi
vczynkoch

o. = puznucy E coe lu cozjij
czi, na mat coie pozvickie
korum

u. = vryn. postzpak

Gloger

we

2

~~If mowcy Ambrosy. S. Trzeciye, abt we~~
cenotach sija utarl a obiel gim, do thi
sa₂ x yaco drap ku wlezeniju boga porna-
nija

~~XV~~ R. XXII, 244.
(med.)

utroel sis w ot. 'wyelocajc sis w czynie'

At cum loc.

Sicut vocati estis in vna spe voca-
tionis vestre yacoscite vestramy to
yednosomy nadzege vestramya wa-
sdego (Eph 4.4)

XV med. Sk] I 116

Woj: jako jesteście wstawani w jednej nadziei wstawania waszego
27: jest jedno ciało i jeden duch, jak jest tylko jedna nadzieja.
której daje wasze porobienie

W cum loc.

Que ascendit de deserto, deli-
ciis affluens in boschikoschaach
opplwythoyacra (Cant 8, 5)

o. = mieć czegoś pod dostatkiem
opoywać w koś XV med. SKJ V 276

4
W cum loc.

Si quod est aliud mandatum, in
hoc verbo instauratur in them scto-
rye wszystko zalesty (Rom 13, 9)

1453 R. XLVII 351

Waj: w tem srowie nie zamyla

BT: hasde same przykazanie znajduje uwiecznienie w tym jednym

W cum loc.

Uczini pan, ze będziesz obfity-
louck we wszystkim dobrem (abun-
dare te faciet... omnibus bonis)
y w plodach ziwoła twego

o. = mieć czegoś pod dostatkiem. BZ Deut 28.11
oprywać w coś

W: da ci pan obfitość wszystkiego dobra

W cum loc.

Виръвалъ еъ ꙗзыкъ гди въ гнѣвѣ
а въ пѣснѣхъ, а ѹ въ мѣстѣхъ
любимыхъ (in furore et in indignatione ma-
xima)

BZ Deut 29, 28

W cum loc.

Refocillo, reficio, refoueo, recteo
poschilam schia, u moety (I Reg
16.23)

1471 Mammal 67

Wey: polinepiat sig Paul

W cum loc.

Ite more byci wrono bracyey
y syostram w polutade y w post-
ciech (de dispensatione in abstinentia)

1484 Reg 722

H (cum loc.)

Et die, qua intravit (sc. Maria) inter illas virgines,
semper aut

Contemplationi, et non nisi in
o^obedere, 14 pp. OPRY II 323.
aut orationi... intenta erat

W cum loc.

Proetho ya (rc. św. Janna) pan bog
ro plodnye yey podwystyl

p. - wywyższyć, wyśoko postawić,
przygotować komus' oręść, desak

W 926

18 (2x) cum loc.

radny thowaris aby nye zromocil
swego mystra... thako w strawy jako
w posielnych dwostach

o. = pryznacié ujms, okrywaci kariba

1491 RK7E VII 58

W cum loc.

Pomoz mi, nadzmyocy, we wdech
teorach, w gudzce miye odrazona
poznalest

Maio 27

W cum loc.

we

Ute Xpus jest rychla pomoc we
wzhetlykym smetku

Put 59 arg.

W cum loc.

Itby... stlusoylebysmy mo. w stwoy-
thostory y w sprawyedlyosoty (in
sanctitate et iustitia Luc 1, 75) przed
nym

Ew Jam 290

H (cum loc) = in

Non timens sicut dominum neque

In tremore, et laetantur, ei serviens

ex xv br ky. II, 326.

W

Yeden drugyego verelycz v my-
losery vym, a barzo w slotkym
gadany v Rom. 7.

V(e) = in

Jesus miał siedm lat, kiedy przyszedł
do Nazaretu... Tamto będąc rośl[em] swo-
jich leciech we cnocie i w mądrości
i w s[er]wicie Bożej [ibi que manens in
state profecit et virtute, atque sapien-
tia cum omni seruitute] Rerum. 119.

Wie - in

Jesus miłe dziecko stał się [pro: ściał
się] w swej młodości... a w stadle męż-
skim roś w snotach a w dobrych
sbycrzajach Rom. 143

W cum loc.

(sc. dnieciglas)

Difneot tesze gest onotna nebe y f
slunozu, i f kastldem strozenu
gestay ono difnie bilo

ds. = necoziglas, orobli loc

Gnr 3a

15 cum loc.

Genszecz gest byl bardzo mądry
a f bogu (leg. boju) moczny

Gn 5a.

W cum loc.

Ktorei iest ten cool slawi?...

Gospodrin mogocy w boiu
(potens in proelio)

Fl 23, 8. sim. sub

W: pan moiny na walce = potziny w walce
M: pan potziny w boiu

15 cum loc.

Zkastedni sō y stadaiφvzi sō se
stexinili to naukadē swogich (in
studiis suis)

Fl 13, 2, sim. Pul

15: obrnydlivazni sū steli w zabawad sword
16: zepuzli, skazili svoje vryny
wopynkad = tamystak, zabiegad

W cum loc.

we

Orzo se chwalił we złości, ienste
móczen tes w lichocce (quid gloriaris
in malitia, qui potens es in iniquitate)?

Fl 51, 1, sim. Pul

W: co sis przedwalast ze złości, kłany jest silny w nieprawości?
M: czemu przedwalast sis swoim zlem

W cum loc.

Źkażili są se y neludźszoci szoci-
nili są se w łidiotach swojich
(abominabiles facti sunt in iniquita-
tibus)

Fl 52, 2, sim. Put

W: obrydłymi się stali w nieprawościach
M: zepsuli, skazyli swoje czyny

W cum loc.

Stri uermy ymany sę w^x obizodze
iego (nec fideles habiti sunt in tes-
tamento eius)

Fl 77, 41. sim. Pud.

W: ani byli uiernymi w testamencie jego = przymeru jego
U: nie byli uierni jego przymeru

W cura loc.

1

~~Theodorus Ruedius de Jesuso marianensi~~
genere byl prorok mocny w czinie
(leg. w i. synk.)
(in opere)
(potens in opere et sermone) (Luc 24.19)

ca 1425 EW K Reg ~~(Luc 24.19)~~

Ep. który był prorokiem potężnym w czynie i słowie

W cum loc.

W karanyo yest grozni a w upomy-
nanyo lagodni (in incoepatione ter-
ribilis, in admonitione blandus)

XV med. Lent

W cum loc.

Pulcra in mente, caritatem | ~~myloszcz~~ |
erga deum ^{...} ~~et proximum inviolabiliter~~
custodiendo, pulcra in prosperitate ~~x~~
w szcensczv XV med. ZabUPozn 125

- Ad cum loc.

Syn nadraszajacy (sc. Jozef)
a krasni w opatowaniu (de-
corus aspectu)

BZ Gen 49, 22

o. = rekonstruowana postać, wygląd

Woj: słownego wejścia BP całkiem maćci

W(cum loc.) 'in'

W plemyenyw - in sobole.

ИИИМРKY 31

Uczyni uof pan bog twoy obfitego we
wszem robotowaniu (in cunctis operibus)
rodok twoy y w plemyenyw (in sobole) ziwota twego
y w plodu (in fructu) dobitka twego

BZ Deut 30,9

W: uczyni pan, ie bsdicier obfital w we sprawa dicitur byla
BP: obdarzy ci obfitecia w pracy twoy rzh, w owocach, i w przy

W cum loc.

Zesmi nye byly cyelnye poslusny
w twich swyotich prikazaniach,
preto poddanyemi... w i^octwo
(non oboedivimus praeceptis tuis)

p. = pashchajszy czgoś

BY Tob 3,4

w: itelny nie sadowat pykani. twoid

W cum loc.

Bądź sylni w misly
(forti animo esto)

BZ Tob 5.13

W: byt naszego serca

edgno ipse domi potestatem agitur
nult faciendum et dimittendum

-----164d

to tą zona czyrpyecz mv-
ssy na szwey częsczy
przeto

ysz on wthem byl /8/ wol-

en a zazywothą /9/ czyny-

cz y nyechacz; czo /10/

chczal a dlugy y zasta/11/

wyeny procz gayone/12/go

szandv nyema tą /13/ pan-

ny placzycz szeswey /14/

czasczy podlug prawa /15/

TRzeczyego /16/ czlowyeka

/17/ zapowyedanye Sp/18/

rzyszaszny poszlem /19/

a ma szye ostacz

bo nyszadny czlowyек moze

komv zapowyedacz ktore

koly gymyeny gedno woyth

albo gego poszel

OrtOssol 87,4,w.7-19

sim ortOssol 119

MS. J. J. J. J.

W(cum loc.) = in

Nolite indicare et non indicabimini...

Non tant^{men}~~um~~ in largitate beneficiorum ^{(sitis misericordes,} w^{rosz-}
dawganyma "dobrodreust, ~~1456~~ R. XXXIII 182.
sed essetis in non indicando (Luc 6,36)

r. - rozdziałanie

dadzą wyją, aczkole bądźże naleszon w myescze
abo we wszy, ten nygednym prawem nye ma bycz
sądzon, gedno polskym prawem przed sądzą vsta-
wionym, ktory przekonany ma bycz skaran smyer-
czą gemv zgodną.

/71/. O dzewyczem gwalcze.

/S/lusza podlug zakonv, aby syą kaszdy do-
bry zlego chronyl. Nyektorzy zly a nyeczysci
w swem szywocze, czvdzym szonam abo pannam
gwalt vezinywszy a gych czezy pozbawywszy, gdy
gym bądźże dana wyją, chytrosezą podlug nyemyczs-
Dział. 33

kyego prawa gych odbywają. Przeto vstawiamy,
aby taczy gwałtownyczy prawem polskym sążeny.

/72/. O przywyleya straczenyv, gdy kto nye
sądzy podlug gego.

/K/to sam tego nye trzyma, czse na swem
przywyleyv yma, podlug prawa dawnego sam to
stracza. Nyektorzy zyemyanye naszego krolestwa
mayącz od nas abo od naszych namyastkow lysti
przywyleyne swym myastom abo wsyam pod prawem
nyenyeczskym, a wszakosz ty ysta prawa opvs-
Dział. 33

W cum loc.

Yako Damaschewska ozyasch... ma bych
thako vyelka yako Plidrozinska v mye-
drach, w lakach, w gayach, w blonyach,
wodach, sredlistkach

1479 OZTS s. XLII

W cum loc.

Apostolowie Symon i Tadeusz...
niebieszczeci bogactw w lasce a
szczęśliwy w wieczny w chwale

Mł 52a

V

Jako miły Jesus w obyczajach był wie-
lebnym, tak w swem ciele krasnym [si-
cut in virtutibus erat adornatus, Jesus
ita corpore fuit decoratus] Rom. 14⁸.

W cum loc.

we

Głos bosy we ^(Pur: w mocy) ożcyt, głos bosy
w. welebnosci (vox domini in virtute,
vox domini in magnificentia)

Fl 28, 4, sim. Pul

P: głos p. (otrywa się silnie, (prematia) + wspaniałości
W: głos, pariski w mocy, w wielmożności
M: głos pana w potęgę... w majestacie

W (cum loc.)

Kaid se tere, irem se dopuscil sedm smertnich
gzechow: w pisnoteri, w pianstwe, ~~iss. xv mist.~~
~~Mat. N 1681.~~

Spaw 2.

ro lacomstoe (Spaw 4: s pydy, s lakomsthwa,
1.3.6.8: pyssnostat, lakomsthwem)

W cum loc.

Albo wrzand sluzby koscielny w 107-
dawany swatoscy (habentes... do-
nationes"/differentes:... sive ministerium
in ministrando Rom 12,7)

1449 R XXV 164
sim. XV med. Sk] I 57

Woj: many różne dary... byde postugi w postugiwanu
BP: on to dar ustanowienia, libry charakteru w ustanowieniu

W cum loc.

Stygeden ... drapyeststwa w konyed,
w dooby, w bidle abo w ginstidi sta
nye. doposcray (nec rapinas in equis...
aut in aliis rebus committat)

Sul 46
sim. Dial 37

to cum loc.

Муктооры то ууотаганыо пыеня-
ды конста ные кладат, латомые...
ууотагана пыенядре

✓(extorsioni pecuniarum
terminum non imponens)

Sul 47

W cum loc.

Stygienych test darow w odzemy
abo w ginstid vteorach (in vestibus
aut alius rebus) oth nast... posonygna,

Sul 58

15 cum loc.

Przewożony obiczą w otokla-
danyo sokow (in transpositione
terminorum)... diwan był

Sul 73

W cum loc.
we

3

~~jest wystawione~~, yszc zona, kiedy masz
• omrze..., przci wszystkim dobrze
albo gynie nyr wyprawne m, tho gest_x
caso zalasy w kamieniu, w pyetach,
we szosze brze, w pyenia dzach V myalaby
otacz 5ul 74 ft

V (in gemmis, margaritis, argento, vestibus et pecu-
niis)

15 cum loc.

Defectum habuit (sc. Jesus) 10 pokar-
menur, quia nec aquam habuit

XV in. G^l Kar B II 91

De (cum loc.) - in

Hapomyranie y naxda kv byskoyu
 o obyeyu ymaly ~~Ch~~ bych tryma-
 nem y ~~trymyeyu~~ v ~~tr~~ odryeny y v mo-
 dlynye / ~~aloteny~~ o ~~spany~~ a ~~haly~~
~~ve vskochy psekach v d d byskoya~~

~~Monitio et informatio ad episcopos~~
 V (de modo ~~tenendo~~ in vinctu et vestitu
 et oratione) -- ~~et hoc idem de domi-~~
~~tionis et qualiter in omnibus exerceat~~
~~officium episcopale~~

in xv enty. v 428/9.

trymat: radouyat col. pnestre
 gai coegb, dotrymyvat

med:

W cum loc.
we

Kako we wstędy *zeczęd ymu
osynnyoz obrzęd byzkopy (qualiter
in omnibus exerceat officium epis-
copale)

XV med. INDIC V 429

W cum loc.

Czesostkoly w okyosanyu albo w ko-
wanyu wymyslycz ste more (quid-
quid fabre adinveniri potest), dal na
sterczu qego

BZ Ex 35.33

BP: stowem - wykonywać wszelkiego rodzaju prace obróbki materiałów
W: cokolwiek się przewidzi sztuki wynalazione być może, dal do sera
123

poddanych tak obyczaj w wynach chcemy trzy-
macz. Aczby ryczerz riczerza abo slachezyez
slachczyca ranyl abo vderzył przez wylanya
krwie, tedy slachezyczowy tako wranyonemw wy-
na rzczo pyathnadzesssya przez tego, czso
wrany abo vderzy na bycz zaplaczona. Aczby gy-
nego vderzył, ktoryby nye myal prawa ryczerskye
go, tedy grzywna grosszy za taka rana; ale
kmyeczowy schesz grzywyen, kto gege vderze,
na zaplaczycz.

/90/. Gdy kto wrany kmyeczca abo zabyge.

Dział. 40

V (in poenis exigendis)

Sul p

W. (cum loc.) = ⁱⁱⁱ
~~77~~ ~~S~~ ~~W~~ ~~W~~

(maszka sta(tosa) w valkach
strenuilas in preliis)

~~1461-67~~. Sermon. 248. r.

statuic e magistro

353

Sermones r 1461-67

Kapit. Krak. Ms. 1424. 108 Ms. karta 248 r.

Prov XXIX Rex qui iudicat in ueritate
pauperes, thronus eius in eternum fir-
mabitur. Psalmi. Et numc reges intelli-
gitr, erudimini, qui iudicatis terram.
Strenuitas in prelys maszka sta[...]
w valkach

Serm 248r

1
H (cum loc.) = in

In Xpo maneamus, sicut... membra in capite
et originatum.^xvyrodeot,

Въ мѣстѣмъ - въ родство

1474 ермѣр. II, 324.

т. - pochodzenie, rodowód

W cum loc.

Dosdy moyey day... wstawyestwo
we wschem dobrem

Staw 58

W cum loc.

tacz patena ... szlyczna, jako myeszycz
wpełny

XV p. post. 51 Dec XXXIV 162

W (cum loc.)

My przyszanamny... welkerrow ne czynny bez
raczke wolye w swem rzemio^(e)stwie, ~~III~~ XV Tab.
539. oroz by se tikalo pogorstena, (p. post.
wstemu postwo^(e)stwu ↓ oroda materialna

wielkica = udwara micjka
77. = rodzaj zabudnicza, zarod

W cum loc.

Yesterday my primary key in po-
tential Thwoid sum tibi socius
in negotiis

XV ex. PF I 180

W (cum loc.)

Ike quarta dominica prout habetur in ratio-
nali divinorum dicitur vacans ^{vlg.} ~~et~~ mje-
dzela osobnego obywanja w myloszyer-
nych wozynozek. (ex. XV) Tab. 536.

W cum loc.

Debet habere libertatem in bofforio
al. na blonyo, w lagad, in stagnis
al. w gye tyetedi

1500 1767 XVI 301

sim. ib. 302

W cum loc.

Ustawiamy, aby zona... tylko przy
them oprawyeriyu, eszo gest domowne
albo w reerach zalexu w domownykh
ostala sul 75

cododny u skitad reer domowny!

solum circa paraphernalia domestica remaneat

W por. c. bar.

-----59a
 /32/ Chczą ly gy raczche
 przy/33/yacz wmyasto myes-
 cz/34/anynem wszyawszy /1/
 sznyego polepsenyę to /2/
 gest kaka wyna Tho gest /3/
 wgych dobrej woley /4/ Ja-
 ko gest prawo mayd /5/ I
 tesz gdy raczche /6/ czo
wyszynaya /7/ nyetrzeba
gym /8/ ktemv przyszandz ...
 bo ony /9/ ku myastu przy-
 szagaly a /10/ wthem gest
doszycz spra/11/wa prawe-
go maydbor rac d

OrtOssol 43,3,w.32-34 ---

OrtOssol 43,4,w.1-11

W cum loc.

Tibi woyewodi to pewney lyczbye
swogyd sandry myely dostioz
(ut... ceoto numero... indicum sint
contenti), wstawyami, cd. →

Sul 24

W cum loc.

5

Ibi... wojewoda krakowski w yaneem a sandomierski wojewoda
thest w yaneem sandry dostycz
zynyely (quod... uno et... etiam uno
suis iudicibus contententur)

Sul 24

W-in (1937) Dalus

c. d. cul. 2

~~Sierpem porange ¹ ~~1~~ ² ~~2~~ ³ ~~3~~ ⁴ ~~4~~ ⁵ ~~5~~ ⁶ ~~6~~ ⁷ ~~7~~ ⁸ ~~8~~ ⁹ ~~9~~ ¹⁰ ~~10~~ ¹¹ ~~11~~ ¹² ~~12~~ ¹³ ~~13~~ ¹⁴ ~~14~~ ¹⁵ ~~15~~ ¹⁶ ~~16~~ ¹⁷ ~~17~~ ¹⁸ ~~18~~ ¹⁹ ~~19~~ ²⁰ ~~20~~ ²¹ ~~21~~ ²² ~~22~~ ²³ ~~23~~ ²⁴ ~~24~~ ²⁵ ~~25~~ ²⁶ ~~26~~ ²⁷ ~~27~~ ²⁸ ~~28~~ ²⁹ ~~29~~ ³⁰ ~~30~~ ³¹ ~~31~~ ³² ~~32~~ ³³ ~~33~~ ³⁴ ~~34~~ ³⁵ ~~35~~ ³⁶ ~~36~~ ³⁷ ~~37~~ ³⁸ ~~38~~ ³⁹ ~~39~~ ⁴⁰ ~~40~~ ⁴¹ ~~41~~ ⁴² ~~42~~ ⁴³ ~~43~~ ⁴⁴ ~~44~~ ⁴⁵ ~~45~~ ⁴⁶ ~~46~~ ⁴⁷ ~~47~~ ⁴⁸ ~~48~~ ⁴⁹ ~~49~~ ⁵⁰ ~~50~~ ⁵¹ ~~51~~ ⁵² ~~52~~ ⁵³ ~~53~~ ⁵⁴ ~~54~~ ⁵⁵ ~~55~~ ⁵⁶ ~~56~~ ⁵⁷ ~~57~~ ⁵⁸ ~~58~~ ⁵⁹ ~~59~~ ⁶⁰ ~~60~~ ⁶¹ ~~61~~ ⁶² ~~62~~ ⁶³ ~~63~~ ⁶⁴ ~~64~~ ⁶⁵ ~~65~~ ⁶⁶ ~~66~~ ⁶⁷ ~~67~~ ⁶⁸ ~~68~~ ⁶⁹ ~~69~~ ⁷⁰ ~~70~~ ⁷¹ ~~71~~ ⁷² ~~72~~ ⁷³ ~~73~~ ⁷⁴ ~~74~~ ⁷⁵ ~~75~~ ⁷⁶ ~~76~~ ⁷⁷ ~~77~~ ⁷⁸ ~~78~~ ⁷⁹ ~~79~~ ⁸⁰ ~~80~~ ⁸¹ ~~81~~ ⁸² ~~82~~ ⁸³ ~~83~~ ⁸⁴ ~~84~~ ⁸⁵ ~~85~~ ⁸⁶ ~~86~~ ⁸⁷ ~~87~~ ⁸⁸ ~~88~~ ⁸⁹ ~~89~~ ⁹⁰ ~~90~~ ⁹¹ ~~91~~ ⁹² ~~92~~ ⁹³ ~~93~~ ⁹⁴ ~~94~~ ⁹⁵ ~~95~~ ⁹⁶ ~~96~~ ⁹⁷ ~~97~~ ⁹⁸ ~~98~~ ⁹⁹ ~~99~~ ¹⁰⁰ ~~100~~~~

V (unico grosso contentantur, diaf 32: za robotaz
 sua, grassne maya, usgit)

an actor sibi contentari
oportet

-----201b
Ten dlusznik wysznal sz-
ye prawo naszlo ysz ma
zaplaczycz nye przewlo-
cznye powod rzekl Ja za-
dam aby od tand nyepose-
dl alysz my zaplaczy

tedy rzekl dlusznik/17/
nyk ja mv slubvyą /18/
pod moya rolą czosz /19/
lepsza gest nyszly ten
/20/ dlug ysz mv chcza
za/21/placzycz yako pra-
wo /22/ nalaszlo Mvszlyly
po/23/wod wthem doszycz
/24/ myecz. czyly nye al-
bo /25/ czo gesth zapra-
wo

OrtOssol 101,4,w.16-25
rim. Orthlac 139

W p.m.c. Soc.

✓ (in eo sibi... contentari oportet)

-----201c

/26/ Gestly tha rolą /27/
take dobra ya/28/ko thy
pyena/29/dzye czo ge dlu-
zen y w/30/ysznał achcze-
ly ya za/1/stawycz Thako
ysz chcze /2/ na ten cz-
asz zaplaczycz /3/ jako
prawo nalaszlo /4/ wthym
mvschy myecz /5/ doszycz ✓
à podlug prawa

OrtOssol 101,4,w.26-30 -
102,1,w.1-5
sim. OT Hinc 139

W per. c. Soc,

/12/ y od powyedcz obvdw
 /13/ bylo popyssano Tedy
 da/14/ly tho przysszaszny-
 czy /15/ czyscz przeth nym
 pypta/16/ly obudw stronv
 Tako /17/ ly szye Tho sta-
 lo Tedy /18/ od powyedzely
 zobv stro/19/nv na to mamy
wth/20/em doszycz pothem
 yaw/21/no rzecznyk procz
 szandv /22/ na drodze rze-
 kl przysza/23/sznychy nye-
 sprawnye/wczynyly Jszy ony
 wya/25/czey gedney stronye
 az/26/daly Szwozych vsth
 odpowyedcz gego popyszacz

W. J. J. J. J. J.

V. (anfficit nobis)

OrtOssol 53,2,w.12-26

sim. OrtOssol 65

* (cum loc.)

Maya myesi na vyeckery y x obyev =
dryo dosyery 1484 ^{Reg} Papil. IV 711

(sint prandii cenaeque refectione contenti)

W 2 ton. preznošenie

21

~~I prešed w docho do Kascyola.~~

~~'in spiriti' E. ex. XI of XIII 294~~

~~dosyca myycaja wzkoldaje wazymy~~
~~ib. 290~~

~~angyol bary wkaral sya wesznye.~~

~~ib. 291~~

~~salacszlybyomy m w Kascyolascy~~

~~wapawyzdlyzosczy ppat nym~~ ~~ib. 290~~

V (contenti estote stipendiis vestris Luc 3, 14)

W cum loc.

Tom ya gotow o to sandowy list
przinescz. Skaloli w tem, gotow
gestm: postanicz tego sladcicza,
czso na mne dobil

jest malo 'nie wystarcza.
jest niewystarczajace, malo tego

1418 Paw VII nr 293

W cum loc.

Pocaznie ewangelista, i ze tet to cool...
v trizakey recy znamenitey ine usi-
thy cool zmyia.

Ksw co 27

procyonac zmyia

W cum loc.

(sc. krola)
Bo przeded ies givw bogostawen-
stwed (przevenisti eum in benedictio-
nibus) slotkosci

Jl 20, 3. rim. Put

przejel = ise przed kimis, poprzedzai

id: spotkales go bogostawienstwami pomyslnošci
w: los go upredził bogostawienstwy slotkosci

W cum loc.

(sc. Maryja Magdaleny)
Macz gołton fakess f polucze
nasladouacz

n. = brat za wzór

Gm 14 b

We (cum loc.) = in

1

(Msza XII: *109e)

Wszystko, aby we wszelkich potrzebach
twego uszytania, bychom były pomocą.

~~Ms. Dod. 54. 1/2 XV. Ms. Dod. 54~~

(concedas ut in omnibus protectionibus
tuas muniamur auxilio)

1424 Msza 3^{IV} 54; sim. ~~Msza 3^{IV} 54~~

IV - VI. XIV

W we

Communicantes et memoriam venerantes ... sed
et beatorum apostolorum ... quorum meritis
precibusque concedas ut in omnibus proteccio-
nis tue muniantur auxilio, przez szina thego,
Jhesu Christa, mayacz vczasthnosc y pamyacz
czczyacz ... alye y blogoslavyonych apposto-
low.... gichsze zasluzenyem y tesh proszbamy
vszyczy, aby ve wszelkych zaszcziczenya tvego
vczwyerdzeny bychom byly pomoczą 1446-7

Msza XIV s. 182

We (cum loc.) = in

2

Yesz obywatowane ty, ~~boze~~, ~~we~~ wrytkom, pro-
szymy, ~~prore gnane~~, ~~propisane~~ ~~ucwodzi~~
~~madze~~, ~~przyemne~~ ~~z~~ ~~ter~~ ~~utworze~~ (raczy.

~~III Mac. Dod. 55. i XV Mac. Dod. 55.~~

(Quam oblationem) ~~In deus in omnibus~~
quasumus benedictam) adscriptam
~~salam rationabilem acceptabilemque~~
~~facere digneris)~~

1424 Msza 2 $\frac{III}{A}$. 55; $\frac{(I, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII)}{sum}$ XII
Hoc 1, 4, 5, 7, 8

W

we

Kthorǫ obyathǫ, thy bozyc, proschymy we
wschithkyem, in omnibus, blogoslawyona
... przyemno thessz wczynycz raczy ca ~~1431~~

1431 Msza XII s. 214

15 cum loc.

Gynsrim sladcziccom... to slawyth-
 nasory a to powysstnyeny ozy
 (in fama et sublimitate honoris)
 thacy mogz bicz przyrownany

locat huncj

Sul 47

W cum loc.

Yste zakłady albo własna mająca
 przewyższyc w wartości w rzeczy
 thy. o które porządztany

V (in valore)

Sul 80

5
W cum loc.

Jesus innotuit styas in ingdros-
tyy y v lyecryedi y in lastore
(proficiebat sapientia et aetate, et
gratia ¶ Luc 2, 52) v boza

Ew Zam 297

W i 3P: wzrastal w mgydrości i w latach i w fasce

W = pad wrqlessem

v c. ubogi:

V Napirucez gesty on byl f domem tako vbody... Htorer
on gest v odrenu vbody byl... Jozeez gest on st ue
strane tako vbody byl... Cuarlez gest on f povrely
tako vbody byl Jn. 5, 6.

Chesly thy tho nedreoz, kahoos Xc gesty on
bil vbody...? AV

We cum loc

30d

slacheczskyego, czastokrocz swey czczy nyesza-
 nvyacz, wydawaya sya na lotrowstwo, ktemv na
 zlodzeystwo, a swa wola bywaya zbyegowie s kro-
 lestwa nashego, a taka mayacz vmowka, wiele
 zlege w krolestwie poczynaya, a potem acz nasza
 laska na myloscz bada przyiaczy, chcza sya row-
 nacz we czczy slyachcze nyeporuszoney. Przeto
 vstawymy, aczby taczy nasza laska zasya w kro-
 lestwo byly przyiaczy, a wszakosz o namowienye
 maya opowyedacz a dosycz vczynycz, a weszdy ta-
 kyey czczy nye bada myecz, yako slachczyez we

Dzial. 39

 /85/. Gdy kto porąby drzewo w czvdzem lyesze.

/N/yektorzy swą smyaloszą wgechawszy w las
 abo w gay nyektorego zemyanyna, kromye wolay ge-
 go drzewo wyrąbywszy, precz wywoszą. Przeto v-
 stawyamy, bo gdy kto s czygego lyasa wyrabywszy
 wywieze dąb, czso są godził na ossy, abo gdyby
 pospolytych drzew woz wywozi, tedy temv panv,
 czygya są drwa, na pokvpycz vyną rzeczoną sye-
 dmyna- 39/ dzessyath. /

/86/. O slyachcze zbiegley y tesz czso lotrvyą

/P/przygadza są, ysze porodzony s plenyenya

slacheczskyego, czastokrocz swey czczy nyeszannvycz, wydawaya sya na lotrowstwo, ktemv na zlodzeystwo, a swa wola bywaya zbyegowie s krolestwa naschego, a taka mayacz vmowka, wiele zlego w krolestwie poczynaya, a potem acz nasza laska na myloscz bada przyiaczy, chcza sya rownacz we czczy slyachcze nyeporuszoney. Przeto vstawymy, aczby tacz nasza laska zasya w krolestwo byly przyiaczy, a wszakosz o namowienye maya opowyedacz a dosycz vczynycz, a weszdy takyey czczy nye bada myecz, yako slachczyecz we

W cum loc.

Owoce gydy płodne, ^x opylwytę w
dwadzieci swojych (abundantes in
egressibus suis)

Fl 143, 16. sim. Rus

W: owoce idę płodne, wielkimi kłodami wyhodzyce
M. nied mowa, że w buszce i krocie na polach nastyl

10 cum loc.
we

* Weyomy gospodzyn we wstech
slowech swogych y swety we wstech
dzelech swogych (fidelis... in omnibus
verbis suis et sanctus in omnibus
operibus suis)

Fl 144, 14, sim. Dul
sim. Fl i Dul 144, 18

W: wierom pan w stowad i swisty w sprawad
Mc sprawiedliwy... na wst. drozad swoid, wierom we was, ceynal

W cum loc.

we

Ut ambuletis digne deo per omnia,
x wyje wysyst (ki) de recreadi, placentes
(Col 1. 10)

1435 GJKarB II 55

BP: abyscie post, pswali w csaab godny pena i we wstakim podo-
bali sig jemu

W cum loc.

Essby nyektory gemo nyevorony ba-
dact w vudzenyo (impar sibi exis-
tens in genere) layactra slova radal

Sul 79

№ cum loc.

Надобныцсchi в пострвчч
(speciosus forma Psal 44, 3, Fl i Pul:
отрпны виобрастеным) над сини
лудзске

XV med. Lent

/9/ NA to my przysza/10/
 sznyczy Smayd/11/borku pr-
 awo mo/12/wymy Gest ly wo-
 yth /13/ nyevszytheczny a-
 lbo /14/ wsporny nyesprawy
 /15/edlywy drapyeszlywy
 /16/ wewszythkych rzeczach
 /17/ Spospolstwem nyesz
 /18/godny Raczcze y przy
 /19/szasznyczy szromoczy
 /20/ Tego szye Raczcze ma
 /21/yą nayne przed wyszym
 /22/ Sandza czo gest nad
 /23/ nym wyszy Tho gest
 /24/ przed panem krolem

Wojciech e. doe.

He

2 loc.

Gest by woyleh ... we wszytkych nacrach
s pospolstwem nyc xgodny, ... tego srye
raczere maya naysn przed wyszym
sandra, ... skarzycz.

Ort. Kal. 211

~~Ort. Kal. 211~~

W cum loc.

Która (re. moneta) ma być... dobra
w wadze (bona in valore, Sul 56:
w wagi) (wagi)

Dział 63

- 15 cum loc.

Oswort ten ieth my is bestwise
y is moony rowny

ms 87b

W cum loc.

Pater... misit filium suum... equa-
lem sibi in essentia, et gynosomy.
divina.

ca 1500 Gllor B I 59

W cum loc.

Duplex est paupertas rerum, scilicet yme-
nu, et spiritus ~~rerum. ymenna pau-~~
~~peritas est~~

Gn gl. 156 b

W cum loc.

W myślach (Pud: myślyam) twójich
nie jest (cogitationibus tuis non est),
kto by był równik tobie

Fl. 39,7

W: w myślach twoich nie jest, kto by był podobien tobie
M: w zamysłach twoich o nas nie tobie nie dorówna

W cum loc.

we

Vmyernoset we wstytkydz nectadi
(induite vos... modestiam Col 3, 12)

1449 R XXV 164

sim. XV med. 84) I 62

15 cum loc.

Ktorikz 'clouezet nekyzthe odzelnie)
ma, tenozy s pologem pred sobakyy
ff nem. ne leszy, ne odpocyna

Gn 173b

W (cum loc.) = in

~~W yes myes% by od myego naklad, gego~~
~~odczyenyo, nye ma by gynygo, wrochy~~
~~mo ye do stonasa nachoda, po lho~~
~~gedno ma oxym nye odzewo, a nye~~
~~ma gynygo, w szem by spal [Ex XXI 26]~~
~~Ex XV kalum. 285 (in gido dormiat Ex 22, 27)~~
~~Rad bogym w shandke myghyes~~
~~nye [Ex. XXIII 6] ib~~

W. cum loc.

See for any bily see study f doo-
drem odrenv chodtfor vrrly

Cjn 182a
sim. Fl i Pur
1484 Reg 708

W cum loc:

Przystąpiła coolerna na prawico
twoic w odrenu postlacowaniem (asti-
tit... in vestitu deaurato)

Fl 44, M. sim. Pur, XV p. post.
JP XXXVI 350

W: stangta koblora... w ubiorze z bolyum
M. coolera w zowie ofira

W cum loc.

Jaco yan nebefzal fedwema | bra-
toma i fkmeczem wdzer|szczin dom
ynewiwlekley zdo|mu wyedney ko-
fzuli ynedal | iey trzech ran

Y<E> 1 (ca. Dzierżki)

a) *Następuje inna sprawa, po niej po-
rotą niewłaściwą zapiskę łacińską.*

1405 Kościan nr 292

W. cum loc.

Ostaryam qye/ro qyeny korolore
(~~re. & ladicice~~)

De morte w. 284

W cum loc.

Szathi, is gidi bil rabyth (in
quibus fuerat occisus),... et nyego
slopyaly

Sul 42
sim. Driat 32

W cum loc.

Yst. sycrette... slozycor maya
w karmasbo (in armis)

Sul 66

sim. Drial 52

sim. 37 for 6.9

H (cum loc.) = in

quam pulcri sunt gressus tui
in calciamentis - jako pivochnye yet
posere tvojye n obuvy (Cant 7.1, RXXV 154:
w obovi)

XV, ~~Part.~~ IV 760.
Zmed. PF

sluszebnyesi kv nyekteremv zabitemv na polv abe
na dredze byly przywolany, prawem swym rzecz-
nym krwawno, edzenye, w kterem zabyty byl, sobie
brali. Ale sya the nam nye wydzale za prawo, be
nykt dwiema ranoma na bycz vdraczen. Przete od-
tychmyast sakazugen, aby sluszebnyesy take wzac-
czy kv ogladanyv zabytego, nye ezinili szadnych
lupew, ale za robeta swa grossse maya wzacz od
tego, kte go wzowie, take dlugo, ass naszebey-
stwe badse swiadczenstwem dekenano.

/68/. O spasyenyv zbesza.

/67/. O placze slvszebnykowem.

/P/odlug starego obyczaya bylo, ysz gdy
Dziat. 31-32

ow, kogo tak zastapya, bądze praw, a ten, czse
take zastapy, na natychmyast odpowiedacz e rzecz
nanewioną.

/130/. O woly y e slvszbie.

/V/loszylisny, ysz riczerze y slachezyczny
krolestwa naszego polskyego nam y naszym namyes-
tnykom w zemy w krolestwie polskyem w zbregy ja-
ke kaszdy mozse, naya sluszycz; ale za granycza-
my nye są powynny, wygyawszy, yszbysmy gym de-
sycz za te vezinili abe gych proszylly.

15 cum loc.

Passage gyncsiego s nyan nye
brandnye nyal nyzly odryenye bello,
w ktorem yan wtyal (in quo ean-
dem pervenerit)

Sul 89

W cum loc.

Venit ad me Gabriel... veste co-
ruscans et odryeno balym

XV med. R XXV 152

10 cum loc.

In cinere et cilicio, v ostrem odve-
nyu (Rom 318: v okylyoznyom), lugere
ac plangere peccata sua

XV med. R XXIV 372

W cum loc.

Seznam opozic...,
Owyznaczenie jest (involvent
eo) *skrzynia swyadecztwa

SL: maie nalezy wytlac u niego

BZ Num 4.5

Ad cum loc.

(sc. salfad)
Lotoceist genui pted slonecniim
Zachodem, aby spat w swem roste
(dormiens in vestimento suo)

BZ Dent 24.13

BP: aby spat ne suum ptaorem

no cum loc.

- no byalem ruschie feminalibus
lineis (vestietur tunica sacerdos
et feminalibus lineis Lev 6.10)

1471 MamKal 33

W cum loc.

Wy giczece w odzieniu (armati)
przed wazko bracko

BE Jos 1.14
sim. ib. Ex 13.18. I Par 12.33

W cum loc.

Syostry maya, bez diodrycki
w sskenyadi y w... plasciozoch
(delamyde induantur et tunica)

1484 Reg 709

W am loc
He

yeslyby potrzebno bylo... ve sbrogy na
processya chodrics

1491 RK72 VII 17

-----20d

Item pan wyssyel mlody vka-
zalsszye naoszmy konech

Sam wkopynyczey Sbroy zvpe-
lnyey, aczeladz wstrzyelcz-

ey Tenze pan wyssyel vka-
zal cztherzy konye nyeboz-

czyka brathowych lyepsye
zosthawyl shobye yeden Shy-

wy kopynyczy brathow, drv-
gy Strzyelczy Sywy dobry

kthory pyrwey byl vbratha
yego kopynyczym Trzyeczy

Strzyelczy Shyvy^xrowny Czwa-
rthy gnady Strzyelczy row-

ny ynochoda Slapye a mas-
tho tych czo podlyeyszych

pozal cztherzy dodomv

M cum loc.

1495 GórsJaz 277, sim. ib. 278 k.6r

Item pan wyssyel mlody vka-
zalsszye naoszmy konech
Sam wkopyniczey Sbroy zvpe-
lnyey aczeladz wstrzyelcz-
ey Tenze pan wyssyel vka-
zal cztherzy konye nyeboz-
czyka brathowych lyepsye
zosthawyl shobye yeden Shy-
wy kopynyczy brathow, drv-
gy Strzyelczy Sywy dobry
kthory pyrwey byl vbratha
yego kopynyczym Trzyeczy
Strzyelczy Shyvy^xrowny Czwa-
rthy gnady Strzyelczy row-
ny ynochoda Slapye a mas-
tho tych czo podlyeyszych
pozlal cztherzy dodomv -----

24

-----21a
Item pan maraszek vkazal-
szye syamo wthor nadw konv
strelczych wyesbroy Item
pan yemyelnyczky vkazał
kon gnady Strzyelczy dobry
natho myeszczek thoregomv
krol yego myloszcz zaplacz-
yl y vkazalssye naoszmy ko-
nyech spelna Sam wkopynycz-
ey Sbroy wzvpyelnyey a cze-
ladz wstrzyelczey /k.6v/
Item pan Kosshynsky vkazal-
sszye nassheszczky konyech
Sam w kopynyczey sbroy wsv-
pelnyey aczeladz wstrzyel-
czey

24

-----21a
Item pan maraszyek vkazal-
szye syamo wthor nadw konv
strelczych wyesbroy Item
pan yemyelnyczky vkazał
kon gnady Strzyelczy dobry
natho myeszczek thoregomv
krol yego myloszcz zaplacz-
yl y vkazalssye naoszmy ko-
nyech spelną Sam wkopynycz-
ey Sbroj wzvpyelnyey a cze-
ładz wstrzyelczyey /k.6v/
Item pan Kosshynsky vkazal-
sszye nassheszczy konyech
Sam w kopynyczey sbroy wsv-
pelnyey aczeladz wstrzyel-
czyey

-----21b
Item pan Czessyelsky vka-
zalssye nassyesczy konech
Sam wyewshythkey Sbroj Ko-
pynyczey aczeladz yego w-
strzyelczey y vказal kon
Kopynyczy sprzyethylą Shya
Baly rowny nato myescze
Kthory krol yego myloscz
zaplaczyl Item Pan Rozy-
nkowsky vказal kon maly S-
wrona plysznywy Kopynyczy
natho myescze kthory krol
yego myloscz zaplaczyl y
vказalsshye nassheszczy
kony Sam wzvpyselnyey sbr-
oy kopynyczey a czeladz w-
strzyelczey-----

JK

-----21b
Item pan Czessyelsky vka-
zalssye nassyesczy konech
Sam wyewshythkey Sbroy Ko-
pynyczey aczeladz yego w-
strzyelczey y vkażal kon
Kopynyczy sprzyethylą Shya
Baly rowny nato myescze
Kthory krol yego myloscz
zaplaczył Item Pan Rozy-
nkowsky vkażal kon maly S-
wrona pływshnywy Kopynyczy
natho myescze kthory krol
yego myloscz zaplaczył y
vkażalsshye nassheszczy
kony Sam wzvpyelnyey sbr-
oy kopynyczey a czeladz w-
strzyelczey-----

Handwritten mark resembling a stylized 'H' or 'M'.

Item pan Zythowyczky vka-
zalsshye nassyeszczy konye-
ch Sam wkopynyczey wzvpyel-
nyey sbroy aczeladz wstrz-
yelczey Item pan yordano-
wsky vkazalssye naoszmy ko-
nyech Sam wsvpelnyey sbroy
kopynyczey aczeladz wszys-
thka wstrzyelczey Item
pan dzyerzyek vkazalssye
nadzyessyanczy konyech Sam
wkopynyczey Sbroy wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey
Item pan Chynyek vkazalss-
ye nadzyessyanczy konyech
Sam /k.7r/ wzvpyelnyey sbr-
oy kopynyczey aczeladz wst-
rzyelczey a vkazal kon St-
rzyelczy dobry natho myes-
cze kthory dal kvdvorv

M

Item pan Zythowyczky vka-
zalsshye nassyeszczy konye-
ch Sam wkopyniczey wzvpyel-
nyey sbroy aczeladz wsztrz-
yelczey Item pan yordano-
wsky vkazalssye naoszmy ko-
nyech Sam wsvpelnyey sbroy
kopyniczey aczeladz wszys-
thka wstrzyelczey Item
pan dzyerzyek vkazalssye
nadzyessyanczy konyech Sam
wkopyniczey Sbroy wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan Chynyek vkazalss-
ye nadzyessyanczy konyech

Sam /k.7r/ wzvpyelnyey sbr-
oy kopyniczey aczeladz wst-
rzyelczey a vkazal kon St-
rzyelczy dobry natho myes-
cze kthory dal kvdworv

24

-----21c
Item pan Zythowyczky vka-
zalsshye nassyeszczy konye-
ch Sam wkopyniczey wzvpyel-
nyey sbroy aczeladz wsztrz-
yelczey Item pan yordano-
wsky vkazalssye naoszmy ko-
nyech Sam wsvpelnnyey sbroy
kopyniczey aczeladz wszys-
thka wstrzyelczey Item
pan dzyerzyek vkazalssye
nadzyessyanczy konyech Sam
wkopyniczey Sbroy wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey
Item pan Chynyek vkazalss-
ye nadzyessyanczy konyech
Sam /k.7r/ wzvpyelnnyey sbr-
oy kopyniczey aczeladz wst-
rzyelczey a vkazal kon St-
rzyelczy dobry natho myes-
cze kthory dal kvdworv

27

Item pan Zythowyczky vka-
zalsshye nassyeszczy konye-
ch Sam wkopynyczey wzvpyel-
nyey sbroy aczeladz wsztrz-
yelczey Item pan yordano-
wsky vkazalssye naoszmy ko-
nyech Sam wsvpelnyey sbroy
kopynyczey aczeladz wszys-
thka wstrzyelczey Item
pan dzyerzyek vkazalssye
nadzyessyanczy konyech Sam
wkopynyczey Sbroy wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey
Item pan Chynyek vkazalss-
ye nadzyessyanczy konyech
Sam /k.7r/ wzvpyelnyey sbr-
oy kopynyczey aczeladz wst-
rzyelczey a vkazal kon St-
rzyelczy dobry natho myes-
cze kthory dal kvdworv

Handwritten mark resembling a stylized 'H' or 'M'.

Item pan Zythowyczky vka-
zalsshye nassyeszczy konye-
ch Sam wkopynyczey wzvpyel-
nyey sbroy aczeladz wsztrz-
yelczey Item pan yordano-
wsky vkazalssye naoszmy ko-
nyech Sam wsvpelnnyey sbroy
kopynyczey aczeladz wszys-
thka wstrzyelczey Item
pan dzyerzyek vkazalssye
nadzyessyanczy konyech Sam
wkopynyczey Sbroy wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan Chynyek vkazalss-
ye nadzyessyanczy konyech
Sam /k.7r/ wzvpelnyey sbr-
oy kopynyczey aczeladz wst-
rzyelczey a vkazal kon St-
rzyelczy dobry natho myes-
cze kthory dal kvdworv

JK

Sam wzupyelnyey sbroy kopy-
nyesey aczeladz wstrzyelozey
a ukazal ken Strzyelesy doba
ry nathe myesoze kthory dal
kudworu

GórsJas 278

k.6r-7v

H
H

-----21d
Item pan Lanczky vkazalss-
ye nadzyessanczy konyech w-
zvpelnyey Sbroj kopynycz-
ey aczeladz yego wstrzyel-
czey y vkazal dwa kona St-
rzyelcza natho myescze kth-
orye dal kvdworv vkazal
kon Sleyerzowathy dobry St-
rzyelczy lysshy zadnye no-
gy byalye obyedwye a dobry
adrvgy rowny popyelyczas-
thy Strzyelczy Item pan
Golawynsky vkazalssye na o-
szmy kony Sam wkopynyczey
sbroy wzvpelnyey a czeladz
wstrzelczey

-----21d
Item pan Lanczky vkazalss-
ye nadzyessanczy konyech w-
zvpelnyey Sbroy kopynycz-
ey aczeladz yego wstrzel-
czey y vkazal dwa kona St-
rzelcza natho myescze kth-
orye dal kvdworv vkazal
kon Sløyerzowathy dobry St-
rzelczy lysshy zadnye no-
gy byalye obyedwye a dobry
adrvgy rowny popyelyczas-
thy Strzelczy Item pan
Golawynsky vkazalssye na o-
szmy kony Sam wkopynyczey
sbroy wzvpelnyey a czeladz
wstrzelczey

M

y ukazalssye nadzyessanozy
konyech Sam ukopynyesey sb-
roy w wpeinyey acseladz gogo
wstrzelcsy

Górajaz 278

k. 7r

-----21d
Item pan Lanczky vkazalss-
ye nadzyessanczy konyech w-
zvypelnyey Sbroy kopynycz-
ey aczeladz yego wstrzyel-
czey y vkazal dwa kona St-
rzyelcza natho myescze kth-
orye dal kvdworv vkazal
kon Sleyerzowathy dobry St-
rzyelczy lysshy zadnye no-
gy byalye obyedwye a dobry
adrvgy rowny popyelyczas-
thy Strzyelczy Item pan
Golawynsky vkazalssye na o-
szmy kony Sam wkopynyczey
sbroy wzvypelnyey a czeladz
wstrzelczey

-----22a
Item pan Svchodolsky vkazal-
lasye nyacztherzech konye-
ch dobrych wzbroy kopynycz-
ey wzwpelnyey aczeladz wst-
rzyelczey wzwpyelnyey I-
tem pan Shassyowsky vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey Sbroj wzwpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan yankowsky vkazal
Trzy konye Shywy dwa kopy-
nycza yeden ynochoda Sl-
pye Trzyeczy Strzyelczy ro-
wny dobry Natho myescze kt-
ore dal kvdworv kthoremv
nyezaplaczony y vkazalssye
nadzyessanczy konyech Sam
wkopynyczey sbroj wzwpelny-
ey aczeladz gego wstrzyel-
GórsJaz 278 k.7r ^{czey}

JK

-----22b
Item pan pyelka vkazalsshya
nyapanczy konyech Sam wko-
pynyczey Sbroj wzvpyelnyey
a czeladz wstrzelczey I-
tem pan dolvsky vkazal kon
Shyvy dobry Strzelczy na-
tho myescze kthoremv krol
yego myloscz zaplaczył ydr-
vgy valach wrony vkazal ro-
wny dobry Strzelczy natho
myescze kthorymv kon sdech
czangnaez dogrothka Czyasa-
vy Strzelczy kthoregomv
nyezaplaczone y vkazal ssye
nyassyesczy konyech spelna
Sam wzvpyelnyey sbroy wko-
pynyczey a Czelađz wstrzel-
czey -----

ukazał się nasyenny ko-
nych spelná Sam wpyelnyey
sbroy wkopynyczy a Czeláda
wstrzyelczy

GórsJan 27b

k.7v

22

-----22c

Item pan nyezaczky postav-
yl dwa kona yeden Swrona
plyesznywy kopynyczy rowny
dobry natho myescze kthory-
mv sdechł wpoznyanv Czyssa-
wy drvgy Strzyelczy Shywy
dobry natho myescze kthory
dal wradomv kvdworv myssya-
sthy ynołodnyk y vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey sbroy wzvpyelny-
ey a Czyeladz wstrzyelczy-
ey /s.279, k.9v/ Regest-
rum a Jaszyensky curiensem
ex Russia qui ex Lublin re-
cesserat 1495 circa festum
s. Martini

GórsJaz 278-9

k.7v.9v

H

-----30a
/s.279,k.10r/ Regestrum
curiensium Regie maiestatis
fferia quinta proxima post
anunciacione Item dominus
Gerzik Koszczeyewycz monst-
ratus in Sex equis Solus
totaliter armatus alias w-
kopynyczey Sbroy et familia
ipsius in armis Sagith ali-
as wszrelczey Sbroy Item
dominus dymytrowszky most-
rauit equum alias Cyszawy
parwm et calwm alias kopy-
nyczy et Calwus et Solus
in armis plenaris alias w-
kopynyczey Sbroy Item Sub
jvuenē equvs... Rowny quo-
que parvus

-----30a
/s.279,k.10r/ Regestrum
curiensium Regie maiestatis
fferia quinta proxima post
anunciacione Item dominus
Gerzik Koszczeyewycz monst-
ratus in Sex equis Solus
totaliter armatus alias w-
kopynyczey Sbroy et familia
ipsius in armis Sagith ali-
as wszrelczey Sbroy Item
dominus dymytrowszky most-
rauit equum alias Cyszawy
parwm et calwm alias kopy-
nyczy et Calvus et Solus
in armis plenaris alias w-
kopynyczey Sbroy Item Sub
jvuenne equvs... Rowny quo-
que parvus-----

GórsJaz 279

k.10r

22

-----30a
/s.279,k.10r/ Regestrum
curiensem Regie maiestatis
fferia quinta proxima post
anunciacione Item dominus
Gerzik Koszczyewycz monst-
ratus in Sex equis Solus
totaliter armatus alias w-
kopynyczey Sbroy et familia
ipsius in armis Sagith ali-
as wszrelczey Sbroy Item
dominus dymytrowszky most-
rauit equum alias Cyszawy
parwm et calwm alias kopy-
nyczy et Calwus et Solus
in armis plenaris alias w-
kopynyczey Sbroy Item Sub
jvuenne equvs... Rowny quo-
que parvus-----

-----1a
 Item Hanvsch Czecholcz Rothmystrz pyeschych popyschal szye Anno domini Millessimo quadringentesimo nonagesimo septimo fferia secunda In crastino s. Barnabe dwye nyedzyely przed szwyatnem yanem Item walach szywy yablokobythy maly strzelczy yvnochodnyk
 Item Glynka Byalogrzywy maly strzelczy Item walach gnyady ma naprzednym pleczv blyzną maly strzelczy Item wrony plesznywy kon maly strzelczy Item Hanvs Rothmystrz wkopyny-
 czyey szbroy zvpelney sz-
 chvlyczą-----

M cum loc.

-----1d
 Item krzysthoph zgyerlycze
 zvpelney wkopyniczey zbroy
 Item Grzegorz szprzemka
 pawesznyk Item proporze-
 cz Item Sthaphan sznowe-
 go thargv zrvchnyca Item
 ffolthyn zwroczlawa zrvch-
 nycza Item Ian zwoczla-
 wya zrvchnyca nyemyal pro-
 chv any kvlyek Item waw-
 rzynech szgyerlycze szrv-
 cznyca nyemyal prochv any
 kvlek Item Irzyk zwocz-
 lawya zrvchnyca nyemyal
 prochv any kvlek Item Th-
yburczy wkopyniczy zupel-
ney szbroy Item Lukaszch
szwydnycze pawesznyk-----

Handwritten:
 M^c cum loc.
 1497

-----2b
 Item Waczlaw zopolya zrv-
 cznyczą Item Mathvszch
 zasthora zrvchnyczą kvlek
 nyemyal Item Thomas sz-
 paczkowa zrvchnyczą prochv
 nyemyal Item Barthosch
 szpaczkowa zrvdznyczą pro-
 chv nyemyal Item Gyrzyk
 szpaczkowa szrvchnyczą
 prochv nyemyal Item sz-
 wroczlawya zrvchnyczą I-
 tem Ian spaczkowa wkopyny-
czey szbroj zvpelney sach-
vlyczą Item Gyrzyk szno-
 rberkv pawesznyk Item
 Ian srausthyna zrvchnyczą
prochv nyemyal

Mf cum loc,

1497

GórsPiech 206

k.110r

-----1b
 Item dwa proporczy Item
 Pyotr strzebnyczye szrvcz-
 nyczą Item Balczer szla-
 mberkv szrvcznyczą Item
 Marczyn szwroczlawa szrvc-
 znyczą Item Dvnath sz-
 lypszy szrvcznyczą nye my-
 al prochv any kvlek Item
 Marek szmyszna szrvczny-
 czą Item Vlrycht szvp-
 szy szrvcznyczą nyemyal
 prochv any kvlek Item
 Rvlader szlednyczye dzye-
 szchathnyk wkopynyczy szb-
roy szchvlyczą Item Pyo-
 tr pawesznyk sznowego tha-
 rgv Item proporzecz w
 Item Marczyn czvdny szrvc-
 znyczą

W cum loc.

-----1b
Item dwa proporczy Item
Pyotr strzebnyczye szrvcz-
nyczą Item Balczer szla-
mberkv szrvcznyczą Item
Marczyn szwoczlawya szrvcz-
nyczą Item Dvnath sz-
lypszy szrvcznyczą nye my-
al prochv any kvlek Item
Marek szmyszna szrvczny-
czą Item Vlrycht szvp-
szy szrvcznyczą nyemyal
prochv any kvlek Item
Rvlader szlednyczye dzye-
szchathnyk wkopynyczy szb-
roy szchvlyczą Item Pyo-
tr pawesznyk sznowego tha-
rgv Item proporzecz w
Item Marczyn czvdny szrvcz-
nyczą-----

-----2d
 Item Ambrosy szbrzega zvpelney kopynyczy szbroy szchvlyczą Item Gyrzyk szmys-
 terborka pawesznyk Item Andrzej szglogowa barwyerz zrvchnyczą Item Gygnoth szglogowa zrucznyczą ~~ix~~
 /k.110v/ Item Mychal zlvblyna z rvchnyczą Item Iakvb szlamyszlowa zrvchny-
 czą Item Blaszey szwrocza-
 lawya zrvchnyczą Item Gy-
 rzyk szczynawy zrvchnyczą
 Item Andrysz zwraczyszla-
 wya wkopynyczy szbroy ~~ix~~
 benz Bartha Item Michal
szhona pawesznyk-----

MS cum loc.

1497 GórsPiech 207 k.110r-v

-----3b
 Item Ian szwyrzchowycz py-
 szczek zrucznyczą Item
 Barthosz zrudna szkvscha a-
 lye natho myesczye ma mye-
 cz ruczniczą Item Thoma-
 sch szwroczlawa z ruczny-
 czą Item Ian szczynawy z-
 ruczniczą Item Marczyn z-
wrathyszlawya wkopyniczy
zbroj szchvlyczą Item
 krzysthoph zlamberkv pawe-
 sznyk Item Mychal zlubly-
 na zrucznyczą Item Mar-
 czyn strzelyna zrucznyczą
 prochv nyemyal Item Cas-
 per Snyerberkv wkopyniczy
 zbroj bez kapalya alye ma
myecz na drugye vkazanye

M. c. loc.

-----3b

Item Ian szwyrzchowycz py-
 szczek zrucznyczą Item
 Barthosz zrudna szkvscha a-
 lye natho myesczye ma mye-
 cz ruczniczą Item Thoma-
 sch szwroczlawya z ruczny-
 czą Item Ian szczynawy z-
 ruczniczą Item Marczyn z-
 wrathyszlawya wkopyniczy
 zbroy szchvlyczą Item
 krzysthoph zlamberkv pawe-
 sznyk Item Mychal zlubly-
 na zrucznyczą Item Mar-
 czyn strzelyna zrucznyczą
 prochv nyemyal Item Cas-
 per Snyerberkv wkopyniczy
zbroy bez kapaly na alye ma
myecz na drugye vkazanye

W cum loc.

-----3d
Item Mathysz szhythawy zru-
czniczą Item Grzegorz sz-
lvblyna zrucznyczą Item
Marczysch szwydnyczye zru-
czniczą /s,208/ Item Ian z-
lyegnycze zrucznyczą Item
Krzysthoph sznoremberkv z-
rucznyczą Item Woczyech
szpyaszkv wkopynyczey szb-
roy bez barthv Item Tho-
warzysz yego myklasch pawe-
sznyk Item Mathysz szko-
wałowa zrucznyczą Item
Petr sprusz zrucznyczą I-
tem ffraczek od krzepycz z-
rucznyczą Item Myklasch
zarow zrucznyczą-----

MF cum loc.

-----4a
 Item Pawel zoszwyączymą z-
 ruczniczą alye yey nyevmy-
 al nabycz Item Wogzyech
 nalewacz sznamyszłowa z ru-
 czniczą Item Woytek sz-
 bythomya zrucznyczą Item
 Ian zathora zrucznyczą I-
 tem Ian pleban szwadzyszła-
 wya wkopynyczey zvpelney
szbroy szvlyczą Item My-
 kvlasch zraczyborza wkopy-
 nyczey szbroy zwlocznią
 /k.111v/ Item proporzecz
 Item Ian sthowaczewa pawe-
 sznyk Item Mykolay zvbrz-
 szky od lyelowa pawesznyk

Handwritten:
 149
 149

-----4a
 Item Pawel zoszwyączymą z-
 ruczniczą alye yey nyevmy-
 al nabycz Item Wogzyech
 nalewacz sznamyszłowa z ru-
 czniczą Item Woytek sz-
 bythomya zrucznyczą Item
 Ian zathora zrucznyczą I-
 tem Ian pleban szwadzyszła-
 wya wkopynyczey zvpelney
 szbroy szvlyczą Item My-
kvlasch zraczyborza wkopy-
nyczey szbroy zwlocznią
 /k.111v/ Item proporzecz
 Item Ian sthowaczewa pawe-
 sznyk Item Mykolay zvbrz-
 szky od lyelowa pawesznyk
 -----

cum loc.
 1497

-----21b
Item pan Czesyelsky vka-
zalssye nassyeczy konech
Sam^x wywshythkey Sbroy Ko-
pynyczey aczeladz yego w-
strzyelczey y vказal kon
Kopynyczy sprzyethylą Shyą
Baly rowny nato myescze
Kthory krol yego myloscz
zaplaczyl Item Pan Rozy-
nkowsky vказal kon maly S-
wrona plysznywy Kopynyczy
natho myescze kthory krol
yego myloscz zaplaczyl y
vказalsshye nassheszczy
kony Sam wzvpyelnyey sbr-
oy kopynyczey a czeladz w-
strzyelczey-----

GórsJaz 278

k.6v

off cum loc.

MC

1495

mem 16.277

-----21b
Item pan Czessyelsky vka-
zalssye nassyesczy konech
Sam wyewshythkey Sbroy Ko-
pynyczey aczeladz yego w-
strzyelczey y vказal kon
Kopyncyzy sprzyethylą Shyą
Baly rowny nato myescze
Kthory krol yego myloscz
zaplaczyl Item Pan Rozy-
nkowsky vказal kon maly S-
wrona plysznywy Kopyncyzy
natho myescze kthory krol
yego myloscz zaplaczyl y
vказalsshye nassheszczy
kony Sam wzvpyelnyey sbr-
oy kopyniczey a czeladz w-
strzyelczey-----

24

H(e)

wye wschytthkey sbroy

1495 Götz Jar 278.

-----21a
Item pan maraszyek vkazal-
szye syamo wthor nadw konv
strelczych wyesbroj Item
pan yemyelnyczky vkazał
kon gnady Strzyelczy dobry
natho myeszcz kthoregomv
krol yego myloscz zaplacz-
yl y vkazałszye naoszmy ko-
nyech spelna Sam wkopynycz-
ey Sbroy wzvpyelnyey a cze-
laż wstrzyelczyey /k.6v/
Item pan Kosshynsky vkazal-
sszye nassheszczy konyech
Sam w kopynyczey sbroy wsv-
pelnyey aczeladz wstrzyel-
czyey

1495 GórsJaz 277

k.6r-v

MS cum loc
MS

W(e) cum loc. ts.

wye sbroy

1495 Göttinger 277.

-----1c
 Item szHona mychal zrvcz-
 nyczą nyemyal prochu any
 kvlyek Item krzysthoph
 szgvlpyerga zrvcznyczą
 /s.206,k.109v/ Item Barth-
 oszch sz kozvkowa zvpelney
wkopynyczey zbroj Item
 proporzecz Barthoszchow
 Item Iacvb szbrzega pawe-
 sznyk Item pawel zwroc-
 lawya z rvcznyczą Item
 andrzey szkozvchowa zrucz-
 nyczą Item Ivrga zwroc-
 lawya z rvcznyczą Item
 kasper zwroczlawya zrvczny-
 czą alye nyevmyal rvczny-
 cze nabycz Item krzystho-
 ph szlvpszy zrvcznyczą

M cum loc.

1497

GórsPiech 20576 k.109r-v

sim. ib.

-----1d
Item krzysthoph zgyerlycze
zvpelney wkopyniczey zbroy

Item Grzegorz szprzemka
pawesznyk Item proporce-
cz Item Sthaphan sznowe-
go thargv zrvcznyczą Item
ffolthyn zwroczlawa zrvcz-
nyczą Item Ian zwroczla-
wya zrvcznyczą nyemyal pro-
chv any kvlyek Item waw-
rzynyecz szgyerlycze szrv-
cznycza nyemyal prochv any
kvlek Item Irzyk zwrocz-
lawya zrvcznyczą nyemyal
prochv any kvlek Item Th-
yburczy wkopyniczy zupel-
ney szbroy Item Lukaszch
szwydnycze pawesznyk-----

24 cum loc.

-----2a

Item Grvlmusz szwroczlawya
zrvcznyczą Item Ian sz-
erpeszka zrvcznyczą kvlky
myal alye prochv nyemyal

Item Mathysz szbvdzyszch-
yna zrvcznyczą Item Bar-
thosz szwydnycze zrvczny-
czą Item Barthosz szwro-

czlawya z rvcznyczą /■.206
k.110r/ Item Ian sz bvmbe-
rkv zrvcznycza kvlky myal
alye prochv nyemyal Item

Ambrosy szbrzega zvpelney
wkopynyczey szbroy Item
proporzecz gego Item Gy-
rzyk zmorawy pawesznyk

GórsPiech 206 k.109v-110r

*MF
cwm loc.*

1497

-----2c
 Item Piotr Sgvvna zrvchny-
 czą prochu nyemyal Item
 Mychal zglogowa zrvchny-
 czą prochu nyemyal Item Waw-
 rzynecz szkyelnycze zrucz-
 nyczą prochu nyemyal Item
 Marczyn Sglogowa zrvchny-
 czą prochu nyemyal Item
 Ian strzelyna zrvchny-
 czą prochu nyemyal Item My-
 chal szwydnycze zvpelney w
kopynyczey szbroy szwlocz-
nyą Item Piotr szgory pa-
 weszyk Item Krol szczy-
 nawy zrvchny-
 czą Item Gy-
 rzyk sznyemsthowa szkvschą
 alye ma vkazacz szye zrucz-
 nyczą welwowy

MF cum loc

W (cum loc.) = in

Cespitat

In faleris, w kromy rzu, ~~# 1 XV~~ h. Fil. III 287.
p. post.

ipus

k. - ozdobyne przykrycia na konia

W (cum loc.)

Episcopus infulatus

Byszkop w koronie. ~~II~~ XV Riv. I. III 288.
p. post.

rim. XV mod. 86] V 266.
ca 1470 Nam Lub 147

W cum loc.

Aduenit quidam vestitus pellibus
camelorum v odrenyo ostrem skor
(leg. z skor) *velbrodawyk

ca 1500 GJ Gm 60

W cum loc.

Sequebatur Xpm amictus sindone,
in lokthusty, super nudo corpore.

(Marc 14, 51)

ca 1500 Gf Kar B I 77

the) cum loc. 'in'

pingunt ^{...} mulierem... in amictu, vario,
id est ^{est} ~~surge~~ ^(the) proximi odore

ca 1500 R XLVIII 369

-----21a
Item pan marasznyek vkazal-
szye syamo wthor nadw konv
strelczych wyesbroy Item
pan yemyelnyczky vkazaEl
kon gnady Strzyelczy dobry
natho myeszcz kthoregomv
krol yego myloszcz zaplacz-
yl y vkazalssye naoszmy ko-
nyech spelna Sam wkopynycz-
ey Sbroy wzvpyelnyey a cze-
ladz wstrzyelczey /k.6v/
Item pan Kosshynsky vkazal-
sszye nassheszczy konyech
Sam w kopynyczey sbroy wsv-
pelnyey aczeladz wstrzyel-
czey

1495 GórsJaz 277,

k.6r-v

sim. ib. 278

M cum loc.

-----21a
Item pan marasnyek vkazal-
szye syamo wthor nadw konv
strelczych wyesbroy Item
pan yemyelnyczky vkazał
kon gnady Strzyelczy dobry
natho myeszcz kthoregomv
krol yego myloscz zaplacz-
yl y vkazalssye naoszmy ko-
nyech spelna Sam wkopynycz-
ey Sbroy wzvpyelnyey a cze-
ladz wstrzyelczyey /k.6v/
Item pan Kosshynsky vkazal-
sszye nassheszczy konyech
Sam w kopynyczey sbroy wsv-
pelnyey aczeladz wstrzyel-
czyey

24

-----21a
Item pan marasnyek vkazal-
szye syamo wthor nadw konv
strelczych wyesbroy Item
pan yemyelnyczky vkazał
kon gnady Strzyelczy dobry
natho myeszczek thoregomv
krol yego myloszcz zaplacz-
yl y vkazalssye naoszy ko-
nyech speln Sam wkopynycz-
ey Sbroy wzvpyelnyey a cze-
ladz wstrzyelczy /k.6v/
Item pan Kosshynsky vkazal-
szye nassheszczy konyech
Sam w kopynyczey sbroy wsv-
pelnyey aczeladz wstrzyel-
czy

M

-----21a
Item pan marasnyek vkazal-
szye syamo wthor nadw konv
strelczych wyesbroy Item
pan yemyelnyczky vkazał
kon gnady Strzyelczy dobry
natho myeszczek thoregomv
krol yego myloszcz zaplacz-
yl y vkazalszye naoszymy ko-
nyech spelna Sam wkopynycz-
ey Sbroj wzvpyelnyey a cze-
ladz wstrzyelczyey /k.6v/
Item pan Kosshynsky vkazal-
szye nassheszczy konyech
Sam w kopynyczey sbroy wsv-
pelnyey aczeladz wstrzyel-
czyey

27

Item pan Zythowyczky vka-
zalsshye nassyeszczy konye-
ch Sam wkopynyczey wzvpyel-
nyey sbroy aczeladz wsztrz-
yelczey Item pan yordano-
wsky vkazalssye naoszmy ko-
nyech Sam wsvpelnyey sbroy
kopynyczey aczeladz wszys-
thka wstrzyelczey Item
pan dzyerzyek vkazalssye
nadzyessyancy konyech Sam
wkopynyczey Sbroy wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan Chynyek vkazalss-
ye nadzyessyancy konyech
Sam /k.7r/ wzvpyelnyey sbr-
oy kopynyczey aczeladz wst-
rzyelczey a vkazal kon St-
rzyelczy dobry natho myes-
cze kthory dal kvdworv

27

-----21c

Item pan Zythowyczky vka-
zalsshye nassyeszczy konye-
ch Sam wkopynyczey wzvpyel-
nyey sbroy aczeladz wsztrz-
yelczey Item pan yordano-
wsky vkażalssye naoszmy ko-
nyech Sam wsvpelnnyey sbroy
kopynyczey aczeladz wszys-
thka wstrzyelczey Item
pan dzyerzyek vkażalssye
nadzyessyanczy konyech Sam
wkopynyczey Sbroy wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan Chynyek vkażalss-
ye nadzyessyanczy konyech
Sam /k.7r/ wzvpyelnyey sbr-
oy kopynyczey aczeladz wst-
rzyelczey a vkażal kon St-
rzyelczy dobry natho myes-
cze kthory dal kvdworv

GórsJaz 278

k.6r-7v

H

Item pan Zythowycęzky vka-
zalsshye nassyeszczy konye-
ch Sam wkopyniczey wzvpyel-
nyey sbroy aczeladz wsztrz-
yelczey Item pan yordano-
wsky vkazalssye naoszmy ko-
nyech Sam wsvpelnyey sbroy
kopyniczey aczeladz wszys-
thka wstrzyelczey Item
pan dzyerzyek vkazalssye
nadzyessyanczy konyech Sam
wkopyniczey Sbroy wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan Chynyek vkazalss-
ye nadzyessyanczy konyech

Sam /k.7r/ wzvpyelnyey sbr-
oy kopyniczey aczeladz wst-
rzyelczey a vkazal kon St-
rzyelczy dobry natho myes-
cze kthory dal kvdworv

22

-----21c

Item pan Zythowyczky vka-
zalsshye nassyeszczy konye-
ch Sam wkopynyczey wzvpyel-
nyey sbroy aczeladz wsztrz-
yelczey Item pan yordano-
wsky vkazalssye naoszmy ko-
nyech Sam wsvpelnyey sbroy
kopynyczey aczeladz wszys-
thka wstrzyelczey Item
pan dzyerzyek vkazalssye
nadzyessyanczy konyech Sam
wkopynyczey Sbroy wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan Chynyek vkazalss-
ye nadzyessyanczy konyech
Sam /k.7r/ wzvpyelnyey sbr-
oy kopynyczey aczeladz wst-
rzyelczey a vkazal kon St-
rzyelczy dobry natho myes-
cze kthory dal kvdworv

Handwritten mark resembling a stylized 'H' or 'R'.

-----21d
Item pan Lanczky vkazalss-
ye nadzyessanczy konyech w-
zvpelnyey Sbroy kopynycz-
ey aczeladz yego wstrzyel-
czey y vkazal dwa kona St-
rzyelcza natho myescze kth-
orye dal kvdworv vkazal
kon Slóyerzowathy dobry St-
rzyelczy lysshy zadnye no-
gy byalye obyedwye a dobry
adrvgy rowny popyelyczas-
thy Strzyelczy Item pan
Golawynsky vkazalssye na o-
szmy kony Sam wkopynyczey
sbroy wzvpelnyey a czeladz
wstrzelczey

Handwritten mark resembling the letter 'H' or 'R'.

-----21d
Item pan Lanczky vkazalss-
ye nadzyessanczy konyech w-
zvpelnyey Sbroy kopynycz-
ey aczeladz yego wstrzel-
czey y vkazal dwa kona St-
rzyelcza natho myescze kth-
orye dal kvdworv vkazal
kon Sløyerzowathy dobry St-
rzyelczy lysshy zadnye no-
gy byalye obyedwye a dobry
adrvgy rowny popyelyczas-
thy Strzyelczy Item pan
Golawynsky vkazalssye na o-
szmy kony Sam wkopynyczey
sbroy wzvpelnyey a czeladz
wstrzelczey

M

-----22a
Item pan Svchodolsky vkaza-
lssye nyacztherzech konye-
ch dobrych wzbroy kopynycz-
ey wzvpelnyey aczeladz wst-
rzyelczey wzvpyelnyey I-
tem pan Shassyowsky vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey Sbroj wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan yankowsky vkazal
Trzy konye Shywy dwa kopy-
nycza yeden ynochoda Sla-
pye Trzyeczy Strzyelczy ro-
wny dobry Natho myescze kt-
ore dal kvdworv kthoremv
nyezaplaczony y vkazalssye
nadzyessanczy konyech Sam
wkopynyczey sbroj wzvpelny-
ey aczeladz gego wstrzyel-
GórsJaz 278 k.7r czey

24

y Wkazalssye nadzyessanczy
konyech Sam wkopyniczey sbr
oy wzWpelnyey aczeladz gego
wstrzelczey

GórsJaz 278

k.7r

-----22a
Item pan Svchodolsky vkaza-
lssye nyacztherzech konye-
ch dobrych wzbroy kopynycz-
ey wzvpelnyey aczeladz wst-
rzyelczey wzvpyelnyey I-
tem pan Shassyowsky vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey Sbroy wzvpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan yankowsky vkazal
Trzy konye Shywy dwa kopy-
nycza yeden ynochoda Sla-
pye Trzyeczy Strzyelczy ro-
wny dobry Natho myescze kt-
ore dal kvdworv kthoremv
nyezaplaczony y vkazalssye
nadzyessanczy konyech Sam
wkopynyczey sbroy wzvpelny-
ey aczeladz gego wstrzyel-
GórsJaz 278 k.7r ^{czey}

22

-----22a
Item pan Svchodolsky vkaza-
lssye nyacztherzech konye-
ch dobrych wzbroy kopynycz-
ey wzwpelnyey aczeladz wst-
rzyelczey wzwpyelnyey I-
tem pan Shassyowsky vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey Sbroj wzwpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan yankowsky vkazal
Trzy konye Shywy dwa kopy-
nycza yeden ynochoda Sla-
pye Trzyeczy Strzyelczy ro-
wny dobry Natho myescze kt-
ore dal kvdworv kthoremv
nyezaplaczony y vkazalssye
nadzyessanczy konyech Sam
wkopynyczey sbroj wzwpelny-
ey aczeladz gego wstrzyel-
GórsJaz 278 k.7r czey

22

-----22a
Item pan Svchodolsky vkaza-
lssye nyacztherzech konye-
ch dobrych wzbroy kopynycz-
ey wzvpełnyey aczeladz wst-
rzyelczey wzvpelnyey I-
tem pan Shassyowsky vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey Sbroj wzvpełny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan yankowsky vkazal
Trzy konye Shywy dwa kopy-
nycza yeden ynochoda Sla-
pye Trzyeczy Strzyelczy ro-
wny dobry Natho myescze kt-
ore dal kvdworv kthoremv
nyezaplaczony y vkazalssye
nadzyessanczy konyech Sam
wkopynyczey sbroy wzvpełny-
ey aczeladz gego wstrzyel-
GórsJaz 278 k.7r czey

22

-----22a
Item pan Svchodolsky vkaza-
lssye nyacztherzech konye-
ch dobrych wzbroy kopynycz-
ey wzwpelnyey aczeladz wst-
rzyelczyey wzwpyelnyey I-
tem pan Shassyowsky vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey Sbroj wzwpelny-
ey a czeladz wstrzyelczyey

Item pan yankowsky vkazal
Trzy konye Shywy dwa kopy-
nycza yeden ynochoda Sl-
pye Trzyeczy Strzyelczy ro-
wny dobry Natho myescze kt-
ore dal kvdworv kthoremv
nyezaplaczony y vkazalssye
nadzyessanczy konyech Sam
wkopynyczey sbroy wzwpelny-
ey aczeladz gego wstrzyel-
GórsJaz 278 k.7r czey

JK

-----22a
Item pan Svchodolsky vkaza-
lssye nyacztherzech konye-
ch dobrych wzbroy kopynycz-
ey wzwpelnyey aczeladz wst-
rzyelczey wzwpyelnyey I-
tem pan Shassyowsky vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey Sbroj wzwpelny-
ey a czeladz wstrzyelczey

Item pan yankowsky vkazal
Trzy konye Shywy dwa kopy-
nycza yeden ynochodą Sla-
pye Trzyeczy Strzyelczy ro-
wny dobry Natho myescze kt-
ore dal kvdworv kthoremv
nyezaplaczony y vkazalssye
nadzyessanczy konyech Sam
wkopynyczey sbroy wzwpelny-
ey aczeladz gego wstrzyel-
GórsJaz 278 k.7r czey

M

y Wkazalszy nadzyszczany
koniecz Sam wkopynyczy szu
oy wapolnycy osolada gogo
wstrzelczy

GórcJan 278

K.7r

JK

-----22b
Item pan pyelka vkazalsshya
nyapanczy konyech Sam wko-
pynyczey Sbroy wzvpyelnyey
a czeladz wstrzyelczey I-
tem pan dolvsky vkazal kon
Shyvy dobry Strzelczy na-
tho myescze kthoremv krol
yego mylesc zaplaczył ydr-
vgy valach wrony vkazal ro-
wny dobry Strzyelczy natho
myescze kthorymv kon sdechł
czangnac dogrothka Czyssa-
vy Strzyelczy kthoregomv
nyezaplaczono y vkazal saye
nyassyesczy konyech spelna
Sam wzvpyelnyey sbroy wkop-
ynyczey a Czeladz wstrzyel-
czey-----

H

-----22b
Item pan pyelka vkazalsshya
nyapanczy konyech Sam wko-
pynyczey Sbroy wzvpyelnyey
a czeladz wstrzyelczey I-
tem pan dolvsky vkazal kon
Shyvy dobry Strzelczy na-
tho myescze kthoremv krol
yego mylescze zaplaczył ydr-
vgy valach wrony vkazal ro-
wny dobry Strzyelczy natho
myescze kthoremv kon sdechl
czangnac dogrothka Czyssa-
vy Strzyelczy kthoregomv
nyezaplaczono y vkazal ssye
nyassyesczy konyech spelna
Sam wzvpyelnyey sbroy wkop-
pynyczey a Czeladz wstrzyel-
czey

H

ukazał ssye nyassyssczy ko-
nyech spelna Sam wzpyelnyey
sbroy wkopynyczyey a Czelądz
wstrzyelczyey

GórsJaz 278

k.7v

M

ukazał ssye nyassyssocy ko-
nych spelná Sam wvpyelncy
sbroy wkopynyczey a Czeláda
wstrzyelczey

GórsJan 278

k.7v

H

-----22c
Item pan nyezaczky postav-
yl dwa kona yeden Swrona
plyesznywy kopynyczy rowny
dobry natho myescze kthory-
mv sdechł wpoznyanv Czyssa-
wy drvgy Strzyelczy Shywy
dobry natho myescze kthory
dal wradomv kvdworv myssya-
sthy ynochodnyk y vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey sbroy wzvpyelny-
ey a Czyeladz wstrzyelczy-
ey /s.279, k.9v/ Regest-
rum a Jazyzensky curiensem
ex Russia qui ex Lublin re-
cesserat 1495 circa festum
s. Martini

GórsJaz 278-9

k.7v.9v

M

Item pan nyezaczky postav-
yl dwa kona yeden Swrona
plyesznywy kopynyczy rowny
dobry natho myescze kthory-
mv sdechł wpoznyanv Czyssa-
wy drvgy Strzyelczy Shywy
dobry natho myescze kthory
dal wradomv kvdworv myssya-
sthy ynochodnyk y vkazal-
ssye naosmy konyech Sam w-
kopynyczey sbroy wzvpyelny-
ey a Czyeladz wstrzyelczy-
ey /s.279, k.9v/ Regest-
rum a Jaszyensky curiensem
ex Russia qui ex Lublin re-
cesserat 1495 circa festum
s. Martini

75

skazal roze... w kopynicyey sbroy
w zopelnyey

1495 Gots Jaz 277.

skazal roze... w sbroy kopynicyey Jim. ib. 278.
w w opyelnyey

W

vkazalsye... wzbroy kopynczey
wopelnyey

1495 Gots Jan 278.

H (cum loc.)

A kiedy powiedzion wtem istnem odzieniu, wpawłoczystem, sromot[n]ym a zedranem, tako więtsze rany, ku ktorem była ona pawłoka wewrzała, otworzyły sie przez onę pawłokę, iże co się podknał albo ukląkł, to sie zjego świętych ran krew rzuciła przez onę pawłokę; Rozm. 834.

W cum loc.

Gdes iesc bog v trojcy jedyny)

W sw ar 15

W cum loc.

Bog s tabf, bog f trocky
gediny

Gn 1 b
sim. ib. 5 b

W (cum loc.)

any diwalyor

Nye masz nyecz [balwana radnego, alye
thylko tego boga w throyery gyedynego. ~~III~~.

~~III~~ Mac. Pam. II 369.

Deo III 13.

W (cum loc.)

3

~~Gross~~^{as} tworca wssemoganczego w troci iedinego...
bi me raczil rosdressicz. in. ~~XV~~^X Nisł. Sat. Nr. 1681.

Spow 2.

⁴
W (cum loc.)

Na początku słowa mego prosza może na pomoc
boga uszychniętego w trójcy jedynego, by
mi raczył zesłać dary ducha swatego
sz wysrokoscy królestwa nybyeskiego. ~~Mac. Dod.~~
~~1450~~ Mac. Dod. 120.

H cum loc.

Spowiadam srya ... * banu bogu
w trocy gredynem
Spow 6.

W (cum loc.)

2

Orębie, najwyższy bóg, w trójcy gedyngi, wszel-
kie stworzenie wzywa. ~~III~~ XV Mac. Dod. 102.

p. pr.

W cum loc.

Dayanor zdrowye od boga
w throcyory yedynezo

Now 52.

Ushnoscuu myly paunc... my cys k lobye
 augeshym spivanyu volamy sfocty
 s(focty) s(focty) pan buk fshnogway
 f amogcy gedymy

xv ex. qlip 69

W (cum loc.)

2.

~~Na początku słowa mojego proszę sobie~~
Boga wszechmogącego i w Troję jedynego.
(ex. XV Tab. 536.)

W cum loc.

Tegodla ystecz nast Xc miyly gestcy
on byl f ssnamenu ogniewem na
tho to gysto goro thamo prysett
~~by~~

Gm 174 b

W cum loc.

we

By tryzora w gednoocy (in uni-
tate) a gednooc we tryzory (in tri-
nitate, Pul, MW 112a; w tryzory)
czczona bila

g = niepodzielność,
wspólność istoty

Fl Ath 25, sim. Pul, MW 111b
sim. Fl Ath 3

W (c. loc.)

~~(Przesz tegor pana naszego J. Chr. syna
twego) ktorzy s toba zywye y krachye
w yethnossey ducha swyego tego bog przes
wsytky wyecne wyecky (per eundem
Dominum nostrum Jesum Christum filium
tuum qui tecum vivit et regnat in unitate
unitate Spiritus Sancti) Deus per omnia saecula
saeculorum)~~

I VIII
7473-4 Intra N. 263; sin. Intra S

H (c. loc.)

3

~~Prze ihesu crista... gest tolyc bogu
oczera wzrechmogażeremu w gednosery
ducha swatwego iwelka czeser y chwala
(per Christum... est tibi Deo patri
omnipotenti in unitate spiritus sancti
omnis honor et gloria)~~

7724 Inssa III 3s. 63; sim. ~~Inssa 4, 6, 8~~
IV, VI - VIII
XII, XIV

H (c. loc.)

~~Panye... ueryn mi; rawosty twemu
posluszemu przykazaniu... yem sry^u y less
krali^{liuy}yess z bogem otcem w jednosery
tegosz ducha szwy^u tego (Domine... fac
me tuis semper inhaerere manolatis...
qui vivis et regnas cum eodem Deo Patre
in unitate spiritus sancti)~~

1424 Insa 3^{III}. 66; sim. Insa 6^{VI}

W

Qui uiuis et regnas cum deo patre in vnitate
eiusdem spiritus sancti deus per omnia secu-
la seculorum, yen szywyesz y kroluyesz s bogem
gem oczczem w gyednosczy tego ducha swatego
boze, na wyeky vyekom 1446-7 Msza XIV s. 187

1

W cum loc.

Zdrow bandz, Krolv angelski, k nam na swath
w cele przysly

1421 G1Jag 96

w cum loc.

sposob?
'ciederna'

3

~~wiecele (in corpore SKJ 168)~~

1449 R. XXV 164

(scio hominem in Christo... sive in corpore... sive extra
corpus... raptum... ad tertium caelum II Cor 12,2)

~~wobore Krescy an tyem~~

~~il. 167~~

~~in ecclesia SKJ 115~~

W: neem orłowska [nieoznego] w Chryście, który nie wiem
czy fizycznie czy to w dusze został porwany do

10

1

Ťacxi bili sodomjťovjše, Ťacxi ^{Pod I 4} xero-
~~colimitanovjše~~, na zesch xpūs placal
w figurze naschich dnov, jaco mo-
vj mjstřz Origenes

XV R. XXII, 234.
med.)

sim. 1453 R XXV 210

f. = cymbol. alegoria

W cum loc.

W obliczeniu naszego odwoływania
swoje należą jest jako odwoływać
habitu inventus ut homo (Phil 2, 7)

należeć = stwierdzić stać, stać, ilość

XV med. 80] I 80

SP: w tym stanie postaci uznany za człowieka
W: postać, nikt, jako człowiek

W cum loc.

Nec michi fiat verbum scriptum mutum,
~~nyeme~~ sed incarnatum, ~~wzeglene~~ sed in
forma, w obrassze, humana meo casto cor-
pori 1456 ZabUPozn 101

... impressum

obras = kształt, postać, figura, forma

W cum loc.

Solicarpus...

proszyl bogą o tho prawnie, by
wzrostal smyerao w gey postarze

~~MPK J. T. 181, 22.~~

~~Dygal o smyerao 22~~

De morte w. 22

p. 'postaci, wygląd ierson, kochank'

W cum loc.

Effigie w licra, (leg. licu), w obrasie
(duobus ex his... ostensus est, sc. Jesus,
in alia effigie Marc 16.12)

1471 MamKal 270

W cum loc.

Nyewyastko, to parstonye Jana, syna
Hwego, przymy w obrona czlowyeka
gorzetnego

Ms 101 b

W cum loc.

Głos apostołski ku poganom...
w personie męczenników mowy

o persone oryjś
o imieniu oryjś,
o zastępcie bogos
tu Roma 416.560.788

But 116 arg.

W cum loc.

Yrest thy is byaloscry dilyeba
thego prawy bog

New 78

W cum loc.

Stapyl doch stoyzthuy ro czyelnicy
ostoby (corporati specie Luc 3.22)
yakoby golabyca nan

o. i. rekonstrukcy kostalt, forma

Ew Zam 300

W (cum loc.)

3

The yesth swyanthy wydzyal, bandacz yesere
w swoyym kryele. (ex. xv) Lab. 536.

depersonalis, w eraso, poderas

W (= in) cum loc.

~~W gnere parre e ic Fl 57, q. Ne w ofere turicy karace bdyt
ere Fl 49, q. W magterich umdrecht lyat a po tem gich robote
y bolere Fl 89, H (in potentabilibus octoginta anni, et amplius
eorum, labor et dolor). Otworzę w poweurach usta moja
Fl 7, 2 (in parabolis). W tem ucinit iest wady (pr. wady)
Fl 7, 14. Atma krzywego ile wady we ephyneno Fl 13, 12
Amala capient in interitu). Uprez vsz gest on k namu f swe
mlodocy byl nafrozł Gn. 180, a. W slazbe szper (du daorum sacri-
ficis occupatas) Gn. 91, 109, a. Abgem pan bog raryl... dace
wyplywoce w gych nymowrach Gn. ap. 1, 6. Nektora namana
byla sz vkaśela f należena swólego crisa (in ipsa invenione)
Gn. 91, 101, a.~~

p. = przypowieści; kóółka opowieści z ukrytym moralnym sensem, t.j.
sentencja, przysłowia

W: otworzę w podobieństwach usta moje
M: otworzę usta dla przypowieści

W (cum loc.) = in

In proverbis w przykładzech. ca 1450 ~~Art.~~
IV 576. (hanc in proverbis locutus sum vo-
bis Jo 16, 25) PF

= przypowieść BP: mówię wam o tym w przypowieściach

W cum loc.

Eve Nicolay nye popa [1]st Janowa
sitha w copach

1428 Zapiski nr 2887

W cum loc.

Jako myś Stanisław winowat system-
dziesiątki gr(osty) ... polowicza produk-
torów (pro w polu gr(osty) a po-
łowicza w drobnych penadry(ach)
racjonalizmu

1438 Zapiski nr 876

W cum loc.

Yacom ya nye winovatha Pyo-
trony... copy w polgrostred

1451 Zapwarst nr 943
sim. 1469 Gros s. LXXXIV, etc.

W cum loc.

Jako ja nye drysta sesoy kaph prest
diordzyesthu gospodij w polgrosociedu

1475 zapł warst nr 1392
1467 Cpts s. LXXXIV LXXXV
sim. 1468 Cpts s. LXXXVI
1489 ib. nr LXXXVII

W (cum loc.)

Marczyn... z Jakup...^{*} były pomocznicy...
Konarskiemu ku zabyczyw... ockera mojego,
pnesz zaklath dw sthw kop groshy w pol-
groshcech

1493 ~~Wolff Zap.~~ 158
Zaplat

W (2x) cum loc.

1612

Tako nam pomoz bog †, Jfze ya-
kofz nasz pan Staniflaw obfzalował |
bychom [~~wfzali~~] wfzaly iego refch
wbrodzech wflampowye tako do-
bra, yako | dwadzeftcze grziwen, tho
czofmy wfzaly fwefmy wfzaly
[anyeigo anyeig] | anyeiego, alye
fwe, yiego niczfz wfzytku nyema-
my |

1443 Pomu w 1612

W cum loc.

Jakost thy mnze popast syano
w brogu w ogrodzeniu... na lacie

1493 Zaplwaost nr 1741

W cum loc.

Bo se chwali grzesnik w sądzie
(laudatur... in desideris) dusze swojej.

Aut vsq

Fl 9, 23

U: nieprawy dłużej czeka ze swojej przydatności
P: gnieć... widząc, jak się bezbrinnemu poddaje w jego upodobaniu (pożądania serca)
W: pochwalon bywa grzesnik w sądzie duszy swojej

W cum loc.

Gaspodne, w woli twoiej dal ies
crase moiej wzescz (in voluntate
tua praestitisti decori meo virtutem)

Fl 29. 8, sim. Pul
sim. Fl i Pul 72. 23

W: panie wedlug woli twojej stales mojej ozdobie mojej
Fl. wzrostek twoja postawila mnie ide mocuz gor.

W cum loc.

Dobrotliwie wozin, gospodne, w do-
brey woli twoey (benigne fac... in bona
voluntate tua), Syon

Fl 50, 19, sim. Pul, Kart Świdz

Ło: uczyn dobre, pauc, Syjonowi w dobrej woli twojej
Al: da pomysłności w dobroci twojej Syjonowi

W cum loc.

We mnożystwie miłosierdzia twego
wysłuchaj me, w prawdzie (in mul-
titudine... exaudi me in veritate) zba-
wienia twego

por. 5, 7

Fl 68, 17, rim. Pul

M: w wielkości miłosierdzia twego, odpowiesz mi prawdę
twego zbawienia
W: w wielkości miłosierdzia twego wysłuchaj mnie, w prawdnie
zbawienia twego

At cum loc.

At facere iego ne dixeret dicitur
(in lege eius noluerunt ambulare)

Fl 77, 13, sim. Paul

ter Lev 26, 3 i Karuim

M: wzbranieli cie pojść na jego nauko

W cum loc.

Błogosławiony..., gdyż chodzi w za-
kone gospodrowem (ambulant
in lege domini)

Fl 118,1, sim. Pul, Młob

M: Wstąpił do domu w zakonie parafii

15 cum loc.

Przoczył iesm [je] podług szpelt
seroza gich, poydł w nalezenach
swogich (ibunt in adinventiōnibus
suis)

Fl 80. M. sim. Pul

nal. = pomyśl, rancas, pociąganie

so: poydł za wygalaskami swymi
M: postać i a radami swymi

W cum loc.

Acz... sinowe iego... w sędzied mo-
gyde ne dozdili (si... in iudiciis
meis non ambulaverint)

Fl 88, 30, sim. Pul

M: jeśdi.. nie bzdę postępować według praw moie

W cum loc.

Proali przystane tobie stoletcz lichoti,
iennie oznisz robotę w kazni
(qui fingis laborem in praefecto)?

Fl 93.20, sim. Pul.

W: który tworzy pracę w przykazanach = tworzy trud przez przykazan
M: on będą mieć tobie szkodzenie przeciwko, który z sukrem-
ności czyni prawo

W cum loc.

Wstan, gospodne boste moy, w ka-
zny (in praeepto), i fstr ies kazal.

Fl 7, 7, sim. Pur

P: wg przykonia

W: powstan... w przykazaniu, ktorego rozkazal

U: cnuwaj nade mna w zgodzie, ktorego postanowit

W cum loc.

Sędziowie będący ludźmi w równości (iudicabit populos in aequitate).

Fl 95, 10, sim. Pul

W: będący sędzią ludźmi w sprawiedliwości
M: sprawiedliwie

W cum loc.

O myłoserdzu twogem ostywy mój
(in misericordia tua vivifica me)

Fl 118, 159, sim. Pul

W: ożywo mnie według miłoserdzia twego

W cum loc.

Bòc dzis a oròdofnica ku twemu sinowi ...
(re. twój syn)
prze c:ò zbauil^vmne od moyich fszech

tszcie i mne w moyich prosbach wislu-
chal ^{XV in.} ~~XIV med.~~ ModlJag 37

W cum loc.

Istebi bil w proszbye usliszan
(orationem... exaudiri)

BZ Job 4.1

W cum loc.

Yzby... racrylaby mye vysludiaci we
wschied potrzebysnadi y w nadzade
mogych

ITaw 40

W cum loc

Gest mnogy w bogy pan, ..., ten ma s pra-
wem wyszey szescz, ma nan kaszdy wlo-
szycz czescz, ne mosze bycz panicz taky,
muszy gy w tem poczczycz wszaky Słota
w. 53

pa. - uszcie, dharai uszcie

sz. = punkt, paragraf

-----143a

przydyely kto a lyczy
szye temv vmarlemv przy-
rodzony

tedy ma czlowyek /25/ wy-
myenycz blyszkosczy /26/ A
ma na to przyszancz /27/

szam ranką ysz mv gest /28/
wthem czlonkv [a]tako /29/

blyszko przyrodzon ten /30/
vmarly Jako wymye/31/nyl

przed gaynym szá/1/dem a

tako moze szá/2/gnacz po-

gego gymye/3/nye a ma to

tesz vpe/4/wnycz

macz nacyj

naszem stoyacem gymyenyv
aczby kthory przyrodzony
przyszedeł wrok y wdzen

Ortossol 79, 1, w. 24-31 -

W
gr. c. 200.
sim. Ortossol 105 - 79, 2, w. 1-4

15 cum loc.

Były sprawiedliwy oba przed bogiem,
podobałoby się w wszystkim przykaza-
niom i w sprawiedliwym [y]sowaniu bosych
(in omnibus mandatis et iustificatio-
nibus domini Luc 1.6) przez skargę

p. w oryguś: przedstawiać orygiś.
tyż w orygiś.
por. XV p. post Tab. 522

Ew Zam 287

W cum loc.

Pozes wszystkie noce robiać nyczes-
my nyc zaly, alyc is stovye thooym
(in verbo... tus Luc 5,5) rozvyna
stycer

Ew Jam 306 -

Wuj: na twoje stowo BP: na twoj rozkaz

W cum loc.

Itle ia w prawdie pokazę se
w obetreniu twoiem (in iusticia
apparebo conspectui tuo. Pul: tobye)

Fl 16, 17, sim. Pul

P: - ze sprawiedliwością jako jedynym działaniem moim

M: w prawości ujrę, moje oblicze

L: a ja w sprawiedliwości pokasę się przed obliczem twoim

W cum loc.

Poydō... w głosie wesela y w spowiedzi (in voce exultationis et confessionis)

Fl 41, 5, sim. Pul

W: poydō ^{« wśród pieśni »} z gósem wesela i wyznawania gósu godziwego
M: wśród obrwyń radosti i dzichetyriema

Ad cum loc.

Przinesoni bōdō w radości
y weselu (Pud: w wyestryelyu,
afferentur in laetitia et exultatione)

Fl 44, 17, sim. Pud

M: mowedsone iŕ + radoŕiŕ i weselen, wuj ts.

10 cum loc.

Ne uideatis, bone, in exercitibus
(Pul: in modis) nostris (non egre-
diatis... in virtutibus nostris)

~~10~~ Fl 43, 11.

P: nie występujcie na czele wojsk naszych
M: nie wychodźcie z naszymi wojskami

W cum loc.

we

(Pub: w moście)

Ne winiydzisz, boste, we czołach
nastich (non egrediens... in virtu-
tibus nostris)

Fl 59, 11

M: już nie wyjdiesz, boste, z naszymi wojskami

W cum loc.

Ne wynydzet, bozte, w *mocy nasydych albo w silach nasydych (in virtutibus nostris)

sim. do 43.11

Fl 107.12, sim. Puf

W cum loc.

Wstąpił iest bog w penn, a go-
spodrin w glasse tróbi (ascen-
dit... in iubilo et... in voce tubae)

Fl 46, 5, sim. Pul

Pl: bog. wstąpił wśród krzyków radości, pan wstąpił ^{rogu} przy dźwięku

W cum loc.

Wchodzi do domu twego w postaci
(intrebo in domum tuam in holocaustis)

Fl 65.12, sim. put

Wchodzi do domu twego z calopaleniami

W cum loc.

Otworzą w stalbarzu polostene
moie (aperiam in psalterio propo-
sitionem meam)

Fl 48,4. sim. Pul

W: otworzą na arfie gadkę moją = odkryją przy arfie zagadkę
M: wyrobie moja zagadkę przy dźwięku harfy

W cum loc.

Przejdźmy oblicze jego w spo-
wedni (praecurramus... in confes-
sione)

Fl 94, 2, sim. Pul

U: wyjdźmy przed oblicze jego driski oryngal

W: uprzedźmy oblicze jego z wysmarowaniem z wysmarowaniem

W cum loc.

Győr to seyyő we strach,
w wesely sōcz * bodō (qui
seminant in lacrimis, in ex-
sultatione metent)

Fl 125, 6, sim. Put

At siep ze Frank, z piaknia rādosi zęé beda

W cum loc.

In pane azimo, sed nisi in fermento
tuto nye w opzaskawnem (i.e. w nie-
opzaskawnem) chlebe, ... w prasnem chle-
be, w quasonem chlebe (epulemur non in
fermento veteri..., sed in alymie sinceritatis et
veritatis I Cor 5.8)

1413-4 JF XIV 503

3D: obchodzący święta bez starożytności... i z nich nie wyjął
do: wyjąłony nie w starożytności ani z
chlebem

W cum hoc
- in

Itaque epulemur non

I Cor 5. 8

nye w sthorem quasye.

in fermento veteri, neque in
fermento malicie et nequicie, any w quasye soloscry
~~rok 1438~~ y gredw,

→ cd

1438 R. XXII 351 201/11

W-in

→ cd

ate godowywoid (pro godnymischi)

W* ~~opzraschp~~ ~~fra mang~~ ~~is opzranchp~~

crystych y prawdy - ~~(sed)~~ in

asimio sinceritatis et veritatis, ↓

(I Cor 5:8)

1438

→ R. XXII 35L

W (cum loc.) = in

3

Goduymy = nye ^(w)qwassye starem... slosery... w slosinotwie
slosery, ale w pressnosery abo w nyeqwassnosery cry-
stoti a prawdi. [~~Itaque epulemur non in fermento veteri
neque in fermento malitiae et nequitiae sed in ary-
mis sinceritatis et veritatis~~]. c. 1450 in Tit. IV 572.

(I Cor 5, 8

PF

N

Z wiesielim karmili to priciatho
w stwibie i w mitosci Bozej Rom. 12

1: Et prolem dilectissimam cum exultatione
Nutraverunt atque dei cum dilectatione :/

W cum loc.

102

102 z rodziny prątkowatych (inqua-
tuor casibus) wyna... comore kro-
lewskiej ma być przidana

poprządek. delikatność

Sul 10

W cum loc.

Fortiole w wyelidi rzeczach (in plu-
ribus casibus) razosoz duralona
bywa duas 20: w nyektoryd sitokadi

Sul 32

~~rim. duas 20~~

78

14c

rokv sapyers stanye a powod nye stanye, tedy sapyercza ma bycs wyzwohon od rzeczy przez powoda pozwanye; aczby tess sapyercza nye stal sam abo przez posla, tedy dla nyeposlyszenystwa ma bycs zdan w wynye dw wolv.

/37/. O sastawie dzedziny patrz. /

20/ Rychla rzecz w nyektorych sztvkach gest potrzebna abo tess nyepotrzebna, a wszakosz przy sadzech a rozgodzenyv rzeczy rychloscz nye ma bycz dzerszana. Przeto chczem, gdyby nyekto byl pozwan pyrwe, wtore, trzecze kv

Dział. 19-20

to cum loc.

My shake is shakey proythicki
(in tali case) wykladamy... wyest-
nyote... bick skuzane
Dial 28: u tey treay

Sul 39
sim. ib. 40 35
~~sim. Dial 28. 29~~

W cum loc.

byżekami ro thakey przythozi
(in tali casu) wyadecstwo... Jakuba...
biż godzanthre

Sul 35.
sim. Dział 24

1
W cum loc.

W thide przytrocach (in talibus
casibus) nie tylko dwa... kuryere
wynyck moge

Sul 44

sim. Dnia 34

75

18b

Pyotrowe swiadczenstwo chczal odwolacs, przeto,
ysz gest przyrodzony Kvnratowy. Przeto my vanaw-
szy, ysa gest przyrodzony nyedny przyaczelnay
czastokrocs rseczy gednaya y vkladaya rychley
nyss nyepili, w tey rzeczy Pyotra na swiadczen-
stwo vstawylismy przypusezyes.

/47/. Dawnoscs trzech lyat y trzech /s/.

/G/dysz dawnoscz w prawiech dla lenywstwa
gest vstawiona, przeto vstawiamy, aby ktokolyby
mynal w ktorey dzedzynye nyeczso nyecz podlug
prawa, ktorass to gynszy trzynaya od trzech

Dzial. 24

W

Zatym my w tej rze-
czy wszystkim sąsydom konya Nagotowy skazalismy
Dział. 28

saplaczycz.

/55/. O wczących palców.

/P/yo| na Iana szalewał, jako gemy w ręce jego swym myeczen trzy palce wczął. Czegozto Ian zaprzął. Ale ysze Pyotr po rocze mynałem 29/ za swe palce dosycz wczynyenya poształ, / tedy my Pyotrowy skazalysny samo-trzeci Iana o swe palce poprzysydz.
| |

/56/. Gdy sądy nye nagany, skazanye jego ma mocz.

dzyl dawnosc przyiacz a o dzedzina wieczne
mylczenye myecz. Potem przyszedwszy Mycolay
brath mlodszy Falcowy, chczał tą rzecz wzrv-
szyc a o nią czynycz. Tedy my skazalysmy My-
colaya brata Falcowa w tey rzeczy nye slvchacz
a pyrwsze skazanye sadzey mocz myecz.

/58/. O mlynarzu pospolytem nyedzy bracza.

/F/ranczek, Falco, Indrzych trze bracza
mayacz gednego mlynarza, tedy Indrzych o nye-
ktore vini mlynarza przed sadzą podlug prawa
pokonal. Potem Falco mlodszy brath przyszedwszy.

lupy. W tych sztvkach nyetylko jeden abo dwa
ale y wszytka dziedzina nosze są rvszycz.

/74/. Syrothi nye naya dawnosczy.

/G/dysz wdowa po sznyerczy nasza swego wesz-
nye dzieczy w swą opycką nyemayące doskonalych
lyat, tho gest dwanaczeze lyath, a gdyby nyekte
gyn w tych leezech schcedą nyektorą w gynyenyv
wezynyl, aczby macz o to nye chezala abo nye
mogla czynycz, tedy tym dzieczom dawnoscz nye mo-
sze bycz przypysana, aczkolyby o to nyczs nye
mogli abo nye chczeli asz do lyat doskonalych

wszytek obroczył. Falco poznał, ysze myecz y
tobola wziął był, ale gemv zasyą yą wroczył,
ale o pyenyądze zaprzal. Ale my poznawszy, ysz
nykt kromye czygey woley nysządney rzeczy nye
ma wżacz, alyszby gego vproszył, przetosmy w
tey schtucze Gydzikowy sskazaly przyssyądz na
swą schkoda.

/77/. Gdy kogo vkąssy pyes.

/I/dzyk szalował na Falka, ysze s' posczwa-
nya gego gešt gy pyes vkąszyl tako, ysze chra-
mal. Falco zaprzal sczwanya; ale ysze Idzyk nye
Dział. 35

W cum loc.

My w thakem przigodzenyo (in tali
casu, Dnia 35: o ~~thaka~~ shtoka) vikla-
dami, yz Fallo... ma sta, viwyesca

Sul 45

V (tali conditione);

-----91b

lokczyem albo gy/22/nym
obesczym obchodzy/23/cz
szye wmyesczye amo/24/ze
ly tho myasto tego /25/
bronzcz wtey myerze /26/
ysz by odnyego nyszad/27/
nego szoszv nyebraly /28/
albo wgyney kthorey/myerz-
e bronzcz nye /30/ albo na
kthory konyecz /31/ tho
ma przycz sprawa /32/ Mye-
szczanyn czo ma /33/ woytho
wstwo /1/ dziedzyczne
wmyesczye

sim. Ort + Acc 73, Ort Rp

OrtOssol 58,1,w.21-33 -

58,2,w.1

W p.r.e.doc

-----91b

lokczyem albo gy/22/nym
obesczym obchodzy/23/cz
szye wmyesczye amo/24/ze
ly tho myasto tego /25/
bronzcz wtey myerze /26/
ysz by odnyego nyszad/27/
nego szoszv nyebrały /28/
albo wgyney kthorey/myerz-
e bronzcz nye /30/ albo na
kthory konyecz /31/ tho
ma przycz sprawa /32/ Mye-
szczanyn czo ma /33/ woytho
wstwo /1/ dziedzyczne
wmyesczye

OrtOssol 58,1,w.21-33 -

58,2,w.1

W for i. doc.

Utrum idem advocatus propinare et pannum cistare possit et mercari in civitate vel si civitas et comunitas sibi inhibere, bronycz, possit tali condicione, w tey myerze, quod nullam exaccionem ab eo exigere nollent, seu nulla causa aut condicione idipsum tuere possunt et qualiter se istud ad sentencie prosequi posset

-----103b

aczby ktore Janowo dzye-
czą ponym vmarlo
tego /20/ dzyeczaczą nye-
mą cza/21/szcz mrzeczną ma-
thka /22/ ale na Janowej
dzye/23/czy albo ponych
na ge/24/go blyszye przy-
rodzo/25/ne A tesz gdy po-
nyem /26/ wszythky gego
dzyeczy /27/ vmarly aona
ponych /28/ zywą zostala
Tedy /29/ gey wthey myrže
dal

y zapyszał trzecza cząszcz
wszego szwego gymyenyą

OrtOssol 63,2,w.19-29

Mac blednie

Mac masej

RT pr. c. doc.

Ortlhac 138: yako albo w ktorey myzarc

-----199c
czokoly wyszna to ma mocz

/24/ przetho kakoly woyth

/25/ wysznawa albo wysz

/26/na to ma mocz bo ka

/27/kokoly szye przed nym

/28/ stalo y wktorey mye-

rze /29/ odzyeny to zas-

tawyla /1/ Podlug woytho-

wszkye/2/go wysznanya ta-

ko ge /3/ ma rosprawycz

podlug /4/ prawa maydbor-

szkye /5/ Pytalysczye /6/

nasz oprawo /7/ Geden cz-

lowyek przyw/8/yodl dru-

gyego wkloa *pac prosciej*

a Szklody przywyodl gy

przed gayony sand

OrtOssol 101,1,w.24-29 -

101,2,w.1-8

W. J. c. Soc.

utrumque promissionem in capti-
vitate factam debitorius sit
tenere

-----206b

Ten czlowyck boyal sbye
swego pana gnyewu y szmy-
erczy Sluby dacz thy pye-
nadze a Jako gy wypwsczą
Tako poydze precz

/11/ pan wzal gego gym

/12/yenye domy rolye y

/13/ przedal gye bez te-

go /14/ czlowyeka woley

Ge/15/stly ten czlowyck

pow/16/ynyen dzerzecz y

peln/17/ycz tho szlubowan-

ye /18/ czo tako wthey

myerze /19/ szlubyl czyly

nye albo /20/ czo gesth

prawo podlu

OrtOssol 103,4,w.11-20

sim. OrtOssol 141

W per. c. Soc.

-----208c
Pytam prawa mozely mye
nawysche prawo przywyescz

/24/ a y maly za to wy
/25/anczey ktore gabanye
/26/ czyrpyecz azaly ona
/27/ yvsze tako wthey
/28/ myerze ma przyya/29/
cz zaszyą swą rolyą /30/
albo czo gest oto zaprawo
/1/ Gdysz methawo/2/chowa
zdwyę/3/mą przyszaszny/4/
komą sprawa szvkala

v hannvszowych czthyrzech
kolyecz a nye nalaszla za-
szwe a szmyely hannvs ss-
am swa raką przyszancz

OrtOssol 104,3,w.24-30 -

sim. OrtOssol 104,4,w.1-4

Wp.c. - Doe.

V (in causis huiusmodi)

-----192c

gdy ma ktho szwyathczycz
na swego zaczwyerdzonego
czlowyeka o glową albo o
czyaszkye rany

/11/ albo ocz koly gynego

ta/12/kyego Tedy powod ma

/13/ szam nayne przyszandz

/14/ Jsz on thoczynyl

na /15/ kogo przyszaga a

Sw/16/yathkowye maya prz

/17/yszancz szwyathczycz

ysz /18/ powod przyszagl

a tych /19/ szwyathkow w-

thakych /20/ rzeczach ny-

emaya py/21/tacz any ba-

dacz podlug pra

W p. c. Soc.

OrtOssol 98,2,w.11-21

sim. OrtOssol 135

V (in huiusmodi ac aliis
causis)

-----199a
druga rzekla ysz ona mnye
zostawyla tho odzenye w-
mem czynszu woyth rzekl
Ja znam

/28/ ysz ona zastawyla to
/29/ odzenye do przysczya
/1/ Swego maza maly ta/2/
kye woythowo wysz/3/nanye
mocz albo wgy/4/nych rze-
czach takych czo /5/ szye
przednym staly pro/6/cz
przyszasznykow albo /7/
mogaly przeczyw temv /8/
mowycz przed gaynym /9/
sandem albo czo o tho /10/
gesth zaprawo podlug

Ort0ssol 100,4,w.28-29 -

sim.ortlliac 137 101,1,w.1-10

19 per. c. Soc.
19

W cum loc.

Pozostamy w tej sytuacji (in simili
casu, Sul 44: w trakcie przytoczy) Gydri-
kowy skazaly przysyzdz na swa
sdikoda.

Dziad 35
nim. ib. 34

vdrączają. Przeto wstawiany, aby o rzeczy dzie-
dzynne abo nyedzedszynne abo rzeczy wielkye są-
dza nyaste platv rzeczonogo pyatnascze wzał
cstyrzy grosze, a o mnycsze rzeczy dwa grosza
na wżacz.

/53/. Pyrwsze zdanye w swey noszy na stacz.

/G/dysz rzeczy vmarle trudne wzbvdszyez,
yake mynale na wstecz obrocszyez, a wszakoss
są nyektorszy, czso rzeczy przeszle y tess są-
dem osądsone nyekakyny wynysly naveszly sya
wzdzyracz, a to w tem, gdy nyektora bracza
-Dział. 27-

abo brath s syostrą oczczyzną bada oddzielny,
kczemvsz to dzalowy przed sądem brath abo syost
przygmą skazanye, a potem drvgy abo gynszy brat
przyszedwszy przed sadzą, ono skazanye odwola-
wa, dokonawayacz abo chcącz dokonacz, yszby
przy tem skazanyv nye byl, ehczącz aby to ska-
zanye wypysano abo zagaszono, a ktemv naszymy
sądze czastokroc syą sklaniaya, a rzeczy ska-
zane wygassaly. Przeto my chcącz pewnyeyszy
konyecz thym rzeczam vstawycz, vkladamy, aby

W cum loc.

Drówe lyat nassich syedmdzesót
lyat, acz zaprawdó w moqóczich
(si... in potentatibus), osmdzesót
lyat

Fl 89, 11, sim. Put

m. = ródos, kótraphi

W: jeśli w mańosclad = jeśli u moouya

W: przy sítad

to cum loc.

we

We wrote this *grrestili iestore*
(in omnibus his peccaverunt adhuc)

fl 77, 36, sim. put

to: pro tem *wrsythien daley gressyl*
to: panimo to *gressyl daley*

W cum loc.

Giz są k dobremu oblenaiφ
ctuorodla:... iz vremennem (leg.
w wzemniennem) dabre lubuiφ

... majlowat, w krus, cynis
profemnoic, upodobatit

W sw br 16
rim: ib. 21

W cum loc.

Sedese, bo u dobrej roztremien-
nem lubowat >

Ksio br 21

W cum loc.

we

Moui bog milosciuj lezocim,
giz sz ue zlem cohaiq

Wsu br 30

W cum loc.

Nine lubo bilo w nich
complacuit deo
(in eis) gospodnu

lubo jest komus w kims
lubo w oryginie znaczenie upo-
dobnie, dobra

Fl II Pral 4
sim. Fl i Pral 43,5

W cum loc.

Bo lobo gest gospodno so lobo
swogem (beneplacitum est domino
in populo suo)

Fl 149, 4, sim. Pul

W cum loc.

Ut ubi iesm se w prawdze
twoiej (complacui in veritate tua)

Fl 25.3, sim. Pur

W cum loc.

Potem so uscedi swogidh vlu-
bō se (in ore suo complacēbunt)

Fl 48, 13, sim. Pus

M: konic id radujgā sio swaim losen

15 cum loc.

Ne chorey milawan biot we slo
ozinocridi (noli aemilari in mali-
quantibus, Ruf: myedzy stroyaczynny
klosscz)

Fl 36.1

111. wie wpadaj w gniew i powodu - soczyniow

W cum loc.

Kochay se ro bodre
(delectare in domino)

Fl 36, 4. sim. Put

sim. Fl i Put 36, 11. 67, 3. 103, 35.

Fl 60 a, 81 b. Flav 139

ca 1500 Picimilita 177, 178

M: Fingering roshoz w Paruu

W cum loc.

Ne bōdz miłowan... w ożlaweozie
(noli aemulari... in homine), ienste
ozini loziwdy

Fl 36, 7, sem. Put

Al: niek cielec nie eniewa... orowick

W cum loc.

Gora, w ieyste lubilo se iest
boqu prebiwacz w ney (in quo
beneplacitum est deo habitare in
eo)

Fl 67, 17, sim. Pul

Ad cum loc.

Błogosławieni miłośnicy, którzy się boją
gospodnią, w karobach (pro karuadi)
jego dorożki będzie bardzo (in man-
datis eius valet nimis)

dućć 4

Fl 111, 1, sim. pul

Ad: który w przykazaniu jego będzie się kochał wiaćce
M: kto w jego przykazaniach upodobał sobie wiaćce

W cum loc.;

Ne w mocy kona bōdre ymecz
wols (non in fortitudine equi vo-
luntatem habebit)

Fl 146, M. sim. Pur

Ms. wie rity kona rozkosniye ci

15. cum hoc

Itaque in societate nostrorum
libere se habere. gemo (nec in
tibiis viri beneplacitum erit ei)

komus sive lube is or.
cos sive komus podoba

Fl 146. 11. sim. Pul. 1910

~~sim. Fl. Pul. 149. 11~~

1306

M: sic in golenia inquis sive upodolonia

10 cum loc.

Lubowanie w nebeszkijch
szestadi

l. = upodobanie, przyjemność

1448 R XXIV 354

W cum loc.

Czwarte, abi bil od wschodu teorii
swyetskyde milowanya a w nich
cochanya oddalon

XV med. R XXII 244

sim. ib. 247

XV p post. R I s. XLIII

W cum loc.

Wzrostelky..., czesto w miejscystych
mystkach ste cocha (Eph 5.5)

XV med. Skj I 76

W cum loc.

Codial srya w crotodewylach
delectavit iocls

XV p. pr. R. XVI 349

W (cum loc.) = in

Gaudet in voluptate - w lubowaniuw ko-
cha ~~10~~ xv Lab. 519.
(p. pr.)

l. = rozkosz zmysłowa

No cum loc.

Bada sa codiaci rozesreli
(leg. u wiesielu) delectentur
in leticia

XV med. R XXV 155

~~abccdefghchijklklmnnóoprssstuwzzz~~
w cum loc,

W grzechu srya luerkyem kocham,
~~u tego nigdy nge przonyecham.~~

De morte w. 264
~~MOKZ. I. 189, 264.~~

~~Pl. Actm. 264~~ sim. ib. w. 435

~~De morte prol. Nehring~~

~~Altpln. Sprdenkm. 888~~

109

w

O duszyco...!

Tanyesr szija dyablu przedala,
yszesz szija w grzeszech kochala.

~~MPK Y. T. 1980.~~

~~Zale umier. s. Akta. A. J. 294~~
Skarga Noc w. 56

W cum loc.

we

we throoyakyeey necky wyelyote
luba yest in tribus beneplacitum
est spiritui meo (Ecclus 25.1)

X.V med. 86] V 263

W cum loc.

Bo syp ty nye Kochast ro za-
tracenyach nastide (non enim
delectaris in perditionibus nostris)

BZ Tob 3.22

W cum loc.

we

Na drodze świadectw twojich
lyubowulem ^(Fl i Pus: kodyal gesm. se) sobye i ako we wsit-
kidi bogactwach (in via... delectatus
sum sicut in omnibus divitiis) Psal 118.14)

Mt 5 b. sim.

Fl i Pus 118.14

W cum loc.

to kwasze oznoth thwid, Anno
szata, kool nyelbyedky wyelykye
kochanye ma

Mto 586

W cum loc.

Itby bylo moye kodzanye w tho-
bye thutha, a po mey smyrosy
w nyelzestkym krodzesthwe

Staw 151-2

2
N cum loc.

N thobyse polyobasalo myse
(in te complacui mihi Luc 3.22)

Er Jam 300

W cum loc.

Blogoslaweni wstistcy, gist yma-
id w nem pwo (confidunt in eo)

Fl 2, 13, sim. Put

~~sim. Put 26, 6.~~

W cum loc.

Ymeyore nadzeif w bodze
(sperate in domino)

Fl 4, 6, sim. Pul

sim. Fl i Pul 7, 1. ~~10, 1. 12, 5. 17, 2.~~
(5, 13.)

W cum loc.

Nadziewack bōdō (Put: nadziewack
nye bzda) w tobe (spetent in te)
oty, oty znaiō ymō twoie

Fl 9, 10, sim. Put

W cum loc.

Alle sinawe ludzsci w poczciwym
sczciśle trogide będą pracow (in teg-
mine... sperabunt)

Fl 35, 8, sim. Put
sim. Put 26, 6

M: dronig sie pod cieci twora shorydet

15 cum loc.

Nadzeia moya w bogze iest
(spes mea in deo est)

Fl 61,7, sim. Pul

jest n. w kimś 'ufaję k., cz., liczyć na' sim. Fl i Pul 145,4

14: w nim poliwadam nadzieje

W cum loc.

Flbi polostili w bodze nadzei
swai (ut ponant in deo spem suam)

pasdye m. u kws

Fl 77, 9, sim. Pul
sim. Fl i Pul 72, 27

W cum loc.

Gencole ma wyerna, wyara, w pa-
nye bodze, nye sduka w tidi na-
dzach biva bogath

XV med. R XXII 236

Ad cum loc.

we

Isti proali sq we (Pul. w) rbaue-
nu iego (nec speraverunt in salutari
eius)

Fl 77.26

W
we cum loc.

O saleni a poedny sercem kwere(nij)
we fusom Tem, yesto so mowily prorocci.

(in omnibus ~~quae locati sunt prophetae~~!)
ad credendum) (Luc 24, 25)

ca 1425 EWK Reg 42 (~~Luc 24, 25~~)

W cum loc.

Abi taka bila nasdia wyara a
nadzeja w bodze

XV med. R XXII 247

Ad cum loc.

Ad quem maxime nadszied
(in quo habentes fiduciam)?

BZ II Par 32.10, 11b. 24b.
sim. ib. Deut 28.52, Mt 33b, 85a
Par 77.26. 113.18
12.5. 17.2.)

W cum loc.

Kwyatki rostkostny wodzyla,
o nyem wrythka sbaroienya na-
stego natzyeia

MW 576

W cum loc.

W tobye, myly panye, yestern
vyelykicy nadryeye

Нав 84

W cum loc.

W tobycor ya mam wsdlytka
nadrycyz

Waw 92

~~2/2 loc. w~~

Nygh sra niya nye chere vnraxz,
ny praxgyaxel na thym swyexz,
yethno w bodre nadreya myedry
(leg. miei)

Skarga Ptoc w. 80, sim.
~~MPK J. I. 199 v.~~ Skarga Ptoc w. 68

~~Zale umier. v. Nehr. A. I. 295~~

W cum loc.

~~A lro cro cymyng abys prysol ea
wgeilige mare spryenge ktorys nge respa-
cany ale f tobge nacege many.~~

XV ex. glup 69

W cum loc.

Wystudujmy do fayacta
w thoby

Naw 166
sim. XV ex. R XIX 89

Ad cum loc.

Polos w bodze (iacta super domi-
num, Fl: rzuci na gospodna) pye-
czó twoje

Put 54,25

P: spuść się na opatroszć, która nad toły cnuwa
M: róbó na panu brremis twoje
A: rzuci na pana staranie twoje

W cum loc.

Umarly so, giz v miloscy bozey
rospadaiť

т. траці надієс, встпїє

Кіш бр 14
сим. іб. бр 16. со 37

15 cum loc.

Moui bog: Ustan, omardim, git
v. my (tości bożej) rozpadaiać

Kswo bo 16

4
W cum loc.

Isreč on (x. Judost) rospacifsty
f soem sbauenov y gest sto on
bil stam obestyl

Gn 14a

W cum loc.

It takes my ge przykladem f milem
bodze ne mamy rozpacy meoz

Gn 14 b

W (cum loc.)

~~rospacz w sprawie~~ ~~divine~~ ~~iusdicie?~~
V # Desperans

~~1461-67.~~ Serm. 100. r.

1424 / 108 Ms. 100 r.

Que confessionem impediunt, ut presumptio
divine misericordie et v 205

Sermones r. 1461-67
Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

W (cum loc.)

Lachowie, Niemczowie, ... wątpięli w mowie, ...
Wielek prawda, powie. c. 1449 ~~Wikt. 3.~~

Gatka w. 3

mowa 'English wstary'

W (cum loc.)

~~María~~,... thysr porodzyła... sławyczyła swyatha,
a w them nye wathpya. (ex. xv) Tab. 215.

W

A v thym nyer nye vætþyly

Rom. #9.

W cum loc.

Oxyrpala gest dusta moya ro slo-
we qego (sustinuit... in verbo eius)

Fl 129,5, sim. Pur

c. = wyorekicwaci, tsknic

W: esekara dusta moya na stow jego
H: esekau dia jego stow.

W (= in) post ne in medio vocabuli

(in niemioscial)

Nowmiotracz [nawich ty smilucze to] Fl. 64, 3 (impie-
tatibus nostris tu propitiaberis) ~~Terz mowit piewczico
prowemu lichole w pstanowici z noworodowcy Fl. 30, 26
(in abusione).~~

V (Puf: nad gzedu naszymy)

A (impietatibus nostris tu propitiaberis)

W: nieprawosciom naszym ty bedniem miobaciu
M: nalka wstykki ty odpuscisz

W z k... "2 powi..."

~~zadanie, aby... w... yego.~~

Wszystoty...

~~Ev. ex. XV OF XIII 188~~

dy... w... w... w... w... w...
dy... z... yego. ^{ib.} 307 ^v(in verbis gratiae Luc 4, 22)

~~... w... w... w... w... w...
... w... w... w... w... w...
^{Euzam} ^{ib.} 306~~

wuj: drwili st, p... w... w... w...
BP: podtrwiali s... p... w... w...

15 cum loc.

Gospodzin zwala smedi w nich
(subsannabit eos, Puł: s nydi)

Fl 2.4

7. smied' dywid, srydzic'
inna ruzja: z nich

Woj: pan srydzic z nie bydzie
Pułost: pan im uozga

W cum loc.

Toż my mamy przykładem
swoje Marie Magdalany wrynie,
isbidom sto f nasich grzedech
oczuczyly

Gn 14a

oczucie się w czymś =
coś sobie uświadamiać

W cum loc.

W ^{eius meditatio} ~~z~~acone (in legat) iego b^odre
mislicz ~~two~~ dne y w nocy (~~die~~
~~ac nocte~~)

Fl 1, 2, sim. Pur
sim. Fl i Pur ~~III~~ 118, 16

Woy: w zakonie jego, byczie rozmyslal
W. nauka, palistey brada w dzien i w nocy

W cum loc.

Mystil gesm w karnedh twogydh
(meditabar in mandatis tuis)

Fl 118, 47, sim. Pul. MW 25a
sim. Fl. Pul 118, 117. BB Jos 1.8

11. byde lubowat sig w rozkazaniach twoich

W cum loc.

Owoa oozii boste na ti, gist se iego
boiô y ro tide, gist proaiô (ocali do-
mini super metuentes eum et in eis,
qui sperant) na miloserdze iego

Fl 32, 18, sim. Pur

Na M

P: oery p. ruscopie sa na rida
W: oto oery paucis nad bojacyni sic i nad tymi
fl: oery paucis iest nad tymi, ktorzy... nad walcujacymi na Galy.

15 cum loc.

we

Poloscore serca wasta we ocy
(Pud: w mocy) yey (x. Syjon, poni-
te... (in virtute eius)

Fl 47: 12

W; wstacie serca wam w mpe jego nrocie ulryz na moc jego
(W) wstapujcie sic jego bawhom

W cum loc.

W iutrumi bodq mislicz w
(Put: o) tobe (in matutinis
meditabor in te)

Fl 62, 7. sim. Put

Fl: crasa nocnyd strajq mysls o tobie
W: rano bods ronnyslas o tobie

. W cum loc.

Rozumiec bądź w posładco<ch>
gidi (intelligam in novissimis eorum)

Fl 72.17. sim. Pur

Ad cum loc.

we

Mistlicz będsz we wrzech dzielech two-
gich y w nalezenach twojich skustę se
(meditabor in omnibus operibus tuis et
in adventionibus tuis exercebor)

Fl 76, 12, sim. Pet

mat. = pomysł, zamiar, przedsięwzięcie
akusid = wprawic się w czyn, wydoskonalic, wyćwiczyć

M: rozważam wszelkie dzieła twoje i czynię doskonał. rozprawiam się

W cum loc.

Tedy nie będę osromoczon, gdy
przeszłoby we wstędy katnardi) twoyde
(cum perspexero in omnibus man-
datis tuis)

Fl 118.6, sim. Pul, MW 4a

p. = zobaczyć dokładnie,
pomnie

W: gdy wejrzę na wst. rozkazania twoja = baczyć będę
U: przypatrując się wszystkim rozkazaniom twoim

W cum loc.

W x kustnóde twoyde stnastyce
se bódé (in mandatis suis exer-
cebor)

Fl 118.15, sim. Pur. MW 56
sim. Fl i Pur 118.23.27.48.78.
MW 25a.30a

W: bódé sig Ericoyt w rozkazaniach twoid = rozmyslaci
M: o przykazaniach twoid rozmyslaci bódé

~~Handwritten scribbles at the top of the page.~~

Hei.

4 2 1 711 8

I doswiadczac b~~o~~ ~~da~~ se we sprawiedly ~~wo-~~

10 3 6 59

sczach twogich ~~Ch.~~ ~~walec~~ ~~czemu~~ ~~y~~ ~~sunu~~ ~~etc~~

Przed 118,48

~~36~~

M. W. 25.a.

~~9 X 9 10 11 12~~

~~A. W.~~

1 3

5 2 7 4

6

ale doświadczacz se bandą wprzika nyach (sic) twogich

Przed 118.78

~~4/10~~

M. W. 30a.

W cum loc.
we

Myslyl gessm we wstech dzieled two-
gych (meditatus sum in omnibus operibus
tuis) y w wozynkodu otko twoyo mys-
lyl gessm (in factis... meditabor)

Fl 142, 5, sim. Pur

W (cum loc.)

Providentes bono ~~bona~~ meyerre opatronoser w dro-
brem # ca 1450 ~~Act. IV 569.~~
PF

(nolite esse prudentes apud vosmetipsos, nulli ma-
lum pro malo reddentes, providentes bona non
tantum coram deo Rom 12, 17)

W: przemyślujcie to, co by było dobrego, nie tylko przed b.,
ale i przed sobą, opłata 10. starajcie się być cniwie dobrze

W cum loc.
we

We sprawiedliwosci (in iustifica-
tionibus Psal 118/16, Fl: w prawotach)
twojich rozemislacz banda

nr 5 p

MW 5 b

M: ustawami twoimi rozkuszowac sie beda

W cum loc.

Pracujcie twój talo iawnó uotim
a nawetone serce w mędrosci
(eruditio corde in sapientia)

Fl 89, 14, sim. Pur

P: serce wyuczone w mędrosci = usnyj rozumny
M: liczyj dni nasze nauet nas, abyjmy przysiedli serce do mędrosci

W cum loc.

Et ecce quidam legist peritus,

~~legist peritus~~

Uomini 20 szakone, # surrexit temp-
tans eum (Luc
10, 25)
XV in. R. XXIV, 74.

~~legist peritus~~

Jag. nr. 1297. k 62

Pr. Kar. str. I 32

Rozpr. 22 str. 74 pocz. w. XV

1461

W cum loc.

Ecce (sc. natiuitas Christi est annuntiata)
pastoribus... et pauperibus, non legis-
peritis uocatum in falsonye

XV med. Stk] V 262

W cum loc.

k. 6

✓ acz sę chore wyego wrenu na,

wcrier/ ca 1420 / R. xxiv, 81.

~~Zag. nr. 1299. k. 6.~~

Br. kar. św. I. 44.

loszem dobrim racony (pro racom) szluska szwe-
go myszka crotioz, ▽

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV

2229

W cum loc.

Communicet autem is, qui cateci-
zatur verbo broj, obzvoze ten, gego
navczaya, w słowe, v kazano (Gal, 6, 6)

XU med. SKJ I 112
sim, ib. 118, 1449 R XXV 166

W: nied rai ten, co bym puczamy, sduen, udzicla

W cum loc.

Stapelnył go... wstęgo naučenya ku wymy-
słenju... y w robocze cześćelstwyey
(opere carpentario)

naučenju w robocze

Ex 35:33

BP: aby te [umiał] obrabiać drewno
wsz napelnył go naučenju ku wymyśleniu... i w robocze cześelstwyey

W cum loc.

ruski, moy namylsyzdy, nade
wsytky gync w narkadi na-
uczaniye, ... nawybormyysdy

1447-62 Tab 544
sim. 1484 Reg 718

Ad cum loc.

Rzekły Eздore, biskupowy wzo-
memu w pismo (pontifici et lectori)

BZ II Eздr 9. 39

W (cum loc.)

Legis Peritus w zakonye nawrony. ¹⁴⁵⁶ ~~R.~~ R. XXXIII 183.

15 cym's

Soyathy Ffranciskidiek... w they tho
wyary cysstoscki soye syny nawotal

1484 Reg 705

W cum loc.

Tre bractia maya...: swoya, oteladti
w boyazny bozey narozaci
(de instructione... in timore dei)

1484 Reg 716

W czymś

Rex Indie... misit... Abanum querere
hominem in architectura arte eru-
ditum w cześćstwie nawrotnego

XV p. post. R XXV 182

W (cum loc.)

11

scriba, pyszarz, mistrz ^a nawozony w x-d-
konye

ca 1500 Era. ~~Stow~~ 116

sim. 16

W cum loc:

W tem poznat iesm (in hoc
cognovi); ist ies dicital mne, bo ne b^o
d^oe se weseliox nepryacel moy nade mnt^o

Fl 40, 12, sim. Put
sim. Gm gl. 101 b

p. = dowiedzial sie, proklamowal sie.
rozumieli

P: + tego poznami iz mi spryjaat, ze nie dopuscisz, aby sie weselit.
W: u tymen poznat, iz sie mijs dicit
M: tak poznami, ze uproszawas sobie woe mnie

W cum loc.

Swętim, ~~cz~~so sę w temy jego, (~~sunt~~
~~in terra eius~~) / dziwnie szczenił wsi-
tly wole moie w nich (mirificavit
omnes voluntates meas in eis)

Fl 15, 2, sim. Pw

W: swiętym... dziwnie uosynił wosynthie deci moje wu sę
W: w sędzię... i w dostojnym case upalabawie moje

W cum loc.

Oty na wozoch a oti na konoch,
ale my w ymieniu gospodnowe rozo-
wemy (in nomine... invocabimus)

Fl 19, 8, sim. Pur

W: my imienia wygwat bedriem
M: my pamietamy o imieniu pana

W cum loc.

w tem 'prosto, w ten sposób'

W tem wyszest (in hoc scies),

ysze gesm ja pan: Ja odent problem...
wodę recrus, droczy ste w krew

BZ Ex 7.17

PP: po tym potmar, ien
Luz: sted potmar, ien ja pan:

W cum loc.

4b

papyessa bądze dana, ktorey ny moży 6/
dacz / rozgrzeszenia nye mamy, ehożony, aby
wsyawszy gey kopya, przykasanye rzadnye a e-
byczayne zachowane; ale o interdikoze to trzy-
mając, yaco gesny pyrdwy polozyli.

*cum vultis vitare
non sufficit forti-
tudine pollere*

Przygacze statvch od syemyan.

/N/ye ma bycz sadzyw, acz podlug resyrza-
nya czasow, ebyczage albo vloszenie ludzkye
sya odmyenyloby, gdyz nasstwo nyetylko w syy-
lach esala any ezvdnosczy harnasz ma bycz sezna-
no. Przeto ny Kazimyrz s Boga mylosczy pospolv

Dział. 8-6

Sid 6: gdyz kaidemu z cziasu nie dozye jest
ubicie sy mocnoscia

W cum loc.

W ymieniu twoim spowadać se
bódzem (in nomine tuo confitebimur)

Fl 43, 10, sim. Pul
~~sim. 16 i Pul 88, 13~~

s - gróńć dwatś, wystawiać

W: imię two wystawiać bódzien (=wystawiać) na wieki, t. 11

W cum loc.

Bisore prowadali w pocolemu
ginem (ut enarretis in progenie
altera)

Fl 47.12, sim. Pur

P: dougiamu pocolemu, dzeiom narym
M: alyscie opowiadali potuemu pocolemu

W. cum loc.

to pocolemu (Pub: to pokolyenyje)
y to pocolemu ziarwimi (in gene-
rationem... annuntiabimus) duwalo
twoio

fl 78,15

M: z pokolenia w pokolenie

W: od rodu do rodu będnacy opowiadac

W cum loc.

Świadeństwo u Józefa położył
ono (testimonium in Joseph po-
suit illud)

fl 80, 5, sim. sur

s. - powołanie, nakaz, prawo

M: na świadectwo dla Józefa to ustanowił
no: ustanowił to na świadectwo u Józefie

15 cum loc.

Polosil iestm pomocę w moż-
nem (posui adiutorium in po-
tente)

Fl 88, 19. sim. Pul

15: podobny do wspomnienia moje w mocy = dalem
11: sama dalem wojownikowi potnac dzielnemu

W cum loc.

Dobrze jest spowadać się w go-
spodnie (confiteri domino, Psł:
dziwalych boga)

Fl 91.1

s. = gronie duszy, wydziałki

M, dobrze jest dziwić pana

15 cum loc.

Stapysana bpdzoz[oz]e ta w po-
kolenu doughtem (scribantur
haec in generatione altera)

Fl 101.19, sim. Pur

15: niech to zapiszą dla pokolenia doughtego
11: zapisane będąc to dla późniejszego pokolenia

W cum

Pomnyal yest... slawa, yest roz-
kazat io tyssocz pokolenyo
(mandavit in mille generationes)

dat: pokolyenya

Fl 104, 8, sim. Pul

r. = polecié, nakazá

M: ktere dat tyssoczni pokoleni

W (cum loc.)

Et semini et plebii

1453 R. XLVH, 350.

(Abrahae dictae sunt
promissiones et semi-
ni eius Gal 3.16)

W cum loc.

Chwalemi będo wstotzi, gisz
priszogaię so nem (iurant in eo)

Fl 62, 10, sim. Ruf

W: który mał prziszogaję
Fl: kto na niego prziszogaję

W cum loc.

(Put: przed oblyczym)
Uczin w obierzeniu (twoim hydrog)
moio (~~dirige~~ in conspectu tuo ~~viam~~
meam)

Fl 5, 9
sim. Fl i Put ^{14, 5} 15, 8, 21, 30. ■

Fl 17, 14, 25. ~~21, 31, 37, 18.~~

M: droge dwie przede mną wyprostuj

W cum loc.

Ugotował ięs w obeszrenu moiem
(in conspectu meo. Pů: przede mną)
stol

Fl 22,6

sim. fl ~~21~~ 21,27

W: nagotowantes przed oczyma meimi etis

W cum loc.

Boste, gdi winidzest w obetżeniu
luda twego (cum egredieris in con-
spectu populi tui, Fut: przed twoy lud)

Fl 67, 8
sim. ib. 51, 9

ib: kiedyś przed ludem twym

15 cum loc.

Ten mowi fle, ne rozprawia is obes-
tremu oczu moiu (in conspectu ocu-
lorum meorum. Pub: pæd oczyma mo-
yma)

Fl 100, 10.
sim. ib. 17.27

P: - u mnie

M: nie stas mi sie pæd oczu

W: nie miał rozprawy is oczyma moimi

W cum loc.

Ot gospodna stalo se to y gest
dz[wi]ywno w oczu naszo (est mi-
rabile in oculis nostris)

Fl 117, 22, sim. Pul

W. jest drzewo w oczu naszo = drzewo z nam wydzije
M: w naszo oczu to drzewo

W cum loc.

Wisslo gest wstistko mnozstwo
synow ysrakelskide w opatrenyu
(de conspectu) Moysessta

BZ Ex 35,20

BP: od M., W: od obliczenia M.

W cum loc.

Stle y to malo zdu syt w twem
opatreny (in conspectu tuo)

Bz. I Par 17, 17
sim. ib. Ex 33, 13, 34, 9

W: pred oczyma twemi

4, 9: pred obliczem twym

W cum loc.

Dal mu bog mylosot w oblycov
(in conspectu) kolya Salamana-
zara

BE Tob 1,13

W: dal mu bog narky med ocrpa

W cum loc.

Gospodne, ... kast sedtych lyud
w oblycznastory twogey (in con-
spectu tuo, fl: przed obliczem twogim)

Put 9, 20
sim. ib. 17, 18, 21, 27, Ms 49b

W: niee bnda sedreni narodnie pod obliczoscia twoją

W cum loc.

Febidom... przistali *g bostkemu po-
stranu..., zgotowano gest (pro gest
'jez'?) wstem dobrim, a osobno w bodze
stozodrim

Archivum Libracie XVI 13:
a osobnye bozym soto-
drim

Konkretico, Korolko:
a stozodrimie lubriom poboznym

XV in. R XXIV 218

1
W (cum loc.)

Przed wamy, welebnim w Bodze oczerem y kxa-
drem, kxadrem Jacubem, ... rzece nik ... dicit.
1474 Zab. 540.

W cum loc.

Stby byly obyayony wyynky yego,
ysse w bodre (in deo Jo 3, 21) sa
dzyalany

EW Zam 306

Wuj: aby sie okazaly sprawy jego, it sa w bodre ustynione
Bf: aby pokazaci ze dziala po bozemu

15 cum loc.

Suđti (evanjelista) trojaky skutek
znamenity pocazuis v tih ue
threh croleh poganskich

s. z vryn, uorynet, postypek
p. - dabrú do domalika,
remajalniak

Khw co 16

10 cum loc.

Hoc totum habemus in sancta
cruce hoc sę nam fuyetko f sę-
tem coiso vkrarje)

Gn gl. 101 b
~~sim it.~~

W cum loc.

Sanctitas vite sue in quatuor
^{ut supra sp.}
constitit, videlicet ... in austeritate
of unordremu gego ozala

Cyn gl. 164a

W cum loc.

Exemplum huius habemus in
fatis virginibus nemodrid a f
salonich

G[#] gl. 164 a

He (eum loc.)

ale wtem wewsztykim dał nam nasz Zbawiciel do-
stojny przykład świętego cierpienia, bo jest to wszystko
miłościwie cierpiał. Rozm. 831.

W

Nasz... w Thwych wybranych kazy
we Trzedze wliczicz (nos... in electorum
Tuorum iubeas grege numerari)

1426 Msza ~~4~~ ^{IV} 314

We

Nasz... w Ichwych wybranych
kazy we Trzedze wliczicz (nos... in
electorum Tuorum iubeas grege numerari)

1426 Msza ~~4~~^{IV} 314

w 8 III

W

In electorum tuorum iubeas semper grege
numerari, wybranych thwych przykaszy ze-
wsze we trzodze vdarovac 1446-7 Msza XIV

s. 182

W cum loc.

It tako nalestly bidlycyete Tabes
Galaad so fey wayssore nye biwsti
(inventi sunt... in illo exercitu non
fuisse)

87 Jud 21,8

Wuj: ze nie byli w onem wojaku

88: mit + Tabes o Galaad nie przybył na zjromednie do drogi

reproductiones et immutationes habere debent

-----31c

amogą wsz/24/ącz gymyenyę
gych spra/25/wego prawa
/26/ DAley moszely wi/27/
leganyecz y gego /28/ dzy-
eczy szyedzyecz wlaw/29/y-
czy albo wkthorem vrzą/30/
dze albo bycz wkthorem /31/
rzemyeszle albo wbraczt/32/
wye jako malzensczy lu/33/
dzye ydzyeczy czyly nye
/34/ mogą albo czo ony za-
pra/1/Wo mayą albo moga ly
/2/ myecz podlug prawego
prawa

W f. c. d.

OrtOssol 31,3,w.23-34 -

skn. OrtOssol 31- -31,4,w.1-2 -
66.67

-----31c

amogą wsz/24/ącz gymyenyne
gych spra/25/wego prawa
/26/ DAley moszely wi/27/
leganyecz y gego /28/ dzy-
eczy szyedyecz wlaw/29/y-
czy albo wkthorem vrzą/30/
dze albo bycz wkthorem /31/
rzemyeszle albo wbraczt/32/
wye jako malzensczy lu/33/
dzye ydzyeczy czyly nye
/34/ mogą albo czo ony za-
pra/1/Wo maya albo moga ly
/2/ myecz podlug prawego
prawa

W. J. d.

OrtOssol 31, 3, w. 23-34 -

31, 4, w. 1-2

-----31c
amogą wsz/24/ącz gymyenyne
gych spra/25/wego prawa
/26/ DAley moszely wi/27/
leganyecz y gego /28/ dzy-
eczy szyedzyecz wlaw/29/y-
czy albo wkthorem vrzą/30/
dze albo bycz wkthorem /31/
rzemyeszle albo wbraczt/32/
wye jako malzensczy lu/33/
dzye ydzyeczy czyly nye
/34/ mogą albo czo ony za-
pra/1/W● mayą albo moga ly
/2/ myecz podlug prawego
prawa

W por. c. d.

OrtOssol 31,3,w.23-34 -

31,4,w.1-2

-----31c

amogą wsz/24/ącz gymyenyne
gych spra/25/wego prawa
/26/ DAley moszely wi/27/
leganyecz y gego /28/ dzy-
eczy szyedzyecz wlaw/29/y-
czy albo wkthorem vrzą/30/
dze albo bycz wkthorem /31/
rzemyeszle albo wbraczt/32/
wye jako malzensczy lu/33/
dzye ydzyeczy czyly nye
/34/ mogą albo czo ony za-
pra/1/Wo maya albo moga ly
/2/ myecz podlug prawego
prawa

W. J. e. d.

OrtOssol 31, 3, w. 23-34 -

31, 4, w. 1-2

-----2b
/13/ DAley mogaly wyle/14/
ganczy y bezs prawny /15/
ludze dacz albo przedacz
/16/ swe gymyenyne gyne
/17/mv panstwu /20/ DAley
gdy panstwu /21/ przymar-
lo kthore gimyenyne /24/
DAley gdy /25/ masz bydly-
lby swa po/26/czeszną zo-
ną wmalzen/27/stwe athen
masz spal/28/by szgyną /1/
DAley mozely wylega/2/ny-
ecz y gego dzyeczy szye/3/
dзец wlawyczy albo w /4/
kthorem ginem vrzadzye

OrtOssol 12,1,w.13-28 -
12,2,w.1-4

157(2.)

-----2b
/13/ DAley mogaly wyle/14/
ganczy y besz prawny /15/
ludze dacz albo przedacz
/16/ swe gymyenyne gyne
/17/mv panstwu /20/ DAley
gdy panstwu /21/ przymar-
lo kthore gimyenyne /24/
DAley gdy /25/ masz bydly-
lby swa po/26/czeszną zo-
ną wmalzen/27/stwe athen
masz spal/28/by szgyną /1/
DAley mozely wylega/2/ny-
ecz y gego dzyeczy szye/3/
dzech wlawyczy albo w /4/
kthorem ginem vrzadzye

OrtOssol 12,1,w.13-28 -
12,2,w.1-4

W (2.)

H

Loc. Uci

Mosze by wyleganyecz... sxyedryecz
w lawyersy albo w kethorem vna dze, ... ,
yako malxensery ludrye?

Ort. Kaf. 177

~~U⁻¹ X⁻¹ S⁻¹ L⁻¹ ber. e X⁻¹ 177~~

✓ (sedere ad scabinos super scamnum)

-----81c

mozely /2/ ten podlug praw
a szyme/3/ dzecz wlawyczy ✓
wmay/4/ sto tego przyszasz-
nyka /5/ myedzy przyszasz-
nyky /6/ atama yste wyrze-
cz sz/7/woy ortel ma wyrz-
ecz /8/ besz lawycze albo
czo sprawa /9/ KTho gest
taki czlo/10/wyek yszon
spra/11/wem ortel strofuge
/12/ albo layacz moze Ten
/13/ moze ku przyszasznykom/
szyedzecz wlawyczy y /15/
ortel wyrzecz

(Orthrac 66: mrasstha)

-----
nim. Orthrac 66
OrtOssol 54,1,w.1-14

W for. e. loc.

-----81c
mozely /2/ ten podlug praw
a szye/3/dzecz wlawyczy
wmay/4/sto tego przyszasz-
nyką /5/ myedzy przyszasz-
nyky /6/ atama yste wyrze-
cz sz/7/woy ortel ma wyrz-
ecz /8/ besz lawycze albo
czo sprawa /9/ KThe gest
taky czlo/10/wyek yszon
spra/11/wem ortel strofuge
/12/ albo layacz moze Ten
/13/ moze ku przyszasznykom/
szyedzecz wlawyczy y /15/
ortel wyrzecz V (ad scabros
super scamnum)

Wp. e. doc.

OrtOssol 54,1,w.1-14
rim. orthinc 67

-----82a
/30/ kthoremv ya layą /31/
Tedy woyth ma them/32/v
przyszasznykowy ka/33/za-
cz wstacz A themv /34/ cz-
o strofował kazacz /35/
od puszczycz szyedzecz w
/36/ lawyczą to Tedy ten
ma /1/ Naydz gyny ortel y
/2/szlacz szye sthym orte-
lem /3/ tamo gdzie szye
szlacz ma /4/ To gest ku
wyszemv /5/ stolczv a ma
tho vczyn/6/ycz zwoythow-
szkym /7/ wyedzenym

OrtOssol 54,1,w.30-36 -
54,2,w.1-7

Loc
W por. e. H. H.

Stara rada -----41c
yvsz n/30/yemosze nayn sz-
wyath/31/czycz, bo ony Jusz
nyesze/32/dzają wradzyc a
tho po/33/dług prawego pra-
wą /1/ DAley pytały/2/szc-
ye nasz o pra/3/wo thymy
slo/4/wy Szyano wszyatho
/5/ nagedney łącze o tho w
/6/ynowano gednego y ge/7/
go paropka y gego ra/8/tha-
yą ysz on gym kaz/9/al
bracz tho szyano

(In consilio iam
non sunt)

OrtOssol 35,4,w.29-33 -

sim. OrtOssol 38 -36,1,w.1-9

W p.c. doc.

W cum loc.

W sasta₂pye (BZ: s. sob₂φφ) in co-
mitatu (habuit quoque in comitatu
currus et equites Gen 50,9)

ca 1470 Nam Lub 19.

AD: wozy i jezdzicy towarzystwi mu
wianial het wozy i jezdzice

W. cum loc.

W. Thowaristoye in comitatu
(qui, sc. iuvenes, ... erant in comitatu
illius II Par 10, 8)

(oye) w. ozyimk t.
'nalezec do ozyjeoi obo - 1471 Mamkal 96
orena, orotaku'

-----42b
rada nayn wysznaly /4/ ysz
on kazal bracz tho /5/ sz-
yano jusz on byl prze/6/
wyczyaszon jmogly na/7/dn-
ym gego prawo iako /8/ nad
Szlodzyem vczynycz /9/ po-
ko ony byly wradze /10/ a-
le gdy jusze od nych /11/
przyszedl a ony yvsz nye
/12/ sza wradze Cchczecze-
ly /13/ gy ob wynycz mloda
/14/ rada v (in consilio
fuerunt)
a sza przylyszye zaprze-
lyszye moze bycz nyewynyen

OrtOssol 36,2,w.3-14

sim. OrtOssol 38

W for. c. doc.

-----42b
rada nayne wysznaly /4/ ysz
on kazal bracz tho /5/ sz-
yano jusz on byl prze/6/
wyczaszon jmogly na/7/dn-
ym gego prawo iako /8/ nad
Szlodzyem vczynycz /9/ po-
ko ony byly wradze /10/ a-
le gdy jusze od nych /11/
przyszedl a ony yvsz nye
/12/ szą wradze Cchczecze-
ly /13/ gy ob wynycz mloda
/14/ rada *(one in concilio
sunt)*
a sza przylyszye zaprze-
lyszye moze bycz nyewynyen
-----

15 per. e. doc.

OrtOssol 36,2,w.3-14

sim. OrtOssol 38

W cum loc.

Mnymyayacty go byot w pospol-
sthoze (in comitate Luc 2, 44)
vzoly droga, dnysa

p. = towarystwo, towarysne
podrozny

Ew Jam 297

sim. Rom 143

bp: it wace on w gromadze
w: it on just w towarysne

И (cum loc.)

Николай Папуа... сестрам
у шорткам и Крысние Гесу закону
покутнуца чого... *апостолскаго ~~прое-~~
зегнанье 1484 ^{№ eq.} Риф. w 704

W cum loc.

W robocie ludzkiej ne sō
(in labore ... non sunt)

Fl 72, 5, str. Pud

Woj: w pracy ludzkiej id niemasz.

M: w morole smiertelnej sie maja udziarn

W cum loc.

Nysstlyby oczeoz st wytny synowey...
woczsthnny[?] w groeste ganyeb-
nem byl vidan (in crimine crimi-
nose delatus)

Sul 69

sim. Drial 59

We (cum loc.) = in

Et inde munera: aurum precipuum est
ve Spizach.

in metallis

1461-67. Sermon. 390. v.

Hinc in sacrificiis, mirra in sepulchris

1424

M. Mns. 390. v.

Sermones r. 1461-67

Kar. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Sermones r. 1461-67

K. i Krak. № 1424/108 Mns. karta

s. = stop mialsi, cynny i cynda

Ad cum loc.

Sicut in die honeste ambulamus,
non in comessationibus et ebrietatibus,
non in cubilibus et impudiciis, non in
contentione et emulacione in obloystwadi,
in sarlocestwadi, nye in mizkyem a w dlugem
lyeganyw, w nyecrystych myslach..., ny w
stwarze swadlywem, w szasdrosoy (Rom 13,13)

XV med. 827 I 49, sim.
1449 R XXV 163

EP: potymy uciec, nie biermy adnoto w kulambas

W cum loc.

Omnis, qui in agone, gl. id est in
certamine uo boyo, ve^x stankach,
contendit (I Cor 9, 25)

XV med. Sk] I 63

BP: kto chce ubrať w zawodach sportowych
Wuj: każdy z tygi, co idą w zawody

W cum loc.

Ne iest rowennik tobe w bódrech
• (in diis), gospodne

Fl 85, 7, sim. Pul

M: nie ma nigdy logame nitogo jak ty, Parie

W

Exo 35 (35,29) omnes mente deuota obtulerunt
donaria Ex hys autem IIIIor testificant eorum^{III}
oblacio ex persona offerencium propter emi-
nenciam potestatis ex persona eius cui obla-
tum est propter reuerenciam diuinitatis ex
modo offerendi propter habundanciam bone vo-
luntatis ex condicione munerum propter muni-
ficenciam largitatis. Et inde(?) munera:
aur^{nm}(~~i ??~~) ^{praecipuum} principium (~~?~~) est in metallis
(na dole: ve spiszech), / thus in sacrificys,

aurp

W 2 loc. 'migdy'

A thy, bethlege ^{im}... Nyka kye
mmye²22a yed²12 w²ky²9, 129, 229, 249, 269
229 do 2 thy 2. ~~2. 22. 11 17 1111 273~~

(in principibus
Juda Mat 2.6)

Ew Zam

BP: nie jestes najmniejsza z krigist Judy

1
No cum loc.

Yst Jan otyryi palore w tace
(in manu) gemo mycovem votal

Sul 40
sim. Driah 28

saplacysz.

/55/. O wczączu palczow.

/P/yotr na Iana szalował, kake genw w rą-
cze gego swym nyeczen trzy palcze wczął. Cze-
goszto Ian zaprzal. Ale ysze Pyotr po rocze
mynalem 29/ za swe palcze dosycz wczynyenya
poszadł, / tedy my Pyotrowy skazalysny samo-
trzeci Iana o swe palcze poprzysydz.

/56/. Gdy sądzy nye nagany, skazanye gego
ma mocz.

W (cum loc.)

4

a) glans, yaplko w gardle albo xoladz

~~b) medulla, mosq w kosc~~

ca 1500 E. H. ~~Sto~~ 116

przyczel za przyczela nye czyrpyal, nyszly-
 by oczees s synem abo brath z bratem w gednem
 zlem 60/ wczynkw bylyby / wynnemi, którzy
 podlug vyny maja bycz skarany. Aczlyby kto
 zlozcz sam która wcziny, tedy czaszcz gymyeny,
 ktoraby nany myala bycz, naschemy stolw ma bycz
 za taką zlozcz przysadzona.

/148/. O wielikyej vinye syedmnadzesyath.

/G/dyby kto nadgechawszy w dom nyektorego
 zemyanyna, przed oblycznosczą dzeczy gego zabył,
 ten vina pyatnadzeszcza ma zaplaczyć a pomocnyk

Dział. 59-60

ny myecz, aczby kte do czygego lyasa z myta na
 pastwą chczal gnacz na bykyew abo na szoladz,
 ten, czygy gest lyas, ma sebraez szoladz zeba-
 pel drogy na trzydzessczy lokyeth, aby ten,
 czyge są swynye, kromye schcoły mogli przegnacz
 do lyasa.

/147/. O wynach, ysze syn za oczcza nye ma
 czyrpiecz.

/G/dy swiate pysmo swiathczy, ysze syn nye
 na czyrpyecz za oczcza, any oczecz za syna, prze-
 te chczem, aby oczecz za zlege syna any syn za
 oczcza any brath rodzony za brata any szadny

W cum loc.

Curvatura stau w koszykach,
vel baculus pastoralis

ca 1500 Etz MG

W (cum loc.)

6

iunctura } staw w koszy

ca 1500 Etz. ~~Staw~~ 116

W cum loc.

7

Mosg w koszy medulla

m. = spike

ca 1500 ETT 116

W (cum loc.)

8

musculus est caro in pollice vel tibia x
myszka w ręce

ca 1500 Erz. ~~Sto~~ 116

m. - muskuli

może przesadzić, komu chce. /

15/. Z czego ma być dzesyaczina dana.

I też gdziekolwiek plug w ogrodach chodzi a-
bo na polu, tlv dzesyaczina ma być spólna dana,
wygąwszy rzepa, mak, kapusta, cebula y ginsze
wszystki ogrodne, na które motyka albo rydlem
rycz nogą, s tych dzesyaczina nie gest.

16/. O dzesyaczina konopną.

Dzesyaczina konopną tako wstawyamy. Gdy
koyecz czalym plugyem, w kterem ma wali abo ko-
nye a orze, ma dacz vprawyonych konopy cztyrny.
Dzial. 5

Sul 4: kielechale, ter miej wodow albo koniow
quotcumque boves habuerit

W cum loc.

Jako * Laurissineoz... prvim vcupe-
nim dal za Givanowice polsko(s)tha
stha grziven, v idiste jedna grzivena
quartnikow

1414 Kal no 462

W cum loc.

760
Jaco {czfo} zechna szalowala naal-
fbethe dolzm grzywen, tha olzm |
grziwen yelzt [th] wthich dwu-
czestu grziwen, czfo list pana |
starofczyn mowy

1420 Kiel nr 760

W cum loc.

By thaka nyenyaste... przy wsiach ginsid
utoridkole nreval,

Ktore by ~~(se nreval)~~ gey w wyeny

bily (in dote et dotalito ipsius
fuerunt), ... ostala

'ktore by wchodzy w jej wiano' Sul 75

W cum loc.

we

(sc. ubique)

Polosť two zbawenu twoiemu
pewne bŕdŕ czinick w nem
(ponem in salutari) fiducialiter
~~agam in eo~~

Fl. M. 6, sim. Pul

W: postawis (ty, utympionego) w zbawieniu, smiele bŕdŕ poornal w nim
M: zbawienie dam temu, kto bŕskni za nim

10 cum loc.

Bo prawe jest slowo gospodnawo
y wstikka dzala iego w wette (ope-
ra eius in fide. Puś: podług wyary)

Fl 32,4

10: wszystkie sprawy jego w wierności
11: ludzie jego dzieło wierność

W cum loc.

Posładcawo dżrepta iego (ic.
golsbia) w bladosci złota (poste-
riora... in pallore auri)

Fl 67, 14. sim. Pur

W, był golsbia jego iolci sie jak złoto
M, pióra jej z ciemnego złota

Ad cum loc.

Utinilo se iest w pocoyu
(factus est in pace) masto iego

Fl 75, 2, sim. pul

w. staro nis w pokoyu miejscy iego
M: jego domostwo w Salem

W cum loc.

U bogi iesm ia y w robotachy od
mladosci moiej

(pauper sum ego et in laboribus)

т. е. труд, мой,
утраченный

Fl 87, 16, sim. Pul
sim. Fl i Pul 106, 12.

М. черриатен и блиски бытен смиеви од млдоса

W cum loc.

* Bōdzecore dny yego w male
(fiant dies eius pauci)

Fl 108, 7, sim. Put

W: dne jego niedaj beda hōthie
W: nied beda dne jego nielicne

W cum loc.

Gydu(s)ze cyala w snyegoicy
baloscy bila

Blaž 322

to cum loc.

to rōku crudide (in manu extra-
neorum) vixinyoni sō poswyōtne
dzeci

Władra, moc

rozyni BBc określić
przedkultury wys. przyrodawa

BZ I kad 2.8

BP: nacynia stano wice jego dwate stary niz Dupen
Wuj: nacynia jego dwatebue zabrano w niewole

W cum loc.

Ostanyecore to malej liczebye (re-
manebitis pauci numero), iako nesore
drezewe bili w rozmnozenyu iako gwyasty^{sd}
(eratis sicut astru... proae VF Deut 28,62
multitudine)

wy: rostaniecie w monej liczbe (wy klomysie prochten byli tak
29: porostanie z was zaledwie garstka
licze)

W cum loc.

Bo wszystkie drogi twe gotowi są
a twe sądi w twej opatrzności
(in tua providentia)

BZ Judith 9.5

o. = roztropność, przenośność

BP: wszystkie twe drogi zostały przygotowane i wyroki twe przewidziane
W: sądy Twoje zostały wykonane w swojej opatrzności

W cum loc.

Afrika a Lybyes bili są w twej
pomoci (in auxilio tuo)

BZ Nah 3.9

Wuj: byty pomocą tobie

(cum bona sua mentis delibera-
tione

Ort0lac 82: dobrem vmyyolem)

-----102b

kthori lysth tako spyewą
albo myeny

Bandz wyado/2/mo kaszdemv
ysz latha /3/ po bozem na-
rodzenyv /4/ Gayony sząd
czosz mv /5/ azano gencz
szthymy /6/ przyszasznyky
a b c etc /7/ przethym Sa-
ndem sto/8/yącz oczywys-
cye rostro/9/pny Jan szd-
row y w /10/ dobrem vmysz-
le pital /11/ prawa Mozely
on szw/12/ym gymyenyym dzye
/13/dzycztwem stoyaczym
/14/ y nyestoyaczym
czo szwym dorobyenyym szob-
ye dobyl czynycz czso ~~nnk~~
chcze

Ort0ssol 63,1,w.1-14

15 por. e. lac.

W cum loc.

Boorem tho yest prawdziwa a yerna
yara, a kto nye yesth w yey thovarsy
stho ye (absque eius consorcio), nye bydye

wdzyacny any w lassoie przed oblicnosoye
nawysiediego... boya (nemo in conspectu altissimi ac
ceptus redditur, nemo gratiorus
occurrit)

być w t. cregi być wolen-
nikiem cregi, yznawca'

1484 Reg 705

V (in aequali pondere fuerant)

-----106c

tedy pro/5/szyl tey pany-
ey masz op/6/yekaldnyk

tego tho dziecżą/7/czą a

by mv zostawyly /8/ ty

lyszky szkupkyem sza /9/

ten to korczak Bo wged

/10/ney byly vadze albo

szlo/11/wye ysz takye wy-

ele wa/12/szyly thy lys-

szky y kubek /13/ yako

korczak Opyekal/14/dnyczy

wszaly tho nare/15/szmy-

szlenye

wthem tha pany wmarla py-

rwey nyszly odpowiedzely

opyekaldnyczy

OrtOssol 64,3,w.4-15

sim. OrtOssol 86

W pr. c. Soc.

W (cum loc.)

3

Bidlenie prłowyka zmusliwego jest
dom yego w nadrygi wpadnyenya [Status
~~hominis negligentis~~ (domus est ruinosus.)

~~17~~ XV R. T. XIX
p. post.

pot. XV mel. R XXII 241

ro nadryci orygoi 'spokracujace się or.'
'borderujace orygoi'

-----23b

Komorowsky Kon plesznyvy
 maly strzelczy panczer obo-
 yczek Kon Vylczek maly
 strzelczy plech przedny o-
 boyczek kapalyn Kon Gnya-
 dy srzedny plech oboyczek
 capalyn Kon Gnyady strze-
 lczy przedny swkodach Pe-
 trus Nonrius Kon Rydzy st-
 rzelczy rowny dobrj lepka
 plech vterque oboyczek zyn-
 ky Kon Vrony strzelczy
 rowny plech vterque oboycz-
 ek kapalyn Kon Ivnochod-
 nyk maly Lypowsky Kon
 Bruna strzelczy rowny pan-
 czers Lyednyczky

'dehensky jalen's darba, nicosprony'

1471
 H

W cum loc.

Do. bédre sódryet pan hodi swoggy a
W slugadi swoggyd próston bédre
(in servis suis deprecabitur)

Fl 134, 14. sim. sur

proné - righte, absolute

W: da riz uprosie stugom swoim
M: pod stugami swoimi stitije. etc

W cum loc.

Kto równi będzie tobie, lud, gdzie
się zbawisz w bogu (salvaris in
domino)?

BZ Deut 33.29

DP: Ktoż jest jak ty, lud wybrany paster?]

W: Kto podobny tobie, ludu, co wybawienie masz w panu?

W cum loc.

Poloto potem stani synagoge istra-
elscoy, kazdi po zastopyedi y w Ho-
scradi (per furmas et cuneos)

zdobyte u Stussory

BZ Num 1, 52

W cum loc.

Kasdi w myesczech a w rozdziedach
(per loca et ordines) swoych poydch

n. = kolejność

B7 Num 2.17

W cum loc.

W przysłowach in vocabulis
(haec nomina filiorum eius
in vocabulis et generationibus
suis Gen 25, 13)

1471 Mamkal 12

p. nana, pydonck

Et: imiona id wy id rodowodu su nastypujce
w te imiona wyde pogo u nos ichci irodowal id

W. cum loc.

9

2

A pretho o them tho miloserdn...
dwoyfoe tzeoz vy f tem tho maore
rosu meoz

Gn 179a

φ

W cum loc.

W tem (sc. Georgysku, in eo, Pul:
w nym) vezinil iest x ssody smertne

Fl 7, 14

Wuj: nabožyl na ním nactynie šmiceci
e nactynie

H (cum loc.)

φ

Mackey s te drodske [pmo: w te drodske]
s mycolagem ne bil

1404 RT H. VII, 24.

W

φ

W Twem pokoy^W~~ie~~ rozszodz albo
sady (in Tua pace disponas)

1424 Msza ~~3~~^{III}. 54. sim. Msza ~~4~~^{IV-VIII} ~~8~~

W

Hanc igitur oblacionem seruitutis nostre
... quesumus, domine, vt placatus accipias
diesque nostros in tua pace disponas, tho
tegodla obyathovanya szlus#by naszey ...
proszimi, panye, aby vkoyw szyą, raczy przyaes
gacz myeskanya albo czaszy nasze w thvem poko
jv rosikowacz, szgodzycz, szradzycz 1446-7
Msza XIV s. 182

H (c. loc.)

φ

Imejere twardosca y godnosca w po-
koyu y lasky aby godowisere byly
naszwy^ustszym tajemnyeram. Rossym

1424 Msta 3 s. ~~263~~
III s. 64

V (habete vinculum
pacis et caritatis)

1 (Msta VI, X, XII, XIV: pokoyu)

W cum loc.

φ

Vos gratie sue ^{«singulae, sano»} gratio, w lonye,
disponit ^{rozkazuje} agregare
^{przełożyć, zaliczyć}

ca. 1428 PFI 483

procedura

W

cum loc.

w boskem rosmyslanyv de Assumpcione
~~z~~ XV) Pamdit. XXVIII 308.
(med.)

1
W cum loc.

we

Stugye, abi we wshed vzinced
myal vmist prasti

uozyned - oozyn, postypale

XV med. R XXII 244

W (cum loc.) = in

In imprecacione, id est ff poclinanyu, in
iocis ff kunscryech. XV R XXII 319.
med.)

W cum loc.

In quibus, w ktorich to, quidem verbis
tria considero XV med. ZabUPozn 124

²W (cum loc.) = in

↳ grosz minus

1

In fulgure uetus w grosnem obliczu. ca 1450
~~Gr. Tit. IV~~ 572.

PF

W (cum loc.)

2

W swatlosery. ca 1450 ~~ca 1450~~ 572.
PF

W (cum loc.)

Delicacione } w ulubienyu. ca 1450 ~~Phil. IV~~ 577.
PF

W (cum loc.) = in

3

W^x odremym (#) podobneem in habitu ornato. p. 1450
~~Pr. IV 57-8.~~

PF

²W (cum loc.) = in

4

⁴In homilia w kassanyv. p. 1450 Ar. Fil. IV 578.

W (cum loc.)

2

W myernovsky - ca 1450 ~~PF~~ IV 579.
PF

W (cum loc.)

Sicut in naturalibus videmus ^(pro videmus) vyczynny to
w naszymy r. p. 1450 ~~fit.~~ IV 580.
PF

Zob. Ju pl. 101 b i 164 a

n = organy płciowe

W cum loc.

3

Deus autem paciencie et solacii det
nobis id ipsum sapere in alterutrum
in dregyem spolu (Rom. 15, 5)

1453 R XLVII 351

Wraj: dycie jednoj między sobą rozumieci

BL: miał wam porwali zagonje się wespółnym uczuciem

W (2 loc.)

φ

proskwid [w]am ugy [myen]w mem

NYZ Jan. 29, 19

-in novine neo

[Leop. w inig moie]

W (2 loc.)

φ

awgelyki

ntem myeseye

ofz I March. 2, 17

~~W lich dnyoch~~

~~hb. 2, 1~~

od /2/ tego mogą raczcie
 wszan/3/dz wyną podług my-
 lo/4/sczy y vffaly myescz-
 ye/5/kyey a to gesth spr-
 wa /6/ DAley bandze/7/ly
 ktho wybr/8/an raczcza al-
 bo /9/ przyszasznykyem a
 ban/10/dzely wssznaczon
 raną /11/ zabyczym [albo w+
 gynom /12/ ~~myeszkyem~~ vrza-
 dze albo /13/ wszluszbye
 Tedy mogą /14/ odnyego wz-
 ancz mye/15/szcza vchchwa-
 lą anye/16/stly na to kth-
 orą wmye/17/scze vchwala
Tedy gy maya ffoldrowacz

gimnium
W por. e. loc.

OrtOssol 43,2,w.1-17

*Tma byc' syk 'albo gimnium (zau. gnuem) w mestem
 wazobnie'*

od /2/ tego mogą raczcie
wszan/3/dz wyją podług my-
lo/4/szczy y vffaly myescz-
ye/5/kyey a to gestą spra-
wa /6/ DAley bandze/7/ly
ktho wybr/8/an raczcza al-
bo /9/ przyszasznykyem a
ban/10/dzely wssznaczon
raną /11/ zabyczym albo w+
gynem /12/ myeszkyem vrza-
dze albo /13/ wszluszbye
Tedy mogą /14/ odnyego wz-
ancz mye/15/szczka vchchwa-
lą anye/16/stly na to kth-
orą wmye/17/szcze vchwala

Tedy gy maya ffoldrowacz

W por. c. doc.

In fetore et vngent(???) currunt homines
ad infirmum, sicut ... mures ad caseum,
pisces ad hamum, vandi, fures ad pati-
bulum w woni a lubosci tego *grzechõ

Serm 97v

-----101b

Tedy pytal ten ozalowany
czlowyiek Sprawnye on te-
hen ortel layal

Tedy szkazono /17/ ysz on
nyepodlug pra/18/wa layal
ortel a matho /19/ przy-
szasznykom pokupycz /20/
Tedy rzekl szwym rzekz/21/
nykyem powthore ten /22/
ortel gest nysprawye/23/
dlywy nyeprawdzywy /24/
y bral szye otho dokro
/25/lewszkego dwora y Vpr
/26/zyszedl wgnyw od ga
^{127/}
yonego szandv

OrtOasol 62,3,w.16-27

Fram. p. o. e. l. w. g. n. i. e. w. i. e.

W p. o. e. l. w. g. n. i. e. w. i. e.

W (cum loc) = in ϕ

~~a g l t w w~~

w woni a luboſzi tego *grzech ϕ

(pasens) in fetore

~~ca 1461-67. Sermon. 97. v.~~

~~1424 / 108 / V Mns. R. 97v.~~

111

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

W (cum loc.) = in ϕ
~~K W~~

w cacerzack

in hereticis

~~ca~~ 1461-67. Sermon. 99. r.

~~1424~~ ~~14~~ Mns. K. 99 r.
108

183

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

W

Mt IIII Abtulerunt ei multos demonia
habentes ... et hec fecit quadruplo (?),
primo suadendo, podusca. (zapewne skró-
cone, urwane), errorem, vt in hereticis,
w cacerach (niżej: może reszta w cace-
rzach), qui non credunt

Serm 99r

W (cum loc.) = in ϕ

W na (bożenstwa) moglith (wack)
in deuotione et oratione

ca 1461-67. Sermon. 90. r.

29

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/103 Mns. karta 90 r.

W (cum loc.)   φ

Arzeci ezechielowi w przeprosz ukazani
oto zjest)

~~ca 1461-67~~ duszke vernej

ca 1461-67. Sermon. 415. r.

1424 ~~Ms.~~ Ms. 415 r.
108

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Ms. karta

W 'in' cum loc.

terras, quas etiam in titulo redemptionis
alias in zakupne eidem hereditati...
aduncias tenes

1471 Kod W.t. I 315

W

Johannes est quartus... in indi-
cione al. w przypowzedanyv

zdanie skrócone

1482 Ks IV Warszawa I ^{nr 949} ~~179~~

W

~~Francis~~... est ^(sc. Francis) quartus... in dicta
iudicione al. wo przypowiedanyo
z dawie drecilone

nr 950
1482 KsN Warszawa I 199

W

Johannes... cit...
~~Franele... est~~ (quartus... in dicta
indiccione al. wo przypowzedawo

zdanie skrecone

1482 KoN Warsaw I ^{nr 957} 199

W (cum loc.) = in ϕ

Jest w Golianach Joh. Gysthor

= 1487 Wolff

W (cum loc.) = in

1

In miserationibus - w putorach. II XV
Tab. 522. p. post.

W (cum loc.)

3

Prosperitatis } - w dostatkach. ~~100~~ XV Lab.
522. 4 p. post.

⁴W (cum loc.) = in

w radoszy fin solatione †

~~for. ⁴dom. ⁴ez. III. 6⁴.~~
XV ex. skz

W (cum loc.) ?

φ

In illo tempore cum appropinquavit Iesus Iherusalem, plurima autem turba... o phala nebeska ospaszene (!) wskory (?) (czy w strozy?), hoc Ewangeliū legitur in missa (ex. XIV) Lab. 520.

W cum loc.

†

(sc. opera)

Que fecerunt in generationibus suis w zycze
swoyem

ca 1500 G1Gn 60

Two
duae generationes in Christo 'natury'

W (cum loc.) 'in'

φ

mulier... bene potest esse testis in rebus
favorabilibus w mylosciowych

ca 1500 R XLIII 372

f. = ujmujący, radujący się na zwycięstwo
w a nie może być w sromotnym 'godnym nazany'

W (cum loc.)

XVI w.

Qui dicit se esse militem, ... serviat cum iopula,
torace, clipeo et pileo, w kabacze, w plechro,
s pawera, y w lapere, a ½ glyera, na kongr. 1474
Bandt. Jus Pol. 314.

W

(cum loc.)

XVI ro., bo niczego dotąd nie
dawaliśmy

Ktore (x. piątki)... pan) apostołom sroviem)

✓ Christus... ✓ trzi kazał roznieść chleba
w chlebie a w wodzie

XV/_{XVI} Pl. Ccc. XII 164.

W

Videmus nunc in enigmate .w. podobyenstwe
per speculum

in v. 18p

1435 G1KazB II 51

H (c. loc.)

XVI co.

Кие расправы в лауре его
Српав 5.

15 cf. Bras

(new) Bras

W of (w) Knot ce

W of. (W)lewo

W

cf. (w)Male

W of. (w) Miasto

15 of (w) Poly

W. f. Pasrod

(W pasrod)

15 f. Paivadek

(15 paivadeku)

W. J. (w) Ryckle

W cpl. W mjebowriscie kasy

W(e) of. Wainweez

Factorik, imis wfarne.

secundus Factorik - orer. 22.

inter dominum Factoronem. orer. 25

D. J. Texas

W. J. Wespotek

D. of. Photo

15 of. Wniebowzięcie

N. J. Knowie

15 of. 15pod

H. J. Wood

W. J. Stem
Wtemto
Wtenozas

Ja wa

Debet se othwoyeser... duobus nobilibus:
yako wa wylwa, esch

1469 Wolff Wars. 4, 279

Men 1302

ŷy

1302. (281) yako wa wyewa esch Maczey nyevdzielal crzywdj
Janowj Szmvda podla posw.

1469 Zap. Kassa nr 1302

Ja wa

Et duo divisores... yako wa rozdelyla

~~Copy~~

1478 Wolff / Gröj. 3,280^v

owene modyca war a jedny ^{hilo dny owy} lub usz owbueni
zjuficat laquenter une am ulis vel ulis
(dnye, dny)
1m, 1m

7a

✓

O której granicy Jan s Mycolayem na
myci sz Maczeyem zalowal, they wa
nye porambyla szyla

1441 Zap Warsz nr 542

Ja

m. du^r

Ma - nos aubo

Hydri w polroin a)

gwałtownie skowinans

→ Przeko, czto ma ^{*} przisygla w gumię bore,
PZ I Reg. 20, 42.

nelużer

Ja
wa

Ja co wa nyc wryła sĩa kop (kethore stho)
po babye wrychmze

1474 Zap Wamz nr 1433

Wa = nos atq; uno (pro die)
hinc dicitur

Twoerba quasi swadz wa, i. e. connerio et con-
iunctio (recte: conjunctio nos) R. XXIV, 52.

~~Writto~~

1414

(que est difficultas ad discernendum
modi cum suffixis)

1518. (207 r. 1482) Jakoswawa(!) byla smowczamy myedzy pyotrem loyem szrokythk y myedzy thomkyem szpyelaskowa ysche yemv posthanpyl posak yvyprawa poslachathney magorzaczye(!) szenye thego tho thomka a po syestrzeniczi thego tho (thomka) < pyotra > podlug po(w)sw thako nam bog pomozj yswyathj krzisch. — (207^v) Jako ya othem vyem (etc. ut supra) yse pyotr thomkovj postapil posak yvyprawa przeth smowczami po¹ magorzacze syestrzeniczi swey podlug posw thako my etc.

1482 Zap Hansz nr 1578

Ja

ac. du^v
L. 166

u uer jelo riu.

Eciam dr swaerba quasi swaer wa
i. ^{er}connexio et conunctio, que est diffi-
cilis ad disiungendum, nisi rupturis.

I¹/₂ XV R XXII 344.

ann

u e r p

XV p. p.

jelo nom. Pro Reg 20, 42

n. nom.:
b. acc.:

wa

Odie propadli zakine?

Ma v. ^{Jy} Ja Wy

~~Handwritten text, crossed out with a large X. The text is mirrored and appears to be bleed-through from the reverse side of the page. It includes the date "1550." and the name "Handwritten text".~~

Wabiac' cf. Polwabiac'

Wabiac' cf. Powabiac'

↓

Wabiac' do Wabiac'
ci'

Wabiac' cf. Wywabiac'

Wabie

frat. p. mas. reb. p. p. u.

^{no}
 To stotnat sítat botzetgo tjo do stotno djetnic
 kartezinc v slauo c[ir]ilo[leustua] neble[st]ke[go]
 vab[ot]cego br 2.   volu
 Ksu.

Wabie

proct. 3. 2. 1. 1. 1.

Ye Stanek Woythika wabie ku
sgodzeny, 14 23 dny. II 301.

a wyhled ne chudel p'iz

wabic

juareb Sp. an.

Tako etc. Jaco Wancenz kurano-
wfký | naff nyewabýl ku obliczanv
dop{b}ýthka | kedý nam naff do-
bythek wypufczal

1424 Kóscian^{ml} 1239

Wabici

- m

waet. 1. p. en. v

J
Laom ya nye ugepal / Proba w idoro, ^{orliq} alem
gi wabit do waetheas 1426 K.M. II no. 2358.

Wabić

juab. 3 p. u

1643. (510 r. 1489) Jakom Ja nyeoglyadal skody nagymyenyv
Skthorego (p) mykolay zayal Bydlo kmyeczy SSyedleczy any mya
do szkody wabyl thako etc.

1489 2ap Kams nr 1643

Wabic cf. Odwabic
Odwabiać

'odczygni', 'odczyń', 'naunderi'
do 'odczyń'cie od 'czyń'

Wabić cf. Powabić

Wabić cf. Przywabić

↓

'zysoczek'; 'wypłueć,
'zysoczek'

Wabic' cf. Wywabi'c

Habic' cf. Luabic'

(копи)

v

Wabienie

'necenie, przyzwanie, wyprzedzenie'

et
Ten to chrzost i jest miłosierdysy... v miem
uabiezny, izb. hom powto, uerjne cynily kw. CV. 35.

✓

Wacek

vacek *escarius, vel quasi portator*
ciborum.

1437 | Wisl. №228.

2186

Dr. Jude, 'virent, uirent'
adj. 'sturis do pedreus'
KATAL F. EKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

~~326~~

Waxek. bursa

ovum.

✓

↗ Bursa plias waxek, ^{st. d. 1/2} medie more
1495 ~~alonsdesp.~~ II Cr. 1516.

in hanc vim eundem inbarravit ^{revelat} et q

Der. Male, selus, ⁱⁿ dancu shohane'

Wacek - sacculus

(leg.)

Nye bōdresz myecz [w] waorku rosmagiley wagy,
wy bōceszey y mnyceysey Bz. deut. 25, 13.

non habetis ut secundo diverse pondera

Apel: v woden

Rellos, glls - y priedlnost v vadie

(vorenul, salniclus)

Waren

Valva

✓

vaczen

~~matras~~

Valua

1472

Rost. n. 1298.

807

(v. diale o. abnich)

matix, volue meenica, waren, vereh,
voluep

u uo hlo 'valua, sumis'
Der. 'volue, uend pteris'

1298

ROST. Symb r. 1472

Wachtel v. Achtel

1871

Matcow.

Dokonały się godziny o wlozonym aniele
przez puzarza Karolawa

wlozego.

M.W. 1466.

Wada

(wiedźmek (wys), kłed, wżonow)

T mi b p | y f. † Jacom neuedzal
dotego ko|na nyendeÿ wady czfom
micolayeu<i> | przedal

1407 Rt Kou

nr 270

Wandering of Sweating

May 121

Wadniać cf. Rozwadniać

Wady = uotius

Vadno (notia) pp. xv, R. XVI, 347.

pro vednoh'?

XV pp.

her: vedy 'vedly' 'yevnyy' vedy also ved, uedob
ny, ... uedobonaty'

goyen :? nez, odobitve; ?. puch, yst'pel, vna;
3. kare

u uer mi yty (pod odobitve)

Wadwie

Item [arma] Wadwicz

1413 Ann. 54

Wadzac' of Nawadzac'

hadrac' of Zawadrac'

Wadzenie

contencio wadrene albo pyta..
me | c. 1420 | R. Xxiv. 85.

Jag. nr. 1299 k. 63

Br. Kar. inw. I. 48.

fehca est contencio, wadrene albo pyta..
inker eos, quis eorum videtur maior esse.
Rozpr. 24 str. 85 poz. w. XV

lych: yon, eden ballot.

2800

due 22, 24

2 rozprawy, wotyzancie (wotyzacji
problem)

to u nas
'edylunje'

Wadsic

v ruzni

prae. 3. p. u.

178. yako pan Jan cupil volø ftø groblø
ywitrzimal | trzilatha spocojem
[anith] anikt vtem nevadzil

1407 Kol ml 178

her hinkelnt vel. praet. 3 p. f.
Wadzić = impedire

Dominus ipsum dominum iudicem
in resignatione impedivit vlg.
wadzila, attingens se ad illum, qui sibi
terminum assignavit

KsZPozn

1400 U. S. W. W. W. W. nr 101

Wadzić

bei Korteent polig

maer insel.
T. 2.

Lepra homini multum nocet, wadzy, quia
a consorcio hominum eum separat

XV p. post. GlDem 80

homini (?)

verb. praesent.
ndi. ser. pl. m.

Wazie = nocere

Удзъ, годное, wazie me Fl. 34, 1. (part.)

nocente me

u uoz do o

уэл; ольдрце умиé

listy

condit. 3. p.
neub.

Wadzić

Wm (leg. 2 ny) nepriyaznelym che nŕ valic

Clouek saze dluze odzene sŕmery tego dŕa, iŕbice
mo ono ne uadzylo Gn. 175, a.

(leg. 2

(redyca wŕer on
↙

it pres. to pol'sony library ↗

Wadzić

lisowni

praeručiel.
39.

88. yacofm bil poslem otpotra doborfka
bypome|rzil tho clo wofznim vka-
fzal yginfe nivi | czfos nam vfzit-
kim vadzi

1403 Kol nr 88

Wadzić

Wadzić

Wadzić, 3 p. u.

848

Tako gim pomozi bog yfwanti † |
Jako tho fwaczø. Jako Cozel. bil. |
wtrzymanu tey zaftawy Jako yego |
lift mowy atammu. nigt newadzil. |
afz dotichmafth.

1413 Pau w 848

JP XXXVII 170

Wsch. 3 p. u.

Wadzi'   Gomu'

849 Tako mi pomozi bog. y fwanti † |
Jako tho wem. Jako Cozel. bil
wtrzi|manu tey zaftawi. yako yego
lifth | mowÿ atammu. nigt. newa-
dzil afz | dotichmafth — — —

1413 Pozu w 849

prae. 3. 1. 18.

houn!

Wadzić

Jako Cozel bil w trzimanu tey zastawy,
jako yego list mowy a tam mu nig t ne wa-
dzil as dotichmash 1413 JP XXXVII 170

Wadzić

Asymy

Wadzić 391111

T n b p y f † Jacofzmý | przytem
bili yffe yeft fprawego | prawa
wrzeſzył Mycolaya wofzny | Tram-
pczinſzkego fwitka dziedzifwo | ocz
yeft nan zalował yto yeft ot |
tich maft weczrfenw bil a nykt | mw
newadzył aſz temw trzy latha |
mýnola

1422 Rt Kou
w 396

Wadrić

memor

nie jako p

805

Jaco tho fwatczymi Jaco Dzer-
fizek carfzky czfo bral czoffze |
wleffze pan^{na} derfka thoye pra||
wfzem leffze atho graniczom | .
nicziz newacz <i>

1423 Kiel nr 805

And. Curved

Geacht house

Wolven... deenover popolytine
fied byath nye vadi

del 18

N 3d

Geacht praescriptio communis non obert

-ly

homon'

inj.

Wadzić - obstare, obesse

Widny grom tho wadzić ma, yorby porywalyey
na nye nye byl vidan Jul. 62. Wdowan...
Dawnosier (popolytha) nye wadzi 18.

(wreck lyerally)

(1300...)

Sum 6

Quod adnotione, fizee et fivance 1758
decent pemere non stente

W b... testamentum ed, nly ojelwysta moer
nygal... wyltedomi sharyan, nly de-
myni nyepowor... trster nygali, ↑

komis' z inf.

pract. dep. m.

-m

Madzić

334 Jacom' ne vadzil piotrafzeui¹⁾ pre-
dacz pol | Rafzcowa ani smu kup-
czeff od ganal

1397 Pozn w 334

Lelun I w 2499

Huber 26 w 331

Wrocław 3 p. 14

Władzic / domu / seum

("wzrost")

1136

yfze tho fwaczemÿ yfze mycolaÿ |
zathomfkÿ ne wÿzal (!) penadzÿ |
mycolaÿowÿch a nÿ yemw nawa |
dzyl placzenw tych penadzÿ |

1423 Poznań m. 1136

Landor

in unum!

juvet. 3. p. unum!

Et licet ejus verba profana sint...
hoc non videtur sed amabilem
refert, in dictione non vado, sed
non enim sustinet personam consuetam
preparam unicum

XV med. Flug V 256

h. 780

wadzić

-ly

conclit. 3 p. u.

v ryci' houni'

Thaco mÿ pomofzy bog yfwonti † |
Jacom bil pollem ot Jacuffza do |
Michala yfz by mv wte tigkwe
ne | wadzil Jest tobe gothow {dacz}
dwe kope

'władzić'

L. 2658.

^{a)} Por. Słownik Warszawski VII 185:

1700 Kościan nr 164

wadzic'

-ly

condit. 3 p. u.

v eyen' lous'

Taco [p] mÿ pomofzy bog † Jacom
bil | poslem ot michala do Jacuffza
yſz | by mv wte tigwe newadzil
Jest | tobe gotow dacz dwe coppe
yego | penandzÿ^a)

^a) L. 2658: penondzy.

1400 Koscian Nr 165

Wadzić

v myj! dom!

juwal. 3p. u.

18. yaco Jadwiga dala Jafzcoui¹ volne
ledze|ne awtem geg szafstawnik gemu
vadzi | ywigana gÿ ftego ledzena

Zapiska skreślona w rkp.

¹ *Hube 14: Jaskowi.*

1401 Kal nr 18

Wodsić

Wodsić v. Wodsić

Wodsić, Encl. 3. pl.
r

32, czo [wocz] woczflaw cupil tho dzer-
fal | [ytrzimal] awthem gemu vadzø
ywfziual

¹ Hube 26: Wenceslaus, dobeslaum.

1401 Kol nr 32

Wodsić Wodsić.

Wadzić

lewni v rynd

kwiet. 3. 4. 14.

66. jako woycech nebegal gwałtem na-
marcinowo | dobiecze animu vadzil
wgego dobieczu

1402 Kol nr 66

bedni

v epist' lomu!

Prav. úhel.
1. 7.

Essa del. budrey' ne zastav' list,
a tem zastere chovinovi y chineiki
ne vadať (condig)

1402 syabr w 173

Wadzić

v. r. j. l. l. l. l.

fract. 3 p. u.

115. cizo wýtka wóřzal woyřzni wnathali-
ge czøcz | wtem mu [[port]] pøtr
newadzil ani wgego | domu przes
vole gego ředzal

1403 Kol nr 115

wadzić

liowu! i rym!

uły

Jacom przitem bil *Et testes*
secundum formam: | kedi Jacob
Bilanta Adama bilantø | przepurol
ilz mu nemał wtey dzedzi|ne wa |
dzicz igemu wrøkø flubil

Piek. 950.

14.05 Kościan nr 280

Wadzic'

liowus' v nyjnis

Wadzic' incl.
3-f

[[T. gym. p. b yfwanthy † | Jako
Michal potrzinacze lag | dzerfzal
spokoyno, a w]] T. gym p. b.
yfwanthy † | iako tho fwaczymy,
Jako | Michal. dzerfzal. Trzinacze |
lad. fpokoyem podzele, a wtem |
yemu wadzÿ brat yego | y fwa
matka

1406 Rt Kon

nr 264

Wadzić liomni v myni paeli. incl. 3.4. bonu 334

Jacom ne wadeil Pietraszeui pr[x]edace pol Raszeowa,
anionu kupczest odganal 1397 Lekr. 1, № (2499.
Czo dal Ondrzej na zastawę list, w tem zastawie Mar-
cinowi y Maczeiewi ne wadzę 1402 piek. 92. Tho
zastawono Konikowu oczeru, w czem gemu Mseriszek
s szonę wadzi 1407 flube zb. 88. (nieudzielnie)

Oryginal 173

Wadzić

Wadzić i Wadzić

uj.

740. (847) Jaco mnye moy oczecz nyemal wadzićz w moyey
czasci trzeczey ktora my sza medzi bracza dostane < wecznym
dzalem >. — Jacom ya przitem byl falek ne myal wadzićz falcowy
wtrzeczey czasczy ktora sza mu medzi bracza dostane.

1444 Zap. Warsz. nr 740

livim' v rym'

uj.

wadzic'

Jacom przitem bil, kedi Jacob
Bi|lanta Adama Bilanto przeprzal |
ifzmu nemal wtey dziedzine wadzicz |
igemu wroko [[ranczil]] flubil.
*Martinus presens fuit et alii in
testimonium.*

1416 Kościaru no 588

~~Nadžic?~~ ^{absolute} Nadžic sig(?)

port. p. val. rent. v
action. pl. ch.

puace v^a moch boga uasego nadžicy [...]
Kiw. ar 3. (nadžicy?)

cs videlne : vadur filus port. p. val. n. pl. ch.

juab. 3. pl. u.

Wadzić się

312 Jaco to fwaczimi czo fzø wadzili²⁾
 Jacufz efz | iandrlichem²⁾ to yeft²⁾
 Jacufzeum nagaba|nim — — —

1396 Pozn us 312

Lehn i us 2164

JA $\frac{iv}{-}$ 185

wadzili —

Vadric absolute

verb. praes. verb. p. pl.
medi. un.

Vadzgerich = disceptantium | 1486 | R. xxiii, 277

h. 85

Qui predictos de ten equo meionis
libramine mox disceptantium, pl. h. 21-
fencium vadzgerich, sentenciales, pl.
videlicet, decretine zedne, diffini-
nit dixitque

broditi u-

-bi

condit. 3. sin.
m.

terbi vedryla ne up na dno (ni neki fu-
erint u'i), a uoayli dno souq ayen-
liq

BT 21, 22

jebi: jstik u- porediti.

induk' ai

-es'

pract. 2. p. 11.

Beduo mach, mer per leponi Baladua ..., to
neu monen, inen ngt wadil 1 brabelem (quod
iurpatus nit contra bruel) y wadil pucyo
fenu

117 Induk 11, 25

Ayel ide

be. ~ 'ne' ber woutelant waert. 3. pl. en.
Wadziz' (ni)

Vadzily = jurgati

~~MPKJ. V. 14~~

re 1470

~ 18

edzperoverent een
et uingati' ont

1471 MPKJ. V. 14

Wah: sengk' 4

~~Gen. XLIX~~, 23

Hadrii sig

unpers. 2. p. ^v

alterecis)

Nye waer ^{nye} schid (~~pepe 2. nye swaar schid~~) = altri
~~coris~~ nye swaar schid = altriceoriv
 syan

1471

MPKJ. V. 79

in uzo

2. 261

non alterecis cum tbe a vino

Ecclus. IX, 13

Wadzić się

u was 'wierci' u, 'buduje' u, 'zyczenia' u'

fract. 3. p. u.

(u was weni 2 ni)

Wadził się, a swarzył = alterceretlar

B. id.

1471 MPKJ. V 187

alterceretlar wadzył on, ant swarzył

7. 307

tych: wierzyć u • ciada ch.

u 1470

zude 1,9 : cum diabolus archer pelus
cum diabolo disputans alterceretlar de
haysi wjore

4

Madri' tre

! l'edw' e' i' p'iem' .

malesind. v
2. pl.

~~XIII~~

Madri' tre schiz = Jurgamini, litigat'v

lych: wawon i'

no i' wawon i' re un

~~MPKJ. IV. 16~~

quid i' i' p'iem' i' conha un

147

MPKJ. V. 16

qu' i' i' p'iem' i' conha d'wysen ut

(man. l'ub. &)

21 22

~~XIV~~

~~Ex. XVII. 2~~

Wauke'sie
Wauke'sie

contendunt vaukasya

R. XXV, 181.

~~Brückner Kaz. Sr w. 3.~~

~~Rozpr. 25. str. 181~~

2803

foto., odpisane

~~Osol. 44. h. 297~~

laevitatis

Qui (a. mendaci), quodque contendunt,
 contra nos, sedentes ante aulam et ex hoc
 habent invidiam, quando uni datus et alii
 non

XV p. part. R XXV 131

h. 287

Wadzić się 'litigare'

uy.

litigare, wadzyć się

c. 1500 Err. ~~Slow~~ 116

Wadzić się

ing.

Vadzier sebiq = superlactari

1471 MFKJ.V:187

hypercertari, id est

super fundamentis fidelis

certari usque ad se 1470

2.307

mentem vadryer ma

frida 1, 3 necesse habui scribere volis deprecans
hypercertari simul traditae sanctis fidelis

Apel: ab ipse logivali o uos

Wadzić

uj.

moje 'rubienar' ?

143. yakofmi przitem bili kedi Sýmun
mal vmow<ø> | fpezinem yfzgego
finem [[potk] potrkem ý | fwe
czøfczi fwe trzeczce czøfczi nemal
vadzicz

1405 Kol nr 143

(kenneth. owe)

moje z owe ? albo duli

Wądrzic
wadrzic

port. p. oct. pass.
n. sg. neut.

(Jaco ta pani powyfczv lýtta wídaw-
nego pa|na ftarofczýnego býla wídze-
rzenýv fwe | czanfczý ýczinfle brala,
ýjaco lyft omawýa, | gedno [ge] loný
ge wodzono w czinflech
Primi: Jaco otem wýemý

(Jaco wadrzono)

e

1425 Kościan nr/263

Wadzié

Taub... mu ne mal w tej dzedzine wadzié

~~1405~~ Piek. Knie. 272.

in 280

Vadrić

Jadwiga dala Jarzowi volne sedrene a w tem geg-
strawnik genu vadri y wigana gu i tego sedrena

1401 Hube. ~~1401~~ 48.

Cent 18

Wadzié sig

Czo sig wadzié Jacuz ez Jandrickem, to-
gest Jacuzreim nagabanim 1396 Lekt. T. N° 2164.

Done 312

Wadzić się = contendere

Owa dziecię moje miłe, którego im wybrał...
nie będzie się wadzić ani wołać ani usłyszy
kto na ulicy głosa jego [non contendet, ne-
que clamabit, neque audiet aliquis in plateis
vocem eius] Rom. 328.

Wadzić się = contendere

Temu, który się chce z tobą sądy wadzić
a chce twoją suknią wziąć, daj jemu i
plancer [si, qui vult tecum iudicio conten-
dere] Rom. 270.

Wadrić

O przekleśty Judaszu, powiedz mi, w cze-
ci wadrić... ile mówisz, ja ci wam podam?

Qom. 53.

Wadzić tię - jurgari, rixari

Przez morze, iszesz syf wadził i Irahalem BZ
Judic. 11, 25. Aserbi wadziła i se mpsza dwa, a
Juraszylbi ktori szonq czqf szkqf... padan bpdie
szkodre ib. 2x. 21, 22.

nowisane

8102

Vadrić - oberse

Ku chodrný^e & nyewadrylo -
nichikum ad abobulandum
obfuit.

$\frac{1}{2} \overline{XV}$ slgy $\overline{V}$ 256.

$\overline{XV}$ med.

4.78 v

odpiane

Wadzić się (?)

Vide: Nadać (?) Nów.

Wadzic' cf. Zwadzic'

Hadrie' cf. Nawadrie'

Madric cf. Wywadric'

wadsic' cf. Zawadzic'

vege ('viena') l. q.

('veienie' ('veianel'?)

vye vinore ^{*} zadnye (~~pro zadnye~~)^{*}

zlosny as spore, w rownosci, wadre

(leg. as wadre?) y as myere

(in pondere)

Byt dev 11, 35

wave, v wepuk

* Dufan blis kel vlep

Ursulae ?

Mer. f.

Ulla 'Ursulae'

Ursulae nuda et regna sint
poundere, nuda, modis

Ursula

Ursulae quaedam [y] & nomen huius
Ursulae nuda [w] & quaedam
Ursulae nomen y quaedam (pro nuda)

Ursula <r> huius

[y] nomen pro Ursulae

Ursula Ursulae

Ursula Ursulae

Ursulae deo 42, 36

Ursula: ad hunc nomen Ursulae quaedam

Ursula nomen y quaedam

Ursula: Ursulae quaedam, i nomen nomen Ursulae

-----125a

/7/ Atego vmarle/8/go dzy-

ada ocz/9/czowy y macze

/10/rzynu dzyeczy mayq /11/

tho gymyenyne rowno /12/

wzanoz podlug prawa /13/

prawego maydborsz /14/ BA-

ndzely m/15/asczyzna albo

/16/ nyewyasta ob wyn/17/

yona o ktora taka /18/ rz-

ecz szlowye o myara /19/

gedzyenyq albo pycaq /20/

albo o vaaq albo o lo/21/

kyecz

The mayq raczce szandycz

a nye moyth podlug prawa

Ortossol 71,4,w.7-21

m. 1. 1876 R

Mapa

m. 100 kilometr

miemie!

m. 21

-----11b-----

/1/ Gdy człowiek bandze /2/
ozalował o przyzaga /3/ o
glową albo o rany /5/ Gdy

by człowie/6/k oczkoly my-

al przyszą/7/gacz a nye wy-

erzce przyszagy /10/ Gdy

by człowiek masz /11/ albo

zona nalezon nye /12/ wmal-

zenstwe słowe /15/ Gdy vm-

rze człowiek /16/ bandz ma-

szczyzna ban/17/dz zency-

szną ama poszoby /21/ Ban-

dzely maszczysna /22/ albo

nyewasta owy/23/nona sio-

wye o myarą /24/ gedzeną

pycza albo o waga

Ortosol 18,3,w.1-24

Waga

(wlo 11,4)

21.4

vepe

'civirel' x

scripl.

brezz lō'dren myer spraxgeollive
y prawe (pordus habetis nistia et
vetur)

Pr Dent 25, 15

l
lych idl

l hel von

Vaga

~ (viciant?)
vicini?

vici.

(Vaga) = pondus veger

no 1470

pondus habelis vicit et veru

1471 MPKJ. V. 30

nova: habelis vicit vicant vic
univerfity d' d' d' d' d'

n. 52

Apel: vep habelis vicit vicant d' d' d'

~~Deut. XXV, 15~~

nieślar

-----106c

tedy pro/5/szyl tey pany-
 ey masz op/6/yekaldnyk^(ow)
 tego tho dzieczą/7/czą a
 by mv zostawyly /8/ ty
 lyszky szkupkyem sza /9/
 ten to korczak Bo wged
 /10/ney byly wadze albo
 szlo/11/wye ysz takye wy-
 ele wa/12/szyly thy lys-
 szky y kubek /13/ yako
 korczak Opyekal/14/dnyczy
 wszaly tho naro/15/szmy-
 szlenye

wthem tha pany wmarla py-
 rwey nyszly odpowzedzely
 opyekaldnyczy

OrtOssol 64,3,w.4-15

m. Babeler 86

nieślar

quie in equali pondere l. l.

present

Dr. 176.

Waga

Waga

ciężar

Shedy prosił... aby mu zostawyla
tęto lyszki sz kupkijem za tleno
korczak, bo byly w gzedney wadze,
albo ysz tako wyelye wazyl korczak
yako lyszki sz kupkijem.

Ort Mac 86 (g)

et perpetua et done in archone
Habr 1151 (246) o wadze b (w) "Kierias" de f. v

Waga

Art 56 in o wadze b

49d

ktora ma bycz wyeczna y dobra w wadze, aby tym

64/ wyaczey byla wdzaczna i przygemna. / 1/

/156/. O wyna panyską kmyecz nye ma bycz czadznan

/8/ prawa beszego gest, ysz zloszcz gednego nye ma bycz schkedna drugemv. Vstawą tą ma bycz dzerszane, yss o wyna albo rakegemstwe panyskye kmyecz nye ma bycz czadznan, ale gestly czse pan abe slachta konv wynyen, ma zaplaczycz z wlesnego.

/157/. O rakomy nyewybawynem przez dlvzshnyka.

/I/ss z lacznosczy obwyaszanya kv wylgym schkedan lyvdze przychedzą, ma s prawa bycz

Dział. 63-64

1/ W tym miejscu dodał pisarz już na brzegu "Pro

Waga - tielus   1. wian   m. du.
dusna m... symyeheli, affyewar l'one
Kłepcz more za dwoje wadze (^{duży kłepcz} ^{potężny} ~~duobas~~ tielus) podług
wazy (juxta pondus) szwyjskiej BZ Lev. 5, 15

Waga kłepcz &

ze frucht swoy szowu myepohalyzarsogo
"y, fensre ↑

8104

Wiel: ze dwo myhla veddy ugi szwycje
Ballot. veddy ugi myhla puzpka

Waga

(jednostka)
"u" w. 'jednostka monetarna'

P. M. ✓

O rana, na obliczu ukrowawionym ....
dzyewyadz funtow albo dzyewyadz wag
poszpolythych pyemyadzy, co yesth w
szumye pulpyathy gzyjony onemu
rannomu albo crypnyaczemu ma bycz
dano za pokup

Ort Mac 144 (d)

W. M. 0

('uēstā')

uē' rēb' jēu

Waga

(Waga) = pondo 1471 waga

MPKJ.V:25

re usq

feceruntque in ea acetabulum argenteum
pondo centum septuaginta siclorum 240

Apch: myhlo' / Pothob. wagi shu ty d'ic'et s'ic'lo'

Num. VI, 93

7, 13

Waga

('mētaw')

P. 111

Wag = stat^{erum}

~~B. myark a wag~~

eilus, autem huc, quo venis,
eit in pondere ¹⁴⁷¹ mētaw, in die

myark a^{ut} wag - stat^{erum} B. ne uro

Apch: hanc uag^{ib. 103} duedue'ie mēlōr

11223

Quel 4,10 (u. Jonyeme nie hēlie)

Waga

~

unê rlo fe

Waga balentum

elit diardene refis eoum de coyite eius
fondo seui balenty. V. 39

1471

MPKJ. V. 39

(muen. lrb.: liltva)

Wels: lrb. u. weyde balent wdo

2. 73

Waga

uncia' ?

m. l.

20

Waga talentum (III Reg 18, 39)

(war. lub. : libra), sim. Ost III Reg 20, 38

custodi vitum istum, qui si lepous fuerit,
erit aurum sine pro aurum eius, sicut
talentum serpentis appende 1471 Maim K 85

lych: talent drelu odrujn

Waga

~ in'ane ?

?

l. f.

'ilon''

1575. (T 3, 63 r. 1483) Jakom ya szyanna (!) szlanky podla poszwv przeszvrzanth mnye szapovyedzanego nyepobral gwaltem w vadze yako dwye kopye gr. in $\frac{1}{2}$ gr. anym [..] do domv wvyosz any go pozythek [m]am thako my pomozy [bog] etc. — Jako ya.

1483 Zap Hans nr 1575

Bepe ~ nie wagi aui' lialy   t. 2.
('be uia')
'ber lialy'

Awre bouzen ie ... juriprawyl
uclilad down boncum sto byndor
lybi zloke ..., ule morydum e nelyare
nye wagy auy lyzbi (feri non est
pouidus)

Awre: ber uia

Ort I Nov 22, 14

lyzbi: wagi uie uia | ped lialy t

Waga

~ estimatio 'porciani' lego
'merani'
~

Dicit pater: Dabo tibi aurum (sc. pro filio).

Dicit hostis: Maioris estimacionis, vadze, est
filius tuus

leg. vadze?

ca 1500 JARp X 128r

Waga

'overli' ?

?

u. pl.

v

Pro I Sporta dicta Carcere ad magy, pro
 ad paranda quede. nefacie di che levioy
~~curriculum regalium~~ | 1393 | MMAe. XV. 171.

veribus...

U noto

u us nepene: levio 'overli' ?

Wagi dr klängeł pryncypała sio orczyki.

re. pt. ✓

Wagon = pars curvus
cl. reel. in reconvenit... in steleum

Recepit vagon przednye okowane z lyna, 1497

Alpp. VII, No 117.

Qui in steleum... recepit nisi de eodem curru
... ↑

Wagir

an. M. ^o

pro slatera dicta wagij ad thesaurum II se.

1393 M M Ae XV 158 notos

Waga

avci

Trutina vøga

ca 1420 Wok Tryd nr 344

Itaga.

mi. l. ^v

Libellula vago

1440

R. ~~XXV~~, 242.

²Waga = statera

Waga'

ser. 4.

Stateram wagan. p. 1450 Gr. Fil. IV 576.

Apoc 615 : et ecce equus niger, ^{et qui sedebat} habebat ^{super illu-}
Anterea in manu sua

Waga

('Vogel')

m. l.

(Vaga) = *staterum* *vogel*
1474 MPKJ. V. 188

ne 1470

n. 308

et esse equus niger, et qui sedebat
niger illum, habebat staterum in sinu suo

Apoc 6, 5

Apoc: niger nullus & niger niger

Waga

u. q.

- Equilibris est trutina et dicitur ab equum
id est rectum et libro, libras, quia ibi fit
recta libratio et ponderatio rerum ponde-
rabilium vel mensurabilium proprie waga

1444 Roz Paul 89r

Waga = statera

u = p^v

Statera - waga. $\frac{1}{2}$ XV Tab. 513.

XV med.

Antina

uni' elo pa

Waga

Posuit natura nasum in medio trium instrumentorum sensibilium quasi trutinam,
waga XV ex. GlWp 74

Waga 'libra'

'Wend'

rec. pl.

pro libra alias ex wagi pro pensatione argenti
[vel spenectis] in thesauro, dedi $\frac{7}{2}$ florennum

1500 Itig. Bud. 40

Waga 'libra'

u. d.

libra, vaga

1

c. 1500 Era. ~~Stow~~ 116

Waga 'statera'

n. 41

statera, waga

1
4

c. 1500 Etz. ~~How~~ 116

Waga 'libra'

l. 41

^{ad est}
scrutinia i. ^(u)lingua libe, yaxyk v vagy

c. 1500 Erz. ~~Slow~~ 116

Waga ~ wefe yuenio
Georgius Frederici...

? d. y. v

↳ proposuit alias zaiowal pro debito civili
mercimoniali deponderato et emensurato
alias waga wyraszonego y wymyersonego
nyer... Elisabeth

1467 A 92 XV 72

Waga = statera

~

2 Bl. 2

Strome sinove ludzveri w wazach 61,9 (mensurae folii haurnum in statenis).

Inf : w wazach (Mozirski men. v wazach)

mi. huzel

huzel : haurnum synonim ludzery v wazach

more : me uedre v folij is uowz (mi inie rewers)

Dallot : me neli nuteslby us v folij

Waga - stalowa
~~Wagi - appendice~~

no. 1. f.

Waga wagi, w raku, rownym / stopnem
warywry sprawiedlywie skazanye kazdemu
maja, werynycz. sub. 54.

skryzanyem wlygo

sed percent skaten in mentles

82 18

Waga ~

u. 1. 11

Waga = slatera / 1444 / R. xxiii, 303.

besta, uins hradni's seeli' pependit
praemin, sttere fute inquis, praeden,
quee Anlit Tartar'

Bezi' the regis

Q. H. uoli, pichu liora thy, puerijt tholca
u. Lemprij's fredr h. l. l.

Waga

~

i. q.

Both waga, = in statera 1466 R. xxii, ii.

Consideretis impedimentum, q. obten-
tione, periculis, q. dampnis, in statera,
n. 175 q. in turbine pith waga, quic,
et. et, vires tres, q. tres fortitudines,
exertione et dixerunt, n. ad id sufficienter
consumendum

Waga

'juzud'

u. l. v

→ Insuper pensam, que in vulgari
waga nuncupatur, in qua omnia
meretionia, ... penderentur.

→ que ad eandem pensam
operentur, in precepto civitate
sanoreni perpetuo ob-
tinuus dependendum

1366 A 92 III 35

'lora'

✓ 10. Cezimirus, dei gratia rex Bohemie ...

→ prout à Lucovis et relijs
morbis civitatibus moris est, ↑

Waga pondus sonom. H. co KolMast
mi ides for

obremes I duerivae dux) guyard'

↑ ratorium alias postrigatna et pondus seu
waga donat.

(1398) XVI p. pt. Matr. IV 3 Suppl. nr 396

→ oppidum in hieparadientibus in
ulmense... ↑

Kaga. libro

'pupul'

re. q.

no bludislaus dei gratie dno cheronie

Confirmamus... ^{predite} oppido nostro,

libram alias paga et resureto-

1441 Hod. Mart. 203.

nim. el. postripeduzze, de quibus

ipsi oppidani nostri sumen ceuse-

pro utilitate ipsius oppidi tollent

Waga

ser. f. 1^v

Dantes... consulibus... in profectus totius
comunitatis libram ak. waga

1447 BenIub 257

Waga

μφ,

Damus... consulibus... libram al. waga

(1451) BenLub 275

Waga

me' rlv p^v

coloniensibus
Nun dictis civibus damus ... plenam facultatem
teutonicam (sic) seu statutam, burgaritei waga
noie populi ne trubimur

1443 Reg^v 120

Hydrik. wg kopii z XVI w.

Waga

ms. 141 ✓

Dantes... consulibus... in profectus tocius
communitatis libram al. wagam

(1448) BenLub 272

Waga

Denique 'prens' d'

u. 14.

v

prophetis civilibus nostris.

Damus... rasuratorium panni et siataram
que vulgariter waga nuncupatur. in Cyra
nostra civitate.

1466 Kod. Max. L. 237

Waga-libra

ini do for

Cerimurus

(n articulis)

Rex Nicolaus... 300 fl. hung... Super libra a waga civitatis
Lublinensis in scribit 1489 Matr. I nr 2055.

(ovolo vep unyolue) 'jynol'

ent de pen

Waga - pensa

Rex Stanislas... 350 marcas super civili pensa al madre
Lublinensi inscribit 1499 Matr. II nr. 1385.

Waga ~ (orho) W W

mi de p^o 2

~~Super pensa nostra majori Wyelka waga~~

~~n. 1465 n. 572.~~

Super pensa nostra majori alias 'juznd'

Wyelka waga

* 1466 n. 575; MMAe. VII, n. 575.

Inscribiturque per presentes decem quatuor
mencas in et super

Kodeks dyplom Krak.

175

Mon. Medii Aevi T. VII

Inscribiturque profectum censum quatuordecim
mencas alteri secundi ministerii in et

Waga

speciellere vags
iniciu

1.4.

les. ned spin

Dobrý vyaró na thysrac / slothick czystego slo.
tha y spravedlivey vazy volalby y volj 1474
Zab. 540.

(...stracycz)

Waga = pondus

'wienie'

l. f. v

('nieia' 2)

Quoniam...) qui

Filius Dei. Omnia fecit in numero v lyxabye et in pondere y wacze, et in mensura y w myerze,

XV Arfil. I 199.

nescit hominem diligere

XV v. por.

in mensura et hoc ostendit in anto dia sepelonei

Waga = pondus 'measure' ? u-p. ✓

l. a. 2.

'measure'

Pondus vaga. II $\frac{1}{2}$ XV $\frac{1}{2}$ III. III 289.

pondus, vepe, numerus, mensura
numel sumis mensura

XV p. post.

h. 284 b

u wsi imk. (2.221) i-2.3
~~re-2.~~
Lego ~ ? 'weterani' ^{'weter'}

Y przycięty kępławy... pod węgł
mucha z rłoto (pordus repenti
et unii)

u wsi imk. pod muraw (tl, 2.220)
wzrost: węgł, szałwa i rłoto

u wsi imk. pod muraw (tl, 2.220)

u wsi imk. pod muraw (tl, 2.220)

Waga

'nieie'

11. 11.

(o przydatku lub nie; synonim 'nieie')

U wydatku, gę na waga (ociekant
eos ad pondus, Lev 26, 26)

non: leż y dnie chleb
na waga

XI p. post. Kalendarz 288

drewnu z on pycu lędd w yednem pycu
chlebi, a woci fe na waga y lęddrene flocer
a nye lęddrene trici

BT Lev 26, 26

ypci: leż po udderai pod waga

Waga - stalera; pondus

Waga (stalera) i sprawiedliwy (i), równo będzie
mierz waga (pondera) Bz. Lev. 19, 35. Waga (pondus)
będzie mierz sprawiedliwie Ib. Deut. 25, 15. Nie czyncie
kadnych zoty zlotory w srodze, w rownotei, wadze ^(in pondera) w mierz-
rze Ib. Lev. 19, 35. Prisyplu kaplana a naukony pod
waga srebro Ib. I Ebr. 8, 30. Szelyara nye wazy
any lyerbi Ib. I Par. 22, 14.

rozpisane

3433

Waga

Drzewy są fualow albo drzewy są wog spowolitych
płynących, co widać w strumie palpyatki gorzawy,
ma być dawo za pokup Orł. Mac. 144.

Widoczne

Waga

Bandre ty maseryna albo nyewyasta
obwynyona... o waga albo o lokyecz, tho
maga racere szandrycz.

~~Dot. Kat. 191~~
Ossol 61, 4

odpisane

~~II 1 II Szt. ber. c. n. 191~~

Waga - pondus, valor

Moneta ma być dobra w wadze Griss. 63.

colpiane

Waga - pounds

Badzycelg maweryzna albo nyewyastha obratowan. o [212]
vaga, the maya, vacere wadyer Lot. Mac. 96.

Wobrowne

Vaga = stater

Kupiłem rdz od... syna stryka mego...
i wagiem jemu srebro siedmią wag
strydieści srebrników [et appendi ei argen-
tum septem stateres et decem argenteos
Jer. 32,9] Rom. 765.

Waga

Equilibris est trutina et dicitur ab equum
id est rectum et libro libras, quia ibi fit
recta libratio et ponderatio rerum pondera-
bilibum uel mensurabilium, proprie waga

1444 Roz Paul 89 r

fratone

Waga

micu. X

7/

de statera libre, que woge
dicitur

1366 / 1367 A 92 VIII 10

nien. X

nien. X

Waga

Damus et ascribimus plenam potestatem
iudicandi supra sbateram communiter
wege, tam magna, quam parva 1413 ^d HodMp
I 380

Waga

maius?

u. l.

~ M. d. 3

Pondus, vaga, maius aut minus

ca 1484 GlKórn II 214

ca 1484

Waga

De proclamazione Waga 1398 o' Paw. II, No 5763.

Tan yeth nazz brath y nazz cri y nazz sawo-
sawotanye Wagy yeth weswan y poltosa crizisra
nazz cleynot nosri 1410 fiet. 404.

ie whode

Wajownik v. Zajownik.

Laga cf. Poluwarek

Majeorko of Gajeorko

Wala' sie - volutor

valaza.

ponus (volutatus) in luto

ca 1461-67. Sermon. 97. r.

~~1424 Mns. N. 97 r.~~
~~108~~

129
dit VIII Demones, referent Thom dicentes: t' eris
nos hinc, ~~vide nos in ponos. Ponus volutatus, vala~~
Sermones T. 1461-67

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. kar u~~

na, in luto

Uwał się,
walec

zj

(war. lub.: uwałal sta)

praet. 3 p. m.

Uwał scha, przewraczał scha, volutabatur

14 M APK y v 121

nam Kal 268

cum vidisset eum, statim spiritus conturbavit
illum et cecidit in terram volutabatur spumans
(Marc 9, 19)

niesostala popraca na uwałal się

cf. Uwałać się

il: który upadł na ziemię i zaczął się z pianą na ustach.

Walać się *volutare* 'kənai' ɤ, fɛltadrei' ɤ'
ɤɤ.

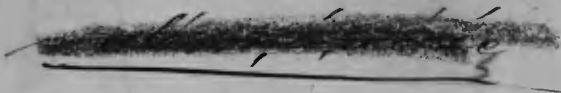
volutare i. *voluere*, *weltren*, *valac*
sya

c. 1500 Erz. ~~Stow~~ 116

dulci?

valacis

part. 3. qu.

obscuritas qua est
hic mundus involutus

valalaxa pot. XV, 14. aed.
R. XXV, 152.

~~Part. 1. 475. h. 61.~~

~~Brückner Kaz. s. w. 3. 945~~

~~rozpr. 25, str. 152~~

~~polona~~

Walajc
walajc f (~~warri-dziataja~~) ^{praez. ind. V}
(dumet & krog' valur) ^{3. p. d.}

Bo zadni pocorni nije gest porxes
nadze, acz nicks, ale smijech
ss njejgo walajca, anij go dbrajca

$\frac{1}{2}$ XV R. XXII, 245.

$\overline{XV}$ med.
u wer' dumet uicci' 'selvri', nadze'

[¹ $\overline{XV}$ 163] 793
[² $\overline{XV}$ 163] 793

Walać ~~(?)~~ śmiech z kogo

Święty Jan ... widział... jako je mężczyli...
nasłiewając się jemu, walając z niego śmiech
Rom. 676.

Walah' of. Uvalac

Walai cf. Zwalac'

Kalanie

szla mowa walanya smyechu

1449 R. XXV 165

rp. lw. schatona mowa, wolanye szmyechu, kłamtywoscz
- aut stultiloquium aut scurilitas (gl. i. e.
iocularitas, que ad risum solei mouere)
Z XV SKJ I 76

szpl. 5, 4 (to szta tródbow) ^{szpl. 'elmer-}
^{sko,}
^{inuerion}
aut stultiloquium, aut scurilitas

szpl. i. szlo szponow, szlo szpnie szow, szlo
sztolowanie

szerta

Walanie
Walanie

aut surrititas -
(gl. i. e. iocularitas, que ad risum
solet mouere)

wolanije smijechu,
klamtyboser

$\sqrt{144} \quad \sqrt{46} \quad \sqrt{1/2} \quad \sqrt{15} \quad \sqrt{w.}$

XU med.

(walai imieth - R. XXV 163/
193)

[repute 2 walanie, f. s. v.]

R XXV 313

OF $\sqrt{46}$

R 2,4

Rpl 5, 4 aut surritudo, aut surritudo,
aut surritudo, que ad orem non pertinet

v. Walanie 1449 R. XXV 165

Walatka
Wawatka? ~~W~~

Locus, ubi pueri tempore paschali
sedunt cum ^uovis, vulg. Walatka

1437 | Wisl. № 228.

u Sloveca wchodili, wchodili 'kati, byje'

7. 10

Br. St. Et. walatka sub wat

817

KATAL REKOP. Bibl. Jag

№ 228

r 1437

2. 276

od wlewnie (kuchnia, kucynie) j. uelke-
(kucyn)

Valerius

Ideo mire debemus; quod heredes
temporalis, cui debetur propter que-
stor... , quanto ratione belli vlla valerunt

XV p. part. R XXV 178

A. 263. r.

~~La Valeriana~~

Walseric.

ratione belli

La valeriana R. XXV, 179.

XV p. mat.

~~Brückner Kaz. 8. w. 8.~~

~~Bozov 25, str. 179~~

~~Aut. 414. 269.~~ 2574

Waleryci = pugnare

ben Cwrtelle

Jw aet. 3. pl. 26. 27

Waleryli (apostoli pugnarunt) Gn. gl. 155, 4.

apostoli pro fide pugnarunt walerylie

Account is her work

part. 3. p. 6.

Sam was present, village of, with
Lynne.

on pl. 170.

Waleryc

nie do form. V

Blas B II 112

Vitruvius (sic) pugnari Ep. xv. p. 112, 69.

~~Gay. m. 1619 mac. 2 Groch. h. 210~~

Pr. Maz. s. w. I 32.

Job.

Hymelech pugnari, * vitruvius, ^{XV} ⁱⁿ ^{con}
Annoton, in qua filii Israel erunt ¹³¹

Rozpr. 24 str. 69 pocz. w. XV

Walerzyci

ber lumbelst

inj.

~~Walerzyci~~

~~Behticus~~

Nola walerzyci (bellicus ardor) pp. xx R. xvi, 339.

bellicus ardor nola walerzyci

XV p. xv.

Halckyc = fugare   ené solo form

Fugament walckili

1 1/2 XV R. XLV" , 359.

XV p. w.

Let. a

—
—

Halcyon: militare

inf. v

Militare ^v halcyon 11/2 XV R. XLVII, 359.

II

XV u. u.

III

~~valerij~~ / walerij, ^v
30.

Walerij

militat valery

~~Brückner Kaz. str. 3~~

~~Rezpr. 25 str. 158~~

XV med.

~~polewa w XV~~

~~Pol. I. 75. b. 268.~~

pol. XV, R. XXV, 158.

1548

Walczyć

per uoluntatem luctu

psalm. 3. pl.

In dominica vero hodierna decemur absti-
nere a carnalibus desideriiis, que mili-
tant, walcza, aduersus animam, si saluari,
vsdrowyony, volumus a celesti medico

XV p.post. GlDom 79

Waterji be kontelut

Waler. incl. ✓
3-Vol.

que militat walera

183, 1/2 XV w.

XV med.

brezo os nenqueu advenas, uelkure,
os u uuelthas adenderis, que militent,
aduenas uelkure

(walera)

I Oct 2, 91

Halaxyi - militare

pract. 3 plin.

Militabant valxyli

1454 R. XLVII. 353.

A. 264

Waleryc   ber walyz Contendit   imper. 24. ✓
Sunt Tasiē vittes, sunt Mareotides albē, ---
(puytoree practieque, et quo te carmine
dicam, <Raeti>ca? nec cellis ideo contende,
nye walcz, Falernis, muszkatella.

XV ex. Verg Georg 77

Walczyk 'certare'

ing. ^v

a) certare, walczyk

b) poliani, walczyk

c. 1500 Erz. ~~Stow 116~~

Walerij ~

wart. 3 p.m.

~~Walerij rycerski - regnare~~

I Regnabat^{x)} Walerij rycerski
11/2 XV R. XLVII, 359.

x) Pro: regnabat (reus dolz: pufporent)
II waleriji

On G. bl. uny

XV p. w.

Wielunzi

guelin Louis

part. present.
ad.

et pontas Balouch ... tout moalshy
valentier, pueris Bralsho
(puznerit)

1777 Jan. 24, 8

Walayzi qur'an kom'

proab. 3-yl. uni

Printiraye liw Terichio y walayzi
(qur'anawerunt) qur'an kom' unq'araye
o kezo unq'araye

BT Jos 24, 11

valeri

jucein. Ac. - y

Imp. 29.

Code & code name hypothesis, a valeri (jucein)
jucein sinon. Anon. etc.

BT 2nd 11.6

condit. 1-p. u.

halerij

in hujus generis

comit

serly exonye exonye hu nunge

prizly; aich valent (ut pufrem)

in res puecys nrom buonovim

BT Jul 11. 8

Valery

juvenile lion

part. power. sub.
red. m. f. m.

Prison for by Matthew podroczny

Amoryshep valer'cepo / juvencys fern

(pupante)

57 7nd 11, 23

rozumiem ciom!

part. pres. akt.
adi. rel. p. m.

Wolery-

myli jemye lypthe mor z myla,
Daj my... yzbych przewycyaryla Dschne.
go myeprzyacryelya cwyacrego y wakraorego
naprzecyw mye Naw. 169.

977

Walczyć = laboro

Walch. incl. ✓

~ walczyci's os, (ter. 1.2.)
walczyci's os

3f.

Valeri laborat. c. 1450 R. Fil. IV 577.

in 1450

Alle 5/6

Walczyć = litigo

uży. ^o

z używ.

Kaz takorysstwa walczyć z ~~m~~jęszyćem,
a warwy szyć bierz rzeknykym gyczo.

II ½ XV R. T. XLI.

lep. warj

XV p. warb.

beling' n̄

2 kusub'

inf.

It preta p̄dixay k̄h̄ay d̄ouch̄ w̄im
(k̄p̄. 2 w̄p̄m) nep̄ȳz̄ās̄k̄em d̄ie n̄d̄
w̄al̄ic̄, k̄ed̄ya w̄p̄er on n̄el̄e (k̄p̄. 2
n̄el̄ī) d̄l̄ūare w̄dīene w̄īoūay

h̄ 43a

Malaya, ^{re usus by} condit. 3p.
m.

Day policy, myli perie, *dnyow manjeh

boer myetst gyusa, batony

bi walest sa namy, jeduati,

boer was. MW. 43a.

Walerye - pugnare

Będz narre ksyftrq, a waleryi przecyw sinom Amo-
nowim BZ Judic. 11, 6. A powstlaw (surrexit) Balach
... walerqer przecyw Israhelw ib. Jos. 24, 9. Pan bog
israhelw podwrocyl Amoreyskiego, walerqcego przecyw-
gemu ib. Judic. 11, 23. Waleryli przecywam ib. Jos. 24, 11.
Gostly, eszeseye wyernye ku mnye przizirly, abich
waleril za was przecyw sinom Amonowim ib. Judic. 29.

Wypisane

8105

Waleryci si's = pugnare.

Clauk swim neproga crelem che srp valier Gm. 173, a.

Valeryla srp (ovis pugnabat cum lupo) Gm. 91. 170, a.

ovisane

Waleryj

Niedawno żydowska ziemia poddana
była ce cesarza Augusta rzymskim ce-
sarem, iże by oni bojowali za mir. A
takie było między ludem wielka
walka, bo niektórzy mówili, iże podobno
dać dać rzymskim cesarom, aby wal-
czyli za pokoj Rzym. 455.

Walerze' = milito

Walerze' milito

ca 1461-67. Sermon. 91. v.

~~1424~~
~~108~~ ~~V. Ms. k. 91. v.~~

No wie jest to, było uen" uen"
suchepalem 58

~~Sermones n. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Ms. karta~~

Waldorf

Waldorf, cuius insignia in campo
albo tres barre nigre a capite clipei
in longum producte.

dr. $\frac{1}{2}$ xv Dny cleu. 19.

Waldman of Baldrian

Walerji' of. Lwalorji'

Walderyns^e of

Walderyns^e

Walecznik

Wojownik

Walecznik *bellicosus* (I Reg 16, 18)

res. h. waleczny

ca 1470 Mam L 67

eue uidi filium traxi... scientem proferre
et... uirum bellicosum et grandem in uerbis

lych: mieda welen z

nowe: slich, wojownik

U
Walecrnik

Walecrnyk = Triumphator (Chastel) 1466/R. xxii, 23.
(Et in. Qui es potens, id est in bello)

liste triumphatoris, Walecrnyk, cui relictæ
capite tenenti coronis aurei et throno
aureo plectæ

Wallecrnik

Wallecrnyerz = pugiles | 1466 | R. xxii, 17

~~Wallecrnyk =~~

ipoi

Mont pugiles, et no pugantes / wallecrnyerz,
in hant mente manvque vli'

G. 222

v
valec mk.
valec mika

militantes valec ruyky

~~Brück en Kaz. 17 W. S.~~

~~Rozy 25, str. 157~~

XV mesl.

~~Pol. XV, 475. b. 144~~

Pol. XV, R. XXV, 157.

1423.

Walecznik

Walecznik = *prelialob

~~13.2.~~

10

MPKJ.V.94

wore: jako wójwil 1471

1761: jako wójwil

142,13

Donatus, nunt fortis epeditus, nunt in
proclatibz munitatibz rebus

(1767)

Waleczny . - e

l. e. f.

t mi b p ýf † ýako tho fwat | czim
ýze czo Jan Micolajya zabil to |
gý zabil ýwczinil waleczne file

¹ 'w chwili walki'.

l. e. f.

1397 Rt Kou

w-20

'wjezy'

p. p. un^v

Waleczny czas - Lempus belli

A Tho wrytko czasu pokoya a s godi myenrye
ma shylko, alye czasu walecznego nykake Jul. 12.

Alas inai

duat t.

Валясны - imugnationis

P. C. J. V

Валясны нур магар носыси валясны
бронны або гража (форма имугнаціі)

1484 ^{Reg.} Papit. IV 713

↓
(матэрыял)

Waleczny

niekt

Valeczny *vir pugnator* *Jm. gl. 144, a.*

↓
wójcik, wojownik, wojaczka

x v
u. fi
m.

Waleczny

u. pl. u.

Valeczni ludze = milites | 1444 | R. XXIII, 306.

milites in suo charismatus pulchris
valeczni ludze w swem mesyjskim
pochletem

Chorus nove Jerusalem

(regem precemur milites, in suo charismatus
nos ordinat pulchris) (u tempore 0)

Waleczny - bellicious, bellator

verficu,

√ Dwa, toczyem wydział Jina Gray... √ Walecznego BZ
I Reg. 16, 18. Ony były męzowye waleczny i b. II par. 8, 9.

↓ odpytane

√ Tedi geden z pego drug neure: ↑ Formy-
iżer * pocer u zylno mocnego męzowye wa-
lecznego (w tym bellicosum)

↓ 8430
'waleczny, dzielny'

Apel ide

Waleczny i dzielny wówał

n. pl. u.

Walecny

Bo on: (n. synowie isrehelcay) bily
mprozoye walecny (nini ^{na} bellibores)

↓ wybuch

Bo II du. 818

Mych de

Widnie: wybuchu

Valeriana

u. l. u. i

Valeriana belliosus

Ves. Urb.: valeriana.)
1471

n. 67

exce videtur vivum belliosum et pudentem
in veris

vel idem

~~L. Rog. XVI 18~~

brevecens!; sicut v. p. u. i

Walecrny

u. 1. 1. 1.

Valecrny (manovius... Hectol/ pp. xv R. XVI, 328.

lanicus creditus manovius, ~~1. 1.~~ ↓

Hectol ↓ manivis

Cher: cher, apud Boches dhenos

Walcery.

v
Walcery.

~~Walcery's~~

hic habetur quendam militem nomine Oc-
cium, qui fertilis erat, sed guelbum,

strenuus in bello

Walcery R. XXV, 180.

XV p. 101b.

~~Brückner Kaz. br w. S.~~

~~Bozpr. 25, str. 180~~

'erlis'

~~ca. 1. 4. 11. 271.~~

2604

Halcyon mauroca

argy.^v

mauroca, id est lues, inde

mauroca, id ^{est} bellicosus, valgeca

c. 7500 Era. ~~Flow~~ 116

Waleriana of Waldrian

Malic'us of Obalic'us

Kalic' cf. Powalic'

Walic' cf. Przewalic'

Walic' cf. Przywalic'

Walic' cf. Roswalic'

Wuzhici

Wuzhici of Wuzhici

Walic' cf. Zwalic'

Walic'

Vide : Maliszky. 1417 Mies. her. II 35.

Wali 250

W W W

✓

~~4405~~ Paulus... inscribit sororine
sue piscinam... (in) villa tenute sue
in Hebowicze... cum valido ibidem
cuius (piscine) remissio fieri debet in au-
thumno prox. et iam in eandem pisci-
nam sibi. Anne intro missionem dedit cum
valido. Quam piscinam ipsa Anna cum
valido tenere debet. ; ~~Arch. D. XV~~

~~Archiwum bernardyńskie T. XV~~

~~558~~

~~zap. sądów Lwowskich~~

1490 AGZ. XV, 545

R 1490

str 5. 95.

Valido

v

nr 962

Simionum, Swandilo et Swan...

inscripserunt dempto hoc, quia... Syenko
dicto Swan fratri Symcha admisit mediam
curiam, ... cum tertia parte molendini
et validla

1482 A 92 XIX 188

Men 6

v

~~#~~ **valido**
tenens Michael ^{scilicet} et
Nobil. Franko... ^{scilicet} ~~ar~~ ^{ar} ~~endavit~~ bona sua heredi-
taria ... cum [↑] ~~intendit~~ et emolumentis
omnis generis, et valido cum Stappa

1471 AGZ. XII. 343

~~Arch. B. XII.~~

V...recepit septuaginta marcas opus... Thedho...
et... Franko... in quibus eisdem dominiis dedit et ↑

Archiwum bernardyńskie. T. XII

• Najd. zapiski sadow hal

R 1471 str 343

733

Waliuszry

Pro proclamatione waliusri.

1417. Mies. her II. 35.

Proclamatione "Waliuszry" nelly do hutygowi nadhoru
proklamowany bym wyzowem.

Waliza

(Taina)

Pro paracione walissi dieli sumy dai Regioy

1394 MMAe. XV, 204.

Walka

. fucore

l. 41x

hinc bene nit, rugd,

Jaroslav non furatus pecora, sed tempore
guerre walke, publice 1393 Paw. III, N° 2964.

hinc bene nit,
Pacostaus non recepit Mikosium justici-
ario, sed in publice na o swarzoncy

walce 1393 Paw. IV, N° 4561. Certo

Dobeslaw panj Bozuchaj brat, to i q
po walce brat 1398 Lekn. I, N° 2681.

Don us 364

odpisane

Wojciech . . . . .
P. M. . . . .
P. P. . . . .

Wojciech

→ Tempore inter . . . . .
Chicreni, ...
Wojciech . . . . .
Wojciech . . . . .
Wojciech . . . . .
Wojciech . . . . .

→
Dum 25: . . . . .
M 34: . . . . .

walka

u. Vl.^{x.}

Jako pany Margersatha usiwala swego debiosa
niss trzy lata wissly, ale gdy pan stare-
sta wrzesmena ne dospemogl, asz walki
zassly.

1413 Kościan nr 489

Walka

'wojna' ?

h. l. x^v

467. (471 r. 1436) Jaco ya to wem oktory kon pyotr na (sta) andrzeya zalowal ten szya gemu pyrwey dostal na walcze nysz onemu vcradzyon.

1436 ZapWanz nr 467

Walka (i uie do jmu)

i-f-x

VUV

Valka (morte... cecidit) / pp. xv, R. xv, 329. Valere (bello) /
ib. 347. ~~Valkw~~ (cerlaaine) / ib. 340.

xv p. w.

xv p. w.

Tarkere pens cecidit morte, vulture, felice
oro 'pau' na wjnie'

328 x̄v p. w.

Walke

^{1099m}
n p w w

rec. x

~~demandavit at przikazal~~
~~infideltubere at. wrzecz~~

→ ad bellum at. na walkę 1457. Slupp. II. N° 3457.

Quis ubi fubemtoni debuit reducere homines
mper eosdem florenos

Helcel II N° 3457

933

Krak 1457.

~~1371~~

Walka - bellum ^{interne bellum}

U bila walka ^(*) myedzi Roboam a myedzi Geroboam
~~107~~ # po wriiski dny BZ III Reg. 14. 30. do wriiskó
temyenyly nalosiez na walke do Judith 11, 12.

↓ odwołanie

* Nzech: wojna, sprzeczanie ides 135

Walke-proelium 'wynu' - sui

C. pl. x

pagubeny bily walke my BB juork 5, 22.

ot yelya merodow

extaminati sunt proclis a multis notis uiles

5.18: herodow ill ul cyz, BB v lruil wgned

(men et ante hos uenos

8439

Walke 'bellum'

u. l.

bellum, walke

c. 1500 Ent. ~~Stow~~ 116

Warka

'(voj)cojuel'?

t. e. v

364 † iako [czfo] to fwaczø efze | czfo
dobeflaw panø boguchnø bral to
iø | powalcze bral. — — —

1398 Pozn w 364
Lelin i w 2681

Walka = pugna

du^vlix

Valkp (pugnam) Gn. gl. 105, a [dusze, ktorzych
czyta pogynaly na valkach Gn. ap. 2, a.] S

Primum dicens significet pugnam
valld

u. 10

Walka - guerra, guerra

Antar 6
11 271

conyethronny, albo zeweda
Aez myedy ludzmy..walka przygodzilabi sygn, thedian, komu
ooyee..bilbi sabith, sekukaer erywego..ma Sul. 86. Casu
walki alybo nyerzgod...myenera zykowaer nye mayz 36.
Mury opomoeri..gym obezrzec..padlug nyerzgod alybo
walek polozenya 36.

in inter reliquis his. guerra seu contentio
aut discussio evenit

nr. 6^vx

wałka, i

habuit certamen wałka

(i stożek walle '?)

~~Brück e. KAZ. SLW. S.~~

XV med.

~~Rozpr. 25, str. 158~~

~~polewa w XV~~

1539

~~Polsk. I. 475. k. 267.~~

pot. XV, R. XXV, 158.

Wolke - proelium

d. y. 2 ✓

Vnon leuehit pens corbe pentem pcedim,

A my referuoye daley baxday

kuboye hu valore - nec exercebuntur

ultra ad pcedium

XV med.

1/2 XV SKY V 253

2,4

In 44 r

Apel: au' ut hds w' d' d' d' hu libae

4.

l. pl. x

Walka

Strenuitas in prelys maszka sta[...]

w valkach

Serm 248r

Walka *przeć* / Ust. II 2(3) im. / U. l. l. 5d

wkładamy, aby kaszdy ryczerz albo prosti slach-
czycz pod swa choragwą stai, aby gdy przydą wal-
ky, wmyalby swe myesczce pod choragwą odzer-
szecz kv obronyenyv swey choragwie. Paknyali
odtychmyast ktorego tako nyeposlusznego nan wy-
dadzą, przez naszego komornyka, pod ktorego cho-
ragwą myalby stacz, tedy konye tego ryczerza
albo slachczicza przydawamy podkomorzenv.

/12/. Wynny na bycz dan za rąką dlvsznykowy.

/G/dy geden drugogo przeprze sadownye a zda-
dzą gy wydnego bandz o dlug abo o ktorakole rzecz
ten od sądv nye ma odstapycz, alysz dosycz

Dział. 8

Art 21(3) ynbi w przypadku potrzebni * przeć

Walka

postulacie ?

5c

obroczona, a wszakosz pierwsze brzegy między
dziedziny graniczą czynią. *Ultr II 2 (3) inu*

/11/. Kaszdy ma stacz pod swą choragwą. /

8/ /P/rawo ryczerskye. Nyektorzy z naszych ry-
czerzow mającz na sobie riczerską czescz, gdy
na grodziech naprzeczyw nyepriaczelon bada pa-
posadzeny abo na walkach, wszali obiczay nye
stacz pod szadną choragwą, a to przeto, aby gro-
zy pvschek albo stroszey są vchowali, ktorasz
to stroszą gynszy panowie podlug vrządu gym po-
stawionego, myedzi sobą poczynayą. Abogem zly gest
czlowiek, ktory nye przyiage swemu czialy, przeto

Dział. 7+8

ultr II 2 (3) inu

Waska

mi solo [✓] fa

Boyu, valky (1856) R. xxii, 26.

R. 324

Fungi morte, pl. pupa, bello, volo,
Maze, pl. x. scupione valley, fuore
solo

Walka

nie było

Ecce dies oritur tempusque locusque duelli,
gl. pugne ~~z~~ valcze, stant pugiles, *el. pugnate,*

z. walczyzny

1466 RRP XXII 17

k. 227

wg Perz

Walka

2. 2. ✓

A labore ad requiem, de pugna⁹ ad pacem,
z boyv z walki XV p.pest. GlDom 70

Walka 'certamen'

u. f.

certamen, walka

c. 1500 Erz. ~~Stoa~~ 116

I

Page: 1. uellu, ypo; 2. uellu o rian;
3. uentru, uelulu, ypo'

Walka 'duellum'

u. φ.

duellum, walka

c. 1500 Erz. ~~Stow~~ 116

II

Jogo: 'wjuce, wellne; pojedynel'

Walke 'prelium'

u. d.

prelium, walke

c. 1500 Em. ~~Stoc~~ 116

II

gryon: 'p^r, velle, libe, p^ro, d^r, u^r'

bellis

in obsequio velis

L. L.

~ 'Woyedfuch' ?

hant bene sinut, sacrosanctus non recipit
diverzium funkionis, sed in publice in
obsequio velis

1323 ITaw IV us 4561

u. uer 'gax, funkionis'

prelato *'requis'*

l. q. x

Walka

?

Sacerdotes iam non circa altaris officia dedi-
ti erant, sed... sacrificys neglectis, festi-
nabant participes fieri palestre vczastniczi
bicz valki

Serm 417r

requis. l. requis, velud requisitine

walka ~ wielka przemiana

u. p. v. x

Prokleso pomoz, albo plasn, tobyje gi-
me s soba, gednacx a pocojcx, gdi
w t[w]ej duschi gest walka grzeschna
 $\frac{1}{2}$ XV & XVII, 242 [3].

XV med.

'szkila wojenne' (żołnierzy) de f. ^v

walka, i walka.

ad miliciam

kuwalce fol. XV, R. XXV, 158.

~~Brückner Kaz. Śr. W. 3.~~

~~Bozpr. 25, str. 108~~

XV urod.

~~Petr. T. 475. k. 262.~~

1508

XV urod. wojna, szkila wojenne, szkila wojenne, u. wojna

nie do par"
+

~~walka, i~~

walka.

ad milicie walky
constanciam

XV med.

~~polowa XV
Brzeski Maz. S. W. S.~~

~~Petr. 1. 175. k. 270
Kozpr. 85, str. 109~~

pot. XV, R. XXV, 159.

1565

Waska

'Kulanie jazyk silkanowyl' (Erz.)

u. d.

alreda, walka

c. 1500 Erz. ~~Stow~~ 116

↓ v Erz. breda alreda 'velene jylwani'
iel alreda 'iel wensowyni'

Walke

u. l. v

Niche pro pydie

Puha przeczynko maszynowy [wał] walke
gjest, czakagycer gromu y strzali. [Super-
bia contra vicium halneum est, expectans
tonitruum cum sagitta.] II $\frac{1}{2}$ XV R. I. XLI.

XV f. p. p. k.

(Dublin) (2)

pr. 4.

Wells

posy the new type swep...

→ a new: juerum
swep

→ To write the very early melodic

we. well (supplement impendere)

a strain, before the new melody any volume

~ dublin strain?

By Juvith 11, 12

more: posterior melody of we. old note

• Irish melody, ... sup. melody we well [impen-
dere]

Walke

Quis est homo, qui edificavit do-
mum novam et non edificavit eam,
cadet et revertatur in domum suam
ne forte moriatur in bello by suar
nye vmar ne valere (~~Ex~~ 20, 5)
Deut 20, 6

1461-7 serm 322 v

Woburne

Walka?

Czy Jagodka zalouala na Bogustawa o budo,
to czy pobrano w srodzine walkei 1391 (ekm. I, Ne
1011.

Don m 2577

Walke, wafek?

Priso Jan o Poripaa rasal vol, ten ma
yesere walke 1391 Lekk. I, N° 1055.

Don no 253

Walke = proelium

by snacz nye vmarl na valere
ne forte moriatur in ^{bello} proelio

ca 1461-67. Term. 322. v.

Walka

A tabieci była między ludem wielka walka, bo niektórzy mówili, że podobno dać dać rzymskim cesarom, aby wal-
czyli na pokój Rومی. 455.

Walcha = bellum

na walczy
(in bello)

ca 1461-67. Sermon. 322. v.

$\frac{1424}{108}$ *Mns. H. 322 v.*

Sermones n. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Walke = proelium

maska staslor) w. wolkach
strenuitos in preliis

ca 1761-67. Term. 248. r.

Waskuone

Walke

boy walke

~~participes palestine~~

ca 1861 - Cf. Sermon 417. r.

participes

~~W~~
Walne

~~W~~

coluccio

idem natus constituit... quia pectus est ali' notabilis...

no recedat a ca Walne in Vassiere a
1469 Supp. IX, № 735.

1/2 per № 652. ~~W~~

(Lutinus devercy)

STAR. Prawa pols pomn, T 9

Piekos. Akta sadu leńs.

w gród. Goleskim r. 1469 № 735

~~123~~

11
Wahne = solutio

omnibus, similis, blawcalibus, nohidge

Ab. solucionibus ducalibus... ^{universis... f. pube, ut aut:...} foramb, po-
glowny, wahne, ^{adhibetur periculis etiam deusoribus} stroza / 1355 Kod Pol. I 212. Pe-

came, croone et wahne. 1353 Kod ibid. II 299.

... he, mare, "soluec hueste"
volis et uohis memoribus... solione nohotum
iurium ducalium, videlicet podne, ↑

Byde : 'pierrez, elivalent porumwori
nyperie wabi ?'

sej

u. p. m.

Walny

Terminus continetur serenissimo domino
nostro Kazimiro ... ex una et strenuo domi-
no Petro ..., castellano innowlodzensi par-
te ab altera ad proximam convencionem ge-
neralem in Pyotrkow vel ubi prius celebra-
bitur convencio Regni Polonie generalis al.

✓
Walny 1461 PawSejn nr 27

Walny - generalis (ue) leg. m. 0

uue meiasmicefo kiozorta

Statuta ... Konrada ... , ktori.. vstavil
rest^{na} ^{w hroslu} na Seimie walnem [privilegium.

Konradi ... editum. (in convocacione gene
rali) Mac. Hps. VI 272. ~~1498~~

1498

(ue wtorek wifilus (leg.))

niştep chabere

uue 'sejm' o'chlopa'rtus, consili' generale'

Conventus

U

?

Valny
Datus promissus per dominum polubinski
Ubi Convenero erit cathedrata al.

leopolitense

→ Valny | aedili Johanni Delanordy
1445 | AGZ XIV, 158

Vred medium quodviserime proxime, ↑

Walny ~

'murely'
'pottomy'; 'wella'

a. p. f.

→ Aqua impetuosa, que dicitur walna
powodz, cum omni vi re in sed moleculis
[huc onerem]

1442 Sed. & Kr 209

quod prody' & ^{index}

→ nos Barthosius... index et Petrus... subindex
Herre Leonieus... notum futurus... quod... →

I vally

~~vally~~
vally

d. q. f.

It is a copy [w] of the printed letter
in my name (and not in mine)

By w. 2, 15

It is a copy of mine (gen. ven. vally
'doline') and vally (gen. ven. vally and vally
mine are not mine) (gen. ven.
vally 'doline') (w. 2)

I

~~refug~~

i. e. f.

belly

corr.

Armedem hons valus, w nou
... an lu honye prony
(qui potem vallis)

BT wch 2, 13

I only

~~was~~
corr.

recy. f.

From the various vials in the
(protein vials)

17 Feb 3, 13

malny -

4.

✓ Molendinum maloi (pro malni)
vel [↑]korreczny dictum vulgare, aquam
elevando, remanens quod pro utilitate eiusdem
molendini ubi melius videtur expedire
(1343) XV KadHP II 545

✓ quod videtur dicitur, remanens, quod
in superioribus vide videtur
Inveniens videtur in...
dicitur Samanese edificandi... cum quotiensque
vobis poterit, ↑

Walny

repl. m. ✓

in molendinis, que walny dicuntur
(1496) M. Mote. XIV, 428.

re rohe per unum fertorem solvent

Cf. Mat

MON. med. aevi hist V/4 str 428

(COD. EPIST saec XV T. 1) r. 1496 c. p. m.

Walny

imp. vent.

alredis, valne yaye

c. 1500 Ex. Flow 117

u ue: 'pejlos do roba, uel lruuiz uant
velatiz, ouen, quo lruclretur in ludo,
velatine, qui dicitur'

Walny

✓ Nobilitas Polonica a Vladislaso
dohetk secundo, Polonie rege
creata est, ^{que} se Walny appellat.

dr $\frac{1}{2}$ XV d'ing. Cleu. ~~20.~~

✓ Leonardus, que levardum in 61
campo nubes dicitur.

Walny

XVI v.

walny descr -
nymbus

1/2 XV sky v 27L

Walnã bronã - portã vallis
~~Walny - vallis~~

Bronã valnã udsalãl BZ Meh. 3, 13. Prizredtem
ku bronã valnã ib. 2, 15. Vizredtem bronã walnã
ib. 2, 13.

anyizare

8800

Walrus of walrus

100

Walo?

Sinom lex Merari... Tabor v predmyetym swim
a Janna a ualo (Tabor cum suburbanis suis) BZ
I Par. 6, 77.

u Moj. v uelii, re dodene

divedi: kzo me me v kelp.

8501

Walszyńska of Walszyńska

Walscynsz
Walscynsz? Walscynsz? Odrozyci (Jaf sie) ✓

94. It. nota, quia Mroczlawus heres de Crissa agebat
super fratrem suum videlicet Troyan, quia rece-
pisti Walscynsz de sua et mea silva, et michi
nihil dedisti, fratre suo videlicet Troyan non
existente, sed advocatus meus si terminum odlo
dril; tandem domini ei terminum statu-
erunt infra octo septimanis pro omnibus ter-
minis, et ille advocatus (concessit terminis eisdem)
quod sxy thego nrego, 1408 Cers. 15.

~~Księga ziemi czerskiej str 15~~
Zap. sad. CZERSK r 1408

z ib. 343 de rena ynew

Walerjusz
Walerjusz

Jako my nie est Trojan wról mego walerjusz³era
pudre³roth grozow | 1409 | Ekrs. 843.

186.15 de nunc opus

~~C. J. Walerjusz~~

Walterynr

Quia providus vir Petrus ...

~~232~~

~~... nihil plus docuit nisi talentum
piperis et unum par caligarium [usum
census dicti Walterynr 1413 Cris. 38~~

Księga ziemi czerskiej str 38

Zap.sad. CZERSK r 1413

80

Waltery 752

quod dominus Gualterus in iudicio publice recognovit, qui

~~752~~ pro solucione roborem dicta
waleryntz 1415 Crrs. 62

Henricus eidem domino Petre que-
rere unum et in viginti unum
helentem pipenis

Cf. Waleryntz

Księga ziemi czerskiej str 62

Zap.sad.CZERSK r 1415

Waldrynsz = census silvarum

[...] Wathoxins alias census silvarum de
idistich Werchomien

1420 Mon Jur. v 1

Halpaysz^t

Petrus omnium utilitatum, ut est medo-
num, proventuum valerischor[.] quartam
partem... possidebit

Mon. Jur. VI
1432 ~~Act. Mar.~~ 79

Mem de bona, que dicit in possessione ... Nicolai,
... Petrus omnium utilitatum, ut est medonum, ↑

Waterignsz (walderysz)

^{2 Juden}
Professu sine seito al^{*} valerinisch 1436 K. A.
III nr. 1776.

Valeriana
et quatuordecim)

Proventus sive utilitates et ^{*}valeriana de
medicinali) evenient 1486 K. M. III ar. 2230.

(medicinali..., hoc..., Johanniolvere...)

Geneliter

Wal

Et dominus Lucas penes piscinas suas debet facere fossuras ad latitudinem quatuor ulnarum propter inundationem aque, ne inferantur damna domino cantori et ~~valle~~ vallem, al. wal, debet sippare ad partem domini cantoris similiter sub eodem vadio
(1440) DokMp II 335

Walterynsz

→ Citaverat pro solutione, alias walcrysz... ✓

1445 Tym ^{Wol.} ~~Kamiec~~ 87.

Quidem fuerunt re domno aspitores... ↑

Vawiles Hilouin... et Petre

Walterz(n) 52

v

robora quecumque sine ralicuius Walterz 52
solucione laborare

1172 Kod Maz. h. 259

hebeant unter incole... ville Rothworie

3re / aez

Wat

me

-e

l. l. l.

Martinus... posuit solidum super eo, quia
dum sibi Hedwigis... domum eliberabit
et ortum post Blanky civitatis, alias na
walye, et tunc sibi solutionem debet facere
duarum sexagenarum

1449 Possem. ^{II} nr 498

Wat

i. l. x

radunt

Vallo alias walem 1450

MMAe. XVII. 503.

live viluen

MON MED Aevi TXVII str 503.

Rok 1450.

178

Libra Antiqua

114. 20
veniendorum ~~7 1/2~~ ad piscinam Davissii quondam

trauentibus per aggerem alias
nalem 1464 GZ. XIII. 429
~~Arch. D. XIII~~

(collatorem pisci (nae) Davissii usque
ad ripam

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zap. sądów przemi przeworsk

R. 1464

str 429

476

Wat

Grobles

me do fan

Grobles a. wabo = aggeris 1471, МРК. 1, 93.

10 1470

aggerum

Abili: alle räche de Dänne

0.105

del u nes

Agel: quobli melioria

per. hede;
'w'! 'evobu'
'w', 'f'z'

ego fodi et hli agrum et exsicavi
vertigio pedis mei omnes rivos aggerum

Walden: wylne veli l'et'p

20 37, 25

Waĩ

'kol'

U^x
c'le

III: Ogrosyła a palem okolyła = circumvallavit

B. ~~ogrosyła~~

14M NIPKY V 113

ne usque r. 2up

~~III~~

Circumdedebunt me usque usque ad
extremum, sed non vellent me, velut
aperuit sepulchrum. Jon 2,6

Was = vallum

C. f. 4x

(Serrivium)

Eadem* valle, alias valem. 1496 Bist Godk. 118

[s.]

usque ad locum dictum Konungu Kroyer
dub Godk

Wat 'vallum'

u. q. ^v

vallum, cyn blank, vel munitio facta
circa castellum, val vel dol

c. 1500 Erz. ~~Stow~~ 117

'oburoanie'

I

'het, pelinede, alwy, neice'

WAT

~~WAT~~

-e

l. g. ✓

et tamen scire velit magnificentia vestra, quod
lacubus (!) alias WAT noviter est constructus
apud Borsko, solum medium alterum miliare
distat a Krschoff Staff, ibi in eodem valle
alias Valye possunt quindecim milia homi-
num conservare ac defendere. 1499 AKH. VIII, 323.

ARCH. KOM. HIST t. 8 str. 323

Akta Myszkowskiego r 1499

18

river jui nomeu proprii? u. r. v.

Wat

Ab istis ... lapidibus debent ire ad
Schady kyere, a Schady kyere usque
ad vallem, qui vocatur vyelky val,
ubi solebat ius sedere.

(1419) 1504 Dok M. p. I 427

I

Wat

'mop'

polus

u. li^x

Gelima wal trawi uel feni

ca 1420 Wok Tryd nr 18

polus' uel slova, moy, lew, uel uel p. jedo
zuej'cin zuej'ze ludiane'

u uel nie blitj'

WAT

Gelima Vest congregatio manipulorum wlg. ^{WT} waldtrawg 1450^v
 Rp. Kap. Nr. 223.

Wai

u. l.

gleba est durus cespes cum herba
vel argilla, wal glynny albo darn

c. 1500 Erz. ~~Stow~~ 117

1 byrke, glynny

1 m. 1/2

II

1 m. 1/2

Wiat

moie jin' nower propin? u. f. ⁴

A predicta ... fovea debent transire
usque ad magnum stagnum, ... per
stagnum ^{vero} usque ad vallem, qui vo-
catur ex antiquo granycany wal.

(1419) 1504 Dok M. p. I 427

↓

Waf

re li

Polendianum destruxit et misit suos homines,
qui ferra fregissent et solus Wal secavit 1396
Lekur. I, N° 2115.

Wat

1435

1577. Vides, quia hic non est destruccio molen-
dini alias Skaza mlyna. Nye mass walv
ⁿ Nye mass podu ⁿ Nye mass pogrodek.

1435 Pozn nr 1577

Waw

W W N ser. f. 1

Qui (n) yse (n. w. nicolens)

~~1429~~... venit violenter in molewindinum
meum... et ibi michi recepit mor-
dale alias walv... ^{little dirt} recognosce cuius-
modi mordale alias wal apud me ares.
Tasti alias rastales in meo molewindino...

~~1445~~ SAGZ. XIV. 179
ARCHB. XIV

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów LwoWskich

R 1445. str 179.

Quod ministerio
in ipsis molewindibus
erectis

1/

300

Was

1. ser. vi!

Item Ad molendinum... emi iiii^{or} quercus super
vali pro 1/2 sepeenas

~~1461~~ 1461 A.K.H. XI 489

Wai - lignum

v
re. fi

Jurgi Boek molendinator...

Si man[us] lignum alias wall destruere.
retur, 1464 GRP. I 370

action

extunc... sibi, tale lignum comparare debet,

de quo idem rhenus sibi huiusmodi
wall disponere debet etiam propriis
unigenis

Wat

Abbeem molendini... disierunt...
Notas molendini ac structuram
molendini alias wal^o cistam con-
seccaverunt

1475 A^o 2° XV 18-1

37 . . . ?

Wal :

kolowy wał 'mordale'

u. f.

mordale, kolowy wal

c. 1500 Err. ~~Sic~~ 117

117

'Lubz ulei dresnicy, na kt'ym orodzone jest
lubo u dr'wie, cylindrus li'guus, u quo axis
rotae molaris inhaeret'

Wat ~~...~~

u. pl. 5

Item XIIIII equos cum quatuor vehiculis
et schlie,^{III} item quatuor vasa allecum,
duo vally plothra, item tunica
subducta, item IIII lan cruchy, item
tres sellas. 1443 AGZ. XI. 219
~~Arch B. VI.~~

(u. wie w. d. l. o. n. e.)

Archiwum bernardynskie. T. XI

Zap. sądów sanockich

R 1443 str 219

240

Wal

Y. L.

2941. (173^v) Ja kom ya przischethwsszy dodomv Micolayowego dodzewky Jego nyewzajem szyla gwalthem pirsczyencza srebreneho (!) poszloczonego, waly plothną czachla dw rambkv y gynsychy rzeczy domowych any thego vzithkv mam anym go vschkodzyl ya ko koppą tha ko etc.

1470 Zap Warsz nr 2941

u nos polno mi.

1745

p w

rec. l. v

~~1791~~ De quibus cistis receperunt
(ipsi Hyhnath)... globum tele atias
wal plothna

~~Archivum~~
~~Archivum~~

Quia... didimus cum...
cum quinque eius reddidit... domum disver-
del u nos uenerunt... et cistis conuenerunt
violenter, de quibus cistis ↑

1475 AGZ. XV. 77

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sadów LwoWskich

R 1475 str 17X

216
p. h. h.

m. pl.

Was

plumaticos.)

Declisleria, et Valias vally plotina | 1475 |
Hyp. II. No 4135.

curios, quibus
intercessionem

pro receptione...

u. m. b.

Woi

u. M. ²x
?

Duo valy s'kemp'ano

1494 Alons'leop II str. 1284.

Al'leop

Bel pod serpeneu :

Wań

1 zwój, belwa

u. j. ^x

z p. do b.,
u. mes 1486

Wal ^{*}kyteky

1495, Roczn. Krak. XVI, 64

u. mes 1486

171

Waż

dubni

l. l.

Ysre Raphael peltmit^x warschowi wal
ne elwu medreleu, a warsch waleu
ne chesal wshanch
1426 entky. II 304.

x pod peltmit dubni

Wat moie (moie) po - u

l. 40

po stronge a. po ^{ut} ¹⁵ ^u val^u staly = per crepidinem

(corr. pro stely 1471 11917. V. 56.)

Domi bodreline: moie ueli
mper' stely pel u.
chen. ueli: po swani vel po vvalle stely 2. 110

tridene 'ne volu'nie'

Judith 2, 3 omnes... venerunt per crepidinem
montis usque ad apicem

↓
Dn. godwinie fdz'
i'edr.

Vat = fluctus

A będą ramiona w słońcu... a
na rami udęczenie luda przed strachem
sketstn abo syrenia morskiego i przed
stłukanim wółow (!) morskich [et in ter-
ris pressura gentium prae confusione
sonitus maris et fluctuum] Rom. 482.

Wat

'felix'

Off mairi mairkney - a vi maris

Q. D mairi mairkney a^{ut}/od wale a^{ut}/od qualthe -
- a vi maris B.

1481 MPKJ.VI.186

in 1480

0, 303

Act 27, 41 puppis vno solvetebr a vi maris

Heř

1. v. 2.

(zuer?)

u. 4. 0

Quando est consona et grossatur,
tunc de superioribus primi, conuictus tractus
ducatur, ut uad, uyl, viklad.

2 1/2 xv ENPKY. II 402

2. p. xv Parc. 402

Nat

(2)

^{Pisze}

Puha przeczywko szaszysz dowy wazl (X)
walka gyst rakagysz gromw y strzali
[Superbia contra vicinum balneum est expectans
tonitruum cum sagitta] $\text{II} \frac{1}{2} \text{XV}$ R. $\overline{\text{I}} \cdot \overline{\text{X}} \overline{\text{I}} \overline{\text{I}}$
 $\overline{\text{XV}}$ p. post.

(X) do przesłone v rly.

Wat ?

nemo bello campestri vel navale...
predicta facere presumat
1412-1413 Lilej 347

L crypto nie tac. navalis 'morski' ? ipse h.c.

Wat of. Wata

1406 Watt 4

wie vlieden!

Walach

pro medicinis equorum dni Regis
videlicet biscopes et walach xviii scoti

1393 MM Ae xv 227

Quod veniens Stanislaus ...
Mabach in iudicio interit olo. 20sethl
Stephanum ...)

Prosequo olo. 2a malach 1477 Ko. Nr. 1629.
quodam

Walach

Pro equo meo, wrongⁱ walach

1425 Mon Jur. V 2

Metriculari in Moscow, Modestii.

Walach

equos castratus

al. valachi

1430 Arch Castr Crac IV 90,626

1430.

Castr. II. 90,626

Halach

equus castratus
al. Halach

1421 Arch Castro Crac I 148

1421 Cstr

148

Walach

Si walachi ad presens ambulent.
unde sic decernimus, quod walachi
iuxta morem antiquum ambulare
debent duodecem grossos recessiona-
lium dandis et decionum iuxta morem
antiquum; videlicet xii grossos vel iuxta
quod Knyadz manifestabit, quomodo
eundem walachum tenuit

1437 A92 xii 21

Watach

Stauk ... fiderissit ... epum wahel
statuere ... in duobus septimanis

1445 Aoz xi 25°

Walach. ^{equus)} eunochus

A sub (re. Wloche)

~~Kristina de Camyropole ... / peti ...~~ ✓
eunochum alias walach

1489 ~~Aloudeop~~ I Nr. 2516.

Ac Leop

✓ equum in valore unius mure cum
medie,
↳ pro octo florenis

Walach

Pro equo sunuscho al. walach 1494 Matr. II nr. 383.

Walach

Spren

recepisset equum castratum alias walach.

1498 A 92 xv 562

dm 1466 A 92 xiii 520, 1462

ib. 543, 1486 A 92 xvii 234,

1487 ib. 274

Watachi Mi tho ^a byezemyemi... ku stareye
prizendre, re

dyelose the door wolu... y konye

walacha byalogo widaibily na walye pana.

1449 Apr. (LXXIV)

= Tym. Sqd. 155 + (ole niyepewe
rapulo)

~~i Tym. Sqd. 155~~

Waloos

Quia tu... recepisti circa me euno-
chum al. walooscha

1486 AG2 XVI 267

Statuta

o w

pro equo castrato at. o walacha

1497 ~~1497~~ VII, no 38.

(s. 17)

STAR. PRAW POLS, pomn, T 7

Lobizyns. Acta expedit bellic.

palat. calis et posn rok 1497 no 38

6

Małach   v w

Beudidit sibi

✓ Equum castratum a valacha szywego / 1497
Happ. III, № 81.

(1 31)

STAR. PRAW POLS, pomn, T 7

Bobrzyńs. Acta expedit bellic.

palat. Calis et posn Rok 1497, M 81.

10

^w
Walach, a.

Walach spado

1463; PrFil. V, 12.

~~1463 T N 100~~

~~Pr. ir. st. p. str. 12~~

Brückner Prfil 5 12 r 1463

544

Watach

v

Watach = spado

~~Watach~~

ca. 1470 Numb. 150

1471

(film. Kol.)

Spado qui non operatus est per manus suas iniquitatem

Sap. 8, 14

Walach

XV p. prot.

Walach spado

PrFil.V, 11.

~~Sec. XVI N 33~~

Pr. ir. 5. p. str. 11.

Brückn Prfil 5 11

w XV p. prot.

419

Walach 'cunuchus'

cunuchus id est spada, valach

c. 1500 Err. ~~How~~ 117

Watacs

Ano epuo vala[s]ch

1465 702 XIII 462

-----13a

Zrydzaplesznywy kaszy kopy-
nyczy weyzredny pothpacho-
lacyem Zrydzapleznywy ko-
pynyczy weyzredny znoga by-
ela kopynicza sbroya zupel-
na Zrydzapleznywy kopyny-
czy weyzredny znoga byela

Zrydzaplesznywy strelcy
panczers oboyczek schamost-
rel Walach wrony strelcy

panczers kaszy oboyczek
schamostrel Ridzy Ivno-
chodnyk zbyelanoga zadnya
panczers capalin cyrny sch-
amostrel Walach zrydza-

pleznywy panczers oboyczek
lepka cyrna schamostrel

GórsJaz 271

k.79r

Walach

Watach

pro equo castrato alias za welacha szywego

1476 A 92 XV 484

Wałach

Quod Wosznyczsky ... datus est equus
per dominum ~~regem~~^{regem} loco equi per eum pera-
acti al. ^l abbi walach eundo de Mariemborg
ad dominum regem, qui equus fuit bali-
starius 1478 RachKról 154

Wařach

1670. (386^v) Jakom ya Nyepoyal mv konya valacha strakathego nocznego Czassv a ny go vshytheke (Masch) mam waschnoczy yako kopa grossj Thako my pomozy bog. — Jako ya tho vyem.

14912ap Hansz nr 1670

Walach

pro equo cumulo alias o walach hnyady

1498 A 92 XV 561

Gnyady maly strelcy pancze-
 rs oboyczek stharadawny ca-
 paly n cysthy thasky schyn-
 ky cysthe schamostrel Wa-
 lach sywy panczerzs melan
 oboyczek stharadawny lepka
 cyrna schamostrel /~~s.271~~/
 /k.79r/ Walach nyewyelky st-
 relcy panczers taschy oboy-
 czek lepka cyrna schamos-
 trel Walach strelcy dobrj
 Ivnochodnyk plech cysthy
 panczers oboyczek lepka cy-
 stha schamostrel Walach
 slogyerzs lyszy strelcy ny-
 ewyelky panczers melan obo-
 yczek lepka cystha schamos-
 trel

 GórsJaz270771 k.78v-79r

1471

Walach

Wotach

Walach slogyerus lysry

1471 Gots Jar 271.

Walach 'spado'

(2)

spado est equus castratus, hynst d.
valach, ~~apfelgras~~

c. 1500 Erz. Stow 117

wāāch

innczē, wāāch spado 1398 Lebha. T. 172

(Arch Pozn.)

tynt kurog, wāāch outphog - mori ten wāāch
(dis. p. 1000!) jst zuchewem?

Walach

~~1323~~. Quia eorum dictum walach gnyadyj

1445 992. XIV, 163.
~~Archivum Wawarskie 7 XIV.~~

~~Zap. radcy lwowskiej~~

~~R. 1445 str. 163.~~

^ eput ipsum restant

Walach

wp Cars s. L x xiiv

Equus valach

1449 Jym Proc. 295

Walach

pro equo walacho czyszany

1499 A 4 2 XV 379

Walach

Zur Klym furhwi Nequum... migram
eunochum das walach

divin 1498 AGZ XV 350

Walach

quia tu apud ... Johannem emisti foro equum canum
alias szwy walach

1497 Reg XIX 273

Hatach

Equus gnadi Talach

1421 Arch Caster Crac I 358

1421 Cstr

358

-----13a
Zrydzaplesznywy kaszy kopy-
nyczy weyzredny pothpacho-
lacyem Zrydzapleznywy ko-
pynyczy weyzredny znoga by-
ela kopynicza sbroya zupel-
na Zrydzapleznywy kopyny-
czy weyzredny znoga byela
Zrydzaplesznywy strelcy
panczers oboyczek schamost-
rel Walach wrony strelcy
panczers kaszy oboyczek
schamostrel Ridzy Ivno-
chodnyk zbyelanoga zadnya
panczers capalin cyrny sch-
amostrel Walach zrydza-
pleznywy panczers oboyczek
lepka cyrna schamostrel
GórsJaz 271 k.79r

Walach

Walach nyewyelky strelcy
 panczers oboyczek schamost-
 rel Gnyady strelcy dobrj
 panczers melan oboyczek pl-
 ech cyrny lepka cystha sch-
 amostrel Chelmsky quatu-
 or Equi Sywy kopynyczy z-
 czarnymynogamy kopynyczy
 zrzedny pothpacholacyem ■

Ridzy kopynyczy wyeszred-
 ny zproboymy sbroya zupel-
 na kopynyczna Walach wyl-
 czasthy strelczy rowny pan-
 czers kaschy oboyczek kapa-
 lyn cysthy schamostrel Z-
 wronapleznywy panczers obo-
 yczek schamostrel Zalesz-
 ky octo Equi

Gnyady maly strelcy pancze-
 rs oboyczek stharadawny ca-
 palyn cysthy thasky schyn-
 ky cysthe schamostrel Wa-
 lach sywy panczerzs melan
 oboyczek stharadawny lepka
 cyrna schamostrel /s.271/
 /k.79r/ Walach nyewyelky st-
 relcy panczers taschy oboy-
 czek lepka cyrna schamos-
 trel Walach strelcy dobrj
 Ivnochodnyk plech cysthy
 panczers oboyczek lepka cy-
 stha schamostrel Walach
 slogyerzs lyszy strelcy ny-
 ewyelky panczers melan obo-
 yczek lepka cystha schamos-
 trel

-----12c

Gnyady maly strelcy pancze-
rs oboyczek stharadawny ca-
paly n cysthy thasky schyn-
ky cysthe schamostrel Wa-
lach sywy panczerzs melan
oboyczek stharadawny lepka
cyrna schamostrel /s.271/
/k.79r/ Walach nyewyelky st-
relcy panczers taschy oboy-
czek lepka cyrna schamos-
trel Walach strelcy dobrj
Ivnochodnyk plech cysthy
panczers oboyczek lepka cy-
stha schamostrel Walach
slogyerzs lyszy strelcy ny-
ewyelky panczers melan obo-
yczek lepka cystha schamos-
trel

GórsJaz270771

k.78v-79r

Walach

-----12c

Gnyady maly strelcy pancze-
rs oboyczek stharadawny ca-
paly n cysthy thasky schyn-
ky cysthe schamostrel Wa-
lach sywy panczerzs melan
oboyczek stharadawny lepka
cyrna schamostrel ~~/s.271/~~
/k.79r/ Walach nyewyelky st-
relcy panczers taschy oboy-
czek lepka cyrna schamos-
rel Walach strelcy dobrj
Ivnochodnyk plech cysthy
panczers oboyczek lepka cy-
stha schamostrel Walach
slogyerzs lyszy strelcy ny-
ewyelky panczers melan obo-
yczek lepka cystha schamos-
trel

GórsJaz270771

k.78v-79r

Walach

Walach nyewyelky strelcy
panczers oboyczek schamost-
rel Gnyady strelcy dobrj
panczers melan oboyczek pl-
ech cyrny lepka cystha sch-
amostrel Chelmsky quatu-
or Equi Sywy kopynyczy z-
czarnymynogamy kopynyczy
zrzedny pothpacholacyem ■

Ridzy kopynyczy wyeszred-
ny Źproboymy sbroya zupel-
na kopynyczna Walach wyl-
czasthy strelczy rowny pan-
czers kaschy oboyczek kapa-
lyn cysthy schamostrel Z-
wronapleznywy panczers obo-
yczek schamostrel Zalesz-
ky octo Equi

Watach

Woloch syny

~~478~~ Gots Pech 205.
1497 —

-----1a
Item Hanvsch Czecholcz Rothmystrz pyeschych popyschal sbye Anno domini Millessimo quadringentesimo nonagesimo septimo fferia secunda In crastino s. Barnabe dwye nyedzyely przed szwyathem yanem Item walach szywy yablokobythy maly strzelczy yvnochodnyk
Item Glynka Byalogrzywy maly strzelczy Item walach gnyady ma naprzednym pleczv blyzną maly strzelczy Item wrony plesznywy kon maly strzelczy Item Hanvs Rothmystrz wkopyncyey szbroy zvpelney szchvlyczą

Walach

-----1a
Item Hanvsch Czecholcz Rothmystrz pyeschych popyschal sbye Anno domini Millessimo quadringentesimo nonagesimo septimo fferia secunda In crastino s. Barnabe dwye nyedzyely przed szwyąthem yanem Item walach szywy yablokobythy maly strzelczy yvnochodnyk
Item Glynka Byalogrzywy maly strzelczy Item walach gnyady ma naprzednym pleczv blyzną maly strzelczy Item wrony plesznywy kon maly strzelczy Item Hanvs Rothmystrz wkopynyczyey szbroy zvpelney szchvlyczą

Walach

Walach album roony

1974 Göts Jar 273.

Watach

Valach plovy

1471 Götter für 282.

-----13b
Sywy strelcy schkaschym o-
gonem plech cysthy oboycz-
ek Srydza plesznywy nye-
wielky plech lepka schamo-
strel PEtri Napruzowsky
Wrony kopynyczy wyezred-
ny poth pacholacyem Sry-
dza plesznywy kopynyczy
rowny sbroya zupelna Bya-
ly strelcy crothky ogon
mą panczers obogyek lepka
plechowycze schamostrel
Walach sthrakathy gyasz-
kyer maly panczers keroth-
ky oboyczek lepka cyrna
myschka cyrna schamostrel

Walach

1471

Watach

Watach schrakathy

1471 Gött Jan 271.

Hatoch

valach gnyady

Sors Jan Rp

1499 Hojsk #p. 274.

Watach

valach wrong

stop Rp
1499 Götz ~~1000~~ 275.
62.

Hatach

Hoyn Byeli valach

1500 Gots für 286.

-----13c

Walach gnyady nyewyelky pa-
nczers krothky oboyczek le-
pka myszky cyrne schamostr-
el Gnyady sproboymy stre-
łczy panczers oboyczek

Golambek Gnyady strelcy
dobrj panczers oboyczek ka-
palin cysthy thasky schamo-
strel Gnyady dobrj strel-
czy panczers oboyczek capa-
lin cysthy schamostrel /s.

272/ Sampolynsky Wrony
strelcy dobrj plech cysthy
oboyczek schamostrel Gny-
ady strelcy plech cysthy
schamostrel

GórsJaz 271-2

k.79v

Walach

-----13d

Sywy strelcy dobrj plech
szadny yprzedny oboyczek
lepka cystha schamostrel

Ian Myslyborsky Item plo-
wy lyszy kopynyczy pod pa-
cholecem Item zwrnaples-
nyvy westrzedny kopynyczy
zbroya spelna ^{k80r/} Walach wro-
ny strzelczy dobry pancze-
rz oboyczek lepka cyrna
schamostrel Item wylczas-
ty zkrothkym ogonem strzel-
czy zaslaponi ma gy wkaza-
cz panczerz oboyczek lepka
czysta Ivrek Zebrzydowsky
Item wrony kopynyczy noga
byela zadnya pod pacholecem
powlucza noga zadnya

GórsJaz 272

k.79v-80r

Walach

Item equus mysathy medyoc-
 ris bonus sagithari habe-
 ns loriam colerium balis-
 tam Item Duodecimus equus
 gnadaplesznywy sagithari
 qui destructus est a equi-
 tando pro pecunia in Cros-
 no ad mandatum domini re-
 gis /k.1v/ habens plech
 nigrum et balistam Item
 Kalynsky Item equus sywy
 hastary mediocris sub iu-
 uenne Item equus cyszawy
 hastary habens arma integ-
 ra cum lorica Item wala-
ch albus rovny sagithari
 habens loriam colerium
 plec mundum et galeam mun-
 dam balistam

-----15b

Kon vrony Smala lyszyna
podpacholkyem Strelczy ro-
wny Sbroya Strelcza Kon
Swyathlo gnyady yedno oky
pod pacholkyem Strzelczy
Sbroya Strelcza Kon czy-
szawy Smala lyszyna podpa-
cholkkym Strzelczy Sbro-
ya Strelcza Valach gnya-
dy podStrzelczem plech
predny zadny przelbycza
Valach vrony /s.275/ pod-
trubaczem maly Valach
plowy podtrubaczem maly
Valazek podbabny Valach
vrony pod trubaczem maly
/k.50v/ Piszarz-----

GórsJaz 274-5

k.50r-v

Kalach

-----15b

Kon vrony Smala lyszyna
podpacholkyem Strelczy ro-
wny Sbroya Strelcza Kon
Swyathlo gnyady yedno oky
pod pacholkyem Strzelczy
Sbroya Strelcza Kon czy-
szawy Smala lyszyna podpa-
cholkkym Strzelczy Sbro-
ya Strelcza Valach gnya-
dy podStrzelczem plech
predny zadny przelbycza
Valach vrony /s.275/ pod-
trubaczem maly Valach
plowy podtrubaczem maly
Valazek podbabny Valach
vrony pod trubaczem maly
/k.50v/ Piszarz-----

GórsJaz 274-5

k.50r-v

Watach

-----15b

Kon vrony Smala lyszyna
podpacholkyem Strelczy ro-
wny Sbroya Strelcza Kon
Swyathlo gnyady yedno oky
pod pacholkyem Strzelczy
Sbroya Strelcza Kon czy-
szawy Smala lyszyna podpa-
cholkkym Strzelczy Sbro-
ya Strelcza Valach gnya-
dy podStrzelczem plech
predny zadny przelbycza
Valach vrony /s.275/ pod-
trubaczem maly Valach
plowy podtrubaczem maly
Valazek podbabny Valach
vrony pod trubaczem maly
/k.50v/ Piszarz-----

GórsJaz 274-5

k.50r-v

Walach

-----15c
Kon czyszawy Strelczy pod-
szamem maly Sbroya Strel-
cza Konyk gnyady podStre-
lczem yego Sbroya Strelcza
Przeborowszky Voczech
Kon czyszawy kopynyczy ma-
ly podszamem Sbroya kopyny-
cza Kon Srydza plesznywy
podpacholathem kopynnyczy
dobry Kon Szyvy Strelczy
podpacholkyem SbroyStrel-
cza Valach gnyady podStr-
elczem Sbroya Strelcza
Valach Szywy podStrelczem
maly Sbroya Strelcza Kon
ynochdnyk maly podStrelcz-
em panczerz lapka kusza---

-----15b

Kon vrony Smala lyszyna
podpacholkyem Strelczy ro-
wny Sbroya Strelcza Kon
Swyathle gnyady yedno oky
pod pacholkyem Strzelczy
Sbroya Strelcza Kon czy-
szawy Smala lyszyna podpa-
cholkkym Strzelczy Sbro-
ya Strelcza Valach gnya-
dy podStrzelczem plech
predny zadny przelbycza
Valach vrony /s.275/ pod-
trubaczem maly Valach
plowy podtrubaczem maly
Valazek podbabny Valach
vrony pod trubaczem maly
/k.50v/ Piszarz-----

GórsJaz 274-5

k.50r-v

Walach

-----15c

Kon czyszawy Strelczy pod-
szamem maly Sbroya Strel-
cza Konyk gnyady podStre-
lczem yego Sbroya Strelcza
Przeborowszky Voczech

Kon czyszawy kopynyczy ma-
ly podszamem Sbroya kopyny-
cza Kon Srydza plesznywy
podpacholathem kopynnyczy
dobry Kon Szyvy Strelczy
podpacholkyem SbroyStrel-
cza Valach gnyady podStr-
elczem Sbroya Strelcza
Valach Szywy podStrelczem
maly Sbroya Strelcza Kon
ynochdnyk maly podStrelcz-
em panczerz lapka kusza

GórsJaz 275

k.50v

Walach

-----16a
Bedauia Szywa Strelcza Sbro-
oya Strelcza Kon Srydza
plesznywy Strelczy plechy
lapka kusza myszky Kon S-
vrona plesznywy Sbyala ga-
ba Strelczy plechy myszky
lapka kusza Valach Szy-
wy maly podStrelczem Sbro-
ya Strelcza Kon Szelasz-
no Szywy jnochodnyk Strel-
czy maly Sbroya Strelcza
Kon vrony Strelczy maly
Sbroya Strelcza /k.51r/
Beczковский Kon Szywy p
japlko bythy podszamem kopy-
nyczy dobry Sbroya kopynny-
cza

GórsJaz 275

k.50v-51r

Katach

-----17b
Kon Sgnyada plesznywy pod-
pacholathem kopynncy
Kon czyszawy podpacholky-
em Strelczy Sbroya Strel-
cza Kon Sgnyada pleszny-
wy Strelczy dobry Sbroya
Strelcza Kon Szywy japl-
kibythy podpacholkyem Str-
elczy Sbroya Strelcza
Valach byaly podStrelczem
Sbroya Strelcza budzeye-
wszky cum glynyeczszky
Kon wrony Smala lyszyna
podszamem kopynncy Sbroya
kopynncyza Kon Srydza
plesznywy podpacholathem
kopynncy-----

-----17a
Kon czyszawy Strelczy pod-
pacholkyem Sbroya Strelcza
Kon Szywy japlkobythy Str-
elczy rowny Sbroya Strel-
cza Kon Srydza plesznywy
podpacholkyem Strelczy Sbr-
oya Strelcza Kon Splowa
plesznywy Strelczy podpa-
cholkyem Sbroya Strelcza
Valach gnyady jnochodnyk
pod Strelczem plech predny
zadny kusza lapka Kon
Szelasan Szywy Strelczy
Sbroya Strelcza Strzele-
czsky Kon czyszawy malo
lyszy kopynnyczy podszamem
Sbroya kopynycza

GórsJaz 275 k.51v

Kalach

-----17d

Kon lysz pod ~~ny~~ pacholatem
kopynyczy Kon Swrona ple-
sznywy Strelczy maly pod
pacholkyem Sbroya Strelcza
/s.276/ Kon malo lyszy Str-
elczy plech predny zadny
lapka kusza Valach gnya-
dy podStrelczem maly plech
predny zadny lapka kusza

Kon myszka ma psze vloszy
nanogach Strelczy maly Sbr-
oya Strelcza Hanus pauez

Kon Szelaszno Szywy pod-
szamem Strelczy Sbroya Str-
elcza Iurgi Smid Kon
gnyady podszamem Strelczy
Sbroya Strelcza Iacub

GórsJaz 275-6

k.52r

Kaloch

-----19b

Valazek lyszowathy podsza-
mem Strelczy Sbroya Strel-
cza Valach byaly podpa-
cholatem Kon czyszawy St-
relczy plechy prelbycza ku-
sza Kon japlkoabythy maly
Strelczy Sbroya Strelcza

Nicolai Sposznanya Kon
Sloyerzowathy Strelczy Sbr-
oya Strelcza Valach Szy-
wy byalogaby Strelczy Sbre-
ya Strelcza Kon Szywy ja-
plkiabythy Strelczy Sbroya
Strelcza Iuszko Konyk
Szywy Strelczy maly Sbroya
Strelcza Hanus Kon bya-
ly Strelczy Sbroya Strelcza

GórsJaz 276

k.53v

Walach

-----19b

Valazek lyszowathy podsza-
mem Strelczy Sbroya Strel-
cza Valach byaly podpa-
cholatem Kon czyszawy St-
relczy plechy prelbycza ku-
sza Kon japlkobhythy maly
Strelczy Sbroya Strelcza
Nicolai Sposznanya Kon
Sloyerzowathy Strelczy Sbr-
oya Strelcza Valach Szy-
wy byalogaby Strelczy Sbre-
ya Strelcza Kon Szywy ja-
plkibhythy Strelczy Sbroya
Strelcza Iuszko Konyk
Szywy Strelczy maly Sbroya
Strelcza Hanus Kon bya-
ly Strelczy Sbroya Strelcza

GórsJaz 276

k.53v

Walach

-----18c
 Kon Srydza plesznywy podpa-
 cholatem Strelczy Kon S-
 wrona plesznywy Strelczy
 Sbroya Strelcza Kon vro-
 ny Strelczy maly Sbroya St-
 relcza^{53r} Gwiaszdowszky
 Kon Swrona plesznywy pod-
 szamem Strelczy Sbroya Str-
 elcza Valach Swyathlo gn-
 yady podpacholatem Vala-
ch glynyasthy pod Strelcz-
 em Sbroya Strelcza Gany-
 szky Pyotr Kon gnyady S-
 byala noga Strelczy Sbroya
 Strelcza Kon Szywy podpa-
 cholkkem Strelczy Sbroya
Strelcza-----

Kon Srydza plesznywy podpa-
 cholatem Strelczy Kon S-
 wrona plesznywy Strelczy
 Sbroya Strelcza Kon vro-
 ny Strelczy maly Sbroya St-
 relcza^{53r} Gwyaszdzowszky
 Kon Swrona plesznywy pod-
 szamem Strelczy Sbroya Str-
 elcza Valach Swyathlo gn-
 yady podpacholatem Vala-
 ch glynyasthy pod Strelcz-
 em Sbroya Strelcza Gany-
 szky Pyotr Kon gnyady S-
 byala noga Strelczy Sbroya
 Strelcza Kon Szywy podpa-
 cholkkem Strelczy Sbroya
Strelcza-----

Kaloch

-----20a

Laszotha broszthowszky
Kon byaly gorczyczasty po-
dszamem Strelczy dobry
Kon gnyady Strelczy maly
Sbroya Strelcza Kon gnya-
dy podpalony Strelczy row-
ny plechy lapka myszky
Valach vrony podStrelczem
plechy lapka myszky Sta-
nislau Szadzynszky Kon
byaly Strelczy Sbroya Stre-
lcza Kon zelaszno Szywy
platek Strelczy pod pachol-
latem dobry Kon byaly St-
relczy maly plechy lapka
kusza Valach vrony podpa-
cholkyem Strelczy lapka pa-
nczerz kusza myszky-----
GórsJaz 277 k.54r

Walach

Laszotha broszthowszky
Kon byaly gorczyczasty po-
dszajem Strelczy dobry
Kon gnyady Strelczy maly
Sbroya Strelcza Kon gnya-
dy podpalony Strelczy row-
ny plechy lapka myszky
Valach vrony podStrelczem
plechy lapka myszky Sta-
nislau Szadzynszky Kon
byaly Strelczy Sbroya Stre-
lcza Kon zelaszno Szywy
platek Strelczy pod pach-
latem dobry Kon byaly St-
relczy maly plechy lapka
kusza Valach vrony podpa-
cholkyem Strelczy lapka pa-
nczerz kusza myszky-----

-----20c
Stanislaus Kowalszky Kon
Szywy popyelycza maly Stre-
lczy Sbroya Strelcza Va-
lach byaly podpaeholatem
Strelczy maly Valach Sry-
dza plesznywy podStrelczem
Sbroya Strelcza Valach
Swrona plesznywy Sbroya St-
relcza desunt in ista co-
mitiua XXXIII equi /k.6r/
Regestr dworzyan wpodolv
Latho Bozye Thyssyancz cz-
therzysta dzyewanczdzyessy-
antheho pantheho Napyrwey
wygylia Swanthey yadwygy
wgrothkv Item Pan cheth-
man dal popysshaecz Swe ko-
nye dwanaszcze Sbroya

GórsJaz 277

k.54v.6r

Katach

-----20c

Stanislaus Kowalszky Kon
Szywy popyelycza maly Stre-
lczy Sbroya Strelcza Va-
lach byaly podpacholatem
Strelczy maly Valach Sry-
dza plesznywy podStrelczem
Sbroya Strelcza Valach
Swrona plesznywy Sbroya St-
relcza desunt in ista co-
mitiua XXXIII equi /k.6r/
Regestr dworzyan w podolv
Latho Bozye Thyssyancz cz-
therzysta dzyewanczdzyessy-
anthe go panthe go Napyrwey
wygylia Swanthey yadwygy
wgrothkv Item Pan cheth-
man dal popysshacz Swe ko-
nye dwanaszcze Sbroya

GórsJaz 277

k.54v.6r

Katolach

-----20c

Stanislaus Kowalszky Kon
Szywy popyelycza maly Stre-
lczy Sbroya Strelcza Va-
lach byaly podpacholatem

Strelczy maly Valach Sry--
dza plesznywy podStrelczem

Sbroya Strelcza Valach

Swrona plesznywy Sbroya St-
relcza desunt in ista co-

mitiua XXXIII equi /k.6r/

Regestr dworzyan w podolv

Latho Bozye Thyssyancz cz-

therzysta dzyewanczdzyessy-

antheho pantheho Napyrwey

wygylya Swanthey yadwygy

wgrothkv Item Pan cheth-

man dal popysshacz Swe ko-

nye dwanaszcze Sbroya

GórsJaz 277 k.54v.6r

Walach

-----22b
Item pan pyelka vkazalashya
nyapanczy konyech Sam wko-
pynyczey Sbroj wzvpyelnyey
a czeladz wstrzyelczy I-
tem pan dolvsky vkazal kon
Shyvy dobry Strzelczy na-
tho myescze kthoremv krol
yego myloscz zaplaczył ydr-
vgy valach wrony vkazal ro-
wny dobry Strzyelczy natho
myescze kthorymv kon sdechl
czangnac dogrothka Czyssa-
vy Strzyelczy kthoregomv
nyezaplaczono y vkazal ssye
nyassyesczy konyech spelna
Sam wzvpyelnyey sbroy wkop-
pynyczey a Czelađz wstrzyel-
czy

-----24d

Kon Gnyady kuszy pan oboy
lepka /k.144v/ Zyszka Kon
Gnyady strzelczy dobrj pan-
czers oboyczek Skarady

Kon Gnady srzedny strzel-
czy pan Valanth ~~Yk~~ Val-
lach Vrony plech vterque

strzelczy Maczyeyek Kon
Rydzy strzelczy rowny dob-
rj pan oboy Kon pleszny-
wy strzelczy rownj pan lep-
ka Voyczech Kon Gnyady
strzelczy przedny panczers
oboy Konyk Szywy a pan o-
boy lepka Kamyensky Kon
strzelczy dobrj Rydzy prze-
dney plech vterque pan oboy

GórsJaz 283

k.144r-v

Walach

-----25a
Kon Vrony rowny strel ple-
szyek oboy Kon myszka ma-
ly kleczawy strel panczers
oboy Walach receptus in
Custodia cum Cliente ad So-
bmow Wloschathy Item
kon plesznywy sredny dob-
rj kopynyczy podpacholacz-
em Kon rydzy podschamyem
rowny sbroya spelna oboy-
czek /k.145r/ Kon Vrony st-
rzelczy rowny pleszek oboy
Kon Vrony maly strel pan
Konyk maly szywy pan oboy
Colowsky Kon plesznywy
rowny pan Kon plesznywy
peremptus ad opawam-----

-----36a
~~Item Malcher~~ Item Malcher
Meczidlnyczsky habet Equm
plowy mediocrem cum plech
przedny et zadny nakolanky
sagittarium Item idem ha-
bet Equm wrony byalonogy
sagittarium cum balista et
lepka nigra sub Juenne I-
tem idem g habet Equm par-
wm gaedy walach plech mun-
dum lepka nigra lorica co-
luerium balista Item Peter
bron habet Equm mediocrem
zwronaplesnywy plech mun-
dum lorica curtam colue-
rium balistam

-----23d

Kon rzydzy rowny strzelczy
panczers oboy plech vter-
que Stiborius Zalusky
Kon Taranth sredny dobrj
plech vterque oboyczek sch-
ynky Kon Gnyady sredny
dobrj oboyczek lepka Kon
Vrony maly strzelczy pancz-
ers oboyczek Kon Glynka
maly plech oboyczek lepka
Valach plovj rownj pancze-
rs oboy /s,283/ Iohannes
Byelyczky Kon Gnyady sz-
edny dobrj plech vterque
panczers oboyczek schynky
Kon Vrony sredny pleszyek
oboy Kon Vrony maly strz-
elczy panczers oboyczek ca-
GórsJaz 282-3 k.143r ^{paly}n

Valach

-----25b

Cracowsky Kon Valach row-
ny kopynyczy podpacholacz-
em Kon Bruna sredny ko-
pynyczy dobrj sbroya spel-
na Kon plesznyvy sred-
ny dobrj strzelczy pleszy-
ek pan oboy kap Kon Gnya-
dy przedny strzelczy pan-
czers oboy lepka Kon pl-
esznywy sredny strzel pan
Zabawsky Kon Gnyady sz-
edny kopynyczy dobrj pod-
pacholaczem Item podsza-
myem kon Gnyady sredny
dobrj sbroya spelna pan o-
boy Kon Vylczek strel
przedny pan oboy-----

-----38a
 Koyn Szywy nyerzezany pod
 samem po raczkv Koyn hnye-
 dy pod pacholkem valach po
 raczkv Koyn szywy Valach
 pod pacholkem po raczkv /k.
 35r/ Cristov teszlick Cons-
 criptio eiusdem feria sexta
 ante dominicam Iudica in il-
 la silaba Am bro zi fe sty
 Cracovie Anno 1500 Valach
 Byeli pod samem po tatarskv
 Valach plesznyvy pod pachol-
 lkem po tatarskv Valach
 Gnyadi pod pacholkem po ta-
 tarskv Valach vylczati pod
 pacholkem ~~nyem~~ potarskv etc

Valach

Koyn Szywy nyerzezany pod
 samem po raczkv Koyn hnye-
 dy pod pacholkem valach po
 raczkv Koyn szywy Valach
 pod pacholkem po raczkv /k.
 35r/ Cristov teszlick Cons-
 criptio eiusdem feria sexta
 ante dominicam Iudica in il-
 la silaba Am bro zi fe sty
 Cracovie Anno 1500 Valach
 Byeli pod samem po tatarskv
 Valach plesznyvy pod pachol-
 lkem po tatarskv Valach
 Gnyadi pod pacholkem po ta-
 tarskv Valach vylczati pod
 pacholkemnyem potarskv etc

-----26a

Trubacz Konyk Gnyady ly-
schogaby Vrony rowny ob-
oy Strushek Kon Vrony
srzedny podpacho kopynyczy

Podschamy kon Gnyady kopyx
srzedny sbroya spelna prze-
sz panczerza Kon przedny
szyvy strzel pan oboy lep

Kon Czyszavy strzel srzed-
ny dobrj pan oboy lepka

Kon Vylczathy srzedny ple-
ch vterque oboy kap Kon

plesznywy strzel srzedny
grubye kolanye pan oboy

lep /k.146v/ Jarub Prusch

Valach vrony rowny pan o-
boy Maczyeyek cum Grzybo-
wsky

GórsJaz 284 k.146r-v

Walach

-----26b

Kon sgnadaplyesznywy szred-
ny pleszyek oboy ~~XX~~ Vala-
ch Gnyady szredny pan oboy

Bruna szredny strzel dob-
rj pleszyek czyrny lep

Vylczek szredny dobrj pan

oboy In Skavyna *ipsius*

mortuus est Eqws Brukar-

th Kon Vrony rowny pan o-

boy pleszyek Flowy liszyn-

ka szredny pleszyek oboy

Srzydzaplesznyvy szredny

dobrj pan oboy lep /s.285/

Ryczowsky Valaszyek Vrony

maly pan oboy [17.4].

Martinus Zyszka Kon Glyn-

ka rowny pleschyek oboy

GórsJaz 284-5

k.146v

Walach

-----38a
Koyń Szywy nyerzezany pod
samem po raczkv Koyń hnye-
dy pod pacholkem valach po
raczkv Koyń szywy Valach
pod pacholkem po raczkv /k.
35r/ Cristov teszlick Cons-
criptio eiusdem feria sexta
ante dominicam Iudica in il-
la silaba Am bro zi fe sty
Cracovie Anno 1500 Valach
Byeli pod samem po tatarskv
Valach plesznyvy pod pachol-
lkem po tatarskv Valach
Gnyadi pod pacholkem po ta-
tarskv Valach vylczati pod
pacholkemnyem potarskv etc

Koyn Szywy nyerzezany pod
 samem po raczkv Koyn hnye-
 dy pod pacholkem valach po
 raczkv Koyn szywy Valach
 pod pacholkem po raczkv /k.
 35r/ Cristov teszlick Cons-
 criptio eiusdem feria sexta
 ante dominicam Iudica in il-
 la silaba Am bro zi fe sty
 Cracovie Anno 1500 Valach
 Byeli pod samem po tatarskv
 Valach plesznyvy pod pachol-
 lkem po tatarskv Valach
 Gnyadi pod pacholkem po ta-
 tarskv Valach vylczati pod
 pacholkemnyem potarskv etc

-----38a

Koyn Szywy nyerzezany pod
samem*po raczkv Koyn hnye-
dy pod pacholkem valach po
raczkv Koyn szywy Valach
pod pacholkem po raczkv /k.
35r/ Cristov teszlick Cons-
criptio eiusdem feria sexta
ante dominicam Iudica in il-
la silaba Am bro zi fe sty
Cracovie Anno 1500 Valach
Byeli pod samem po tatarskv
Valach plesznyvy pod pachol-
lkem po tatarskv Valach
Gnyadi pod pacholkem po ta-
tarskv Valach vylczati pod
pacholkemmyem potarskv etc

GórsJaz 286

k.13r.35r

Valach

-----38a
Koyń Szywy nyerzezany pod
samem po raczkv Koyń hnye-
dy pod pacholkem valach po
raczkv Koyń szywy Valach
pod pacholkem po raczkv /k.
35r/ Cristov teszlick Cons-
criptio eiusdem feria sexta
ante dominicam Iudica in il-
la silaba Am bro zi fe sty
Cracovie Anno 1500 Valach
Byeli pod samem po tatarskv
Valach plesznyvy pod pachol-
lkem po tatarskv Valach
Gnyadi pod pacholkem po ta-
tarskv Valach vylczati pod
pacholkemnyem potarskv etc.

-----37d

Kon mysschati pod pachol-
kem ss z ss k /k.2v/ Kon
pleznyvy hynochodnyk pod
pacholkem ss z ss k /k.13r/
Leonard racz Miklussz ffi-
lius Conscriptio eiusdem
ipso die sancti Benedicti
in illa silaba Iuncta ma ri
a ge ni tri ce Cracovie An-
no 1500 Idem habet serui-
tium super quemlibet equum
per VIII florenum per qua-
tuor clecem scvtis Craco-
vie Anno 1500 sicut A Vala-
chi et mosquite Koyn Bye-
li valach pod pacholanczem
dobri po raczky-----

GóssJaz 286 k.2r-v.13r

Walach

Wałach

v. prop.

v
Moldauite ~~valachy~~

ca 1500 G1Gn 139

|

Watach

Wyley thwoy gnyew yusz na Tatarsy,
Turcki, Walachi y Pogany. Mac. Dod. 138.

XV ex.

Walach

Unus walachus Jurgiaschowi

1485 ^{Pav.)} ~~Jan~~ II 63

Walach-

Vladislaus II... Iwoni et Bozskoni Walachis
villam ... donat.

(1387) XVI p. pt. Matr. IV 3 Suppl. nr 328

id. (1397)

ib.

nr 383

Halach

Item Halach III gr. dedit

1385 Accas. 165

Halach

Niclos Walach habet ius

1412 Lib iur nr 2294

Walach

Nicolaus Walach

1414 AJP Pr. X 431

Halach

Peter Halach

1408 Croc Art. nr 171

Wadach

Famulo Johannis Valech

1422 A.K.H. xī419

Walach

Cum domina Elizabeth consorte Jo-
hannis dicti Walach

1425 AKGr. VII^{II} a₂ ~~1045~~ 165

Walach

Georgius, ..., misit liberum et expiavit Cris-
tinum... de culpa, quam sibi impinxe-
rat, quod Petrum Walach interemisit

1451 Przem. nr 881

Walach

Vladislaus II... - Vancze Valacho... villam
... donat.

(1431) XVI p. pt. Matr. IV 3 Suppl. nr 660

Walach

Semovitus IV ... in villa Ruda Valachos
locare admittit.

(1424) XVI p. ps. Matr. IV 3 suppl. no 579

Walach

litteras... ad petitionem..., fratrum
germanorum Valachorum, advenantem
de Hungaria, confirmat.

(1444) xvi p. pr. Matr. IV 3 Suppl. nr 802

wałaski   woiński
Wałaszski   W W

Antoni wojewoda wałaschskiego

1420 | MMAe. XV. 553

~~Mon med Aevi hist t xv
Piek Rach DW Jag r/420 str 553.~~

304

Wataſki

v. Waſilek

g. Wawrzek

pro quo coloris Gnyadi Vala-
schek 1463 AGZ. XIII, 415
~~1463~~

~~*ipsum ex eum Gnyadi*~~

sim. 1465 ib. 468

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zap. sądów przem i przeworsk

R 1463

str 415

468

-----14c

Item Cysawy strzelczy row-
ny panczerz oboyczek lepka
czysta Item walasek misz-
athy dwie nodze byale, strze-
lczy maly panczerz oboycz-
ek capalin czarny Item
walaszek Gnyady maly strze-
lczy panczerz oboyczek lep-
ka czyrna Item Gnyady wa-
laszek maly panczerz oboy-
czek lepka ma polepszycz
na myesczw Item Gnyady
podpolaly strzelczy strzed-
ny panczerz oboyczek lepka
Stanislaw Kyelbowsky Item
Gnyady podpolaly kopynyczy
strzedny marthwa kosthka
na zadnye nodze

GórsJaz 272

k.80v

Walasek

1471

Wataszek

walasek miszathy

1471 Göts Jaz 272.

-----14c

Item Cysawy strzelczy row-
ny panczerz oboyczek lepka
czysta Item walasek misz-
athy dwie nodze byale strze-
lczy maly panczerz oboycz-
ek capalin czarny Item
walaszek Gnyady maly strze-
lczy panczerz oboyczek lep-
ka czyrna Item Gnyady wa-
laszek maly panczerz oboy-
czek lepka ma polepszycz
na myesczv Item Gnyady
podpolaly strzelczy strzed-
ny panczerz oboyczek lepka
Stanislaw Kyelbowsky Item
Gnyady podpolaly kopynyczy
strzedny marthwa kosthka
na zadnye nodze

GórsJaz 272

k.80v

Kalaszek

1471

Item Cysawy strzelczy row-
 ny panczerz oboyczek lepka
 czysta Item walasek misz-
 athy dwe nodze byale strze-
 lczy maly panczerz oboycz-
 ek capalin czarny Item
 walaszek Gnyady maly strze-
 lczy panczerz oboyczek lep-
 ka czyrna Item Gnyady wa-
laszek maly panczerz oboy-
 czek lepka ma polepszycz
 na myesczv Item Gnyady
 podpolaly strzelczy strzed-
 ny panczerz oboyczek lepka
 Stanislaw Kyelbowsky Item
 Gnyady podpolaly kopynyczy
 strzedny marthwa kosthka
na zadnye nodze

Walaszek.

1471

-----26b
Kon sgnadaplyesznywy srzed-
ny pleszyek oboy ~~XX~~ Vala-
ch Gnyady srzedny pan oboy
Bruna srzedny strzel dob-
rj pleszyek czyrny lep
Vylczek srzedny dobrj pan
oboy In Skavyna ipsius
mortuus est Eqws Brukar-
th Kon Vrony rowny pan o-
boy plesyek Plowy liszyn-
ka srzedny pleszyek oboy
Srzydzaplesznyvy srzedny
dobrj pan oboy lep /s.285/
Ryczowsky Valaszyek Vrony
maly pan oboy [17. 4].
Martinus Zyszka Kon Glyn-
ka rowny pleschyek oboy
GórsJaz 284+5 k.146v

Walaszek

1471

Wataszek

Walaszek Urony

1471 Gots Jar 285.

-----26c
Ianek Carnynsky Kon Czys-
chawy srzedny pleszyek ob-
oy Iurga Crawth Kon ple-
sznywy rowny strzelczy ple-
szyek Item alter mortuus
bruna mediocris
in via Vaysz Hannusch
Valaschek plesznywy rowny
plech vterque Rydzy srze-
dny dobrj plech vterque
Czyszavy srzedny pan lep
Ruprecht Gnyady strel srz-
edny plech vterque Vrony
srzedny plech vterque oboy
Volf Gnyady byalonogy
przedny plech vterque oboy
Swab Vrony srzedny dobrj
plech vterque oboy

GórsJaz 285 k.147r

Wolawek

1471

Wataszek

valarek podbabny

1499 Sors jar 275.

-----15b

Kon vrony Smala lyszyna
podpacholkyem Strelczy ro-
wny Sbroya Strelcza Kon
Swyathlo gnyady yedno oky
pod pacholkyem Strzelczy
Sbroya Strelcza Kon czy--
szawy Smala lyszyna podpa-
cholkkym Strzelczy Sbro-
ya Strelcza Valach gnya-
dy podStrzelczem plech
predny zadny przelbycza
Valach vrony /s.275/ pod-
trubaczem maly Valach
plowy podtrubaczem maly
Valazek podbabny Valach
vrony pod trubaczem maly
/k.50v/ Piszarz-----

GórsJaz 274-5

k.50r-v

Wataszek

1488

-----19b

Valazek lyszowathy podsza-
mem Strelczy Sbroya Strel-
cza Valach byaly podpa-
cholatem Kon czyszawy St-
relczy plechy prelbycza ku-
sza Kon japlkobythy maly
Strelczy Sbroya Strelcza
Nicolai Sposznanya Kon
Sloyerzowathy Strelczy Sbr-
oya Strelcza Valach Szy-
wy byalogaby Strelczy Sbre-
ya Strelcza Kon Szywy ja-
plkibythy Strelczy Sbroya
Strelcza Iuszko Konyk
Szywy Strelczy maly Sbroya
Strelcza Hanus Kon bya-
ly Strelczy Sbroya Strelcza

GórsJaz 276

k.53v

1488

kp

Wojaszk

-----19d
Kon maly Szywy Strelczy pl-
echy kusza Kon Sgnyada
plesznywy Strelczy Sbroya
Strelcza Valazek pod Str-
elczem panczerz lapka ku-
sza Radwankowszky Kon
vrony podszamem kopynyczy
dobry Kon vrony podpacho-
latem kopynyczy dobry Kon
vrony Strelczy dobry Kon
vrony Strelczy drugi Kon
Swrona plesznywy Strelczy
dobry Kon Szywy japlkoby-
thy Strelczy dobry Kon
Szywy Sbyala gaba Strelczy
Kon Szywy popyelycza Strel-
czy dobry-----

GórsJaz 277

k.54r

1488 - Rr

Katasek

Voczech pogorzelszky Kon
 zelaszno Szywy Strelczy
 dozbry Sbroya Strelcza /k.
 54v/ Kon Szelaszno Szywy
 podpacholatem napada malo
 na noga Kon byaly Strel-
 czy Sbroya Strelcza Ko-
 nyk czyszawy jnochodnyk
 Sbroya Strelcza Grabyo-
 nowszky Kon vrony pod-
 szamem strelczy Sbroya St-
 relcza Kon czyszawy Str-
 elczy maly podpacholatem
 Kon byaly maly Strelczy
 Sbroya Strelcza Valazek
 vylczasthy .podStrelczem
Sbroya Strelcza-----

Katarzyna

1488

Rp.

Kobil. Nicolaus de Camio-
ne fideiussit in septimana
post in Halicz ingres-
sum mfi. Stanislei de Chotecz Captivi. Halic. statuere
furem Michol cum octoginta ⁰ absque tribus ovibus.

Quod si ipsum Michol non statueret,
debet salvere triginta marcas pecunie
essencialis tanquam pro ~~valasina~~
valasina. 1459 AGZ. XII. 443

1) ~~memorilaco~~

(to coia
wopiska)

Archiwum bernardyńskie. T. XII.

Najd. zapiski sadów hal

R 1459 str 443

902

Wālatka et. Walatka.

Valdava

de clementis pice peditis colg. rrovera noza et
proclamacione Valdava 1426 ~~Steph.~~ VII³, N° 489.

Walka

Wafek ?

253. Czfo Jan vprzi|pca szaftal. vol. ten
ma yefcze walki

1391 Pozn m 253

Lelin I m 1055

Wafek (Wafek)

Wafek ma wafek wafek
Wafek wafek wafek

Kur: 'afis janna' af Wafki

walka
Walek ?

277 Czfo iagnefka zalovala²) nabogu-
flaua | obidlo. to geÿ pobrano wlo-
dzine walki

niejscowosc

1391 Pam m 277
Leluz I m 1011

Kno. 'czi jarnus'
- cze wAtki

Wathkarz

Barwyerz an Wathkarz. ~~follo 1277 Mph. v. 5.~~

ca 1470 Mandub 2
br. Kol

ad minores artes veniam, quae...
manu administrantur: agricolae, ...
lanarii squae et fullones

Tral. 6

Watkatz = fullo

Fullo valkatz, follatz albo barvirz, co barvy
ssukno. ex. XV R XXXIII 187.

manuscript, spec. conserved.

Watkarsing of Watkarsing

Valkarzewy
Warkamery

Valkarzewy = fullonis

1471

Nov Kal 183

sub ϕ

egredere...

V in via agri fullonis

Is 7,3

Watkmyl

l. (anonymus) rex

Institutionem psalteriae panni al. foliis et watkmyll, 1486

Met. I nr. 1824.

intra muros civitatis
Mansfeldensis per Joannem
in factum, apparet

Waltham

In quo volumus predicto tractatibus...
terram mensuram emolumentorum omnium
frugum, cuiuscunque sint generis, brassi et
de waltham, in quo perunt textorum
pinduntur et reformantur, terram denarium
denarius

1461 ch. de

XVI m 127

I

Watkyn (Wyn?)

de cuiusquidem molendini endumentis duos
memores et de)

Watkyn (in quo panni textorum tenduntur
et reformantur) 1464 MMAe. XVI, No 597

codicisane

~~n. 1464, no 597. 243~~

Vduos denarios provenientes pro uolis...
reservamus

MONUM medii aevi histor 10

Ulan Acta capit Gnezn

II

73

Walthamlyn ✓

(flores?)

Bucarius circa Walthamlyn 1 fr.

1495 Warsch. I 408.

a ductura lapidum v^o Walthamlyn a ✓
ib.

Ved licostetum 22 grossos

(Walthamühle) (zil pod hydruce fo: flores?)

(zil pod draer grossos?)

Wałkować(?)

Quocienscumque contingant nostros lanifices] seu
extraneos [stamina reparare vlg. phalkowacz
nostrique non presumant ad alia molendina pannum
ducere nisi ad nostra

(1385) (~~1442~~) BenLub 234

Wałkowanie (?)

(1)

Addimus... ■ molendinatori... molendinum nowm
equestre pro reparacione pannorum vlg. phalknyu

(1385) (~~1442~~) BenLub 234

—

A quolibet stamine debent dare molendinato-
ri medium grossum, item a labore ~~z~~ vlg. phalkowa-
wanye medium grossum

(1385) BenLub 234

Walm *

Referent in clipes lewarth et proclamatio ipso-
rum Walm 1420. A.K.H. III, 133.

*/Werdag Piekosindies Walm, Walmy.

~~Węborek~~

~~Widz~~: Wamborek 1493/4 Karsch. I 360
cf. Węborek

Wamme (?) [Enimiechie Wamme?]

David iudeus ... recognovit ..., quia
tenetur XXV marcas Prutenicales monete
levioris ponderis et $1\frac{1}{2}^c$ Wamme casto-
rimos

1434 Mon Jun. III 38

libri Sebastianus. Novis. apud. Ehrenkreutz
onow

Handros

colg. Comendator de Nessovia ligna et roborata,
vulgariter vanschosch, per fluvium Wisla
fluencia detinuit

1412-1413 Lit. II 338

Waneros

~~Nasale~~ Tunc idem Janus2 unam

Alrugem roborum dietam Szaczyk wlg. Wanszowu
1415; Cz. 54. ... ad ipsum Johannem.
amittet

Wancos

si non persoluerit (m. Petrus), tunc me-
dium szacik noborum dictorum
wancos predictus Petrus ad eandem
dominam perdet

1416 Gros 82

~~Robore Vancros~~

(2)

~~Strigom roborum dictam Straxylt Vancroski 1715;~~
Cris. 59. Robora dictam Vansosz 1416 Cris. 82.

Petrus non debet movere robora
sua dicta vansosz de silvis
eiusdem domine

Waukos = arbor

Datus est terminus...

✓ Pro arboribus alias wanszos, qualiter
deberet sentenciari pro octo speciebus

1418 AUG. VIII a ~~145~~ 145

* wansosy rosanejo

Wanexos = arbor

Pro octo capiciis vanzosy[?]rosanejo

1418 AK Gr. VIII a ~~1006~~ 145

Wantos
~~Wantos~~

○ Kłose drewo Seapan na my (!) zalowal, o to my sō on-
poddal na sginene... Kłori Prandota* wantoch (!)
pobral, o ten sō yemu Seapan poddal na sginene
1423 / Crs. 284.

(c.d.) ... ○ Kłori wantochs Seapan na
my zalowal, o ten my sō on pod-
dal na sginene
ib., fm ib.

Wancros

Stanislaus Lonsica citans Bar-
tholomeum de Rogimine owancrosz
et pro aliis causis

1424 Ksiaz II nr 528

Maneros Jan. obligavit se solvere

Quelcor centa roborum dicti maneros 1425

Ks. M. II nr. 1044

V boni valoris brakowanego

P in rippe Narew

Wancros

Jan... obligavit se circa rippam...
quatuor centa roborum dicta

wancrosz

1425 KsMar II w 810

sim. rb. nr 1074

Wanoros
Wanros
Ere

(Screpan nye rancit za Wanrosinera Junori
Dwitestu gorri za wanrosos 1427 Ki. M. W. 2929.
92

2144²₁

Wanschos

Olth ... tenetur xx centa wanschos of ~~Wanschos~~

~~Wanschos~~

1426 Mon Jun. x 141

-

Wansros = robora

Super roboribus, dictis wansros

1427 Mon Jur. v. 138

Quatuor struges roborum wansros

1427 ib. 139

Wanszros = robora

Nicolao...

Dimidium alterum szacheryk roborum, wan-
schos dictorum,

Mon. Tur. VI
1439 ~~Mar. Mar~~ 112

b. to V

Wancros = robora

Nulli alteri idem Johannes

√ Robora dicta wanschos vendere debe-

et

Mon Jun. vi
1430 ~~Mar~~ Mar 112

Wanschos

Hanus ... protestatus est ... super bona
Martini de Sandomiria, vulgariter super
wanschos

1431 Mon. Jur. III 24

mespr.

Wansros

Fideiussent... pro roboribus viden.
vanshos, pro clepsy, pro nyce

1449 ~~Wolff~~ vers. 2, 1174

Top Rp Wain

Wanzros

Stanisl. ... probavit testibus contra stepha-
num ... pro septuaginta asseribus wanzros^{*}, qua
robora habet sibi solvere

1431 ~~Wolff Louis~~ 1, 152^v

Zop Ry Louis

Wancas (4)

Recognovit...

~~recognovit~~
pue

√ Flamus ^{Rymet} ... tenetur Mathie ^(...) 1/2 millenarium
... bonorum roborum et electorum ....
et si non daret, predictus Rymet pre=
dicta vulgariter *wenson, quod absit,
extunc ... obligavit se dare et pagare
predicto Mathie ... pecuniam talem...

1434 Mon Jun. III 41

Wanoxos (?)

(s. Mathias)

~~Mathias~~ vendidit / predicto Nicolas ...
vnum millenarium roborum, vulgariter
zacherik [†] wanschok

1436 Mon Iur. III 53

Wanbrax

Andreas... tenetur domino Nicolas pre=
dicto.... unam sexagenam laterum gros=
sorum, insuper xx et duo centa roborum
dictorum venschos

1441 Mon Jul. iii 87

Waincross

Takom ya Stanislawem umov
nye uwrinil, abich myal pokopye
za kalsde sbo wagnerosin zaplaciya
ydi bich ye ruschyl.

1446 A k Pr. VIII 49.
9

fin. 16.

Wancros

Item de bonis, que navigantur,
a centum wancrosch, klapholz,
worrimen... mercator... oleum grossos
solvet

(1486) ~~MMIIII~~ MMIIII⁻ xiv 937
-

Wanieroz

Relatione certae strugis lignorum d. Wanieroz 1896 Matr. nr. 562.

Wancros

7

re Cur 284

Oktori * vansachs Japan na
Prandotha zatowal, o ten so yemu
poddal na smene (?)

1423 AkPr VIII a 46

zginieni?

Waneros

Wg lros 284

(2)

Octori wansochs Sæfran na my
zabowal, ofen my sđ on poddal
na sgmene (sic).

1423. A K Pr. VII. 46.
2)

Wanda cf. Węda

v. Moszyński, O sposobach badania kultury
materialnej Prasłowian

Handwicz (Kędwicz?)

Handwycrowye duos frices,
qui t_utte vocantur contra
se transversaliter versos,
unum in campo albo, alterum
in rubeo, defet.

dr $\frac{1}{2}$ XV ~~2 Aug.~~ Olen. 26.

Duklejn

RTHX

Wanna

2 d) Wanna, erber v^el. vanna
1 k) Wanna, vanna

C₀ 1500 Era. ~~Flow~~ 117

Wanders of Wanderer

~~Star~~
Vantuch

pro...

V duo sacci et vantuch 1386 Steph. VIII, No 4099

(s. 186) ~~⊕~~

STAR. PR, POLS pomn, T8

Ulan. Libri iud crac r ~~1386~~ No 4099

Wartuch

Getrus dictus Wartuch

1384 Mil. 380

Man'oros. cf. Wanexos

Man'oros of Waneros

Manuscripts of Wancroo

Wantuch of Wantuch

Wapanrok of Wapanrok

Waparruk
(Wapenrok) 'subuia do stov'

Wapanrok de purpura rubea argento firtum | 1464
Lapp. II. N° 3752. —

'Waffenrock'

Wapienierny - furnorum

Wydzial Melchias. Wyższ wapienierny Rz. Mel. 3, 11.

Ale polowiczki wlyce

turrim furnorum

Żelie. Tobolska: wieżi wapienierny

Wapiennica

Cimetibula wapiennicza

ca 1420 Wok Tryd nr 461

$V(n)^2$

Łe Śran, 50 φ

Wapiennik - caementarius

Ony daly ze wżemy pżelnykom a wapyennykom BZ II par. 34, 11.

V (sc. pienigdre)

caementarius

8508

Wapienny

szachta wapienna 'cementifodina'

cementum, wapno, inde)

✓ cementifodina, fouca, ubi cementum
foditur, ~~sz~~ schachta wapienna

c. 1506 Erz. Stau 117

Hapienny ^{do spr. us. Havelu +}

Esque od viam, que dicitur

Via Hapenna, que
currit od hereditatum Mistowine

1428 Arch Jer Crac CCCXII 363,3

1428.

(Jer Crac 3.12)

Del II. 363,3.

Wapno

Jako prawye panu Spithcowi)

Woyewodze nye obzawral yem nye ^{doce} ^{wyhy} dwa woyewodze dwa woyewodze
dwa pycora wapna przed 1400 ^{lata} III, 192.

SKZ

V (sup. ⁵lec 'palić')

Wapno - ~~caementum~~ calx

A masz sakez wyele rzemyprzlnykom gysz lamyq
kamyon, wapno zyg (caementarios) / R2 I par. 22, 15.
~~Vibyerresz wyeleke kamyonye y spozisz ze wapnem~~
~~ib. Deut. 27, 2.~~

8504

Wapno

ot*kochenye wapna 10 gr. de magno
formace. 1494 Warsch. I: 384.

Form

(Kalk)
pod tochenie: "pnevoicenie (z uvezca na uvezca)"
- jaky, rzhivot!

Wapno - caementum

Myely sz cegli myasto kamienya a klyy myasto wapna
BR Gen. 11, 3.

bitumen pro caemento

8595

Wapno

Wibyeresz wielkie kamienie
a spogisz je wapnem

32 Dec 27, 2

Sim. nb. 27, 4

calie

Wapno

Wapnem = calce

ca 1470,

~~1470. 1500~~

Mound 52

rem. Kot.

~~XV 114~~

~~Deut. XXVII~~

Deut 27, 2

Wapno

Tulerunt Iudei lapides, vt iacerent in
Ihum et Ihus abscondit se et exiuit de
templo. Lapidēs, que sunt aceruus sine
cemento (na marg. vapnem) corda sunt
sine concordie glutin^o

Serm 416v

Wapno = cementum.
Lopides, que sunt aceruus)

vaporem

(sine cemento
concordie)

corde sunt sine
glutino

ca 1461-67. Derm. 416. v.

~~1424/108 Mns. 416 v.~~

Sermones r. 1461-67

559

Kapit. Krak. № 4424/108 Mns. karta

Wapno

V^o m. eulenciae

Sancti, qui fundauerunt ecclesiam, turbulaciones sustinuebant in carne, formiditatem in mente, [in cuius ^{V^o} fundamenti cemento martires vsi sunt sanguine pro liquore]

(na marg.) na wapno te(dalej ucięte, w nast. wierszu:) go (chyba z innego wyrazu) fundament<u>maczenniczi da[...](ucięte, potem nieczytelne) sva *czóło (dalej obcięte i nieczytelne)
(na tej str.wapno raz)

Serm 416r

V lep. ciota

Wapno = fundamentum
In cuius (sc. eulerae) fundamenti cemento
martires ubi sunt
(na wapno tego fundamentu)
(~~in fundamentum~~)

ca 1461-17. Sermon. 416. r.

~~1424~~ ~~Mns. R. 416r.~~
~~108~~

macennia de (wali?) wa cróló (leg)

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

cieta), sanguine pro liquore

Wapno

O, quam felix artifex est caritas, que
creatori suo edificat decentem domum non
ex cimento, wapno, latere, lapide[“]
aut argente XV p.post. GlDom 64

Wapno

vapno 2 † cementum

n. 67.

1472 f. Root.

Wapno 'cementum'

cementum, wapno

ca. 1500 En. ~~Stow~~ 117

Hapmo = palx

Palx - hapmo
Hapmo XV Profit. IV 1574.
P. post.

Wapno

Wapno = * letamus / $\frac{1}{2}$ xv / R. xxiii, 270

med.

k. 13 r

gl. pollicis i loc.

V. na more, siebo cyfeline, py wersen:

In portam rigidos ^{pedes} calces extendit (more
o niebonum)

Osses 621 let.

War

Гато оны мөнү раныл од тыебыс,

Гато сүү о кутныс парс Харем

1499 | MMAe XVIII, ~~229~~ 622

Waw

÷ V^o Post sex annos debet...

W stanielo... per sexape-

et etiam per tenam ^{nam} solvere de censu
Veruitia al. Wawu

1499 Stapp. IX, Nr 1257

~~244~~

STAR. Prawa pols. pomn, T 9

Piekos. Akta sadu lenś.

w gród. Goleskim r: ~~1499 Nr 1257~~

- War of Pivovar

Wazakowy v. Wazunkowy

Warcaba

constituit in procuratorem nobilem Johannem
Warcaba iuvenem ad omnia sua negotia
faciendum

1451 Item nr 898

Warcabnica

Alea warcabnicza, scacina

sa[s]chownicza

ca 1420 Wok Tryd nr 388

Warcabnica 'alea'

alea est Tabula lusoria, ~~syn Bretispyl,~~
var. abnyca.

c. 1500 Err. ~~Sto~~ 117

Warcaby

Utrum ludus alee sit peccatum mortale,
alea warczaby ~~ca 1500~~ GlWp 20

Ar ex.

EM

Warcaby Quare tu fuisti damnatus?
Inquit:

Quia fui delectatus in ludendo tesseres, cartas, et non habui pro peccato

Warcaby 1500 R. XLVII, 344. (mihi)

k. 1119

Warchol - probrum

Et quid sis probrum, alias warchol,
1488 ~~atque~~ Leop. I Nr. 2256.

At Leop

demon, calumpniator, ... vedas vel
dyabolium

Warchol u. prop.

mob.

inter. Petrum Warchol de Rzysskova vyesch
... ab una.

(parte)

1500 Wolff Zap. 172

Loy Mor

Warchol

n. prop.

fideiussores Warchol et Janak

1395 Lib Jur nr 380

Warchot

Jacussi alias Warcholonis

1406 Univ. I 73

Warczeć

~~precite~~ Sicut canis dum habet
pinguem costam et viscerum repelle
re ab ea, statim warczeć; ~~id. xv; R. xxiv; G. l.~~

~~Jag. m. 1619. Mar. 2 Grodz. K. 114~~

~~Pr. Kas. 87v. I 88 26~~

~~Je Korz B II 88~~

~~Rozpr. 24 str. 63 pocz. w. XV 310~~

WARCZEC

Precise sicut canis, dum habet pinguem costam
et vis eum repellere ab es, statim, warczci,

4

7/a

XV in. GIKazB II 88

Warerei

(ut contra contrantes comes,
qui adversum me rabido
ore deserviunt, ... oratio-
num vestrarum clypeos

Warerei = deserviunt

opponitis [Reg
prol.]

~~Warerei~~

~~1471 MPKJ. V. 95~~

ca 1470 Membr. 63

hu. Kol

Wardęga

Drogó, wczimil serdze gnewu we-
mu y nye odpuscil od smerci duszom
fich, a wardógó fich we smerci
szózil

Fl 77,55

Put: wardęgy
iumenta eorum

Wardępa

I błogosławił gynn. y narodęgluz
gys ne wmnęszyl

Fl 106, 38.

Am. Pw

inimicus eorum non minorabit.

Wardęga - pecus
wiesz, pąge moy, yze

Mam wardęgę mlodę (parvulos habeam teneros)
BZ Gen. 33, 13. ~~Bitła willa dyna... cherpek
opatrycz stwō wardęgę (ut videret mulieres
regionis) / v. 34, 1.~~ I pisan

parvulos habeam teneros et oves et bo-
ves fetas mecum

8506

↳ to uwyższo w BZ: wardęga mloda

Wardęga

Potem bila Wisła Dyno... do której
opatrzyca św. wardęga

B2 Gen 39, 1

ut violeret mulieres regionis illius

SU: bl.

Wardęga-

Dayōca szyano wardęgam.

a zylec sluszbye lyudzke

Put 103, 15

producers faenum iumentis

fl: skotu

Wardęga - jumenta² - suwaj 19. 'bydla'

Natyczona będzie xymya,

Odwołuje się do Wardęgam

(jumentu) Pub. 103, 15.

wardęgy zich weszmnyerocy z wydział

Pub. ~~103~~ 77, 55

wardęgy zich nycwmnyerocy zyl. 106, 28

~~Pub~~

~~103.15.~~

* Fl. s. kotu

Wardęga = jumenta coll.

~~Wardęga giel we smerzi (!) sędził Fl. 77, 55 (jumenta
eorum in morte conclusi). Wardęga giel na
winnicy Fl. 106, 38~~

względo, jętky = Fl. 146 coll., a = l. mic, to bywa
= pl., ale do rozstrzygnięcia trzeba by mieć
cały materiał z obu parterami

77, 53 skł. Fl. Out.

148, 10 skł. sp. Fl. Out
srebrni skł.

Wardzski Honorabilis Johannes... debet
docere iure suo super preporium
knethonem, quia epus eum,

~~[Knethon]~~ suscepit casas wardasskye

alias chyrze 1452 Tymb^{hol.}~~...~~.65

Tarozm

Wardęstwo

Luetho Mathias... sciebat in
wardansztwo opud obwinam ...
et eis solvebat et laborabat, sicut
alter wardoghen in chine

1425 Tym Wol 64

Wardęstwo

Wardystwo = casa

(no. kmetwo)

[Kmetwo] residebat in casa allas na

wardanstwe 1473 Tym^{Wol.}~~Wol.~~ 65 .

Gerst

Wardęzi^{eh}~~zn~~

Omnēs et singuli agricultores... decimam
manipularem... solvere... tenentur et
sunt astricti, exceptis et exclusis hortulanis
al. oprodniki et *wardaszny

1424 JurMas I 118

= ~~AKH~~ VI

Wardżen = kmetb.

Pro kmethone wlgariter za wardassnya

Czerok ~~14397473~~ Tym ^{Wol.} ~~Wol.~~ . 65

Vardzien

Duos ortulanos, vulgariter vardzy

Grójec 1442 Tym ^{Hol.} ~~Kuise~~. 65

skót?

Wardazi^{eh}~~ya~~

Omnes et singuli agricultores... decimam
manipularem... solvere... tenentur et
sunt astricti, exceptis et exclusis hortulanis
al. oprodniki et *wardaszny

1424 InvMas I 118

= ~~AKH~~ VI

Wardgicū

Luetho Mathias ... sedebat in
wardanrtho... et laborabat, sicut
alter wardgicū in die

1425 Tyu Hol 68

Woredō

Wardzieni = hortulanus Debet in pueris
sexagenis... Nicolaus... canonicus... in medium al-
terum manus... et ad

In ortulanos alias vardzenye ... dedit
intromissio-
nem

^{Georg}
Zakharov 1446 Tym Proc. 222

Wardzien = colonus

1424-69

Lum colono alias wardasongem

Warka 1446 TymProc. 319

Wardzien = hortulanus

~~In ortulanos alias wardzienye~~ } 103 Tym Proc
Gerst 1446 ^{Wol.} Tym ~~Proc.~~ 64 } - 222

Duos ortulanos alias wardzienye

Gerst 1447 ibid. Tym Wol 64
—

Wardzien' - hortulanus

st para swego

Uyna za wardaninya (khorikole wardanzen wstanye)
nyeweras, pyanernaarcege groschi ma daer panu.
Swemu Jul. 94.

Agnicola

H 288

Wardżeni = kmetho

Lupkowski debet iure deducere... pro. Alberto
kmethone, alias wardżssnya

Czerst 1451 Tym Jad. 140

Wardzien

Lat (ae. Stephanus) intransmissionem

✓ In kmethonem alias wardarnye

Tarceyn 1452 TynProc. 293

-

Wardzien = homo

Nobilis Vigandus... debet iure suo docere

✓ Super duobus hominibus alias odore

x wardanszyn

1455 Tym^{Wol.}~~Wol.~~. 66
Gerst

dyfny = wardzienin

Wardzien

Pro Schipka fabro^{*} vardanskem

Mariza wa 1457 Jym ^{Wol.} ~~1457~~. 65

Wardzeń = kortulanus

Vardas³⁾cheny, Stanislaus Striszek ortula-
mus Gzerst 1469 Tym^{Wol.}~~...~~. 64
—

wardzieh?

excluis hortulanis alias ogrodniki et wardaszmy
qui... ecclesie decimare non tenentur 1424 ARH. VI, 163

v. 1424 Acta capituli p[ro]curis Mebig

Arch. Kom. hist. 6. 163.

wp. Jur. Mos

Mlawski

[Łódź, unow. listia z kalendarzem ogólnym]
o diec. p[ro]kuris

Wardzien

(ad Albertum)

quia

Wencelko Mathias, qui exil... sedebat in Wardanittwo
apud dnem Powalina, et jus solvebat et laborabat
sicut aller wardarren in chierep 1429 Cars. 314.

Ho
~~to~~ Tyn Hol 63? fol!

Wardziński
incola

Laureus debet... gazas bonas reformare,
unam super medio mano a! Wardziński
4424 K. A. II nr. 608.

Wardęzŷyn

(to jest wardęzieni)

Statuimus, quod quilibet agricola, qui
dicitur vlp. * wardęzŷyn, a suo domino
surgens non debito tempore, quindecim
annos grossos domino suo solvere te-
netur

(1421) XV

~~Thurmas I 108~~

= St PPT I 288

Statut. ziemowate IV w_g kod. Gier IV = XV

^{l. wargi}
Wargi & labia

Zawieszono przeto obrzez na noszcie twoj, a wprido-
na wargy twoje Psz IV Reg. 19, 28. ~~Uderzenie gę łaskę~~
~~wargę ex labris cartilaginosa. Jer 9, 13.~~

in labris tuis

5597

Werge

Au bōdre iōt sydlēu swich ocut
na myō, wgyō dnoōw a uole w'iz
gy lashō, wawp mich

B2 Julith 8, 13

percuties eum ex labii caritatis meae

Warga

Dracoprymy vargamy = rabidis labris / 1406 / R. XXII, 24.

k. 299

Rabies dira Phamiscos toxicat^{ing} at
plunt rabidis, fl. furiosis dracoprymy,
flumnea probra labris, fl. labris
vargamy

warga, 35

Nye bylo vark a gyei gabu

~~di PK7. T. 182, 35~~

~~Djel. o d'vserci 35~~

De morte w. 35

Warga

Na tym drzewie grzeszne zwyżkano,
yfony za nogy, a drugie za wargy. (ex. XV)
Tab. 536.

Warga labrum'

id est

3 x) labrum & labium, cyn tetsx, varga.

1. X) labium Warga

c. 1500 En. ~~slow~~ 117

Warga : labium

O wargach Jezusowych [de la.
buis Jesu] Rom. 150.

Harga = labium

Hargi miał sil^u[i]e słodkie
słowa nie były ciężkie, ani miękkie,
ale były nadobne, rumiane [labia
dulciflua modicum tangebant, nec
erant lenia sed dulciter rubebant]
Roms. 157.

Warga

Wesita Marja Magdalena a Marta [12]
szpatnymi (szbadnymi) wargami i resztymi
Rokm. 735.

Warga

Labrum warga viszsa

ca 1420 WokTryd nr 352

Warpa

Ani ponneca bōdō # ymon gich
pres wargi moie

Fl 15, 4

Sim. Put

per labia

Warga

Trichò ne molwila usta moia
scutkow ludzkich, pne slova warg
trich ià iesm strzegi drog twardich

Fl 16, 5

sim. Put

propter verba labiorum

warpa

Woley iego warq me zdraadil
ies iego

Fl 20, 2
sm. Put

voluntate labiorum eius non frau-
dasti eum

Wargi

grodz ost gich, molwó warg gich,
y polapemy bódzue w piszmosci swey.

Fl 58, 13

Jan. 17

Sermoneum labiorum

Wargo

Odwroci ięzik twój ote ztego a
wargi twoje bichy me malwili bseri

Fl 33, 13

im. Put

labia tua me loquantur idolum

Warga

Wargi moie chwalicz ce

bódb

Fl 62,4

silu. Put

labia

Wona

Deselica se bôdô wazy moie

fl 70,25

du. Put

labia

Warga.

Od glossa redzaly wargy moye

~~##~~ 9m Hab 24

labia mea

(Hab 3, 16)

Warga

Wargami wesela chwalic

bφdó osta moia

Fl 62,6

sim. Put

labiis

Warga

Jesz wychodź z warg mojih,
ne vsinō wdmiszono

Fl 88,34

Am. 715

de labris

Warga

bel yhat pod Rodulcic, mca.
P. 'wynowic, wypracowic'

Jeban yest Mayreesz pre nye (n. yelow),
bo rozgowyly dued yego,

V y rozdzelil v wargach ~~swich~~ swo-
sich.

F l' 105, 33
Jim. Put

distinxat in lebis suis

Warga

W wargach mysz znowyl gesm

wszystky sody est troych

Fl 118, 13
sem. Pw

in labis

Warga = labium

W wargach mozgich wipowiedalem, wsrithi sphi
rst twogich. MW. 5a.

(in labiis meis pronuntiavi)

Psalm 118, 13

Warga

Zgładny, gęsiogłowy, wszelkimi

wargy białe

Plut 11, 3

labia

Fl: wsta biała

Warga

Prosznoscy molwili s0 kszedi
ku swemu bliznemu; wargi lscive
w sercu, y sercem molwili s0

Fl 11, 2

szm. Pw

labia dolosa. in corde

BP podobestwa moie na ustach a obliczu u sercu

Wonga

Ktorzi sò molwiti : Jòzik nara bò-
drem welbier, wargi nara od nas
sò,

Fl 11, 4

Sm. Put

labrè noshra a nobis sunt

Warga

Jad zmyony pod wargami . pich

Fl 13,5

sub labiis

Sim. Fl i Pnt 138,3

Pnt: pod wargy

Warga

Wargi - labia

Yad smycolay pod wargy (sub labiis) gych / Pub. 13, 5.

Wargy

Ziawil iesnu sprawedlnoscy twoj
w koscele wielkiem, owa wargy mo-
gich ne zapowiem

Fl 38, 12

ecce labia mea non prohibeo
Int: wargy moye

Warga

Rozlana jest miłosa w wargach

trogiach

#L 44, 3

sem. Tm

in labiis

Wargi

Owa molnica bódóó. w swich vszech
a mecz w wargach pich

Fl 58,8

sum. Put

in labis

Warga

Oszyła warp gycs poknige se

Fl 138, 10

dim. Pur

labor labiorum istorum operiet eos

Wargi

Polosę, gospodnie, straszę wstom
mogym z dnym okolo stojące
wargam mogym

Fl. 140, 3

Jan. 9m

pone... ostium circumstantiae labiis
meis

Warga = labium

Полозья, ... Створы рожавые =
рыя Warga au uogiu [ostium
circumstantiae labis meis]. M. W. 17 a.

Palae 140, 3

Warga

Owa synowye ~~mai~~ israhelscy

nycy uposluchio' nuncye ..., yszesm

nyebnerezanic wark

kos!

BZ ex 6, 12

dm. 16. 6. 30

incircumcissus sm lobis

Warga

Gospodine, wargi moie otworz
a usta moia ziało, chwałę twój

Fl 50,16

Sim. Pnt

labia mea aperies

Warga

Panie,

Wrogi moje strasz; a usta moja
banda przepowiada chwałę twoją.

M.W. 106 b.

Psol 50, 17

Warga = labium

Jane, varghy moze roztworz, otworz
a usta moja kwawis, przepowiedz ja-
lo thwoy. ~~Mat. 23. 34.~~ Kart. Kridr.

Warga

Tu powyada, yze Xp's wargy
nosne otwara, aby chom slawę
ymyemya yego wrem wyernym.
zycanyly

Put 70 arg.

Warga

corruptum pro waga:

lgane synowe ludzcy
w wargach

Int 61, 9

in stateris

Fl: w wargach

Warga 'labium'

2. labia, vargy

c. 1500 Em. ~~Stow~~ 117

Warga = labium

(2)

Pro labia - po wargy. ex. xv Lab. 536.

Charga

Nyozogno wangly moje
chivalo

Fl 118, 171
Sim. Put

labia

Warga
wargi

A jako przywiedzion do Pilata tako sromotnie, Pilat użrawszy ji tako zbitego, snędzonego a ono jego święte oblicze zsiniało, oczy i wargi opuchły, wszytek ubit jako trędowaty, aże przed wielką młdością (!) niemógł nanogach stać, począł sobie myślić: Rozm. 835.

Warga = labia

~~Zbaw duma moja od wargy byczek J. 119, 2 (a labrii).~~

~~Wargi narze od nas sę J. 11, 4. Gospodze, wargi wore~~

~~obozu J. 80, 16. Warg magich ne zapowam J. 39, 12.~~

~~Polowe, gospodne ... drzewy okolo słoybere wargam~~

~~magym J. 140, 3. Jaz emgony pod wargami zick~~

~~J. 13, 8. Prostaniest milostek w wargach twozick~~

~~J. 44, 3.~~

58,8

~~13,5~~	~~15,4~~	~~105,33~~
~~11,2.4.5~~	~~16,5~~	~~140,3~~
~~33,18~~	~~20,2~~	~~39,12~~
~~62,4.6~~	~~58,12.8~~	~~50,16~~
~~20,25~~	~~139,10.8~~	~~12,33~~
~~118,171.13~~	~~88,34~~	~~44,3~~
Stab 24	~~118,2~~	~~61,3~~

Wargal = emptor

Stanisl. ... pro septuaginta asseribus wauszo-
sxφ ... habet sibi solvere ... sicut emptores
w. r warghale ... inveniant

1431 ~~Wolff~~ Lowz. 1,152^v
2op Rp Louis

cf. Warhel

(sr. wip. niem. verker = spedytor (solid)?)

Wargal ?

Warhelz (por. wargal)

Fideiusserunt ... pro roboribus viden. vauchos,
pro cheky, pro pyce, pro provido Stanislas
Nyoka, institore et varhela, cive vorsch.

1449 ~~Wolf~~ Mars. 2, 1174

2sp 2p Wavor

Wargchatter.² «pucwink,
pucwink tucwink?»

(or. wy. nian. verker^c spedytor (zoli)².)

~~Wargelt~~ Wargelt
Wargelt

Vargelth. - emenda ~~idem~~
in. XV, fol. XXVII, str. 267

ARCHIV TOM 27 str.267 *Pier XV*

53

Wargylth

Wargeto

~~h~~

si... uituperauerint hominibus
uel... Nicolai, extunc...

penam X eideu Nicolao Rogalecz, incurreat
et kuelhoni uel kuelhonibus Wargylth

~~Pro uolueribus~~ 1420 Stapp. VII³, No 1276

STAR. PRAW (POLS, pomn. T 7

Ulan Inscriptiones clenodiales

ex libris sua Crac. rok 1420 No 1276

~~325~~

Wargelt

diffamatio v. Wargelt

1425 Arch. Jer. Crchov III 7,5

25.

Cr. III. 7. 5.

Wargjelt
fide iussor... emendom dare de
bet. videlicet xviii talenta ..
mediom emendom ix talenta

-----121a

A jako ten ozalowany praw
ma bycz gdy by myenyl albo
by rzekl

/29/ szwą nyewynnosc /30/
albo czo o tho gest zapra-
wo /1/ (Raczyly kto kogo ,
/2/ czo gy ozalowa /3/ no o
glowa a /4/ bo o czyaszkye
rany a /5/ nye postawyly
go ku /6/ prawu, tedy ten
poran /7/ cznyk ma zayn za-
pla /8/ czycz wargelth tho
szą /9/ o glową

osszmyńasczye funthow a
woythowy wyną osszm szela-
gow pyenadzy

OrtOssol 70, ~~F~~, w. 29-30 -

70, 2, w. 1-9

(c.d.)

-----121b

tedy ten porancznyk ma
zayn zaplaczycz wargelth
tho sza o glowa

osszmynczye /10/ funth-
ow a woythowy /11/ wynu

osszm szelagow /12/ pye-
nadzy [ale o rany /13/ acz

o czyaszkye porankz/14/n-
yk ma zaplaczycz po/15/

lowyca wargeltho to /16/
gest dzyewyacz funthow]

/17/ a woythowy szyedm

/18/ szelagow wyny amye

/19/nyly ktho szwa nyewy

/20/nnoszcz ten moze szam

/21/ odcz szwa ranka

OrtOssol 70,2,w.9-21

Wargelth

Wargelt, wargelt - Wotrgeld

Rokomye

✓ Ma szam ~~zaplawyer~~ ^{*} wgarleth (s.), tho yesth o glowa
ostnna ^z wrye funtow (als o rany wrya_zskye w_zrokye ma
zaplawyer polowyer_e wgargyelthu, to yesth dyewyadze
funtow Ort. Mac. 93.

Wargell

Jan Welgi luit $\frac{1}{2}$ wargeld Katherine

1477 Crac. Art. nr 692

Wargeldt

Ten porancronyk ma. xayn xaplacrycz
wargelth

Ost. Kal. 305

~~$\frac{1}{2}$ XV Silber. cxi 305~~

Wargelot

Bylo by by... o layanye..., tedy... powodowy
prepadl trydresery skelagow wargyellho

Ord. Kat. 213

~~1/2 XV 1/2 ber. 0 XI 213~~

Warhelski

~~Wargielski~~

Dedi Stanislao Zolczynsky de omnibus
pecuniis warhelskye 400 fl. et d. dux
dedit specialiter 47 sexag. eidem Zolczin-
sky pro centum fl., quos d. episcopus S. S.
miserat 1481 SkarbMaz nr 576

— (1. 622)

fideiussor... emendatione dare de
Wargjeft
bet, videlicet xviii talenta ..
mediam emendationem ix talenta

-----121a

A jako ten ozalowany praw
ma bycz gdy by myenyl albo
by rzekl

/29/ szwą nyewynnosc /30/
albo czo o tho gest zapra-

wo /1/ (Raczyly kto kogo ,

/2/ czo gy ozalowa /3/ no o
glowa a /4/ bo o czyaszkye

rany a /5/ nye postawily
go ku /6/ prawu, tedy ten

poran /7/ cznyk ma zayn za-

pla /8/ czycz wargelth, tho

szą /9/ o glową

osszmyńasczye funthow a

woythowy wyną osszm szela-
gow pyenadzy

OrtOssol ~~70,1~~, w. 29-30 -

70,2, w. 1-9

(c.d.)

-----121b

tedy ten porancznyk ma
zayn zaplaczycz wargelth
tho sza o glową

osszmyńasczye /10/ funth-
ow a woythowy /11/ wyną

osszm szelagow /12/ pye-
nadzy [ale o rany /13/ acz

o czyaszkye porankz/14/n-
yk ma zaplaczycz po/15/

lowyczą wargeltho to /16/
gest dzyewyącz funthow]

/17/ a woythowy szyedm

/18/ szelagow wyny amye

/19/nyly ktho szwą nyewy

/20/nnoszcz ten moze szam

/21/ odyecz szwą ranką

OrtOssol 70,2,w.9-21

Wargelth

Wark of Wark

Narkmistiz of. Werkmistiz

Warkmistrowo of. Barkmistrowo
Warkmistrowo

~~Werkmistrowo~~

ut Warkocz

Non traxit dominam Serpichnam per crines
diels warkocz 1398 *Waw.* IV, nr = 5674.

Warkocz

Trica varkocz

ca 1420 Wok Tryd nr 456

Warkocz

Warkocz trica

ca 1500 R XLVII 356

-

Warkocz

Fredrico Warkocz

1469 Lod Fil. II 101

Warkocz

Warkocz Erica

ca 1560 R XLVII 356

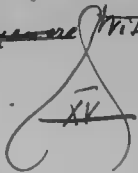
-

Warkocz

(do namyon) wysayance

Wlosi ^amyani... otuschi yako warkocz ~~gryzance~~ ~~Witt. Nr 2151.~~

[circinos ~~vent.~~ lantes]

H... ab humeris

XV med. Lent.

psionika etoalligora

Warkocznyk = N. Solamin Sulamara L

warkocznyk = solmago

1468 / Rod. n.

4595.

ROST. Symb.r, 1468.

4595

Warkocznik ^{psianka szlachetna}
Solanum dulcamara L.

Warkocznik amarodulce 1472 Post
nr 154

Warmulewy

J. Jasuba ranił... ne Varmulevč kavrnč

1406 / Piek. ~~Koš~~ 305.

Warna ~~se~~

de claudio Cauer prot. Varna

1444 Sept. VII° N° 796

STAR.PRAW (POLS, pomn, T 7

Ulan Inscriptiones clenodales

ex libris tua Crac. N° 1444 VII° 796.

193

Warna

de ctenodio canero et de proclamatione Warna

1427 Supp. III, No 524.

STAR.PRAW POLS, pomn, T. 7

Ulan Inscriptiones ctenodales

ex libris sua Crae. Rok 1427 № 524

~~124~~

Warna

De censuris racow et de proclamatione Warna 1413
Hipp. VII³, N° 217. De censuris Ratkow et de procl.
Warnya 1434 N° 683. De procl. Warna 1449 N° 922.
De procl. Warna 1474 N° 1116.

Warnawa ~~W~~

de claudio Canero et de procl. Warnawa
1428 Stapp. VII³, no 542.

STAR. PRAW I POLS, pomn, T 7

129

Ulan Inscriptiones clenodales

ex libris iud Crac. Rok 1428 № 542

Warnia

Qui cancrum ferunt in clipeo et procla-
matio Warnya

~~1428 AK Gr. VIII a, 1097~~¹¹²
1428 AK Pr. VIII a 171

Карнавал

Ад Лоуи Карнавал вода | 1810 | Р. Рам. 503.

Harry of Piwawamy

Wawowac nota krosolho's bogustawa pucur
Potencji

Jaco Jan y Bogustaw receperunt me
in testimonium sobu stronu y^{*} billem pri
tem, kade Potencia obrócila cum duo-
bus filiis suis za Jana wawowac za tri
la (la) y viprawic ote utud zastawni-
kem tri sledi

1403 Pyzdr nr 205

zopiska pnekreslona

Warować się = divagare

^{sums}
Idem / colonus divagat vulgariter waru-
ye ~~saxa~~ ab opso frumentum

1424 Tym ^{Wol.} ~~K...~~. 70

Warowel Crimen adulteri selque ve-
Niarowai tra neficii propne repentinis suc-
Nye vyaruz tra, ny vistrzegays tra = acc
Detestantur 1466 R. xxii, 20.

fraudes

Fructi perfidias morbis et insidias
nec detestantur, gl. reputantur supradicta
peccato nye vyaruz tra, cinchi, gl. singuli
homines, pena que piantur, gl. non
indemnehtur (?) ny vistrzegays tra

warokal
Wiarować się

Wyar^upyere sys, attendite (~~Ecdus 17, 11~~)

war.kal.: bacurie

(attendite ab omni iniquo Ecdus 17, 11)

ca 1470 Mam^L 163
amb

γ. ἠτιρωαί.
Wierowae sig = evito

Cupientes hic manere debent haec iura
tenere: ... correas semper evitare, pl. sc.
omnes studentes

Maya sye vyerowaez ~~evitare~~. II ~~XV~~ in Fil.
III 289.

p. post.

K. 275 v

кагонал

^{owal.}
~~Wartburg~~

1/2

~~Wartburg~~

~~Wartburg~~

fugiant vvaruvasya R. XXV, ^{(180,}

xv p. post.

~~Brückner Kaz. s. w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 180~~

~~© 1801. 414 b. 285~~

21736

Wiarować

Wiarować się

Tunc abscide eum (sc. hominem) et proi-
ce abs te, id est devita, vyaruy sya, eorum
societatem

XV p.post. RRp XXV 181

k. 293r

Wiarować się

O quam malus filius est, qui tam magnum amo-
torem fugit vyaruge sya!

XV p.post. RRp XXV 181

k. 294v

Warowai nō -

Kto ma cristy zywot ten sie waruy

~~Bill. Wam. 18/3. III ~~Wam.~~ Gloy. fac~~

~~1/2 xv.~~

Glozer

Wiarowai

Wiarowai się - devitare

Od nychszeto on zabycel, a wyaruiser sye, bidlyl
w zemy Top BZ Judic. 11, 3.

V (devitare)

8586

wtarowai
Ziarowai si

Ziaruj sie, o wierna duszo, nie ra-
regaj sie ogniem Zakonstwa, bo koniec-
nie bydziesz towarzyszem Judana pdrzajce
Rom. 575.

Varovai tie

✓ Bier varovana, = fugiendam 1436 Pl. XXIII, 278.

k. 106

Cognono certe fallacem celsitudi-
nem lucis huius mundi a sapien-
tibus fugiendam ✓

(Deus)

Wiarować

Wiarować się

Isze wszisthka szoradnoszcz
slow... v czsmothliwych wodzy dos-
toymie ma bycz wyarowana

Sul 48 et turpiloquium
prouicium... scurrilitas verborum... apud virtu-
osos debent non inmento evitari

Sriet 38: mays bycz... oddalony

Varovai'

A z grecku varovana. no 1450 G. Fil. IV 576.

Varovat' si

A pres to gdis szof svich grechof spo-
vedamy, vofcz oth sich maisth mamy
szof sich varovat' a tesze fi narzem
merem mamy sich szalovat'

Ju 14 b
w. 29

Warować i

A pres tho, gdi szymy pszythasy che-
my do boga przydz, varugmis szó

preca

fu 172a

w. 24

Warowai tie

Tedy v'oc

Maš v'p thy nečystoty erelne varovaez Gn. 179, b.

~~Čarogmiv v'p g'p'čela Gn. 172a.~~

W 10

Warowai fig

(ESZ)

Albrius et Nicolaus biliterali dzen w Raerasru yekeseli
Janowi Schadokerskemu pokoró crinier, a on syó gey
warowal 1420 T/paw. VII, № 1965.

Warowai tig,

Lastempow waruyaxx sra = turmas fugiens 1848
R. xxiii, 308. ~~By. 18~~

(antra deserti teneris sub armis
civium turmas fugiens petisti, ne
levi saltem maculare vitam famine
posses

Uf queant laxis ...
pov. Hyung hwi 1.167-8

Wąprow
Wiarować się 'evitare'

chocian, ali tshytko wstawienya ... w...
zemy polskoy olt wszystkich lily chowani,
iako naszego *gnyewo y vrn w nych polsko-
nich choran a zandaya sza wyarowacz.
Suf. 6

poenas ... cupunt evitare

brici inowy

H45

Warowac
Wiarowac §

Przeszytko wymyslezyw * nyemo-
sam wyarowycz na. szpada

Jul 72

de transpositione terminorum

H 305-6 (hhu)

Аттаровац 1

foli manzoboyca varuye sygn
moci. gospodarskye

Jul 93

H288 (5ht) - Ins?ol 424? d

warowaci

wiarowac' sie

Inetodu

V Kasdi ma bicz pyrowej scham
schobyje mylosijerni, to jest, ma
szaz wiarowacz grzechof, a po timu
drugymu

№ XX R. XXII, 240.

med.

Warowi

Wiarowae sis -

Uryc celestne idrowye a w ornothach
dobrych przemyszkawanye a sprawyed,
lywa rzeer mylowac a polhem grzechow
szyc wyarowac || Now. 178.

Warowac i

Wszak wyjele dobrego bōdrem
mijecz, * bōdrem-ly syō boga. bacz
o fnecha syō wyarowacz.

BY Tob 4, 23

si... recesserimus ab omni peccato

Wiz (sic) wianije'

Wit. 47, 4: yze zye Hyt-
ine s two prawa
-----7a

/6/ GEsthly czlowyek dlu/7/
zen a wydze zmatha slo/8/
wie ysz wyaruge thego pra-
wa /10/ Gdy czlowyek wydze
al/11/bo szbyeszy /14/ Ge-
dzely czlowyek na /15/ ku-
pyą wczvdze zyemye /16/ a
zostawy poszobyie do/17/ma
gymyenyie /19/ Pytalysczye
gdy woyth /20/ albo przysz-
asznyczy szye/21/dza kupra-
wa a szandv /22/ nyegagyly
podlud prawa /25/ Pytalys-
cze nasz opra/26/wo dwa za-
ky Sluzy/27/ly przydworze
a geden /28/ drugiego daro-
wal szdo/29/brey woley

Wianowac' (sic)

OrtOssol 15,3,w.6-29

Wiam. ku prawu'

Wiarowai
Wiarowac sie

Gyesthly eslowyck dluszen a szbyesy sz
myastha na zyemya, szlowye ysz szye
wyaruge tego prawa w ktorym szye-
dzy by go doma myerasthamo

Ant Mac 58 (ist)

Wartokae
Hianokae sie

Die brachya... mayat syc rozpuszczony
y mamosexy wystregacxi y wyano brachy
Reg.
1484 Popit. w f10

de vitandis spectaculis ac dissolutioni-
bus eorum

Wjaroŭie wiezolwac'sie

Ps. David(ov) nauera nas samyŭez grzechow y myez,

a bychollu szę gich, uye-
zowaly, put. 37, arg.

(ad cavendum)

Puŭ!

30/4

Warowac'ie

Vymaže vglédac' y ~~se~~ hody ~~se~~ du =
chowney warowac' *Put. 118, arg. 10.*

V Do slovyek zamcromy

(dibet - causam periculi - non
dissimulare) *Put. 118.*

Warować się

Głos Jezuskristow o Judaszu y o
wreckh myepriyaceloch zyduwskiego
plemyenya y Judaszowy zloszczu
warowacz szye o Jezuskristow
pokore ~~na~~ naszlyadowach

Put 108 ory.

Warował
Wiarować się

Masz li nieprzyaczelca, wyarny szyle
obczowania z nieznanymymy [Si habes ini-
micum, conversationem ne habeas cum ignotis]

~~# 1/2~~ xvj R. I XLI
p. post. (1.)

Warować się = fugio

Crugyessz srye, yressz srye vpyl, waruy srye
byessryadi. [Sentis vinum, fuge consortium.]

H $\frac{1}{2}$ XV, R. I, XLV.

(1 post.

Wierować,
Wiarować się

Tezu

Jeżeli raczy miya, wysłuchacz a dar
rady dobrej miy dacz, lych szya
dobrych rzeczy kryeszał a szlych rzeczy
szya wyaroval aa 1500 ~~1500~~

Pieśni Włód 178

Wierowi
Wierować się = parere

Wierował się tego nasilnie, by się
to nie pojawiło [caerit quantum
potuit] Rom. 54.

Worowski

Wiarować (się?) = caveo

Tedy są dopiero rorumieli, iże im recht,
by się bali i wiarowali nie kwasu chlebnego,
ale nauki i rady licemierników, iydów
i kacerrow [Tunc intellexerunt, quia non dixerit
cavendum a fermento panum, sed a doctrina
Pharisaeorum et Sadduceeorum] Rom. 361.

Warował się

Województwo warowało się albo bało
śmierci, bostwo je wybrało Rom. 605.

Wanowce §

Wianowci §

Do goli wszitci ku cyel^zom zlotim
chodzily ..., on sam wszitkich gynie
syd wyamypoc chodzil do Jemsa-
lem ku koscyolu bozem~~st~~

BY Tob 1,5

fugiebat consortia omnium

Wierować
Wierować się.

Jako miły Jęsus chodził w Galilejskiej
ziemi, wierząc się rydow Rzym. 430.

Ученые
Ученые

Ученые из области теории вычислительной
(и. студи) науки ранее широко были
каждый а ученые из числа, в об-
ществе земли и в странах, где
всех, морские были
ful 82

evadere volentes

Wzrować się = saveo

(2)

Wzrować się lekarza, ktorzy na thoby
swe wzrowki napyrzwey chere kostowacz.

II XV R. I XLV
(p. post.)

V (cave tibi a medico)

Warowac' r̄s = fugio

(3)

Warvy srye lekarra v nyekosthowanego
swyatherenym, aczkole z narvky ma
dosryer. $\frac{\#}{\frac{1}{2}}$ XV R. I. XLV.
(p. post.) (1.)

v (fuge medicum)

Waronoi

Wiarowac sig.

~~waronoi e sac se~~
911

I quoru multi sunt, qui non secuntur
eum (re. dominum) sed

✓ fugiunt eum

vyaruyasya gego

~~Bratolmer Kaz. St. W. 3.~~

~~Rozn. 25, str. 182~~

✓ p. post.

~~Bratolmer Kaz. St. W. 3.~~

2882

R. XXV, 182.

Starowie
Wiarować się

Pilat był poganinem a nie z ich prawa
a pretor się jego wiarował, jako niedzielnego
Romu. 748.

^{naroznac}
Wiarować się

Ize braccia mając iye pnyy & ganya vyero-
rociim

√ Od przysyag wyelkych... wszythery sye maye
vyarovacci y vystregacci

1484 Reg. 796

de iuramentis vitandis (habetur; manipulis: quod
a iuramentis... abstineant } caveant... e
iuramentis

Wam woi

Wiarować = careo

Wam nie rozumiecie, iżem wam nie
rekl o chlebie, wiaryjeie od kwasu licemier.
nikow i saduceow [quare non intelligitis,
quia non de pane dix vobis: Cavete a fermento
Pharisaeorum et Sadduceeorum] Rom. 361.

Narowai się - attendo

Narujcie się od fałszywych proroków
[attendite a falsis prophetis] Rzym. 283.

Wiarowai

Wiarować się

*

Attendite ostregaycze ssze, waruycze sse,

a falsis prophetis XV med. G1Wroc 62 r

Mat 7, 15

Woron: waruyce

Warować się

Attedndite, varvycze są, a falsis prophe-
tis (Mat 7,15) !

XV med. RRp XXIV 375

k. 238v

Ossol 1946

Karowai
Wiarowai tie

40

* Wyarrucrc sq falsiwich

gisz = attendite a falsis

qui R. xxix, 74. (prophetic)

~~jay. m. 129 K. 55~~

~~Pr. Kas ysin T 37~~

Rozpr. 2⁴ str. 74 pocz. w. XV

1337

Mat 7, 15

Wiarowac
Wiarowac §

Jeli... barthnyk... dostatecznego rankyca-
stwa nye wazy... albo pnenecromych
meci ciimya sygn wyarowalbi, teg-
di pou... tygo tno ~~st~~ sbyega albo uya-
nyanczego $\checkmark$ bandrye cy $\frac{2}{3}$ ndsal

W tem tno myedrye sul 86
 $\checkmark$ tno praemissa facere in tawent
B425 diffucium $\checkmark$ fup tatem

Wiarować się

Kto ty ludzi słowye swatnky ma
kthemu sprawnye swadecztwo przyczysz-
macz aczby s^zye wyarowaly albo mye
cheryly swyatherycz

Ort Mac 101 (str)

Warować się = saveo

Kaz takorysstwa walczisz z miestyem,
a warwy wyze bicz reczmykyem gyego ✓
II 1/2 XV, R. I., XLI.

p. post.   (s.)

✓ (cave cuius advocatus existas)

Wanwać 5

Wanwać 5 / abi nye mowyl Jaco-
bowy nyers precywnego

B2 fen 31, 28

dim. ob. Ex 10, 28. 34, 12.

~~Num 22, 35~~

cave ne loguavis

Waroŋi
Wiarowai tię - cave

Wyar^vŋy syó, aby niez ginego nye movil BZ Num. 22, 35.

cave

8565

Warowai(tie) - cavere

Waruyerye, abirurye nye wispowaly na zorp
BZL Ex. 19, 12. ~~Waray sed, abi nye mowyl Jaco-~~
~~bowy nyers pascrywnego 16. Gen. 21, 29.~~

cavete

8500

Taklibi... praneho...

Warowai sig - evitane. negabadi, hali

Pen. ero ragabi (se sekijyan warowai sig may Jul. 86.

um colobugiet

~~C. Warowai sig~~

^{Wierowca}
Wiarowca S

Gakli... sprawyedliwi sygn nye vesini,
diedi xauzon w gymyenyje yego... ma
sygn wrzucic a on s schiyg ma
sygn wyarowca   sul 87

cum colo suo fugere et vitare
debet

H 272

Wardwac

5211 solione Piale piala Wiktorejdu

Jaco isz potr newarowal wawrzin|
cza trzi lata prawa za yego |
zdrowya.

Piek. 1085.

1406 Koscian m 311

Harowac' paradare'

paradare, warowacz

ca 1500 Erz. ~~Staw~~ 117

Harowac

nullum emptorem potest contentari alias
warowac - quia est Mathot et Kythel de
pinguillis mutis...

1499 s. d. II 341

Narowai sig

uz Kościem ul 311

Jako sio Piotr ne narowal Narowinera Jasi lala
prawa za jego zdrowia.

14 ob. Piek. Kosz. Sob

Varowac

~~Polencia obrieta za Jana varowacz za tri
la[ta] 1403 / diek. 152.~~

wg Pyzohu nr 205-

Wiarować się - recedere, fugere

Podpremy się boga bacz, a grzechu się wyarowacz BZ

Job. 4, 23. ~~Gdi wozitai ku cyelozom lotim chadzitaj...~~

on sam wozitkisch gyonich się wyaruizet, chadzil
do Jerusalema ib. Job. 1, 5.

8564

Wanowai tig - wilem ~~28~~, evadere, puzere

~~Pakli. Sprawyctiwi syan nye verini, thair xanzan w gy-
myenye yega ma syan wraawoz, a on s sekiyg ma syan
vyarowar Sul. (87.8). Wyarowar waku panaw dweqyeh
wyerowar ~~22~~, veryekayger a wyerowar ~~22~~ (evadere)
chorager, v oberyeh zemyan... ngerowani bywaga, (82) Man-
lobayora varoye syan mgeri gospodarstwe (95). Prer-
czywko wymy sleny v nyemoeram (!) wyaroyger ~~22~~
szanda 72. Tegotho syaga abo wyaroygero bandye
eryandra 96. Pri barthnyeh przereceronich rzeceri
erimyer syan wyarowalbi, seeti pan tegotho vyaru-
yanerlygo bandye eryandra 96. Szaradnoter slaw
v ersnotklyvych ludy dastaynye ma byer wyarowar 49.~~

~~Harowac~~ of Hiawac'

Marwood of. Hwarowai'

Harowae' cf. Wywarowae'

(Warowanie)

Wiarowanie -
wszego

W wywarowaniu swarzenia (ad evitandum alterationem)
... wstawiliśmy sub. 39.

ad evitandum ... alterationem

Sub. 39

H 96

(Karakame)
Kiarowanie

Karowanie grzecha. # XV Tab. 513.
med.

Warpss

Warpss ² ~~45 m 2~~ ^{Warpss?} u. prop.

~~1615~~ Paulus de Wola Szekurka et Hye-
lislans de Sucha habent habere geometrem
mecznika et obermana ~~lokumem~~
Warpss ad compositiones ku sila-
exxanu; 1423 Crys. 285

Ksiega ziemi czerskiej str ~~285~~

Zap.sad. WARECKIE r ~~1428~~

W st. str. now. o. ob. Warpss (?) 368
- sporo przykrodoz, m. m. fur

w
varstath, su

varstath sarloium

1463 PrFil.V, 12.

~~1463 + N 100~~

Pr. in st. p. str. 12

Brückner Prfil 5 12 r 1463

533

Warstat

yply thes odcienye nove... bylo-by przy-
mysiono z yussego warstatu do drugiego

1491 RK7t VII 58

Warsztat

Werkstat - officina

Socius tam currifium quam eciam notifi-
cum non ardeat surgere

V. De officina sui magistri alias
2. Werkstaten 1499 ATA. II 383.

.AcPosu

Warszlat 'officina'

officina, warstath, et est locus unius-
cuiusque artificis

c. 1500 Erz. ~~Stow~~ 117

Warysko

d. Henrysko

Warta

?

Codex Dipl. Pol. Ryner-
ski: Muciusi

Mun. e. L. p. m.

Incole undecunque venientes ad inhabitandam
ipsam civitatem [Sandecam] per ducatus nostros Cra-
covie et Sandomirie liberum habeant transitum,
a theloneis absolvuntur et iidem incole in civi-
tate comorantes per utramque wartham, id est
bronam in vulgari versus Ungariam ad nullum
etiam theloneum teneantur. (1298) 1344 Hod Pol.

III 158

Podkowa bei Piontek, 10. Okt.

—
/.

Wartać cf. Przewartać

Wartki = velox

Velox - varthky. Ik XV, Lab. 519.
P. p. r.

Wartki = citus

Palis febris quam cito hominem invadit.
mox desinit, id est omittit subito et cito
eum, per quam

Ine motus subitus richli et citus wartky.

~~FF~~ R. XXXIII 183. signatur, qui quidem

1456 motus debet finire cito

Wartki - ritus ^{Talis febris quam cito} hominem in vadit, non
derinit (?), id est obmittit eum subito, ry-
dus et cito vlp. wartko, per quam ire
motus ^{subitus, nescis, et}

~~ritus wartky~~, signatur, qui
vlp. ^{vlp.} 1480 wartky. II, 316. ^{quidem mo-}
tus debet ¹ finire cito

Hartki - pitus

Pitus hartki 1454 R. XLVII 35³/₈.

k 259

Talis febris quae cito hominem invadit, mox desinit a (? aut? dies?) obmittit eum pro^{er} iure motus subitus nichily et citus hartki designatur

Wartki - agilis

Nie było też niestawierne, ale było
wartkie jego poszcie a silno urupne
[tamen erat agilis satis et morosus]

Roem. 154.

Warkko Factus est repente, de celo
sonus

(Act 2, 2)

~~Warkko = factus est repente~~

~~factus est de celo sonus, p. 12. XV / p. 11. 70.~~

~~zag. m. 1619 k. 2. 2 Groch. K. 323~~

Pr. Kar. Strw. I. 33.

Rozpr. 24 str. 70 pocz. w. XV

793

gl Kar BII 115

Wartko = velociter

Isae xxxii: Lingua balborem velociter,

varthco, loquetur et plane
(velociter)

ca 1461-67. Serm. 99. v.

$\frac{1424}{108}$ Mns. K. 99. v.

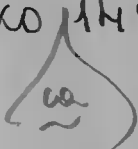
Sermones r. 1461-67

200

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

ss 32, 4

cust. FW

Wartko - rito Eodem modo et talis
febris quam cito hominem invadit, mox
desinit (?) id est abmittit eum subito,
nyalo et
(lito) wartko 1480 onpky II, 316.
(vly.)

Por. Q XXXIII 183 &

Wartkosć - agilitas

Agilitas - wartkoser, ꝥ xū, Tab. 517.
med.

Wartkosc' = agilitas

sic ad vocem angeli, qui per uentum designatur
in sacra scriptura propter agilitatem

✓ wartkosezi (~~nam wartkosezi~~)

agilitatem

ca. 1461-17. Sermon. 443. r.

599

cyf. #W

Sermones r. 1461-87

Kapit. Krak. № 1424/108

Mns. karta

~~443 r.~~

er 8
warunk
~~wiedunek(?)~~

Jaco to² fwateza³ Jaco Michal ne⁴
obfilal⁵ fto|yflawa abÿ gÿ wprawe
zaftampil ÿaco | mv ranczil za-
warunk ale⁶ ffą ffam przal | ne⁷
obfilaÿacz⁸ [myą] ÿego

kur - wie
wier (di)unk² } wie!

1424 Koscian^{nr} 1038

Warunek

Warunek = cautio

(Porzeczka ojca swego)

Pro cautione alias za warung. 1440 Kod HPV,
627

(... za nies. utörung ojca... był kupił)

Warunk

19
u

1

pro Warunk

1458. AGZ. XII. 254

~~Arch. XII.~~

Nobilis Ihuath... et Suaszko. fideiusse-
runt pro magnifico Stanislao... quod nobi-
lis Andreas... ad decursum trium annorum
et. pro Warunk in pace tenere villam et
Archivum bernardynskie. T. XII. habet ipsum
tueri a regie

Nadzański słów his majestete

1458

254

551

Warunek

Nobiles Thuat... et Iwaszko... pro ipso no-
bili Andree Coszceu pro warunk ad tres
annos bonorum Europathumky submi-
sserunt se sub eorum bone

1458 AGZ XII 254
—

Warunek

Warunk = evictio

Ipsum fluvium... debet... defendere, & liber-
tare et evincere, wywarować... , pusem

✓ Libertationem seu evictionem (sic), alias warunk.

1474 Kod Pol. II 555.

facere debet... tibi

vo. die ducentorum morca-
rum

cf. wywarować

Warunek

Warunk nr 2

Promittentes et fidei iurantes ipsum
reuerabilem

Tarandum ab omni impedimento et inquietacione
ab zawarunk intercedere 1482)

~~x 1482, nr 652~~ (MMAe. XVI. No 653
~~(4294)~~)

U a qualibet persona...

MONUM medii aevi histor 16

Ulan Acta capit Gnezn

Warunek

uznali, i

(šlechti nez)

non valencia alias warunek, sed falsificata... et ad usum et vescendum bonis hominibus non valencia

1488-1505 Roczn. Król. XIII 2 21 (5 notka)

scab. Sandec.

Warunek

~~quae non fuit de vara alias warunek~~

~~PAN 21372 II~~

~~1490 Sad. II 341~~

~~Is. co Rowu Kros XIII 221~~

Kasperkova ma zaobwyć uczynić Wojc. Gwoździowi za ślodzi
"boczki, która nie była pełna - i za drugę, która nie była za warun-
kiem (quae non fuit de vara alias warunek) do dni 15 -
ie nie była szumka." Sad. II 341

%

Hyraz warunkem- dochował się po stawach ruskich: oznacza
on miary długości były od oka do pępka; a która była miary
tej nie ma, oruca się do wody na powrót. Tak np. u Kuli kowie,
Odnosie . . . . . Sgd. II 342

Warunek coram iure comitis (in feodum), quod
domini W executores tollentes pre-
(potam supram)

Reverentius facere illa, que iuris fuerint,
coram iure videlicet warunk wlgariter,
1484 App. IX, № 938

e qualibet persona

(123)

STAR. Prawa pols pomn, T 8

Piekos. Akta sadu leńs.

w grod. Goleskim r: 1484

~~206~~
№ 938.

Warunk cf. Warunek

Varunkoay

Tenetur dare viginti)

~~Boves bonos varunkoay~~ iuxta cursum
mercato-
rum
ca 1470 | AGZ. XIX. 574

Warunkowy

Dnus Johannes Rey, de Brumsko satis,
facionem iuxta priorem obligationem
quatuor boves warunkowe ... $\sqrt{\text{dare debet}}$,
pro quibus.. notarius pastrensis fideiussit

1488 Abensleop. II Nr. 2054.

AcLeop

$\sqrt{\text{famoso Johanni...}}$

Narunkomy Nicolaus ... eruit ... bovis,

✓ quemlibet bovem percussando per unam marc.
minus tribus grossis valentibus alias varunko-
vych iuxta taxam inter mercatores habitam

1480 A 9 2 XV 511

Warunkowy

25

~~1467~~... Ad demissiones facto Hanussek
arthonium feni bonum et viginti duos
boves valentes alias warunkowe Taxando
bovem quemlibet ~~per~~ ~~marcam~~ de eisdem
kinethoniibus alias porolowczysmy fatus
Klothnycrski exigere et dare est obligatus.

1485 AGZ. XV. 226.

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów LwoWskich

R 1485. str 226.

252

Warunkowy
Stanislaus...

✓ Civis de Rakhathyn petiit... tres florenos...
ab ^{'''}plebano ^{'''}(intuitu dampni suscepti ex em-
pione ere inter partes inite et terminate,
quod dampnum suscepit in eadem era empto
credens tandem valentem proet inter mercato-
res fieri consuevit, et alias Warunkowy, quam
invenit falsificatam et malam, petens eun-
dem ad solvendum compelli, et casu quo
negatum fuerit, ad probandum admitti

1491 ~~aloud~~ Leop. II Nr. 44.

Ac Leop

Warunkowy Vassili debet ipse Jacobo
~~Warunkowy~~ de qualibet...

debet de piteius dmittione mediam

Bezka lucorum * Warunkowich ... dare,

1492
~~1487~~

AGZ: XIX, 223.

orig

~~C. Warunkowy~~

WARUNKOWY

Item statuiamus etiam quod nullus in foro annuali et extra forum annuale laborem, qui dicitur non warunkowa robotka, et usum iuxta artificium ipsorum laboratus et modum et ordinem artificii ipsorum, debetur hic adducere.

1472 AGZ. VI. 154

Archiwum bernardyńskie T. VI

DIPLOMATARYUSZ

R 1472 str 154

76

Wars Anna debet sibi solvere sum-
marie sex marcas tempore quadragesimali

Ad avenam et ad alia, que pertinent na wars,
ad triticum

1496 Stppp. x̄i 81

^{warza}
warza, e : (~~warzywa glowne~~)

warza termakum

Prfil. V. 10.

~~Sicc. XVI. 12~~

~~Br. ir. st. p. str. 10.~~

Brückn Prfil 5 10

XV p. post

333

Warranie

(Warranye ad karmye legitmine) 8.

~~1471 MSKY. V. 108.~~

ca 1470 Mandate 235

kol: karmye

dentur nobis legumina ad vescu-
dum et opua ad bibendum

Doc 1, 12

Wanzelw

Wanzachen

Q 1455 JA. ~~14~~. 489.

XIV

—

04

~~1455 JA. 14. 489. ok. r. 1455~~

Wariachew fuscimula

fustimla, myaszna varrachew

ca 1500 Erz. ~~Stow~~ 117

Warecha

Jan Warecha de Lubocza habet ius

1440 Libius nr 5126

Warszcha

Elementem Warszcha

1414 A.K.Gr. X 431

Wz they to gyerd... 11610-85a

ye... przadza /4/ y przadzzywo

[panwe /5/ pywowanie, czso
 ge sz/6/dow maywya, ku
 /7/ pywu warzenyv] jxa/8/
 gy czo ku bozey szlusz/9/
 bye zluchnaya y czso /10/
 nyewyasty znnych ma/11/yq
 obycczaye czyscz y ge /12/
 den woszkowy koczel /13/
 zmyczadla nozycze y /14/
 druge takye rzeczy czso
 /15/ nyewyasty poszywa/16/
 ya tho moze bycz szv/17/
 vano tako Gyerda sz/18/10-
 we nyewyesczkye /19/ rze-
 czy podlug prawa

Warzenie

OrtOsBol 55,3,w.3-19

No (pro maymoye)

Tm.φ

Warrenie

Ku gheradnye silutra zhenitnye adyemye, panuye pywne ero gye.
Iz domu naymya, ku wanyonyu pywa Dtk. Mae. 69.

Warzenie

Sicut quatuor digestionibus cibus percoquitur... , omnis... cibus, antequam anime vnitur, quatuor purgatur digestionibus gl. decoctionibus predisposicionibus varzenym t^{ra}venim

1436 RRp XXIII 277

k. 68r

(Remis) Rojas \$

Warsenie

panuycy pywowaone ku pywu was
reeryv

Ort. Br.

~~II⁺ XV~~ ~~JA~~ ~~III~~ 565

Warrecha

Johannes, filius Warrecha

1486 Stpp. XII 207

Ten tho cze 120152 Bonit-

Warzyc = coquere cyanus ...

Gesty gylon bit of gorperem olegul warzyl ^{cz} ~~warzyc~~
~~warzyc~~ karalt Gm. 178, 6.

w. 8

V (re. sinistis fane) U f panvy

Warzy

et partitus est universe multitudini Israel, tam
viro quam mulieri, singulis warzony smazony
similam frixam oleo

XV med. Gł W noc 49.
~~48~~

ii Aug 6, 18

warzyć

Dal je (sz. cię) pacholku, genre
w masle a w mlece to cyeló

warzył

B2 Jan 18, 8

coxit

Wazyć

To, uzo ma warono bicz,
wazyce

BZ ~~Ex~~ Ex 16, 23

quae copuende sunt copuete

Waryć

Nye bódryesz warycz *koszty_F-

czyaa w mlyczse macyene
fego

Ex 34, 26

non cogues

варуѣ

Але рокоунае оубати варилы (се
картаи) в котлес а в пануауа

ВЗ II Per 35, # 13

coherunt in lebetibus

Warzyć

Flaki* warzona (Xy) syekane,
yantrzyce - fripe PrFil.V. 10.

XV po post.

Warzyć

Contra hictericiam: gluche porzwyvy varzyczy
a zyatliky s wynem uel s pivem, aby dwa zay-
tliky wyrzala a treczy ostal, *et libat*

XV p.post. RRp LIII 62

s. 203 (0 VIIr)

WARZYĆ

Wymy * wyszły szalwą a bobrowe stroje, warszyc V
[...]
the posspe/v w osztrym vinye

XV ex. G1Lek 46

V leg. karz-ze

Waryci

Ale kapłany ustanowieni bōdō
nad chlebi poswyōtningy... y nad
chlebem prazonim... a nad wazonim

B2 I Par 23, 28

ad torrendum

Wij - okto penevia

Warzyć

Warj - wypalmy

Warzmy = coquamus ~~MPKJ.V.1~~

BZ: sezzemi

1471 ~~MPKJ.V.1~~ Mon Kal 8

lub φ

venite, faciamus lateres et coquamus
eos igni

Gen. ~~II~~ 11, 3

Waryc'

vinum sit clarum & que vetus subtile, pl.
sc. et mystroyye), maturum

(Warzone. ~~II~~ ~~IV~~ ~~VI~~ ~~III~~ 291.

p. post.

k. 289r

warzyć

Non sit acetuosa cervisia, sed bene clara,
de validis cocta, *warone, granis

XV p.post. PFRp III 290. ?

k. 289r

- 291. ?

555p
ku cytat om.
PFRp III 291

Wazyć 'braxare'

braxare, ~~braxen~~, vā rrycz pyvo

c. 1500 Em. Slav 117

Warzyć - coquere

~~Nye bōdzysz warzyć kōrly geryaa w mlycere ma-
eryerie gego Psz. dz. 34, 25. Wosrmyer byely, a
warzisz z nyey dwa natyrye chlebow ib. Lev. 24, 5.~~

~~Cera ma warono bier, warzycy ib. dz. 16, 23. W mte-
ere so wyelb warzyl ib. Gen. 18, 7. Pokoyne obyati
warzily w kotlech ib. II par. 35, 13. Kaplany ustanoweny
lōdō... nad chlebem praronim na panuy, a nad wa-
rzenim ib. I par. 23, 29.~~

x bibl. prom.   na
dags pod unawryc'   dw
8500

~~18827~~

~~62025~~

Wazyé' cf. Nawazyé'

Warryc of Mwarryc

Warye cf. Twarzye

Lawryc' of Piwawat
Piwawamy

Warygarnek

Nicolaus... i. h. litteram presentare debet
ad Bartholomei, pro qua Clisch et Wary-
garnek fideiusserunt dedit $\frac{1}{2}$ mtc.

1453 Lib. iur. nr 6117

Petrus Skawinsky i. h., pro littera fideiussit
Warygarnek ad Johannis Baptiste, dedit
XVII gr. 1456 ib. nr 6304

Warzywo-pulmenta

→ Takyesz y z warziwa napirw szego dayere bogos
BZ Num. 15, 21.

Jakosto z zemye pirwo rodzome
odhoziwe,

de. pulmentis

8510

varrywo

~~Krupy~~ a. ^W varywo - pulmentum

~~1471 Mky 110~~

nov. kal.: krupy al. varywo

ca 1470 Mendub 241

ipse coxerat pulmentum

Don 14, 32

Harzwo

Marya dzyewyca nyegdy slala mylego
Jesusa na polye ps ryelya, ktore. by
seye godzylom varzyw Rom. 122

Wasag (Wasaga?)

quatuor

Trunk non secuit wasagy pro ~~14~~ grossis 1399 J. Pac.
IV, No 6297.

U iurat contra Zdrinek, quod sibi

Wasserfurar (Woz' node)

Inter Bogumyl Wasserfurar et Mathiam
1465 ~~et~~ 378.

AcPosm

Ty d o t a

Wasziny

vero

mercatores cum carribus levioribus ad Waszaszme
Arctus, duobus aut uno & equo vehendis, V
~~n. 1445, n. 413.~~

1445 MMAe. XVI, n. 413
(s. 144)

Vliberum habebunt transitum

MONUM medii aevi histor 16

Ulan Acta capit Gnezn

Wasylek

Celosia cristata L.

Iris amoris (Savath) Wasylek ea

1500 Root no 5412

WASILEK

Celosia cristata L.
grecianella

Filos amoris, id est szarlath uel brwnath uel

* ~~raszlek~~ (pro waszilek)
(i)

XV ex. G1Lek 68

Wasilek —

Celosia cristata L.

flos amoris wasilek ⁴ ~~fr~~ sarlath. ex. xv ~~P.F.~~
R. 4111 66.

k. 308

Celosia cristata L. No. 1. 157-8
lod

Wasylek = ^{M.} Ocimum

wasylek =

basilicon

ozimum

^b Basilicum L.

1919 f. Rod. n. 5177

basylia nomen

planta auctibus nota

52

Wasilek : wasilek K. = M.

valasky wasylek = gariofilata

Rus. nr 11061

G. barbasius
Stankus L.

1491

gwidzik brodsky

RCST.Symb.1.1491

11061

Wasylek : wasylek K. = M. *G. barbatius*
Dankhus L.

valasky wasylek = gariofilata

Rus. nr 11061

1491
griohik brodaly

RCST.Symb.1.1491

11061

Wafariki

Valarkey vasy lek | 1491 | Rest.
n. 1491 .11061

Waxilek = pl. *Geum robustum* L.
vassilek ~~18~~ *gariostaba* ~~XV~~

Ros. n. 9774.

XVI n.

ROST.Symb. w, XV.

9774

Wanlik = pl. *Celotia cristata* L.

vaschilik = fles amoris | 1437;
(schwarzlich, brunnlich)

Rost. n. 2617.

Wasseni - Vasseni n. v.

Lincaye Samuel: pyrowadzon Vasseni a Noyam BZ

I Par. 6, 28.

8511

Wastawaer ef. Wstawaer

1468

Post. nr 4680

Warr

X

Podniesece unta, knt septo, wasie
(partes ... vestras)

Fl 23,7, num. Put

num. $\frac{\text{Fl: Put}}{23,9}$

X

Wass

Drewey nistli sp vorzumeli
tarnowe wasri/asset

V (spinne vestwe, 72 57,9
V Pul: ozy wasse)

Ważn

Węchajosei wznoszący w wi-
socości nogu wasnego (czerwne
westrum) Fl 74,5, sim. kul

Wase

Tolze dam semyt kanaan
powozek dzedziny warzyey
(hereditatis vestrae)

71 104, 11, 12m Pui

Wasn

Число выходов из москвы
васна, nye pririnsayere pri
samoy zemi

Bz lev 23,22

(segitem temse vestse)

Wasa

X

Bpdrace gesca dleeb wasoku si-
tasci a pre strachw bpdrace
prehinsca w zemi wasrey (in
terna vestra)

BZ dev 26,5

Wasz

Ydisz zlamyff by Mela waszega
(panis vestri)

B2 dec 26, 26

Wass

Gharz viskoscii wasse a mo-
ili wasse, a slupam podobnosci
wasse, podnyese w skasenyj
modl wasrich

B2 des 26,30

(destnam excelsa vestra et simulacra
confringam. cadetis inter ninas ido-
lorum vestrorum)

-----186c
Ale ten czlowyek

/2/ pod kymyesczye zapo
/3/wyedzely ten koyn ch
/4/cze sam szwyathczycz
/5/ yszesczye wy pyrwey
/6/ nyszly ktory gyny te-
go /7/ konyą podnym zapo
/8/wyedaly ytesz ysz przy
/9/szaszny pyssarz chce
/10/ przysaga szwyathcz-
icz /11/ Jszeszczye wy te-
go ko/12/nyą zapowyedaly
/13/ w waszem dludze o to
/14/sczye nasz pytaly

Wasz
mozczely thym szwyadecz-
stwem szwyathczycz podlug
prawa albo czo gest prawo

Ort0ssol 96,1,w.2-14

Wasz

X

Syszara chere szwa pmyszyaga szwath-
czyer, yszeszczye wy pytwey tego konyga
zapowjedzyley w waszem dludze.

Ort Mac 132 (g)

Wass

Przez te oplwitoser darow wassich, prowa,
rassre napelnycz niedostatek moy. MW. 52a.

Wasz

X

doszyc mycyce wszodkwe

waszym.

^{Ev. ex.} ~~Ev. ex. xv~~ ~~PF III~~ 299

(stipendiis vestris Luc 3, 14)

~~rosymoty mycy wasz.~~

~~i. b. 306~~

~~napelagom gest do pyzmo~~

~~wszak waszd. i. b. 307~~

Wass

Dissynchrise sycry wasse!

na yacrye

Eu Lam 306

(retia vestra die 5, 4)

Wass

Item Parzenczewszezi iurabunt:

Taco nam pomolzi bog ifwanti |
Crzifz, kœdi gidzem tœdi gidzem |
prawø graniczø: naŕze nalewo | awa-
ŕze naprawo, albo naŕze na | prawo
awafze nalewo

Piek. 930. 939

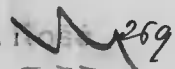
1405 Koscian nr 271

Ważę

Gdzieś prawo granicę: aże na lewo a wazro na prawo.

~~Ważę na prawo a wazro na lewo.~~

1405 ~~Pick.~~ 259. mł 271

Wass

Ne zgnies wyca,

gisz móluc w wassem sercu (Put: V

W pnelitcey (pro pnelitced) wa-

'szich yscourayore se

V (in cubilibus vestris)

Fl 4, 5, sem. Put

^ in cubilibus vestris,

V w supercrude wassuyd),

X
Wass

Pohrepi se sevice wasser
(car vestrum)

FL 30,31, sime Put

Wass

Obliqua nasivina * l'p'ao
zasmains

Fl 33,5, sim. Put

(facies ventrae)

Warr

Polo rare severe warr we
icy icy.

✓ (onda ventro-) Fl 47, 12, sim. Pul

sim. Fl i Pul,

61, 8. ~~94, 8~~

ca 1420 & xxv81, B 2 I Per 22, 19

Wass

tot¹
nr

Naklonce (?) wassa snerca
~~q~~ c. 1420 R. xxiv, 81,

~~Jag. nr. 1299. k. 1.~~

Br. kar. św. I. 44.

V qu mitemo bogu a cu mne wasse
glowi

Rozpr. 24 str. 31 pocz. w. XV

~~2125~~

X

Wass

No. 2emφ kwiwidi wce
waser spewwif

Fl 57, 2, um. Pul

V manus vestrae

X

Wass

Nadlonce vcho wasseru slo-
wa vst mozidi
v (aurem vestram)

Fl 77, 1, sim. Put

Wass

Wednesday's sacrament.

seruus uosua (Pū: syeror
wassnych) cordā vestra,

71 94,8

Wass

W(z) dr(w) gnyce n'ce wasser we
supta n (manus vestras)

Fl 133, 3, sim. Put

X

Wasz = vestes

~~Nepayce wina szace ... rogu waszego fl. 74, 8. Obocznyce ... bogu waszemu fl. 75, 11~~

~~Kucili si mne oczerowe waszi fl. 94, 0 przylotz~~

~~gospodym ... nad syny wasze fl. 113, 23. W porze~~

~~blisy (pro: w prebilszech) waszich seruszace~~

~~je fl. 48. Paterzypide serere wasze fl. 30, 31. Nachmze
vcha waze fl. 77, 1. Szpizem ... w dzen swpoczana waszigo fl. 80, 3.~~

~~Oblicra wazd ne budo (!) zasromana fl. 33, 5.~~

~~Polozure serera waza we wry fl. 47, 12.~~

~~Ot stqperre stare z vst waszych fl. Ann. 5, 2 in. Put~~

~~Uziwa bpdze dusra waza fl. 68, 37. Folge dam~~

~~Ed szemyd kanaan, powozek dzedzyn waszyey fl. 104, 11~~

~~Krzivdi rpece waze spewio fl. 57, 2 in justitias manes~~

~~vestrae concinnant/ Wozgnycze (!) rpece waze~~

~~fl. 133, 3 (ex tollite manus vestras).~~

(de ore vestro

I Reg 2, 3)

Wasr

X

* *Walyarlm nylosra pned*
wasynna scynna (in conspectu
vestro)

B.2 den 50,4, sim.

.6. Jer 29,21 :-

Wass

X

* Walyaslu mylosra pned
wasynna oayna (in conspectu
vestro)

B2 den 50,4, sim.

.6. Jev 29,21

Wass

Podział ge pan w mypóky ...
iako samy mydrice acime ur-
sime (oculis vestris)

B2 II Par 29.8

Wass

ölyförcye gy maifa bron w
ofo waw (in manibus vestris)

B2 IV Reg 11, 8

Wasz

Poddał w rękę nieprzyjaciele
w wasz rękę (in manus vestras.)

B2 I Par 22, 18

Wasz

X

Zatwari (st. bog) przed wasim
obliciem v Kananeyskego

B2 Jan 3, 10, sim.

ib. 23, 13

v (in conspectu vestro)

Wasser

Gdyś zabrni zwyfk trębny...
w usu wasich, brnyfere
v (in amibus vestris)

BZ Jan 6.5

Hasw = vester

X

Badkyerie pilny. by byerexa
vazne/mys byly ppxyaxony obxarstvom
Red
1484 Rafihw 711

(vestne Luc 21, 34)

Wasu

True dyspepsia napelnyono yet
the pyrene wasoch (w. w. usach)
wasoch (in auribus vestris sue
4, 21)

Ev Lam 307.

Nasz

Naszem słuchem będziecie wyszeć a nie będziecie rozumieć a patrzcie waszemu sercu a nie będziecie widzieć [auditu audietis, et non intelligetis: et videntes videbitis, et non videbitis] Rzym. 336.

Wasser

X

Trisac duse wase zdnfky,
unzow wsih d (yjelow zwol)
nily

Ksw er 10

Vase
(sery)

Dace pan ... przydrec on k vam Gn. 2, a. ¹¹ Mowa
 vase a dary vase sz my jako proch Gn. gl. 70, b.
 Poklank newy na kolana vase, proceye Gn. ap. 1, b.
 Tcbier on vase verze vase bit skunt, abice go vy
 *vassimy greschy vpre ne gnoualy (!) Gn. 175, b. 4
 Polcezem larskam vaseym dobrodnye szwoye Gn. ap. 4, b.

v (leg. w wlene)

Wass

Allez moua: vase a dany vase
st my gako proch verba vestra
venti sunt et promissiones plu-
ue

In gl. 70b

Wasz

Sziva. l'p'dee duna wasza
(anima vestra)

Fl 68, 37, sim. Put

Wasz

X

Prymicze tho powedane przed wasz,
crescz, panni, pane Stota r. 110

Waż

lv²

By wam racil...

40 thpussericzwasze grecki)

c. 1420 R. xxiv, 81

~~Jan. nr. 1299. k. 1.~~

Br. kar. św. T. 44.

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV

2151

Waz

X 3
10

Wychodzący

racz wam dać miły pan bog

wasz im duszom na szbawenie

c. 1420 R. XXIV, 81,

~~Jug. nr. 1299 n. 1.~~

~~Br. kar. str. I. 44.~~

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV

2168

Wass

699. malo|li natem w|zitekem,
thos go|thow vca|zacz, natho fwit-
ko | [p] szelczyø panyczow yako
wa|sze prawo naydze.

1423 Kal nr 699

Wasz

.. Malo li na tem wozitkem, thos gothow
neaxer na tho switko sreseryg panyerow
yako wasze prawo naydre ...

1427 Bibl. Warsz. 186 I. III. 40.

Wasz

Acz bÿ [mÿ] |
mÿ on thego przal bimi tam [thego
gwal]^a | gwalthv [nievczynil nie-
vczÿl] nievczÿ|nil thofm ÿa gotow
1019 vgalzacz ÿaco | valze prawo naka-
ca lze ÿfzmy gelt tho | vczÿnil vmeÿ
kvfneczÿ ÿwmem hogro|dze Cze-
golzeſz thÿ tam [nam] namnÿe |
prawem [nÿe] nÿepofifcal

1428 Kal m 1019

Wars

Panowie | milÿ Jacz mam nawafze
fkaſza|nÿe hÿfzczem wſzał dwa
Conÿa ÿ | dwÿe ſzekÿrze ÿ dwa
1018 Clÿnÿ wſwem | leſze ýthoczem
gotow [[dowefcz]] do(298)conacz vcla-
dem ſzemfkÿm ÿnatho mam | przÿ-
ſandne liſtÿ *Et obtulit duas literas*
adiudicatorias. |

1428 Kal w 1018

Wass

Ally nye lylo. poganlona slusidz
woscha ut non ritupretur
ministerium vestrum

1435 Gekoz B II 51

(ministerium vestrum II Cor 6,3)

Wasz

rationalabile obsequium vestrum - rozsowna sluzba
wasza. (Rom 12, 1)
IXV SKYI 56

Rom 12, 1

wasz

Radnyce sya a wyessyelezye sya,
boz otplata wascha vopoyta gest
na nyebyeseh

$\frac{1}{2}$ XV d. XII, 233.

V (merces vestra Mat 5, 12)

Wasz

Pomazp was sedminkov pre
grecchi wasze (propter peccata vestra)

BZ lev 26, 24, n m

ib. 26, 28

Wasser

Edin vslisial pan glos recri
wasrich v wsgnyewow syf pni-
sufgl iest

BZ Deut 1,34

v (sermonum vestrum)

Nasz - vesler.

(ad intritum vestrum)

Ani w nasz ostal d'uch k weser'ũ warremũ. Bo pan
bog wasz, on god bog na nyebye Bz Jw. 2, 11.
Vy sloziere wrišteri d'yer przed panem wasrim
ib. Deut. 29, 10. Owere wasre ... nechaer ostal, a
d'ezery wasre nyechae stwamy g'yd'f'f' ib. Ex. 10, 24.
Zabraer' d'ezery'f' wasr'f', y b'yd'f' s'yd' nad n'yd' d'ri-
weyer nyepryarele wasri ib. Lev. 26, 32. podle wa-
srey woley b'sta wyly s'eye gemu d'zen ib. Jer. 8, 13.
W zemi wasree lego nye ueriniere ib. Lev. 22, 24.
G'az was b'yd'f' paser' y wasre s'yny ib. Gen. 50, 21.
Pod p'riy'p'p' b'it d'asub'it o terom wasrim ib. Deut. 1, 35.
Pad nyere przed nyepryarelni wasrim ib. Num. 14, 42.
Zab'ini z'oyok... w osu wasrich ib. Jos. 6, 5. Obly'p'p'ye gy,
maizer bron w roku waleu ib. 1v Reg. 11, 8. Naly'sta mylo'ce przed
w'adzyna oczyna ib. Gen. 50, 4.

Wass

Preto pnicinnye syeraw wassa
y usse wassa; abisage sukaly
pans boze wassago

B2 I Par 22, 19

(contra vestra et animas vestras,
ut quaeratis dominum deum
vestrum)

Wass

Podle wasrey waley v osteinglysaye
gemu isen .

B2 Judith 8, 13

v (in arbitrium vestrum)

/19/ Zaluge goscz na /20/
 gosczą szdczdzey zyemye
 /21/ przed prawem /24/ Ma-
 ly wasz kxązą albo /25/ p-
 an naszwego myescza/26/ny-
 na szalobą czo szlusz/27/
 cha kwaszchemv prawu De
 capitali alias /29/ Ozada-
 thkv pecunia vel forisa-
 cione ut quis /31/ Ktho
 da na thargowlą /1/ albo
 na ktora koly kupa /2/
 bozy pyenadz szlowye za/3/
 dathek albo kto gy wyesz-
 mye

 OrtOssol 15,2,w.19-31 -

15,3,w.1-3

Wasz

swego wynowacz/33/czą na
 gemv szandzą /1/ Sandzyon
 a prawa po/2/mocz poka
 szye gemv /3/ nyestanye
 podlug prawa /4/ Maly v-
 nasz xa/5/zą albo pan /6/
 naffaszego nyeszany/7/na
 zalobą czosz szluszą /8/
 ku waszemv praw ny/9/emv-
 eczszkyemv tho na /10/ on
 zalowacz wszandze /11/
 przed waszym dzedzy/12/
 cznym woythem tha/13/na
 gyste nadzedzynie /14/
 wgego woythowstwe

Wasz

-----8c

/5/ Pytalyczye nasz opra/6/
wo pany anna Stala /7/ prz-
ed Gayonym sandem /8/ szgey
rzczykyem /10/ Pytaly 0
prawo Jan /11/ Segel geden
gocz swym /12/ rzczykyem
panye wo/13/ycze kasczye
panyey anne /15/ Daley wa-
sze py/16/tanye gest takye ,
opra/17/wo albo gdzie y syne
ra/18/ny maya bycz zwany
/19/ albo Smyertelne /22/
Daley gdy by kto vczy/23/
nyl nagla rzecz nad /24/ Sy-
rothą albo nad goczem /25/
De orbato alias syroth/26/
nem filio post qbitum patris

OrtOssol 16,3,w.5-26

Wass

-----9c

Wasa
/28/ Wasze pytanye o pra/29/
wo Gedna pany przy/30/szla
przed gayony sand /31/ Wa-
sze pytanye o pra/32/wo Ge-
dna pany /1/ Przyslą ysz m-
yala dze/2/dzycztwo y nyew-
yeszcz/3/kye rzeczy /6/ Ke-
den czlowyek myal /7/ brat-
ha gednego od oczcza /8/ a
nyeod maczerze a od /10/ Mo-
zely czlowyek zaro/11/byone
albo gyne swe /12/ od kaza-
cz albo dacz po /15/ Daley
geden czlowy/16/ek zalowal
povmar/17/ley racze ysz

OrtOssol 17,1,w.28-32 -

17,2,w.1-17

-----9c
/28/ Wasze pytanie o pra/29/
wo Gedna pany przy/30/szła
przed gayony sand /31/ Wa-
sze pytanie o pra/32/wo Ge-
dna pany /1/ Przysłą ysz m-
yala dze/2/dzycztwo y nyew-
yeszcz/3/kye rzeczy /6/ Ke-
den czlowyiek myal /7/ brat-
ha gednego od oczcza /8/ a
nyeod maczerze a od /10/ Mo-
zely czlowyiek zaro/11/byone
albo gyne swe /12/ od kaza-
cz albo dacz po /15/ Daley
geden czlowy/16/ek zalowal
povmar/17/ley racze ysz

OrtOssol 17,1,w.28-32 -

17,2,w.1-17

Wase

-----89c
wyszwały /26/ ona tho mv
szlubyenye /27/ tedy ma g-
emv tho dzer/28/zecz y pl-
aczycz y pelnych /29/ za-
przyly sbye tedy mo/30/ze
tego dobycz nakrzszyv /31/
podlug prawa prawe/32/go
szwa rąką szama tho /33/
gest sprava Daley py/34/
talyscze pytanye /1/ Wasze
gest takye kako al/2/bo
gdze Syne rany maya /3/
szwany bycz albo są

OrtOssol 57, #2, w.25-34 -
57,3, w.1-3

Wasz

-----98d
/1/ ysz gey tho dziedzyczs-
two /2/ przed gayonym szan-
dem /3/ wszdano tako ona z-
lomy /4/ they drugey pany-
ey w/5/wyżazanye przetho y-
sz /6/ ona wczasz ge odwol-
ala /7/ y przeczyw themv
mo/8/wyla podlug prawe/9/
go prawa maydborsz /10/ WA-
sche pyta/11/nye o prawo
/12/ gesth takye Ge/13/dna
pany myala dzye/14/dzyczst-
wo y nyewyescze /15/ rze-
czy y vmarla y zosta/16/wy-
la poszobyte gedne/17/go
szyna

Wasz

-----98d
/1/ ysz gey the dzyedzyczs-
two /2/ przed gayonym szan-
dem /3/ wszdano tako ona z-
lomy /4/ they drugey pany-
ey w/5/wyazanye przetho y-
sz /6/ ona wczasz ge odwol-
ala /7/ y przeczyw themv
mo/8/wyla podlug prawe/9/
go prawa maydborsz /10/ WA-
sche pyta/11/nye o prawo
/12/ gesth takye Ge/13/dna
pany myala dzye/14/dzyczst-
wo y nyewyescze /15/ rze-
czy y vmarla y zosta/16/wy-
la poszobyge gedne/17/go
szyna

Wasz

Out Mac 6

-----14c

/16/ Oddaly czlowyiek /17/

swe gymyenyie zaswe/18/go

zywotha czo gye mo/19/ze

oddacz tako ysz gym /22/

Gdy czlowyiel zaluge /23/

ssze swyathky a od po/24/

wyedacz prosto od powie

/26/ Iakoszmy wasz pyr w

/27/ey pytal y o tho gdy

czlo/28/wyiek zapowyedzal

czlo/29/wyeku gymyenyie czo

/30/ by doma myal /32/ Ny-

emaczye szye bacz bo /33/

tho szlussza nawasz w/34/

rzad a nyegyesthesczye

OrtOssol 20,3,w.16-34

Nasa

-----167d

boym szye tego
apro/31/szyny wasz navcz-
czye /32/ nasz mayaly o-
nego /1/ Nyepęwnego zat-
wyrdz/2/ycz porąka albo
ktorim /3/ gynym obycz-
gem a kto /4/ tho ma vcz-
ynycz a kako /5/ albo czo
o tho gest zaprawo /6/
Nyemaczye szye /7/ bacz
bo tho szlv/8/szą na wasz
vrzad /9/ anyegestesczye
wyno/10/waczy

gedno naydcz ortel podlug
thego yako wasz woith py-
tha podlug zaloby

OrtOssol 88,4,w.30-32 -

89,1,w.1-10

Wasz

Wasz

Nie maczye szye bacz, bo me szusza ma
wasz urzad a nize jeste szye wyacrey wy-
nowaczy, jedno nadz ortel

Ort Mac 121 (or)

-----44a
/32/ acz szyć myastv dal
na /33/ myloszcz Themv mo-
ze/34/cze vnyszchycz albo
mnoszytz /1/ Wyny Jako va-
szcha wo/2/la ale zaprzy-
lyszye ktho te/3/go ysz
by byl wasz wyno/4/waczecz
ten moze praw bycz /5/ na
krzyszv Sprawa /6/ PJtaly-
szye nasz /7/ tesz o pra-
wo ten /8/ czlowytek czo
szye dal /9/ na myloszcz
radze ymya/10/stv przepa-
dly

tesz czo krolowy albo pa-
nv bo ony tego wyerzenyą
sprawa chcza

OrtOssol 36,4,w.32-34 -
37,1,w.1-10

Wasz

-----48a
/31/ Starego daw/32/nego o-
byczaią /1/ Wnaszem myescz-
ye Rad/2/czcze roczne wyby-
eraly /3/ przyszasznyky A
kako/4/koly prawo y waszche
/5/ navczenye gym wzya/6/w-
ylo ysz ony nyemą/7/yą spr-
awa przyszaszny/8/kow wybr-
acz any gych /9/ szandzycz
wszdy ony p/10/rzestawayą
swego oby/11/czayą przysza-
sznyky rocz/12/ne wybyera-
yą a chczą /13/ by vnych
przyszasznyczy /14/ prawo
brały-----

OrtOssol 38,3,w.31-32 -

38,4,w.1-14

Out Her 43; none

Wass

/30/ a kto moze przynyewo
 /31/lycz tego ktho szye br-
 ony /32/ przyszyastwą aby
 gym /1/ Był na tho zadny ²⁰⁷ m
wa/2/szey navky czo gest s-
 prawa /3/ WAschą ządzach
 my /4/ szroszvmyley a /5/
 radzy bych my wa/6/szym my-
 esczanom kupra/7/w poszlu-
 szyly czo bychom /8/ vmye-
 ly awyadomo b/9/andz wam J-
 szye obycza/10/ya szstarad-
 awna dzyerz/11/ano mogą sz-
 ye dobrze /12/ zostacz pod-
lug prawa

OrtOssol 38,4,w.30-32 -
 39,1,w.1-12

OrtKac 43: *missy navce!*

Wasy

-----50a
/22/ a nyraczcze podlug p-
ra/23/wa na to proszemy wa
/24/szey navky bo my nye
/25/ szmyemy na lawyczy /26/
wszandze szyedzyecz a/27/
lysz nam vkazecze czo /28/
gest tho sprawa prawego /29/
NA to my przysz/30/ąszny-
czy Smayd/31/borku prawo
/32/ mowy Jakoszechmy /33/
pyrwey pyszaly Acz /1/ Prz-
yszasznyczy maya /2/ gyne
prysząsznyky wy/3/byeracz
Tho gest nam /4/ dobrze
pamyathno

OrtOssol 39,3,w.22-33 -

39,4,w.1-4

Wasz

OrtMac 44

-----52c
aya sam /7/ Ten koyn zapo-
wyedzal /8/ tedy to moge
zapowye/9/dzenye straczy-
oz mocz mye/10/cz natho
waszey nav/11/ky proszemy
kthory /12/ thv ortel mo-
ze szye ostacz /13/ podl-
ug prawa pravego /14/ NA
to my przyszą/15/szynczy
Smayd/16/borku mowimy /17/
prawo nyemaly woy/18/th
szwyadzeczstwa szwego /19/
zapowyedzenia swego /20/
poszla pospolnego czo /21/
ku prawu przyszagi-----

OrtOssol 40,4,w.6-21

nim. Ort Mac 46

Hass

Tedy /23/ tej panyey nye-
 potrze/24/dyszna temv gos-
 czyowy /25/ dzyerszecz an-
 yema oto /26/ czyrpyecz
 szmathku any /27/ szkody
 to ya mowya /28/ zaprawo
 natho proszy/29/my waszey
 navky kto/30/ry myedzy ty-
 ma dwye/31/ma orteloma ge-
 st pra/32/wdzywszy albo
 kthory /33/ szye ma ostacz
 Sprawa /1/ PRzyszasznykow
 or/2/tel gest prawdzy/3/wy
 y ma szye zo/4/stacz podl-
 ug prawa

Wasz

 OrtOssol 56,4,w.22-33 -

57,1,w.1-4

min. Art. Mar 71

-----49d
/5/ DAley poszlaly /6/ prz-
yszaszncy /7/ do maydbor-
ku thymy/8/ szlowy Starego
dawnego /9/ obyaczay naschy
woy/10/thowye albo szandze
wy/11/byerayą przyszyaszny
/12/ky ku lawyczy na pra/13/
we szychedecz Sprzepu/14/s-
czenym naszego krola /15/
pana Szwyeczenym v/16/bogy-
ch y bogathych ysz /17/ ny-
kth gynako moze pa/18/myąt-
ącz A gdysz podlug /19/ wa-
szego pyszanyą przy/20/sza-
szncy mayą wyb/21/racz
gyne przyszasznyky-----

OrtOssol 39,3,w.5-21

Wasa
Vant Mark 44 wysmanya

Tedy /23/ tej panyey nye-
 potrze/24/ byszną temv gos-
 czyowy /25/ dzyerszecz an-
 yema oto /26/ czyrpyecz
 szmątku any /27/ szkody
 to ją mowya /28/ zaprawo
 natho proszy/29/ my waszey
 navky kto/30/ ry myedzy ty-
 ma dwye/31/ mą orteloma ge-
 st pra/32/ wdzywszy albo
 kthory /33/ szye ma ostacz
 Sprawa /1/ PRzyszasznykow
 or/2/ tel gest prawdzy/3/ wy
 y ma szye zo/4/ stacz podl-
 ug prawa

Wasz

 OrtOssol 56,4,w.22-33 -

57,1,w.1-4

sim. Ort Ma. 71

-----48c
/30/ a kto moze przynyewo
/31/lycz tego ktho szye br-
ony /32/ przyszyastwą aby
gym /1/ Był na tho zadny
wa/2/szey navky czo gest s-
prawa /3/ WAschą ządzach
my /4/ szroszvmyley a /5/
radzy bych my wa/6/szym my-
esczanom kupra/7/w poszlu-
szyly czo bychom /8/ vmye-
ly awyadomo b/9/andz wam J-
szye obycza/10/ya szstarad-
awna dzyerz/11/ano mogą sz-
ye dobrze /12/ zostacz pod-
lug prawa-----

OrtOssol 38,4,w.30-32 -
39,1,w.1-12

Wasz
nim. Ort Mac 43

-----180b
o tych nyemozem wam pos-
polytego prawa od pyszacz
ale /13/ przydzely przed
wasz o /14/ ktora rzecz
ortela naycz /15/ czego
wy nyemozeczce /16/ od pr-
awycz albo naycz /17/ ocz
donasz poszlecze nay/18/
dzem wam ortel podlug /19/
waszego pyssanya Jako /20/
gest prawo maydborsz /21/
PJszalysczye te/22/sz na-
sz pyta/23/yacz czo albo
ktory vzy/24/tek mamy
albo maya przyszasznyczy
myecz od tego przadv slo-
wie przyszastwa

OrtOssol 93,3,w.12-24

Wasz
sim out Mar 128

-----50b
agest /5/ prawo podług may-
d/6/borszkyego prawa aw/7/
szdy dobrze stary obycz/a/8/
y zostawyaćz podle pra/9/
wã A czynyã prawo /10/ zdl-
ugych czasow wy/11/byera-
ly raczce stara /12/ przy-
szasznyky y dawna /13/ zod-
puszczenym waszego /14/ osz-
wyczonego krola /15/ Tedy
gyest lyscze tako /16/ wyb-
rãny ypostawye/17/ny podług
starego wa/18/szego obycz-
yv mozecze /19/ dobrze wla-
wyczy na /20/ szandzye
szyedzyecz-----

Wass

Wasz

Tedy jeszcze wy থাকovy bramy y
posztowymy podlug waszego sthorego
obyczaya, moze czye dobre w lawycy
ma szadrye szedryecz.

Dort Mac 44 (ist)

-----51a
tedy moga /20/ ony dobrze
na prawye /21/ szyedzyecz
potrzebvgely /22/ woyth al-
bo Szandzą y /23/ kasze a
nyetrzebą gym /24/ tego my-
szkacz przetho /25/ acz th-
owarzysz szyedzy /26/ wyą-
czthwye Tesz gdy/27/by prz-
yszasznyk prze/28/czywko
raczczam nycz /29/ gynego
przestapyl ge/30/dno tho
czo mowyl /31/ waszą rzecz
awy by/32/sczye proszyly
to ysz by /33/ wasz przyp-
rawye Szo/1/stawyono-----

OrtOssol 40,1,w.19-33 -

40,2,w.1

sim. Ort Mac 45

Wasz

Ort Mac 6

-----75d

/20/ podwaszym prawem /21/
 tho gest podwaszym /22/ po-
 szluszenstwem albo /23/ pa-
 nstwem Czy mogą /24/ da wa-
 sz po prawo cho/25/dzycz
 chczaly tesz by kto/26/ry
 pan bandz duchow/27/ny albo
 szwyczky szv/28/wym podda-
 nczom pr/29/zyszwoły wasz-
 ego pra/30/wa poszyczacz
 thym /31/ mozecze waszego
 pra/32/wą myesczkyego na-
 dze/33/lycz albo wyrzecz
 po/34/dług prawa prawego
 /1/MOgaly o pro/2/ste rze-
 czy przed woythem

Wasz

OrtOssol 51,2,w.20-34 -

51,3,w.1-2

/20/ podwaszym prawem /21/
 tho gest podwaszym /22/ po-
 szluszenstwem albo /23/ pa-
 nstwem Czy mogą /24/ da wa-
 sz po prawo cho/25/dzycz
 chczały tesz by kto/26/ry
 pan bandz duchow/27/ny albo
 szwyeczky szv/28/wym podda-
 nczom pr/29/zyszwoły wasz-
 ego pra/30/wa poszyczacz
 thym /31/ mozecze waszego
 pra/32/wą myesczkyego na-
 dze/33/lycz albo wyrzecz
 po/34/dług prawa prawego
 /1/Mogaly o pro/2/ste rze-
 czy przed woythem

 OrtOssol 51,2,w.20-34 -

51,3,w.1-2

Wasz

Ort Moss 0

75d

/20/ podwaszym prawem /21/
 tho gest podwaszym /22/ po-
 szluszenstwem albo /23/ pa-
 nstwem Czy mogą /24/ da wa-
 sz po prawo cho/25/dzycz
 chczaly tesz by kto/26/ry
 pan bandz duchow/27/ny albo
 szwyeczky szv/28/wym podda-
 nczom pr/29/zyszwoły wasz-
ego pra/30/wa poszyczacz
 thym /31/ mozece waszego
 pra/32/wą myesczkyego na-
 dze/33/lycz albo wyrzecz
 po/34/dług prawa prawego
 /1/Mogaly o pro/2/ste rze-
czy przed woythem

Wask

OrtOssol 51,2,w.20-34 -
 51,3,w.1-2

-----75d
/20/ podwaszym prawem /21/
tho gest podwaszym /22/ po-
szluszenstwem albo /23/ pa-
nstwem Czy mogą /24/ da wa-
sz po prawo cho/25/dzycz
chczały tesz by kto/26/ry
pan bandz duchow/27/ny albo
szwyeczky szv/28/wym podda-
nczom pr/29/zyszwoły wasz-
ego pra/30/wa poszyczacz
thym /31/ mozecz waszego
pra/32/wą myesczkyego na-
dze/33/lycz albo wyrzecz
po/34/dług prawa prawego
/1/MOgaly o pro/2/ste rze-
czy przed woythem

OrtOssol 51,2,w.20-34 -

51,3,w.1-2

Wasz

-----79d

Ja wam nye /31/ mogą wtho-
re powy/32/edzecz Jakom
pyrwey /33/ powyedzal ale
wyszeye /1/ Prysagaly ku
prawa ya /2/ to daya na w-
assa przy/3/szaga czoszczye
szlyszely /4/ abyszeye to
take daly /5/ pyssacz To
ya wam do/6/brze dowyerzam
ysz wy /7/ nyevczynycze
gynako /8/ nyszly yako ge-
st prawo /9/ Tedy przysza-
sznyczy da/10/ly to popys-
sacz gego od/11/powyedcz a
yako zaloba

OrtOssol 53,1,w.30-33

53,2,w.1-11

Wass

Wasz

Ya tho daya is wasza przyszyaga cossz-
erye szlyszely, abyszorye tho thak popy-
szacz daly.

Ont Mac 65 (1/11)

-----101c

Tedy rze/28/kl ten ozalo-
wany czlo/29/wyek Gdysz
ya gemv /30/ stal ku pra-
wu a on /1/ Podlug prawa
y wasze/2/go szkazanya
namyą /3/ nyedowyodl yvsz-
lym /4/ proszen odnyego
albo /5/ czo gest prawo
podlug # /6/ prawa mayd-
borszkye /7/ ORthele thy
X czosz /8/ ge wyrzekly
szą /9/ prawe

a then czo zalowal mogli
wthem Sandze thy szwe
szwyathky poszwacz

OrtOssol 62,3,w.27-30 -

62,4,w.1-9

Wasz
sim. OrtHoc 81

v (lep. w wosny)

-----181c

Pyssarza dzyerszcz gest
wolno komv go trzeba

a to mb/9/zeczye y wy
trzymacz w/10/yelkrzem
yako szye wam /11/ podoba
y godzy yako ch/12/cze-
czye to gest waszey vo/13/
ley podlug prawa pra /14/
GEden czlowy/15/ek sam
szye o/16/byeszyl maya v-
czynycz /17/ mayaly gy
schowacz a /18/ kako albo
gdze pogrze/19/szcz gy po-
dlug prawa

Wash

Ort0ssol 94,1,w.8-19

sim. Ort. Mar 129

art. 137. na szwym

-----197c
Tedy burgrabyby postawyl
tego yancza przed gayonym
szadem

y rzekl /12/ przesz rze-
cznyka szwego /13/ panye
woycze y wy/14/erny przy-
szasznyczy g/15/dysz ten
czlowyek zle /16/ y fal-
szywe lysthy /17/ przy-
nyoszl nyeodmy/18/asta
ffryburkv Jako /19/ sbye
szam zobowyzal /20/ Nay-
dzyczye waszem /21/ pra-
we czo on za tho /22/ ma
czyrpyecz albo czo /23/
zatho przepadl
Tedy opowyedzal ten ya-
czecz

Ort0ssol 100,2,w.11-23

Wasa

Ort Mar 137: w prasie

-----197d
Naydzyczye waszem prawye
czo on za tho ma ozyrpye-
cz albo czo zatho przepadl

Tedy /24/ opowyedzal ten
yacz/25/ecz szwym rzecz-
nykyem /26/ tako gdysz
yaczstwo cz/27/yrpyal ny-
ewynne /28/ any ya tych
lysthow /29/ nossyl alem
ponye /1/ Poszlal a stoya
thutha /2/ yako czysty
czlowyek /3/ ktorysem w-
nyzadney /4/ rzeczy nygdy
nyepzew/5/yeczazon naydz-
yecz wa/6/szem prawye
nyegestem ly ya blyszy
bronzycz szwey szygye y
gymyenyą nyszly by mye
kto mogli przeszwytaczycz

Ort0ssol 100,2,w.23-29 -
100,3,w.1-6

Wasz

Wasz = vester

2

Rzecznik... na y naprzecywo negtoremu Johannem...
y naprzecywo gypforemu cloveku zamy vel jego
gymenyem [w] waszem sódze spravedlive zastopa-
yperego dicit. 1474 Tab. 540.

Wass

O iaka iest warra slach^{<t>}nosca [s. pro: slachet
nosca]! MW. 47b.

Kan - vester

Pilat... necht ku ry dom: weimie ji
ny a podlug wanego rakhom osadie [acci:
pate eum vos, et secundum legem vestram
iudicate eum Jo. 18, 31] Rom. 772.

Vasr

Odpowiedział im Pilat...: Wszakże wy to przywodzicie
z waszego prawa, Miodzijsa... nie przypuszczam żeby
być na siemi Rom. 810.

Waż

Owa wam puszcze Barabę a tego Jesusa, kiedyżci jest nieposłuszen waszego zakona, każe ji bić usłupa miotłami a pokaźniejszy jego i puszcze, na tem dosyć miejcie, nieprzelewajcież jego krwi niewinnej. Rozm. 814.

Wasz

Przysięgam wam przeze ce(814)sarskie zdrowie, iżę ni-
jednej winy nanim niemogę najdz, o którą by miał
umrzeć, ale uczyni[li] co przeciw wam albo przeciw
waszemu zakonu albo mowi[li] którą krzywdę przeciw
wam, gotow jestem, jego pokaźnić i zakazać jemu, iżęć
sie nigdy do żydowskiej ziemi niewroci. Rozm. 813—814.

Wasz

aza chcecie tego człowieka zabić przessądu a winę śmierci jego waszą chcecie uczynić? Rozm. 825.

Wasz

Ktemu Pilat odpowiedział: weźmiecie ji wy w waszę
moc Rom. 838

Wasr

Omnia ex vobis exort Deum...
pro omnibus spiritualibus, cross sya ope-
kayo vassym sharyemym

XV ^{SKJ} ~~Sp...~~ T 148

at

Wass

Triflice w godnie trójcy we zno-
meniti dzen suprema, waszego

! Pů : god waszych)

(die sollemnitatis vestre 7180, 3

Wasz

W zemi waszeetlego nye vor'-
nice

BZ Lev 22, 24

✓ (in terine vestne)

Wase

Dam pokoy w krajnach wo-
sich i. a mycz. mye poydre
w krajny wore (terminos vestros)

(in finibus vestris)

BZ dev 26, 6

Wasz

Myasto wasia v obwoleń w posti-
nył z v pioserł swyłfor wasz

(sanctuarium vestra)

BZ let 26, 31

v (urbes vestras)

Wass

Zatměnět země was y křd
syt ned myt dringor mye -
pryarele wasi (inimici vestri)

BZ lev 26, 32

v (tenam vestram)

Wass

Bpdrē zēinyt wassatprasta
a myjasta wassatpškarone

BZ der 26, 33

√ (sim-16. Jer 13, 19)

√ (tēne vestne.)

√ (civitates vestrae)

Wson

Przetw. ze nryl. odpadami w
roboty wosny, gdiszre biddili
w zemi wosny (in ea)

B2 det 26,35

"(in sabbatis vestris)

-----27b
a my mo/20/wymy ysz nyege-
st szmal/21/szenszkyego v-
rodu A czy /22/ my tho ma-
my dokaszacz /23/ Czyly
yego przyrodzeny /24/ czo
gego gymyeny ch/25/czą
wzancz dokazacz ma/26/yą
a by byl malszen/27/szkye-
go rodv czyly czso /28/
prawo gyesth prawe /29/
NA to my przyszasz/30/ny-
czy Szmaydbur/31/ku mowy-
my prawo /32/ Nyeyesthly
kthori czlo/33/wyek Czo
przyszedl do /34/ waszey
zemye dokonan

wasz

sim. Oct. Dec 27

-----49b
nyekthorzy xanząta/8/ y pa-
nowye szwa mya/9/sta posta-
wyly y dzyersz/10/ely yte-
sz nyekthore mya/11/sta sz-
oby wyszwolyly /12/ a wsz-
ythkym obyczayem /13/ tak-
ye prawo y wyelkyerz /14/
popolszku vchala ymye/15/
ly yaky my mamy wna/16/sz-
em myesczye agdy my /17/
nyewyemy waszego /18/ myas-
ta obyczaya yw/19/yelkrzow
popolszkv prz/20/yszwole-
yą nyemozem /21/ wam na to
od pyszacz /22/ gynako-----

Wasz

OrtOssol 39,2,w.7-22

am. bit Mar 39

Ort Ossol 58, 3, w. 1-14
Wasser

-----92a
/1/ Myesczany albo moze ly
/2/ gym kto tego bronycz
czy/3/ly nyemoze albo czo
gest /4/ prawo podlug pra-
wa /5/ Nyemoga krolew/6/
szkyego woytho/7/wstwa al-
bo gy/8/nego sandv nayacz
~~any~~ any /9/ ten czo szya
tego podyal /10/ moze wsze
myasto gyne/11/mv poleczy-
cz a ktho nye /12/ gest
szwamy nyesczany/13/nem
ten wwaszem mye/14/scze
nyemoze szynkow/15/acz

Waz

1

Wzed wamy, ... kxadrem Jakubem, ... rzeernite y imenem
rzeernikowym mądrego mōtra Jacobi Johannis
et cetera waszey Plocensis oclocy. dicit. 1474
Lab. 540.
cd

Wan

P. (a) nek... i wy macie obywatel[ow] wasze
świs to albo wielką noc puścić jednego jęć-
za (yq.ana) a drugiego umor[?]zić Rom.

807.

Nasz

Pilatus rekr...; Jeń dy raj, aby miedzy dwilma
urowie koma na wane, wielikę noc jeden
puszcron a drugi ubit Rom. 807.

Wasz

[Taco w wrganam podlug ana
kurreno. no puziri] gdsz
kurili sp nne ocrrowe wasi
(patres vestri)

72 94,9, sim. Put

Wass

Podług dmya jokušenya
Na pusiri, gdriusz mye kusrili oserowe
wasri. MW. 117a
(petres vestri Psal 94, 9)

Wasz

Przyloski, Gosno dym nad wasz,
(nad wasz) nad syny wasze (super
filios vestros) Fl 113, 23, mm. Put

Wass

Yac was bñidj pascer y wasse
nyy (panoulos vestros)

B2 Gen 50, 21, sim.

~~it. des 26, 7~~

Wass.

Hydrasye a offyeruyorze panu
logu wasremu ^{domino} (num. b. der 23, 14. | Par 22, 19)
a gedne owce wasse (over ... vestrae
... nechar ortamp a dreay ^x wasse
(panui vestri) nychar swamy gyd pφ

32 Ex ~~7~~ 10, 24

Wasz

Wye simpdayore, gess to sp
s pokolenya ussogo (contributes
vestros)

B2 Lev 25, 17

Was

d^{yD} was²kiego pokolen^y = contribulos vectros

ca 1479 MPK 7. v. 24. Mem Lub 38

lev 25. 17

Wassr

Büchle was kanar ...
tolke re l'pdrere gesa myfso
synow wassich i dreujek wa-
sich (filiorum vestrorum et filio-
rum vestrorum). P. 2 Lev-26, 29

Wasser

X

Ktorep (sc. ziemie) pod przisypczp
kil rozlozil otorem wosnim, dacz
(patribus vestris)

BZ Dent 1,35

Wai2 - wester

~~Pro 20 ci waszi ... [ange] paduchayeye omow~~
wasziid

~~BZ Jer. 29, 8~~

Pro to mowu pal(m) ...
kw bracy waszey (ad fratres vestros)

BZ Jer ik. 29, 16

~~fred waszym a ozym~~

ik. 29, 21

Wasz

1453. (13) Takomy pomoszy boog < et sancta crux > Jako
mnye Mathka wasza anna nyezaplaczyla dw czasczu quinque
sexagenarum et XII gr. et VII florenorum hungaricalium iuxta
cittacionem.

1478 Zap Wasz nr 1453

Kas2

1520. (T 2, 627 r. 1480) Jakom ya nye byl pomocznykyem
oczczv svemv iakuboui kusabyczv iakuba szpawlouicz bratha
vashego anym go szabyl (628) anym go sz szyvego vdzelal
marthvego (kaka) thako my pomoschi (p) bog y svyathy krzysch. —
Jako ya tho vyem yako dzyrsek nye byl pomocznykyem oczczv
svemv iakuboui ku sabyczv iakuba spawłowicz bratha vashego

1480 Zap Kas2 nr 1520

Kasz

1599. (859) Jakom ya nyezabył oycza Vaszego Marczyna
any szszywego martwego vdzelał thako my pomozy bog etc.

1482 Zap Kasz nr 1599

Wasz

1420. (628) yako (ya ssz thoba ssz) mnye Swamy vgednano
oglowa oczcza vasszego ytho vgednanye myelysszczye dzyrsszcz
poth dzyesszyaczya koop zaclady Thako my. — yakom ya vgednal
Michala Szczepanem szmarkeyem Smarczynem ybyernathem oglowa
pawlowa oczcza gych ytho vgednanye maya dzyrzecz poth dzyes-
szyaczya koop. — Jako ya tho vyem yssze Michal vgednalsszya
Szczepanem (Smych) Szczepanem (!) Smarkyem Smaczynem (!)

1471 Zap Wasz nr 1420

Wasz

Wardney sludre waszey
Warderie my przed obliczym wna ka waszego
pana Jesusza i tu zawidi laszka a po smyer-
cri chwala sz wamy wieczna. M.W. 45b.

U. y crowsy waszey panny Maryi

Wass

Nayderie my... przed obierzym... czołky ^{45 b. b.} wass, ^{46 a.}
szej, panny Mariy, tu zawsze laskat a po
szmyerzi chwala sz wamy wiecina. MH. 45b-
(46a.)

Wass

1574. (414 r. 1489) Jako mnye Jan Gawaraczsky oczecz
wasch posthapyl Trzydzessczy kop gr. possagu po annye dzewcze
swey syestrze waschey J plashez Stuczny Modry kony zakopa
groshi et XII gr. zawosh Groczskyey Robothy Thako my. —
Jako my przythem byly y zmowly Jsze Jan posthapyl XXX-ta
sexag. gr. dotis. — Jako ya tho wyem.

1489 Zap Wass nr 1574

Wasz

1574. (414 r. 1489) Jako mnye Jan Gawaraczsky oczecz
wasch posthapył Trzydzessczy kop gr. possagu po annye dzewcze
swey syestrze waschey J plaszcz Stuczny Modry kony zakopa
groshi et XII gr. zawosh Groczskyey Robothy Thako my. —
Jako my przythem byly y znowyly Jsze Jan posthapył XXX-ta
sexag. gr. dotis. — Jako ya tho wyem.

1489 Zap Wasz nr 1574

Wasa

Y banda wasse zony wdowy (erunt
uxores vestrae viduae, Ex 22, 24)

XV p. post. Kaluim 286

y wasse ¹byeci synothy.
(vestri)

Van

~~Przydzie li do was inny profeta... i rzekł
by... służyć inemu bogu, którego wy ni
znacie ani waszy ojcowie znali, tego profeta
mamy uwagać Róm. 812.~~

Wasz

Panie... cieszyły dziewicę Marię... mówiąc:
O miła pani Maria... nie jest, jako wy mówicie
i mniacie, by to był wasz syn, który jest
jest Rom. 746.

Wasz

A preto im rekł miły Jezus, byście
napętni, co nie dostało waszem ojcom
o mnie Rom. 462.

1052

Is nam hochel $\langle$ jeim podic
zijemp. ungow nasik

Kiw av 8

Wass

Isery vass gan ... pydrer on
h van

Gu 2a

Wass

Ysremay ga bil vydual vasse
angoly pioctar

1826

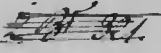
wasy

12 B w 13

alle nye melur by wasy balwa narye bogowye byly

Mag. April, 5, 320

ceamy by wasyct bogor obary

~~for it~~ 5, 321

Wassz

1 b d -5-6

Cranny sd wasszch bogwit
obwassz

Bla 321

Wass

Zösemeyer nyepriysaale

wasse (inimicos vestros)

B2 der 26,7

Wasser

Podany nepřiznávající vodu v
od *myšce* *~~z~~ videní (leg.
w videní) warrem (in conspectu
vestro)

BZ der 26, 8

Viminia vestri)

Wasz

Wye pacyeore przed myepnyarel-
mi wasimi (coram inimicis vestris)

B2 Num 14, 42

Wassr

Nye choy was (nye woods) & pro vci
(w)assi... a gadace wasriv (a me)
postuchoyeye snow B2 Jan 29, 8
wasrich

✓ (prophetæ vestri... et divini vestri et
ne attendatis ad omnia vestra.)

-----4a
/19/ Daley pytalyscze nasz
/20/ o ortel czo gy wyrze-
cze/21/nyv wyrzekl wasz
przy/22/szasznyk /25/ Da-
ley gedna maszath/26/ka o-
zalowala swego /27/ maza
ysz ya porzuczyw/28/szy po-
yal szobyte gyna /29/ zona
/1/ Od starego dawnego o/2/
byczaya wwaszym myescze /3/
raczczye roczny wybyera/4/
ly przyszasznyky /6/ Daley
sstarego dawne/7/go obycz-
ya nasschy wo/8/ythowye al-
be Sandze

OrtOssol 13,2,w.19-29 -
13,3,w.1-8

Wasz

-----46d
/22/ Daley pytalyscze /23/
nasz o ortel czosz /24/ wy-
rzekl wasz przy/25/szasznyk
a poczyna szye /26/ tako
Gdysz opawszkym /27/ myes-
czanom Sprawa /28/ szkazano
napewny ana /29/ zawythy
rok przynye/30/szcz Swyadze-
czthwo 0 /31/ gych myeszka
rzecz a /32/ kthora są oz-
alowany /1/ A ony przynye-
szly ta/2/kye Swyadeczstho
w /3/ kthorem szyą nyeszos-
ta/4/ly tedy albo tym stra-
czy/5/ly szwa rzecz-----

Wasz

OrtOssol 38,1,w.22-32 -

in Ort Moc 42

38,2,w.1-5

-----71a
do /31/ szwey szmyerczy
Any od/32/dał nykomv prze-
d ga/33/yonym szandem tho
ma/34/ya wszącz y myecz
gego /1/ blyszy przyrodze-
ny pod/2/lug prawa prawego
ma /3/ Daley pytały/4/sz-
czye nasz a /5/ pyszalyście
geden ortel /6/ donasz Czo
gy wyrzekł /7/ geden wasz
przyszasznyk /8/ thymy sł-
owy Gdysz o/9/pawczanom
sprawa da/10/no nadlusszy
y pewny /11/ dzen przyny-
escz vkazan/12/ye

Wass

OrtOssol 49,1,w.30-34 -
49,2,w.1-11

-----710

/26/ opawczom wszdy ony
/27/ geseze mogą myecz
spra/28/wa drugi dzen gyne
v/29/kazanye przynyesz
esz/30/wą rzecz mozely sz-
ye /31/ szostacz ten ortel
czosz o/32/ny wyrzekly cz-
yly cze /33/ gesth prawo
maydber /1/ NA the my prz-
ysz/2/asznyczy zmaydber/3/
ka prawe mowyn/4/y Ten or-
tel cze gy wyrzekl /5/ wa-
szech przyszasznyk zdr/6/u-
gyny przyszasznyky do /7/
dobrze wyrzeczon

Wasz

OrtOssol 49,2,w.26-33 -

49,3,w.1-7

at MacGo:

Wass

Then or thel ero gy wyrekly vassy przy-
szaszmyczy... then dobre wyreczom
a ma szej ostacz

Int Mac 60 (d)

-----6d
/19/ Zaluge goscza na /20/
goscza szdczvdzey zyemye
/21/ przed prawem /24/ Ma-
ly wasz kxaza albo /25/ p-
an naszwego myescza/26/ny-
na szaloba czo szlusz/27/
cha kwaszchemv prawnu De
capitali alias /29/ Ozada-
thkv pecunia vel forisa-
cione ut quis /31/ Ktho
da na thargowla /1/ albo
na ktora koly kupa /2/
bozy pyenadz szlowye za/3/
dathek albo kto gy wyesz-
mye

OrtOssol 15,2,w.19-31 -
15,3,w.1-3

Wasz

-----44a
/32/ acz szyć myastv dal
na /33/ myloszcz Themv mo-
ze/34/cze vnyszchycz albo
mnoszycz /1/ Wyny Jako va-
szchą wo/2/la ale zaprzy-
lyszyc ktho te/3/go ysz
by byl wasz wyno/4/waczecz
ten moze praw bycz /5/ na
krzyszv Sprawa /6/ PJtaly-
sczyc nasz /7/ tesz o pra-
wo ten /8/ czlowyek czo
szye dal /9/ na myloszcz
radze ymya/10/stv przepa-
dly

tesz czo krolowy albo pa-
nv bo ony tego wyerzenią
sprawa chcza

OrtOssol 36,4,w.32-34 -
37,1,w.1-10

Wass
man. at Mar 40

-----44d
ale chcze ly krol kxan/5/
zã albo pan tego czlow/6/y-
eka waszego myesczany/7/nã
ocz owynycz przed pra/8/wem
Ten czlowyiek ma /9/ gy od-
powadacz a ony /10/ mogã
sznyego bracz czo /11/ gym
prawo szkaze podl/12/ug pr-
awa awyaczey /13/ thesz
nys ysz myloszcz mo/14/ze
bycz vczynyona y besz /15/
panow a tho gest sprawego
prawa etc

OrtOssol 37,2,w.4-15

Wass
sim. Ort Mac 40

-----48c

T
/30/ a kto moze przyniewo
/31/lycz tego ktho szye br-
ony /32/ przyszyastwą aby
gym /1/ Był na tho zadny
wa/2/szey navky czo gest s-
prawa /3/ WAschą ządzach
my /4/ szroszvmyley a /5/
radzy bych my wa/6/szym my-
esczanom kupra/7/w poszlu-
szyly czo bychom /8/ vmye-
ly awyadomo b/9/andz wam J-
szye obycza/10/yą szstarad-
awna dzyerz/11/ano megą sz-
ye dobrze /12/ zostacz pod-
lug prawa-----

OrtOssol 38,4,w.30-32 -

39,1,w.1-12

Wass
Ort Mac '43. wassem

-----58c
/2/ Jako zan szlubyono Tho
racz/3/cze maga na nyem
bracz nye /4/ patrzacz gy-
nego prawa /5/ DAley myes-
czan/6/yn czo szyedzy /7/
wlyczy yprzedawą /8/ chleb
albo czo koly gynsz/9/ego
tego moga wybracz /10/ wr-
adą kgych przy.szczan/11/dze
achhcza a on mvszy /12/
oszwem rzemyeszle wy/13/1-
kyerz dzerszecz rowny /14/
wam albo gynym wasz/15/ym
myesczanom

Wasz

Jako gyst prawo maydbor

OrtOssol 43,3,w.2-15

Wasz

A on muszy o swoim memyaszlye drze-
szcz wyelkierz rownym warm albo gym-
nym waszym myeszczanom.

Ort Mac 50 (šir)

-----49c
jedno jako szmy /23/ wam
pyrwey othym /24/ pyszaly
a gdy by waszy /25/ myescz-
anye spospolne/26/go przy-
szwolenya knam /27/ pysza-
ly aby wszyczkym /28/ oby-
czagem chczely dzyer/29/sz-
ecz prawo y wyelkrze /30/
yako my dzyerszyny w /31/
naszem myesczye Tedy /32/
ocz by nasz ,zadaly Tho /1/
Chczely bych om gym radz/2/
ycz przyaczelszkye y pod/3/
lug prawa od pyszacz /4/ ya-
ko gest sprawa prawego-----

OrtOssol 39,2,w.22-32 -

39,3,w.1-4

Wasz
sim Ort Mar 44

-----50b
agest /5/ prawo podlug may-
d/6/borszkyego prawa aw/7/
szdy dobrze stary obycz/8/
y zostawycz podle pra/9/
wą A czynią prawo /10/ zdl-
ugych czasow wy/11/byera-
ly raczce stara /12/ przy-
szasznyky y dawna /13/ zod-
puszczonym waszego /14/ osz-
wyczzonego krola /15/ Tedy
gyest lyszce tako /16/ wyb-
rany ypostawye/17/ny podlug
starego wa/18/szego obycz-
yv mozeczce /19/ dobrze wla-
wyczy na /20/ szandzyc
szyczycz-----

Wasz

OrtOssol 39,4,w.4-20

Out Mar 44 : marago

swego wynowacz/33/czą na
 gemv szandzą /1/ Sandzyoz
 a prawa po/2/mocz poka
 szye gemv /3/ nyestanye
 podlug prawa /4/ Maly v-
 nasz za/5/zą albo pan /6/
naffaszego nyesczany/7/na
 zalobą czoss szluszą /8/
 ku waszemv praw ny/9/emy-
 eczszkyemv tho ma /10/ on
 zalowacz wszandze /11/
 przed waszym dzedzy/12/
 cznym woythen tha/13/mo
 gyste nadzedzynie /14/
 wgego woythowstwe

Wasz

Wasz

Dalyfej) wwasz xygze albo pam ma wasze-
go miyesczanyma zaloba ... tho ma on
zalowacz w szadrye

Dnt Mac 57 o

/15/ ale chczałyby wasz
 p/16/an kogo v wynycz 0
 /17/ gyna rzecz kakokoly
 oz/18/emszkye gymyeny al/
 19/bo o gyna rzecz temv
 /20/ dacz dzen przed szye
 ta/21/ko czosz by szlusza-
 la p/22/rzed gego burgrabya
 /23/ albo przed swego san/
 24/dzya a na gemv osza/25/
 dycz szwych szyenan /26/
 zenszkye prawo pod/27/lug
 prawa prawego /28/ Ktho da
 na kto/29/rakoly kvpya
 /30/ albo na targowna bo
 /31/sy pyenadz

Wasz

OrtOssol

-----76d

/13/ krzywdą Tedy ma szyć
/14/ nayn zalowacz przed
/15/ Sandzą wyschym nad
/16/ nym ten to ma szand-
zicz /17/ Jako gest prawo
podlug /18/ Pytalysczye n
/19/asz o prawo /20/ thymy
szlowy /21/zaluyacz szyć
na wa/22/szego woytha kako
gest /23/Raczcze przysza-
sznyky y /24/ gynszy lud
szromoczył /25/ nyesprawy-
edlywye /26/ Jgest nyespr-
awyedly/27/wy drapyeszny
wspor/28/ny szewszychkym
po/29/spolstwem nyeszgodny

Wass

OrtOssol 51,4,w.13-29

/15/ ale chczałyby wasz
 p/16/an kogo v wynycz 0
 /17/ gyna rzecz kakokoly
 oz/18/enszkye gynyenye al/
 19/bo o gyna rzecz temv
 /20/ dacz dzen przed szye
 ta/21/ko czosz by szlusza-
 la p/22/rzed gego burgrabya
 /23/ albo przed swego san/
 24/dzya a na gemv osza/25/
 dzycz szwych szyenan /26/
 zenszkye prawo pod/27/lug
 prawa prawego /28/ Ktho da
 na kto/29/rakoly kvpya
 /30/ albo na targowna bo
 /31/zy pyenadz

Wasz

-----139d

kako dlugo ma myecz frys-
tv aby tego pewnoscz vka-
zal rok ly

czy dzen /11/ ly albo wy-
aczey albo /12/ czo gesth
prawo tego /13/ Azą ly

tho czy /14/ szgynych st-
ron /15/ albo szyem row

/16/no blyszczy przyrodze

/17/ny themv vmarlemv /18/.

zwaschym myesczany/19/nem

Tedy maya gym /20/ rowny

dacz dzyal tego /21/ gy-

myenyą a maya /22/ porąką

albo gyną pewnoscz dacz

OrtOssol 77,4,w.10-22

Wass

-----139d

kako dlugo ma myecz frystv aby tego pewnoscz vka-
zal rok ly

czy dzen /11/ ly albo wy-
aczey albo /12/ czo gesth
prawo tego /13/ Azą ly

tho czy /14/ szgynych st-
ron /15/ albo szyem row

/16/no blyszczy przyrodze

/17/ny themv vmarlemv /18/.

zwaschym myesczany/19/nem

Tedy maya gym /20/ rowny

dacz dzyal tego /21/ gy-

myenyą a maya /22/ porąką

albo gyna pewnoscz dacz

OrtOssol 77,4,w.10-22

Wass

Wasz

Szaly czy czoszczymnych strom albo
zym rozmo (rown) przyrodzemy vmarle-
mu sz waszym myeszczamynem thedy
maya gym dacz rowny drzal thego gym-
myenya

Ont Mac 105 (g)

Wass

Nayderie my, nadržney sludze wassey ... tu za-
wzdi laskę a po smyerczi chwala sz wamy
wieczna. M. W. 45b

Warsz

3016. (192) Jakom ya sszamowtrą (!) nyeposzbąla¹ dzeczaczą
szwego anym go vkmecza washego porzvczila anym gych vschko-
dzila weszromocza szkmyeczmy gych Jako cztiri kopi Tha ko etc.

1471 Zap Warsz nr 3016

Wass

Wass familie vestra al. preth
diebyeremy vasyng

1475 AC2 XU 369

Hasz

1

rekl rydom: Oto król wasz (Rozm. Pam. 470
2.p. XV)
(ecce rex vester Jo 19, 14)

Wasz

2

Przekł gym Sylat: krotya waszego ^{*}ukrzyżugy
2. p. XV Rozm. Pam. 476

(negem vestrum crucifixum Jo 19, 15)?

Vasr

Błogorządna dzieńca nehta :... Jdrześie
ostawili syna mego, mistrza waszego? Rom.
735.

Van

Dziewica Marja... rekła ku... paniam, kto-
re tam były:... wy panie moje wstańcie, przy-
tąćcie się mnie, boiem trudne nowiny o mem
synu a waszem mistrzem Synała Rom. 737.

Wasz

pojście tego Jezusa, kiedyżci tako wasze książęta i wasze pany rozgniewał, zewlekszy i wiążcież ji u słupa, pokaźnicież jego tako, aż ci by wasze książęta uźreli, iżem dobrze pomścił ich krzywdy a dosyć uczynił ich gniewu. Rozm. 815.

Wasz

pojmicie tego Jesusa, kiedyżci tako wasze książęta i wasze pany rozgniewał, zewlekszy i wiążcież ji u słupa, pokaźnicież jego tako, aż ci by wasze książęta uźreli, iżem dobrze pomścił ich krzywdy a dosyć uczynił ich gniewu. Rozm. 815.

~~Kadri. 11~~

wasz

Puace v moch boga uasego Kiu. ar 3. ~~Podopiny~~
boga uasego, [cudim] bogom modla iesse
vziualy avg. Tebisec duve uase edriky.
urozou uasik [obvanti] ar 10.

Was

Potppiusy boze uasego (puzan tim)
izgom mudi use vedanuly

Low av 9

Wasz

Obeznajcie ... gospodnu brzu
waszemu / wnitru, gior ocu
cego noszcie dani .

(des vestro, Fl 75, 11
V (Pul: naszemu)

Was

Bf dreere syf wesetlicher pred
panem lozem wassem (conam
domino die vestro)

B2 Lev 23, 40

Wasz (dominus deus vester)

Pro iacem pan log wasz VBZ der 25, 17

Pro pan log wasz von gest log
na myelbye

BZ Jos 2, 11, sim.

ib. 3, 10

V (dominus... deus vester)

Wash = vester

~~U washyuyam shye na wash, a hby
ya, wash myem y banda, wash
hony wlowy, y wash dyem shyofly
[Ex. xx+24] 2 1/2 xv kabin. 2.86~~

shye boy shye oblyetnosky mostnego
any bogatnego, boy ya pan bog wash*
~~ib.~~ ib. chs

[* pro: wasch]

Wass

Vy stogiere wriitari dryse pred
panem bozem wannim, isxyfpta
wana..., synourge y zoni wasse

B2 Deut 29, 10

(conam dominus deo vestro, principes
vestri... liberi et uxores vestrae .

Wan

(de vestris)

Pyffer wassich vginich sto po-
pfdri, a sto wassich drespfer
tisfnrow (de volis)

B2 lev 26, 8

Wasz

Me tu^{ae}~~ae~~ dominationi commendo
Zalicram sye waszey myloscry.

ex. XV. Pr. Fil. III. 178.

Wasz

My racye Rymanowczy. pyszemy wolszey
mylosezy ysze thu szę dwa kmece

ex. xv Sl. Arch. I 169

Nam

Nana Wielbność

Tedy są rydowie poczęli prosić rekację: Prosiemy
wanej wielbności, a by jemu kara? stać przed
Twoim stołec Róm. 750.

1449/2

9)

vaxiv sloveq

1449 R. XXV 765

mp. lw. bylysexe nyegdy vzlepyeny a zac2 myeny wasz
zlosca2 - eratis enim aliquando tenebre (gl. i. e.
involuti tenebris ignorantie ei peccatorum... si mala
in vobis erant "J-SK) I 76

Waz

2

61 lw

(genocz walfza sprawedlywocz crescēka¹ nębodze
opphilstwa² nyz sprawedlywocz wozenⁿnykow luczem^{er}
nyczska)³

Nisi habundaverit iusticia vestra plus quam
scribarum et phariseorum, non intrabitis in regnum
celorum.

(Mat 5, 20)

XV med. Gł. Wrocław 6 Ar

1831. (741) Jakom ya szya vyethnala (abo vyethnal) y rosdzyelyla (vyeczmen!) rosdzalem Malem zaborovyem Sy <e> th-lisky rolamy lassmy bormy lakamy do maczyerzyna Syvotha pruess (virov vestros) maszye(!) vansch(!) y ya prze mascha Swego thoyesth anna S barbarum y Sroschvm¹ pruess yethnacze y dzyelcze pruess vyelmoschne et dobrze vrodzone and <r> zeeya(!) Sradzeyevicze Castellana sochaczewskyego byernath(!) koszyrskyem Sadzyem Sochaczewskyegem y Chrczonem kopythowskyem kthori rosdzal dzyerzsedzcz(!) many(!) podesthem kop zaklathdu(!) domaczyerzyna Syvotha bor.(!) — Jakossny(!) my vyethnaly y Rosdzyelyli anna sbbarbara y Sroschvgya² nyenyem(!) Ma(741^v) ley(!) zaborovyæ rolamy <Sythlysky> lassy bormy aly do waczyerzyna(!) Syvotha thakonam pomoszy bog podestem kop zacladu przesmasche (p) Swoye. — Jakomy tho vyemy ysze ssya anna vyethnala y rodzyelyna(!) Sbarbarum yszroschha² przestythe yethnacze ut supra y przes masche Swoye.

Wass

Przez to [pro: to] tedy ... Joachimye, Anno, was-
sza [pro: waszey] porzesnoseri powisszenie nayd-
erie my... po smyerceri chwala sz wamy wiecna.

MW. 45b.

Wasz

Proszymy waszey navky ktory myedzy
tyma sluyemą orteloma gest praw-
drycoszy ?

Oct. Kat. 144

~~№ 2 XV Sitzer. C. XI 144~~

Wasz

Wasche pytanie o prawo gesth takye

Ort. Br. VI 364

~~Ort. Br. VI 364~~

U

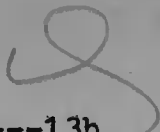
Wasz

Smęsnorzy (leg. z sininwici)
wasego prozemy, exococcus
vestre in[con]stancie

ca 1470 Nam Lub 107

Tob pol.

√w < n > asrem

-----13b
Gdy by czego √waszem /13/ w-
myeszczkyem prawye /14/ ny-
enalezono atha rzecz /16/
Gdy by komv /17/ wydano al-
bo poddano /18/ sprawa ge-
go dluznyka /19/ za rąnką
a then dlusz/20/nyk byl by
tham /22/ MOgaly sprawnye
kto/23/regó yaczą czo szye-
dzy /24/ na szmyercz maczy-
cz /25/ ktora koly maka aby
/26/ wyaczey czo wysznal
/30/ Iako wzdy maya /31/
dobywacz oczczowego /32/
dlugu na szyroczye

Ort. Ossol 19,4,w.12-32

Wasz

-----4a
/19/ Daley pytalyscze nasz
/20/ o ortel czo gy wyrze-
cze/21/nyv wyrzekl wasz
przy/22/szasznyk /25/ Da-
ley gedna maszath/26/ka o-
zalowala swego /27/ maza
ysz ya porzuczyw/28/szy po-
yal szobyte gyna /29/ zona
/1/ Od starego dawnego o/2/
byczaya wwaszym myescze /3/
raczczye roczny wybyera/4/
ly przyszasznyky /6/ Daley
sstarego dawne/7/go obycza-
ya nasschy wo/8/ythowye al-
be Sandze

cf. Nasz

Wasa

OrtOssol 13,2,w.19-29 -

13,3,w.1-8

Team. w naszymi

Wasx

On podług prawa y waszego sxha xa-
mya na mya, nye odwyoodl.

Ort. Kat. 178

~~11 1/2 XV L. 178~~

Wasz

Myasta, targy... czy lesza pod waszym
prawem... czy mogą do wasz po prawo
chođeć

Art. Kab. 295

~~IV¹ XIV d. let. (X) 295~~

Waż

wascho, zątrachmy szro szrom yely
~~2. pd. xv~~ Ord. Por. VII 558

Wasz

cf. Wazyć

Wata - vallum (?)

many: nierównosć
wat, knyjwizna, terenu

Mag. vallum podtwierdzenie
wat z palow a. z ziemie wypany

popr. Sll
u ←

Dedimus eis molendinum, ante valvam
aquaticam, ad utilitatem civitatis, et ipsi
possunt eum locare penes vallum pias
podle wate

1406 Wult. 4.

Plaz^{ia} vallum - i, n. 1. wat obronny lub obozniczy,
bedacy rodrzem many majeronego rozstronny
palami i rozwidlonymi konarami drzew,
szaniec

II men. 1. rzad, szciana czepej, co jest majerone, nastroszone
(Quilunia & modernizowana)
2. ochrona, ostona

Wata = genus retis

✓

Piscaturam ... in piscina ... tam parvis retibus,
quod * wato vulgariter dicitur. (1350) 1543 Kod Pol. II
713.   fol. Lxxviii

Vata = genus retis

Piscaria in lacubus cum parvo reti, quod vata vlg. nuncu-
patur; 1357; Kozlop. III, 82. Retibus vatha et
clomya (1381) ib. III, 518².

Habebit etiam nostra in navi piscari
in lacubus cum parvo reti, quod vata
vlg. nuncupatur, et cum hamo dicto
vanda

¹ lichy odpis 2 XVI 4.

Wata

Concedimus liberam piscaturam...
Retibus vatha et domya
methibus

(1381) Kod. Wp III 518

(i. lichy edpis 2 XVI/W)

7.

In piscinis nostris ... damus et concedimus
liberam piscaturam et captionem
piscium.... redhibus vatha et darya

(~~concedimus~~)

(1381) Kod WP III 518

.talak pod ktomig.

Wato (?)

✓

In fluvio mostibus... rete vly. elicto

[clonje] sive watha (var. ^{kop. 4.} veta)

indulsimus pisces quorumlibet gene-
rum piscari

(1411) BokMr v̄ 115

✓

Nota (?)

tionē

Litterae de venditionē... advocatiāe...

cum... facultate pisces capiendi... rete

al. vataq; in piscine

(1419) dokM_{pp} V 215

Atata (?)

L

Damus etiam predictis opidanis
in fluvio dicto Bugk cum hamis pisces
prandere et cum retibus al. vata...
capere et piscari.

(1424) 1504 Dok Mp V 277

Wata

1

cum iure capiendi pisces cum hamis
et cum retibus alias wata . . . vendit

(1424) xvi in. Matr. iii Suppl. nr 97

Watu

✓

Piscatura piscium eiusdem ville in lacu
Rettibus (sic) parvis... et signantes
vatha, (1433) 1540 KwiPel II ~~740~~ 855.
saccis, bulgestris (sic) et wonthom
q̄libuscumque

Wata

Habebuntque... fratres... in... piscina...
ferijs quarta... pro mensa ipsorum rethi
quod watha dicitur... piscanoli facultatem.

1437 Kod Mark 188

tec

Weda
(Hata)

Pisces prandere (sc. plebano
licet) in eodem fluvio, stagno
penes &... ecclesiam feria quar-
ta ... , ut sit illi libere ~~tibe-~~
~~re~~ cum rethe tantum, videli-
cet swatha alias et cum
kryha

(1437) Kod Hil I 171

Wata

V

Item wathā² dnus plebanus et sui presbi-
teri ... habebunt potestatem ^{regni} ~~tramo~~ pisces
frandendi et capiendi

1484 a. lonsleop. I. str. 1805.

Acleop

2 watha = nieo
[siec]

Heda
Hata

V

Es tamen excepto quod ... in stag-
no seu piscina eadem pisces
cuiuslibet generis cum rethe
minori alias vatan vel drqubya
pro necessitate mea quociens et quando
opus fuerit prandere c

Uw. wydawcy: w lib. II - vathq

1. (1495) Kool Hil 1509

Wata = genus retis

tac.
0

✓

Item potest habere unum piscatorem vel alteri convenire super fluvio Visla super parva retia, et circa rippam super vatham (sic).

Korona

(1349) 1566 Kod Pol. II 710. Rettibus (sic) parvis...

et signanter vatha. (1433) 1540 ibid. II 855. 2

pod Lipnem

retia p. rete (nidto, sieć myśliwska)
signanter - myśl.

1. wyraźnie, jama, zrozumiale,
znaczenie:

2. niezgodnie, odrębnie, harmonijnym sposobem

(BZ: wędka widdy, fuscunula)

Weda

Hata

x

Dotamus... ecclesie... piscacionem
voluntariam in stagno per prefatum
^{olim} ~~olim~~ Nyemyrowicz factam et in
fluvio eiusdem stagni superius
ascendendo vathys, obstaculis
et aliis retibus minoribus dunta-
xat faciundo

(1492) Kod Hil I 439

Wada Wata

✓

1308. (400) Thako mi bog etc. yakom ya Malgorzacje Mamye²
mey nye szabral dwu szuknyv sza czthyrdzesczy grosschi Masla
yszyrow za polkopj y Masza pro XV gr. gwalthownye wszole
Rethe leporinum vathj szyekiri any pacz baranow. — (401) yako
ya tho wyem etc.

1470 Zap Warsz nr 1308

Leporinum vathj

Wata (?)

Advocatus... in piscinis dictionum
molendinorum pisces retine, vlg. olicte
vathe, venare et capere poterit

arg to post (1411) Dok Mp v 118
w mention

Wata of Wgda

Wātaman cf. ATaman

Watman of Ataman

Naukar

vavak

~~matrix~~

= volua | 1472 | Ros. nr/299.

1299

ROST. Symb. r. 1472

Wawrzyniec = Laurantius

Swęty wawrzyniec... tyłko dary gełon... chołal
Gn. 172, a.

Wawrzynow - Laurentii

Jan pro Wawrzynowe smercy ne wżanl dwudzesztu
grziwen 1415 A.K.H. III, 248.

Wawrsyniew

Dawrsiniew sin zabitk.

1406 Piek. Kod. Sos.

Nawryncowy - Lauretti.

To visint sra Nawrzinczewim poczётkem 1399
Leter. II, № 1190.

Вавицынскому

Нге и маавинероат wolf... паркероно гумно / 1400 / стр.

III, 192.

Wazai

Wazka

Vaska vel donyca tina

ca 1500 R XLVII 354

pod donica stp. (rodzaj macrynia,
vas quoddam maius)

Waska

✓

Waska vel donyca tina

ca 1500 R XLVII 354

pod donica štšp. (rodraj macrynia,
vas quoddam maius)

Ważać

Ustawiamy..., aby thaka nyewyasta
... przy wszelkich... rzeczach, któreby
gły w wyerze były, pospolu y skomnymy
wornymy, gymysr exasr maĩa swego
waszanaby, (quibus tempore mariti sui
vehementur) ostala Jul. 75

vehō, vexi, vectum 3.

wieźć na wozie a, na statku, ciągnąć, meścić,
porwać, ciągnąć;
pass. jechać (nozem, wierzchem), płynąć statkiem,
podróżować, udać się dokąd, lecieć

Wazać

Wiec ~~bracie~~ - vehere

... przy wszystkich... rzeczach,

Ustawiamy, aby zana, kiedy mąż umrze, przy białej
pasportu 4. konnymy wozu i kocy, aymur era v mgra
'swego warrana ~~by[la]~~ by[la] (vehelatur), ostala

Sub. 75.

Wazac' of Rozwazac'

marac' of Nywāzāc'

- Wazek of Polwazek.

Waxen of Waxing

Ważenie

Omnia digerant, postquam agas in omnibus ordi-
nata gravitate, gl. rogitiam tarditate, mode-
rationem vberata rzadnym wazeny, procede

(taki jak materiały, XV med. RRp ^{XXIII} ~~XXIV~~ 279
materiały (k. 249 250)

wg Wojasa .

Waxienis . libratio

✓

A libracione oth waxyemya

1454 GPP. I 211.

ACTOSM

601

Ut ... provido othte emptori ... quilibet
librator alias waxnyk debet defalcare
al. strancuz a libracione oth waxye-
mya super debitum suum.

Ważenie

Ładnym waznym dawera twego uciotka = per²igaci
prestigiator astu 1444 R. xxiii, 304.

Cultor dei

3(o procul vagantium portenta somniorum,
procul esto perricaci praestigiator
astu!)

praestigiator, -oris, m. kuglarz, guslarz,
marlotan, oszust (czyli bardzo niemierny)

pervigeo - vigui 2. 1. być pełnym sił żywotnych,
2. mieć wielkie znaczenie

pervicacia, ae - 1. wytrwałość, upór

artus - us, m. 1. chytrość, podstęp

2. chytrowy plan, zamach

Cnapius

artu, ab Astus, Chytro

procul

daleko

z dala

portentum, i. n.

1. znak cudowny, cud

przepowiednia

2. dziwne wymysły

Ważnica

0

W

cameram sive pensatorium, 2 uod mlg.

ważnica nominatur (1861) MMAe. X:147

Plexia
pensator-oris ten. kto waży

Piekos. KODEKS DYPL. M. p.t, III

266

str, 147

Rok 1361 c. poru.

peterb. kac. I Edic. nr 445

~~XXXXXXXXXX~~ *Brückner*

63.

excellencius wasnyey

pot. XV, R. XXV, 153.
med.

1043

~~Pots I. 47. 4. 6.~~

~~Brückner Koz. srw. 3~~

~~Rozpr. 25, str. 153~~

~~połowa w XV~~

Waznik

pervigil-ilis

biurocracy

uwaga

1. Sternik.

2. Kierownik, nadca

Navis pervigilis gubernator, gl. director

waznyk, rzadzycel, antequam accomodat suam

anchoram

wczesniej

kotwice

AMP: 'ten ^{do} co kiekuje'

XV med. RRp XXIII 280

(k. 269)

wg Wojasa

Ważnik = librator - oris, ten, kto ulnymuje
w równowadze: ważnik, wagowy.
Jougan (w żupach solnych); miernicy

Librator alias ważnik

601. 1454 ARP. I 211. Ac Posn

Ut à data presentium provido Othte
emptori... quilibet librator alias ważnik
debet defalcare al. stranowoz a libratio
ne oth wazzenia super debitum suum

otuz

Waznik

Jacobum Pensilanicum a. Vaznyka | 1462 | Hipp. II, No 8662.
al.

Jougan

'ten, kto wazy, wagowy

Wazino cf. Waziny

Ważność

✓

Thebis

Cholchus an Assirius, Thebes nutritus in agris

przy waznoczy myescza onego XV ex. GlKorn II

211

1-9 Ln Li

1/

10 indelwie
ważność

2 nutritio 4 uprawiać, żywić i pielęgnować, chować

Kainosi

1208. (49^v) Jacom ya nyepozal < gwaltem > zytha ypsenicze
yyaczmyenyv any ovscha Nawyenyne olim Jachny baby gych any
lnv any konopi super(?) Crosnyach anym thego wyozl wdom
swoy wwasznoczy nacych czyansch (yag) yako dwye kopye
pobaby(!) gych (pl) bliskoczy Thako my pomozy bog. — (50)
Jako ya tho wyem yze Clemens.

1478 Zapiska nr 1208

Wainosć

✓

1461. (1030 r. 1477) Jakom ja thobye nyewipasl moym
bydlem sytha naszwabyech wasznoszy Jako XII gr. in $\frac{1}{2}$ gr. ita
me deus adiuvet et s. Crux. — Jako my tho wyemy.

1477 Zap Wansa nr 1461

Kainosé

1205. (B 3, 44 r. 1478) Jakom ya nyeshmloczyl, dwv brogv
schamo ozm genego zytha adrugyego psenicze po wyanzanyv
voznego naxyancz (!) gwalthem wkothre (!) Sya xyandz przesz wosz-
nego wyanzal vaznosczy yako trzy kopy yako wzaprzane in valore
sicut tres sexag in $\frac{1}{2}$ gr. Thako mi bozy (!) bog. — Jako yatho
wye (!) yze Clemens etc.

1478 Zap kanz nr 1205

Wainość

1210. (50) Jakom ya gwałtownye nyewzyal schamo pyanth
skrzyńky wdomv v Pyothra loya wrokithkach zlysthy yzprawy
waznosczy yako dwye sczye kop (in $\frac{1}{2}$ gr.) zyego skrzinki¹ ktore
yemv sluzo dlya yego potrebi(.) Thako my etc. <in nocte et
furtiva re>. (50^v) — Jako ya tho wyem ysze Jan nyewzyanl
gwałtownye skrzinky etc. Thago mi pomozy bog etc.

1478 Zap Kasz nr 1210

Ważność Takom ya... ✓

I Nie wykałam dwóch byethimkow adamaszko=
wych, cryarmych, wasznosery trydryesery
grywyen...

1478 AKPr VIII a 59.

(ts.)

Czers. L XXX VI ; jako ja ...
nimib.

1478

Wainok'

Jacom ya Janowy nymozegnal na boru wobethnykav...
anyu pyowora dokawa waznoszi
pulkopya grossy wyal. 1478 Gers. LXXXVI.

any gassy any cur w wadzmoscy
dochodu jako dyesyger cot podla porw.
1480 Gers. LXXXVII

1474. (W 5, 136 r. 1479) Jakom ya nyeposzyathl szyedlyszka
 ogroda naymyenyv napuchalach wvyaszanyv wych thamo gdzye
 gye prauo wvyaszalo podla kxang szyemszkych ythamo nathymtho
 wvyaszanyv drev wlyeszye nyerambya gwalthem anym gych
 wmnyegyszyl wyszythczech wyaszchnoszczyako kopa groszy wpul-
 groszheczech (!). — yako ya tho wyem.

1479 Zap. Kansz. nr 1474

Ważność

Jakom ja mię wruczył szycy, any wyjął...
* gwałtownie we włości w ~~Wagrodny~~ ~~malikony~~,
any m zabral czynszu sz kmyczy tych, any
gossy, any cur w ważności dochodu, jako
dzyesye, kee cop ~~ipodla~~ ~~pozwo~~

1480 Czms^{S.} LXXXVII

Kainosc

1525. (W 5, 379 r. 1480) yacom ya thobye nyewszyla gszla
yadancz szthoba nawoszye szpanczycz gwalthem wwasznoczy
szesczy grosszy w polgroschech (!).

1480 Zap Wana nr 1525

Kainość

1636. (338) Jakom ya nyerambyl drzewa nasplaw, any Ryb
lowyl nagymyenyv Reny pana dybowskyego Stanislaw, w waz-
nosczy Czthirech kop grosshi | podla poszwv (thak) yeno woyczyznye
mey thako etc. — Jako ya tho wyem.

1488 Zap Kasa nr 1636

Wainosć

V

1592. (319) Jakom Ja nyepobral kmyeczyowy yego Syrocze broga syana gwałthem przesh włodarza Swego Maczey a na wozy y nyewvyezlem go do dworv mego de(!) Jezorey, kthory dzerza wdzyrzawye, kthore ssyano bylo wvaznosczy XL-ta gr. thako my. — Jako Ja tho wyem.

1489 Zap. Kanał nr 1592

Wainość

1716. (781) Jakom (s)ya nyewnyosl syą wthen dom shamoczwarth ssobye rownymy Gdzye ya yey maśch szosthawyl, # anym yey domv zastapyl * po smyerczy swey na stholczv wdovyem thamo tho wmorach, anym them wnyesyenym vmnyeysyl yey wasnoczy jako dwye kopye grossj Thako my pomozy bog. — (782) Jako ya tho vyem etc.

1491 Zap. Wana nr 1716

Wainość

✓

1224. (494 r. 1491) Jako my Maczyey rambil wborv wpuſczy-
lom̄yenyſkyey drzewa sosnove kvczynovi² gwałtem wasznoczy
yako dwye kopye <et in domum suam in rokithky induxit>
Thako my pomozy bog etc.

1401 Zap kanz nr 1224

Kainość

✓

1722. (871 r. 1492) Jakom ya Nye^hnashedl na dom yanowh wyaczkovye, a nym zamkowh odbyl, any zytha Mloczonego y gynshych rzeczy domovych yemv pobral, waschnosci yako shecz kop Thako my pomozy etc. — Jako ya thovyem.

1492 Zap Kainz nr 1722

Wainosć

1683. (463) Jakosz thy ^{*}mnye¹ pobral sthathky domove zyrdzy
y prosucze posegl waschnosczy yako kopa Sdomu vŷschchowsky²
Thako.

1494 Zap Kancz nr 1683

Kainość

✓

1766 a. (351) Jakom ya Nyehayachal nadom gego gwalthem samoczwarth szoby Rownymy, anym mv przegrazal, any mem przegrazamym (!) odesly yemv vzythky, waschnosezi cztherdzesczi (kop) zlothych Thako my pomozi bog. — Jako ya tho vyem.

1494 Zap Kansa nr 1766a

Ważność

Jako(m) mye (pro mye) ✓

1855. (901) Jakom mye(!) przeszyna swego dobrogostha
y przeszinsze pothdane czytery konye poth konyem moyem mnye-
szylesz¹ yako polkopy. (901) Jako mye wszyala czlowyelowy
szwemv, kmyeczovy Szokunyna, zalasza (N) Spluszycze⁺ wasznoszcz
yako dzesacz gr. thako bog pomoszy.

1498 Zap Karsu nr 1855

↓
(‘zielara’)?

Ważność

Gene moneta we wzem królestwie ma być
ymyjana, yaszby była wykwyta a dobra
w waznoszczy, aby przez to wyszczy była
wazniejszy

Sul 56

H 132-3 (bona in valore, ut per hoc magis sit
grata et accepta)

Dział 63 (ktora ma być wieczna
y dobra w wadze)

valor
wartość
znaczenie

1/

Ważność

71 S. waznosera, = cum gravitate 11886 P. XXIII, 277. ✓

gravitas - atis

1. ciężkość, ciężar, siła, ucisk
2. moc
3. gwałtowność, twardość
4. godność, powaga
5. orgzatość

ważność 5 powaga dostojność . fp

Item quia sicut piscis cor habet in capite,
sic et ipsi cor habent in capite, id est Xpo, frag-
menta istorum pisciculorum sunt doctrina verborum,
gravitas, *wasnosch i prewischene, morum

XV p.pr. RRp XXII 344

k. 255vb

Ważność

dl. ciebie
tobie

tuis si

Si autem tui potencia, uasznoscza, est, ea
si prelacione ^{dl.} dominacione ta, uisokoscza

= nivo. nivo
si... si ('cry to')

1436 RRp XXIII 277

k. 98r

- potent. a - ae f.
1. moznosc nita moc wtadna	2. potega, znaczenie, wptyw prewaga, wtadstwo
	3. zdolnosc, zleta, nita
	4. dzielnosc, slute moc

dominatio - onis f. panowanie, wptyw,
moc, wtadnia, rad

Ważność

✓

Sic etiam multi sunt, qui verbum dei au-
diunt, sed tamen illud non custodiunt,
ale go nye chceza pelnycz any dbacz, non
attendentes, nye reznayacz, quod est magne
virtutis et potestatis, waznesczy XV p. pes

GlDom 55

~~my tam to pest
70 16, 23 2~~

J. 19.

Ważność = gravitas

W. karanyu yett groźni, a w upomynanyu lazdni, a miłozorci, vyerzoli,
alye w vyerzelyu ^{vaschnoscz} ~~vaschnoscz~~ chovayan dji. Wied. Nr 245.

vas [z] d. narzecz ci XV

[hilaris servata gravitate]

hilaris servata

X med. Lent p. 349

gravitas - atis f.

1. ciężkość, ugras, mta, u cisk
2. moc
3. gwałtowność, twardość
4. godność, powaga
5. ościzatość

Maximilian

60

maturitate vasknosora

pot. XV, R. XXV, 152.

^{med.}
~~Let. I. 475. k. Co. 1.~~

pelemb.

~~Eruckner Kaz. St. W. S.~~

928

~~Rozp. 25, str. 132~~

~~pelewa w XV~~

Warinosé

✓

Ustawyamy..., aby thaka nyewyasta
... przy wszechkich... rzeczach... ostaloy,

[†] wyewszy odkenye y konye matel
w wasznosey trech grzywem maro
umrelega (demptis vestibus et equis
parvis in valore trium marcium
mariti defuncti) Jul 75

mariti defuncti

H 308-9

AKPr II 527 (152)

Нармосъ : reputatio

lot.

✓

Нармосъ : reputationis

2 1/2 XV Нармосъ. 245.

XV p. post.

(70 18 30)

нармосъ. 35 b

reputatio-onis

f. obliczanie, zaliczenie;

zarachowanie, rozwarzanie

Responderunt Iudei: Si non esset
hic malefactor, non tibi tradidisse-
mus eum, quasi dixerant:

tante sumus reputationis, ^{et} uasznosoz

Nos principes... propter excellenciam dignitatis,
seniores populi propter excellenciam etatis, et
nos scribe propter excellenciam scripture lega-
lis, et nos Pharisei, propter excellenciam
uite et religionis, ut non sit opus amplius
interrogare aut examinare, ex quo sumus
tante iusticie et sciencie deberes nobis
credere quia iam nos bene examinamus
et invenimus morte dignum.

Ważność

wartosc
cena

gl. sapienti
valet
V Cui tantum ~~valde~~ metallorum, gemmarum] que
validitas, gl. preciositas compensacio vazonosc, ~
et subsidiaria medicinarum servit ~~pietas~~ potestas

XV med. RRp XXIII 279

k. 255

~~wg~~ wojsa

V Nimirum sapientis sunt omnia,

Ważność

R. perditā

donata
gl. madansq

(tibi, gl. sc. soli)

Quomodo igitur perditā est tamen tante lucidita-
tis & gloriositas, tante preciositatis, važnosczy

dignitas

↓
gl. celebritas
chwalebnośc

↓
excellētia
czliwośc

XV med. RRp XXIII 279

k. 254

wg ~~Wojasa~~

Recreh
57 r

Kainosć

1202. (402 r. 1477) Jakom(ya) ya Elzbyethy, kmyothowny
zrokithk, nyeothegnal < gwalthem > ~~(20)~~ oth roboti poltrzczya
dnya kthorych mv (!) nyedorobyla wwasznosczy ya < ko > wyardun
in 1/2 gr. Thakomy /bozy (!) — Jako ya tho wyem ysz Mycolay
nyeothegnal Elizabe h gvalthownye etc. Thako my.

1477 2ap Kainosć nr 1202

(pro mu)

<k>
yako wyardun <k>
in 1/2 grosso

-Ważność i lekkość

Ważny ciężki, ¹wiele wariacji, czy ^{ma wyżej} donuaty ^{doty}

Ważniejszy - magis gratus et acceptus

Moneta (ma być) dobra w wadze, aby przez
to wygrana była wadze. Jul. 56.

H 132-3 (bona in valore, ut per hoc
magis sit grata et accepta)

Dział 63 (która ma być wyważona
i dobra w wadze, aby tym
wyważona była wadze
i przyjemna)

gratus { 1 miły, przyjemny
2. pożądanym } acceptus { 1 warty
2. przydatny }

Wainy ^{June} ponderosus '3. — uszki, wainy
?

Ponderosum waino

c. 1500. R. XLV II, 374.

2 Ważny = maturus (Iustus Xpus) ✓

Uzroczony protopop a ~~mat~~ ~~ważny~~ ~~schonego~~ ... v karanyu jest grozmi XV
Wzr. Nr 2157.

Uzroczony   waschonego

XV med Lent 1349

(aspectum habens simplicem et maturum)

maturus 1. dajmaty, zupetny, wzdolnomy,

2. dorosty, meshi

3. wielkany

4. wczesny, popierony, sybki

1 Wazny = gravis

4.

• ✓

W mowie uarni, rostopni a rzatky y umyerni M.H. Nr 2157.

(in colloquio gravis
rarus et modestus)

XV

XV med. Sent. ~~nr 349~~

rzadki w mowie 'rzadko, niewiele mówiący'

Ważny mający znaczenie wobec prawa
Ważen być - valeve
prawnie uznany, prawomocny
tex

2. Także ten mówimy o każdym targu wyznaczonym
z synem, ab i nre bil varen sul. 45. Porządek
nre ma bier varen 45. (porozec my cos nre ma
Dział 36 (80) wyrypcor any placny
tego tez ozec nre ma trzymac

- # 105
1. concessio facta non valeat
  2. sic etiam dicimus de omni
contractu into cum filiofamilias,
quod non valeat.

Przemy

1. Gdiby przyozyli (sc. Żydzi) przyozadzy thakemu
 synowy... przyozenye nye ma bicz waszno

H105 (concessio facta non valet) Sul 45

Dziat 36 (80)

oczecz nyozs nye ma czyryecz amy placzyoz

Ważny

Pdemb.

2.

Ważne, costowne tho v boga gody vszq 1487 R. XXIV, 551.

344. (u góry karty:)

XV med.

Vyelyke, ważne, costowne tho

v boga gody vszq,

Mtp. 1 [↓]swisto

Rekopisy Mikotaja Wtoskiego

2. ¹
Kamień i Tadeusza...,
gdzie się z guch powieszczenia weselymi,
poznałibiszma,
iako wasnie są w guch ciotkachy

y w smatry niroszanie guch

zfratowane.

M.W. 53a.

Ważny

2

Et juvenum

w. 11. Juvenum vita florent, modo nata vigentque,
ważny XV ex. GlKórn II 210

ważny

Utiliumque, sagax rerum et diuina futuris,
szlusznych, waszne na pothem bedące materie

XV ex. GlKórn II 212

4. ('korzystny, pozyteczny, utilis.'): ... Utiliumque,
szlusznych, sagax rerum

~ g. pl.

^{Wazny.}
Wazniejszy = potior

2.

pot

134a:

Pocior wazniejszy. II $\frac{1}{2}$ XV in Fil. III 287.
XV p. post.

2. potior, potius,
comp. : celniejszy, lepszy, godniejszy;
superl. potissimus 3. najdzielniejszy,
najlepszy, najwazniejszy, glowny

Wainny

Excerpty paleografie ✓

677. Festum quod est valde vase me
c. 1500 R. XLVII, 372.

valde myst.
moeno, bardo

Ważny 2

5.

rozwarany, roztopiony

Propterea hoc quidem digesta, gl. maturata
deliberata vasnye, loquitur et purgata similiter
operatur

1436 RRp XXIII 277

k. 68r

7/

odanyt. Recept

~

v

Wazny

Item / 1233.

de

civitatis

Jacobus molendinator de molendino civitatis Po-

gnaniensis Wazni, 1408 Pict. 353.

Z

proponit contra et aduersus

Henricum

Jacobus

1408 Pict. VI 353

Waryc

599.

que bona hereditaria ^{ipse} Mathias
extimat sibi alias wary sicut
quinguenta marcas pecuniarum.

1499. ARH. TX. 350.

✓

extimo 1. myślec, mniemac, sędzić

{
ocenić
obliczać
rozważać
}

Wariyc

mniej wariyc. (13)

✓

Sz tego sąnd mnyey waszoon Sul 24.

Diat 12 (21)

brak

H 56-7 (propter quod iudicium parvi-
penditur

parvipendo

- pependi

- pennum

3. lecewaryc,

pozardrac

Marjé malo - parvipendens

✓

tracera
marja [yest] pythera, kdi ktho malo waqzer
naar szqd, nyer "smeye & wyaaer Jul. 31.
~~1/2 kony / 3rd mnyey maroon 27.~~
dodane

Dziat 18/9 (34) (tracera, gdy kto nyeraczer
sedy narzgo) . /

~~brdy tac?~~

14 71-2² (ubi aliquis in iudicio iudicium
nostrum parvi pendens,
c~~o~~ cultellum vel gladium
praesumpserit extrahendum

Ważyc

A przeto gdyż wyższe rzeczy wyższej
mają, być wzorony y plynący a prespye-
czony ich wrony

Sul 78

H 3.16-7 (unde, quum majora attius ponderari
debent)

cenic

Ważyc

U
ne chozemi
Mi ne uoprewi do Kosmina iacbaer, ne chozemi
wasrier swego iognstwa, bo ne goczmi przezpieczni
1395 dekr. I, № 2059.

U

ignstwa (branic, wrigcie w awerdt,
w wiczienie, miewde,

W-wski:

naraziac, ryzykowac
wystawiac na szanc

Wasić

tedi rzekli pana
Hinczkoui¹⁹⁾ geńnacze | mi²⁰⁾ ne-
c.d. molzemi do Kolmina iachacz | ne-
chczemi waszicz fwego ienstwa | bo
ne gefzmi przefzpiecz[fz]ni²¹⁾

1395 Poznań nr 187
Lekt. I nr 2059
7A IV 182

Wakiję na kogo = insydian

nasadzać nie
tot kryhał

~~Ossol 50~~

13. Ale ketho mye wakil mayn, a bog mo^g
gy dal w jego macth₂ (pro msc), postawye, thobye
myesche, gadye pth₂ ma vchyeł. [Ex. XXI 13]

2 1/2 XV Kakuim. 283.

XV p. post.

12 Kto useny otowicha, chce
zabic, niechaj smiercis, umrze.

2 1/2 Ale ktoby adradę nie
kryhał, ale go Bóg podat
w ruce jego; marmacz
kobie miejsce, na które
ma uciec

1000, A jaskis' nie
kryhał ma to, / 29
a Bóg to dopuscit,
ze wpađt ci pod ruke,
na taki wypadek wyzna-
czę ci miejsce, do którego będnien mógł uciec

krzyż - inisial

Ale ^a bog mu gy dal w gęso
kto nyc waril nagn, kto genu sro nyc zelonyl -
qui non est inisialus J. A. VI 386

racze, postawya, thoby
miesze, gdzie sro, ma
voryecz Ex 21, 13

XV p. post Katowin 283

~~Ossol 50?~~

Ważyc

leko wazyc

Homo, noli vilipendere vlg. leko vasyycz, oracionem tuam

nowy

XV ex. RRp XXIV 374

vilipendo 3. lekcewaryc,
pogardzac

k. 44ra

Ekscerpty EB

Waiye

excerpty.

✓

Stio Waiye - parvipendens

~~31.26.11~~

+zn. lekcewaryc'

Parvipendit - nye vary

rx XV MPW. II, 326

to

353v parvipendit nye vary

Excerpty.

Nemo dicat. Parvipendit, nye vary, deus peccatum

parvipendentia -ae f. lekcewazenie,

pogarda

parvipendo -pependi, -pensum

3. lekcewaryc', pogardha'

~~Waszyc~~ ~~22 Wierzyc~~

Majster civium, consules et iurati Freidburg vestri
in omnibus. littere huic et sigillo burgrabius
credere noluit, sed litteram eandem cum sigillo
in Freidburg misit, an ipsam extradissent.

X. corruptum pro wierzyc:

Durmysztor, raczore y przyszyaszmyczy
miyasta Friedboorku waszy we wszem
themu lystowy y pyerzycy (pro wierzy)

Ort Mac 136(d)

Ort BrRp 100,1 -

tac 238

Ort Ossol 100,1 -

burgrabia
mye chorat wyerzyc

Wazyć

Wazy appendit (Proo 21,2)

wazy

(Omnis via viri recta sibi videtur,
appendit autem corda Dominus)

ca 1470 Ham L 138, sim. Mam K
%

W: Wszelka droga człowieka zda mu się być
prawą: ale Pan wiera serca

wazyć' nich.

Joanaci,

v

A tego dla, bi dobrzi zloseri z nich
nije wazili, niy dbaliy, mowiy' Xpus
dalej: [Błogosławieniy gesciye, gdi wam
bada, łayacz a ste mowijez ludze
(Mat 5, 11)]

1/2 XV R. XXII, 246.

v

W: Błogosławieni jesteście, gdy wam
stoneczyć' bada, i przesładować'
was bada, i mówić' wnytho
ste przeciwno wam ktamajez, dla wie

Wazyi 'ponderare'

766. ponderemus vaxmy

c. 1500 $\text{P} \bar{\text{X}} \text{L} \bar{\text{V}} \text{I} \text{I} \text{I} \text{ 373}$

Wazyć reputare

reputare, wazyć

c. 1500 Erz. ~~How~~ 117

- reputo 1.
1. obliczać, rozważać
  2. przypisać, pokryć komu
  3. zaliczyć między, do
  4. upodobać, przyzwycić
  5. powarzać, szanować
  6. obmyślać, zastanawiać się

Ważyc 'pensare, ponderare, deliberare'

pensare, ponderare vel deliberare,
baczyć, wążycz, rozważać

c. 1500 Em. ~~Słow~~ 117

MMp.

rozważać (zastanawiać się nad czymś),
rozpamiętywać coś,

a b c c̄ d e f g h c h i j k l l̄ m n n̄ o p r r̄ s̄ t u w z z̄ z̄

47, b
Waxyi solie comb-1. lot
ke bich sobye wyszey waril
pogany; ca 1500 JAX 383

Et non respondit ei uerbum (Mat 15,23)...
Ecce hec mulier nondum accepit responsum
ne forte dicatis, quia uobis preposui
~~Chananios et transgressas non legend~~
~~et non credatis michi~~ ke bich sobye wyszey
Br. Alt. pln. T. Arch, X 383 waril pogany

bibl. Racz, rkp, nr, 161 k, 47, b.

Quadragesimale GLOS Y ok 1500 71
Zmieniac na Gl Karz B I 475

Ważyc

✓

w 43.

Nam miserius nihil est peccatoribus,
quam parvipendere, nye wazycz, miseri-
cordiam dei XV p.post. GlDom 73

parvipendo.
Ulicewazyc
pogarduc

~~wasie si, zija' sobe za co~~
wazye' sobie

Wszythky srobye ^{za} na nycz wasra,
~~s kaudego stawa wyattabya~~

MPKJ. I. 193 w. 400.

~~Pl. o. sm. 393 400~~

MPKJ I 193 w 40

(no. 4470)

De morte 193

Ważyc

✓

Nam quia semetipsam, bo gdy szyć sama
syebye, grauter erubescibat intus,
nichil, za nycysz, esse credidit, nye
waszyla, quod, yszby, verecundaretur
foris, zewnótrz 1456 ZabUPozn 114

Wazyć - imputare

Nie bódre to gym marono, yere nye sđ
poswyceeny BK II par. 30, 19.

Ezechias
dicens:

(Dominus bonus, propitiabitur cunctis
qui in toto corde requirunt Dominum
Deum patrum suorum, et non imputabis
eis quod minus sanctificati sunt)

W: Wszytkim, który we wrystkiem sercu suluaje,
Pana, Boga ojcoir swoich, nie posyła im,
ze nie do końca są poświęceni.

1000: Raz przebaczyć tym....
choć nie oznaczali się cyflicis wymaga-
nie, do [opozowania] rzeczy świętych

wazyé sot.

✓

Mýe wazmýsch naschich verzinkow,
any obliczaymi, ale zawszde xrdaymi,
bichom bili ^xdostoyný (!) bogu sluzicx
1/2 XV R. XXII, 239.

~~x. Mucstone~~

* dostoyný

wuzyć ^{tot.}

Mapyrowsche tegda miel o pokorze
..., ^a ~~ta~~ ~~cz~~ na czwora sja wka-
zuce: nje dbacz na ten swijat,
a nijkim nje gurdicz, ny szcza-
kacz, a sjebyje schamego nyxacz
nyje njeecz, any wazicz, a exe cija
nje dbaja any waza, tego nje
dbacz

1/2 XV R. XXII, ~~2~~ 236.

warzyć się fot. ✓

Włoskiego ducha albo duszki gest
ten_{x...} gen syaz n_y x^xcz n_ye
wasri_x any lyci

$\frac{1}{2}$ XV R. $\overline{\text{XXII}}$ 235.

XV med.

x tu jest dyba teri a w rlep;
por. fotografic

11/11 p.
liczyć
wzierać,
pobawnie za
coś

ważyc

fol.

2

Wodki duchem są nawijaczej wy,
gicsh gymje-nja a tego swjata
excej ny [za] cz nje waza

1/2 XV R. XXII, 235.

XV mod.

Ważyc

Ważyc telko

✓

Suspiciens in celum ingemuit et ait illi:
Effeta, ^{gl.} quod est adaperire, } hoc est verbum
Iudaicum et valet tantum, a wazy telko, } *
XV p. post. G1Dom 77

(Marc 7, 34)

x Ja glasa teci-pol. objaśnia słowo Effeta
i umieszczona jest dółki nieco na marginesie

W Marc 7, 34 : A wejrzawoy w niebo, westchniast i rekt
mu Effethah: to jest, otwórz mi

W
C
ipsa Katherina

pensat ~~et~~ vazy

↓
nbi a.

sicut XL marcas pecunie

v
1498

Helvet II № 4485

Krak ~~1498~~ 1189

~~1627~~

Wazyć

Quam tuam eorundem bonorum heredariorum non
dimissionem et condescensionem ipse Johannes, qui
pensat sibi ~~de~~ Wazy, sicut 50 merces bet anno
ad utilitatem
ipsius,

Quinquaginta
et sex

alias

1107

1493 S. 1107

Helocel II No 4398

~~Krak 1493. 1107~~

Wazyc

219.

Vazy = (plus) confert 1466, R. xxii, 17.

Plus confert ^{vazy.} gracia odio, fraude
fides. Finis suo versus gemino,
quod continet omnis fabula,
declarat datque, quod intus
habet

V. pl. n. confert plus vazy

Ważyc' Tele srebra, co' tele wazy = stater

Idzi do morza, wrzuci wędzicę w wodę,
a napiwaj rybę, która sie imie, weź mi,
a stworzy mi jej usta, najdziesz tele sre-
bra, co' tele wazy [vade ad mare, et mitte
hamum, et cum piscem, qui primus ascenderit,
tolle, et, aperto ore eius, invenies staterem]

Rom. 372.

Mat 17, 26

stater, - eris 'moneta srebrna'

V
Kazyé

Daszyls appendebat

(II Reg. 21, 16 :

Daszyls = appendebat

Jerbibenob, ..., cuius
ferrum hastae trecentas
uncias appendebat)

1471

MPKJ.V.41

Mam L, Mam Kal 76

w: Jerbibenob, który był z rodu Anapha,
którego oszczepu zelazo tnyta
kótow wazyto, a był nowym mieczem
preparany, wsitowat zabić Dawida

~~II Reg. XXI~~

Wariji

Wassisch

~~III~~: Wassisch two praca 2 appenses 1471

(Num 7, 19)

MPKJ.V:25

~~VI~~

Num. VII

tedy pro/5/szyl tey pany-
 ey masz op/6/yekaldnyk
 tego tho dzieczą/7/czą a
 by mv zostawyly /8/ ty
 lyszky szkupyem sza /9/
 ten to korczak Bo wged
 /10/ney byly vadze albo
 szlo/11/wye ysz takye wy-
 ele wa/12/szyly thy lys-
 szky y kubek /13/ yako
 korczak Opyekal/14/dnyczy
 wszaly tho naro/15/szmy-
 szlenye
 wthem tha pany wmarla py-
 rwey nyszly odpowiedzely
 opyekaldnyczy

Ort Mac

86

lac. 136

↓
 ysz tako
 wyelye waryl
 korczak
 yako lyszky

Wazyc

1/

Tunc maritus mulieris pueri
tutorem rogavit, ut sibi foliam
et coclearia pro cipro dimitte-
ret, quia in equali pondere
fueraut

fac. 136

s. 85

pondero

1. odwarzać, warzyć,
rozwarzać, ocenić,
wagać

Wazyć

Wazaor appendens (Num 7, 19) ✓

(acetabulum argentum appendens centum
triginta sclos)

ca 1470 Maml 40

w: Miska srebrna, wazęca sto
i trzydzieści szelągów

Ważyc - appendere

Szwajcarski. ^{sewszop swoyz przyczynod} wazyl gest grzywop stota Bz
Sk. 37, 24. (jednostka wagi)

č. wazil gest

(talentum auri appendebat cantelabrum
cum omnibus variis mis)

W: Talent stota wazyl lichtarz ze wrytkiem
naczyiem. swojem

8513

Wazyé - valere Euscerty pol.
sukač kac. puz kónk. fot. ✓

k 75r. Worawsky penyqdr nayemsre byl.. napysr
ysr talco dobry bit yakco (gl. na marg. Vaschil)
... athen wskarb dal - tollens denarium
in quo erat ^{imago et} superscripcio, qui valebat
(decem ^{nummos} minmos) ... et tradebat fimo

$\frac{1}{2} \sqrt{XV}$ skgyr 254.

X med.

Wazyc

80

ustawiany, aby odtychczas sądsie kasde sady
abo reky sądzili poczawszy ode staranya ass de
dsowatey godziny, to gest de polvónya; a gdy-
by tego dnia wszystkie rzeszy nye dokonali, to-
dy kromy wazassanya stron yvstronayszogo dnia
de teysze godziny naya posywane rozprawas.

/22/. O rozgodzenyv rzeszy w sądsieh.

/A/by lacznyey rzeszy w sądsieh odprawa-
li, cheseny, abi sadze nyewaszacs sobie person
bogatego abo vbozego, ale podlug vrvzady poszy-
wayaczich, to gest sapiersa z gyszczem wezwaw-ny

Sul 25 (13/14) AKPr II 6(14) wysluchali

DZIAŁ. 72

• nye podlug dostoynoscu
person

(leg. stepniem)

Wazy - appendere, ponderare

Alyc Notarz waga, w raku, rownym ^{stepniem} alybo ⁺ ~~stepniem~~ wazy wsey. ^V

Sprawedlywyc skeranye, maza wyzyer sub. 54.

~~Wazy wyzyer maza byz wazony 78.~~

kaudemu

Dziat 47

Dziat 2(1)

stepien (ramiu wazy)

2. odwaryc, wyptaci

Pler. i sprawiedliwosc i malyia e

H 128-9 (aequo libramine lances
appendentes)

Wazyć

~~m m w z~~

za male mytho wazyć - pauci, nihilipendere

? pauci JA.XIV.492.

oder nihilipendere

paucus 3.

1. mały, drobny

2. pl. nieliczni, niewielu
mato, killeu, troche

~~452~~

ok. r. 1455

~~ARCHAICIZM~~

pendo

1. wazyć, oceniać,
3. płacić, wypłacać

2. cenić, szanować,
powziąć.

Waiyi = appendere

Kupiłem rolę od ~~...~~ syna stryżka
mego... i waiyłem jemu srebra siedmiu
wag trzydziści srebrników [et appendi ei
argentum, septem stateres et decem argenteos
Jer. 32, 9] Rom. 765.

Warić = appendere

Zawarzył srebro albo wariyli moje miasto
tryndiesci pieniędzy srebroy [appende-
runt mercedem meam triginta argenteos
Zach. 11, 12] Rom. 765.

Zach 11, 12

W: Jeżeli jest rzecz dobra w oczach waszych,
płyniescie zapłatę moją, a jeżeli nie,
niechajcież i odwarzyli zapłatę moją
tryndiesci srebryków.

Stk. odwarzyć, otwarzyć i warez odwinąć

? warię

~~warię, warię, warię~~ : v.

adpendere

330.

warych adpendere

PrFil.V, 25.

~~jęg. 2036. J. Gort. 2036. v.~~

~~Pr. sr. st. p. str. 25.~~

XV ex.

Brückner Prfil 5 25 kon XV

pendo, pependi, pensum 3.

1. warię, oceniać 2. ocenić, malować,
powarię 3. płać, wyptacać

944

Waryć

Is, 1

Wichodzie, kupujcie bez srebro, i bez zadnej
zamiany wino i mleko 2. Przer...

Waryczye odwarowyzye appenditis (Is 55, 2)

ka:
appenditis odwaraczse

(Quare appenditis argentum non in panibus
et laborem vestrum non in ca 1470 Mam L 202
saturitate?)

N: Przer odwaraczse srebro nie za chleb,
a pracy waszy, nie za narycenie?

%

rep B7 2251
odbytej Reche ✓

Ważyc'

58.2

ti

Vasyvry = ventilatio | 1486 | R. xxiii, 276.

Vasyvry

^W
Hinc, utpote deceptivae artis ingenii ventilatis,
quasi curis dignitate singulorum facinora
singula protulerunt.

ventilatio - ovis f. 1. przewiewanie zbiora, oddzielenie od plew, oczyszczenie ziarna | oddzielenie dobrego z tego na sadne
2. przewietranie 3. rozprawianie, dyskurja ust.

deceptivus p. deceptorius / zwodniczy, studny, okultny
ingenium, i, n. 1. przyrodzona utarwnosc, zdolnosc
2. sposob myslenia, charakter 3. zmyslenie, podstawa
4. swiadomosc 5. machine wojenna 6. wistzy

Wazyé 'ponderare'

Str
227

non ponderant nye waszu

c. 1500 R XLVIII 370

Excerpty pab.²²⁷ Sed hodie homines non
ponderant sermonem, id est nye waszu
sermonem

Varici
274. u^o bolari taxant

Vara = taxant | 1466 | R. xxu, 20.

~~de Europa per tac. (xviiw) microscopio~~

Dum licet illicitas res faciunt licitas
alternativum
impue vicem taxant, pl. sc. peccatores, id
est ^{permittunt} ~~precium~~ rei estimare, communia (?), que
sibi taxant vara

Waryc - pensare ^{1. warzyć 2. obierać 3. wynagradzać} fot. 4. zapisać

k. 84r

ekrany

Wascamy - ~~thowarysche wacastkowye~~
~~(szwy aktywne ... na wachytky strony)~~

Pensurus, ^{verba} ~~consonantes (et) participes~~
~~(glone) claritas ... circumfussit id est~~
~~ex omni parte~~

$\frac{1}{2} \overline{xv} \overline{skv} \overline{r} 261$
med.

/

warzyć cf. Odwarzyć

Wazyé et. Podwazyé

Ważyci of. Przeważyci

Ważyc' cf. Rozważyc'
Rozważać

Waiyic' of Wymaiyic'

Wazyc of Lawazyc